Høgskolen i Innlandet

Saksbehandler: Kristin Garstad
kristin.garstad@inn.no
Saksnr.. 17/00001-402
Dato: 06.06.2023

Møteinnkalling: Innkalling og agenda, møte i høgskolestyret 13.06.2023

Navn på innkalte:

Maren Kyllingstad, Laurence Habib (vara for Christl Kvam), Thomas Breen, Björn Åstrand, Bent Sofus Tranøy, Barbara Zimmermann, Ulla Higdem, Marte Monsen, Hanne Furuheim, Mathias Enger og Caroline M. Grønli Andersen

Tidspunkt og sted:
Tirsdag 13. juni kl. 09:30-18:15 i møterom K121/K122 i Nyhove ved studiested Lillehammer.

- Ankomst og parkering
- Finn frem på studiested Lillehammer (MazeMap)

Agenda:
Kl. 09:30-12:00 Styreseminar (lukket), tema konseptvalg og Innlandet Science Park (ISP)
Kl. 12:00-12:30 Behandling av ordinær styresak unntatt offentlighet
Kl. 12:30-13:00 Lunsjpause i møterommet
Kl. 13:00-18:00 Ordinært styremøte
Kl. 18:00-18:15 Styrets evaluering (lukket)
Kl. 18:30 Avsluttende middag for styret i kantina

Tilhørere kan følge styremøtet via Zoom (lenke ligger også på inn.no). Webinar ID 632 9547 8906, passord 259214.

Saksdokumenter:
Saksdokumentene kan hentes fra inn.no. Styremedlemmer har også tilgang til saksdokumentene via eMeetings Prepare (First Agenda).

Elverum/Lillehammer, 6. Juni 2023

Maren Kyllingstad	Peer Jacob Svenkerud
Styreleder	Rektor

Saksliste

Godkjenning av innkalling

Godkjenning av sakskart

Vedtakssaker

16/23 Innkalling og agenda, møte i høgskolestyret 13.06.2023 3

17/23 Klage på oppsigelse fra 100% fast stilling 4

18/23 Godkjenning av protokoll fra møte i høgskolestyret 08.05.2023 5

19/23 Konseptvalg for studiestedene Lillehammer og Hamar 19

20/23 Samarbeidsavtale med Innlandet Science Park (ISP) om å samlokalisere virksomhet i InSP Hamar 230

21/23 Ansettelsesprosess - prorektor FoU 234

22/23 Langtidsplan 2024 - 2026 240

23/23 Lokale lønnsforhandlinger 2023 312

24/23 Oppgradering av studentkantinen på studiested Lillehammer 317

Diskusjonssaker

5/23 Foreløpig studieporteføljе 2024/2025 324

Orienteringssaker

14/23 Delårsregnskap og virksomhetsrapport for 1. tertial 2023 406

15/23 Videreutvikling av HINNs administrative organisering - status primo juni 2023 427

16/23 Mal og rutiner for behandling av saker i høgskolestyret 430

Referatsaker

Dette punktet på sakslisten er unntatt offentlighet.

Høgskolen i Innlandet

Arkivsak-dok. 17/00001-401
Saksbehandler Kristin Garstad

Saksgang	Møtedato
Høgskolestyret	13.06.2023

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE I HØGSKOLESTYRET 08.05.2023

Forslag til vedtak/innstilling:
Styret godkjenner protokoll av 08.05.2023

Sammendrag:
Forslag til protokoll legges fram for styret til godkjenning. Merk spesielt styreleders forslag til tillegg til vedtak i sak VS 3/23.

Høgskolen i Innlandet

MØTEPROTOKOLL

Høgskolestyret

Dato: 08.05.2023 kl. 18:00-21:00
Sted: Hamar
Arkivsak: 17/00001

Til stede: Maren Kyllingstad, Björn Åstrand (digitalt), Christl Kvam, Thomas Breen, Ulla Higdem, Marte Monsen, Bent Sofus Tranøy (gikk under sak OS 13/23), Kåre Letrud (vara for Barbara Zimmermann), Hanne Furuheim (digitalt), Caroline Mathea Grønli Andersen og Mathias Enger

SAKSKART			Side
Godkjenning av innkalling			
Godkjenning av sakskart			
Vedtakssaker			
11/23	17/00001-397	Innkalling og agenda, møte i høgskolestyret 08.05.2023	4
12/23	23/02813-3	Tilleggsavtale om leie av lokaler i Midtbyen Park for perioden 1.1.23 - 31.12.24, med opsjon for perioden 1.1.25 til 31.12.28.	5
13/23	23/02344-1	Innføring av egenbetaling for studenter fra land utenfor EØS og Sveits	6
14/23	23/01582-4	Oppnevning av ny leder for skikkethetsnemnd	7
15/23	23/02340-1	Ansettelsesprosess – Stillingsutlysning som Dekan Ved fakultet for helse- og sosialvitenskap	8
Diskusjonssaker			
3/23	23/02724-1	Foreløpig langtidsplan 2024 - 2026	10
4/23	23/02687-2	Etatsstyringsmøte 2023	11
Orienteringssaker			
11/23	23/02843-1	Rekruttering til lærerutdanningene	12
12/23	23/02825-1	Søkertall april 2023	12

13/23	23/02720-1	Bruk av kunstig intelligens (KI) som verktøy i undervisning og ved eksamen	12
Referatsaker			
12/23	17/00001-395	Protokoll Høgskolestyret 09.03.2023	13
13/23	22/07721-4	Delårsregnskap for 1.tertial 2023	13
14/23	23/00781-3	Foreløpig svar på søknad om akkreditering av bachelor- og masterutdanninger – forsinkelse	13
15/23	22/07555-4	Foreløpig svar på søknad om akkreditering som universitet - forsinkelse	13
16/23	23/02191-1	Departementene må styrke arbeidet med porteføljestyring av lokalbruk	13

Hamar, 08.05.2023

Maren Kyllingstad
Styreleder

Rektor orienterte:

- NOKUT blir halvannet år forsinket med behandlingen av universitetssøknaden pga kapasitetsproblemer. Sakkyndig komite settes ned ila høsten, og kommer på besøk i mars. Vedtak fattes i oktober 2024. Se referatsak 15/23. Forsinkelsen gir høgskolen også et mulighetsrom for å forbedre noen av punktene. Det utarbeides en handlingsplan for oppfølging.
- Høgskolen gjennomfører i disse dager valg til høgskolestyret og fakultetsråd. God oppslutning til styret, særlig fra studentene, men stor utfordring å rekruttere til fakultetsråd.
- Varamedlem Laurence Habib har fått ny jobb som dekan ved Fakultet for teknologi, kunst og design ved OsloMet.
- Administrasjonen jobber med ny styremal.

En trykt utgave av årsrapport fra forskningssenter Kongsvinger CREDS og årsrapport fra HINN ble delt ut i møtet.

Se for øvrig inn.no.

Utestående oppfølgingssaker:

Tema	Oppfølgingsplan
Ny finansieringsmodell	Den nye modellen for sektoren kommer antagelig som en del av statsbudsjettet for 2024. Styret ønsker at økonomidirektøren redegjør kort for hva en ny modell kan bety for sektoren (overordnet).
Organiseringsprosjektet	Styret holdes løpende orienterte
«Bredde og helhet»	Drøfting om hvordan styret kan verne om bredden og helheten i de strategiske spørsmålene styret diskuterer. Med store forskjeller mellom fakultetene er det vanskelig for styret å være sikre på at beslutningene styret tar representerer hele bredden.
EVU	Styret ønsker saken kvittert ut før sommeren. Tema EVU og konsekvensene for øvrig studieportefølje og ressurser.
Evaluering av ansettelsesprosesser	Styret ønsker saken enten i mai eller i juni. Evaluering av ansettelsesprosesser for leder-stillinger, inkludert bruken av konsulentfirmaer.
Studentmedvirkning	Jf sak VS 6/23 i mars-møtet: Rektor kommer tilbake med en ny, utfyllende sak med orientering om hvordan HINN jobber med studentmedvirkning.

Styret ønsker at alle ovennevnte oppfølgingssaker blir behandlet av sittende styre, dvs senest ila juni-møtet.

Høgskolen i Innlandet

11/23 Innkalling og agenda, møte i høgskolestyret 08.05.2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Høgskolestyret	08.05.2023	11/23

Møtebehandling
I forkant av ordinært styremøte ble det avholdt et styreseminar på 1,5 time med tema Innlandet Science Park (ISP). Eiendomsdirektør Jan Aasen, forskningsdirektør Marte Tøndel og prorektor utdanning, Stine Grønvold, orienterte. Seminaret var også åpent for rektors ledergruppe. Det legges opp til endelig vedtak i ISP-saken, samt i KVU Lillehammer og Hamar, i juni-møtet.

Til dagsorden:
Innkalling og agenda ble godkjent.
Det ble meldt én sak til eventuelt; selvplagieringssaken i media.
Sak OS 12/23 ble behandlet før sak OS 11/23. Saksdokumenter til sak 11/23 ble ettersendt jf ordinær utsendelse én uke før møtet.

Styrets evaluering av møtet utgikk pga tid.

Høgskolen i Innlandet

12/23 Tilleggsavtale om leie av lokaler i Midtbyen Park for perioden 1.1.23 - 31.12.24, med opsjon for perioden 1.1.25 til 31.12.28.

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Høgskolestyret	08.05.2023	12/23

Forslag til vedtak/innstilling:
Styret gir rektor fullmakt til å inngå tilleggsavtale med Utstillingsplassen AS om leie av lokaler i Midtbyen Park, for perioden 1.1.23 – 31.12.24 med opsjon for perioden 1.1.25 til 31.12.28.

Møtebehandling
Eiendomsdirektør Jan Aasen orienterte kort.

Rektors forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak
Styret gir rektor fullmakt til å inngå tilleggsavtale med Utstillingsplassen AS om leie av lokaler i Midtbyen Park, for perioden 1.1.23 – 31.12.24 med opsjon for perioden 1.1.25 til 31.12.28.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

Høgskolen i Innlandet

13/23 Innføring av egenbetaling for studenter fra land utenfor EØS og Sveits

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Høgskolestyret	08.05.2023	13/23

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Høgskolestyret vedtar den foreslåtte prismodellen for studieavgift.
2. Høgskolestyret gir rektor fullmakt til å foreta justering i prismodellen.
3. Høgskolestyret gir rektor fullmakt til å fastsette lokalt regelverk om studieavgift.

Møtebehandling
Prorektor utdanning, Stine Grønvold, la fram saken.
Innvendinger til saken som kommer frem av høringsnotatet og ellers i sektoren støttes fullt ut av styret.

Rektors forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Høgskolestyret vedtar den foreslåtte prismodellen for studieavgift.
2. Høgskolestyret gir rektor fullmakt til å foreta justering i prismodellen.
3. Høgskolestyret gir rektor fullmakt til å fastsette lokalt regelverk om studieavgift.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

Høgskolen i Innlandet

14/23 Oppnevning av ny leder for skikkethetsnemnd

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Høgskolestyret	08.05.2023	14/23

Forslag til vedtak/innstilling:
Høgskolestyret oppnevner Gunhild Alstad som leder av skikkethetsnemnda for perioden 08.05.2023– 31.03.2026.

Møtebehandling
Rektors forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak
Høgskolestyret oppnevner Gunhild Alstad som leder av skikkethetsnemnda for perioden 08.05.2023– 31.03.2026.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

Høgskolen i Innlandet

15/23 Ansettelsesprosess – Stillingsutlysning som Dekan Ved fakultet for helse- og sosialvitenskap

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Høgskolestyret	08.05.2023	15/23

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Høgskolestyret godkjenner den fremlagte utlysningstekst, med tillegg av de forhold som fremkommer i styrets behandling, som grunnlag for utlysning av åremålsstillingen som dekan ved Fakultet for Helse- og sosialvitenskap.
2. Rektor gis fullmakt til å gjennomføre videre prosess fram t.o.m innstilling, herunder fastsette søknadsfrist, annonseringskanaler samt beslutte om det skal benyttes ekstern bistand i innstillingsprosessen.
3. Det oppnevnes et innstillingsutvalg for ansettelsesprosessen med følgende sammensetning:
   - Rektor (leder av innstillingsutvalget)
   - Prorektor forskning og utvikling
   - En ekstern representant fra fakultetsråd utpekt av rektor
   - En representant for de ansatte fra fakultetsråd
   - En representant for studentene oppnevnt av STINN
   - En representant for ansatte oppnevnt av ansattes organisasjoner i fellesskap
4. Innstillingsutvalget gis, i tillegg til å fremme innstilling til stillingen, i oppgave å foreslå potensielle kandidater som kan kontaktes for å motiveres til å søke stillingen.
5. HR-avdelingen utgjør sekretariat for ansettelsesprosessen

Møtebehandling

Rektor og HR-direktør Lars Petter Mathisrud la fram saken.

Rektors forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Høgskolestyret godkjenner den fremlagte utlysningstekst, med tillegg av de forhold som fremkommer i styrets behandling, som grunnlag for utlysning av åremålsstillingen som dekan ved Fakultet for Helse- og sosialvitenskap.
2. Rektor gis fullmakt til å gjennomføre videre prosess fram t.o.m innstilling, herunder fastsette søknadsfrist, annonseringskanaler samt beslutte om det skal benyttes ekstern bistand i innstillingsprosessen.
3. Det oppnevnes et innstillingsutvalg for ansettelsesprosessen med følgende sammensetning:
   - Rektor (leder av innstillingsutvalget)
   - Prorektor forskning og utvikling

Høgskolen i Innlandet

- En ekstern representant fra fakultetsråd utpekt av rektor
- En representant for de ansatte fra fakultetsråd
- En representant for studentene oppnevnt av STINN
- En representant for ansatte oppnevnt av ansattes organisasjoner i fellesskap

4. Innstillingsutvalget gis, i tillegg til å fremme innstilling til stillingen, i oppgave å foreslå potensielle kandidater som kan kontaktes for å motiveres til å søke stillingen.
5. HR-avdelingen utgjør sekretariat for ansettelsesprosessen

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

Høgskolen i Innlandet

3/23 Foreløpig langtidsplan 2024 - 2026

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Høgskolestyret	08.05.2023	3/23

Forslag til vedtak/innstilling:
Høgskolestyret ber rektor følge opp styrets bemerkninger og innspill til endelig styresak.

Møtebehandling
Rektor innledet før økonomidirektør Ellen Anne Vassmo Kjenstadbakk gikk igjennom langtidsplanen. Saken kommer tilbake til styret for endelig behandling i juni.

Styreleder foreslo følgende tillegg til vedtaket: "Styret ser at det i langtidsplanen blir viktig å redusere antall årsverk som angitt i planen og at det i treårsperioden vil være nødvendig å tilpasse kostnadsnivået uten ekstraordinære tildelinger og kapitalbruk."

Rektors forslag til vedtak med det nye tillegget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak
Høgskolestyret ber rektor følge opp styrets bemerkninger og innspill til endelig styresak.

Styret ser at det i langtidsplanen blir viktig å redusere antall årsverk som angitt i planen og at det i treårsperioden vil være nødvendig å tilpasse kostnadsnivået uten ekstraordinære tildelinger og kapitalbruk.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

Høgskolen i Innlandet

4/23 Etatsstyringsmøte 2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Høgskolestyret	08.05.2023	4/23

Forslag til vedtak/innstilling:
-

Møtebehandling
Underdirektør Hans Petter Nyberg redegjorde for forventet opplegg for etatsstyringsmøtet 22. mai og tok med seg styrets innspill for videre forberedelser.

Vedtak
Det ble ikke fattet noe vedtak i denne saken.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

Høgskolen i Innlandet

Orienteringssaker:

Saknr	Arkivsak	Tittel
11/23	23/02843-1	**Rekruttering til lærerutdanningene** Prorektor utdanning, Stine Grønvold og dekan Morten Ørbeck la fram sakene. Student Eloisa Fernandes Andrade Michaelsen var til stede for å svare på spørsmål. Betydelig fall i søkningen til alle lærerutdanningene fire år på rad. HINN har litt lavere nedgang enn øvrige, men den er likevel drastisk og over tid. En nasjonal utfordring. Ørbeck om hva årsaken kan være og hvilke tiltak HINN gjør lokalt. Styret tok saken til orientering.
12/23	23/02825-1	**Søkertall april 2023** Prorektor utdanning, Stine Grønvold, presenterte saken som ble behandlet før OS 11/23. I år ser vi en nedgang i søkertallene i Innlandet. I fjor var det fortsatt oppgang, mens det på landsbasis var en nedgang. HINN kommer godt ut i lokale søkertall, særlig fleksible deltidsmoduler og samlingsbaserte moduler. Fokus på læringsmiljøene fremover og blikket rettet både på lærer- og helsefagene. Problemstillingen har vært tematisert i rektors ledermøte – ser på hva HINN kan gjøre for å innrette studiene best mulig. Styret tok saken til orientering.
13/23	23/02720-1	**Bruk av kunstig intelligens (KI) som verktøy i undervisning og ved eksamen** Prorektor utdanning, Stine Grønvold, innledet og seksjonssjef i avdeling for digitalisering og infrastruktur, Tore L. Rydgren, ga en presentasjon av saken. Om problemet, hva høgskolen har gjort og risiko og sårbarhet. Fremover vil HINN følge nøye med på utviklingen i sektor og bl.a. øke fokus i

Høgskolen i Innlandet

		utdanningene på det som er unike menneskelige kapasiteter. Styret tok saken til orientering.

Referatsaker:

Saknr	Arkivsak	Tittel
12/23	17/00001-395	Protokoll Høgskolestyret 09.03.2023
13/23	22/07721-4	Delårsregnskap for 1.tertial 2023
14/23	23/00781-3	Foreløpig svar på søknad om akkreditering av bachelor- og masterutdanninger – forsinkelse
15/23	22/07555-4	Foreløpig svar på søknad om akkreditering som universitet - forsinkelse
16/23	23/02191-1	Departementene må styrke arbeidet med porteføljestyring av lokalbruk

Eventuelt:
Sak omtalt som selvplagiering i Khrono (Ble anklaget for å skrive av sin egen eksamen — tapte i retten (khrono.no)

Prorektor utdanning, Stine Grønvold, redegjorde for saken som omhandler brudd på eksamensreglementet. HINNs nemnd for studentsaker fattet først vedtak i saken. Deretter klaget studenten til felles klagenemnd, som opprettholdt vedtaket. Studenten gikk så til sak mot staten ved Kunnskapsdepartementet for å få opphevet vedtaket. Oslo tingrett ga staten medhold.

Høgskolen i Innlandet

Arkivsak-dok. 23/03637-1
Saksbehandler Jan Aasen

Saksgang	Møtedato
Høgskolestyret	13.06.2023

KONSEPTVALG FOR STUDIESTEDENE LILLEHAMMER OG HAMAR

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Konseptvalg studiested Lillehammer
    a. I tråd med Statsbygg sin anbefaling i KVU Lillehammer, vedtar høgskolestyret at konseptet *Nytt bygg i Lillehammer sentrum* skal danne grunnlag for den videre prosessen.
    b. Rektor gis fullmakt til å oversende KVU Lillehammer sammen med styrets vedtak til Kunnskapsdepartementet.
    c. Høgskolestyret anmoder Kunnskapsdepartementet om å starte opp nødvendige prosesser for oversendelse av KVU Lillehammer til Finansdepartementet for ekstern kvalitetssikring.
    d. Høgskolestyret bekrefter at det er budsjettmessig dekning innenfor ordinær budsjettbevilgning, til å finansiere kostnadene relatert til den eksterne kvalitetssikringen.

2. Konseptvalg studiested Hamar
    a. I tråd med Statsbygg sin anbefaling i KVU Hamar, vedtar høgskolestyret at konseptet *Samling på dagens campus på studiested Hamar* danner grunnlag for den videre prosessen.
    b. Rektor gis fullmakt til å oversende KVU Hamar sammen med styrets vedtak til Kunnskapsdepartementet.
    c. Høgskolestyret anmoder Kunnskapsdepartementet om å starte opp nødvendige prosesser for oversendelse av KVU Hamar til Finansdepartementet for ekstern kvalitetssikring.
    d. Høgskolestyret bekrefter at det er budsjettmessig dekning innenfor ordinær budsjettbevilgning, til å finansiere kostnadene relatert til den eksterne kvalitetssikringen.

3. Tilleggsutredning KVU Hamar
    a. Styret gir rektor fullmakt til å gi Statsbygg oppdrag om å oppdatere KVU Hamar med konsekvensene av
        i. høgskolens eventuelle deltakelse i Innlandet Science Park på Hamar, og

Høgskolen i Innlandet

ii. et eventuelt vedtak om å lokalisere deler av jordbruksutdanningene som en del av campus Hamar og Innlandet Science Park. Det forutsettes fortsatt at det blir øvingsarealer på Blæstad.

b. Oppdraget gis parallelt med at KVU Hamar oversendelse til departementet jf. vedtakspunkt 2. Tilleggsutredningen innarbeides i KVU Hamar når utredningen foreligger, og høgskolestyret har gjort vedtak i sak i. og ii.
c. Kostnadene for tilleggsutredningen innarbeides i høgskolens budsjett for 2023 og 2024.

Sammendrag:
Inngåelse av leiekontrakter i statlige virksomheter er regulert i flere instrukser og retningslinjer, og styrets beslutning av konsept er en start på en omfattende prosess fram til Stortinget eventuelt vedtar startbevilgning. Konseptene som styret beslutter å gå videre med, vil ligge til grunn for den eksterne kvalitetssikringen (KS1). Regjeringen beslutter konsept etter KS1, det gjennomføres en prosjektavklaringsfase før regjeringen eventuelt beslutter oppstart av forprosjekt. Først etter en ny ekstern kvalitetssikring (KS2) gjør eventuelt Stortinget vedtak om startbevilgning. Lokalisering og tomtevalg gjøres som en del av prosjektavklaringsfasen.

Statsbygg fikk oppdrag av høgskolen å gjøre en konseptvalgutredning (KVU) for hhv studiested Lillehammer og Hamar i forbindelse med at husleiekontraktene på disse to studiestedene utløper i hhv 2023 (Lillehammer) og 2028 (Hamar).
Statsbygg konkluderer i KVUene med at det er behov for tiltak, og det prosjektutløsende behovet beskrives for begge studiestedene som; *Mangel på tilstrekkelige og kvalitativt gode nok arealer for å møte dagens og fremtidig behov for utdanning og forskning.* Det at Statsbygg konkluderer med at det er behov for tiltak er en forutsetning for å komme videre i prosessen til ekstern kvalitetssikring (KS1).

Statsbygg har utredet fire konsepter for hvert av de to studiestedene, herunder nullalternativ og relokaliseringskonsept, ved begge studiestedene. De øvrige konseptene er ulike alternativer av oppgradering og nybygg på nåværende campus på Storhove og campus Hamar (transformasjon). For studiested Lillehammer anbefaler Statsbygg nybygg i Lillehammer sentrum. Konseptet transformasjon av dagens campus er rangert nummer som nr. 2. For studiested Hamar anbefales det å videreutvikle dagens campus med nybygg og oppgradering (transformasjon), med utgangspunkt i konseptet Samling.

KVUene er utarbeidet basert på prosjektmodellen i staten, og det er Statsbygg som er faglig ansvarlig for utredningen og anbefalinger av konsepter. Høgskolen har vurdert konseptene og hvilke konsekvenser de vil ha blant annet økonomisk, strategisk og studiestedsutviklingen ved de øvrige fire studiestedene. Det har vært tatt opp en rekke temaer på styremøter og styreseminar siden vi mottok utredningene i mars 2022.

Husleiemodellen i staten, føringer for statlige virksomheter til arealeffektivisering og miljø og klima, hvordan håndtere fremtidige endringer i arealbehovet grunnet nye lære- og arbeidsformer og digitalisering, leiestrategi, og helhetlig studieplanelgging ved alle studiestedene («tiårsplanen») hvor planene om deltakelse i Inlandet ISP inngår. Dette er temaer som er viktige og som vi oppfatter er håndterbare i de videre prosessene fram til regjeringen og Stortinget vedtar konsept og oppstartsbevilgning.

De økonomiske konsekvensene av konseptvalg har vært et sentralt tema i styret. Husleiemodellen i staten innebærer at 75% av husleieøkningen kompenseres i bevilgningen til høgskolen fra KD, mens høgskolen må finansiere de resterende 25% innenfor ordinær bevilgning. Dagens husleie på de to studiestedene utgjør hhv 68 mill kr på Lillehammer og 50 mill kr på Hamar, som vil være utgangspunktet for å beregne husleiekompensasjonen. I utredningen er det også beregnet hva FDVU-kostnadene anslås til med de ulike konseptene. Beregningene viser at det er lavere FDVU-kostnader med nybygg og oppgraderte bygg, enn de konseptene med mindre omfang av nybygg og oppgraderinger.

Leiestrategien legger opp til økt sambruk med andre virksomheter, og å redusere arealer som leies eksklusivt for høgskolens bruk. Leiestrategien tilsier at høgskolen leier for «normalen», og løser aktivitetstoppene gjennom sambruk og korttidsleie i det eksterne markedet. Leiestrategien kombinert med fleksible og effektive arealløsninger og oppgraderte bygg og tekniske anlegg, vil bidra til at økningen i husleie begrenses, og mer effektiv drift skal bidra til å redusere FDVU-kostnadene.

Høgskolens husleie på studiested Lillehammer og studiested Hamar utgjør hhv 68 mill kr for Lillehammer og 50 mill kr for Hamar. Det har vært et tema om det er økonomi til å gjennomføre konseptene på Lillehammer og Hamar parallelt, og om det vil være rom for å finansiere husleien for lokaler i ISP i tillegg. Vi vurderer at det er rom for det med utgangspunkt i dagens husleiekostnader på de to studiestedene. Selv med en eventuell husleie i ISP på om lag 10 mill kr, vil det fortsatt være 40 mill kr av dagens husleiekostnader som er utgangspunktet for finansiering av konseptet på campus Hamar.

Valg av konsepter vil påvirke om vi når høgskolens miljøambisjoner og regjeringens forutsetning om at virksomhetene skal bidra til å redusere de samlede CO2-utslippene for landet med 55% innen 2030. Klimaregnskapet for HINN i 2021 viser at i overkant av 50% av høgskolens utslipp er relatert til bygg og energi, hvor energi utgjør om lag 4% etter fratrekk for egenproduksjon av strøm. De øvrige kildene til utslipp er avfall, varekjøp og transport, men skal utslippene reduseres med 55% er det reduksjon i areal som vil monne mest.

Ulempene i byggefasen er et moment som bør være med i valg av konsepter. Ulempene vil blant annet være støy i de første 1 – 2 årene av byggefasen, lengre der hvor det er behov for etappevise byggefaser blant annet for konseptet transformasjon på Storhove. Det vil også bli kostnader til avlastningslokaler og overgangsløsninger, og størrelsen på kostnadene vil avhenge av hvor lang byggefasen blir, og omfanget av ekstern leie av avlastningslokaler og hva som kan løses gjennom omdisponering av øvrige arealer på campus.

Høgskolen i Innlandet

For campus Hamar blir det krevende å holde virksomheten i gang uavhengig av konsept som velges. For Storhove vil det være betydelig ulempe og over mange år, blant annet fordi det må bygges etappevis. Konseptet Nybygg i Lillehammer sentrum vil ikke påvirke virksomheten på campus, men som for begge konseptene i sentrum vil det påvirke nærområdet til byggeområdet.

Det er avholdt flere fysiske og digitale allmøter for ansatte, blant annet i tilknytning at Statsbygg presenterte sine anbefalinger ved overleveringen av utredningene i mars 2022. I etterkant av allmøtet ble KVUene oppdatert av Statsbygg for faktafeil. I forkant av styremøtet i mars ble det avholdt fire allmøter for ansatte, hvor ett av møtene var åpent for både ansatte og studenter. Det har vært dialog med eksterne samarbeidspartnere, og møter med studenter og tema i studiestedsutvalgene. KVUene og valg av konsept, har vært tema i IDF, HAMU og LAMU samt at fakultetene har vært oppfordret til å ta opp saken i sine fora.

Det ble etablert en prosjektside på web som var tilgjengelig for ansatte, studenter og eksternt, for å tilrettelegge for at man både internt og eksternt kunne følge saken og prosessen. Utvikling av høgskolens studiesteder - Høgskolen i Innlandet.

Rektor opprettholder sin innstilling om å anbefale at styret går for konseptet Nybygg i Lillehammer sentrum for studiested Lillehammer, og konseptet Samling på dagens campus Hamar. Innstillingen er i tråd med Statsbygg sine anbefalinger som er basert på de samfunnsøkonomiske analysene som fremkommer av konseptvalgutredningene (KVU). Det er utarbeidet to gode konsepter på Lillehammer (Lillehammer sentrum og Storhove), som innebærer et valg mellom to retninger for campusutviklingen i årene framover. Innstillingen innebærer også at begge KVUene oversendes til Kunnskapsdepartementet samtidig.

I løpet av prosessen det siste året har det kommet mange og gode innspill knyttet til begge konseptene. Men det har også kommet tydeligere føringer fra departementet og regjeringen, som spiller inn på hvilke prioriteringene av valg av konsepter. Utsynsmeldingen og ny finansieringsmodell, føringer om at kostnadene knyttet til statlige byggeprosjekter er for høy, arealnormer og arealeffektivisering, behov for fleksible leiemodeller for å kunne tilpasse til endringer i arealbehov grunnet nye arbeids- og undervisningsformer, og ikke minst tildelingsbrevet hvor det forventes at virksomhetene skal bidra til å redusere CO2-utslippene med 55% innen utløpet av 2030.

Vedlegg:
Vedlegg 1 ssak KVU Lillehammer og Hamar
V2 ssak 2022-09-29 Rapport KVU HINN Lillehammer
V3 ssak 2022-09-29 Rapport KVU HINN studiested Hamar

Vedlegg 1 - Saksframlegg

Statsbygg fikk i 2021 oppdraget med å gjøre en konseptvalgutredning (KVU) for studiestedene Lillehammer og Hamar. Bakgrunnen for utredningene er at leiekontraktene med Statsbygg utløper i hhv 2023 for studiested Lillehammer og 2028 for studiested Hamar. De to KVUene ble gjennomført parallelt for å kunne se utredningsressursene i sammenheng.

Statsbygg sin utredning er basert på Statens prosjektmodell. I prosjekter som antas å overstige en kostnad på 1 mrd skal det gjøres en konseptvalgutredning, og det forutsettes at det skal utredes minimum to alternativer i tillegg til nullalternativet. Minst ett av alternativene skal være en annen lokalisering enn dagens campus. På Lillehammer var dette alternativet nybygg i sentrum, og på Hamar en utredning av lokalisering i tilknytning Innlandet Science Park ved mjøsstranda. Utredningen for campus Hamar skulle også ta høyde for at deler av virksomheten på studiested Blæstad, kunne lokaliseres på campus Hamar hvis dette ble besluttet på et senere tidspunkt.

Bygge- og leiesaksinstruksen i statlig sivil sektor presiserer kravene i utredningsinstruksen for arealbehov innen statlig sivil sektor. Instruksen beskriver hvilke hensyn som særlig skal hensyntas; effektiv areal- og ressursbruk, og skal omfatte analyse av arealbehov, overordnet vurdering av lokalisering, kostnads- og usikkerhetsanalyse, og vurdering av leie i markedet eller statlige lokaler. Det framgår også at det normalt ikke skal planlegges for vekst i ansatte, og at vekst må begrunnes særskilt. Dette prinsippet er også lagt til grunn for prognosene for studenter.

Prognosene for studenter og ansatte (årsverk) benyttet i KVUene

Studiested		Lillehammer	Endring fra 2020	Hamar	Endring fra 2021
Studenter	Heltidsekvivalenter	5000	+ 470	3000	+ 405
Ansatte	Årsverk	500	+ 75	400	+ 74

Beskrivelse av prosjektutløsende behov (Statsbygg)

Statsbygg konkluderer i KVUene med at det er behov for tiltak, og det prosjektutløsende behovet beskrives for begge studiestedene som; *Mangel på tilstrekkelige og kvalitativt gode nok arealer for å møte dagens og fremtidig behov for utdanning og forskning.* Det at Statsbygg konkluderer med at det er behov for tiltak er en forutsetning for å komme videre i prosessen til ekstern kvalitetssikring (KS1).

I tillegg til hva som er det prosjektutløsende behovet, er det for de to studiestedene gitt en nærmere begrunnelse. Detaljene om begrunnelsen kommer frem av KVUene som er vedlagt.

<u>Om studiested Lillehammer</u>

Fremover forventes videre vekst i antall studenter og årsverk samtidig som fremtidens samfunn stiller nye krav til arbeidsformer, samarbeid og omstillingsevne. Areal som lukker gapet for å dekke det prosjektutløsende behovet; å oppnå «tilstrekkelig og kvalitativt gode nok arealer for å møte dagens og fremtidig behov for utdanning og forskning» er høyest prioritert blant behovene.

Om studiested Hamar

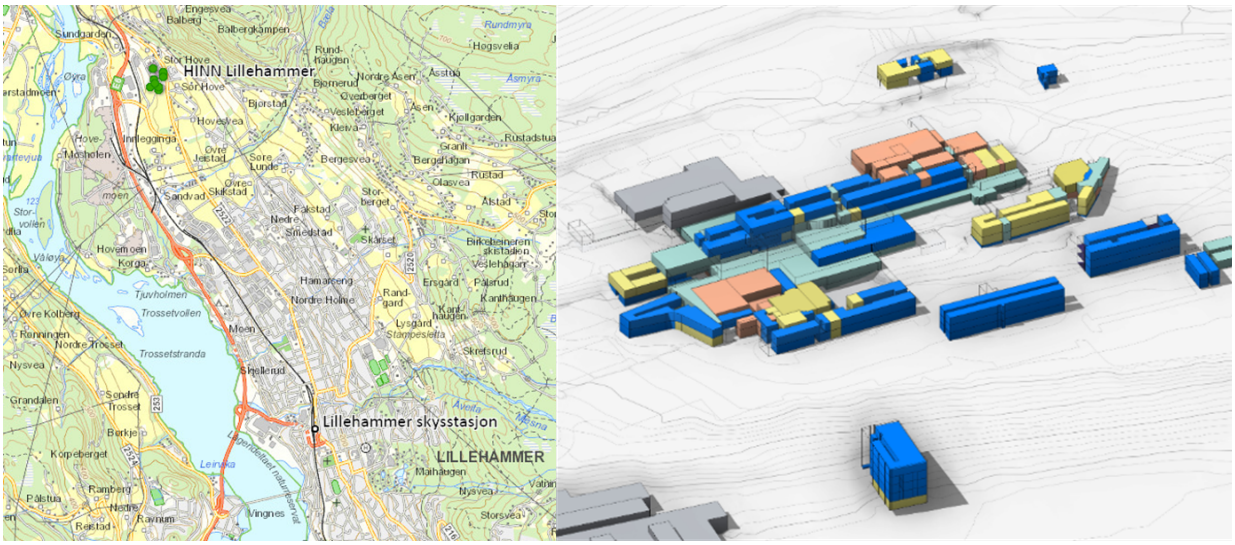
Det prosjektutløsende behovet er konkretisert til å fremskaffe tilstrekkelig kvalitativt gode nok arealer for å møte dagens og fremtidig behov for utdanning og forskning. Dette er gitt høyest prioritet blant behovene fordi det er kjernen av HINNs samfunnsoppdrag, og det er funnet svakheter i dagens løsning for disse aktivitetene

Statsbyggs anbefalinger av konsepter

Studiested Lillehammer

På bakgrunn av denne konseptvalgutredningen, som Statsbygg har gjort på oppdrag for Høgskolen i Innlandet, anbefaler vi å gjennomføre tiltak ved HINNs studiested på Lillehammer. I den samfunnsøkonomiske analysen kommer konseptet med relokalisering av campus til Lillehammer sentrum best ut når det gjelder nyttevirkninger. Konseptet med utgangspunkt i transformasjon og tilbygg på dagens studiested kommer marginalt bedre ut når det gjelder kostnader. I sum rangeres nybygg i sentrum høyere enn konseptene på dagens campus.

Lillehammer er HINNs største studiested med rundt 4500 heltidsekvivalente studenter og 470 årsverk. HINN disponerer i underkant av 40 000 kvadratmeter på Storhove, et område preget av jordbruk og mindre industri og produksjonsbedrifter, 5 – 6 kilometer utenfor sentrum. Studiestedet er kjent for sine utdanninger innen film og TV, men hovedvekten av studentene studerer innen helse- og sosialvitenskap, økonomi, samfunnsvitenskap og pedagogikk.

Til venstre: Studiestedets lokalisering i forhold til Lillehammer sentrum og Lillehammer skysstasjon. Til høyre: Overordnet illustrasjon av studiestedets bygningsmasse i dag og viktigste funksjonskategorier (Mørkeblå = ansattareal, lyseblå = fellesareal, gult = generelle undervisningsrom, oransje = spesialareal/ferdighetstrening).

Rangering Lillehammer

1. Nytt bygg i Lillehammer sentrum

2. Transformasjon på Storhove

Studiested Hamar

På bakgrunn av denne konseptvalgutredningen, som Statsbygg har gjort på oppdrag for Høgskolen i Innlandet (HINN), anbefaler vi å gjennomføre tiltak ved HINNs studiested på Hamar. To ulike varianter av transformasjonskonsepter av dagens campus (spredt og samlet løsning) er vurdert med best samfunnsøkonomisk lønnsomhet, og rangeres foran relokaliseringskonseptet og konseptet med minimal utbygging.

K1 Transformasjon – hele campus. Tilbygg ca. 15 200kvm Inkl. p-kjeller. Eksisterende ca. 22 300 kvm inkl. Biohuset

K2 Transformasjon – samling. Tilbygg ca. 21 000 kvm inkl. p-kjeller. Eksisterende ca. 14 000 kvm, inkl. en mindre del av Biohuset.

Rangering Hamar

1. Transformasjon – Samling

2. Transformasjon – hele campus

Husleiemodellen i staten og finansiering

Husleiemodellen i Staten har vært omhandlet i flere styreseminarer. Utgangspunktet for modellen er at en økt husleie kompenseres fra departementet med minimum 75%. Økningen beregnes som differansen mellom husleien ved utløpet av gjeldende leieperiode, og den nye husleien etter oppgradering og nybygg. Det innebærer at det for campus Lillehammer er en «utgangsfinansiering» av fremtidig husleie på hhv 68 mill kr for campus Lillehammer og 50 mill kr for campus Hamar, og husleiekompensasjonen beregnes med 75% av differansen mellom ny husleie og nåværende husleie (hhv 68 og 50 mill kr).

I utgangspunktet blir høgskolens andel 25% av husleieøkningen, men høgskolen kommer til å forhandle med KD om å få en høyere husleiekompensasjon enn 75% for å redusere høgskolens andel. Beregningene av FDVU-kostnadene i de anbefalte konseptene viser at disse blir vesentlig lavere enn uten tiltak, og høgskolens andel av den økte husleien må ses i sammenheng med utviklingen i FDVU-

kostnadene. FDVU-kostnadene vil normalt være lavere i nye og oppgraderte bygg enn i eldre bygg, blant annet knyttet til energi og mindre behov for utskifting i de første årene av leieperioden.

Tiltak for å redusere byggekostnadene gir lavere årlig husleie, og dermed lavere husleieøkning og lavere beløp som må finansieres over Statsbudsjettet (75%). Tilsvarende reduseres beløpet som høgskolen må finansiere over ordinær bevilgning (25%). Arealeffektivisering er et viktig tiltak for å redusere byggekostnadene, men lavere antall kvadratmeter innebærer også tilsvarende reduksjon i FDVU-kostnader.

Potensial for arealeffektivisering og omdisponering av arealer til nye bruksområder

Arealeffektivisering er et tema som vi både er pålagt av overordnede myndigheter å jobbe med, men er også i vår interesse for å redusere CO2-utslipp og redusere kostnader til lokaler.

Statsbygg gjorde i 2017 en kartlegging av arealbruk ved tre av studiestedene; Lillehammer, Hamar og Rena. Kartleggingen viste at i gjennomsnitt var mellom 35 % og 50 % av kontorarbeidsplassene i bruk til enhver tid. Etter den gangen har det vært en bemanningsøkning, slik at bruken nok er økt siden den kartleggingen ble gjennomført.

Effektive og fleksible arealløsninger er en overordnet føring i høgskolens studiestedsplan. Det innebærer at hvordan vi utnytter kapasiteten, hvordan lokalene er tilpasset virksomheten og kan tilpasses til nye bruksområder, må alle arealene være tilgjengelig til enhver tid, og ved å ha minst mulig faste installasjoner gi en mulighet til å endre romstørrelses til de bruksområdene de skal brukes til. For eksempel undervisningsrom med flyttbare vegger, for å kunne dele inn et stort lokale tilpasset hvor mange studenter som skal delta i den enkelte forelesningen. I perioder brukes kanskje hele lokalet samlet til eksamen, studiestart mv.

Det er ikke nødvendigvis slik at effektive og fleksible løsninger innebærer åpent landskap. Dette har vært et tema på allmøtene i tilknytning KVUene. Trenden er nok at det bør være ulike løsninger ut ifra hva kontorarealene skal benyttes til og den enkeltes arbeidsform. Det er i staten en arealnorm på 23 kvm per ansatt, som er lagt til grunn i de to KVUene. Det er lagt til grunn en arealnorm på 10 kvm pr studentekvivalent, som ikke er en regelfestet norm, men erfaringsbasert. Høgskolen er om lag på disse to normene, men det er ujevnt fordelt samt at vi har studier som er plasskrevende. For eksempel film- og fjernsynsutdanningene og musikkutdanningen, som har behov for spesialrom, men som ikke har flere bruksområder og med et begrenset antall studenter.

Om lag 40% av arealene vi leier er fellesarealer, gangarealer, lager, kulverter mv. For Lillehammer utgjør dette 16 000 kvm og Hamar 12 000 kvm. Dette gir et potensiale for å redusere behovet for kvadratmeter.

Det vil bli utarbeidet prinsipper for utforming og bruk av ulike romtyper som vil ligge til grunn for prosjektering av nybygg og oppgradering av bygg. Kombinasjonen av arealprinsipper, leiestrategi som innbefatter sambruk av arealer og leie eksternt for å håndtere aktivitetstopper, vil bidra til å redusere høgskolens behov for leie av arealer i langsiktige leiekontrakter.

Leiestrategi

Høgskolen legger opp til en leiestrategi hvor høgskolen «bygger for normalen», og håndterer toppene ved å leie av eksterne etter faktisk behov (undervisning, midlertidige kontorarbeidsplasser og møterom mv). Det kan for eksempel være i tilknytning undervisning fra studiestart og utover, til deler av studentene går ut i praksis. Eller forskningsprosjekter med begrenset varighet (for eksempel 3 – 5 år) med behov for kontorarealer eller spesialrom. Leiestrategi vil bidra til å oppnå en høyere kapasitetsutnyttelse av de lokalene vi leier, noe som både gir en økonomisk og miljømessig gevinst.

Leiestrategien legger også opp til økt samarbeid med eksterne virksomheter om drift og investeringer relatert til spesialrom og laboratorier. Et slikt samarbeid skal være faglig relevant og økonomisk gunstig for høgskolen (staten). Samarbeidsmodellen skal også ivareta føringene for formålsbygg at utleier ikke skal komme i en monopolsituasjon ovenfor høgskolen (staten) ved avtaleperiodens utløp. Høgskolen skal ikke være leietaker, men tilgang til lokalene, økonomiske forhold, og hvordan endringer i behov skal håndteres, reguleres gjennom samarbeidsavtalen. Finansieringen skal legges opp slik at det ved avtaleperioden (for eksempel 10 år) skal utstyret være avskrevet og høgskolen skal fritt kunne velge å videreføre samarbeidet eller etablere en løsning for eksempel som et statlig byggeprosjekt.

Statlig eller privat leide bygg – formålsbygg

Lokaler som kommer inn under definisjonen av formålsbygg skal i utgangspunktet bygges som statlig byggeprosjekt med Statsbygg som utbygger. Statsråden har ved flere anledninger tatt opp at han mener kostnadsnivået ved statlige bygg er for høy. På statsrådens besøk på Lillehammer i juni 2022 og på Blæstad i mars 2023 ba han om å vise nøkternhet, men gjerne også se på alternative modeller/ løsninger.

Leiestrategien tar utgangspunkt i; «bygge for normalen» og løse toppene gjennom samarbeid med eksterne, etablere modeller for sambruk av arealer selv om disse i utgangspunktet ville blitt definert som formålsbygg, kombinasjoner av korte og langsiktige leieperioder, og at det åpnes for alternativer til Statsbygg ved valg av utbygger. Høgskolen har erfaringer med å leie både fra Statsbygg (70% av bygningsmassen) og private utleiere (7 – 8 utleier). Leiekontraktene er i stor grad samsvarende for både statlige og private utleiere, slik at forutsetningene for å vurdere betingelser og økonomi er til stede.

Oppsigelse / framleie av lokaler i leieperioden

Reduseres behovet for arealer i løpet av leieperioden, er muligheten for å reforhandle eller si opp langsiktige husleieavtaler svært begrenset. Endringer i arealbehovet vil derfor i praksis måtte håndteres med framleie (høgskolen er fortsatt leietaker, men leier ut til annen virksomhet). Framleieinntektene tilfaller høgskolen og bidrar til å redusere å redusere tilsvarende husleiekostnad. Om man får framleid ledige lokaler vil blant annet avhenge av lokalenes utforming og hvordan markedet er for denne type lokaler. Om det er noe enklere å framleie på ett av de to konseptene (sentrum og Storhove) er det ikke gjort noen vurdering av.

Løsninger av fremtidige utvidelsesbehov

Det har ikke vært en del av KVUene å vurdere tomtemuligheter ved fremtidige utvidelsesbehov. Når vi bygger ut i tråd med konseptet Samling vil det frigjøres arealer på og i tilknytning, både i bygg vi leier i dag av private utleiere og tomteareal for de byggene vi leier av Statsbygg i dag, men flytter ut av når nybygget er ferdigstilt. Nybygget på campus vil bli forberedt for også kunne bygges på ved fremtidige behov. Vi antar også det blir mulig å leie lokaler i fremtidige byggetrinn i Innlandet Science Park.

For konseptet nytt bygg i Lillehammer sentrum har det vært fremhevet at det i sentrum ikke vil være utvidelsesmuligheter. I områdeprogrammet for sentrum vest fremgår det at det per i dag er flere sentrumsnære tomter, og gjennom at det planlegges for utvidelsesbehov i et 20 – 30 års perspektiv bør det være mulig å planlegge for. Vi er gjort kjent med at det planlegges å etablere en Innlandet Science Park på Lillehammer, planlagt lokalisert på skysstasjonsområdet. Som for ISP Hamar legger vi til grunn at det også på Lillehammer kan leies lokaler i fremtidige byggetrinn ved utvidelse av aktiviteten.

Transformasjon på Storhove legger opp til nybygg i størrelsesorden 12 500 kvadratmeter, noe som tilsvarer fem «Nyhove»-bygg. I utredningen gjøres det oppmerksom på at det allerede er bygget flere kvm enn det som er tillatt i gjeldende reguleringsplan for Storhove. Det er beskrevet en lav reguleringsrisiko i prosjektet, men med nybygg på 12 500 kvm og eventuelle fremtidige utvidelsesbehov vil det sannsynligvis forutsette erverv av tomter inntil dagens tomt. Det er utvidelsesmuligheter både mot nord og sør ved å benytte landbruksarealer, eller kjøpe tomtearealer mot vest med den ulempen at bygningsmassen kommer nært til ny E6 og jernbanen.

Åpne og inviterende studiesteder

Studiestedet er arbeidsplass for studenter og ansatte, men er også en viktig møteplass mellom studenter og ansatte, og samfunns- og arbeidsliv i vertskommunen og regionen. Føringene i studiestedsplanen om åpne og inviterende studiesteder skal bidra til at campus blir en attraktiv arbeids- og møteplass, men som også er en møteplass for befolkningen rundt. For at campus skal oppleves som inviterende bør det være aktivitet på campus også utover undervisnings- og arbeidstid og i helger.

Bærekraftige og fremtidsrettede studiesteder – klima og miljø, økonomisk og sosial bærekraft

Bærekraftige og fremtidsrettede studiesteder er en av de tre overordnede føringene i høgskolens overordnede studiestedsplan. I bærekraft legger vi til grunn hhv klima og miljø, økonomisk og sosial bærekraft. Disse føringene ligger til grunn for studiestedsutviklingen på alle studiestedene.

<u>Klima og miljø</u>

Klimaregnskapet for HINN i 2021 viser at i overkant av 50 % av CO»-utslippene er relatert til bygg og energi. KD har i tildelingsbrevet forutsatt at høgskolen skal bidra til at CO2-utslippene reduseres med 55% innen utløpet av 2030. Klimaregnskapet viser at for å nå ambisjonen om kutt i denne størrelsesorden, er arealeffektivisering et nødvendig tiltak.

Energi utgjør en relativt liten andel av CO2-utslippene, netto 4 prosent når det er tatt hensyn til egenproduksjon av strøm i størrelsesorden 3 %. Reduksjon i energiforbruket er bra både for miljøet og bidrar til å redusere høgskolens kostnader. Vi har det siste året i forbindelse med høy strømpris redusert energiforbruket med om lag 15%. Reduksjonen er oppnådd gjennom enkelttiltak, for eksempel knyttet til oppvarming, ventilasjon og kjøling. Tiltakene har i stor grad forutsatt manuell håndtering og basert på tidsintervaller og ikke faktisk bruk. Det er ikke med dagens løsninger lagt til rette for bruk av bevegelsessensorer for å styre de tekniske anleggene.

For å redusere energiforbruket ytterligere, blir det behov for å gjøre investeringer i de tekniske anleggene og styringssystemene for blant annet ventilasjon, oppvarming, kjøling og belysning. Det omfatter både å skifte ut aggregater, og legge til rette for styringssystemer for automatisering, sentralisert drift og bevegelsessensorer. Oppgraderte tekniske anlegg gjør det også mulighet å benytte de mulighetene digitale løsninger og etter hvert kunstig intelligens gir av effektivisering av driften av bygningsmassen.

Høgskolen ble 1. mars i år miljøsertifisert innenfor sertifiseringsordningen Miljøfyrtårn. Dette gir en mulighet for å systematisere arbeidet med å følge med på utviklingen innenfor de områdene høgskolen har størst utslipp. Innrapporteringen for 2022 viser at det er areal og energi som bidrar mest til høgskolens CO2-utslipp.

Økonomisk bærekraft

Økonomisk er særlig relatert til de tjenestene studentsamskipnaden tilbyr på studiestedene. Fristasjonsprinsippet innebærer at høgskolen har et økonomisk ansvar for finansieringen av de tilbudene som tilbys til studentene på campus. En campus i sentrum vil i utgangspunktet et større kundegrunnlag, og dermed større sannsynlighet for å lykkes økonomisk. God økonomisk bærekraft kan igjen bidra til å sikre tilbudet på campus til studenter og ansatte. Det er ingen selvfølge at resultatet blir slik selv om campus er lokalisert i sentrum. På campus Hamar som er lokalisert i sentrum er det per i dag ikke noe mat- og drikketilbud på campus utover åpningstidene til samskipnadens kantine.

Sosial bærekraft

Sosial bærekraft omhandler risikoreduserende tiltak ved utforming av bygningsmassen og tilbudet på studiestedene for å unngå mobbing og utenforskap. Sosial bærekraft omfatter også tilgjengelighet og like muligheter for alle, hvor universell utforming av bygningsmasse og uteområder er sentralt. Tilgjengelighet skal også sees i sammenheng med hvordan det er tilrettelagt for å komme til og fra studiestedet. Tilgjengelighet vil måtte avveies opp sikkerheten.

I studiestedsplanen er det fire målsettinger innen sosial bærekraft:

a. Servicetilbud og velferdstilbud og –tjenester inngår som en naturlig del av arbeidet med de studiestedsvise planene.

b. Ved utforming av bygningsmasse og uteområder skal det velges løsninger som bidrar til tilgjengelighet for alle, og at risikoen for mobbing, trakassering og utenforskap reduseres.
c. Alle nybygg og ombygginger/rehabiliteringer, inkludert uteområder, skal være universelt utformet. Alle byggeprosjekter skal ha avklarte UU-ambisjoner.
d. Byggene skal ha størst mulig grad av tilgjengelighet for studenter, ansatte og besøkende. Dette avveies mot behov for sikring av personer og verdier.

Ulemper i byggefasen

Det er i den samfunnsøkonomiske analysen gjort en vurdering av ulemper i byggefasen, både for virksomheten på campus, men også omgivelsene rundt. Det legges til grunn at virksomheten skal gå som normalt i byggeperioden, og at det ikke er realistisk å flytte store deler av virksomheten ut av campus. Det innebærer at undervisning og forskning skal gjennomføres parallelt med byggefasen.

Vi legger til grunn en byggefase på 3 – 5 år. For konsepter med ombygging av eksisterende lokaler kan det bli behov for etappevis gjennomføring, noe som påvirker lengden på byggefasen. Dette gjelder særlig konseptet transformasjon på Storhove, med ombygging av lokaler som forutsetter at nybygget er innflyttingsklart. I tillegg vil det være behov for oppgradering av store deler av 20.000 kvm av den eksisterende bygningsmassen som ikke inngår i konseptet transformasjon på Storhove. Byggefasen på Storhove vil mest påvirke studenter og ansatte på campus, men det vil også bli merkbart for virksomheter i tilliggende bygg og boliger. For å gjennomføre virksomheten i byggefasen blir det behov for ulike overgangsløsninger på campus og leie av lokaler utenfor campus. Det vil bli behov for interne flyttinger som en konsekvens av at det blir behov for etappevis gjennomføring.

Byggefasen på campus Hamar vil byggefasen merkes godt for både studenter, virksomheter i tilliggende bygg og boliger. Konseptet Samling på Hamar innebærer at «midtpartiet» av hovedbygget skal rives for å romme plass til tilbygg/nybygg. Hovedbygget vil derfor ikke kunne brukes, særlig i de første 1 – 2 årene av byggefasen, noe som vil berøre undervisningsrom, kontorer og sentrale servicefunksjoner (bibliotek og kantine).

For konseptet nybygg i sentrum vil ikke virksomheten på campus Storhove bli berørt. Ulempene vil det være beboere og virksomheter i bygg i sentrum som få. Vi legger til grunn at det i prosjekteringen vil bli søkelys på hvordan denne ulempen kan reduseres mest mulig, selv om det selvsagt vil være umulig at det blir noe støy og andre ulemper.

Tilstandsvurdering av bygningsmassen og vern

Det er gjort en vurdering av teknisk tilstand av byggene på campus Lillehammer og Hamar. På begge studiestedene er det kun bygningsmassen vi leier av Statsbygg som har vært vurdert.

For campus Lillehammer er det kanskje litt overraskende at vurderingen av Hove (30 000 kvm), så vurderes tilstanden på yttervegger, yttertak, sanitær, luftbehandling, kjøling og belysning å ha tilstandsgrad 2, noe som betyr «Dårlig tilstand og tilsvarer vesentlige avvik» jf KVU Lillehammer.

Bygning	Byggeår	Kvm	Grunn og fundament	Ytter-vegger	Inner-vegger	Dekker	Yttertak	Trapper, balkonger, m.m.	Sanitær	Varme	Brann-slokking	Luftbehandling	Komfort kjøling	Lav-spent forsyning	Lys	Elvarme
Internatet	1950	2043.6	2	1	1	1	1	1	2	2	1	3		2	2	1
Hove	1993	30007.1	1	2	1	1	2	1	2	1	0	2	2	2	2	1
Undervisningsbygget	1927	735	2	2	1	0	1	1	2	3	1	3		2	2	1
Stabburet	1895	92.3		2	3	1	1	0	2		1	2		1	2	1
Montenegro	1942	541.6	1	1	1	0	2	1	3		0	2		1	2	2
Garasje	1992	86.5	-1	1	1	1	1		1		1			1	2	2
Paviljongen	1970	457.5	0	1	1	0	1	1	2		1	3		2	2	2

For campus Hamar er det ikke utarbeidet en tilsvarende tabell per bygg. I KVUen har Statsbygg beskrevet den tekniske tilstand på byggene på campus Hamar slik:
De forskjellige bygningene har stor variasjon i alder, tilstand og egnethet. Mulighetene for enkle ombygginger for å øke funksjonalitet og utnyttelsesgrad er begrenset.

Den delen av høgskoles bygningsmasse som er leid av Statsbygg vurderes generelt som godt vedlikeholdt, men det er en del tiltak som må gjøres hovedsakelig grunnet kort restlevetid. Drenering, vinduer og tak er særlig bemerket i tilstandsvurderinger gjennomført på vegne av Statsbygg i 2021 (Statsbygg, 2021). Det som utpeker seg spesielt, er dårlig energimerking i fem av bygningene.

Behandlingen av prosessen fram til vedtak

Høgskolestyret har hatt KVUene som tema ved flere anledninger, i styremøter og styreseminarer. På styreseminarene har det vært gått mer i dybden på enkelttemaer som for eksempel husleiemodellen i staten, to store prosjekter parallelt og øvrig studiestedsutvikling, økonomiske konsekvenser, leiestrategi og konsekvenser av en mulig deltakelse i ISP Hamar.

I utarbeidelsen av KVUene har det vært gjennomført intervjuer med studenter, dekaner, ansvarlige for ulike administrative enheter og fagområder, ansatte og verneombud. Det har fra enkeltansatte kommet innspill på om respondentene var representative, noe vi legger til grunn de er i egenskap av den rollen/ ansvar de har.

Det har vært innhentet synspunkter fra eksterne samarbeidspartnere, både som en del av arbeidet med utredningen og Statsbygg sine anbefalinger. Det ble gitt nyttige innspill, men vi fikk ingen entydige anbefalinger til om campus burde være på Storhove eller i Lillehammer sentrum. Campus Hamar er allerede i sentrum, slik at stedsvalg var mindre relevant å ha som tema.

Det er avholdt flere fysiske og digitale allmøter for ansatte, blant annet i tilknytning at Statsbygg presenterte sine anbefalinger ved overleveringen av utredningene i mars 2022. I etterkant av allmøtet ble det invitert til å gi innspill til utredningene og faktafeil. Statsbygg korrigerte for faktafeil og oversendte høgskolen en versjon 2 av utredningene.

I forkant av styremøtet i mars ble det avholdt fire allmøter for ansatte, hvor ett av møtene var åpent for både ansatte og studenter. Det har vært varierende oppmøte på møtene, men møtene har vært nyttige for å få innspill og vært en mulighet for ansatte og studenter til å tilkjennegi ulike synspunkter på rapporten og anbefalingene.

Vi har også deltatt på møter med studenter og i studiestedsutvalgene. KVUene og valg av konsept, har også vært tema i IDF, HAMU og LAMU, samt at fakultetene har vært oppfordret til å ta opp saken i sine fora.

Det ble etablert en prosjektside på web som var tilgjengelig for ansatte, studenter og eksternt, for å tilrettelegge for at man både internt og eksternt kunne følge saken og prosessen. Utvikling av høgskolens studiesteder - Høgskolen i Innlandet.

Statens prosjektmodell - Videre beslutningsprosess

Statens prosjektmodell ligger til grunn for de neste fasene fram til Stortinget eventuelt vedtar startbevilgning for å gjennomføre de to byggeprosjektene. KVUen er et resultat av fasen Forstudie, og inngår som underlag for den ekstern kvalitetssikring av konseptet (KS1). Høgskolestyret vedtar konsept, som er høgskolens anbefaling til Kunnskapsdepartementet av konsept. Deretter er det KD som håndterer prosessen fram til Regjeringen skal beslutte konsept, deretter er det en prosjektavklaringsfase og kvalitetssikring frem til regjeringsbeslutning av oppstart av forprosjekt. Først etter forprosjektet og ny ekstern kvalitetssikring (KS2) fremmes saken for Stortinget for startbevilgning.

Figur 23 Viktige forhold i prosjektavklaringsfasen sett i sammenheng med statens prosjektmodell.

Hvor lang tid de ulike fasene av prosessen vil ta, er utenfor vår kontroll. Vi vil likevel starte våre interne prosesser i høst for å forberede de ulike områdene vi skal gi innspill til i prosjektavklaringsfasen. Vi tenker at jo mer vi gjør av forberedelser, jo mer kan vi påvirke prosessen og de ulike områdene som skal avklares i neste fase. Noen av områdene vil også være relevante for arbeidet med studiestedsutviklingsplanene for alle studiestedene (tiårsplanen), slik som prinsipper for arealutforming av ulike romtyper (undervisningslokaler, spesialrom, kontorarealer, studentarbeidsplasser og -velferd, og teknisk infrastruktur). Vi legger opp til at prinsippene som utarbeid for de to byggeprosjektene, vil ligge til grunn for planer om vedlikehold og oppgradering også ved de øvrige fire studiestedene.

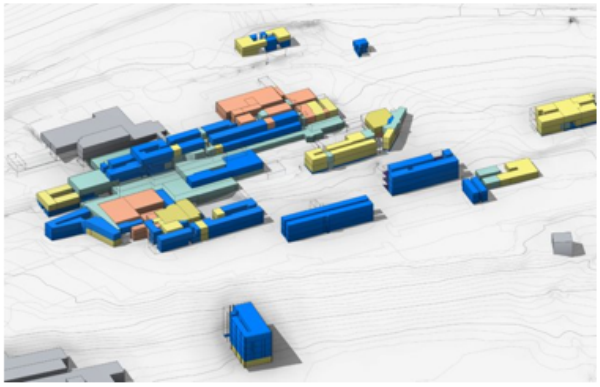
Vedlegg 1 - Utdrag fra KVUene med nøkkeltall pr studiested

KVU Lillehammer

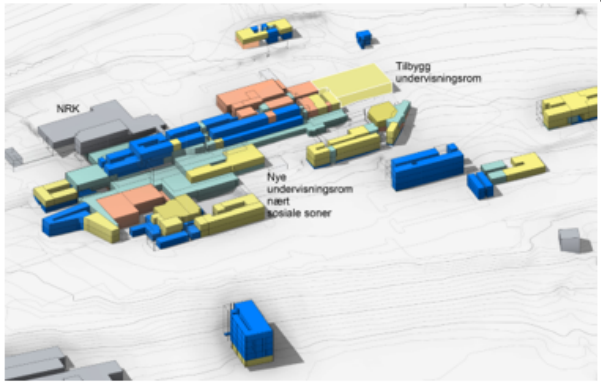
Oversikt hovedkonsepter

KVUene tar utgangspunkt i Statsbyggs veileder for samfunnsøkonomiske analyser i statlige byggeprosjekter (Statsbygg, 2020). Denne er igjen basert på Rundskriv R 109/14 og R109/21 Prinsipper og krav ved utarbeidelse av samfunnsøkonomiske analyser. Den samfunnsøkonomiske analysen omfatter både prissatte og ikke-prissatte virkninger, og ligger til grunn for analysen av konseptene og Statsbygg sine anbefalinger.

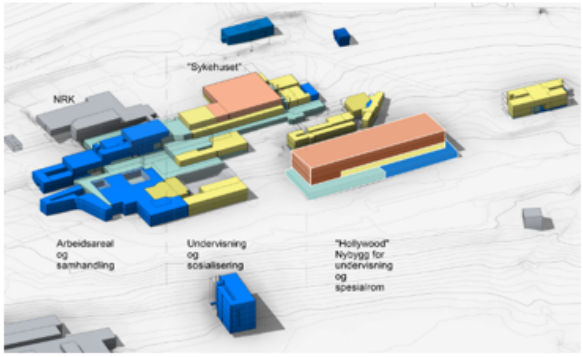
Oversikt hovedkonsepter studiested Lillehammer

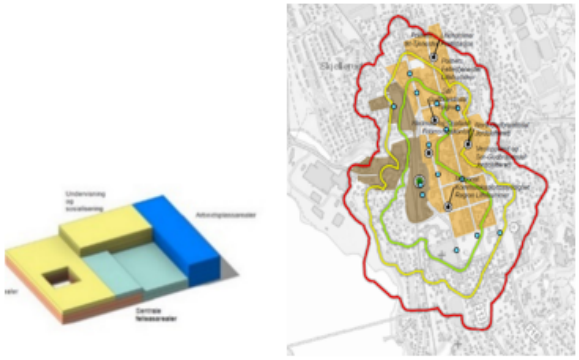
Nullalternativet *videreføre dagens situasjon. Grå farge er bygningsmasse som ikke eies eller leies av HINN.*

1A Minimumsalternativ Storhove. *Tilbygg 1500 kvm. Ombygging 4000 kvm.*

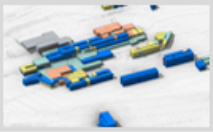
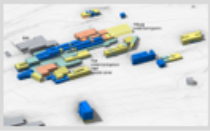
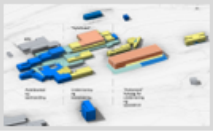

1B Transformasjon Storhove. *12500 kvm tilbygg (grå farge farge). 4500 kvm riving (Internatet, Paviljongen og modulbygg) . Omfattende ombygging (gul farge).*

Nybyggalternativ Lillehammer sentrum *ca. 40 000kvm på én eller to tomter.*

Tabell 1 Oversikt hovedkonsepter.

Mill. 2021-kr.	0 Null-alternativet	1A Minimum nybygg Storhove	1B Transformasjon Storhove	2 Nybygg i Lillehammer sentrum
				
Beskrivelse	Referansealternativ som de andre konseptene måles opp mot. Ingen funksjonsendring eller endring i areal, men nødvendig vedlikehold av dagens bygningsmasse for å opprettholde tilstand og grunnleggende funksjonskrav ut analysehorisonten.	Mindre tiltak som suppleres med økt digital undervisning, hjemmekontor og utvidede åpningstider. Økning i generelle undervisningsrom, men ingen oppgradering eller endring av ferdighetsrom.	Omfattende ombygging og omstrukturering av rundt halvparten av dagens arealer samt et større tilbygg der TV- og Filmskolen samlokaliseres. Flere generelle undervisningsrom, større og mer egnede ferdighetsrom og større fellesareal.	Høgskolen flytter ut fra dagens bygningsmasse og etableres i nybygg på ny tomt i gangavstand til Lillehammer skysstasjon. Tilsvarende funksjonalitet som i 1B, men med færre og mer effektive areal.
Total kvm BTA	**39 900**	**41 000**	**47 650**	**40 000**
Ombygging		4000	12 450	
Tilbygg/nybygg		1500	12 500	

Vi står igjen med tre hovedkonsept, i tillegg til nullalternativet, som alle innebærer større eller mindre investeringstiltak. Det som grovt sett skiller konseptene er størrelse (areal), grad av ombygging og lokalisering. Hovedgrep for alle konseptene er at vi øker areal og også andelen areal til undervisning og studentareal. Tilsvarende reduserer vi arbeidsplassareal i henhold til gjeldende normtall.

Oppsummering samfunnsøkonomisk analyse - Lillehammer

Mill. 2021-kr.	0 Null-alternativet	1A Minimum nybygg Storhove	1B Transformasjon Storhove	2 Nybygg i Lillehammer sentrum
Byggekostnader	0	-118	-641	-1 269
Brukerutstyr	0	-27	-117	-184
Tomtekostnader	-256	-256	-256	-235
FDVU-kostnader	-1 246	-1 228	-1 249	-785
Leiekostnader	-374	-374	-265	-146
Midlertidige kostnader	0	0	-18	-1
Skattekostnad[1]	-375	-402	-509	-523
SUM NV prissatte virkninger	-2 251	-2 403	-3 055	-3 144
Rangering prissatte virkninger	**1**	**2**	**3**	**4**
Prissatt netto nytte - endring fra nullalternativet		*152*	*804*	*893*
Kvalitet i utdanning	**Ingen**	**Liten positiv**	**Stor positiv**	**Meget stor positiv**
		Mer generell undervisningsromkapasitet gir noe høyere utdanningskvalitet i de mest teoritunge fagretningene.	Undervisningsrom, ferdighetsrom og studentarbeidsplasser med tilstrekkelig kapasitet og kvalitet, og bedre samling av fagmiljø gir bedre undervisningskvalitet for alle studenter.	Som i 1B. I tillegg blir undervisningskvalitetn løftet av mer samhandling med nærings- og samfunnsliv slik at utdanningene blir enda mer relevante.
Kvalitet i forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid	**Ingen**	**Ingen**	**Stor positiv**	**Meget stor positiv**
		I sum likt som i nullalternativet grunnet mindre ansattareal og lite ombygging av ansattareal.	Bedre tilpassede ansattareal, flere møtearenaer og oppgraderte spesialareal med mer kapasitet gir bedre vilkår for forskningsproduksjon og kvalitet.	Som i 1B. Tettere knytning til nærings- og samfunnsliv forventes å gi ytterligere kvalitet i forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid.
Attraktivt student- og arbeidsmiljø	**Ingen**	**Liten positiv**	**Middels positiv**	**Stor positiv**
		Noe økning i arealer forbeholdt studentene og noe økt attraktivitet i fellesareal gir noe positiv effekt på studentenes trivsel.	Flere og mer attraktive arealer både for studenter, ansatte og fellesareal gir større positiv virkning for studenter og ansatte enn i 1A.	Som 1B. I tillegg økt effekt for trivsel ved nærhet til fasiliteter i sentrum. Mindre uteareal enn i 1B, men i sum forventet større positiv effekt enn i 1B.

Mill. 2021-kr.	0 Null-alternativet	1A Minimum nybygg Storhove	1B Transformasjon Storhove	2 Nybygg i Lillehammer sentrum
Ulemper i byggefasen	**Ingen**	**Ingen**	**Liten negativ**	**Liten negativ**
		Kort ombyggingsperiode og lite omfattende ombygging vurderes å ikke skille betydelig fra nullalternativet.	6 års byggeperiode gir ulemper for studenter og ansatte. Ikke mange naboer som er tett på et byggeprosjekt.	4 år byggeperiode påvirker ikke studente og ansatte, men vil påvirke naboer og brukere av sentrum.
Klimagasskostnader	**-358**	**-357**	**-363**	**-260**
Reisetidskostnader	**Ingen**	**Ingen**	**Ingen**	**Middels positiv**
		Samme som i nullalternativet	Samme som i nullalternativet	Kortere avstand til campus for de fleste brukere og tilreisende Anslått til 13 MNOK årlig reisetidsbesparelse, men er da ikke tatt høyde for reisetid hos ny virksomhet på Storhove mm
Rangering ikke-prissatte virkninger	4	3	2	1
Samlet rangering	**4**	**3**	**2**	**1**

Oversikt over bygningsmassen studiested Lillehammer

Bygg	KVM BTA	Byggeår	Vern	Utleier
Hove (hovedbygning), inkl garasje[7]	30 090	1993	x	Statsbygg
Internatet	2 035	1950		Statsbygg
Undervisningsbygget/gamleskolen	1770	1927	x	Statsbygg
Paviljongen	460	1970		Statsbygg
Stabburet	90	1895	x	Statsbygg
Montenegro	540	1942		Statsbygg
Nyhove	2 650	2018		Storhove Innovasjonsbygg AS
Modulbygg 1	320	2011		Statsbygg
Modulbygg 2	1550	2021		Adapteo AS
Sum	39 500			HINN leier også arealer fra NRK til kontorformål og studiokapasitet

Høgskolen ble samlet på Storhove i 1989 da et nytt statlig bygg ble etablert. Radio- og TV-senteret for OL i 1994 ble lagt til Storhove, og etter ombygging tok høgskolen over radio- og TV-senteret. Dette fungerer som spesialareal for TV- og Filmskolen i hovedbygningen Hove i dag. Auditoriene der det meste av undervisningen foregår er også tilrettelagte arealer etter radio- og TV-senteret fra 1994. En del av de andre bygningene har en historie med annen bruk enn høgskoleformål. Internatet var opprinnelig hybler. Gamleskolen ble bygget som landbruksskole og Montenegro huset opprinnelig serbiske krigsfanger.

Eldre bygninger som Montenegro, Undervisningsbygget og Internatet har i dag egenskaper som dårlig lydisolering, lite fleksible romstørrelser og materialer som gjør rommene mindre egnet og attraktive til undervisnings- studie- og forskningsformål. I hovedbygningen er det flere godt egnede rom og arealer, men lite fleksibilitet i rommenes størrelse, og stadig mindre kapasitet i takt med student- og ansattvekst er en utfordring. Undervisningsrommenes lysforhold og akustikk er også mer tilrettelagt for klassisk tavleundervisning som ikke alltid er forenlig med bruk av skjerm og det som kreves for digital infrastruktur. De mer spesialiserte rommene, som studioer og spesialrom for TV- og Filmutdanningene, og testlaboratorium for idrettsvitenskap, har både kapasitetsutfordringer samt lite mulighet til å endre eller utvide arealene i takt med utvikling i bransjen.

Individuelle cellekontor er hovedtypen arbeidsstasjon for ansatte ved HINN, men det finnes også noen delekontorer, åpne løsninger og gjestekontor. I takt med vekst i antall ansatte er flere kontorer blitt delt, men mulighetene for ombygging for godt tilpassede arbeidsplasser innenfor dagens arbeidsplassutforming er begrenset i dagens bygningsmasse.[1]

[1] I 2017 var fordelingen 376/560, men med nye kontorlokaler er flere kontorer flyttet til mindre sentrale bygg på campus

Teknisk tilstand på byggene - Lillehammer

Det er gjennomført en vurdering av teknisk tilstand av byggene høsten 2020 av WSP. De fleste bygningene er av eldre dato, men bygningene er i hovedsak i forsvarlig stand. Bygningen Sørhove fra 1989 har imidlertid behov for rehabilitering fordi teknisk infrastruktur har overskredet normal levetid. Totalrehabilitering ble prosjektert av Statsbygg i 2019, men grunnet høyere kostnader og kompleksitet enn antatt ble ikke prosjektet gjennomført, og HINN avventer rehabilitering i påvente av konklusjoner i pågående KVU.

Tilstandsvurderinger har også avdekket noen vesentlige og alvorlige avvik som må prioriteres i nær fremtid, det vil si fra ett til ti år fremover i tid. Det er særlig luftbehandling som er identifisert som et alvorlig avvik, etterfulgt av sanitær og varme. Bygningene som er av eldre dato har også avvik fra dagens bygningskrav.

Bygning	Byggeår	Kvm	Grunn og fundament	Ytter-vegger	Inner-vegger	Dekker	Yttertak	Trapper, balkonger, m.m.	Sanitær	Varme	Brann-slokking	Luftbehandling	Komfort kjøling	Lav-spent forsyning	Lys	Elvarme
Internatet	1950	2043.6	2	1	1	1	1	1	2	2	1	3		2	2	1
Hove	1993	30007.1	1	2	1	1	2	1	2	1	0	2	2	2	2	1
Undervisningsbygget	1927	735	2	2	1	0	1	1	2	3	1	3		2	2	1
Stabburet	1895	92.3		2	3	1	1	0	2		1	2		1	2	1
Montenegro	1942	541.6	1	1	1	0	2	1	3		0	2		1	2	2
Garasje	1992	86.5	-1	1	1	1	1		1		1			1	2	2
Paviljongen	1970	457.5	0	1	1	0	1	1	2		1	3		2	2	2

Vern

Bygningene Hove, Gamlebygget og Stabburet er omfattet av vern. På Hove er eksteriør samt noe interiør fra byggetrinn 2 fra 1994 omfattet av verneklasse 2, der vernets formål er å bevare en representant fra høyskolereformen fra 1994 og utviklingen frem til i dag. Vernet omfatter alt eksteriør fra byggetrinn i 1994. I interiøret er konstruksjoner, romstruktur, materialer, overflater og farger for inngangsparti, den store sentralhallen, vestibylen og de glassoverbygde gangarealene vernet. For Gamlebygget er eksteriør samt noe interiør omfattet av verneklasse 2, der vernets formål er å bevare bygningen med tilhørende parkanlegg fra den opprinnelige landbruksskolen. I tillegg ligger bygningen i et område som er regulert til bevaring, hvilket betyr at Lillehammer kommune også er vernemyndighet i eksteriørtiltak. Stabburet er også omfattet av samme type vern som Gamlebygget.

KVU Hamar

Oversikt hovedkonsepter studiested Hamar

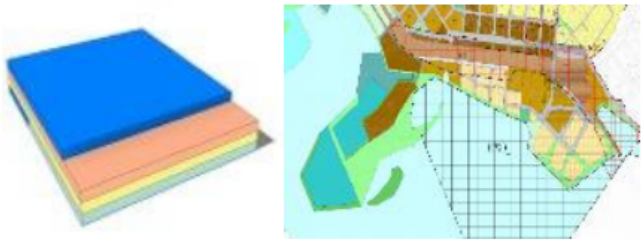
K1 Transformasjon – hele campus. Tilbygg ca. 15 200kvm Inkl. p-kjeller. Eksisterende ca. 22 300 kvm inkl. Biohuset

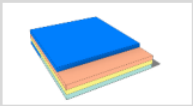
K2 Transformasjon – samling. Tilbygg ca. 21 000 kvm inkl. p-kjeller. Eksisterende ca. 14 000 kvm, inkl. en mindre del av Biohuset.

K3 Minimal utbygging. Tilbygg ca. 2 200 kvm. Eksisterende ca. 24 200 kvm.

K4 Relokalisering av campus. 30 750 kvm nybygg.

	Null-alternativet	K1 Videreutvikling av dagens campus	K2 Samling av dagens campus	K3 Minimal utbygging	K4 Relokalisering av dagens campus
					
Beskrivelse	Referansealternativ som de andre konseptene måles opp mot, men også et valgbart alternativ. Ingen funksjonsendring eller endring i areal, men nødvendig vedlikehold av dagens bygningsmasse for å opprettholde tilstand og grunnleggende funksjonskrav ut analysehorisonten.	River D-bygget for et større nybygg tenkt for de kreative retningene. Økt samling av undervisnings- og ansattarealer, men fortsatt delvis spredt. Rydder opp i støy fra musikkøvingsrom. Viderefører bruken av Biohuset, men avvikler leie i Midtbyen Park.	Samling av student- og undervisningsareal sentralt på campus, inkl. gymsaler. River D-bygget for et større nybygg. Avhender park og bygninger nord-øst, samt arealer i Biohuset bortsett fra nødvendige laboratorium arealer. Avvikler leie i Midtbyen Park. Leier kapasitet i Ankerskogen	Utvider kun med arealer for å dekke normen for arbeidsplasser. Økt behov for undervisningsarealer tas gjennom økt åpningstid og økt bruk av digital undervisning. Rydder opp i deler av støyen fra musikkøvingsrom.	Høgskolen flytter ut fra dagens bygningsmasse og etableres i nybygg på ny tomt i umiddelbar nærhet til planlagte Innlandet Science Park. Tilsvarende funksjonalitet som i K1 og K2, men med færre og mer effektive areal. Leier kapasitet i Ankerskogen.
Total kvm BTA	**24 200**	**37 500**	**35 000**	**26 400**	**30 750**
Eksisterende	24 200	22 300	14 000	24 200	0
Tilbygg/nybygg	0	15 200 (inkl. parkeringskjeller)	21 000 (inkl. parkeringskjeller)	2 200	30 750

Vi står igjen med fire hovedkonsepter som alle innebærer større eller mindre investeringstiltak, i tillegg til nullalternativet. Det som skiller konseptene er størrelse (areal), grad av samling og lokalisering. Hovedgrepene for de tre mest omfattende konseptene er at vi øker arealet for studentene, samtidig som vi forholder oss til arealnormen for arbeidsplasser. For det siste konseptet øker bare arealet for ansatte slik at studiestedet tilfredsstiller normen for arbeidsplasser, i tillegg til at eksisterende arealer bygges om og omstruktureres i noe grad for å øke egnetheten for HINNs virksomhet på Hamar.

Oppsummering samfunnsøkonomisk analyse - Hamar

Virkninger	Null-alternativet	K1 Videreutvikling av dagens campus	K2 Samling av dagens campus	K3 Minimal utbygging	K4 Relokalisering av campus
Byggekostnader	0	-649	-818	-284	-1076
Brukerutstyr	0	-146	-126	-84	-213
Tomtekostnader	-152	-157	-137	-152	-225
FDVU-kostnader	-499	-778	-800	-508	-671
Leiekostnader	-568	-519	-303	-568	-215
Midlertidige kostnader	0	-33	-33	-33	-2
Skattefinansieringskostnad	-244	-456	-443	-326	-480
Nåverdi prissatte virkninger etter 60 års levetid	-1 462	-2 736	-2 659	-1 954	-2 881
Rangering prissatte virkninger	**1**	**4**	**3**	**2**	**5**
Prissatt netto nytte - endring fra nullalternativet		-1 274	-1 198	-493	-1 420
Kvalitet i utdanning	Ingen	Stor positiv	Stor positiv	Liten positiv	Stor positiv
		Undervisningsrom, ferdighetsrom og studentarbeidsplasser med tilstrekkelig kapasitet og kvalitet, og noe bedre samling av fagmiljø gir bedre undervisningskvalitet og læringsutbytte for alle studentene.	Som i K1, men aktiviteter og funksjoner samles i noe større grad. Det vil ikke være tilgjengelige svømmefasiliteter på campus og et mindre parkareal enn i K1 blir tilgjengelig for undervisning.	Marginalt høyere kapasitet enn i nullalternativet, men gir ikke tilstrekkelig kapasitet eller kvalitet på undervisningsrom, ferdighetsrom eller studentarbeidsplasser.	Som i K2. Det er ikke tenkt etablering av arealer i K4 som ikke etableres i K1 og K2.
Kvalitet i forskning	Ingen	Stor positiv	Stor positiv	Liten positiv	Stor positiv
		Bedre tilpassede ansattareal, flere møtearenaer og oppgraderte spesialareal med mer kapasitet gir bedre vilkår for forskningsproduksjon og kvalitet.	Som i K1, men noe større grad av samling av fagmiljøer og konsentrasjon av aktivitet.	Økning i ansattareal og noe mer effektiv bruk. Fortsatt spredte fagmiljø og ingen økning i samhandlingsarenaer eller spesialarealer.	Som i K2.

Virkninger	Null-alternativet	K1 Videreutvikling av dagens campus	K2 Samling av dagens campus	K3 Minimal utbygging	K4 Relokalisering av campus
Attraktivt student- og arbeidsmiljø	Ingen	Middels positiv	Middels positiv	Ingen	Middels positiv
		Flere og mer attraktive arealer for studenter, ansatte og fellesareal gir en positiv virkning.	Som i K1, men har en større samling av funksjoner og miljøer. Mister tilgang til svømmehallen og deler av dagens parkarealer.	Begrenset positiv effekt fordi det totale omfanget av ombygging og tilbygg er langt mindre enn kapasitetsbehovet tilsier.	Som i K2.
Ulemper i byggefasen	Ingen	Liten negativ	Middels negativ	Liten negativ	Liten negativ
		3-4 års byggeperiode gir mindre ulemper enn i K2. Behov for midlertidige lokaler ved oppgradering av eksisterende bygningsmasse.	4-5 års byggeperiode. Behov for midlertidige lokaler ved oppgradering av eksisterende bygningsmasse.	2-3 års byggeperiode. Behov for midlertidige lokaler ved oppgradering av eksisterende bygningsmasse.	3-4 års byggeperiode vil ikke påvirke studenter eller ansatte, men vil påvirke ev. naboer og brukere av området for relokaliseringen.
Klimagasskostnader	-172	-167	-163	-166	-158
Rangering ikke-prissatte virkninger	5	1	3	4	1
Samlet rangering	**5**	**1**	**1**	**4**	**3**

Tabell 2 Oppsummering samfunnsøkonomisk analyse. Prissatte og ikke-prissatte virkninger med rangering. Tall i n

Oversikt over bygningsmassen studiested Hamar

Bygg	Kvm BTA	Byggeår	Vern	Merknad
Hovedbygget (ABC-bygget)				
A Nils Hertzbergs hus	1 700	1877	X	
B Peter Balkes hus	4 399	1970		
C Alf Prøysens hus	2 807	2002		
D Dramabygget (Ingeborg R. Hagens hus)	514	1972		
E Bryggerhuset	123	1882	X	
F Brakka (Oline Sukkestads hus)	188	1921		
G Gymbygget (Peder Sinneruds hus)	1 940	1877/1965	X	
H Rektorboligen	267	1954	X	Er i Statsbyggs eie, men leies ikke av HINN
J Vaktmesterboligen	165	1900	X	
Uthus, uthus til vaktmesterboligen og lagerbygg	100	1898 og nyere		
K Kontorbygget (Elias Hofsgaards hus)	892	1990		
O Midtbyen Park	1 368	?		Leier av andre enn Statsbygg
M Midtbyen skole (Kirsten Flagstads hus)	2 978	1881	X	
Biohuset (N)	7 024	2005-2010		Leier av andre enn Statsbygg
Lagerbygg i seminarpark			X	
Sum	**24 200**			Eksklusive rektorboligen

Teknisk tilstand på byggene - Hamar

De forskjellige bygningene har stor variasjon i alder, tilstand og egnethet. Mulighetene for enkle ombygginger for å øke funksjonalitet og utnyttelsesgrad er begrenset.

Den delen av høgskoles bygningsmasse som er leid av Statsbygg vurderes generelt som godt vedlikeholdt, men det er en del tiltak som må gjøres hovedsakelig grunnet kort restlevetid. Drenering, vinduer og tak er særlig bemerket i tilstandsvurderinger gjennomført på vegne av Statsbygg i 2021 (Statsbygg, 2021). Det som utpeker seg spesielt, er dårlig energimerking i fem av bygningene. Dette gjelder Byggene D, E, F, H og K. Bygningene av eldre dato antas å ha flere avvik i forhold til dagens krav i motsetning til bygg av nyere dato. Rehabilitering i nyere tid har løftet deler av bygningsmassen. Når det gjelder byggene som leies av andre utleiere, er det ikke gjort konkrete vurderinger av tilstanden til byggene. Biohuset oppfattes å være i god stand, og fagmiljøene gir også tilbakemelding om spesialarealer som egner seg godt til sitt bruk. Tilbakemeldingene fra fagmiljøene i Midtbyen Park heller mer i retning av arealer som trenger en oppgradering og utvikling, ved et tenkt lengre leieforhold.

Vern

Som vist i Tabell 3 over er syv av bygningene på dagens campus omfattet av vern (Statsbygg, 2021). Det gjelder i hovedsak Verneklasse 2 eksteriør, regulering til bevaring/hensynsone, samt noe av interiøret i Bygg A (*). I tillegg er deler av uteområdene omfattet av vern. Dette gjelder området rundt Peder Sinneruds hus og rektorboligen, området rundt Nils Hertzbergs hus, uthus og Bryggerhuset, samt området rundt Kirsten Flagstads hus/Midtbyen skole.

(*) Verneklasse 2 er ikke et juridisk bindende vern, men et selvpålagt etatsinternt vern. I praksis betyr det at Statsbygg selv er ansvarlig for å ivareta de kulturhistoriske verdiene i bygningen

STATSBYGG

Konseptvalgutredning (KVU) for Høgskolen i Innlandet – studiested Lillehammer

Mars 2022

BYGG MED MENING

Innhold

Innhold 2
Superside 4
Sammendrag 5
1 Innledning 10
1.1 Bakgrunn og mandat: Statsbygg utreder på oppdrag for HINN 10
1.2 HINNs samfunnsfunksjon, mål og strategi 12
1.3 Studieportefølje og forskningsaktivitet på Lillehammer 14
2 Problembeskrivelse 17
2.1 Dagens situasjon: bygningsmasse, arealbruk og lokalisering 18
2.2 Få og dårlig tilpassede studentareal 26
2.3 Lokalisering og arealer hemmer videre utvikling innen forskning og innovasjon 29
3 Behovsanalyse 33
3.1 Fremover forventes student- og ansattvekst 33
3.2 Flere trender kan påvirke arbeidsform og arealbehov 35
3.3 Interessentanalyse 37
3.4 Normative behov 40
3.5 Prosjektutløsende behov 42
3.6 Oppsummering av behovene 42
4 Strategiske mål 45
4.1 Samfunnsmål 45
4.2 Effektmål 45
5 Rammebetingelser for konseptvalg 47
5.1 Rammebetingelser i oppdragsbrevet fra HINN 47
5.2 Konsepter med annen lokalisering enn dagens skal ligge sentrumsnært 47
5.3 Studiestedet defineres som formålsbygg, begrenset mulighet for markedsleie 47
5.4 Ansattareal bør følge arealnormer for statlige kontorlokaler 48
5.5 Rammebetingelser utledet av lover og forskrifter 48
6 Mulighetsstudie 49
6.1 Grovsiling av vurderte tiltak 49
6.2 Konsepter som tas videre til alternativanalysen 52
6.3 Dimensjonering: Arealene øker, og omfordeles fra ansatte til studenter 58
7 Alternativanalyse 62
7.1 Prissatte virkninger 64
7.2 Ikke-prissatte virkninger 66
7.3 Usikkerhet: avvik fra forventningsverdier kan endre rangering 76

7.4 Realopsjoner: ingen betydelige forskjeller mellom konseptene 77
7.5 Måloppnåelse 79
7.6 Andre beslutningsrelevante forhold 80
8 Føringer for neste fase 82
8.1 Lokalisering og valg av tomt 82
8.2 Optimalisering i forprosjektfasen: Arealutvikling og rom -og funksjonsprogram 83
8.3 Gevinstrealiseringsplan og målprioritering 84
8.4 Kontraktstrategi 85
9 Vedlegg 86
9.1 Bookingdata undervisningsrom 2019 86
9.2 Intervju- og møteoversikt 87
9.3 Forutsetninger samfunnsøkonomisk analyse: 89
9.4 Egne vedleggdokumenter 91
10 Bibliografi 92

Superside

Generelle opplysninger	
Oppdragsgiver/bruker	Høgskolen i Innlandet. Ansvarlig departement: Kunnskapsdepartementet
Prosjektledelse SB	Yngvild Pernell (prosjekteier), Tone Bergerud Lye (prosjektleder)
Konsulentbidrag	Dovre Group (samfunnsøkonomisk analyse), Lerche (arkitekt)
Prosjektutløsende behov og mål	
Problem- og behovsanalyse	Mangel på tilstrekkelige og kvalitativt gode nok arealer for å møte dagens og fremtidig behov for utdanning og forskning.
Samfunnsmål	HINN er en effektiv utdanningsinstitusjon med et fremtidsrettet lærings- og forskningsmiljø av høy kvalitet, som styrker regionen gjennom tett samarbeid med arbeids- og samfunnsliv.

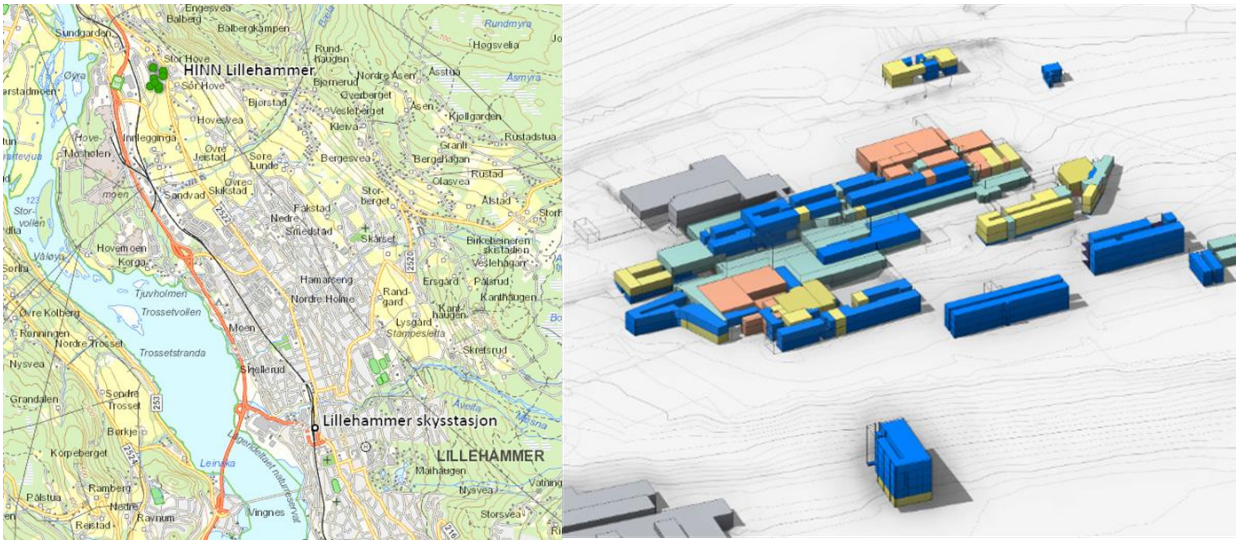
Konseptene: omfang og investeringskostnader				
	Areal (kvadratmeter BTA)			**Investering (2021 MNOK) Bygg, brukerutstyr og tomt**
	Totalt	**Nybygg**	**Ombygging**	**P50/P85**
Nullalternativet	39 900			ikke relevant
Konsept 1A	41 000	1500	4 000	-230 / - 300
Konsept 1B	47 650	12 500	12 450	-1 370 / -1 820
Konsept 2	40 000	40 000		-2870 / -3 990

Samfunnsøkonomisk lønnsomhet og rangering				
Nåverdiår: 2021. Prisår: 2021	**Nullalternativet**	**1A Minimum**	**1B Transformasjon**	**2 Nybygg i sentrum**
Prissatte virkninger (NNV)	**-2 250**	**-2 400**	**-3 060**	**-3 140**
Kvalitet i utdanning	0	liten positiv	stor positiv	meget stor positiv
Kvalitet i forskning	0	ingen	stor positiv	meget stor positiv
Attraktivt studie- og arbeidsmiljø	0	liten positiv	middels positiv	stor positiv
Ulemper i byggeperioden	0	ingen	liten negativ	liten negativ
Reisetidskostnader	0	ingen	ingen	middels positiv
Klimagasskostnader	-360	-360	-360	-260
Samlet rangering	**4**	**3**	**2**	**1**

Sammendrag

På bakgrunn av denne konseptvalgutredningen, som Statsbygg har gjort på oppdrag for Høgskolen i Innlandet, anbefaler vi å gjennomføre tiltak ved HINNs studiested på Lillehammer. I den samfunnsøkonomiske analysen kommer konseptet med relokalisering av campus til Lillehammer sentrum best ut når det gjelder nyttevirkninger. Konseptet med utgangspunkt i transformasjon og tilbygg på dagens studiested kommer marginalt bedre ut når det gjelder kostnader. I sum rangeres nybygg i sentrum høyere enn konseptene på dagens campus.

Lillehammer er HINNs største studiested med rundt 4500 heltidsekvivalente studenter og 470 årsverk. HINN disponerer i underkant av 40 000 kvadratmeter på Storhove, et område preget av jordbruk og mindre industri og produksjonsbedrifter, 5 – 6 kilometer utenfor sentrum. Studiestedet er kjent for sine utdanninger innen film og TV, men hovedvekten av studentene studerer innen helse- og sosialvitenskap, økonomi, samfunnsvitenskap og pedagogikk.

Figur 1 Til venstre: Studiestedets lokalisering i forhold til Lillehammer sentrum og Lillehammer skysstasjon. Til høyre: Overordnet illustrasjon av studiestedets bygningsmasse i dag og viktigste funksjonskategorier (Mørkeblå = ansattareal, lyseblå = fellesareal, gult = generelle undervisningsrom, oransje = spesialareal/ferdighetstrening).

Problembeskrivelse og behovsanalyse: Det er behov for flere og mer egnede areal

Høgskolen ble samlet på Storhove i 1989 da et nytt statlig bygg ble etablert. Radio- og TV-senteret for OL i 1994 ble lagt til Storhove, og da lekene var over tok høgskolen over mediesenteret etter ombygging til høgskoleformål. Siden har både antall studenter, årsverk og aktivitet økt betydelig. Arealene er forsøkt tilpasset endring i behov, men kapasitetsøkning har skjedd stykkevis og ført til at fagmiljø og funksjoner som burde vært plassert i nærhet til hverandre ligger spredt på campus. De siste årenes kapasitetsøkning har gått til ansattareal og i mindre grad til økning i studentareal, som undervisningsrom, studentsosiale soner og arbeidsplasser for studentene. De forskjellige bygningene har også stor variasjon i alder og egnethet, og mulighetene for enkle ombygginger for å øke funksjonalitet og utnyttelsesgrad er begrenset. Fremover forventes videre vekst i årsverk og studenter, slik at dagens gap mellom kapasitet og etterspørsel vil øke.

For lite kapasitet og dårlig tilpassede areal gir negative konsekvenser for kvaliteten på forskning og utdanning ved studiestedet i dag. Det er mangel på studentareal og attraktive studentarbeidsplasser. Spesielt er det mangel på seminarrom og grupperom og mer uformelle læringsarenaer. Studentene vi har intervjuet oppgir at de har utfordringer med å finne en plass å arbeide på campus utenom

undervisningstid. Lite kapasitet og til dels utdaterte spesialrom for TV- og Filmskolen, idrettsvitenskap og folkehelse gjør at studentene ikke får like mye relevant ferdighetstrening som ønsket. Den samme knappheten på spesialareal er også en hemmer for videre utvikling av forskningsaktiviteten. Ansattareal som i liten grad legger til rette for samhandling både internt og eksternt, oppgis også å være en hemmer for faglig samarbeid og forskningsaktivitet. Vi har definert følgende prosjektutløsende behov for HINNs studiested på Lillehammer:

Mangel på tilstrekkelige og kvalitativt gode nok arealer for å møte dagens og fremtidig behov for utdanning og forskning.

Ulemper knyttet til dagens lokalisering, et stykke utenfor sentrum, er ikke et selvstendig prosjektutløsende behov. Gjennom interessentanalysen oppgir imidlertid både ansatte ved høgskolen og flere eksterne aktører fra samfunns- og næringslivet rundt Lillehammer at høgskolens lokalisering er en barriere for tettere samarbeid mellom forsknings- og utdanningsvirksomheten til HINN på Lillehammer og arbeids- og samfunnslivet. I HINNs utviklingsavtale med KD er ett av tre hovedmål at «HINN skal være en betydningsfull, innovativ og synlig aktør i Innlandet». Viktigheten av arbeidslivsrelevans og livslang læring, gjennom gjensidig samarbeid mellom utdanningsinstitusjonene og samfunns- og arbeidslivet, er blant nyere politiske føringer som legger vekt på universitets- og høyskolesektoren som en viktig regional utviklingsaktør.

De viktigste operasjonelle grepene ved studiestedet for å møte samfunnets behov vil være å øke kvadratmeter per student og å tilpasse ansattarealene slik at de legger bedre til rette for samhandling og konsentrasjonsarbeid. Deretter bør infrastruktur knyttet til mer spesialisert ferdighetstrening prioriteres for å kunne tilpasses samfunnsutviklingen. Bedre samling av fagmiljø, og tilrettelegging for tettere knytning til samfunns- og næringsliv og infrastruktur tilpasset bruk av nye læringsmetoder og arbeidsformer er andre viktige grep dersom det iverksettes tiltak. Hensynet til klima- og miljøvennlige løsninger blir også viktig dersom det iverksettes større tiltak.

Strategiske mål: Utdanning, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid av høy kvalitet

Samfunns- og effektmål er definert i tråd med overordnede politiske føringer og HINNs strategi:

Samfunnsmål: HINN er en effektiv utdanningsinstitusjon med et fremtidsrettet lærings- og forskningsmiljø av høy kvalitet, som styrker regionen gjennom tett samarbeid med arbeids- og samfunnsliv.

Effektmål: *HINN har en infrastruktur som legger til rette for at;*

- *Utdanningen er relevant og av høy kvalitet*
- *Forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid er av høy internasjonal kvalitet*
- *HINN håndterer endringer i kapasitet og arbeidsformer på en effektiv måte*
- *HINN samarbeider tett med arbeids- og samfunnslivet i regionen og er en synlig og innovativ aktør*
- *HINN har en høy miljøstandard*

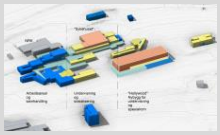
Rammebetingelser

Viktige rammer for mulighetsrommet er at fusjonsplattformen og studiestedsstrukturen fra 2017 ligger fast, at konsepter med annen lokalisering enn dagens bør ligge sentrumsnært, at studiestedets egenskaper og funksjonsbehov gjør at arealbehovet ikke kan dekkes med utstrakt bruk av leie i det private markedet og at ansattareal skal følge arealnormen for statlige kontorarbeidsplasser. Grunnleggende lover og regler om arbeidsmiljø, kulturminnevern, universell utforming og areal- og energieffektivitet er også viktige rammer.

Mulighetsstudie: Tre hovedkonsept i tillegg til nullalternativet vurderes i alternativanalysen

Det er vurdert et bredt spekter av tiltak som kan løse HINNs problemer og behov ved dagens campus Storhove. I tillegg til investeringskonsepter har vi også vurdert mer effektiv bruk av dagens bygg, reduksjon eller omprioritering av aktivitet. Dette er tiltak som kan fungere godt i kombinasjon med de større konseptene for å effektivisere arealene gjennom kostnadsreduksjon eller høyere nytte. Andre tiltak som forkastes er blant annet nytt bygg på dagens tomt, nye tomter lenger enn ti minutters gange fra Lillehammer togstasjon eller å splitte studiestedet på to campuser. Etter grovsiling av tiltak står vi igjen med fire hovedkonsept som er vurdert i alternativanalysen:

Tabell 1 Oversikt hovedkonsepter.

Mill. 2021-kr.	0 Null-alternativet	1A Minimum nybygg Storhove	1B Transformasjon Storhove	2 Nybygg i Lillehammer sentrum
				
Beskrivelse	Referansealternativ som de andre konseptene måles opp mot. Ingen funksjonsendring eller endring i areal, men nødvendig vedlikehold av dagens bygningsmasse for å opprettholde tilstand og grunnleggende funksjonskrav ut analysehorisonten.	Mindre tiltak som suppleres med økt digital undervisning, hjemmekontor og utvidede åpningstider. Økning i generelle undervisningsrom, men ingen oppgradering eller endring av ferdighetsrom.	Omfattende ombygging og omstrukturering av rundt halvparten av dagens arealer samt et større tilbygg der TV- og Filmskolen samlokaliseres. Flere generelle undervisningsrom, større og mer egnede ferdighetsrom og større fellesareal.	Høgskolen flytter ut fra dagens bygningsmasse og etableres i nybygg på ny tomt i gangavstand til Lillehammer skysstasjon. Tilsvarende funksjonalitet som i 1B, men med færre og mer effektive areal.
Total kvm BTA	**39 900**	**41 000**	**47 650**	**40 000**
Ombygging		4000	12 450	
Tilbygg/nybygg		1500	12 500	

Alternativanalyse: Konsept 2, nybygg i sentrum, rangeres foran konsept 1B, transformasjon

Ut fra en samlet vurdering av samfunnsøkonomiske virkninger rangerer Statsbygg konsept 2, sentrumsnært nybygg, foran konsept 1B, transformasjonskonsept på dagens studiested. Investeringskostnadene for et nybyggkonsept forventes å være over dobbelt så høye som for transformasjonskonseptet. Høyere kostnader til forvaltning, drift, vedlikehold og utskiftning i konseptene som tar utgangspunkt i videreutvikling av dagens bygningsmasse utligner imidlertid nesten forskjellen i investeringskostnad. I sum er netto nåverdi kostnader over levetiden for konsept 2 rundt 90 MNOK høyere enn for 1B. I sum vurderer vi den ekstra nytten ved å være tettere på samfunns- og næringsliv, høyere bruk av campus og tilgjengelighet i konsept 2 å overstige forskjellen i netto kostnader.

På samme måte vurderer vi at nyttevirkningene av bedre kvalitet i forskning og utdanning og bedre trivsel, i konsept 1B og 2, veier opp for forskjellen mot nullalternativet på mellom 800 og 900 MNOK netto nåverdi. Minimumsalternativet, 1B, rangeres også bak de to største konseptene fordi konseptet

gir svært begrenset med nyttevirkninger da det er nødvendige med større ombygginger for å øke funksjonaliteten tilstrekkelig i dagens bygningsmasse.

Tabell 2 Oppsummering samfunnsøkonomisk analyse. Prissatte og ikke-prissatte virkninger med rangering.

Mill. 2021-kr.	0 Null-alternativet	1A Minimum nybygg Storhove	1B Transformasjon Storhove	2 Nybygg i Lillehammer sentrum
Byggekostnader	0	-118	-641	-1 269
Brukerutstyr	0	-27	-117	-184
Tomtekostnader	-256	-256	-256	-235
FDVU-kostnader	-1 246	-1 228	-1 249	-785
Leiekostnader	-374	-374	-265	-146
Midlertidige kostnader	0	0	-18	-1
Skattekostnad[1]	-375	-402	-509	-523
SUM NV prissatte virkninger	-2 251	-2 403	-3 055	-3 144
Rangering prissatte virkninger	**1**	**2**	**3**	**4**
Prissatt netto nytte - endring fra nullalternativet		*152*	*804*	*893*
Kvalitet i utdanning	**Ingen**	**Liten positiv**	**Stor positiv**	**Meget stor positiv**
		Mer generell undervisningsromkapasitet gir noe høyere utdanningskvalitet i de mest teoritunge fagretningene.	Undervisningsrom, ferdighetsrom og studentarbeidsplasser med tilstrekkelig kapasitet og kvalitet, og bedre samling av fagmiljø gir bedre undervisningskvalitet for alle studenter.	Som i 1B. I tillegg blir undervisningskvalitetn løftet av mer samhandling med nærings- og samfunnsliv slik at utdanningene blir enda mer relevante.
Kvalitet i forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid	**Ingen**	**Ingen**	**Stor positiv**	**Meget stor positiv**
		I sum likt som i nullalternativet grunnet mindre ansattareal og lite ombygging av ansattareal.	Bedre tilpassede ansattareal, flere møtearenaer og oppgraderte spesialareal med mer kapasitet gir bedre vilkår for forskningsproduksjon og kvalitet.	Som i 1B. Tettere knytning til nærings- og samfunnsliv forventes å gi ytterligere kvalitet i forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid.
Attraktivt student- og arbeidsmiljø	**Ingen**	**Liten positiv**	**Middels positiv**	**Stor positiv**
		Noe økning i arealer forbeholdt studentene og noe økt attraktivitet i fellesareal gir noe positiv effekt på studentenes trivsel.	Flere og mer attraktive arealer både for studenter, ansatte og fellesareal gir større positiv virkning for studenter og ansatte enn i 1A.	Som 1B. I tillegg økt effekt for trivsel ved nærhet til fasiliteter i sentrum. Mindre uteareal enn i 1B, men i sum forventet større positiv effekt enn i 1B.

[1] Se vedlegg 0 for forutsetninger lagt til grunn i beregningene av skattefinansieringskostnad.

	Ingen	**Ingen**	**Liten negativ**	**Liten negativ**
Ulemper i byggefasen		Kort ombyggingsperiode og lite omfattende ombygging vurderes å ikke skille betydelig fra nullalternativet.	6 års byggeperiode gir ulemper for studenter og ansatte. Ikke mange naboer som er tett på et byggeprosjekt.	4 år byggeperiode påvirker ikke studenter og ansatte, men vil påvirke naboer og brukere av sentrum.
Klimagasskostnader	**-358**	**-357**	**-363**	**-260**
	Ingen	**Ingen**	**Ingen**	**Middels positiv**
Reisetidskostnader		Samme som i nullalternativet	Samme som i nullalternativet	Kortere avstand til campus for de fleste brukere og tilreisende. Anslått til 13 MNOK årlig reisetidsbesparelse, men er da ikke tatt høyde for reisetid hos ny virksomhet på Storhove mm
Rangering ikke-prissatte virkninger	4	3	2	1
Samlet rangering	**4**	**3**	**2**	**1**

Det er stor usikkerhet i tidlig fase av prosjektutviklingen. Dette gjelder både nytte og kostnadsvirkninger. Avvik fra forventningsverdiene som er lagt til grunn i den samfunnsøkonomiske analysen kan påvirke rangeringen. Med lavere byggekostnader enn forventet vil 1B komme dårligst ut på prissatte virkninger, mens et scenario med høye byggekostnader vil styrke 1B. Motsatt vil lave FDVU-kostnader gjøre at 1B kommer enda bedre ut sammenlignet med konsept 2, men at høyere FDVU-kostnader vil gjøre at konsept 2 kommer best ut på prissatte virkninger.

Vi mener videre at det er liten usikkerhet knyttet til om det er en positiv sammenheng mellom flere og bedre tilpassede arealer og nytten av høyere kvalitet i utdanning, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid. Det er imidlertid større usikkerhet knyttet til sammenhengen mellom en mer sentrumsnær lokalisering og høyere kvalitet i utdanning, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid. Vi vurderer derfor at usikkerheten er størst for konsept 2 fordi det er flere ukjente faktorer, som endelig tomtevalg og innretning av campus, som vil påvirke faktisk nytte. Vi vurderer imidlertid usikkerheten som symmetrisk, det vil si at muligheten for høyere nytte er like stor som for lavere nytte.

Føringer for neste fase

KVUen danner grunnlaget for det som skjer i senere faser. I avklaringsfase og forprosjekt planlegges det nærmere hva som skal bygges, inkludert valg av lokalisering og eventuelt tomt, og det utarbeides et mer detaljert kostnadsanslag som grunnlag for kostnadsstyrt prosjektutvikling. Det er nødvendig å gjennomføre gode brukerprosesser for å optimalisere rom- og funksjonsprogrammet. I sammenheng med dette må en gevinstrealiseringsplan opprettes for å sikre at konseptet som detaljeres videre gir økt nytte for brukerne og samfunnet.

1 Innledning

Lillehammer er Høgskolen i Innlandets (HINN) største studiested i antall årsverk, studenter og kvadratmeter bygningsmasse. Denne konseptvalgutredningen (KVU), som Statsbygg gjennomfører på oppdrag for HINN, skal på overordnet nivå tar stilling til om; 1) problemer og behov ved studiested Lillehammer er sterke nok til å utløse tiltak, og; 2) hvilket konsept som er mest rasjonelt for samfunnet å realisere.

1.1 Bakgrunn og mandat: Statsbygg utreder på oppdrag for HINN

HINN har seks studiesteder etter fusjonen mellom Høgskolen i Lillehammer og Høgskolen i Hedmark i 2017. Statsbygg gjennomfører parallelt med KVUen for Lillehammer også en KVU for studiestedet på Hamar. HINNs styre vil anbefale et konseptvalg med bakgrunn i utredningen, og regjeringen fatter konseptvalg etter at utredningen har vært gjennom ekstern kvalitetssikring.

Mandat er gitt i oppdragsbrev 1.6.2020, og følger krav for konseptfase i Statens prosjektmodell

Oppdragsbeskrivelse i oppdragsbrevet er som følger:

> Høgskolen i innlandet ber om at Statsbygg påtar seg oppdraget om å utføre konseptvalgutredninger på hhv Lillehammer og Hamar. For studiested Lillehammer er verdien av investeringsbehov og en ny leiekontrakt, av en størrelsesorden som overstiger terskelverdien for KVU/KS1.
>
> Rehabilitering og ombygging av eksisterende bygningsmasse for å oppnå effektive- og fleksible arealløsninger, effektiv drift og miljøvennlige løsninger, medfører betydelige investeringer. Beliggenheten gir klimaavtrykk knyttet til transport og arealbruk. Som alternativ til å rehabilitere og ombygge bygningsmasse på Storhove ønsker høgskolen å utrede konsekvensene og mulighetene for å realisere et nytt studiested i Lillehammer sentrum.
>
> Høgskolen ønsker at behovet for investeringer for å oppnå studiestedsutviklingsplanens overordnede målsettinger om åpne og inviterende studiesteder, effektive og fleksible arealløsninger og bærekraftige og fremtidsrettede studiesteder inngår i konseptvalgutredningen og hva dette innebærer for kvadratmeterprisen.

Arbeidet Statsbygg utfører gjøres innenfor kravene for konseptfase i Statens prosjektmodell, utredningsinstruksen og bygge- og leiesaksinstruksen. Utredningen omfatter ikke organisasjonsutvikling eller større premissendringer som strukturendringer innenfor HINNs virksomhet. Dagens studiestedsstruktur ligger fast, noe som begrenser mulighetsrommet for tiltak, men er tydelig kommunisert av høgskolens ledelse og forankret med Kunnskapsdepartementet. Samtidig kan noen tiltak som utforskes fordre organisatoriske grep ved studiestedet for at de skal kunne fungere og være vellykkede[2].

Utredninger der minst ett av tiltakene antas å overstige en kostnad på 1 mrd. NOK (P85) kommer inn under krav og rammer for Statens prosjektmodell, og kalles konseptvalgutredninger (KVU). Sluttrapporten skal gjennom ekstern kvalitetssikring før regjeringen fatter et konseptvalg. KVU-en gjennomføres ut fra krav, rammer og føringer i Utredningsinstruksen, som er videre spesifisert gjennom:

[2] HINN har eksempelvis i dag to pågående interne prosjekter som henholdsvis ser på hvordan fremtidens arbeidsplasser og arbeidshverdag skal utformes, og utnyttelse av undervisningsrom.

Rundskriv R-108/19 Statens prosjektmodell – Krav til utredning, planlegging og kvalitetssikring av store investeringsprosjekter i staten (Finansdepartementet, 2019), fastsetter at konseptvalgutredninger skal være strukturert med følgende kapitler:

1. Problembeskrivelse
2. Behovsanalyse
3. Strategiske mål
4. Rammebetingelser for konseptvalg
5. Mulighetsstudie
6. Alternativanalyse
7. Føringer for forprosjektfasen

Bygge- og leiesaksinstruksen i statlig sivil sektor presiserer kravene i utredningsinstruksen for arealbehov innen statlig sivil sektor. Utredninger skal blant annet ivareta hensynet til effektiv areal- og ressursbruk, og skal omfatte analyse av arealbehov, overordnet vurdering av lokalisering, kostnads- og usikkerhetsanalyse og vurdering av leie i markedet eller statlige lokaler. Det fremgår videre at det normalt ikke skal planlegges for vekst i antall ansatte, og at eventuell vekst må begrunnes særskilt.

Rundskriv R 109/14 og R109/21 om Prinsipper og krav ved utarbeidelse av samfunnsøkonomiske analyser danner grunnlaget for Statsbyggs veileder for samfunnsøkonomiske analyser i statlige byggeprosjekter (Statsbygg, 2020), som denne KVUen tar utgangspunkt i.

Prosjektorganisering i konseptfasen

KVU-arbeidet er gjennomført i perioden oktober 2020 til mars 2022. Hovedprosjektgruppen har bestått av representanter fra HINN og Statsbygg;

- Marit Torgersen, direktør for infrastruktur og digitalisering HINN (prosjekteier HINN)
- Jan Aasen, eiendomssjef HINN
- Yngvild Pernell, avdelingsdirektør utredning og analyse Statsbygg (prosjekteier Statsbygg)
- Tone Bergerud Lye, seniorrådgiver utredning og analyse Statsbygg (prosjektleder)

Det er i tråd med avklaringsmøtet 3. november 2020 etablert en styringsgruppe for KVU-arbeidet med deltagere fra HINN og Statsbygg. Styringsgruppen har hatt møter ved avslutning av hver hovedfase i utredningen. Styringsgruppe for prosjektet har bestått av:

- Yngvild Pernell, avdelingsdirektør seksjon for utredning og tidligfase Statsbygg
- Kjetil Lehn, sektordirektør avdeling for eiendomsutvikling og forvaltning, Statsbygg
- Marit Torgersen, direktør for infrastruktur og digitalisering
- Kathrine Skretting/Peer Jacob Svenkerud, rektor
- Jens Uwe Korten, prorektor samfunnskontakt
- Marit Roland, dekan handelshøgskolen i innlandet – fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap
- Ellen Anne Vassmo Kjenstadbakk, økonomidirektør HINN

Det er avholdt en rekke møter med administrasjonen og representanter fra ledelsen og styret ved Høgskolen i Innlandet studiested Lillehammer. I forbindelse med behovsanalysen, er det gjennomført intervjuer med ansatte og studenter ved høgskolen, i tillegg til representanter fra kommunen, fylkeskommunen og samfunns- og næringslivet. HINN har også underveis i utredningen jobbet med å involvere og informere hele organisasjonen gjennom ulike fora, som Læringsmiljøutvalg, styret i Samskipnaden og interne nyhetssaker. Kunnskapsdepartementet har vært informert underveis i arbeidet, og involvert ved viktige milepæler. I tillegg er antall studenter og ansatte som ligger til grunn for dimensjoneringen av arealbehov og konsepter forankret med KD i en midtveisevaluering, og etterfulgt av et notat fra Statsbygg til KD.

Grensesnitt til andre prosjekter og prosesser hensyntas i arbeidet

HINN har bedt Statsbygg om å utføre konseptvalgutredning for studiested Hamar og Lillehammer parallelt. Dette for å bruke rådgiverressursene effektivt og kunne se studiestedsutvikling i sammenheng. KVUene er utarbeidet i tråd med denne føringen. Det har vært et nært samarbeid med prosjektleder og utredningsmiljø for KVUene gjennom utredningsløpet for å ta ut synergier.

I løpet av utredningsprosessen fastsatte HINN ny strategi for perioden 2021-2026, i styremøtet 17.juni 2021. Den overordnede studiestedsutviklingsplanen vil bli revidert i tråd med ny strategisk plan. Konseptvalgutredningene for Hamar og Lillehammer sees i sammenheng med disse prosessene.

Figur 2 Luftfoto av dagens studiested før fusjonen i 2017. Det har senere kommet til et modulbygg på den grønne firkantede gressplenen til venstre nede i bildet. Leide arealer på Nyhove på rundt 2650 kvm er utenfor venstre bildekant.

1.2 HINNs samfunnsfunksjon, mål og strategi

HINN er akkreditert som en faglig høyskole og tilfredsstiller krav i studiekvalitetsforskriften § 3-5 om at primærvirksomheten skal være høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling. Ifølge tildelingsbrevet for 2021 fra Kunnskapsdepartementet gjelder følgende fire overordnede og langsiktige mål for høyere utdanning og forskning:

1. Høy kvalitet i utdanning og forskning
2. Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling
3. God tilgang til utdanning
4. Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

HINNs utviklingsmål går på utdanningskvalitet, regionalt samarbeid og universitetsambisjon

Utviklingsavtaler mellom Kunnskapsdepartementet og UH-institusjonene skal bidra til høy kvalitet og en mangfoldig sektor gjennom tydelige institusjonsprofiler og bedre arbeidsdeling. For HINN er det satt mål for institusjonen i utviklingsavtalen innen tre områder;

Regionalt samarbeid: HINN skal være en betydningsfull, innovativ og synlig aktør i Innlandet.
Delmålene som følger:

- HINN skal utvikle et tett og forpliktende samarbeid med arbeidslivet i Innlandet. Samarbeidet skal sette preg på forsknings- og utdanningsvirksomheten ved høgskolen
- HINN skal arbeide for å bli en foregangsinstitusjon for livslang læring og fleksibel organisering av utdanningstilbudene

Utdanningskvalitet: Utdanningene skal være relevante og forberede studentene på en framtidig yrkeskarriere. De skal også bidra til danningen av aktive demokratideltagere.
Delmålene som følger:

- HINN skal arbeide systematisk med tiltak som stimulerer god, variert og relevant undervisning.
- Utdanningene ved HINN kjennetegnes av god sammenheng og innovativ undervisning. I videre utvikling av utdanningstilbudene skal internasjonalisering, digitalisering, studentaktive læringsformer og involvering av studenter i fagmiljøets FoU-arbeid vektlegges.

Målet om å bli universitetet i Innlandet: Et nyskapende og solid universitet på internasjonalt nivå.
Delmålene som følger:

- Solide fagmiljøer og utdanningsprogram
- Ph.d.-utdanning av høy kvalitet i sterke fagmiljøer

HINNs strategi 2021 – 2026 er tett knyttet til utviklingsmålene

HINNs visjon er «Sterkere sammen – vi bygger universitetet i tverrfaglig fellesskap, sammen med samfunns- og arbeidsliv». HINNs nye strategi for perioden 2021-2026 beskrives gjennom fire fremtidsbilder, som alle kan knyttes til ambisjonene i utviklingsavtalen med KD. I tildelingsbrevet er også en overordnet beskrivelse av HINNs fremtidige institusjonsprofil fra strategien gjengitt:
«Universitet i Innlandet henter styrke ved regional tilhørighet og er en pådriver for utviklingen i Innlandet. Universitet er åpent og tilgjengelig både fysisk og digitalt. Med utgangspunkt i nyskapende og relevant forskning og utviklingsarbeid tilbys utdanninger som møter brede behov i samfunnet. Utdanningene er aktuelle for studenter i alle faser av livslang læring, både de som kommer rett fra videregående opplæring og de som allerede har utdanning og arbeidslivserfaring. Doktorgradsområdene er viktige drivkrefter i universitetets faglige utvikling. Universitetet har fagområder med særskilte forutsetninger for å bidra i kompetansebygging, både nasjonalt og internasjonalt. Innen undervisning er læringsformer og -metoder i stadig utvikling, slik at de holder høy kvalitet samtidig som de gir en så høy ressursutnyttelse som mulig.»

HINNs studiestedsutviklingsplan

Fra HINNs studiestedsutviklingsplan (Høgskolen i Innlandet, 2020) er de overordnede føringene for studiestedsutviklingen; (1) Åpne og inviterende studiesteder, (2) Effektive og fleksible arealløsninger og (3) Bærekraftige og fremtidsrettede studiesteder.

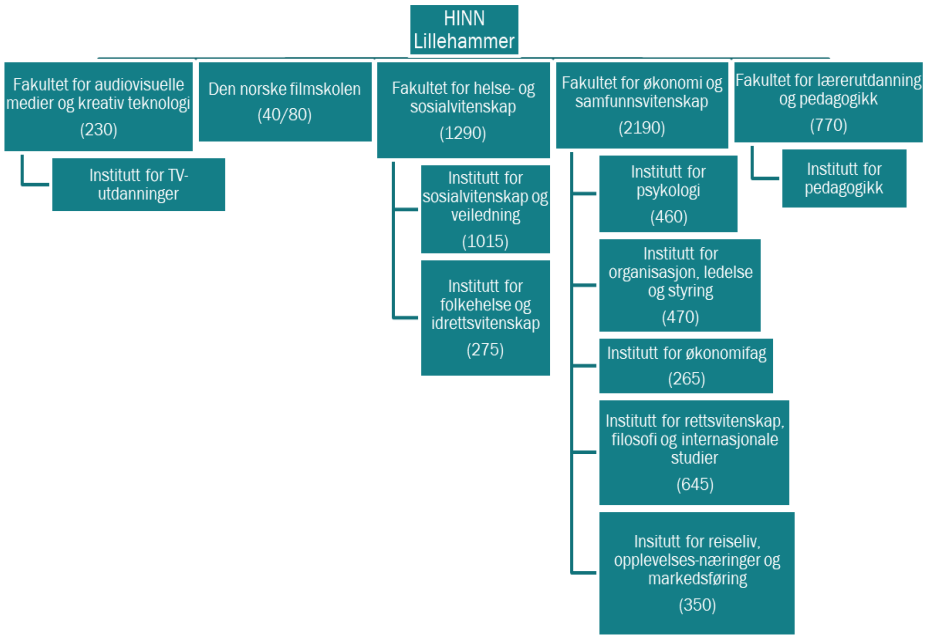
HINN har ambisjoner om å bli et universitet

Høgskolen jobber med en revidert søknad om å bli universitet etter at NOKUT i 2020 ikke godkjente søknaden om akkreditering som universitet fra 2018. Hovedbegrunnelsen bak avslaget var at kravene om tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse og kravene om stabil forskerutdanning, inkludert tilstrekkelig antall uteksaminerte ph.d.-kandidater, ikke var innfridd. Samtidig trekker sakkyndig komité fram at det finnes gode fagmiljøer ved HINN, innenfor både utdanning og forskning, og enkelte eksellente fagmiljøer som hevder seg internasjonalt. NOKUT trekker også fram at HINN viser flere gode eksempler på at deres regionale innretning ikke er til hinder for å kunne ta en viktig posisjon også internasjonalt fordi det regionale kan løftes frem og gjøres relevant i en internasjonal kontekst.

1.3 Studieportefølje og forskningsaktivitet på Lillehammer

Studentene på Lillehammer utgjør om lag en tredjedel av høgskolens totale antall studenter. Alle de fem fakultetene har også aktivitet ved et av de andre studiestedene ved HINN. Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk (LUP) og fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi (AMEK) har aktivitet på Hamar. Handelshøgskolen Innlandet - fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap (HHS) har aktivitet på Rena. Fakultet for helse- og sosialvitenskap (HSV) har virksomhet på Elverum, og Den norske filmskolen har masterutdanningen i leide lokaler i Oslo. Det legges vekt på tverrfaglighet i forskning, og samarbeid mellom ulike fakultet og studiesteder. Tre av HINNs fire prioriterte Ph.d.-program er tilknyttet Lillehammer; barn og unges deltagelse og kompetanseutvikling (BUK), profesjonsrettede læringsutdanningsfag (PROFF) og innovasjon i tjenesteyting – offentlig og privat sektor (INTOP). Etablering av et Ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid knyttet til Den norske filmskolen er også i prosess.

Figur 3 Inndeling i fakulteter studiested Lillehammer. Antall heltidsekvivalente campusstudenter høst 2020 tilknyttet Lillehammer per fakultet i parentes. Kilde: DBH

AMEK - Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi – institutt for TV-utdanninger

Institutt for TV-utdanninger tilbyr praksisrettede utdanninger fordelt på bachelorutdanninger i TV-regi, TV-ledelse og TV-teknikk og årsstudium i film- og fjernsynsvitenskap. Instituttet har også en portefølje for FoU og kunstnerisk utviklingsarbeid og flere samarbeidsprosjekter med eksterne og andre fakultet. TV-utdanningene på Lillehammer startet opp for 35 år siden og har i dag en større vekting av innholdsproduksjon enn ren teknisk produksjon. Fordi utdanningene nesten utelukkende er basert på øving med praktiske TV-produksjoner er studentene mye fysisk til stede på skolen. AMEK oppgir å ha rundt 300 gjestelærere årlig. Fjernsynsutdanningen på Lillehammer er plassert i finansieringskategori A av Kunnskapsdepartementet, som betyr at de er blant de utdanningene som er mest ressurskrevende.

Ved AMEK driver TV-skolen kunstnerisk utviklingsarbeid[3] og teknisk utviklingsarbeid. Både kreative og tekniske utviklingsprosjekter krever tilgang til kontrollerte miljøer som ulike typer studioer og andre spesialrom. Det meste utviklingsarbeid skjer i tett samarbeid med bransjen, som eksempelvis NRK,

[3] Kunstnerisk utviklingsarbeid har siden 1995 vært sidestilt forskning i det nasjonale lovverket

TV2, Discovery Nordisk Film & TV m.fl. Et eksempel på teknisk utviklingsarbeid er et samarbeidsprosjekt med Telenor om bruk av 5G-signaler og såkalt remoteproduksjon.

DNF - Den norske filmskolen

Den norske filmskolen ble opprettet som nasjonal kunstfaglig filmskole i 1991. Første kull startet på Lillehammer i 1997. Filmskolen har opptak av studenter annethvert år slik at studentantallet varierer mellom 40 - 50 og 80 - 90. På masterutdanningen, som holder til i leide lokaler i Oslo, er det i dag rundt 20 studenter og Ph.d.-kandidater. Utdanningen tilbyr opp mot 9 forskjellige fordypningslinjer (vanligvis 6-7). Alle lærere på filmskolen jobber deltid der de også har arbeid i bransjen som aktive kunstnere og filmskapere. Filmskolen har mellom 150 og 200 gjestelærere årlig. Utdanningene er nesten utelukkende basert på praktisk ferdighetstrening og studentene tilbringer mye tid på studiestedet. Filmutdanningen på Lillehammer er, som TV-utdanningen, også plassert i finansieringskategori A.

Filmskolen driver kunstnerisk utviklingsarbeid finansiert av blant annet Diku[4] og Erasmus+[5] med vekt på blant annet bruk av ny digital teknologi for utvikling av det audiovisuelle kunstfeltet. DNF har søkt NOKUT om å opprette en ny kunstfaglig Ph.d. Den sakkyndige rapporten anbefaler at NOKUT godkjenner søknaden og denne skal opp til behandling hos NOKUTs styre i februar 2022. Studio- og workshopfasiliteter er viktige ressurser inn i Ph.d-programmet, som vil ha fokus på kunstneriske prosesser og uttrykk. DNF er også i dialog med Akademi for Scenekunst ved Høgskolen i Østfold, og Institutt for kunstfag ved Universitetet i Tromsø om å lage et felles Ph.d.-program.

HHS - Handelshøgskolen Innlandet – Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap

HHS er det største fakultetet på studiested Lillehammer. Over halvparten av studentene er tilknyttet fakultetet. Handelshøgskolen Innlandet er et bredt sammensatt fakultet med en bredere samfunnsvitenskapelig profil enn andre sammenlignbare handelshøyskoler i Norge. I tillegg til tradisjonelle økonomi- og ledelsesfag har fakultetet også blant annet rettsvitenskap, psykologi, internasjonale studier og reiselivsfag. Flere fagmiljø, som for eksempel rettsvitenskap og filosofi, jobber på tvers av både institutter og andre fakultet, og enkelte studieretninger krysser institutt. Fagene er undervisningsintensive med lite ferdighetstrening.

Fakultetet har høy forskningsaktivitet og ligger nesten dobbelt så høyt på publisering som andre fakultet. Foruten institutt for psykologi, som har psykologilaboratorium, har ikke forskningsgruppene behov for andre areal enn generelle ansattareal til sin virksomhet. Det tverrfaglige Ph.d.-programmet Innovasjon i tjenesteyting i offentlig og privat sektor (INTOP) er knyttet til tre masterprogrammer på Lillehammer. Ph.d.-programmet har doktorgradsstudenter innen både markedsføring, reiseliv og opplevelser, regnskap, psykologi, filosofi, økonomi/finans, ledelse og organisasjon. REDINN er et eksempel på forskningsprosjekt underlagt INTOP på Lillehammer, og ser på regional utvikling utenfor storbyregioner. Østlandsforskning er også en del av HHS siden 2019.

HSV - Fakultet for helse- og sosialvitenskap

Fakultet har to institutter på Lillehammer. Institutt for folkehelse og idrettsvitenskap tilbyr årsstudium og bachelorgrad i idrettsvitenskap og mastergrad i treningsfysiologi innenfor seksjon for helse- og treningsfysiologi. Instituttet har forskningsaktivitet, med høy grad av eksternfinansiering, som blant annet tar utgangspunkt i fysiske tester i et testlaboratorium/treningsrom og et molekylærlaboratorium. Institutt for sosialvitenskap på Lillehammer tilbyr flere bachelorutdanninger innen barnevern, sosialt

[4] Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning var et norsk direktorat som eksisterte mellom 2018 og 2021, og inngår nå som del av direktoratet for høyere utdanning og kompetanse
[5] Erasmus+ er EUs program for utdanning, opplæring, ungdom og idrett.

arbeid og vernepleie i tillegg til to masterutdanninger og videreutdanninger. Instituttet bruker øvingsrom med sengeposter til ferdighetstrening for studentene.

I seksjon for helse- og treningsfysiologi, som driver eksperimentell forskning, er spesialareal en viktig innsatsfaktor for forskningsgruppen Trainome.

Institutt for sosialvitenskap ved HSV driver i all hovedsak sosialvitenskapelig forskning uten behov for egne spesialareal, men de trenger egnede fellesrom for prosjektsamarbeid med eksterne aktører. Forskningsaktiviteten foregår i tett samarbeid med HSV på Elverum og er økende både for fakultetet som helhet og for forskergruppene på Lillehammer. Forskningsgruppene som har hovedtilknytning på Lillehammer er; barn og unges oppvekst og sosialisering, samproduksjon i forskning, karriere og veiledning, funksjonshemming og deltakelse, unge og utenforskap (samarbeid med HHS og NAV). HSV er knyttet til Ph.d.-programmet Barns og unges deltakelse og kompetanseutvikling (BUK). Fra 2022 etablerer HSV et nytt Ph.d.-prgram innen helse og velferd (HELSEVEL), på Lillehammer og Elverum.

LUP - Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk – institutt for pedagogikk

På Lillehammer tilbyr LUP bachelorutdanning og årsstudium i pedagogikk og spesialpedagogikk og tilsvarende masterutdanninger. Instituttet har flere studenter på nettbaserte og fleksible utdanninger.

Institutt for pedagogikk har aktive forskningsgrupper innen mediepedagogikk, barndomspedagogikk, barn, unge og folkehelse og spesialpedagogikk. Instituttet er i dag bidragsyter på Ph.d.-programmet Barns og unges deltakelse og kompetanseutvikling (BUK) i samarbeid med sosialfagsstudiene ved HSV, men vil fremover i større grad bidra inn mot Ph.d.-programmet PROFF ved LUP. Forskningen krever ikke spesialareal, men er basert på samarbeid med eksterne partnere fra offentlig forvaltning med hovedvekt på utdanningsfeltet. Instituttet har ansatt flere nye stipendiater de siste årene og forventer en dobling i publikasjonspoeng de neste tre årene.

Andre sentrale aktiviteter og fagmiljø

Senter for livslang læring - SELL ble opprettet på Lillehammer i 1990 og skreddersyr eksternfinansierte etter- og videreutdanningstilbud for arbeids- og næringslivet. Enheten er delt i to, der én del er underlagt LUP og én del er underlagt Handelshøgskolen. En stor andel av studentene er nettstudenter som ikke bruker campus. På Lillehammer er det anslagsvis rundt 1500 studenter tilknyttet samlingsbaserte studier, og disse studentene har noe betydning for arealbehov. De er til stede på campus 5 - 6 ganger i året, 2 - 3 dager hver gang. Til nå har det vært mulig å organisere samlingene til perioder med ledig kapasitet.

Samskipnaden i Innlandet (SINN) har sin hovedadministrasjon på Lillehammer, inkludert arbeidsplasser for 14-15 ansatte. De viktigste tjenestene SINN leverer er mat- og kantinedrift, studentboliger, bokhandel, barnehage og helsetilbud. Det finnes ikke treningshall og treningssenter i regi av SINN. SINN begrunner dette med at treningstilbud dekkes av andre tilbydere i Lillehammer, og at det er utfordrende å sette opp et konkurrerende tilbud. HINN har tatt opp behovet for et slikt tilbud med SINN, begrunnet i både behov hos idrettsfag, studentvelferd og ved eksamensavvikling. Rundt 1100 av studiestedets rundt 5000 studenter bor i en av SINNs studentboliger. SINN har i dag en dekningsgrad på studentboliger på 23 prosent for Lillehammer, og rundt 14 for hele SINN[6]. De fleste studentboligene er plassert innenfor bygrensen, og rundt 160 studenter bor rett ved Storhove. Boligene innenfor bygrensen har størst etterspørsel, ifølge SINN.

2 Problembeskrivelse

OPPSUMMERING: HINNs studiested på Lillehammer har hatt en jevn vekst i antall studenter, og med en relativt sterk vekst de siste årene. Storhove fungerer relativt bra som studiested, men med videreføring av dagens arealsituasjon uten tiltak vil det være lite rom for videre utvikling av studiestedet, og det kan gå på bekostning av både trivsel og kvalitet i utdanning og forskning, som gradvis kan bli dårligere. Vi mener at det er to hovedproblem som gir grunnlag for å vurdere tiltak;

Det første hovedproblemet i dag er knapphet på attraktive og funksjonelle arealer avsatt til studentene, og at flere av ferdighetsrommene er trange og ikke har blitt oppdatert i forhold til teknologisk utvikling og bransjeutvikling. Knapphet på arealer i kombinasjon med at det er stor variasjon i arealenes egnethet kan gi negative konsekvenser for kvaliteten på forskning og utdanning ved studiestedet fremover.

Det andre hovedproblemet er at arealer og lokalisering begrenser potensialet for samhandling internt på høgskolen og for tettere kobling med eksterne aktører og regional tilknytning. Knapphet på egnede møterom, gjestearbeidsplasser og egnede områder å invitere eksterne inn er en del av årsaken, og lokalisering et stykke utenfor sentrum kan være en annen del av årsaken.

Figur 4 Hovedbygningen på Storhove. Foto: Statsbygg, Jiri Havran, 2021

Tabell 3 Oppsummering årsaks-virkningskjede problemer ved dagens arealer og lokalisering og konsekvens. Konsekvensene er redegjort for som to hovedproblem i delkapittel 2.2 og 2.3.

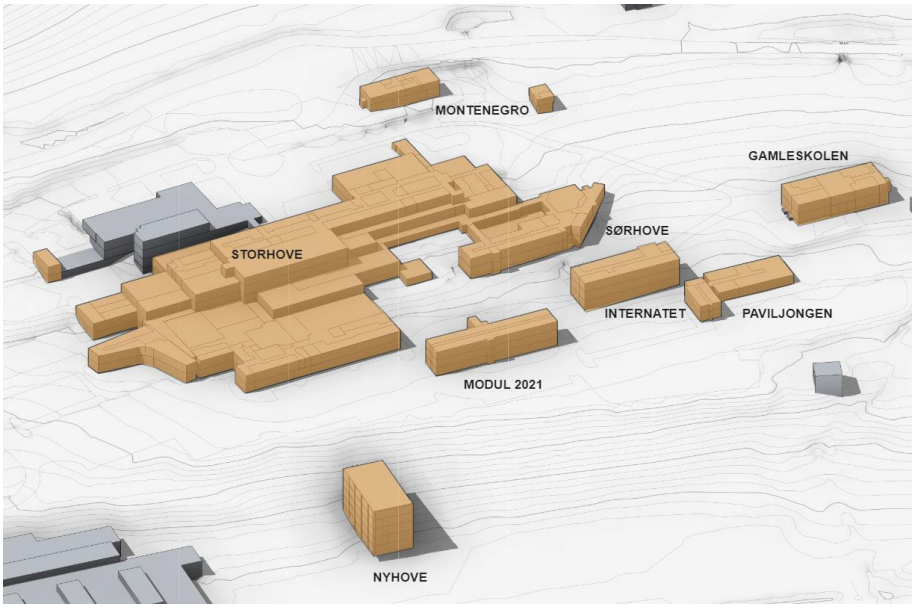
Observert problem	Årsak	Konsekvens
1) Knapphet på arealer til undervisning, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid, arbeidsplasser og sosiale soner. Spesielt lite areal forbeholdt studentene.	Areal per student har de siste ti årene ligget lavt sammenlignet med tilsvarende institusjoner. Vekst i antall studenter og ansatte uten tilstrekkelig økning i areal. Økning i areal er i hovedsak gått til ansattareal.	Ineffektive ansattareal, som gir lab kapasitet, kan resultere i dårligere vilkår for forskning og annet konsentrasjonsarbeid. For lite kapasitet til forskningsaktivitet i spesialarealer kan begrense videre utvikling i forskningens mengde og kvalitet. Krevende å utvikle og å opprette nye studieprogram i takt med samfunnets behov og utvikling.
2) Arealene er lite fleksible for endringer tilpasset utvikling i undervisningsformer, forskningsmetoder, fag og teknologi.	Det har vært en stor utvikling i undervisningsformer og teknologi siden Høgskolen i Lillehammer flyttet inn i dagens bygningsmasse i 1995 uten at arealene er tilsvarende tilpasset utviklingen.	Mindre tilgang på relevant ferdighetstrening enn ønsket, kan på sikt føre til mindre relevant kompetanse i studentenes møte med arbeidslivet enn i dag. Gradvis mer utdaterte spesialareal, kan også begrense videre utvikling i forskningens mengde og kvalitet. Nye undervisningsformer og studentaktiv læring blir vanskelig å innføre.
3) Funksjoner og fagmiljø som har nytte av samarbeid og nærhet er uhensiktsmessig plassert i forhold til hverandre.	Utfordringer med arealknapphet er løst ved en gradvis tilføring av arealer uten større og mer helhetlige ombygginger eller omorganiseringer.	Potensialet for synergier mellom fagmiljø blir ikke fullt utnyttet og kan gi lavere effektivitet i forskning og utdanning samt mindre effektive administrative tjenester og drift.
4) Det er mangel på egnede formelle og uformelle møteplasser og samhandlingssoner.	Arealknapphet har gjort at det er lite gjenstående areal til møteplasser og samhandlingssoner tilgjengelig for både interne brukere og eksterne aktører.	Få møteplasser fremmer ikke eksternt samarbeid som knytter nærings- og samfunnsliv tettere på studiestedet. Knapphet på attraktive samhandlingssoner kan også på sikt begrense studenter og ansattes trivsel og tilhørighet.
5) Studiestedet er plassert 6 – 7 kilometer fra Lillehammer sentrum og nærmeste kollektivknutepunkt.	Lokalisering ble bestemt både ut fra historisk lokalisering og muligheten for gjenbruk av fasiliteter fra OL i 1994. Lokaliseringen var dengang i samsvar med datidens retningslinjer for lokalisering av UH-institusjoner.	Lokaliseringen er en hemmer for regional tilknytning og synergier med samfunns- og næringsliv i Lillehammer sentrum. Studiestedet er mindre tilgjengelige for ansatte, studenter og besøkende med kollektivtransport. enn om studiestedet var nærmere kollektivknutepunkt..

2.1 Dagens situasjon: bygningsmasse, arealbruk og lokalisering

Bygningsmassen til HINN har varierende alder og egnethet

HINN Lillehammer holder til i ni ulike bygninger på til sammen rundt 40 000 kvm, hvorav om lag 35 000 kvm leies av Statsbygg. Den største bygningen, hovedbygningen Hove, er på over 30 000 kvm.

Bygningen Nyhove vest på området og modulbygg fra 2021 leies i det private markedet. I tillegg leier HINN i underkant av 1600 kvm for master- og Ph.d.-studentene til Filmskolen.

Figur 5 Modell av bygningsmassen med navn på bygningene.

Tabell 4 Oversikt bygningsmasse studiested Lillehammer. Kilde: Sesam og arealkartlegging 2017 og 2021.

Bygg	KVM BTA	Byggeår	Vern	Utleier
Hove (hovedbygning), inkl garasje[7]	30 090	1993	x	Statsbygg
Internatet	2 035	1950		Statsbygg
Undervisningsbygget/gamleskolen	1770	1927	x	Statsbygg
Paviljongen	460	1970		Statsbygg
Stabburet	90	1895	x	Statsbygg
Montenegro	540	1942		Statsbygg
Nyhove	2 650	2018		Storhove Innovasjonsbygg AS
Modulbygg 1	320	2011		Statsbygg
Modulbygg 2	1550	2021		Adapteo AS
Sum	39 500			HINN leier også arealer fra NRK til kontorformål og studiokapasitet

Høgskolen ble samlet på Storhove i 1989 da et nytt statlig bygg ble etablert. Radio- og TV-senteret for OL i 1994 ble lagt til Storhove, og etter ombygging tok høgskolen over radio- og TV-senteret. Dette fungerer som spesialareal for TV- og Filmskolen i hovedbygningen Hove i dag. Auditoriene der det meste av undervisningen foregår er også tilrettelagte arealer etter radio- og TV-senteret fra 1994. En del av de andre bygningene har en historie med annen bruk enn høgskoleformål. Internatet var

[7] Unntatt NRKs arealer i hovedbygningen

opprinnelig hybler. Gamleskolen ble bygget som landbruksskole og Montenegro huset opprinnelig serbiske krigsfanger.

Eldre bygninger som Montenegro, Undervisningsbygget og Internatet har i dag egenskaper som dårlig lydisolering, lite fleksible romstørrelser og materialer som gjør rommene mindre egnet og attraktive til undervisnings- studie- og forskningsformål. I hovedbygningen er det flere godt egnede rom og arealer, men lite fleksibilitet i rommenes størrelse, og stadig mindre kapasitet i takt med student- og ansattvekst er en utfordring. Undervisningsrommenes lysforhold og akustikk er også mer tilrettelagt for klassisk tavleundervisning som ikke alltid er forenlig med bruk av skjerm og det som kreves for digital infrastruktur. De mer spesialiserte rommene, som studioer og spesialrom for TV- og Filmutdanningene, og testlaboratorium for idrettsvitenskap, har både kapasitetsutfordringer samt lite mulighet til å endre eller utvide arealene i takt med utvikling i bransjen.

Individuelle cellekontor er hovedtypen arbeidsstasjon for ansatte ved HINN, men det finnes også noen delekontorer, åpne løsninger og gjestekontor. I takt med vekst i antall ansatte er flere kontorer blitt delt, men mulighetene for ombygging for godt tilpassede arbeidsplasser innenfor dagens arbeidsplassutforming er begrenset i dagens bygningsmasse.[8]

Det er gjennomført en vurdering av teknisk tilstand av byggene høsten 2020 av WSP. De fleste bygningene er av eldre dato, men bygningene er i hovedsak i forsvarlig stand. Bygningen Sørhove fra 1989 har imidlertid behov for rehabilitering fordi teknisk infrastruktur har overskredet normal levetid. Totalrehabilitering ble prosjektert av Statsbygg i 2019, men grunnet høyere kostnader og kompleksitet enn antatt ble ikke prosjektet gjennomført, og HINN avventer rehabilitering i påvente av konklusjoner i pågående KVU.

Tilstandsvurderinger har også avdekket noen vesentlige og alvorlige avvik som må prioriteres i nær fremtid, det vil si fra ett til ti år fremover i tid. Det er særlig luftbehandling som er identifisert som et alvorlig avvik, etterfulgt av sanitær og varme. Bygningene som er av eldre dato har også avvik fra dagens bygningskrav.

Figur 6 Tabellen viser oversikt tilstandsgrad per bygningsdelskategori for tilstandsanalyse utført i 2020. Tilstandsgrad 0 betyr meget god tilstand og tilsvarer «ingen avvik eller symptomer». Tilstandsgrad 1 betyr god tilstand og tilsvarer «mindre eller moderate avvik». Tilstandsgrad 2 betyr dårlig tilstand og tilsvarer «vesentlige avvik». Tilstandsgrad 3 betyr meget dårlig tilstand og tilsvarer «store eller alvorlige avvik».

Bygning	Byggeår	Kvm	Grunn og fundament	Ytter-vegger	Inner-vegger	Dekker	Yttertak	Trapper, balkonger, m.m.	Sanitær	Varme	Brann-slokking	Luftbehandling	Komfort kjøling	Lav-spent forsyning	Lys	Elvarme
Internatet	1950	2043.6	2	1	1	1	1	1	2	2	1	3		2	2	1
Hove	1993	30007.1	1	2	1	1	2	1	2	1	0	2	2	2	2	1
Undervisningsbygget	1927	735	2	2	1	0	1	1	2	3	1	3		2	2	1
Stabburet	1895	92.3		2	3	1	1	0	2		1	2		1	2	1
Montenegro	1942	541.6	1	1	1	0	2	1	3		0	2		1	2	2
Garasje	1992	86.5	-1	1	1	1	1		1		1			1	2	2
Paviljongen	1970	457.5	0	1	1	0	1	1	2		1	3		2	2	2

Bygningene Hove, Gamlebygget og Stabburet er omfattet av vern. På Hove er eksteriør samt noe interiør fra byggetrinn 2 fra 1994 omfattet av verneklasse 2, der vernets formål er å bevare en representant fra høyskolereformen fra 1994 og utviklingen frem til i dag. Vernet omfatter alt eksteriør fra byggetrinn i 1994. I interiøret er konstruksjoner, romstruktur, materialer, overflater og farger for

[8] I 2017 var fordelingen 376/560, men med nye kontorlokaler er flere kontorer flyttet til mindre sentrale bygg på campus

inngangsparti, den store sentralhallen, vestibylen og de glassoverbygde gangarealene vernet. For Gamlebygget er eksteriør samt noe interiør omfattet av verneklasse 2, der vernets formål er å bevare bygningen med tilhørende parkanlegg fra den opprinnelige landbruksskolen. I tillegg ligger bygningen i et område som er regulert til bevaring, hvilket betyr at Lillehammer kommune også er vernemyndighet i eksteriørtiltak. Stabburet er også omfattet av samme type vern som Gamlebygget.

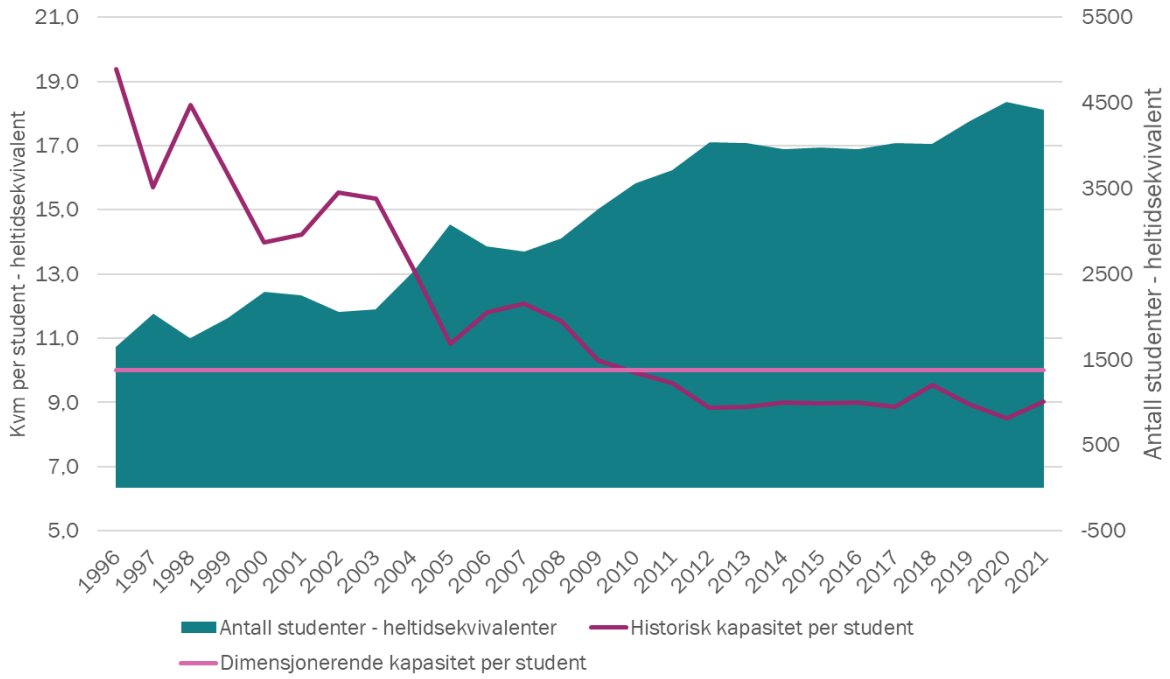

Figur 7 Bilder av bygningene som omfattes av vern. Øverst: hovedbygningen sett fra inngangen til bespisnings- og fellesareal. Bygningen er oppført i betong- og stålkonstruksjoner som omslutter en glassgate som går i nord-sydlig retning Nede til venstre: Stabburet. Nede til høyre: Undervisningsbygget/Gamlebygningen.

Areal fordelt på antall studenter er lavt sammenlignet med tilsvarende UH-institusjoner

Siden høgskolen flyttet inn i nye ombygde arealer i 1995 har antall studenter vokst betydelig, fra i underkant av 1500 studenter til rundt 4500 heltidsekvivalenter. Figur 8 viser utviklingen i areal per student på studiestedet siden 1995[9] Opprinnelig var det betydelig overkapasitet i bygningsmassen. Etter hvert som antall studenter har økt er det gradvis kommet til flere kvadratmeter i form av overtagelse av arealer og tilbygg. De siste 10-12 årene indikerer utviklingen i areal per student at økningen i areal ikke har møtt behovet. Utviklingen i areal per student forteller heller ikke hvordan eksisterende og nye arealer er tilpasset virksomheten. De senere årenes utvikling og omrokkeringer har ført til en mer spredt bygningsmasse og at flere av ansattarealene og fagmiljøene er spredt på flere bygg på campus, blant annet ved de nye leide arealene på Nyhove som i hovedsak består av ansattareal og noe undervisningsrom.

[9] Vi har god informasjon om arealutviklingen tilbake til 2004, da filmskolen fikk et tilbygg på over 1300 kvm. Før dettet tidspunktet er usikkerheten større..

Figur 8 Utvikling i antall heltidsekvivalente campusstudenter og areal/student for perioden 1996-2021.

I NOKUTs sakkyndig-rapport i forbindelse med vurdering av HINNs universitetssøknad i 2018 (NOKUT 2019) ble det påpekt at HINN er den institusjonen med færrest kvadratmeter per student i sektoren (snitt for alle studiesteder). I rapporten anbefaler sakkyndig komité HINN å øke kvadratmeter per student på en del av studiestedene. Lillehammer er et av studiestedene til HINN med lavest kvadratmeter per student. Se også delkapittel 6.3 om dimensjonering og vurdert kapasitetsbehov på 10 kvm per heltidsekvivalente student.

Arealkartlegging: relativt lite areal forbeholdt studentene

I forbindelse med utredningsarbeidet er studiestedets arealer kartlagt og delt inn i fire overordnede funksjonskategorier. Totalt areal per student lavt sammenlignet med tilsvarende UH-institusjoner, og arealer både til generelle og mer spesialiserte undervisningsrom ligger tilsvarende lavt. Arbeidsplassrelaterte arealer per årsverk er høyt sett opp mot gjeldende arealnorm, samtidig som arealbruken er lite effektiv og spredt på flere bygninger. Andelen fellesareal ligger også noe høyt, men dette skyldes i stor grad at det er store uutnyttede arealer knyttet til den nord-sydlige glassgården som står for en stor andel arealer i hovedbygningen.

Tabell 5 Arealkategorier dagens bygningsmasse studiested Lillehammer.[10] Kategoriene er oppgitt som funksjonsareal. I tillegg kommer øvrig areal som ikke er kartlagt/kategorisert (teknisk areal, kommunikasjonsareal, vegger og konstruksjoner).

Funksjonskategori	Kvm	Beskrivelse	Andel funksjonsareal
Arbeidsplassareal FUA	8440	Kontorer og tilhørende garderober, wc, møterom, kopirom, sosiale soner og kommunikasjonsveier	35%
Felles FUA	6980	Arealer som er tilgjengelig for alle brukere som kantine, bibliotek, fleksible studentareal, toaletter, vestibyle mm.	29%
Undervisning FUA	4665	Inkluderer auditorium, formidlings-, gruppe- og seminarrom	19%
Ferdighet/spesialrom FUA	3720	Undervisningsrom med særegne funksjoner og/eller utforming	16%
Påslagsfaktor	1,65	Øvrig areal; teknisk, korridorer, øvrig kommunikasjon, vegger og konstruksjoner, samt noe usikkerhet	
Totalt areal/BTA	39 500		

Figur 9 Modell av dagens bygningsmasse der fargene viser, på et overordnet nivå, fordeling av fire definerte funksjonskategorier. Mørkeblått er arbeidsplassareal, lyseblått er fellesareal, gult er generelle undervisningsrom og oransje er spesialrom/ferdighetsrom.

[10] Det er vanskelig å sette et klart skille mellom enkelte av kategoriene. Studentene har for eksempel adgang til arbeidssonene i åpningstiden, samt at aktiviteter som veiledning finner sted inne på kontorene til ansatte. Mange fasiliteter er tilgjengelig for både ansatte og studenter, eksempelvis kantine, større møterom og bibliotek.

Tabell 6 Kartlagt spesialareal, rent funksjonsareal, per fakultet – tallene er omtrentlige størrelser. Spesialareal og arealbruk er nærmere spesifisert i vedlegg 9

Fakultet	Kartlagt spesialareal/ ferdighetsrom (FUA)	Plassering
AMEK – TV-skolen	1000	Lokaler i hovedbygningen som opprinnelig var radiostudioer, markert ved de oransje arealene i sørøst
DNF – Den norske filmskolen	1250	Lokaler i hovedbygningen som opprinnelig var TV-studioer, markert ved oransje arealer i nordvest.
HSV: sosialvitenskap og veiledning	400	Sengeposter i underetasjen i Internatet. Ikke markert med oransje farge i modell, men kartlagt som spesialareal.
HSV: idrett og folkehelse	800	Befinner seg i underetasjen i samme del av hovedbygningen som AMEK, og i Montenegro (disse fremgår ikke så tydelig av modelltegningen).
HHS inkludert felles spesialareal	200	Bl.a. SELLs innspillingsstudio Nyhove og psykologilaboratorium i hovedbygningen
LUP	0	
SUM	3700	

Statsbygg og Signal Arkitekter gjennomførte en mulighetsstudie på studiestedet i 2017 (Statsbygg og Signal Arkitekter, 2017) . I den forbindelse ble bruk av de ulike sonene på campus registrert gjennom tellinger. Tellingene ble gjennomført uken før og etter påske og senere tre dager i september samme år. Registreringene viste at det var i underkant av en tredjedel av ansatte og studenter som var til stede ved maksimalt registrert tilstedeværelse.
Bruken av arbeidsstasjoner for de ansatte var aldri over 32-33 prosent, som er normalt nivå på tilstedeværelse for kontor. I 2017 hadde de ansatte høy bruk av felles uformelle soner (som deles med studenter og alle fakultet), men ikke høy bruk av mindre sosiale soner i arbeidssonene/ansattarealene. Det var stor variasjon på belegget på ulike undervisningsrom og grupperom og enkelte rom var sjelden eller aldri i bruk. Data for rombookingssystemet viser også at auditoriene har høyt belegg (9.1).

Høgskolen er lokalisert et stykke utenfor Lillehammer sentrum

Høgskolens lokalisering, et stykke utenfor Lillehammer sentrum, er historisk betinget[11]. Fra Lillehammer skysstasjon er raskeste gangvei 5 kilometer og raskeste bilvei 7 kilometer. Strekningen fra campus til sentrum består av boligbebyggelse, næringsområde og landbruksareal. Dersom høgskolen skulle blitt etablert i dag ville lokaliseringen vært mer i tråd med gjeldende retningslinjer for arbeids- og besøksintensive statlige virksomheter og blitt prioritert inn i de mest sentrale og mest kollektivtilgjengelige delene av nærmeste by. Dagens lokalisering er imidlertid i tråd med gjeldende kommuneplan og reguleringsplan, som betyr at studiestedet kan videreutvikles der det ligger i dag.

Kommunen har signalisert at det kan være mulig å fortette på dagens campus selv om det i dag er bygget mer på området enn hva som er tillatt i gjeldende reguleringsplan. Dette gjelder så lenge bygningsmassen ligger innenfor riktig arealformål og utenfor området som er regulert til spesialområde «Bevaring av bygninger og anlegg». I kommuneplanen er det avsatt ca. 40 dekar til universitets-

[11] Ifølge en rapport som Statsbygg leverte regjeringen i 2018 (Statsbygg, 2018) viste en undersøkelse fra Transportøkonomisk institutt fra 2016 at 63 prosent av 810 statlige enheter som flyttet i perioden 2006-2016 ble lokalisert i tråd med statlige retningslinjer. Av 27 nye eller relokaliserte UH-institusjoner ble 7 lokalisert i sentrum, 8 like utenfor sentrum og 12 utenfor sentrumsområder, og dette viser at UH-institusjoner i mindre grad har fulgt de statlige retningslinjene for lokalisering.

/høgskoleformål, sør for dagens campus /Statsbyggs eiendom. I tillegg er det detaljregulert areal til offentlig og privat tjenestyring, nord for dagens campus, i en reguleringsplan fra 2020. Store deler av dette er i dag dyrket mark. Området er helt eller delvis omfattet av hensynssoner forbevaring av naturmiljø og kulturminner. Hensynssoner for ras, skredfare og nedslagsfelt for drikkevann inngår også.

Figur 10 Oversiktsbilde dagens studiested og omgivelser

Figur 11 Kartet viser studiestedets plassering i forhold til Lillehammer sentrum. Bygningene på studiestedet på Storhove er markert med mørkegrønne rundinger.

Det er ikke gjennomført noen reisevaneundersøkelse for studiestedet, men den lange avstanden til sentrum og nærmeste kollektivknutepunkt gjør at en stor andel av både studenter og ansatte bruker bil for å komme seg til studiestedet. De rundt 630 parkeringsplassene høgskolen har i parkeringsavtalen med APCOA er som regel fullt belagt i åpningstidene, men flere tar også bussen, som har avgang hvert kvarter i rushtiden. Det er tilrettelagt for gange og sykkel i form av 336 faste og 110 løse plasser for sykkelparkering, men uten tak. Det er også etablert sammenhengende gang- og sykkelvei mellom Lillehammer og Storhove. Gangavstanden på rundt en time gjør imidlertid at et fåtall velger å gå til fots. Reisetider for ulike transportmiddel er oppgitt i

Tabell 7.

TØI fant i en generell undersøkelse fra 2018 at lokalisering som ikke var sentrumsnær hadde mellom 7 og 36 prosent høyere klimagassutslipp enn sentrumsnær lokalisering.

Ved siden av studiestedet, i det som tidligere var pressesenteret under OL i 1994, ligger næringsbygget Fakkelgården der i underkant av 30 ulike bedrifter er leietagere[12]. Det statlige selskapet SIVA (selskapet for industrivekst) var eneeier i Fakkelgården fra 1998, men solgte seg helt ut i 2021. Blant leietagerne i dag er flere teknologiselskaper, organisasjoner og kommunale selskap. Det har vært ønsket å opprette en kunnskapspark i Fakkelgården som kunne samarbeide tett med HINN på Storhove, men omfanget med av samarbeidet med virksomhetene som holder til her har variert. I dag er det tanker om å opprette et samarbeid mellom Ikomm, et av selskapene i Fakkelgården, og Helseinn. Andre bedrifter i nærheten er Swix og Maxbo

Tabell 7 Oversikt reisetid med ulike transportmidler

Transportmiddel og reisetid	Fra Lillehammer skysstasjon	Fra Oslo/Hamar	Kommentar
Bil	9 min	~120 min/~60 min	Avhengig av trafikkforholdene
Buss	16 min		Bussforbindelsen mellom Lillehammer og Storhove har avgang hver halvtime og hvert kvarter i rushtiden.
Tog	-	167 min/53 min	Kun til Lillehammer skysstasjon, vilkårlig valgt avgang.
Sykkel	18 min	-	Det er sammenhengende gang- og sykkelvei mellom Lillehammer og Storhove.
Gange	60 min	-	Det er sammenhengende gang- og sykkelvei mellom Lillehammer og Storhove.

2.2 Få og dårlig tilpassede studentareal

Oppsummering hovedproblem 1: Konsekvensen av lite plass, usentral lokalisering og delvis utdaterte arealer gir lite fleksibel undervisning, få plasser å arbeide og samhandle og mindre relevant ferdighetstrening enn ønsket. På sikt kan disse forholdene føre til mindre relevant kompetanse i studentenes møte med arbeidslivet. Ved videre studentvekst vil problemer forårsaket av arealknapphet forsterkes ytterligere.

[12] Leietagere i dag er Eidsiva Bredbånd, Norsk institutt for naturforskning, Innlandet fylkesarkiv, ISS facility services, Canon Norge, forum for natur og friluftsliv, Anticimex, Norsk arbeidsmandsforbund, Norges musikkorpsforbund, Norges jeger- og fiskerforbund, Infinity innovations, Fasadeprodukter, Kaph entreprenør, Fiskarhedenvillan, inmeta, Hansen Technologies, HC Dahl, Workshop bemanning, Dialecta, Aveva advokatfirmaet Berg m.fl.

Årsak: Vekst i antall studenter og endret undervisningsform uten tilpasning i infrastruktur

Antall studenter og ansatte har vokst betydelig og det har vært en stor utvikling i undervisningsformer og teknologi siden Høgskolen i Lillehammer flyttet inn i dagens bygningsmasse i 1995. Det er imidlertid ikke gjort tilsvarende tilpasninger i areal eller funksjon. Etter fusjonen med Høgskolen i Hedmark i 2017 har studentantallet økt fra rundt 4000 heltidsekvivalente studenter til rundt 4500 heltidsekvivalente studenter. Veksten har vært størst på LUP, HHS og HSV, og det er størst økning i de studiene som ikke krever spesialiserte arealer.

Tabell 8 Absolutt og relativ vekst siden fusjonen mellom Høgskolen i Lillehammer og Høyskolen i Hedmark fordelt per fakultet.

Fakultet	Heltidsekvivalenter 2020	Endring 2018-2020 absolutt	Endring 2018-2020 prosent
AMEK	227	-9	-4%
DNF	40[13]	5	14%
HHS	2188	156	8 %
HSV	1290	128	11 %
LUP	769	214	39 %
Totalt	**4514**	**494**	**12%**

Økningen i bygningsmasse som har vært siden 1995 har hovedsakelig gått til ansattareal. Studiestedet har mange kvadratmeter som i arealkategoriseringen er definert som fellesareal, men flere av disse arealene er lite brukbare til arbeid eller opphold for studentene. I den store glassgården, som går gjennom hovedbygningen, er det eksempelvis svært kaldt store deler av året og det er lite innredning som innbyr til opphold. Mulighetene for ombygging er begrenset slik at potensialet for bedre utnyttelse er lite.

Det er høy booking av auditorier, og noe av årsaken er at det er få mellomstore klasserom med plass til over 40 studenter, og mangel på fleksible rom som kan deles og åpnes ut fra studentantall. Dermed fylles de største auditoriene også opp med mindre grupper. Auditoriene er tilpasset klassisk undervisning, og ikke mer studentaktive læringsformer der studentene involveres mer. Teknologi- og fagutvikling innen fagene som krever mye ferdighetstrening, som Film og TV-skolen og idrettsutdanningene, har spesielt påvirket relevansen og mengden av ferdighetstrening.

Studiestedet har lite plass for studentene og flere av arealene oppleves som lite attraktive

Arealkartlegging og bookingdata viser at det er lite tilgjengelig areal for studentene. Bruken av auditorier og undervisningsrom er høy, og det gjør det vanskelig å gjøre endringer i undervisningen i løpet av semesteret dersom det skulle være behov. Dette gjelder både for ordinære campusstudenter og studenter som følger studieprogram der undervisningen er samlingsbasert. Grunnet begrenset kapasitet legges også en del undervisning etter 1600 og
. Ansatte oppgir at de tilbyr mindre seminarundervisning enn det som er ønsket grunnet knapphet på fleksible seminar- og klasserom. Grupperommene sentralt på studiestedet, med egnet utstyr, er ofte fullbooket.

I intervjuer, både i forbindelse med denne utredningen og mulighetsstudiet som ble utført i 2017 (Statsbygg og Signal Arkitekter, 2017)), sier både ansatte, representanter fra Samskipnaden og

[13] Den norske Filmskolen praktiserer opptak annethvert år slik at studentantall varierer fra rundt 40 studenter til rundt 80 studenter annethvert år.

studentene at det er vanskelig for studentene å finne en plass å være og å studere utenom undervisning. Det er spesielt høyt trykk i hovedbygningen rundt biblioteket og kantinen, og generell mangel på sosiale soner og møteplasser for studentene. Studentene oppgir videre at det er en utfordring at de må dra fra campus til sentrum når de har behov for fasiliteter og tjenester som ikke finnes i tilbudet fra Samskipnaden.

Tellingene som ble utført i 2017 viser at maksimal tilstedeværelse på campus kun var en tredjedel av registrerte heltidsekvivalente studenter. Det blir hevdet fra både ansatte, studenter og representanter fra Samskipnaden at mangelen på plass og mangelen på tilgang til innkjøp og fasiliteter utenom campus gjør det mindre attraktivt å tilbringe tid på campus utenom undervisningstid.

Vi mener den negative utviklingen i skår på noen utvalgte parametere fra studentenes helse- og trivselsundersøkelse fra 2018 til pandemiåret 2021 underbygger viktigheten av fysisk tilstedeværelse for tilfredshet med undervisning og læringsmiljø. Før pandemien ser det også ut til at studenter ved studiestedet på Lillehammer er noe mindre tilfredse med det fysiske læringsmiljøet enn studenter ved universiteter og høyskoler i landet ellers, selv om denne forskjellen er liten

Tabell 9 Skår på utvalgte parametere fra studentenes helse- og trivselsundersøkelse 2018 og 2021.

	Lillehammer		Landet	
Spørsmål	2018	2021	2018	2021
Tilfredshet med studiet - undervisningen	61	44	62	43
Tilfredshet med studiet – det fysiske læringsmiljøet	58	37	60	36

Det oppgis at en styrke ved høgskolen er at det er tett kontakt mellom studenter og ansatte. Samtidig oppgir både ansatte og ledelsen at fagansatte som plasseres mer perifert på campus er mindre tilgjengelig for studentene enn ønsket.

Det er knapphet på spesialiserte undervisningsrom for ferdighetstrening

Studiestedet har flere spesialareal som brukes til ferdighetstrening for studentene. Disse arealene er viktige for å gi studentene praktiske ferdigheter som kreves i arbeidslivet. Flere av disse har lite kapasitet og en del har behov for oppgradering sett i forhold til utviklingen innen fagfeltet.

Studiene ved Film- og TV-skolen baseres i all hovedsak på praktisk undervisning der studentene øver på produksjonsmetoder. Både TV- og Filmstudentene tilbringer mye tid på campus. Rom for ferdighetstrening er derfor svært viktig. Begge fakultet har høy utnyttelse av sine ferdighetsrom, som eksempelvis studioer, miksekinoer, lydrom og klipperom. TV-skolen har spesielt lite kapasitet når vi sammenligner kvadratmeter kartlagt spesialareal per student[14]. TV-skolen oppgir at deres arealer er fullbooket til enhver tid, og at arealene både er for små og delvis uegnede. Mangel på funksjoner, som eksempelvis black box og widescreenformat, hindrer også utvikling av studieretninger tilpasset bransjens utvikling og etterspørsel i arbeidsmarkedet.

Grunnet Filmskolens praksis med opptak annethvert år er det i årene imellom relativt god kapasitet, mens det i opptaksårene er helt fullt.[15] TV-skolen og Filmskolens arealer er plassert i hver sin ende av campus. Både grunnet høy bruk av arealene og avstand er det lite sambruk av spesialarealer, og heller ikke mye samarbeid mellom de to fagretningene.

[14] Areal for ferdighetstreningsareal per student på TV-skolen er på rundt 4 kvm
[15] Areal for ferdighetstrening per student på Filmskolen varierer mellom 16 og 31 kvm annethvert år.

På institutt for Idrett og folkehelse er det mangel på arealer der studentene kan øve på å lede gruppetrening og å drive treningsveiledning én til én. Treningsrommet som er på campus per nå er svært lite, brukes også av alle studenter og ansatte på hele studiestedet, og har utfordringer med ventilasjon. I dag finnes ikke lokaler som er tilstrekkelig store for gruppetrening på campus, og slike arealer leies i sentrum, hovedsakelig i Håkonshall eller av en treningssenterkjede. Studentene får ikke øvd så mye som ønsket, og det er tungvint å koble teoriundervisning og praksisundervisning på grunn av reisevei mellom campus og Lillehammer sentrum. Testlaben og molekylærlaben er plassert i to forskjellige bygg, og gjør det komplisert for masterstudenter som skal ha en del øving og oppgaver på molekylærlaben.

Institutt for sosialvitenskap og veiledning har øvingsarealer i kjelleretasjen til Internatet, og rommene fungerer bra for opplæring i ulike helsefaglige prosedyrer. Fordi det ikke finnes egne undervisningsrom for teoriundervisning i direkte nærhet til øvingsrommene oppgir ansatte at koblingen mellom teori og praksis vanskelig.

Spesielt for TV- og Filmutdanningene, som i dag krever mye høyteknologisk utstyr, er det en rask utvikling innen fagfeltet. Det er derfor vanskelig å spå hva som vil bli gjeldende teknologier og metoder om 10-20 år, men det vil påvirke hva som blir nødvendig infrastruktur og type studietilbud. Innenfor utdanningene ved institutt for idrett og folkehelse vil det også være en utvikling i teknologi og fagfelt, som må tas hensyn til i utforming av spesialareal. Mye brukerutstyr, som eksempelvis tredemøller og treningsapparat kan imidlertid byttes ut uavhengig av selve rommene, og arealknapphet vurderes å være den største barrieren for utdanningskvalitet også fremover.

I fravær av tiltak kan utdanningskvaliteten svekkes

Konsekvensen av at det er lite tilgjengelig eller attraktivt areal for studentene på campus er lavere utdanningskvalitet. Dette gjelder både studentene som velger å oppholde seg på studiestedet, ved at arealene er mangelfulle og ikke gir mulighet til tilstrekkelig ferdighetstrening eller samhandling med medstudenter og fagansatte. Like viktig er konsekvensen av trange og dårlig tilpassede arealer at en rekke studenter velger å oppholde seg lite på studiestedet.

Sammenhengen mellom fysisk miljø og læringsopplevelse er blant annet redegjort for i rapporten «Campusutforming for undervisning, forskning, samarbeid og læring» (Sølvi Lillejord, 2017) som er utarbeidet på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Rapporten refererer til studier som viser at estetisk og fysisk utforming av bygg og formelle og uformelle rom for undervisning og læring påvirker studenters trivsel og tilfredshet, og innvirker dermed på deres læringsmiljø..

Flere av de ansatte oppgir at de studentene som er mest til stede på campus og deltar aktivt i undervisningen oppnår de beste resultatene. Eksempelvis ved LUP har eksamensresultatene høstsemesteret 2020, da studentene i stor grad ble tvunget bort fra studiestedet grunnet pandemien, vært markant dårligere enn tidligere semester.

En av konsekvensen for samfunnet ved lavere utdanningskvalitet er at studentene står mindre rustet til arbeidslivet. Det kan både ta form av en kostnad for arbeidsgivere, som må bruke tid på å lære opp nyansatte i større grad, og ved at produktiviteten går ned slik at det skapes mindre verdier for samfunnet.

Eksempelvis får institutt for sosialfag og veiledning, som har en kombinasjon av ferdighetstrening og praksis i studiene, direkte tilbakemeldinger fra praksissteder på sykehus og sykehjem, dersom studentene ikke har øvd nok før de er ute i praksis. Dersom de fysiske forholdene på studiestedet ikke er tilstrekkelig og andelen studenter øker kan konsekvensen på sikt bli at flere studenter ikke får tilegnet seg tilstrekkelig med nøkkelferdigheter før de går ut i praksis eller i arbeidslivet.

Uten tiltak vil en eventuelt videre vekst i studentmassen, gjøre det enda vanskeligere å finne plass for studentene, og det vil gradvis blir mindre fleksibilitet i undervisningen. Jo større studentvekst uten tiltak jo mindre undervisning og ferdighetstrening av høy kvalitet kan studiestedet tilby. Etter hvert som tiden går, vil flere kandidater uteksamineres med lavere kompetanse enn i dag. Dermed vil effekten på verdiskaping akkumuleres over tid.

2.3 Lokalisering og arealer hemmer videre utvikling innen forskning og innovasjon

Oppsummering hovedproblem 2: Mangel på samhandlingsarealer, spredte fagmiljø og lokalisering et stykke utenfor sentrum er hemmende for faglig samarbeid og samhandling både internt på studiestedet, mellom studiesteder og mellom HINN og eksterne aktører. Delvis utdaterte spesialareal med lite kapasitet for både forskning og ferdighetstrening gir også begrensninger for forskningsaktivitet og kunstnerisk utviklingsarbeid.

Årsak: Historisk lokalisering og ansattvekst uten tilstrekkelig tilpasning

Siden 2012 har antall årsverk økt fra i overkant av 300 til 470 ved utgangen av 2021.Veksten i antall årsverk har vært spesielt sterk siden fusjonen i 2017 med vekst på rundt 100 årsverk, i overkant av 25 prosent vekst, mellom 2018 og 2021. Arealkartleggingen viser likevel at ansattareal per årsverk ligger et godt stykke over den etablerte normen[16] for ansattareal for rene kontorlokaler selv når vi tar de siste årenes vekst med i beregningen.

Til tross for mange kvadratmeter avsatt til ansattareal, er det likevel knapphet på kontorer. Dette skyldes både at flere av ansattarealene er lite effektivt utformet og at arbeidsplasskonseptet er basert på privatiserte cellekontor. Fordi det er ikke er nok cellekontor til hver enkelt ansatt er det på alle fakultet flere kontor som deles på 2-4 ansatte og lite møterom og sosiale soner. Samtidig viser tellingene fra 2017 (Statsbygg og Signal Arkitekter 2017), at det til enhver tid ikke var mer enn i underkant av en tredjedel av kontorene som var i bruk. Flere av enkeltkontorene er svært store, fordi de eksempelvis ble bygget som hybelleilighet, mens andre er svært små.

Da høgskolen flyttet inn i oppdaterte lokaler i 1995 var bygningen tilpasset datidens læringsformer og antall studenter og ansatte. Det er imidlertid begrenset fleksibilitet i bygningsmassen for å følge utvikling i areal- og funksjonsbehov både for generelle kontor- og undervisningsareal, og særskilt for spesialiserte areal og fasiliteter for forskning og faglig utvikling. Lokalisering av høgskolen er historisk bestemt. Ved opprettelse av en ny høyskole i dag ville skolen trolig blitt plassert mer sentrumsnært og nært kollektivknutepunkt, i tråd med statlige retningslinjer for arbeids- og besøksintensive virksomheter.

Tabell 10 Antall årsverk fordelt på fakultet og stillingstype. Kilde: HR-avdeling HINN.[17]

Fakultet årsverk		2018	2019	2020	2021
Totalt	Per 1.10.21	373	414	425	470
Hovedadministrasjon	Teknisk administr	96	101	106	91*
	Undervisning og forskning	6	8	8	5
	Totalt	**102**	**109**	**114**	**96**
AMEK	Teknisk administr	8	12	12	14
	Undervisning og forskning	24	23	25	26
	Totalt	**32**	**35**	**37**	**40**

[16] Rundskriv om normer for energi- og arealbruk for statlige bygg
[17] Rask vekst i administrative stillinger hos LUP og HHS, og nedgang i hovedadministrasjon, skyldes at Senter for livslang læring er underlagt LUP og HHS fra og med 2021.

DNF	Teknisk administr	15	16	14	16
	Undervisning og forskning	17	18	22	22
	Totalt	**32**	**34**	**36**	**38**
HHS	Teknisk administr	7	14	12	32*
	Undervisning og forskning	84	101	110	129
	Totalt	**91**	**115**	**122**	**160**
HSV	Teknisk administr	6	9	7	6
	Undervisning og forskning	86	77	74	78
	Totalt	**92**	**86**	**82**	**84**
LUP	Teknisk administr	1	2	2	16*
	Undervisning og forskning	23	32	32	36
	Totalt	**24**	**34**	**34**	**52**

Ansattarealenes utforming og organisering hemmer intern samhandling og attraktivitet

Kapasitetsutfordringene i kombinasjon med ansattarealenes utforming gjør at fagmiljø som skal og bør samarbeide er spredt over hele campus og fordelt på ulike etasjer eller bygg. Det er mangel på faglige og sosiale møteplasser tilknyttet kontorene. På Internatet er det eksempelvis kun ett møterom på to etasjer der de ansatte sitter i hvert sitt cellekontor. Fordeling på flere bygninger gjør også at det er lite stordriftsfordeler ved sambruk av møteplasser og sosiale soner. Sakkyndig komité (NOKUT 2019) skriver i sin rapport i forbindelse med HINNs universitetssøknad i 2018 at studiestedet på Lillehammer har mange korridorer og ganger som gjør det vanskelig å orientere seg og å finne fram, og at dette kan oppleves som et hinder for åpenhet og tverrfaglighet. Mangel på møterom og sosiale soner trekkes fram i intervjuer som en hemmer for samarbeid også innad i én etasje.

For de fagansatte er arbeidsplassorganiseringen en hemmer for faglig samarbeid og utvikling. Dette gjelder både på tvers av fagdisipliner og fakultet, men også internt på et institutt eller seksjon grunnet knapphet på møterom og sosiale soner for samhandling. For de administrativt ansatte gjør arbeidsplassorganiseringen ofte at stordriftsfordeler i administrasjonen ikke blir tatt ut. Ledelsen ved handelshøgskolen oppgir at organiseringen av ansattareal ikke legger til rette for å bygge en felles kultur for fakultetet og for å kunne jobbe mot felles overordnede mål.

Med ytterligere vekst i antall ansatte uten tiltak vil det bli nødvendig å splitte fagmiljø ytterligere, og flere ansatte må dele kontorer som ikke er tilrettelagt for at flere skal jobbe i samme rom. Fremover blir det, i tråd med nye krav til åpenhet og tverrfaglighet i forskningen, enda viktigere å jobbe på tvers av fag og studiesteder. Sakkyndig komité (NOKUT 2019) fremhever også at faglig samarbeid på tvers av ulike institusjoner kan være et middel for å øke kvaliteten både i utdanning og forskning, men de ser få konkrete eksempler på forskergrupper som samarbeider på tvers av HINNs ulike studiesteder. Fakultetene ved HINN oppgir at mangel på fleksible arbeidsplasser for ansatte fra andre studiested er en hemmer for forskningssamarbeid. Eksempelvis er det rundt 15 ansatte ved LUP på Hamar som vil ha behov for å være 1-2 dager i uken på Lillehammer, og tilsvarende ved andre fakultet.

Enkelte ansatte oppgir at lokalisering, et stykke fra Lillehammer skysstasjon, gjør at de oftere velger å jobbe hjemmefra enn de ville gjort om det hadde vært enklere å komme seg til studiestedet med tog. Lokalisering kan også påvirke rekrutteringsgrunnlag for ansatte. Ved LUP er det eksempelvis utfordringer med å besette nye førstestillinger, og instituttledelsen mener at lang reisevei fra Lillehammer sentrum og nærmeste kollektivknutepunkt kan bidra til å redusere rekrutteringsgrunnlaget.

Lokalisering og areal hemmer samhandling med eksterne fagmiljø og samfunnsaktører

Både høgskolens lokalisering, 4-6 kilometer utenfor Lillehammer sentrum, bygningenes utforming og mangelen på samhandlingssoner og møterom kan begrense samhandling med næringsliv og offentlig sektor. På samme måte som det er vanskelig å finne fleksible arbeidsplasser for ansatte ved de andre studiestedene til HINN, er det heller ikke tilstrekkelig kapasitet til gjestearbeidsplasser eller møterom ved alle fakultet. Lokaliseringen gjør det også tungvint å reise til studiestedet for pendlere og eksterne uten bil. Det nevnes også av ansatte at enkelte møterom og lokaler har en standard som ikke er innbydende når man ønsker å invitere eksterne miljø inn på høgskolen.

Ifølge en kartlegging av eksternt samarbeid, som underlag til styresak 15.desember 2020, trekker flertallet av respondentene fram høgskolens kompetanse i kombinasjon med lokal tilknytning eller fysisk nærhet som hovedmotivasjon for samarbeid om forskning, regional kompetanseutvikling og livslang læring. Geografisk beliggenhet og tilknytning ser ut til å ha stor betydning for om høgskolen blir vurdert som samarbeidspartner. Aktørene ønsker at HINN i større grad bidrar med anvendt forskning som grunnlag til innovasjon i samarbeid med både næringsliv og offentlig sektor i regionen.

Både næringssjef (Lillehammer-regionen Vekst), kommunens strategisjef og inkubatormiljø mener at avstanden mellom Lillehammer sentrum og studiestedet er en hemmer for at HINN bidrar inn i innovasjonsmiljø i kommunen og kan dra veksler på utdanningene og kompetanse i næringslivet. Lokaliseringen bidrar lite til kjennskap til studiestedet blant Lillehammers befolkning. Andre samarbeidspartnere, som eksempelvis Birken og Norsk Litteraturfestival, oppgir at lokalisering har mindre betydning for deres samarbeid. NRK Innlandet, som i dag holder til i samme bygning som HINN på Storhove, oppgir at samlokalisering med TV- og Filmskolen er svært viktig for dem.

Spesialarealenes utforming legger begrensninger på forskning og utviklingsarbeid

Alle fakultet ved høgskolen har i dag spesialareal som både brukes i forskning og undervisning. Det er begrenset med plass og fleksibilitet i bygningsmassen for videre utvikling av spesialarealene.

Seksjon for helse- og treningsfysiologi driver eksperimentell forskning på testpersoner, som krever mye areal. I tillegg har seksjonen kommersiell testaktivitet. Seksjonen har knapt med kapasitet til å utføre tester i forbindelse med forskning, spesielt fordi undervisning foregår i de samme rommene. Det er også mangel på større treningsrom for større grupper. Det er en utfordring i forskningsarbeidet at det er lite kapasitet både i testlaboratorium og molekylærlaboratorium og at de to laboratoriene er plassert i to forskjellige bygg slik at vevs- og blodprøver må transporteres mellom to bygg.

På TV- og Filmskolen gir lite kapasitet for ferdighetstrening for studentene også de samme begrensningene for kunstnerisk utviklingsarbeid som krever tilgang til spesialareal som TV- og filmstudio. Ved sprengt kapasitet for undervisning er det lite rom for kunstnerisk utviklingsarbeid i de samme lokalene. Mangel på arealer for å invitere eksterne samarbeidspartnere og allmennheten inn oppgis også som en hemmer for utviklingsarbeid. Psykologilaboratoriet ved HHS er lite og brukes hyppig, samtidig som forskningsmiljøet skal vokse framover.

Konsekvens: mindre utvikling innen utdanning, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid

Konsekvensen av at høgskolens infrastruktur og lokalisering legger lite til rette for samhandling både internt og eksternt, og har begrenset fleksibilitet er mindre utvikling innen utdanning, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid.

Videre vekst i antall ansatte uten tiltak vil medføre at flere må dele arbeidsplass i rom som er egnet som enkeltkontor og at ansatte på samme institutt eller innen fagmiljø som har nytte av samarbeid blir

spredd enda mer på campus. Plass til nye ansatte vil beslaglegge en ytterligere andel av arealet som kunne vært egnet til ekstern samhandling, eksempelvis prosjekt- og deltidsstillinger og møter med eksterne på campus. Det vil bli enda mindre plass til å ta imot gjester eller ansatte i fleksible stillinger slik at arealene hemmer samhandling og kompetansedeling på tvers av studiestedene og med eksterne aktører.

Uten tiltak blir spesialareal gradvis mer utdatert og forskningen kan bli mindre anvendbar og relevant for samfunns- og næringsliv. Uten tiltak vil det også være lite rom for utvikling og økning i forskningsaktivitet som krever spesialiserte areal. Grunnet knapphet på spesialareal i dag er det også en del forskning som ikke lar seg gjennomføre.

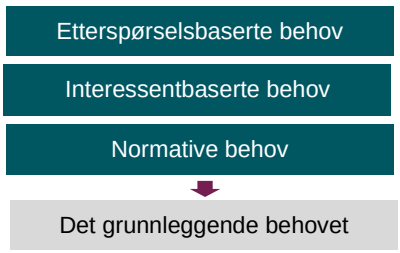
3 Behovsanalyse

Behovsanalysen skal beskrive bredden i aktuelle, konkrete behov relatert til problembeskrivelsen, vurdert i et overordnet samfunnsperspektiv. Behovene skal uttrykke en fremtidig ønsket tilstand på en måte som gir rom for å vurdere alternative løsninger eller konsepter.

Vi har benyttet følgende tre metodiske tilnærminger for å identifisere behov

1) Etterspørselsbaserte behov: Tar utgangspunkt i et misforhold mellom tilbudt kapasitet/ytelse og etterspørsel for å identifisere behov
2) Interessentbaserte behov: Identifisering og kartlegging av behovene til grupper som kan bli berørt av tiltaket
3) Normative behov: Kartlegging av relevante overordnede politiske mål, lover og regler og drøfting av samfunnsbehov i lys av disse

På bakgrunn av disse analysene kan vi definere det grunnleggende behovet som utløser planlegging av tiltak (prosjektutløsende). Prosessen er illustrert i Figur 12 under.

Figur 12 Illustrasjon av prosessen fram til det grunnleggende behovet

3.1 Fremover forventes student- og ansattvekst

Antall studenter og årsverk på studiestedet er viktige parametere for dimensjonering av et fremtidig studiested, og påvirker hvordan dagens utfordringer utvikler seg i fravær av tiltak. Studentvekst som legges til grunn er basert på vedtatte nye studieprogram under oppbygning som gir en vekst på 500 studenter den neste femårsperioden og deretter flat vekst. En slik nøktern prognose er i tråd med føringer i bygge- og leiesaksinstruksen[18], slik Statsbygg tolker det. Vekst på 80 årsverk er knyttet til studentvekst, og flere fagstillinger knyttet til ambisjonen om universitetsstatus. Den største prognoseusikkerheten vil være HINNs egne strategiske valg og prioriteringer i studiestedsporteføljen.

Utredningen legger til grunn vekst fra 4500 til 5000 heltidsekvivalente campusstudenter

Den største studentveksten vil være ved de mest teoritunge studieretningene, mens de mer ressurskrevende studiene ved TV- og Filmskolen (AMEK og DNF) holdes på samme nivå som i dag. Vekst på Handelshøyskolen HHS kan bli mer balansert ved at noen studieprogram skaleres ned eller avvikles. HINN ønsker ytterligere vekst innen etter- og videreutdanning, men studentene vil ikke påvirke arealbehovet i stor grad fordi studiene hovedsakelig vil være basert på nettstudier og noe samlingsbasert undervisning utenom ordinær undervisningstid.

Tabell 11 Heltidsekvivalente studenter per fakultet i dag, og vekst i antall heltidsekvivalente studenter som legges til grunn per fakultet. Det er lagt til grunn at veksten kommer i løpet av de neste fem til seks årene, og altså før byggestart.

Fakultet	Heltidsekvivalenter 2020	Dimensjonering heltidsekvivalenter	Økning prognose fra 2020
AMEK	227	222	-
DNF	40*	80	-
HHS	2188	2358	170
HSV	1290	1440	150
LUP	769	884	115
Totalt	4514	4984	470

[18] Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor.

Ut fra summen av langsiktige trender legger vi til grunn en flat vekst etter at vi har lagt inn økning ut fra allerede oppstartede og vedtatte nye studieplasser og studieprogram. Generelle befolkningstrender tilsier en flat eller noe fallende etterspørsel etter studieplasser. Framskriving av befolkningen fra SSB mellom 19-34 år, som antas å være mest studierelevant alder, viser nedgang til 2050 med over 10 prosent. Samtidig er studietilbøyeligheten i befolkningen økende.

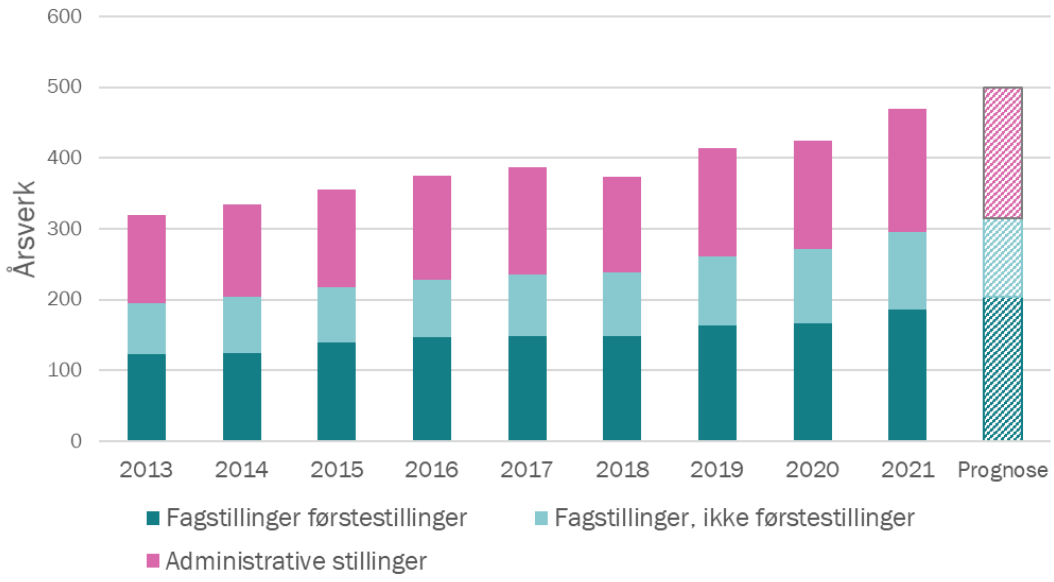
Forskningsrådets indikatorrapport fra 2020 viser at søknader til høyere utdanning har stabilisert seg de siste årene. I 2019 var det totalt 281 702 studenter i Norge. Det har vært omtrent like mange studenter siden 2016. De største vekstperiodene var fra slutten av 1980-tallet til årtusenskiftet og fra 2008 til 2017. De siste par årene har veksten vært mer moderat. På tross av mindre ungdomskull har koronapandemien og historisk høye ledighetstall imidlertid ført til den kraftigste økningen i antall søkere til høyere utdanning i 2020 på over ti år, men vi forutsetter at denne virkningen er midlertidig.

Utredningen legger til grunn vekst i antall årsverk fra 425 til 500

Antall årsverk tilknyttet studiestedet gir grunnlag for dimensjoneringen av ansattareal på et fremtidig studiested, og sier også noe om hvordan dagens utfordringer vil utvikle seg i fravær av tiltak. Flere ansatte, spesielt på ledelsesnivå, er tilknyttet flere av studiestedene og har arbeidssted flere plasser. En slik tilnærming er nødvendig for at HINN skal kunne fungere som en studiestedsovergripende institusjon, og krever også en egen organisering av arbeidsplassareal for denne typen ansatte. Antall årsverk som er definert med tilholdssted på Lillehammer sier derfor ikke alt om behovet for ansattareal, men er det beste utgangspunktet vi har.

Den viktigste driveren for vekst i ansatte er studentveksten. I tillegg har HINN en ambisjon om å bli akkreditert som universitet, og for å oppfylle denne ambisjonen må andel førstestillinger og fagstillinger øke i forhold til studentantall. Usikkerheten i prognosene for antall årsverk er først og fremst knyttet til studentvekst, men også til rekrutteringsgrunnlag for førstestillinger og utvikling i forskningsvirksomhet på Lillehammer.

I 2020 hadde HINN på Lillehammer 498 ansatte tilsvarende 425 årsverk. Oppdaterte tall for 2021 viser en vekst på 45 årsverk til 470 i løpet av det siste året.

Tabell 12 Utvikling i årsverk 2013-2020. Tall 2013-2017 er for tidligere Høgskolen i Lillehammer. Kilde: DBH og HR-avdelingen ved HINN.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Prog
Årsverk	320	334	356	375	387	373	414	425	470	*500*
Andel fagstillinger	63%	61%	64%	64%	63%	62%	63%	61%	63%	*65%*
Andel førstestillinger av fagst.	61%	61%	61%	61%	61%	64%	63%	64%	63%	*63%*
Student he/årsverk fagstilling	20,6	19,4	18,3	17,5	17,1	16,8	16,6	16,7	14,9	*15,9*

I rapporten til sakkyndig komité i forbindelse med avslag på HINNS universitetssøknad i 2018 (NOKUT, 2019), går det fram at HINN i snitt hadde dobbelt så mange studenter per faglige årsverk som snittet av universitetene, med 21,5 studenter per faglige årsverk. For studiested Lillehammer var det færre studenter per fagstilling. Siden 2018 har både antall årsverk og fagstillinger økt forholdsvis sammenlignet med studentvekst slik at tallet nå er nede på under 15. De nyeste universitetene (UiA, UiS, NU, OsloMet og USN) hadde i 2018 et snitt på 16,1 studenter per faglige årsverk.

Andel faglige årsverk i førstestillinger vurderes også i universitetssøknaden, og her ligger HINN lavt sammenlignet med de nye universitetene. Samlet sett var komiteens vurdering at HINN ikke oppfyller kravet til tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling innenfor institusjonens faglige virksomhet.

Prognoser for ansatte er basert på enkle forutsetninger knyttet opp mot studentantall og andel fagstillinger og førstestillinger. Prognosene tar først og fremst hensyn til at fagstillinger skal øke for å komme på nivå med snittet av de nye universitetene HINN ble sammenlignet med i 2018. Med prognose på 5000 heltidsekvivalente studenter, og en forutsetning om at andel fagstillinger av årsverk er likt som etter fusjonen ender vi på en prognose for årsverk på 500. Lillehammer vil da ha rundt 16 heltidsekvivalente studenter per fagstilling, tilsvarende de nyeste universitetene i 2018. Med den raske økningen i årsverk fra 2020 til 2021, samtidig med en mindre nedgang i antall studenter, er antall studenter per fagstilling under det nivået vi legger til grunn i prognosen. Vi vurderer det likevel som sannsynlig at veksten i årsverk ikke vil være like sterkt som det siste året, slik at vi fortsatt vurderer en prognose på 500 studenter som mest sannsynlig.

3.2 Flere trender kan påvirke arbeidsform og arealbehov

Utover antall studenter og årsverk er det også andre utviklingstrekk som vil påvirke arealbruken fremover. Pandemien som har pågått siden mars 2020 har skutt fart i en rekke endringsprosesser, og utredningen legger til grunn at det vil skje en utvikling både innenfor bruk av digitale verktøy, undervisningsformer og livslang læring, teknologi og arbeidsplassorganisering, men det er usikkert i hvilken retning utviklingstrekkene vil påvirke arealbruk og arealbehov.

Digitalisering: Ambisjon om å endre arbeidsformer med utgangspunkt i nye digitale verktøy

Det er en rask utvikling innen digitale løsninger, også innen UH-sektoren. Undersøkelser fra 2018 (Diku, 2019) viser at bruken av digitale ressurser har økt, men at bruken så langt underbygger tradisjonell undervisning i stedet for å endre den. Pandemien har gitt en brå omstilling til bruk av mer digitale løsninger i undervisningen, men har også vist at de tekniske løsningene og fysiske romløsningene i dag ikke nødvendigvis er godt egnet for digital undervisning. Hvordan digital og fysisk undervisning vil utvikles er fortsatt vanskelig å si, men det er vanskelig å se for seg et heldigitalt studiested. Både ansatte og studenter påpeker viktigheten av å kunne være fysisk til stede samtidig

som fleksibiliteten de digitale løsningene kan gi fremheves. Mer vektlegging av deling av forskningsdata og internasjonalisering av forskning vil også påvirke behovet for digitale løsninger, og at byggene legger til rette for god digital infrastruktur (Forskningsrådet, 2020).I ny digitaliseringsstrategi for universitets- og høyskolesektoren 2021-2025 (Kunnskapsdepartementet, 2021) er ambisjonene høye med tanke på å endre undervisning og forskningsmetoder med utgangspunkt i nye digitale verktøy, men hovedfokus er på kjernevirksomheten og mindre på infrastruktur.

Endring i undervisnings- og arbeidsformer

Undervisning i teoritunge fag er historisk basert på forelesninger med lite dialog mellom foreleser og studenter. Det er en utvikling mot mer studentaktiv læring der seminarer med inndeling i mindre grupper der samhandling mellom underviser og studenter er mer fremtredende. Konseptet «flipped classroom» innebærer eksempelvis forberedelse med e-læring i stedet for forelesning i undervisningsrom, men at fysiske undervisningsrom prioriteres til aktiv problemløsning, diskusjoner og debatter i samhandling.

Det er en dreining fra den stereotypiske «enslige forskeren på cellekontoret» til mer åpen forskning og forskning som pågår i forskningsfelleskap. Forskningsrådets policy for åpen forskning (Forskningsrådet, 2020) legger føringer om en mye større grad av tverrfaglighet, brukermedvirkning og involvering av befolkningen i forskningen. Formålet er å styrke tilliten til og kvaliteten ved forskningen som utføres.

Tradisjonen for arbeidsplasskonsepter i akademia er basert på privatiserte cellekontor, og det er også arbeidsplasskonseptet ved HINN på Lillehammer. Trender mot mer åpen forskning og tverrfaglighet i både forskning og undervisning kan kreve en annen grad av samhandling enn det som er mulig innenfor det tradisjonelle arbeidsplasskonseptet, samtidig må det fortsatt være arealer som legger til rette for konsentrasjonsarbeid. Statsbygg leder i 2021 og 2022 forskningsprosjektet «arbeidsplasser i akademia», som ser på barrierer og drivere for innføring av nye arbeidsformer i akademia, men det er for tidlig å komme med konklusjoner fra dette arbeidet. For arbeidsplasser generelt har pandemien gitt en brå endring i måten vi jobber, men det er for tidlig å si hvordan varige endringer vil slå ut når pandemien gradvis slipper taket i samfunns- og arbeidsliv. Avstandskrav knyttet til smittevern kan påvirke samtidig tilstedeværelse, gjennomføring av møter og romkapasitet som gir økt arealbehov. Motsatt kan alternative arbeidssteder, økt digitalisering og mer fleksible arbeidstider gi redusert arealbehov. Ledelsens strategiske valg vil være avgjørende for hva slags tilstedeværelse og arbeidsliv som blir gjeldende etter pandemien.

HINN ønsker fortsatt å være en foregangsinstitusjon for livslang læring

Det har de siste årene vært bred politisk satsing på desentrale utdanninger og læring hele livet. Dette medfører et samfunnsbehov for tilrettelegging ved studiesteder. Høgskolen i Innlandet har en målsetning om å være en foregangsinstitusjon innenfor fleksible utdanninger – der studenter i ulike aldre tar utdanninger tilpasset sin livssituasjon, og vi forventer derfor en økning i tilbudet. Dersom det meste av slike tilbud er nettbasert og desentralt vil ikke satsingen påvirke arealbehov i stor grad.

Løsninger på klima- og miljøutfordringer vil påvirke både studiestedet og utdanningstilbud

Både overordnede statlige føringer og strategier og samfunnets forventninger gjør at det er nødvendig for høgskolen å ta klima- og miljøvennlige valg både i studiesteds- og studieprogramutvikling. HINN ønsker i tillegg å være et foregangseksempel for gode klima- og miljøløsninger. HINNs ambisjon er at studentene skal utdannes til endringsagenter og samhandle med arbeids- og samfunnsliv om klima- og miljøvennlig utvikling. Høgskolen ønsker å gå foran og stå som et eksempel på gode løsninger. Dette handler om materialbruk, transport, hvordan de møter omgivelsene, at andre aktører (barnehage, skole, arbeidsliv) deltar i diskusjonene om klima og miljø som dras i gang på høgskolen. I lys av dette kan både lokalisering, arealeffektivitet, klimaambisjon for bygningsmassen og tilrettelegging for myke trafikanter være aktuelle problemstillinger.

3.3 Interessentanalyse

I forbindelse med utredningen er det gjennomført en rekke intervjuer og møter med studenter, ansatte og eksterne interessenter i tillegg til dokumentsøk. Interessentanalysen viser at både ansatte og studenter ønsker flere og mer tilpassede areal for forskning, undervisning og sosial samhandling som legger til rette for god trivsel og høy kvalitet i forskning og utdanning, og fremtidig utvikling. Et flertall av de ansatte ønsker en større nærhet til sentrum, mens studentene vi har intervjuet ikke vektlegger lokalisering i like stor grad. Eksterne interessenter, som regionalt nærings- og samfunnsliv og offentlige aktører, ønsker tettere samarbeid med høgskolen og at studiestedet kommer nærmere sentrum.

Det gjennomgående innspillet og behovet fra eksterne interessenter er at de ønsker at studiestedet legger til rette for et tettere samarbeid mellom høgskolen og nærings- og samfunnslivet, både regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Tabell 13 Oversikt kartlagte interessenter. Interessentanalysen kartlegger hvordan de viktigste interessentene berøres og hvilke behov og interesser de har i forbindelse med utviklingen av HINNs studiested på Lillehammer.

Aktør-/interessentgrupper og relasjon til prosjektet	Vurdert innflytelse	Behov og interesser i prosjektet
Storting/regjering og departementer (Finansdepartementet, KD og KDD) Skal beslutte konsept og eventuelt bevilge nødvendige investerings- og driftsmidler for et investeringstiltak	Stor	At konsepter utarbeides i tråd med politiske føringer for utdanning og forskning, kultur og arealforvaltning. At tiltaket er samfunnsnyttig og samfunnsøkonomisk lønnsomt. At et eventuelt investeringstiltak gjennomføres innenfor bestemt tid, kost og kvalitet i et porteføljeperspektiv.
HINN Direkte berørt av konseptvalg	Stor	At infrastrukturen legger til rette for at den faglige virksomheten holder høy kvalitet og er i tråd med HINNs strategier. At tiltaket bedrer arealsituasjonen for miljøene ved studiested Lillehammer, og også sett i sammenheng med utvikling på HINNs andre studiesteder. At infrastrukturen er i tråd med målene i HINNs studiestedsutviklingsplan: • Åpne og inviterende studiesteder • Effektive og fleksible arealløsninger • Bærekraftige og fremtidsrettede studiesteder
Fakultet for helse- og sosialvitenskap (HSV) Direkte berørt av konseptvalg	Middels	At studiestedet tilbyr: - Tilstrekkelig kapasitet og samling av spesialareal for institutt for folkehelse og idrettsvitenskap - Spesialareal/sengeposter for sosialvitenskap og veiledning som er nærmere generelle undervisningsrom - Mer aktivitetsbaserte undervisningsformer
Fakultet for lærerutdanning (LUP) Direkte berørt av konseptvalg	Middels	At studiestedet tilbyr tilstrekkelig med fleksible gjestearbeidsplasser og samhandlingssoner for studenter og ansatte og tilstrekkelig med fleksible undervisningsrom for både tradisjonelle forelesninger og seminarbasert gruppeundervisning.
Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi – TV-skolen (AMEK) Direkte berørt av konseptvalg	Middels	At studiestedet tilbyr spesialareal tilpasset studentmassens behov for ferdighetstrening, samt planer om å utvide og endre undervisningstilbud i tråd med utvikling i bransjen. At TV-skolen samlokaliseres med Filmskolen og også samlokaliseres med ande i mediebransjen i tillegg til NRK Innlandet.
Den norske Filmskolen (DNF) Direkte berørt av konseptvalg	Middels	At studiestedet tilbyr spesialareal tilpasset studentmassens behov for ferdighetstrening, At Filmskolen samlokaliseres med TV-skolen og også samlokaliseres med ande i mediebransjen i tillegg til NRK Innlandet.

Handelshøyskolen Innlandet (HHS) Direkte berørt av konseptvalg	Middels	At studiestedet tilbyr fleksible gjestearbeidsplasser og samhandlingssoner for studenter og ansatte og tilstrekkelig med fleksible undervisningsrom for både tradisjonelle forelesninger og seminarbasert gruppeundervisning.
Studentorganisasjonen i Innlandet (Stinn) og studentene	Middels	At studiestedet legger til rette for studentenes læringsresultater, fysiske og psykiske helse. At det er tilstrekkelig med egnede og attraktive studentarealer der det både er mulig med sosialt samvær, og konsentrert og individuelt arbeid og hvor det er tilrettelagt for digitale læringsverktøy og nettverk.
Senter for livslang læring	Liten	At studiestedet tilbyr tilstrekkelig med kapasitet for samlingsbasert undervisning, og at det settes av areal for strømming og opptak til nettbasert undervisning.
Studentsamskipnaden Innlandet (SINN) Skal gi alle studenter et godt velferdstilbud som bidrar til et helhetlig læringsmiljø. Virksomhetsområdene omfatter bolig, barnehage, kantine, bokhandel og rådgivningstjeneste/helsetilbud.	Middels	Ønsker tilstrekkelig fristasjonsareal for å kunne tilby sine tjenester, forutsigbarhet med tanke på utvikling av studentboliger og et riktig sammensatt servicetilbud sett i forhold til konkurranse fra eksterne virksomheters servicetilbud rettet mot studentene.
Lillehammer kommune Jobber for interessene til Lillehammers innbyggere. Ansvarlig for nære tjenester innen undervisning i grunnskole og barnehage, helse- og sosialsektoren, samferdsel og tekniske oppgaver, kultur og fritid.	Liten/ Middels	At HINNs planer er koordinert med kommunens byutviklingsplaner. At studiestedet legger til rette for tettere samarbeid med HINN og innovasjonsmiljø og andre aktører fra samfunns- og næringsliv i kommunen. At verneverdige kulturminner tas vare på som en naturlig del av all arealplanlegging, byggevirksomhet og forvaltning av det fysiske miljøet.
Innlandet fylkeskommune Regional utviklingsaktør med planmyndighet. Ansvar for regional kompetansepolitikk.	Liten	At studiestedet utvikles i tråd med relevante fylkesplaner og støtter opp under fylkeskommunens ønskede samfunns- og kompetanseutvikling i regionen.
Regionalt samarbeidsutvalg Samarbeidsorgan mellom HINN og et bredt sammensatt utvalg av representanter fra næringsliv og offentlig sektor i regionen. Aktørene som er mest relevante for studiested Lillehammer: KS Innlandet, fylkeskommunen, statsforvalteren, Innovasjon Norge Innlandet, LO Innlandet, StiNN, NAV Innlandet, Sykehus Innlandet, HelseINN, Skåppå	Liten	At studiestedet legger til rette for at HINN bidrar til å skape fremtidens næringsliv i regionen gjennom tettere kobling mellom næringsliv og akademia. Ønsker at HINN skal være en regional kraft og at studiestedet legger til rette for læring mellom offentlig og privat sektor og HINN. At studiestedet legger til rette for videre satsing på fleksible studier og etter- og videreutdanning knyttet opp mot behovene i regionen. At studiestedet legger til rette for tverrfaglighet i undervisning og forskning fordi arbeidslivet trenger kandidater som kan jobbe tverrfaglig.
NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen) Faglig uavhengig forvaltningsorgan under KD med ansvar for å godkjenne, føre tilsyn med og informere om tilstanden i høyere utdanning mv., herunder akkreditering av utdanningsinstitusjoner.	Liten	At studiestedets utvikling er i tråd med krav til akkreditering (infrastruktur skal være tilpasset virksomheten).
NRK Innlandet, Lillehammer NRKs hovedkontor for Innlandet holder til i lokaler på Storhove. Har noe samarbeid med TV-skolen	Liten	Ønsker å fortsette dagens samarbeid om arealbruk og faglig samarbeid med TV-skolen (AMEK) og Filmskolen (DNF)

blant annet utleie av lokaler/TV-studio.		
Lillehammer-regionen Vekst Regionens næringsutviklingsapparat som bistår med videre utvikling av eksisterende bedrifter, nyetableringer og er bindeledd mellom næringslivet i regionen og kommunenes administrative og politiske ledelse.	Liten	Opptatt av at HINN utvikler studier som er tilpasset det regionale næringslivet og utdanner studenter som kan jobbe i kommunen. Ønsker en større tilstedeværelse av HINN i sentrum enn i dag. Trekker spesielt fram TV-skolen og utdanning innen idrett- og folkehelse med tanke på samarbeid om kompetanse med næringslivet. Har mye samarbeid med handelshøyskolen i dag, og ønsker å videreutvikle det.
Birken AS Studenter får praksis og HINN får bruke arrangementet til forskning. Bidrar som gjesteforelesere i undervisning.	Liten	Ønsker å fortsette dagens samarbeid mellom HINN og Birken AS.
NAV Innlandet Samarbeidsavtale innen forskning, etter- og videreutdanning og utvikling av studietilbud.	Liten	Opptatt av godt tilrettelagte undervisningslokaler. Tilstrekkelig kapasitet og fasiliteter for forskningsmiljøene NAV samarbeider med.
Norsk litteraturfestival HINN er en av hovedsamarbeidspartnerne til festivalen.	Liten	Opptatt av at et mer sentralt høyskolebygg ville preget kulturinstitusjonene i større grad og at studenter lettere kan dra nytte av deres kulturarrangementer (publikum).
Lillehammer næringsforening Medlemsbedrifter fra flere sektorer i Lillehammer	Liten	Opptatt av et tett samarbeid mellom HINN og næringslivet og at lokalisering utenfor sentrum kan være en hemmer for dette dersom det ikke skapes nok treffpunkter mellom næringsliv og akademia.
Andre kunnskaps- og entrperenørbedrifter og kunnskapsparker Skåppå, Hub Lhmr, Eidsiva Bredbånd, Ikomm, Norkart, Digital Innlandet	Liten	Ønsker HINN inn til sentrum og er opptatt av å skape gode næringslivs- og kunnskapsklynger i samarbeid med HINN i sentrum.
Statsbygg Statsbygg har tre roller i denne samanheng. Statsbygg **eier** den største andelen av dagens bygningsmasse på Storhove og leieavtalen går ut i 2023. Ved et byggeprosjekt vil Statsbygg være **byggherre** fordi det vil defineres som et statlig byggeprosjekt. Statsbygg utfører denne KVUen som en **nøytral rådgiver** uavhengig av rollen som eier og byggherre.	Middels/ Liten*	Statsbygg, som eier av dagens bygningsmasse, er forberedt på å inngå ny leieavtale med HINN på Storhove etter 2023, når dagens leieavtale utløper. Statsbygg, som byggherre, er opptatt av at utbyggingsprosjekt på dagens campus eller på et nytt campus gir gode rammer for en effektiv prosjektutvikling. Statsbygg ønsker tilstrekkelig kvalitet på utredningen slik at den legger riktige premisser for konseptvalg og videre prosjektutvikling. *rollen som eiendomsforvalter har liten påvirkning, mens rollen som rådgiver (i konseptfase) og byggherre (i videre faser) har en større grad av innflytelse på konseptutforming/prosjektgjennomføring.
Andre utleiere på Storhove Storhove Innovasjon AS Adapteo AS	Liten	Ønsker fortsatt langsiktige leieavtaler med HINN på Storhove,

Det er ikke registrert interessekonflikter av betydning.

3.4 Normative behov

Her redegjør vi for de mest relevante overordnede politiske mål, lover og forskrifter som har relevans for utredningen[19]. Formålet med universiteter og høyskoler er definert i universitets- og høyskolelovens § 1-1 som å;

- tilby høyere utdanning på høyt internasjonalt nivå
- utføre forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid på høyt internasjonalt nivå
- formidle kunnskap om virksomheten og utbre forståelse for prinsippet om faglig frihet og anvendelse av vitenskapelige og kunstneriske metoder og resultater, både i undervisningen av studenter, i egen virksomhet for øvrig og i offentlig forvaltning, kulturliv og næringsliv
- bidra til en miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig utvikling

Infrastruktur er viktig for at UH-sektoren oppnår overordnede mål

I langtidsplanen for forskning og høyere utdanning fra KD, som kom høsten 2018, la for første gang en norsk regjering frem en politikk for universitets- og høyskolebygg (Kunnskapsdepartementet, 2019a). Hovedbudskapet i denne er at bygg, utstyr og infrastruktur skal legge til rette for kvalitet i utdanning og forskning, og for bærekraft og miljø. Studiestedet skal og fremme samarbeid – mellom studenter og forskere, akademia og næringslivet og lokalsamfunnet.
«Et godt utformet bygg kan invitere til samarbeid, til å krysse grenser mellom fag og til bedre kommunikasjon mellom studenter, mellom studenter og forskere, og mellom akademia, næringslivet og lokalsamfunnet. Et dårlig utformet bygg kan hindre slikt samarbeid, fremme enveiskommunikasjon fra undervisere til studenter og hindre god utnyttelse av digitalisering, entreprenørskap og utadrettet virksomhet. …» (Kapittel 8.1 «Behov for godt utformede universitets- og høyskolebygg»).

Viktige nasjonale mål for UH-sektoren fra den samme langtidsplanen, er styrket konkurransekraft og innovasjonsevne, å møte store samfunnsutfordringer og å sikre et bærekraftig velferdssamfunn og fagmiljø av fremragende kvalitet. Videre fremheves det blant annet at samlokalisering av undervisning, grunnforskning og anvendt forskning gir et godt grunnlag for innovasjon og økonomisk utvikling.

Tettere knytning mellom høgskolen og arbeidslivet: Livslang læring og arbeidslivsrelevans

Kompetansereformen – lære hele livet (Kunnskapsdepartementet, 2019b), og stortingsmeldingen om arbeidslivsrelevans (Kunnskapsdepartementet, 2020) vektlegger at utdanningsinstitusjoner og arbeidslivet må samarbeide tettere for å ruste samfunnet for omstilling. Med tettere knytning mellom høgskolen og arbeidslivet vil utdanningene bli mer relevante og studentene bedre rustet til å møte et samfunn i omstilling og endring.

Tilbud om livslang læring som gir mulighet til å bygge og utvide kompetanse for flere befolkningsgrupper vektlegges og underbygger behovet for at HINN fortsatt satser tungt på utvikling av etter- og videreutdanningstilbud. Kompetansereformen trekker eksempelvis fram satsing på bedre barneverntjenester gjennom kompetansekrav og økt tilbud om praksisrettet etter- og videreutdanning for ansatte i tjenestene.

Studentaktive lærings- og vurderingsformer, innovasjon og entreprenørskap bør også vektlegges mer enn i dag i henhold til de siste politiske føringene. I stortingsmeldingen «Kultur for kvalitet» (Kunnskapsdepartementet, 2016) skriver regjeringen også at de forventer «at universitetene og høyskolene samarbeider med nasjonalt og regionalt næringsliv for å sikre bedre videreutdanningstilbud og god kontakt med praksisfeltet.»

[19] En mer detaljert tabelloversikt finnes i separat vedlegg til utredningen; vedlegg 4.

UH-institusjonene har en tydelig rolle i utviklingen av regionalt nærings- og samfunnsliv

Universiteter og høyskoler har en tydelig regional rolle ved å utdanne kandidater til regionens arbeidsmarked, men også gjennom samarbeid med kommuner og fylkeskommuner om regionplaner og med næringsliv om studier og forskning. I utviklingsavtalen mellom KD og HINN er et overordnet mål regionalt samarbeid; «HINN skal være en betydningsfull, innovativ og synlig aktør i Innlandet». Mål som legger vekt på utdanningsinstitusjonenes rolle som utviklingsaktør i sin region går igjen i flere av utviklingsavtalene KD har med utdanningsinstitusjonene. I stortingsmeldingen om bærekraftige byer og sterke distrikt (Kommunal og moderniseringsdepartementet, 2016) foreslår regjeringen insentiver som fremmer samspill mellom universitets- og høyskolesektoren og arbeids- samfunns- og næringslivet for å oppnå et mer konkurransedyktig næringsliv.

Foregangsinstitusjoner for klima- og miljøvennlige løsninger

Det er en gjennomgående forventning i samfunnet at undervisningsinstitusjonene er gode forbilder når det gjelder både å ta i bruk og å utvikle innovative og klima- og miljøvennlige løsninger. I langtidsplanen fremheves viktigheten av infrastruktur som har kostnadseffektive, bærekraftige og klima- og miljøvennlige løsninger. Dette gir behov både for riktig drift av bygningsmassen og en bygningsmasse som gjør det mulig med et lavt klima- og miljøavtrykk.

Videre er det en økende oppmerksomhet om sirkulær økonomi og klimavennlige valg i statlig bygg- og eiendomsforvaltning, og temaet ble vektlagt i regjeringens strategi for bygg og eiendom (Kommunal og moderniseringsdepartementet , 2021). Ifølge strategien bør gjenbruk av eksisterende bygningsressurser alltid vurderes når nye tiltak utredes, planlegges og gjennomføres. Gjenbruk av eksisterende bygg kan i noen tilfeller være i motstrid med andre hensyn. Særlig der dagens lokalisering ikke gir gode vilkår for virksomheten, og det er mangel på tilgjengelige bygg på mer egnet lokalisering.

Mer effektiv ressursbruk i UH-sektoren

Mer effektiv ressursbruk var et av hovedmålene ved Strukturreformen (Kunnskapsdepartementet, 2014) som dannet grunnlag for sammenslåingen av mindre UH-institusjoner til færre større enheter. Strukturreformen lå også som bakteppe for fusjonen mellom Høyskolen i Lillehammer og Høyskolen i Hedmark i 2017. Meldingen legger vekt på at å forvalte tildelte ressurser effektivt er viktig både for å oppnå høy ytelse og gode resultater innen utdanning og forskning, men også for UH-sektorens legitimitet med tanke på at sektoren forvalter store ressurser og har stor grad av autonomi.

Effektiv ressursbruk går også igjen i regjeringens strategi for bygg og eiendom (Kommunal og moderniseringsdepartementet , 2021). De økonomiske utsiktene tilsier at statens budsjettrestriksjon vil bli strammere i årene som kommer, og som en følge av dette står det i innledningen til bygge- og eiendomsstrategien at: «potensialet for meir kostnadseffektive og innovative løysingar i bygg- og eigedomsforvaltninga må utnyttast betre».

3.5 Prosjektutløsende behov

Problembeskrivelsen viser at HINNs studiested på Lillehammer har lite kapasitet og at flere av arealene er lite fleksible eller egnet for videre utvikling av undervisningsmetoder og arbeidsmåter. For å oppnå høy kvalitet i utdanning og forskning ved studiestedet, konkluderer utredningen derfor med at det er behov for en tilpasning av arealer og funksjoner. Fremover vil samfunnsutviklingen gi endringer i undervisnings- studie- og forskningsmetoder samtidig som det forventes videre vekst i antall studenter og årsverk ved studiestedet. Det er derfor behov for arealer som legger til rette for den fremtidige utviklingen i tillegg til å løse dagens utfordringer. Vi har formulert følgende prosjektutløsende behov;

Mangel på tilstrekkelige og kvalitativt gode nok arealer for å møte dagens og fremtidig behov for utdanning og forskning.

Vi vurderer at styrken i behovet er sterkt nok til å utløse behov for tiltak. Samfunnet har behov for at HINN uteksaminerer kandidater med tilstrekkelig kompetanse innen de ulike fagretningene på studiestedet og forskningsproduksjon og kunnskapsutvikling som bidrar til å styrke regionen og samtidig produserer på et høyt internasjonalt nivå. Behovet har oppstått over tid ved at studentmassen har økt betydelig og at flere av arealene gradvis er blitt utdatert sett opp mot utvikling innen undervisnings- og arbeidsformer og forskningsmetoder. Forventet samfunnsutvikling tilsier et økende behov for tilstrekkelige og kvalitativt gode nok arealer innenfor studiestedets studieretninger.

3.6 Oppsummering av behovene

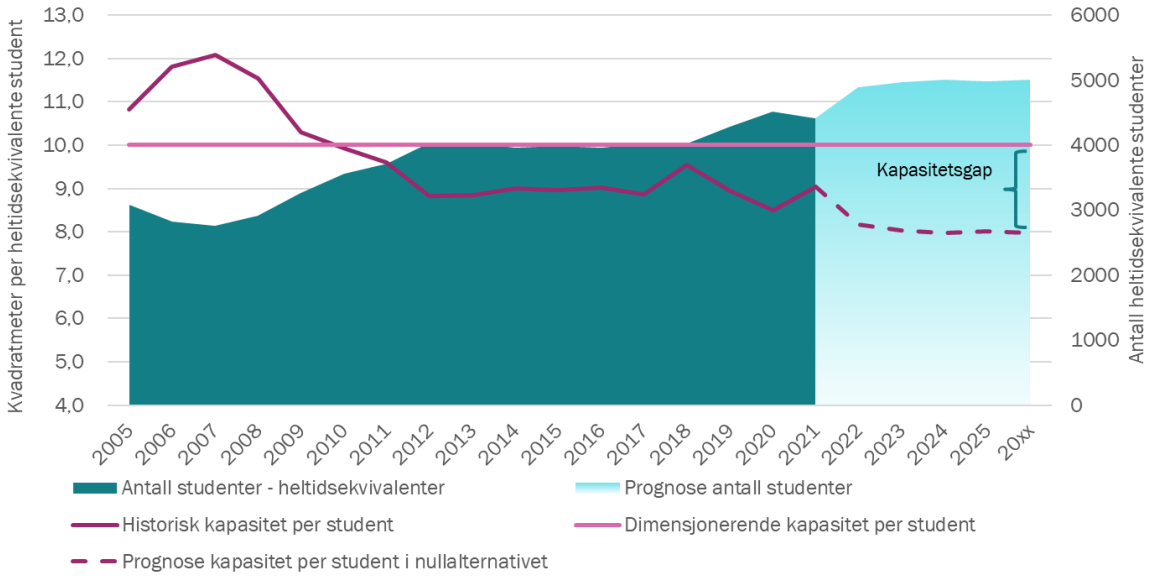
Problembeskrivelsen og behovsanalysen har avdekket behov for økte arealer og bedre funksjonalitet ved studiestedet for at HINN skal kunne løse sitt samfunnsoppdrag i dag og fremover. Det har ikke vært tilstrekkelig med tilpasning i infrastruktur i takt med utvikling i antall ansatte, årsverk og undervisnings- og forskningsaktivitet. Fremover forventes videre vekst i antall studenter og årsverk samtidig som fremtidens samfunn stiller nye krav til arbeidsformer, samarbeid og omstillingsevne. Areal som lukker gapet for å dekke det prosjektutløsende behovet; å oppnå ***«tilstrekkelig og kvalitativt gode nok arealer for å møte dagens og fremtidig behov for utdanning og forskning»*** er høyest prioritert blant behovene.

Øvrige samfunnsbehov: regional kraft og klima- og miljøvennlige løsninger

Langtidsplanen for høyere utdanning fremhever styrket konkurransekraft og innovasjonsevne, å møte store samfunnsutfordringer og å sikre et bærekraftig velferdssamfunn og fagmiljø av fremragende kvalitet som satsningsområder. En gjennomgående tilbakemelding i samtalene med de ulike eksterne aktørene, er viktigheten av HINN som en institusjon som er med på å styrke regionen gjennom et tett samarbeid med arbeids- og samfunnslivet. Infrastruktur som støtter opp om HINN som en regional kraft og samarbeidspartner for arbeids- og samfunnslivet er derfor et prioritert behov.

Både overordnede statlige føringer og strategier og samfunnets forventninger gjør at det er nødvendig for høgskolen å ta klima- og miljøvennlige valg både i studiesteds- og studieprogramutvikling. Høgskolen ønsker også å gå foran som et eksempel på en institusjon med gode klima- og miljøløsninger. Dette handler om materialbruk, transport, hvordan de møter omgivelsene, at andre aktører (barnehage, skole, arbeidsliv) deltar i diskusjonene om klima og miljø som dras i gang på høgskolen. Utreder legger til grunn at klima, miljø og effektiv ressursbruk vil tillegges enda større vekt i framtiden, og bør derfor tas med blant de prioriterte behovene.

Vi vurderer gapet mellom kapasitet og etterspørsel til å være på i overkant av 20 prosent

Figur 13 Utvikling og prognose antall heltidsekvivalente campusstudenter og areal/student siden 2005, og definert overordnet kapasitetsgap.

Ut fra prognoser for fremtidig utvikling, se Figur 13, har vi definert et kapasitetsgap i eksisterende bygningsmasse på 20-25 prosent fremover. Arealer som er forbeholdt studentene bør ha størst økning for å jevne ut den ubalanserte fordelingen av kvadratmeter i dag.

Behov for ulike typer areal

Tabell 14 gir en overordnet liste over hvilke typer arealer det er vurdert at høgskolen har behov for, i tillegg til tekniske behov og behov for riktig organisering. Fakultetene har også meldt inn mer detaljerte arealbehov, som vil danne grunnlag for brukeprosesser i forbindelse med mer detaljerte rom- og funksjonsprogram i senere faser av prosjektutviklingen (se kapittel 8 Føringer for neste fase).

Tabell 14 Oppsummering av identifiserte behov

Utviklingstrekk	Arealbehov
Økning i antall studenter og ansatte	Generelle undervisningsrom med ulike krav (størrelse, akustikk mm) og nødvendige støttearealer
	Flere grupperom og studentarbeidsplasser med egnet utstyr sentralt plassert på campus
	Arbeidsplasser med nødvendige støttearealer
	Møteplasser og sosiale soner for studenter og ansatte, som for eksempel forbedrede arealer i forbindelse med bibliotek og bespisning
	Økt kapasitet i ferdighetsrom for TV- og Filmskolen, ulike studioer og støttearealer
	Økt kapasitet testlaboratorium og treningsrom idrett og folkehelse
Endring i undervisningsform, forskning og arbeidsformer	Større, flate og fleksible undervisningsrom som støtter en mer aktivitetsbasert, digital og hybrid undervisning (flipped classroom mm)
	Økte og forbedrede spesialarealer for filmskolen, TV-skolen og idrett og folkehelse

	Formelle og uformelle arenaer for ulike samarbeid med arbeids- og samfunnslivet
	Ansattareal som legger til rette for mer effektiv arealbruk og bedre samhandling internt og på tvers av fagmiljø.
	Gjestearbeidsplasser, møterom og digitale verktøy som understøtter samhandling mellom HINNs andre studiesteder og andre eksterne samarbeidspartnere
	Studentarbeidsplasser både tilrettelagt for gruppearbeid, konsentrasjonsarbeid og mer uformelle lærings- og samhandlingssoner
Andre	Tiltak for å ta ut synergier og sambruk av arealer for fagmiljø med lignende profil og infrastrukturbehov (gjelder TV, Film og HSV spesielt)
	Samle de ulike fagmiljøene som naturlig bør sitte sammen/i nærheten av hverandre
	Tiltak som reduserer klimagassutslipp gjennom å tilrettelegge for andre transportmidler enn bil, lavere energi- og ressursbruk.
	Tiltak som knytter studiestedet nærmere samfunns- og næringsliv i Lillehammer og regionen for øvrig

4 Strategiske mål

Med utgangspunkt i problembeskrivelsen og behovsanalysen er det definert samfunns- og effektmål for utredningen. Samfunnsmål beskriver hvilken samfunnsutvikling prosjektet skal bygge opp under, og er derfor knyttet til prosjektets virkning på samfunnet. Effektmål er definert som mål for virkninger prosjektet har for brukerne. Brukere i denne sammenheng er definert som ansatte, studenter og eksterne samarbeidspartnere ved HINN studiested Lillehammer. Statsbygg har utarbeidet samfunns- og effektmål i tett samarbeid med HINN. Målene er forankret i HINNs ledergruppe og i HINNs styre våren 2021. Samfunnsmålet er forankret med Kunnskapsdepartementet.

4.1 Samfunnsmål

Samfunnsmålet beskriver nytten som ønskes oppnådd for samfunnet og skal angi retning og ambisjon for HINNs studiested på Lillehammer. Realisering av samfunnsmålet må til en viss grad kunne tilbakeføres til prosjektet. Kunnskapsdepartementet er eier av samfunnsmålet og det er forankret hos KD i møte mellom HINN, Statsbygg og KD 28.mai 2021. Følgende samfunnsmål er definert i tråd med overordnede politiske føringer og HINNs egen strategi:

HINN er en effektiv utdanningsinstitusjon med et fremtidsrettet lærings- og forskningsmiljø av høy kvalitet, som styrker regionen gjennom tett samarbeid med arbeids- og samfunnsliv.

4.2 Effektmål

Det er etablert fem effektmål som skal bygge opp under samfunnsmålet og definere hvilke virkninger tiltaket skal føre til for brukerne. Effektmålene er innen områdene utdanning, forskning, fleksibilitet, regional kraft og klima og miljø. Effektmålene er beskrevet i tabellen under. På grunnlag av problembeskrivelsen og behovsanalysen er det i tabellen også tydeliggjort hva dette tiltaket kan bidra med for å oppnå effektmålene.

I Tabell 15 kommer effektmålet om utdanning foran forskning i prioriteringsrekkefølge. I realiteten er utdanning og forskning så gjensidig avhengige av hverandre, og er begge grunnleggende formål for en høyskole, slik at disse bør prioriteres tilnærmet likt. Effektmål nummer tre og fire er mål som i større grad underbygger hovedmålene om høy kvalitet i forskning og utdanning og angir forutsetninger for å oppnå effektmål 1 og 2. Effektmål 5 om klima og miljø prioriteres i tabellen sist, og dette kommer først og fremst av at vi tror dette målet i mindre grad vil skille mellom valg av konsept, men at en høy miljøstandard heller er en forutsetning for konseptutformingen, og dermed også kunne vært en rammebetingelse.

Siste kolonne i tabellen inneholder indikatorer for å vurdere grad av måloppnåelse. Det er krevende å finne indikatorer som isolert sett kan tallfeste eller si noe konkret om måloppnåelse uten at den er påvirket av andre tiltak eller utvikling. Arbeidet med å definere indikatorer bør derfor utvikles i videre faser av prosjektutviklingen.

Tabell 15 Effektmål for utviklingen av HINNs studiested på Lillehammer.

	Tema	Effektmål	Forslag til mulige indikatorer på måloppnåelse
E1	Utdanning	Utdanningen er relevant og av høy kvalitet	• Studiepoeng • Andel førstekompetanse i utdanningsprogrammene • Studiebarometeret • Andel studenter som gjennomfører på normert tid • Sysselsatte kandidater etter endt utdanning (kandidatundersøkelser o.l.)
E2	Forskning	Forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid er av høy internasjonal kvalitet	• Antall forskergrupper og kvaliteten i disse • Interne tverrfaglige samarbeid og forskergrupper
E3	Fleksibilitet	HINN håndterer endringer i kapasitet og arbeidsformer på en effektiv måte	• Areal/student • Areal/ansatt • Omstillingsevne knyttet til nye undervisningsmetoder
E4	Regional kraft	HINN skal samarbeide tett med arbeids- og samfunnslivet i regionen og være en synlig og innovativ aktør	• Eksterne samarbeidsavtaler – faglige nettverk
E5	Klima og miljø	HINN har en høy miljøstandard	• Klimagassregnskap

5 Rammebetingelser for konseptvalg

Rammebetingelser skal sammenfatte betingelsene som skal oppfylles for valg av konseptuell løsning og fremtidig drift, og avgrenser dermed mulighetsrommet i mulighetsstudiet (kapittel 6). Ifølge Finansdepartementets rundskriv om statens prosjektmodell (Finansdepartementet, 2019) skal ikke rammebetingelsene settes slik at de avgrenser mulighetsrommet unødig, men legge vekt på effekter og funksjoner på et overordnet nivå. Vi diskuterer her rammebetingelser av betydning for mulighetsrommet, som lokalisering, studiestedsstruktur ved HINN og rammer for eierskapsmodell for et eventuelt byggeprosjekt. Andre relevante rammebetingelser som er satt av lover og forskrifter, er oppsummert i Tabell 16.

5.1 Rammebetingelser i oppdragsbrevet fra HINN

Viktige rammebetingelser fra oppdragsbrevet fra HINN er at konseptene skal være i tråd med HINNs studiestedsutviklingsplan fra mars 2020 (Høgskolen i Innlandet, 2020). Kunnskapsdepartementet er ansvarlig fagdepartement, og kan derfor utfordre rammebetingelser satt av HINN.

Rammer fra oppdragsbrevet til HINN er at fusjonsplattformen fra 2017 ligger fast. Det vil si at utredningene skal ta utgangspunkt i dagens studiestedsstruktur og fagmiljøer, inkludert fellesadministrasjonsfunksjoner. Med denne rammebetingelsen ligger det et ansvar hos HINN med tanke på å koordinere sin studiestedsutvikling, spesielt sett opp mot konseptvalgutredningen for studiested Hamar, som foregår parallelt. Utredningen har forholdt seg til dagens studiestedsstruktur, blant annet i forbindelse med prognoser for vekst i ansatte og studenter. Det vil imidlertid være naturlig at det vil skje en utvikling i studiestedsstrukturen i løpet av et 60 års perspektiv, og mulig også i den kommende 10-årsperioden.

En annen føring fra oppdragsbrevet er at HINN ønsker å utrede konsekvensene og mulighetene ved å realisere et nytt studiested i Lillehammer sentrum. Å utrede et slikt konsept faller også naturlig ut fra problembeskrivelsen og behovsanalysen.

5.2 Konsepter med annen lokalisering enn dagens skal ligge sentrumsnært

I dag ligger studiestedet på Lillehammer et stykke utenfor sentrum, og en slik lokalisering er ikke i tråd med gjeldende planretningslinjer for besøks- og arbeidsintensive virksomheter, som beskrevet i stortingsmeldingen «bærekraftige byer og sterke distrikt» (Kommunal- og moderniseringsdepartementet , 2017). Det er fullt mulig med fortsatt drift på dagens lokalisering, men dersom annen lokalisering skal vurderes bør studiestedet lokaliseres sentrumsnært i nærheten av kollektivknutepunkt. Relokaliseringskonsept avgrenses derfor til tomter i Lillehammer sentrum.

5.3 Studiestedet defineres som formålsbygg, begrenset mulighet for markedsleie

I henhold til bygge- og leiesaksinstruksen (Kommunal- og moderniseringsdepartementet, 2017) skal det alltid vurderes om et tiltak bør videreføres som et statlig byggeprosjekt eller som leie i markedet. UH-institusjoner defineres normalt sett som formålsbygg grunnet en høy andel spesialiserte areal og deres ofte langsiktige og stedbundne behov. Slike lokaler er ikke lett omsettelige i markedet. Vi forutsetter at HINNs bygningsmasse også defineres som formålsbygg begrunnet i at arealene har høy grad av spesialtilpasning og at det ikke er et velfungerende marked for denne type bygg i Lillehammer.

Leie i markedet kan likevel være et fleksibelt supplement til eide arealer, spesielt for mer generelle og omsettelige arealer som kontorareal og ordinære undervisningsrom. HINN leier i dag i overkant av 4000 kvm av private aktører på Storhove, som inkluderer bygningen Nyhove og et modulbygg som ble oppført i 2021. Lokalene som leies er i hovedsak arealer som generelt er lett omsettelige i markedet.

De resterende lokalene er i stor grad spesialiserte formålsarealer som bør forvaltes av staten for å unngå leievilkår i utleiers favør grunnet monopolsituasjon. Vi mener at dette premisset også vil gjelde ved videre utvikling av studiestedet, og at muligheten for leie av eksterne lokaler er begrenset Hvor stor andel areal som er rasjonelt å leie privat vil avhenge av konseptet, leide arealers nærhet til studiestedet og hvor velfungerende markedet er.

5.4 Ansattareal bør følge arealnormer for statlige kontorlokaler

For framtidige statlige kontorlokaler og for kontordelen i bygg til virksomheter med arealkrevende formål er statens arealnorm fastsatt til 23 kvm BTA per ansatt og er å betrakte som en øvre grense (Kommunal- og moderniseringsdepartementet, 2015). Dersom det er behov for å gå utover normen, må dette begrunnes særskilt. Statsbygg har ikke funnet momenter som tilsier at HINN bør ligge over arealnormen, og tar utgangspunkt i normen ved dimensjonering av konsepter.

5.5 Rammebetingelser utledet av lover og forskrifter

Tabell 16 Rammebetingelser utledet fra lover og forskrifter

Tema	Lover og forskrifter	Rammebetingelse
Arbeidsmiljø	Arbeidsmiljøloven	Fysiske arbeidsmiljøfaktorer som bygnings- og utstyrsmessige forhold, inneklima, lysforhold, støy, stråling o.l. skal være fullt forsvarlig ut fra hensynet til arbeidstakernes helse, miljø, sikkerhet og velferd
Vern og universell utforming	Kulturminneloven, plan -og bygningsloven, og likestillings- og diskrimineringsloven	At vern og fredning blir ivaretatt i tiltaket og at tiltaket legger til rette for ulike grupper uavhengig av funksjonsevne
Effektiv areal- og ressursbruk, energieffektive løsninger	Rundskrivet om normer for energi- og arealbruk i statlige bygg	At tiltaket ivaretar hensynet til effektiv arealutnyttelse og energieffektive løsninger
Infrastruktur	Lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven)	At infrastruktur er tilpasset virksomheten

6 Mulighetsstudie

Vi har vurdert et bredt spekter av tiltak som kan løse HINNs problemer og behov ved dagens campus Storhove. Etter grovsiling av tiltakene står vi igjen med fire hovedkonsepter, som vurderes mer detaljert i alternativanalysen:

- 0: Nullalternativet er referansealternativet som de andre konseptene måles opp mot. Alternativet innebærer ingen funksjonsendring eller økning i areal, men viderefører bruk av dagens bygningsmasse på Storhove ved nødvendig vedlikehold og reinvesteringer for å opprettholde tilstand i henhold til krav og forskrifter.
- 1A: Minimum Storhove. Alternativet innebærer mindre ombygginger og tilbygg. Konseptet svarer ikke på alle utfordringer ved dagens bygningsmasse og må suppleres med økt digitalisering eller utvidede åpningstider. Flere generelle undervisningsrom prioriteres, men det gjøres ingen endringer i ferdighetsrom og minimale ombygginger av ansattareal.
- 1B: Transformasjon Storhove. Alternativet innebærer omfattende ombygging av rundt halvparten av dagens arealer, samt et større tilbygg der TV- og Filmskolen samlokaliseres. Det blir både flere generelle undervisningsrom, større og mer egnede ferdighetsrom og større fellesareal.
- 2: Nytt campus Lillehammer. Alternativet innebærer at høgskolen flytter ut fra dagens bygningsmasse og at det bygges en ny campus i gangavstand til transportknutepunktet Lillehammer skysstasjon i sentrum. Det blir både flere generelle undervisningsrom, større og mer egnede ferdighetsrom og større fellesareal. Areal per student vil holdes på dagens nivå eller gå noe ned, begrunnet med en mer effektiv bygningsmasse.

Vi har også vurdert mindre tiltak, som mer effektiv bruk av dagens bygg eller reduksjon eller omprioritering av aktivitet. Dette er tiltak som kan fungere godt i kombinasjon med de større konseptene for å effektivisere arealene gjennom kostnadsreduksjon eller høyere nytte. Andre tiltak som forkastes er blant annet nytt bygg på dagens tomt, nye tomter lenger enn ti minutters gange fra Lillehammer togstasjon eller å splitte studiestedet på to campuser. Omfattende leie av lokaler forkastes også fordi hovedvekten av Høgskolens behov er langsiktige og til dels spesialiserte. Leiemarkedet i Lillehammer kan ikke dekke det mer spesialiserte lokalbehovet med velfungerende konkurranse.

6.1 Grovsiling av vurderte tiltak

Når vi utforsker mulighetsrommet, ønsker vi å vurdere løsninger som 1) gir ulike virkninger både på kostnads- og nyttesiden, 2) påvirker ulike deler av problemet, både årsak og konsekvens og 3) er konseptuelt forskjellige. Firetrinnsmetodikken[20] sørger for at tiltak med ulikt investeringsomfang blir vurdert, fra det enkle til det mer omfattende. Vi har forkastet løsninger som i veldig liten grad løser de grunnleggende problemene eller prosjetutløsende behov, som ikke er konseptuelt forskjellige fra andre løsninger eller som åpenbart er dyrere uten å gi mer nytte (eller ikke gir mer nytte for samme kostnad).

[20] Firetrinnsmetodikken er en metode som brukes for å sikre at løsninger i spennet fra enkle til mer omfattende blir vurdert. Metoden ble først utviklet av Statens Vegvesen og brukes nå av flere sektorer.

Tabell 17 Oversikt over vurderte tiltak i mulighetsstudiet sortert etter omfang investeringskostnader.

Tiltak sortert etter omfang	Tiltak som er vurdert	Grovsiling: Hvordan tiltaket vurderes videre
Påvirke etterspørselen etter arealbehov (informasjons- og påvirkningstiltak)	Redusere eller stoppe vekst i antall studenter og ansatte	Forkastes som helhetlig konsept. En stor andel prognostisert vekst er allerede vedtatt og under innføring. HINN har hatt sterk vekst de seneste årene, og ønsker ikke videre vekst utover det som er vedtatt. Å redusere antall studenter og årsverk slik at studiestedet ikke opplever kapasitetsutfordringer krever store omstruktureringer, og kan gi kapasitetsutfordringer ved andre studiesteder.
	Mer hjemmekontor og digital undervisning	Forkastes som helhetlig konsept. Vurderes som en løsning som ikke alene vil kunne løse høgskolens behov for utdanning og forskning med høy kvalitet. Økt fjernundervisning og hjemmekontor kan fungere i kombinasjon med andre tiltak for å gi en grad av fleksibilitet. Undersøkelser så langt fra pandemien viser at høy grad av digital undervisning ikke gir god kvalitet i utdanningen.
	Flytte studieplasser til andre av HINNs studiesteder der det er ledig kapasitet i bygningsmassen	Forkastes som helhetlig konsept. Studiestedenes studieprofil ligger fast etter fusjonen i 2017 og det er utenfor utredningens mandat å endre dagens struktur. Å endre på studieporteføljen mellom studiesteder vil kreve stor omstilling av både studenter, ansatte og mulig ombygging ved andre studiesteder. Å flytte studieplasser kan være et alternativ til å opprette ytterligere studieplasser på Lillehammer innenfor enkelte studieretninger, og kan også være en utvikling på sikt, men er ikke en isolert løsning på dagens grunnleggende behov for flere og mer tilrettelagte arealer.
Mer effektiv utnyttelse av eksisterende infrastruktur (investering i styring, regulering og drift)	Økte åpningstider i form av undervisning på kveldstid og/ eller i helgene.	Forkastes som helhetlig konsept. Utvidet undervisningstid vil i liten grad kunne øke utnyttelsen av dagens arealer uten å gå på bekostning av trivsel og undervisningskvalitet. Gevinsten er også begrenset sett opp mot studiestedets behov. Samlingsbaserte studier opptar allerede kapasitet i de mer «ugunstige» tidsrommene på kveldstid og i helgene.
	Bedre rombookingssystem	Forkastes som helhetlig konsept. Dette potensialet er i stor grad tatt ut for booking av undervisningsrom. Det kan finnes effektivisering ved booking av grupperom for studentene, spesielt når det gjelder de mest attraktive grupperommene. Bedre rombookingssystemer bør inngå som en del av investeringskonseptene.
	Bedre utnyttelse av ansattarealer ved eksempelvis mer deling av kontor og evt. underdekning på arbeidsplasser.	Forkastes som helhetlig konsept. Kan gi mindre behov for økning i ansattareal ved vekst i ansatte, og også legge bedre til rette for samhandling med de andre studiestedene. En annen organisering av ansattareal løser imidlertid ikke andre behov og utfordringer ved studiestedet. Dagens bygningsstruktur og romløsninger gir også begrenset potensial for bedre arealutnyttelse uten større ombygginger.
Forbedre eksisterende infrastruktur (investering i mindre forbedringstiltak og tilbygg samt ombygging av eksisterende infrastruktur)	Rehabilitering og funksjonsendring i dagens bygningsmasse som løser studiestedets utfordringer og behov uten økning i areal.	Forkastes fordi arealutnyttelsen er så høy. Det er begrenset med mulighet for å øke effektiviteten i dagens arealer uten å bygge ut mer areal. Dersom rehabilitering ikke kombineres med tilbygg, vil gjennomføringsperioden også bli svært lang eller kreve tilgang til midlertidige arealer i en lang periode. Nedstengning av virksomheten i byggeperioden er ikke aktuelt.
	Mindre rehabilitering og funksjonsendring i kombinasjon med mindre tilbygg	Tas med videre. Tiltaket kan løse noe av studiestedets behov for mer undervisningsareal og sosiale soner for studentene. Må kombineres med økt digitalisering, hjemmekontor og utvidete åpningstider. Omfanget av dette konseptet kan økes, men vi vurderer at for å oppnå virkninger av betydning for fagretninger som krever mer spesialiserte areal er det nødvendig med en større ombygging tilbygg på dagens tomt.

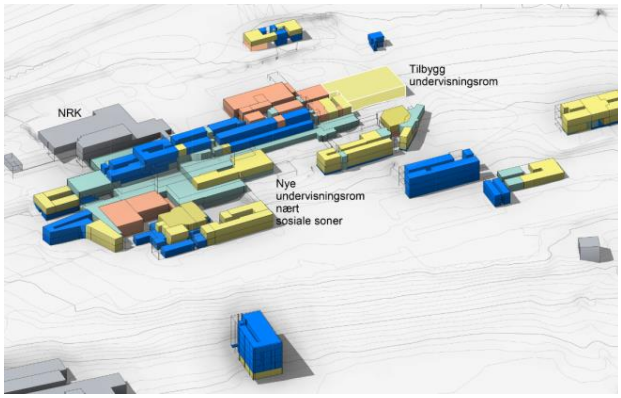
	Økt leie på dagens campus eller i Lillehammer sentrum	Forkastes. HINN leier allerede en betydelig andel lokaler av den typen som det finnes et velfungerende leiemarked for (typisk kontorlokaler), og på dagens campus er det ikke tilgjengelige lokaler til leie i dag. Bygningsmassen klassifiseres som formålsbygg. Dermed vurderer vi det som lite aktuelt å øke andelen privat leie i betydelig grad, eller som del av et hovedkonsept.
Større investeringer i ny eller ombygget infrastruktur	Nytt bygg på dagens tomt som erstatter hele dagens bygningsmasse	Forkastes. Løsningen vil i sum, inkludert rivekostnader og bortfall av salgsinntekter, mest sannsynlig være dyrere enn å oppføre et nytt bygg i sentrum. Samtidig vil man ikke oppnå nytteeffekter ved å komme nærmere sentrum.
	Større ombygging og tilbygg på dagens tomt.	Tas med videre. Det bør sørges for en bedre samling av hovedfunksjoner og tilstrekkelig med egnede arealer for forskning og undervisning, i tillegg til generelle studentareal.
	Nybygg i sentrum innenfor ti minutters gange fra nærmeste kollektivknutepunkt	Tas med videre. Bør planlegges etter samme prinsipper som for tiltaket over, men med endret arealdimensjonering pga. ulike forutsetninger i et nytt bygg.
	Nybygg i sentrum med mer enn ti minutters gangtid fra kollektivknutepunkt	Forkastes. Gir i praksis samme utfordringer som med dagens plassering.
	Svært arealeffektivt nybygg i sentrum med arealreduksjon i forhold til dimensjonerende faktorer på ned mot 25 prosent.	Forkastes. Muligheten for å ta ut store nyttegevinster av et slikt arealeffektivt konsept vil ha stor usikkerhet og er ikke konseptuelt forskjellig nok fra et nybyggkonsept som er dimensjonert for å kunne løse høyskolens prosjektutløsende behov. Muligheter for ytterligere arealeffektivisering kan eventuelt tas i forbindelse med optimalisering av kostnad og nytte i senere faser av prosjektutvikling.
	Transformasjonskonsept i sentrum (ombygging av tilgjengelig eksisterende bygningsmasse)	Det finnes ikke bygninger/tomter innenfor ti minutters gange fra kollektivknutepunkt som egner seg som transformasjonsobjekt for hele HINNs arealbehov. Innenfor «nybyggkonsept» er det også mulig med delvis transformasjon av noen bygninger dersom man lander på en tomt der det finnes eksisterende bygninger som kan bygges om på en hensiktsmessig måte.
	Fordele dagens studiested på to campus ved at deler, eksempelvis TV- og Filmskolen, flytter inn i nybygg i Lillehammer sentrum og resterende virksomhet fortsetter drift på Storhove.	Forkastes. Ytterligere oppdeling av studiestedet vil i sum kreve mer areal fordi en rekke fellesfunksjoner må dobles. Andre faglige synergier kan også falle bort. I sum mener vi en slik løsning vil ha høyere kostnad og lavere nytte enn større konsept der studiestedet fortsatt er samlet.

6.2 Konsepter som tas videre til alternativanalysen

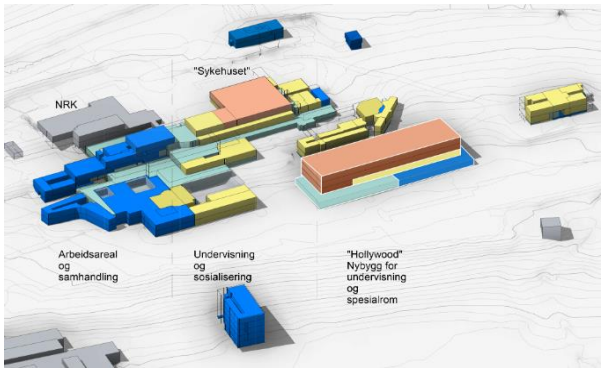
Vi har forkastet mindre organisatoriske eller etterspørselsbaserte tiltak som en helhetlig konseptuell løsning på utfordringer og behov ved studiested Lillehammer. Vi står igjen med tre hovedkonsept, i tillegg til nullalternativet, som alle innebærer større eller mindre investeringstiltak. Det som grovt sett skiller konseptene er størrelse (areal), grad av ombygging og lokalisering. Hovedgrep for alle konseptene er at vi øker areal og også andelen areal til undervisning og studentareal. Tilsvarende reduserer vi arbeidsplassareal i henhold til gjeldende normtall.

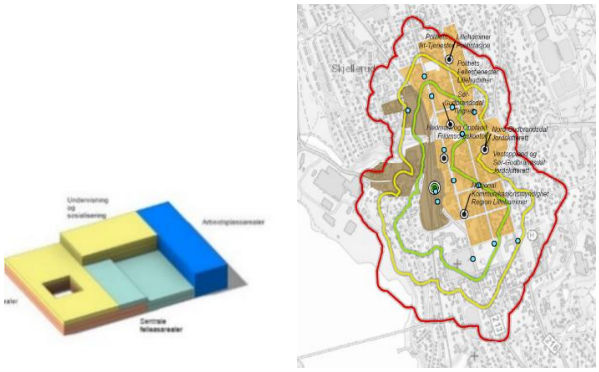
Nullalternativet *videreføre dagens situasjon. Grå farge er bygningsmasse som ikke eies eller leies av HINN.*

1A Minimumsalternativ Storhove. *Tilbygg 1500 kvm. Ombygging 4000 kvm.*

1B Transformasjon Storhove*. 12500 kvm tilbygg (grå farge farge). 4500 kvm riving (Internatet, Paviljongen og modulbygg) . Omfattende ombygging (gul farge).*

Nybyggalternativ Lillehammer sentrum *ca. 40 000kvm på én eller to tomter.*

Tabell 18 Oversikt ombygging, nybygging, rivning og uendrede areal i hovedkonseptene

Kvm	Dagens	1A: Minimum Storhove	1B: Transformasjon Storhove	2: Nytt campus Lillehammer
Dagens areal uendret	39 510	35 510	22 700	
Ombygging		4000	12 450	
Tilbygg/nybygg		1500	12 500	40 000
Rivning			4 370	
Totalt	**39 510**	**41 010**	**47 650**	**40000**

Tabell 19 Oversikt areal og fordeling per funksjon per hovedkonsept. Bakgrunn for dimensjonering finnes i vedlegg 6.3.

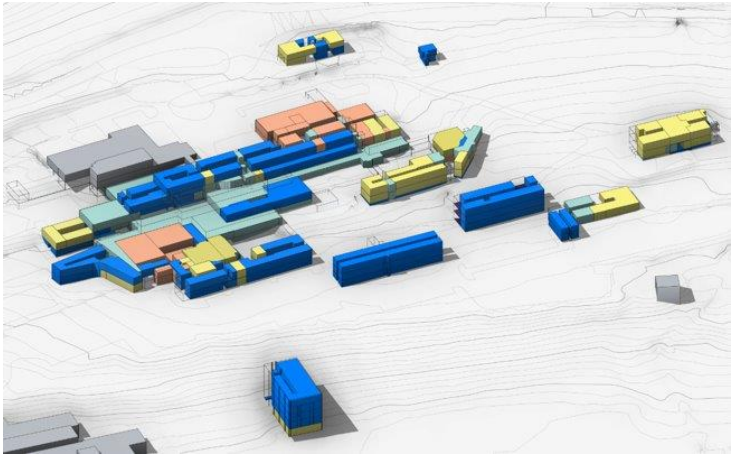
Funksjonskategori kvm	Dagens	1A: Minimum Storhove	1B: Transformasjon Storhove	2: Nytt campus Lillehammer
Arbeidsplassareal	8440	7510	7500	6000
Felles	6980	6980	7810	6500
Undervisning	4665	6530	7665	7500
Ferdighetsrom[21]	3720	3720	5150	5000
Påslagsfaktor	1,66	1,66	1,69	1,6
Totalt	**39 510**	**41 010**	**47 650**	**40000**
Areal/campusstudent	8,8/7,9	8,2	9,5	8
Ansattareal/årsverk	18/17	15	15	12

Nullalternativet

Nullalternativet er referansealternativet som de andre konseptene sammenlignes med. Nullalternativet viser hvilke kostnader som påløper og hvilke nyttevirkninger vi oppnår ved videreføring av dagens situasjon. Nullalternativet skal være gjennomførbart, men kun inkludere helt nødvendige vedlikeholdstiltak for å kunne opprettholde dagens standard og funksjon gjennom analysehorisonten.

Tilstanden på dagens bygningsmasse er jevnt over tilfredsstillende i dag, med noen mindre avvik og lavere tilstandsgrad i enkelte av de mindre og eldre byggene på campus. I løpet av analysehorisonten på 60 år forutsetter vi kontinuerlig utskiftning av bygningselementer ut fra alder og tilstand slik at bygningsmassen holder en tilstandsgrad på nivå 1[22].

I nullalternativet får vi ingen funksjonsendringer eller økning i areal. Det vil si at bygningsmassen og arealfordeling fortsatt vil se ut som på Figur 14. TV- og filmskolen vil fortsatt være plassert i hver sin ende av hovedbygningen, det vil være ineffektive ansattareal som er spredt rundt på campus og det vil være lite og uegnede undervisningsrom, fellesarealer og studentsosiale soner. Med vekst i studenter og ansatte vil kapasiteten bli enda knappere enn i dag.

Figur 14 I nullalternativet beholder vi dagens bygningsmasse på Storhove slik den er i dag.

[21] Vi definerer ferdighetsrom som spesialareal. Rangering fra mest spesialisert til minst spesialisert, 1) TV og film, 2) Idrett molekylærlaboratorium, 3) Idrett trenings- og testlaboratorium, 4) Psykologilaboratorium og 5) sengeposter for vernepleie

[22] Tilstandsgrad 1 vil si normal til mindre slitasje der det ikke er behov for utbedring på en god stund.

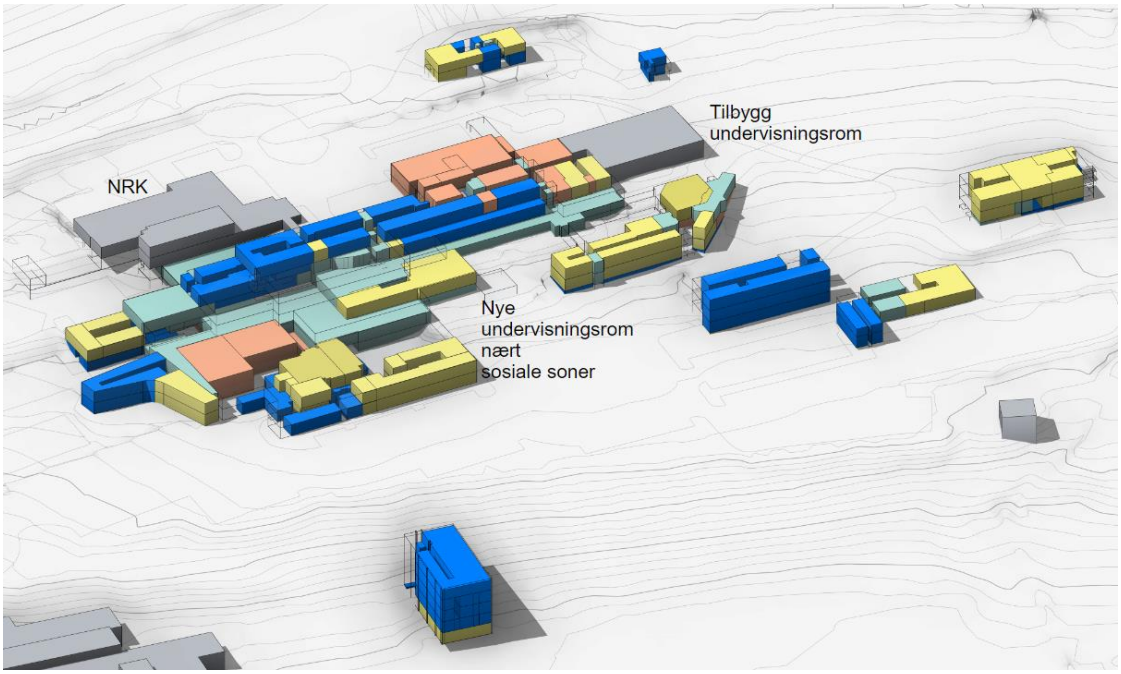
1A: Minimum Storhove

Minimumkonseptet viser hva vi kan oppnå med dagens bygningsmasse ved hjelp av mindre ombygginger og tilbygg. Konseptet svarer ut behovet for mer studentareal, som vi har definert som et høyt prioritert behov, men dekker langt fra alle grunnleggende behov.

Hovedgrepet i konseptet er å øke arealer for studenter for å bidra til bedre studenttilfredshet og undervisningskvalitet. Konkret gjøres dette ved å bygge et nytt tilbygg med undervisningsareal på 1500 kvm, bygge om 1000 kvm ansattareal fra kontorer til undervisningsrom samt lettere ombygging av 1000 kvm fellesareal slik at arealene blir bedre egnet som sosiale soner og uformelle arbeidsplasser for studenter.

Ansattarealene reduseres sammenlignet med i dag og det legges inn ombygging av 2000 kvm ansattareal for å øke utnyttelsen. Vi forutsetter også at det i minimumskonseptet vil være nødvendig at en viss andel ansatte til enhver tid bruker hjemmekontor, og at det gjøres organisatoriske grep for en bedre utnyttelse og fordeling av kontorareal.

Konseptet innebærer ingen ytterligere ombygging eller tilbygg med tanke på å løse utfordringer med manglende eller uegnede spesialareal i form av ferdighetsrom, og alle eksisterende bygg på tomten beholdes som i dag.

Figur 15 I minimumskonseptet gjør vi mindre justeringer i dagens hovedbygning og bygger et lite tilbygg til undervisningsrom.

1B: Transformasjon Storhove

I transformasjonskonseptet gjennomfører vi store endringer av funksjoner i dagens bygningsmasse, gjennom ombygging av rundt 12 450 kvm, i tillegg til å bygge et stort nytt tilbygg på 12 500 kvm.

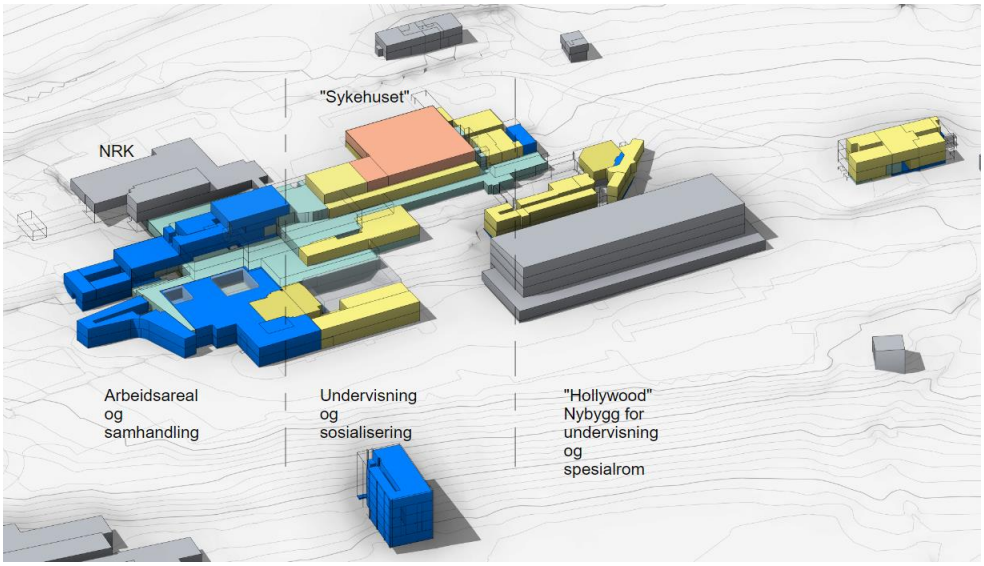
Bygningene «Internatet», «Paviljongen» og «Modulbygget» rives for å få plass til det nye tilbygget, med mulig plassering ved siden av dagens Sørhove. Andre plasseringer er også mulig, og vil eventuelt detaljeres i senere faser. Konseptet samler campus mer rundt hovedbygningen. Plassering av funksjoner er grovsortert ut fra en tanke om at fellesfunksjoner som brukes av mange, som bespisnings- og samhandlingsområder, bibliotek og sosiale soner, skal ligge sentralt. I nærheten av disse sentrale knutepunkts-arealene prioriteres læringsarenaer for studentene. Ansattarealer vil ligge mer i periferien, men med vekt på at fagmiljø med utbytte av samarbeid sitter mest mulig samlet.

For Gamlebygget, Montenegro og Stabburet er det ikke lagt inn investeringer for ombygging eller oppgradering utover nødvendig vedlikehold og utskiftninger. Disse bygningene vil derfor fortsatt ha tilsvarende effektivitet og egnethet som i dag.

I konseptet flyttes TV- og Filmskolen ut fra dagens hovedbygning og samles i det nye tilbygget. På denne måten vil disse spesialiserte utdanningene bedre kunne dra ut synergier i faglig samarbeid og også sambruk av en del arealer, spesielt støttefunksjoner som lager og tilkomst.

Dagens Filmskole-lokaler bygges om til kontorer, og det settes inn et atrium for å sørge for egnede lysforhold. Dagens lokaler for TV-skolen bygges om til ferdighets- og spesialrom for Institutt for helse- og sosialfag (HSV). HSV får sengeposter samlet og i tilknytning til generelle undervisningsrom. Institutt for folkehelse og idrettsvitenskap får samlet sine spesialareal ved at molekylærlaben, som er i bygningen «Montenegro» i dag, flytter inn i hovedbygningen sammen med testlaboratorier og treningsfasiliteter. De to instituttene til HSV blir også samlet fysisk for å legge bedre til rette for faglig samarbeid.

Vi øker undervisningsareal og reduserer ansattareal som i minimumskonseptet. Men en større andel ansattareal bygges om enn i minimumskonseptet, og utformes på en bedre og mer effektiv måte enn i dag.

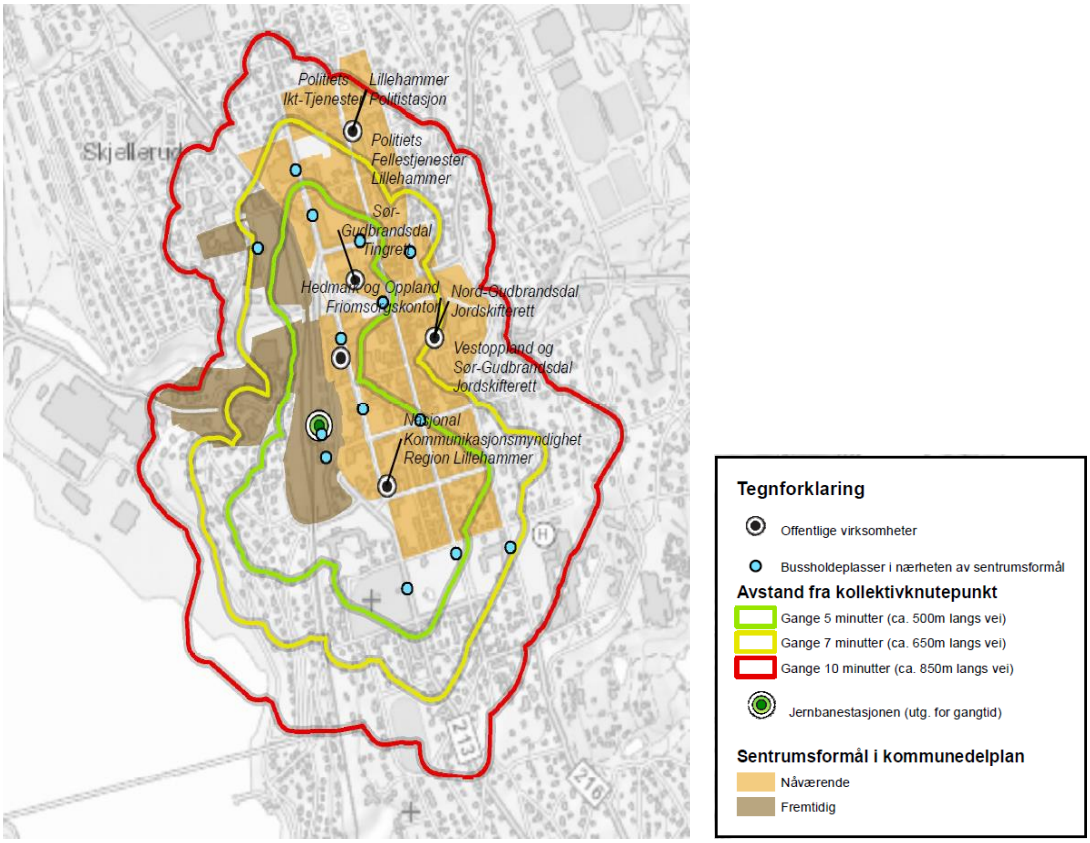
Figur 16 Transformasjonskonseptet på Storhove inkluderer store ombygginger og funksjonsendringer i dagens bygningsmasse i tillegg til et større tilbygg. Konseptet sørger for en bedre samling av hovedfunksjoner og tilstrekkelig med egnede arealer for forskning og undervisning.

2: Nytt campus Lillehammer – sentrumsnært nybygg

Høgskolen ligger i dag rundt 6 kilometer utenfor Lillehammer sentrum, og oppfyller ikke statlige og regionale retningslinjer for lokalisering av arbeidsplass- og besøksintensive virksomheter. Interessentanalysen viser også et bredt ønske om å trekke høyskolen nærmere sentrum for å oppnå tettere integrering med nærings- og samfunnsliv i Lillehammer, og også legge bedre til rette for å knytte til seg pendlere og eksterne samarbeidspartnere som kan ankomme Lillehammer fra andre byer og tettsteder med tog- og bussforbindelse. Vi utreder derfor også et konsept med et nytt studiested i Lillehammer sentrum, der dagens bygningsmasse på Storhove avhendes.

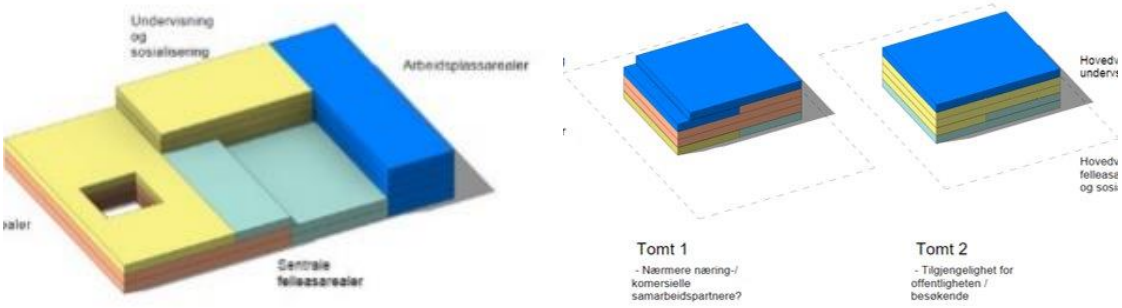
Arealbehovet i nybyggkonseptet dekkes i all hovedsak på samme måte som i transformasjonskonseptet på dagens campus og etter samme prinsipper for organisering av funksjoner og fag. Arealene er noe mindre, med 40 000 i nybyggkonsept versus 47 650 i transformasjonskonseptet, grunnet større effektivitet og fleksibilitet i et nybygg sett opp mot et rehabiliteringsprosjekt. (I alternativ 1A og B, som tar utgangspunkt i dagens campus, er det flere areal i eldre bygninger som har lav funksjonalitet. I et nybygg vil hver kvm utnyttes.)

Det er ikke tatt stilling til konkret tomt, men det er utført en lokaliseringsutredning, som konkluderer med at det sannsynligvis finnes tilgjengelige tomter innenfor ti minutters gange fra togstasjonen i Lillehammer. En slik lokalisering vil oppfylle HINNs behov og nasjonale og kommunale føringer for byutvikling og lokalisering. Det er imidlertid indikasjoner på at det vil bli utfordrende å finne tomter som kan romme hele arealbehovet på 40 000 kvm, og at det er mulig at bygningsmassen må fordeles på to tomter. Det mest nærliggende vil da være å skille ut TV- og Filmskolen i en egen bygningsenhet. De to tomtene bør ligge innenfor kort gangavstand slik at opplevelsen av ett felles studiested for HINN Lillehammer opprettholdes.

Figur 17 Den røde sirkelen i kartet viser anbefalt søkeområde for et eventuelt nybygg for HINN i Lillehammer sentrum. Vi anslår at området innenfor den røde streken ligger maksimalt 10 minutters gangavstand fra jernbanestasjonen.

Usikkerheten om faktisk tomt og mulighet for erverv er stor, og det kan være tomter som blir aktuelle frem mot eventuell byggestart som vi ikke har identifisert i dag.

Figur 18 Illustrasjon av to konseptuelt ulike måter å utforme et nybygg avhengig av om det finnes plass til hele HINNs arealbehov på én tomt eller om det må fordeles på flere tomter i nærheten av Lillehammer sentrum. Organisering og utforming av bygget er kun eksempler på mulig utforming og vil detaljeres ut i senere faser dersom man går videre med dette konseptet.

6.3 Dimensjonering: Arealene øker, og omfordeles fra ansatte til studenter

Innenfor UH-sektoren er gjennomsnittlig areal per heltidsekvivalente student en etablert parameter som brukes for å vurdere studiestedets kapasitet og arealbehov[23]. På Lillehammer er areal per student i dag på nærmere ni kvadratmeter. Dersom det ikke gjennomføres tiltak vil areal per student ligge rett i underkant av åtte kvadratmeter når vi tar høyde for dimensjonerende antall heltidsekvivalente campusstudenter på 5000. 10 kvm per student går igjen som et referansetall fra nylig gjennomførte infrastrukturprosjekter i UH-sektoren og var en arealramme som ble beskrevet som «knapp» i forbindelse med dimensjonering av NTNU campussamling (NTNU, 2018). Riktig dimensjonering kan imidlertid variere mye avhengig av type studieretning. For utdanninger med svært ressurskrevende studenter, som kunst- og musikkutdanninger, er areal per student typisk på over 30 og opp mot 50 kvm.

Tabell 20 Areal per heltidsekvivalente campusstudent (2020) på studiested Lillehammer sammenlignet med andre studiesteder med lignende fagprofil. Kilde: Database for statistikk om høyere utdanning og Statens lokaler

Institusjon	Studiested	Areal (kvm BTA)	Antall heltidsekvivalente campusstudenter (2020)	Areal per student
HINN	Lillehammer	39 500	4515	8,7
HINN	Hamar	23 400	2490	9,4
HVO	Volda	29 700	2465	12,0
HIØ	Halden	32 700	2970	11,0
Nord universitet	Levanger	24 300	1775	13,7
HVL	Stord	15 000	1065	14,1
USN	Vestfold	35 500	4060	8,8

Tabell 20 viser at Lillehammer har lite areal sammenlignet med andre studiesteder med lignende fagprofil. I eksisterende bygningsmasse legger vi 10 kvm per student til grunn som et snitt for arealbehov for den samlede studentmassen. Selv om studiene som krever mye ferdighetstrening har et høyt arealbehov per student, følger nesten to tredjedeler av studentene teoritunge studieprogram, uten behov for arealkrevende ferdighetstrening. Basert på erfaringer fra Lerche Arkitekter vil ineffektivitet i eldre bygninger ligge på 15-20 prosent. I et mer effektivt nybygg legger vi derfor til grunn en dimensjonering på 8 kvm per student. Derfor dimensjoneres det største konseptet på campus, som er en blanding av utvikling i eksisterende bygningsmasse og nybygg, med et snitt på 9,5 kvm per student, mens det rene nybyggkonseptet dimensjoneres med 8 kvm per student.

Undervisningsrom og ferdighetsrom

Både intervjuer, bookingdata og arealkartlegging underbygger at det er et høyt press på både auditorier, gruppe- og seminarrom. I alle konseptene øker vi undervisningsrom per student med opp mot 50 prosent fordi dette er viktige arealer både for å øke studenttilfredshet og kvalitet på undervisningen.

Kategorien «ferdighetsrom/spesialareal» er undervisningsrom med særegne funksjoner og/eller utforming. Vi har lite referanse- eller normtall for denne arealkategorien, men bruker dagens bygningsmasse og observasjoner som utgangspunkt for dimensjonering. I dag har vi kartlagt totalt i

[23] Tallet inkluderer også areal for studiestedets ansatte.

overkant av 3700 kvm ferdighetsrom/spesialareal på Storhove. Tabell 21 viser at det er en liten andel av studentene som disponerer den største andelen spesialareal i dag.

Tabell 21 Studentgrupper med spesialareal – antall studenter og funksjonsareal overordnet fordelt per fakultet.

Studentgrupper med spesialareal	Antall studenter 2020	Antall studenter dimensjonering	Kartlagt spesialareal/ ferdighetsrom i dag (FUA)	Spesial-areal 1A	Spesial-areal 1B	Spesial-areal 2
AMEK – TV-skolen	220	220	1000	1000	1500	1500
DNF – Den norske filmskolen	80	80	1250	1250	1500	1500
HSV: helse og sosialfag	1010	1160	400	400	425	400
HSV: idrett og folkehelse	275	275	800	800	1400	1300
HHS inkludert felles spesialareal	2190	2360	200	200	325	300
LUP	770	885	0	0	0	0
SUM	4500	5000	3700	3700	5150	5000

Den norske filmskolen og TV-skolen ved AMEK står for nesten to tredjedeler av dagens totale spesialareal. Både Film- og TV-skolen oppgir at de har for lav kapasitet til ønsket undervisning og ferdighetstrening, og viser til opp mot fullt belegg på sine spesialrom. Kapasitetsutfordringene er spesielt store på TV-skolen. Det er generelt mangel på støttearealer og arealene er utdaterte i henhold til dagens teknologi. I utgangspunktet beregner vi et samlet arealbehov for TV- og Filmskolen til 4000 kvm FUA. Med samlokalisering av de to fakultetene i tilbygg eller nybygg kan vi redusere arealbehovet til rundt 3000 kvm FUA grunnet både bedre effektivitet i ny bygningsmasse og mulighet for sambruk av en del støttefunksjoner.

Fakultet for helse og sosialvitenskap disponerer i dag anslagsvis 1300 kvm spesialareal som fordeler seg på øvingsrom for vernepleie og molekylær- og testlaboratorium for institutt for folkehelse og idrettsvitenskap. Sistnevnte spesialarealer brukes også som treningsfasiliteter for ansatte og studenter. Vernepleie har behov for en bedre plassering av sine ferdighetsrom i forhold til generelle undervisningsrom, men har ikke spilt inn ønske om økning i areal. Institutt for folkehelse og idrettsvitenskap har en økende oppdragsmengde og mangel på arealer i dag for å kunne levere tilstrekkelig med ferdighetstrening og å betjene inngående oppdragsmengde. Vi dimensjonerer derfor spesialareal for HSV totalt til 1700 kvm der den største andelen av økningen forbeholdes institutt for idrettsvitenskap og folkehelse.

Resterende spesialareal økes noe, fra 190 til 300 kvm, hovedsakelig grunnet behov for tilstrekkelige arealer til psykologilab og muligheter for å opprette en prøverettssal for rettsvitenskap ved behov. Totalt økes ferdighetsrom fra rundt 3700 kvm FUA i dag til rundt 5000 kvm FUA i de største konseptene.

Det er også spilt inn et ønske om en egen treningshall på campus. Vi har ikke dimensjonert spesifikt for en større treningshall i noen av konseptene, men legger til grunn at generell økning i HSV idretts

spesialarealer også kan dekke behovet for øving på trening av større grupper opp mot 20-30 personer, og behovet for idrettsfasiliteter for øvrige ansatte og studenter.

Arbeidsplassareal reduseres i tråd med den statlige normen

Det er etablert en øvre grense for ansattareal i statlige kontorlokaler[24] på 23 kvm BTA per årsverk. Fordi HINN har en bygningsmasse som er mer sammensatt enn rene kontorlokaler definerer vi kategorien «arbeidsplassareal» som de rene arbeidsplassrelaterte kontorarealene, som i henhold til normen har en øvre grense på 13 kvm per årsverk (se inndeling av norm i Figur 19). I dag er arbeidsplassareal per årsverk i underkant av 18 kvm på Storhove. I ombyggingskonseptene reduseres denne ned til 15 kvm. Dette er fortsatt over øvre grense i den statlige normen, men grunnet bygningsmassens ineffektivitet vurderer vi at det vil være uhensiktsmessig dyrt og kompliserende å redusere ned til under 13 kvm funksjonsareal. I nybyggkonseptet legger vi oss på 12 kvm/årsverk som er under øvre grense.

Arbeidsplassrelatert areal 13m²	Felles-funksjoner	Øvrig komm. areal	Tekn. rom + Konstr.
Omfatter alle støttefunksjoner knyttet til arbeidsplasser, og internt trafikkareal i arbeidssoner. Dekker også sosiale soner, møteplasser m.m.	Kantiner, møterom, resepsjon, brukerstøtte, andre fellesfunksjoner, og driftsfunksjoner.	Vertikal komm. og øvrig komm.arealer i fellessoner.	Tekn.rom, sjakter, konstruksj. areal o.l.

Figur 19 Oversikt inndeling arealkategorier innenfor arealnormen for statlige kontorlokaler på til sammen 23 kvm.

Fellesareal øker i mindre grad, men vi legger vekt på bedre utnyttelse

Kategorien «felles» inkluderer åpne arealer som er tilgjengelig for alle brukere, og inkluderer arealer til bespisning, bibliotek, fleksible studentareal, toaletter, vestibyle mm. I dag har Storhove en stor andel fellesareal sammenlignet med andre institusjoner. Dette skyldes delvis at mye transportareal og brede korridorer er definert inn og kartlagt som fellesfunksjon. En stor andel av fellesfunksjonene inngår i den såkalte Glassgården i hovedbygningen, som går over flere plan med glasstak, og der utnyttelsesgraden er lav. Det er hverken egnet innredning eller temperatur (kaldt i vinterhalvåret) til at disse arealene brukes av studentene som arenaer for samhandling og læring. I alle konsept legger vi inn tiltak for bedre utnyttelse av fellesarealene.

I det største konseptet på Storhove (transformasjon) øker vi kvm fellesareal fra i dag, men andelen sett i forhold til andre funksjoner holdes likt. I minimumskonseptet holdes fellesareal likt som i nullalternativet. I nybyggkonseptet går fellesarealene ned sammenlignet med i dag, men vi legger til grun en bedre utnyttelse og at noen av fellesarealfunksjonene på Storhove kan dekkes av nærhet til fasiliteter som serveringssteder og butikker i sentrum. Samtidig er det viktig å holde på gode fellesareal også i et nybyggkonsept for å bygge opp under campus som et attraktivt sted å jobbe og å studere.

Påslagsfaktor er satt til mellom 1,7 og 1,6

Påslagsfaktoren angir hvor mye areal som kommer i tillegg til kartlagt eller definert funksjonsareal. I rehabiliteringsprosjekt tar vi som regel utgangspunkt i samme påslagsfaktor som den som er kartlagt i dagens bygningsmasse. I dagens bygningsmasse er påslagsfaktoren (eller brutto/netto-faktor) på rundt 1,66, men inneholder en stor andel usikkerhet. For nybygg har Lerche lagt påslagsfaktoren på 1,6 ut fra

[24] Rundskriv om normer for energi- og arealbruk for statlige bygg

erfaringstall fra andre sammenlignbare bygg innen UH-sektoren som planlegges, er under gjennomføring eller nylig er oppført.

I transformasjonskonseptet på campus, konsept 1B, er påslagsfaktoren høyere enn i dagens kartlagte areal. Dette begrunnes blant annet i innplassering av atrium, men også i at utnyttelsesgraden i dagens bygning er relativt høy ved at mange areal er i bruk til funksjoner som i utgangspunktet ikke er ment for formålet. Dermed er en del av dagens areal definert som funksjonsareal selv om arealene nødvendigvis ikke gir en god bruk. TV- og Filmskolens arealer er eksempler på dette. Det er stor usikkerhet i påslagsfaktoren som vil avhenge av hvordan både ombygging og nybygg programmeres, og hva som defineres som funksjonsareal.

7 Alternativanalyse

OPPSUMMERING: Ut fra en samlet vurdering av samfunnsøkonomiske virkninger rangerer Statsbygg konsept 2, sentrumsnært nybygg, like foran konsept 1B, transformasjonskonsept på dagens lokalisering. Det er stor usikkerhet i tidligfase, og ulike utfall innenfor usikkerhetsspenn for byggekostnader, FDVU og nyttevirkninger kan endre eller styrke rangeringen.

Nullalternativet har mellom 800 og 900 MNOK lavere netto nåverdi kostnad enn de to største konseptene, 1B og 2, men rangeres likevel sist. Vi begrunner rangeringen med at de positive virkningene av bedre kvalitet i forskning og utdanning og bedre trivsel vurderes å veie opp for kostnadsforskjellen over en analysehorisont på over 60 år. Minimumsalternativet, 1B, rangeres også bak de to største konseptene fordi konseptet gir svært begrenset med nyttevirkninger sammenlignet med nullalternativet.

Investeringskostnadene for et rent nybyggkonsept forventes å være over dobbelt så høye som i transformasjonskonseptet. Høyere kostnader til forvaltning, drift, vedlikehold og utskiftning i konseptene som tar utgangspunkt i videreutvikling av dagens bygningsmasse utligner imidlertid nesten denne forskjellen. Totale kostnader for de to største konseptene, 1B og 2, er derfor relativt like, men nybyggkonseptet har rundt 90 MNOK høyere netto nåverdi kostnader.

Bedre tilrettelagte arealer for undervisning, ferdighetstrening, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid i konsept 1B og 2 vurderes å gi omtrent like store positive nytteeffekter. Dersom studiestedet flytter nærmere sentrum forventes ytterligere nytteeffekter for utdanning, forskning og trivsel sammenlignet med transformasjonskonseptet. Dette er begrunnet med omgivelsenes muligheter for samarbeid med andre aktører, regional tilknytning, attraktivitet og studentvelferd. Hvor stor den ekstra nytteeffekten i konsept 2 vil bli avhenger av hvordan endelig tomtevalg, utforming av bygningen og HINN som organisasjon muliggjør samarbeid og synergier med samfunns- og næringsliv.

Beregning av klimagasskostnader og reisetidskostnader indikerer også lavere kostnader ved et nybyggkonsept enn dagens lokalisering, men her er usikkerheten ekstra stor.

I sum vurderes den ekstra nytten ved konsept 2 som oppnås ved å være tettere på samfunns- og næringsliv, høyere tilstedeværelse på campus, bedre tilgjengelighet for tilreisende og lavere klimagass- og reisetidskostnader å overstige forskjellen i prissatte kostnader over livsløpet til konseptene.

Tabell 22 Oppsummering samfunnsøkonomisk analyse, nåverdier over analysehorisonten. Ikke-prissatte virkninger er vurdert relativt til nullalternativet. Prissatte virkninger er vurdert som brutto virkning

Mill. 2021-kr.	0 Null-alternativet	1A Minimum nybygg Storhove	1B Transformasjon Storhove	2 Nybygg i Lillehammer sentrum
Byggekostnader	0	-118	-641	-1 269
Brukerutstyr	0	-27	-117	-184
Tomtekostnader[25]	-256	-256	-256	-235
FDVU-kostnader	-1 246	-1 228	-1 249	-785
Leiekostnader	-374	-374	-265	-146
Midlertidige kostnader	0	0	-18	-1
Skattekostnad[26]	-375	-402	-509	-523
SUM NV prissatte virkninger	-2 251	-2 403	-3 055	-3 144
Rangering prissatte virkninger	**1**	**2**	**3**	**4**
Prissatt netto nytte - endring fra nullalternativet		*152*	*804*	*893*
Kvalitet i utdanning	**Ingen**	**Liten positiv**	**Stor positiv**	**Meget stor positiv**
		Mer generell undervisningsromkapasitet gir noe høyere utdanningskvalitet for de mest teoritunge fagretningene.	Undervisningsrom, ferdighetsrom og studentarbeidsplasser med tilstrekkelig kapasitet og kvalitet, og bedre samling av fagmiljø gir bedre undervisningskvalitet for alle studenter.	Som i 1B. I tillegg blir undervisningskvaliteten løftet av mer samhandling med nærings- og samfunnsliv slik at utdanningene blir enda mer relevante.
Kvalitet i forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid	**Ingen**	**Ingen**	**Stor positiv**	**Meget stor positiv**
		I sum likt som i nullalternativet grunnet mindre ansattareal og lite ombygging av ansattareal.	Bedre tilpassede ansattareal, flere møtearenaer og oppgraderte spesialareal med mer kapasitet gir bedre vilkår for forskningsproduksjon og kvalitet.	Som i 1B. Tettere knytning til nærings- og samfunnsliv forventes å gi ytterligere kvalitet i forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid.
Attraktivt student- og arbeidsmiljø	**Ingen**	**Liten positiv**	**Middels positiv**	**Stor positiv**
		Noe økning i arealer forbeholdt studentene og noe økt attraktivitet i fellesareal gir noe positiv effekt på studentenes trivsel.	Flere og mer attraktive arealer både for studenter, ansatte og fellesareal gir større positiv virkning for studenter og ansatte enn i 1A.	Som 1B. I tillegg effekt for trivsel ved nærhet til fasiliteter i sentrum. Mindre uteareal enn i 1B, men i sum en forventet større positiv effekt enn i 1B.
Ulemper i byggefasen	**Ingen**	**Ingen**	**Liten negativ**	**Liten negativ**

[25] Restverdi inngår som del av posten tomtekostnader.
[26] Se vedlegg for forutsetninger lagt til grunn i beregningene av skattefinansieringskostnad.

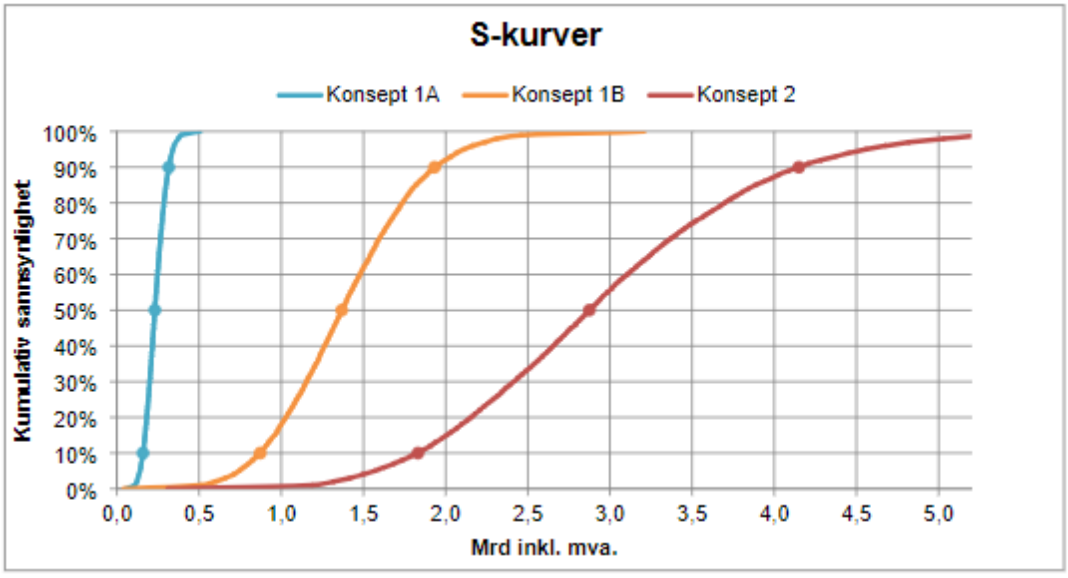
		Kort ombyggingsperiode og lite omfattende ombygging vurderes å ikke skille betydelig fra nullalternativet.	6 års byggeperiode gir ulemper for studenter og ansatte, men det er få naboer som er tett på et byggeprosjekt.	4 år byggeperiode påvirker ikke studenter og ansatte, men vil påvirke naboer og brukere av sentrum.
Klimagasskostnader	**-358**	**-357**	**-363**	**-260**
Reisetidskostnader	**Ingen**	**Ingen**	**Ingen**	**Middels positiv**
		Samme som i nullalternativet	Samme som i nullalternativet	Kortere avstand til campus for de fleste brukere og tilreisende. Anslått til 13 MNOK årlig reisetidsbesparelse,
Rangering ikke-prissatte virkninger	4	3	2	1
Samlet rangering	**4**	**3**	**2**	**1**

7.1 Prissatte virkninger

OPPSUMMERING: Vi går her gjennom inngangsverdiene for den samfunnsøkonomiske analysen med usikkerhetsspenn for de prissatte virkningene som oppsummeres med nåverdiberegninger i Tabell 22. Alle konseptene har negativ netto nåverdi for prissatte virkninger, der nybyggkonseptet - konsept 2, kommer dårligst ut. Det skiller i underkant av 100 millioner kroner mellom konsept 1B og 2 totalt sett.

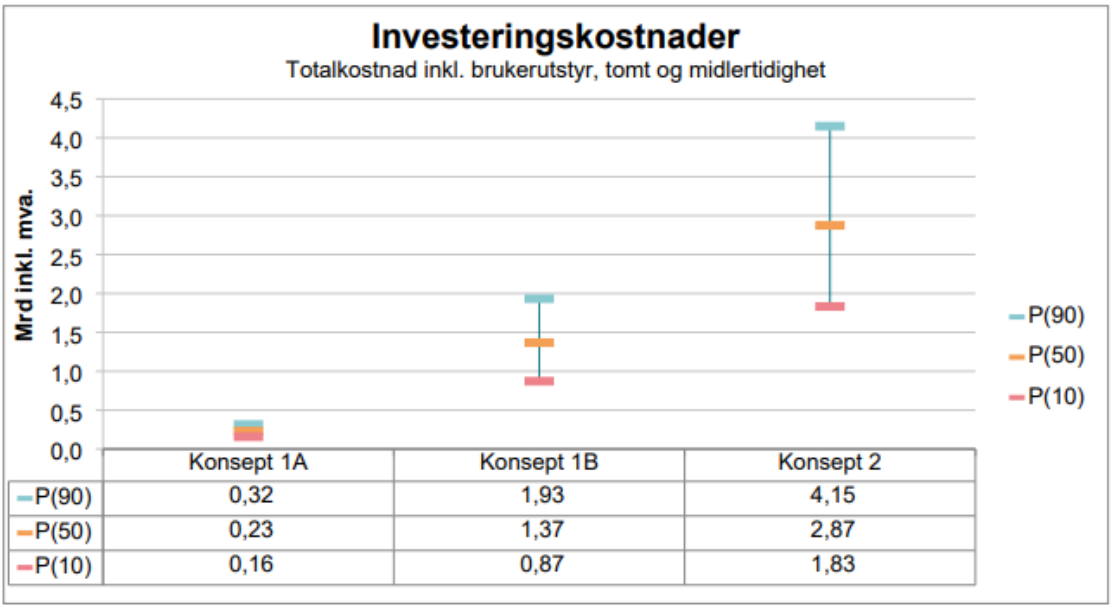
Investeringskostnader for bygg, brukerutstyr og tomt[27]

Den samfunnsøkonomiske analysen legger til grunn forventningsverdien for kostnader. Det er imidlertid viktig å understreke at usikkerheten er stor i tidligfase. Figur 21 illustrerer usikkerhetsspennet for de tre hovedkonseptene for kostnader til bygg, brukerutstyr og tomt. Usikkerhetsspennet vurderes å ligge på normalt nivå i forhold til prosjekter i tilsvarende fase.

Figur 20 Kurvene viser den kumulative sannsynlighetsfordelingen for kostnadene i hvert av alternativene.

[27] Detaljert bakgrunn for kostnadsestimatene og usikkerhetsanalyse for bygg, brukerutstyr og tomt finnes i eget kalkyledokument (Statsbygg, 2021c).

	Konsept 1A	Konsept 1B	Konsept 2
P(90)	0,32	1,93	4,15
P(50)	0,23	1,37	2,87
P(10)	0,16	0,87	1,83

Prisnivå: August 2021

	Konsept 1A	Konsept 1B	Konsept 2
Relativt standardavvik	26 %	30 %	31 %

Figur 21 Samlede investeringskostnader for bygg, brukerutstyr og tomt. Verdier for P10, P50 og P90 og er resultat av simuleringer etter en kvantitativ usikkerhetsanalyse.

Byggekostnadene i analysen inkluderer kostnader for nybygg og rehabilitering av eksisterende bygningsmasse, utomhus og rivekostnader. Konsept 1B og 2 har høyest byggekostnader siden disse har størst omfang av tiltak. Brukerutstyrskostnadene hensyntar gjenbruksgrad, og forventet høyere gjenbruksgrad i transformasjonskonseptet gir lavere kostnad enn i nybygg[28]. Tomtekostnad i den samfunnsøkonomiske analysen inkluderer både alternativkostnad for båndlegging av dagens tomt (markedsverdi) og erverv av ny tomt i konsept 2. Restverdi av tomt ved utløp av analyseperioden er lagt inn for alle konseptene. Restverdien gjenspeiler dagens forventningsverdi, og er ulik for henholdsvis ny og eksisterende tomt.

Tabell 23 Forventningsverdier investeringskostnader som underlag til samfunnsøkonomisk analyse. Tallene er i mill. 2021-kroner eksklusive mva. og inklusive skattefinansieringskostnader.

Mill. 2021-kr ekskl. mva. inkl. skattekost.	0 Null-alternativet	1A Minimum nybygg Storhove	1B Transformasjon Storhove	2 Nybygg i Lillehammer sentrum
Byggekostnader	0	-180	-1 114	-2 297
Brukerutstyr	0	-46	-225	-354
Tomtekostnad erverv	0	0	0	-212
Salgsinntekter eiendom	0	0	0	348

[28] I transformasjonskonseptet vil en god del av bygningsmassen bestå slik den er i dag, og da forventer vi også større gjenbruk enn i en helt ny bygningsmasse. I nybygg tilkommer også større flyttekostnader for brukerutstyr som gjenbrukes.

FDVU-kostnader[29] over levetiden er høyest for konseptene på dagens tomt

Kostnader til forvaltning, drift, vedlikehold og utskiftning (FDVU) avhenger i stor grad av eiendommens størrelse, og også av alder og tilstand. FDVU-kostnadene fremstilles i Tabell 24 som en årskostnad. Nullalternativet har de høyeste FDVU-kostnadene til tross for at antall kvadratmeter er lavere enn i de andre konseptene. I nullalternativet er det ikke lagt inn kostnader til nyinvesteringer og de store utskiftningene som inngår i FDVU-kostnader kommer da tidligere enn i konseptene med flere nyinvesteringer og gjør at årlige utskiftningskostnader blir høyere. Valg av utforming, arealer, løsninger, miljø, materialer etc. vil både ha direkte og indirekte påvirkning på de fremtidige FDVU-kostnadene, men er valg som tas i senere faser og reflekteres i usikkerhetsspennet som presenteres i Tabell 24.

Tabell 24 Årskostnader FDVU per konsept. Det er beregnet en 80 prosent sannsynlighet for at kostnadene vil ende et sted mellom P10 og P90. Forventningsverdien tilsvarer gjennomsnittsverdien for usikkerhetsanalysen, og er verdien som legges til grunn i den samfunnsøkonomiske analysen. Tallene er eksklusive mva, og inklusive skattekostnad.

Beregnet årskostnad FDVU i mill. 2021-kr	0 Null-alternativet	1A Minimum nybygg Storhove	1B Transformasjon Storhove	2 Nybygg i Lillehammer sentrum
P10	-45	-45	-46	-29
P90	-78	-76	-81	-51
Forventningsverdi	-62	-61	-62	-39

Leiekostnader og midlertidige kostnader

Alle alternativene for studiested Lillehammer på Storhove innebærer å leie en varierende andel lokaler i det private markedet. Det leide arealet inkluderer både kontor- og undervisningslokaler. Det er forutsatt i analysen at dagens leieforhold i tilliggende bygg ved campus (Nyhove, Modulbygg og mer sporadisk leie av blant annet arealer for idrettsfasiliteter og TV- og filmproduksjoner) vil fortsette frem til ferdigstillelse av tiltak, og dette gjelder for alle konsept. I konsept 2 vil det i utgangspunktet ikke være behov for leie av kontor- eller undervisningsarealer i markedet. Kapasitetsbehov som oppstår over kortere perioder eller arealer det ikke er hensiktsmessig å ha på campus, eksempelvis eksamenslokaler mm, er ikke inkludert i analysen fordi det ventes å være likt i alle konsept.

Midlertidige kostnader i anleggsfasen i form av leie- og flyttekostnader er også inkludert i den samfunnsøkonomiske analysen. Alternativ 1B, som har lengst gjennomføringstid og størst behov for leie av midlertidige arealer, har de høyeste kostnadene, men disse er beskjedne sett i sammenheng med størrelsen på de andre kostnadspostene.

7.2 Ikke-prissatte virkninger

OPPSUMMERING: Identifiserte samfunnsøkonomiske virkninger som det ikke er mulig eller hensiktsmessig å sette en kroneverdi på oppgis som ikke-prissatte virkninger. Vi vurderer at de to største konseptene, 1B og 2, kommer best ut når det gjelder trivsel og kvalitet i utdanning og forskning. Vi vurderer at konsept 2 vil gi noe høyere nytte enn konsept 1B fordi vi forventer at større nærhet til samfunns- og næringsliv og et større tilbud av fasiliteter vil gi ytterligere positive effekter for trivsel og kvalitet i utdanning og forskning. Endret lokalisering i konsept 2 vil også påvirke reisetidskostnader. Det er både usikkerhet om fremtidens reisemønster, og også om reiseintensiteten til en ny virksomhet som

[29] FDVU-beregningen omfatter kun arealer som er eid av Statsbygg. FDVU-kostnader som leies i det private markedet inngår i de årlige leiekostnadene.

overtar bygningsmassen dersom HINN flytter ut. Vi vurderer imidlertid at det er sannsynlig at reisetidskostnadene vil gå ned sammenlignet med konseptene på dagens campus.

Gjennom klimagassberegninger og kobling mot Finansdepartementets prisbaner har vi også forsøkt å kvantifisere forskjellen i klimagasskostnader mellom konseptene. Grunnet stor usikkerhet og manglende underlag har vi valgt å håndtere virkningen under ikke-prissatte virkninger. Selv om størrelsen er usikker, vurderer vi at sannsynligheten for at konsept 2 vil ha de laveste utslippene totalt sett er stor, grunnet lavere utslipp til energibruk og ved transport i driftsfasen.

Kostnader ved ulemper i byggefasen, grunnet støy og påvirkning på omkringliggende virksomheter og naboer, er vurdert likt for de to største konseptene, men har liten betydning grunnet begrenset varighet sammenlignet med virkningene som får effekt på samfunnet gjennom hele tiltakenes levetid.

Kvalitet i utdanning

Problembeskrivelsen viser at studentene har det trangt i dag, og at det er mangel på gode og riktig tilpassede undervisningsarealer, rom for ferdighetstrening og studentarbeidsplasser. Konsekvensen er at flere studenter velger å studere hjemme og at studiestedet ikke får tilbudt like mye undervisning, spesielt seminarundervisning, auditorieundervisning og ferdighetstrening som ønsket. Særlig for film- og TV-utdanningene og utdanninger innen vernepleie, barnevern og idrettsvitenskap er det mangel på egnede spesialareal, men alle linjer opplever arealknapphet. At fagmiljøene er spredt på campus er også hemmende for utvikling av undervisningstilbud. Lokalisering et godt stykke utenfor sentrum - der de fleste studentene bor, antas også å være en av hovedårsakene til at tellinger og intervjuer viser lav tilstedeværelse på campus.

I stortingsmeldingen «Kultur for kvalitet i høyere utdanning» (Kunnskapsdepartementet, 2016) slås det fast at god og hensiktsmessig utforming av campusområdene er et viktig virkemiddel for at studenter skal lykkes med studiene og at faglig ansatte skal lykkes med undervisning og forskning, som igjen gir bedre utdanningskvalitet. I Langtidsmeldingen for forskning og høyere utdanning står det også at «kunnskapsgrunnlaget tyder på at det er behov for rom og arealer som legger til rette for samarbeid, diskusjon, deltakelse og tilgang til teknologiske verktøy» (Kunnskapsdepartementet, 2019a).

Bedre fasiliteter og studentarealer og mer sentral lokalisering kan også ha en positiv effekt på undervisningskvalitet ved at flere studenter tilbringer mer tid på campus. Utviklingen i studentenes helse- og trivselsundersøkelse viser en betydelig nedgang i tilfredshet med undervisningen mellom 2018 og 2019 og understøtter at digital undervisning ikke kan kompensere for fysisk tilstedeværelse (Folkehelseinstituttet, 2021). Vi vurderer at høyere oppmøte påvirker kvalitet i utdanning positivt. (Det er riktignok ikke lett å skille denne virkningen fra virkningen som omhandler trivsel knyttet til attraktiviteten ved miljøet på campus.)

Det forutsettes derfor at både økning av og bedre tilpassede student- og undervisningsarealer, oppdatert utstyr, hensiktsmessig samling av fagmiljøer og en mer tilgjengelig og attraktiv campus vil gi en positiv effekt på undervisningskvaliteten. Et investeringstiltak ved studiested Lillehammer vil gi tilgang på mer fleksible og tidsriktige lokaler og gi økt tilgang på studentarbeidsplasser, undervisnings- og ferdighetsrom. Bedre egnede arealer ventes å gi en samfunnsvirkning fordi uteksaminerte kandidater som går ut i arbeidslivet har fått utdanning med høyere kvalitet.

Samling av fagmiljøer på campus kan gi større muligheter for faglige synergier og god arbeidsdeling, og dermed være en driver for både kvalitet i utdanning og FoU ved studiestedet. FoU har også en egen verdi beskrevet under virkning om forskning og utviklingsarbeid, men som også bidrar inn i

utdanningskvalitet. Rapporten (Sølvi Lillejord, 2017) viser til studier som tyder på at faktorer som temperatur og luft ikke bare påvirker trivsel, men også akademiske prestasjoner. Oppgradering av arealer med tekniske utskiftninger kan dermed være en egen driver for kvaliteten i utdanning.

Økt kvalitet på uteksaminerte kandidater vil i neste omgang komme til nytte for fremtidige arbeidsgivere fordi det leveres arbeid av høyere kvalitet. Bedre kompetanse kan også medføre mindre behov for opplæring, og dermed ha en kostnadsbesparende effekt for arbeidsgiverne og for samfunnet. Man kan også se for seg at bedre kompetanse vil kunne ha en nytteeffekt ved bedre produksjon og høyere kvalitet i offentlige tjenester i samfunnet.

Nytten av økt kvalitet i utdanning ved studiestedet forventes å øke over tid ettersom stadig flere kandidater går ut i arbeidslivet etter gjennomført utdanning.

Tabell 25 Vurdering av nytten av økt kvalitet i utdanning per konsept relativt til nullalternativet.

Kvalitet i utdanning	1A Minimum nybygg Storhove	1B Transformasjon Storhove	2 Nybygg i Lillehammer sentrum
Vurdering	**Liten positiv**	**Stor positiv**	**Meget stor positiv**
Tilpasninger areal og lokalisering som påvirker kvalitet i utdanning.	Noe økning i generelle undervisningsrom og noe bedre funksjonalitet for arbeidsplasser og sosiale soner for studentene. Økt undervisningstid og mer digital undervisning innføres for å kompensere for fortsatt manglende undervisningsroms-kapasitet grunnet studentvekst. Ingen tilpasning eller økning spesialareal.	Økning i generelle undervisningsrom og studentarbeidsplasser. Ombygging og nybygg sørger for økning og oppgradering av spesialareal og mer hensiktsmessig faglig samling av spesialareal. Samling av ansattareal og fagmiljø.	Arealer for alle funksjoner etableres i nybygg på ny sentrumsnær tomt. Konseptet har totalt mindre areal enn 1B, men det forutsettes at bedre fleksibilitet i nybygg gjør at areal- og funksjonsbehov dekkes på likt nivå som i 1B
Berørte aktører/omfang	I snitt økt undervisningskvalitet for de rundt 60 prosent av studentene som følger teoritunge fag. Tilnærmet ingen eller negativ effekt for de rundt 40 prosent av studentene som har behov for relevant ferdighetstrening. Anslagsvis 60 000[30] studenter går ut i arbeidslivet fra HINN over levetiden for tiltak forutsatt at alle uteksaminerte studenter får seg jobb etter avlagt eksamen. I tillegg påvirkes studenter som tar årsstudium eller deltidsutdanning ved siden av jobb.	I snitt økt undervisningskvalitet for alle studenter ved studiestedet. Anslagsvis 60 000 studenter går ut i arbeidslivet fra HINN over levetiden for tiltak forutsatt at alle uteksaminerte studenter får seg jobb etter avlagt eksamen. I tillegg påvirkes studenter som tar årsstudium eller deltidsutdanning ved siden av jobb.	I snitt økt undervisningskvalitet for alle studenter ved studiestedet. Anslagsvis 60 000 studenter går ut i arbeidslivet fra HINN over levetiden for tiltak forutsatt at alle uteksaminerte studenter får seg jobb etter avlagt eksamen. . I tillegg påvirkes studenter som tar årsstudium eller deltidsutdanning ved siden av jobb.

[30] Har kun data for uteksaminerte for HINN totalt. Andel av heltidsekvivalente studenter er på rundt 20 prosent. For Lillehammer tilsvarer dette 1000 studenter årlig. Over levetiden for tiltak tilsvarer dette altså anslagsvis rundt 60 000 uteksaminerte studenter.

Effekt	Mer areal til studentene enn i nullalternativet og noe bedre sosiale soner forventes å gi noe positiv effekt på utdanningskvaliteten. Mer bruk av digital undervisning for å kompensere for udekket arealbehov ved vekst ventes å ikke kunne kompensere for manglende fysiske arealer fullt ut. Gradvis mer utdaterte ferdighetsrom og fortsatt for lav kapasitet kan gjøre at studentene som har behov for ferdighetstrening på sikt blir mindre relevante for arbeidslivet.	Studentene ved TV- og filmutdanning, vernepleie, barnevern og idrettsvitenskap får mer ferdighetstrening, og blir bedre rustet for arbeidslivet. De teoritunge fagene vil også få positiv effekt av flere og mer tilrettelagte undervisningsrom som muliggjør mer studentaktiv læring. Mer plass og mer attraktive arealer til studentene generelt, forventes å bidra til bedre trivsel og mer tilstedeværelse på studiestedet som igjen bidrar til bedre undervisningskvalitet Samling av fagmiljøene gir mer samhandling faglig og administrativt og dette vurderes å gi positiv effekt på utdanningskvalitet.	Som i 1B. Lokalisering tettere på byen og lettere tilgjengelighet for viktige samarbeidspartnere forventes å gi ytterligere positive effekter på kvalitet i utdanning. TV og Film-utdanningene kan få nytte av mer realistiske øvingssituasjoner i et bymiljø. Folkehelse, sosialvitenskap og idrettsvitenskap kan få bedre tilgang til befolkningsgrupper som kan knyttes til praksisnær øving. De positive effektene som et nybyggsalternativ ventes å ha på forsknings- og utviklingsarbeid ved studiestedet kan også påvirke utdanningskvaliteten positivt.
Usikkerhet	Det er liten usikkerhet om den positive sammenhengen mellom bedre tilpassede arealer og kvalitet i utdanningen. Det er imidlertid usikkert hvor mange personer som berøres. Vi er kjent med antall studenter som påvirkes, men har ikke full oversikt over hvilke andre grupper i samfunnet som vil ha nytte av økt kvalitet i utdanningen ved studiested Lillehammer. Det er også usikkert hvor mye hver enkelt blir påvirket og hvor stor nytten av mer kompetente arbeidstagere vil utvikle seg over tid. Usikkerheten vurderes som størst for konsept 2 fordi det er flere ukjente faktorer som endelig lokalisering, tomtens beskaffenhet og utvikling av campus som kan påvirke nyttevirkningen – både positivt og negativt. Usikkerheten vurderes som minst for konsept 1A fordi omfanget er minst		

Kvalitet i forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid

Problembeskrivelsen viser at mangel på samhandlingsarealer, spredte fagmiljø og lokalisering et godt stykke utenfor sentrum er hemmende for faglig samarbeid og samhandling både internt på studiestedet, mellom studiesteder og mellom HINN og eksterne aktører. Delvis utdaterte spesialareal med lite kapasitet gir også begrensninger for forskningsaktivitet og kunstnerisk utviklingsarbeid.

Tilgang til økte og bedre tilpassede arealer for faglig ansatte og arealer som legger til rette for samhandling eksternt og internt er drivere som ventes å kunne medføre økt kvalitet i forsknings- og kunstnerisk utviklingsarbeid ved studiestedet.

Et investeringstiltak som gir tilgang på mer fleksible og moderne fasiliteter og legger bedre til rette for samhandling både tverrfaglig og innen de ulike fagmiljøene, forventes å gi bedre vilkår for de faglig ansattes arbeid og oppgaveløsning. Bedre forskningsfasiliteter ventes også å gi en spiraleffekt i form av økt attraktivitet, og dermed større tilgang på de gode hodene, eksterne samarbeidspartnere og finansiering av forskningsprosjekter. Samfunnsvirkningen vil også være større og bedre FoU-produksjon og kunnskapsproduksjon som samfunnet vil ha nytte av. Langtidsmeldingen for forskning og høyere utdanning sier blant annet at «samlokalisering av undervisning, grunnforskning og anvendt forskning gir et godt grunnlag for innovasjon og økonomisk utvikling» (Kunnskapsdepartementet, 2019a)
Nytten for samfunnet kan være bedre arbeidsmetoder i offentlig og privat sektor, eller bedre muligheter for innovasjon. Nytten av økt kvalitet i forskning forventes å øke over tid etter hvert som mer forskning gjennomføres, publiseres og utvikles i samarbeid med andre aktører i samfunnet.

Tabell 26 Vurdering av nytten av økt kvalitet i forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid per konsept relativt til nullalternativet.

Kvalitet i forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid	1A Minimum nybygg Storhove	1B Transformasjon Storhove	2 Nybygg i Lillehammer sentrum
Vurdering	Ingen	Stor positiv	Meget stor positiv
Tilpasninger areal og lokalisering som påvirker kvalitet i forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid	Reduksjon i ansattareal fra nullalternativet, noe ombygging for å effektivisere bruken, men det forutsettes økt grad av hjemmekontor for å kompensere for ansattvekst. Fortsatt spredte fagmiljø og ingen økning i samhandlingsarenaer	Reduksjon i ansattareal fra nullalternativet, men mer effektive og mer samlede ansattareal, mer møterom og samhandlingssoner. Oppdaterte spesialareal og mer kapasitet i spesialareal.	Arealer for alle funksjoner etableres i nybygg på ny sentrumsnær tomt. Konseptet har totalt mindre areal enn 1B, men det forutsettes at bedre fleksibilitet i nybygg gjør at areal- og funksjonsbehov dekkes på likt nivå som i 1B.
Berørte aktører/omfang	Anslagsvis 300 fagansatte (60 prosent fagstillinger) bruker 50 prosent av tiden sin til å produsere forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid. Privat og offentlig sektor som bruker av forskningsproduksjon – ukjent størrelse.	Anslagsvis 300 fagansatte (60 prosent fagstillinger) bruker 50 prosent av tiden sin til å produsere forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid. Privat og offentlig sektor som bruker av forskningsproduksjon – ukjent størrelse.	Anslagsvis 300 fagansatte (60 prosent fagstillinger) bruker 50 prosent av tiden sin til å produsere forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid. Privat og offentlig sektor som bruker av forskningsproduksjon – ukjent størrelse.
Effekt	Den positive effekten som følge av ombygginger og oppgradering av 2000 kvm ansattareal vurderes å gå i null sammenlignet med nullalternativet grunnet reduksjon i ansattareal og økt grad av hjemmekontor for å kunne håndtere ansattvekst. Økt bruk av hjemmekontor og digitale møter vurderes å kunne ha en negativ effekt på forskning grunnet lavere kvalitet på samhandling internt i fagmiljø.	Bedre arealer for samhandling internt og eksternt forventes å øke kvaliteten i forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid, og også å øke produksjonen. Bedre forskningsfasiliteter, som ansattareal og spesialrom, ventes å gi økt kjennskap til studiestedet og grunnlag for flere forskningssamarbeid. Nytten for samfunnet kan være bedre arbeidsmetoder i offentlig og privat sektor, eller bedre muligheter for innovasjon. Nytten vil spesielt gjelde forskning innen helse og velferd, pedagogikk, psykologi, økonomi og andre samfunnsrelevante tema. Kunstnerisk utviklingsarbeid innen TV- og Filmfaget vil også kunne gi nytte for samfunnet blant annet i form av bedre publikumsopplevelser.	Som i 1B. I tillegg vurderes nærhet til eksterne samarbeidsaktører i sentrum som mer positivt for FOU-aktiviteten ved studiestedet enn dagens lokalisering, blant annet med hensyn til brukermedvirkning og nærhet til eksterne samarbeidspartnere og tilreisende. Det forventes også at en fysisk campus i sentrum vil gi bedre kjennskap til studiestedet, og at dette igjen vil bygge opp under flere og bedre faglige samarbeid og åpenhet om forskningen, og dermed høyere kvalitet i forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid. En lokalisering nærmere kollektivknutepunkt kan også få betydning for rekruttering av ansatte ved at reisetid for mulige arbeidstagere går ned og dermed få større konkurranse om stillinger slik at forskningskvaliteten og kvalitet i kunstnerisk utviklingsarbeid løftes.
Usikkerhet	Det er lite usikkert om det det er en positiv sammenheng mellom bedre tilpassede arealer og kvalitet i FoU-arbeid og kunstnerisk utviklingsarbeid. Det er imidlertid usikkert hvor mange personer som berøres. Vi kjenner omfang av ansatte som påvirkes, men har ikke oversikt over hvilke grupper i samfunnet som bruker forskningen og som vil få økt nytte av økt kvalitet. Det er også usikkert hvor mye hver enkelt blir påvirket og hvordan virkningen vil utvikle seg over tid. Usikkerheten vurderes som størst for konsept 2 fordi det er flere ukjente faktorer som endelig lokalisering, tomtens beskaffenhet og utvikling av campus som kan påvirke nyttevirkningen – både positivt og negativt. Usikkerheten vurderes som minst for konsept 1A fordi omfanget er minst. For 1A har vi lagt til grunn at negativ påvirkning ved økt grad av hjemmekontor og samlet sett mindre funksjonelle ansattarealer i sum ikke gir noen forskjell fra nullalternativet. Dersom det viser seg at en andel hjemmekontor ikke påvirker like negativt er det mulig at 1A har en liten positiv virkning totalt. Både i 1B og 2 er det usikkerhet knyttet til fremtidig arbeidsplasskonsept og i hvor stor grad arealene bidrar til nye og bedre arbeidsformer. Dersom HINN ikke lykkes med dette antas nyttevirkningen å bli lavere.		

Attraktivt studie- og arbeidsmiljø påvirker trivsel

Problembeskrivelsen viser at studiestedet ikke har store utfordringer med trivsel sammenlignet med andre studiesteder. Det er imidlertid indikasjoner på at mangel på arbeidsplasser og sosiale soner for studentene gjør at mange er lite til stede på studiestedet, og at mangel på attraktive samhandlingsarealer påvirker trivselen til både studenter og ansatte. En annen årsak til lav tilstedeværelse som trekkes fram er at de fleste studentene ikke bor i nærheten av campus. Både ansatte og studenter trekker frem utfordringer med dårlig ventilasjon eller for høye eller lave temperaturer i enkelte deler av bygningsmassen som et problem som går utover deres trivsel.

Vi legger til grunn at et attraktivt arbeidsmiljø påvirker studenters og ansattes trivsel. Dette kan igjen bidra til å tiltrekke seg gode studenter og ansatte, og vil kunne bidra til mer effektiv gjennomføring av høgskolens oppgaver innen utdanning, forskning og utviklingsarbeid, som vi har vurdert i egne virkninger. Økt trivsel representerer en samfunnsøkonomisk nytte i seg selv. Vi mener at en god bygningsmessig standard med attraktive inne- og utearealer inkludert sosiale soner, og en hensiktsmessig plassering av, og avstand mellom, ulike funksjoner på campus er drivere for virkningen. Det samme gjelder identitet, stedstilhørighet og omgivelser. Det kan gjelde blant annet tilgang på sentrumsfasiliteter og bosted ved campus, og det kan omfatte tilgang til attraktive utearealer. En campus som er mer åpen og inviterende og attraktiv for omgivelsene kan ha en trivselsskapende effekt også for andre enn studenter og ansatte. Trivsel for andre grupper i samfunnet kan påvirkes blant annet ved å tilby attraktive utearealer, liv og aktivitet i området.

Virkningen alternativene har på student- og arbeidsmiljøet forventes å være relativt konstant over levetiden til tiltaket.

Tabell 27 Vurdering av nytten av mer attraktivt studie- og arbeidsmiljø (trivsel) per konsept relativt til nullalternativet

Attraktivt studie og arbeidsmiljø (trivsel)	1A Minimum nybygg Storhove	1B Transformasjon Storhove	2 Nybygg i Lillehammer sentrum
Vurdering	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv
Tilpasninger av areal og lokalisering som påvirker nytten av et attraktivt student- og arbeidsmiljø (trivsel)	Ingen økning i samhandlingsarealer, men lett oppgradering av noe fellesareal. Økning i studentareal i form av undervisningsrom.	Økte arealer for sosial samhandling både for studenter og ansatte. Bedre teknisk standard i store deler av bygningsmassen gjennom nybygg og ombygging.	Arealer for alle funksjoner etableres i nybygg på ny sentrumsnær tomt. Konseptet har totalt mindre areal enn 1B, men det forutsettes at bedre fleksibilitet i nybygg gjør at areal- og funksjonsbehov dekkes på likt nivå som i 1B.
Berørte aktører/omfang	5000 studenter og 500 årsverk ansatte Besøkende, ukjent antall.	5000 studenter og 500 årsverk ansatte Besøkende, ukjent antall.	5000 studenter og 500 årsverk ansatte Besøkende og brukere av bymiljøet i Lillehammer sentrum, ukjent omfang

Effekt	Oppgradering av fellesareal og noe mer undervisningsromskapasitet ventes å gi større tilfredshet med omgivelsene blant studenter og dermed være en driver for trivsel og studentvelferd. Ansatte ventes også å få noe positiv effekt av oppgradering av fellesareal, men ingen totaleffekt utover dette fordi lite ombygging ikke veier helt opp for reduksjon i ansattareal. Begrenset positiv effekt fordi omfanget av ombygging og tilbygg er lite.	Flere og mer attraktive arealer både for studenter, ansatte og fellesareal gir større positiv virkning for studenter og ansatte enn i 1A.	Alternativ 2 ventes å påvirke trivsel noe mer positivt enn ved rehabilitering av bygningsmassen ved dagens lokasjon fordi man får en større tilgang til fasiliteter i et bysentrum. Når det gjelder tilgang til grøntområder til bruk for høgskolen, er denne større ved Storhove enn hva som vil være tilfelle ved en sentrumslokasjon. Samlet vurderes likevel tilgangen til byfunksjoner å være mer positivt enn tapet av grøntområder. Stedsidentiteten som knyttes til Storhove oppgis av høyskolen å være noe forringet grunnet utviklingen i området rundt campus. Alternativ 2 får derfor en høyere score enn 1B for denne virkningen.
Usikkerhet	Det er lite usikkert om bedre fasiliteter og økt funksjonalitet vil øke attraktiviteten til campus for studenter og ansatte slik at trivselen øker. Det er også lite usikkerhet om hvor mange som påvirkes av studenter og ansatte, men det er usikkert hvorvidt trivselseffekten også kan påvirke omgivelsene utenom disse primærgruppene. Det er også usikkert hvor stor effekten blir for konseptene sammenlignet med nullalternativet, og hvor mye virkningen vil utvikle seg over tid. Det er også usikkerhet rundt nyttetap på trivsel som følge av et mulig tap av utearealer ved etablering på en trangere tomt, og dermed usikkerhet i hvor stor grad nyttetapet veies opp av trivsel ved sentrumsnær beliggenhet.		

Ulemper i byggefasen

I anleggsfasen vil naboer, ansatte og studenter kunne oppleve støy og andre ulemper. Drivere for virkningen er i hovedsak omfang av bygging og anleggsfasens varighet. Virkningen vil inntreffe ved oppstart byggefase og opphører når tiltaket er ferdigstilt. Virkningen er dermed av langt kortere varighet og berører i mindre i omfang enn øvrige virkninger. Dette gjenspeiles i verdsettingen av virkningen.

Tabell 28 Oppsummering virkninger av ulemper i anleggsfasen per konsept relativt til nullalternativet.

Ulemper i byggefasen	1A Minimum nybygg Storhove	1B Transformasjon Storhove	2 Nybygg i Lillehammer sentrum
Vurdering	Ingen	Liten negativ	Liten negativ
Varighet og omfang anleggsfase	Liten ombygging og lite tilbygg 3 år	Stor ombygging og nybygging over 6 år	Nybygg på sentrumsnær tomt i 4 år
Pårørte aktører/omfang	Studenter og ansatte som befinner seg på campus under bygging. Naboer og besøkende.	Studenter og ansatte som befinner seg på campus under bygging vil berøres i stor grad, men over en kortere periode. Naboer og besøkende	Naboer og brukere av bymiljøet i Lillehammer sentrum. Antas å være flere «sekundært» berørte fordi det er mer aktivitet og ferdsel i Lillehammer sentrum, men færre direkte berørte (studenter, ansatte) fordi høgskoledriften ikke berøres under byggeperioden.

Effekt	Ulemper ved støy og anleggstrafikk.	Ulemper ved støy og anleggstrafikk. Ulemper ved flytting til midlertidige lokaler for studenter og ansatte. Siden anleggsfasen er lenger i transformasjonskonsept 1B så er det mulig at virkningen på andre aktører vil være omtrent den samme for de to største konseptene. Hadde dette vært en mer omfattende virkning kunne man vurdere å skille mellom alternativene.	Ulemper ved støy og anleggstrafikk.
Usikkerhet	Vi vurderer at det er liten usikkerhet knyttet til at virkningen vil påvirke omgivelsene negativt. Det er imidlertid noe usikkerhet knyttet til antall berørte. Selv om man har oversikt over byggene som fins rundt dagens campus, er det ikke gjort konkrete kartlegginger av hvor mange aktører som blir påvirket totalt. Usikkerheten her er størst for alternativ 2, fordi det er på ny og ikke besluttet lokasjon. Det er også knyttet usikkerhet til i hvilken grad aktørene blir påvirket i de ulike konseptene og hvor lang tid byggefasen vil vare. Usikkerhet ved rangering av konseptene er dermed også usikker, blant annet fordi det er vanskelig å vurdere konkret om det er forskjell mellom ulemper ved tiltak på dagens lokasjon sammenlignet med ny tomt.		

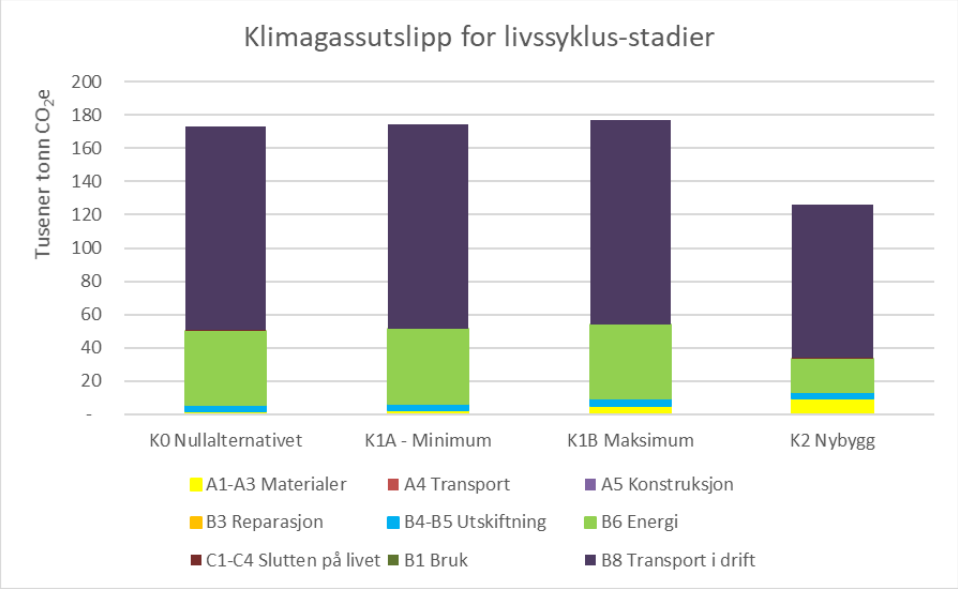
Klimagasskostnader

Klimagassberegninger og kobling mot karbonprisbanene til Finansdepartementet viser at konsept 2, nybygg i sentrum, vil ha lavere klimagasskostnader totalt sett enn konseptene ved campus. Hovedårsaken er lavere kostnader til utslipp ved transport i driftsfasen. Utslipp knyttet til materialbruk er høyere i nybyggkonseptet enn i alle de andre konseptene, men lavere utslipp knyttet til transport i drift og til energibruk gjør at vi forventer at konseptet totalt sett har lavere klimagasskostnader enn konseptene på dagens campus.

Tabell 29 Oversikt beregnede klimagassutslipp over livsløpet og nåverdi klimagasskostnader per hovedkonsept.

Kostnader klimagassutslipp	0 Null-alternativet	1A Minimum nybygg Storhove	1B Transformasjon Storhove	2 Nybygg i Lillehammer sentrum
Totalt tonn CO2-ekvivalenter over livsløpet	173 164	174 261	176 869	126 246
Klimagasskostnad nåverdi MNOk[31]	-358	-357	-363	-260

[31] Klimagassberegninger for utslipp per år over analysehorisonten er koblet mot Finansdepartementets karbonprisbaner for bruk i samfunnsøkonomiske analyser.

Figur 22 Klimagassutslipp over levetiden for hvert konsept fordelt på de ulike utslippskategoriene. Beregningene danner grunnlag for å tildele en kroneverdi for utslippskostnadene per konsept.

Grunnen til at vi ikke har inkludert klimagasskostnader under prissatte virkninger i den samfunnsøkonomiske analysen, er at det er stor usikkerhet knyttet til forutsetningene for beregningene. Som for reisetidskostnader har vi ikke tilstrekkelig informasjon om reiseintensiteten til en ny virksomhet som overtar på Storhove i nybyggkonseptet, men vi mener det er grunn til å tro at en ny virksomhet som overtar dagens bygningsmasse vil være mindre arbeids- og besøksintensiv enn en utdanningsinstitusjon og dermed vil foreta færre reiser som skaper utslipp. I beregningene for konsept 2, nybygg, ovenfor er det heller ikke tatt høyde for utslipp fra energibruk eller utskiftninger i eksisterende bygningsmasse når en ny virksomhet tar over. Hva nettoeffekten er for en ny virksomhet vil avhenge av hva alternativet til den nye virksomheten og brukere er og også hvordan bruken av Storhove vil være. Med så mange usikre parametere, som vi ikke har tilstrekkelig informasjon om, velger vi å holde slike utslipp utenfor beregningen for konsept 2 selv om dette kan dra den samlede utslippskostnaden for samfunnet opp i konsept 2.

Reisetidskostnader: Sannsynlig at reisetidskostnader vil gå ned ved sentrumsnært konsept

For konsept 2, nybygg i Lillehammer sentrum, vil relokalisering endre reisemønster for studenter, ansatte og besøkende ved studiestedet sammenlignet med i dag. Fordi flere av studentene bor nærmere sentrum enn Storhove, og fordi mange av de ansatte og besøkende kommer til studiestedet via Lillehammer sentrum, er det sannsynlig at reisetiden reduseres ved flytting til sentrum.

Det er ikke utført egne reisevaneundersøkelser ved studiestedet, men overordnede anslag for transportfordeling er gjort ut fra informasjon vi har om bosted, studentmasse, tellinger fra 2017 og reisevaneundersøkelse for 2018 til 2019 for Mjøsbyen (Urbanet Analyse, 2021):

Tabell 30 Grunnleggende forutsetninger reisetidsberegninger.

Forutsetninger transport	Studenter	Ansatte	Kommentar forutsetninger
Til stede	1500	210	Basert på telling fra 2017 der høyt belegg tilsvarer 1000 studenter. Tillegg for utskiftning av studenter i løpet av dagen på 50 prosent. For ansatte er det antatt at halvparten reiser til campus hver dag
Andel bil	35	60	Vurdert ut fra antall parkeringsplasser på Storhove og belegg.
Andel kollektivt	50	25	
Andel gange og sykkel	15	15	
Antall dager oppmøte	190	230	Ett skoleår for studenter, underlag ansatte er skatteregler for reisefradrag

Ut fra Transportøkonomisk Institutts verdier for reisetid til og fra arbeid, som tilsvarer alternativkostnaden som kunne blitt brukt til arbeid, vil ny lokalisering gi en redusert tidskostnad på om lag om lag 13 millioner kroner per år. Over analysehorisonten utgjør dette en betydelig sum.

Grunnen til at vi ikke har inkludert reisetidskostnader i prissatte virkninger er at det er stor usikkerhet knyttet til underlag, forutsetninger og forbehold for å beregne virkninger av endringen;
For det første tar beregningene utgangspunkt i samme reisemønster som i dag, og tar altså ikke hensyn til at endret lokalisering kan føre til et skifte fra bil og kollektivtransport til en større andel gange og sykling. Kortere avstand betyr altså nødvendigvis ikke at studenter og ansatte vil bruke mindre tid på reisen til campus, men at de endrer transportmåter. Beregningene våre viser likevel at reisetiden vil reduseres med en mer sentrumsnær lokalisering selv om flere bytter fra bil til gange eller sykkel.

For det andre må vi også ta høyde for at reisetid for ansatte og besøkende ved etablering av ny virksomhet på Storhove når HINN flytter ut vil bidra til netto reisetidskostnader for samfunnet. Hvor mye mindre reisetidskostnadsbesparelsen blir for samfunnet avhenger av reisemønster og reiseintensitet for en ny virksomhet, og deres endring i reisetidskostnader. Med grunnlag i retningslinjer for etablering av arbeids- og besøksintensive virksomheter (Kommunal og moderniseringsdepartementet, 2016), vurderer vi det som sannsynlig at en ny virksomhet vil ha færre reiser enn ved dagens studiested fordi større arbeidsplasser/besøksintensive virksomheter trolig vil lokaliseres nærmere et kollektivknutepunkt. (Dersom vi antar at en ny virksomhet vil ha halvparten så mange besøkende/ansatte/brukere som dagens studiested vil årlig besparelse fortsatt være på anslagsvis 6-7 millioner kroner årlig.)

Kulturminneverdier vurderes å være en liten virkning som skiller lite mellom konseptene

Det er også vurdert å inkludere virkninger ved at kulturminner påvirkes. Enkelte bygg og deler av uteområdene på Storhove er omfattet av vern, og dette gir en indikasjon på at disse bygningene og uteområdene har kulturminneverdier. Vernet gjelder verneklasse 2 og spesialområde for bevaring etter Plan- og bygningsloven § 25.6. I nullalternativet, 1A og 1B vil dagens bygninger brukes videre. I alternativ 2 vil bruken av dagens bygninger for HINN på Storhove avvikles. Dersom bygg i verneklasse 2, som ikke er formalisert ved lov, avhendes til ikke-statlige aktører kan det sektorinterne vernet opphøre. Opprettholdelsen av kulturminnene i disse byggene kan dermed være noe ulik for alternativene dersom byggene selges til ikke-statlige aktører. Virkningen vurderes imidlertid som liten da det er snakk om selvpålagt sektorinternt vern med begrenset verdi for kun noen av byggene, og det er usikkerhet om salg av tomt og bygg vil føre til en dårligere ivaretakelse. Virkningen er derfor ikke vurdert som vesentlig for beslutning.

7.3 Usikkerhet: avvik fra forventningsverdier kan endre rangering

Det er stor usikkerhet i tidligfase av prosjektutviklingen, og avvik fra forventningsverdiene som er lagt til grunn i den samfunnsøkonomiske analysen kan påvirke rangeringen. Vi viser her til hvordan avvik for de største virkningene med størst usikkerhet kan påvirke.

Usikkerhet prissatte virkninger kan påvirke rangering

Vi har gjennomført sensitivitetsanalyser av de største og mest usikre prissatte virkningene, byggkostnader, FDVU-kostnader og tomtekostnader. Sensitivitetene viser hvordan optimistiske (P10) eller pessimistiske (P90) kostnadsanslag for hver enkeltvirkning påvirker totale prissatte virkninger og rangering mellom konseptene.

Tabell 31 Sensitivitet på netto nytte relativt til nullalternativet ved en endring i byggekostnader.

	1A Minimum nybygg Storhove	1B Transformasjon Storhove	2 Nybygg i Lillehammer sentrum
Hovedanalyse	-152	-804	-893
P10	-109	-512	-239
P90	-199	-1123	-1605

Ved å legge et optimistisk anslag til grunn for byggekostnad endres rekkefølgen på 1B og 2 slik at 1B kommer dårligst ut blant konseptene på prissatte virkninger. Ved å legge et pessimistisk anslag for byggekostnad til grunn endres ikke rekkefølgen mellom 1B og 2. Alternativ 1A kommer fortsatt best ut av de prissatte virkningene i begge scenarier.

Tabell 32 Sensitivitet på netto nytte relativt til nullalternativet ved en endring i FDVU-kostnader.

	1A Minimum nybygg Storhove	1B Transformasjon Storhove	2 Nybygg i Lillehammer sentrum
Hovedanalyse	-152	-804	-893
P10	-160	-807	-1061
P90	-141	-791	-718

Usikkerhet i FDVU-kostnader kommer blant annet av omfang på material- og løsningsvalg, drift og driftsoppfølging. Rangeringen endres ved et pessimistisk anslag for FDVU-kostnadene, slik at alternativ 2 kommer bedre ut enn 1B. Dette kommer i hovedsak av at alternativ 2 har mindre areal.

Tabell 33 Sensitivitet på netto nytte relativt til nullalternativet ved en endring i tomtekostnader.

	1A Minimum nybygg Storhove	1B Transformasjon Storhove	2 Nybygg i Lillehammer sentrum
Hovedanalyse	-152	-804	-893
Høy verdi begge tomter	-152	-804	-876
Lav verdi begge tomter	-152	-804	-912
Lav verdi ny tomt	-152	-804	-835

Usikkerhet for tomtekostnader kommer blant annet av tomtevalg (for ny tomt) og markedssituasjon ved erverv eller salg. Det er først lagt inn vurderingene av høy og lav verdi for både eksisterende eiendom og ny tomt. Deretter er det lagt inn lav verdi kun for ny tomt som skal erverves. Sensitivitetsanalysen viser at endringer i tomteverdi ikke endrer rangeringen hverken når begge de vurderte tomtene endres til henholdsvis lav og høy verdi i analysen, eller dersom erverv av ny tomt blir lavere. Ett scenario er også at det blir vanskelig å selge dagens eiendom slik at bygningsmassen på Storhove blir stående tom når HINN flytter ut. Dersom dette hadde vært et scenario vi forventet kunne det ha endret rangeringen, slik at 1B og 2 ble stående mer likt. Ut fra markedsverdivurderingene forventer vi imidlertid at bygningen har en verdi for andre aktører og at det vil være etterspørsel etter bygningen når HINN flytter ut.

Vi vurderer at usikkerhet for ikke-prissatte virkninger i sum ikke vil påvirke rangering

Avvik fra forventet nytte og kostnad i form av ikke-prissatte virkninger vil også kunne påvirke rangering mellom konseptene. Den største usikkerheten mener vi er knyttet til sammenhengen mellom en mer sentrumsnær lokalisering og høyere kvalitet i utdanning, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid. Usikkerheten er derfor størst for konsept 2 fordi det er flere ukjente faktorer, som endelig tomtevalg og innretning av campus, som kan påvirke hvor stor effekten blir på høyere kvalitet i utdanning, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid.

Med høyere nytte av trivsel og kvalitet i utdanning enn forventet knyttet til usikkerhet i tomtevalg vil rangeringen av konsept 2 som det beste alternativet styrke seg. Med lavere nytte av høyere kvalitet i utdanning reduseres nytteforskjellen mellom 1B og 2. Andre drivere for usikkerhet i nyttevirkningene trivsel, utdanning, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid vurderes som like for 1B og 2 og vil dermed ikke endre rangering. Fordi vi forventer andre nyttevirkninger ved konsept 2, som lavere reisetidskostnader og klimagasskostnader, med mindre usikkerhet knyttet til tomtevalg og utforming av bygningsmasse, mener vi at rangeringen vil stå seg selv om prosjektet lander på en dårlig egnet tomt eller tomteutnyttelse.

For klimagassberegningene er det flere sensitiviteter som kan påvirke. For utslipp fra energibruk er det blant annet lagt til grunn europeisk energimiks. Med norsk energimiks vil utslippene fra energibruk være ti ganger lavere, og dermed vil konseptene på dagens campus komme bedre ut. Utslipp fra transport i drift er imidlertid den absolutt største kilden til utslipp og gjør at nybyggkonseptet i sentrum fortsatt vil ha lavest utslipp over livsløpet. En annen usikkerhet som er nevnt i delkapittel 7.2 er hvor store netto utslipp en ny virksomhet på Storhove vil skape i konsept 2, der høgskolen flytter ut. Vi har som nevnt manglende informasjon om dette

7.4 Realopsjoner: ingen betydelige forskjeller mellom konseptene

Når det eksisterer usikkerhet om fremtidige kostnader og nytteverdier kan fleksibilitet ha en verdi dersom konseptene kan endres når vi får ny informasjon. Vi har vurdert om det finnes realopsjoner av verdi som skiller mellom konseptene. Etter en overordnet vurdering av mulighetene for utsatt investering, redusert ambisjonsnivå eller fleksibilitet for utvidelser har vi ikke funnet vesentlige forskjeller mellom konseptene som vil ha en utslagsgivende effekt for lønnsomheten.

Muligheten for å utsette investering er relevant der det er usikkerhet om kostnader eller nyttevirkninger av tiltaket, der man kan få mer og bedre informasjon over tid, og der forventede gevinstene som går tapt ved en utsettelse er små. Behovet for arealer ved studiested Lillehammer kan endre seg over tid, både som følge av endringer i studentmasse, endret utdanningstilbud, endringer i organisasjonen eller endringer i arbeids- og studieformer. Det er imidlertid ikke grunn til å tro at det på et gitt tidspunkt i tid vil være mer komplett informasjon for beslutning, men at det vil være en mer kontinuerlig endring og

oppdatering av informasjon[32]. Dersom man skulle benytte muligheten ved å utsette investering, måtte man også leve lenger med nullalternativet, og dermed ikke løst problemene som har medført behov for tiltak. Alternativ 1A kan vurderes å ha noe mer fleksibilitet enn øvrige investeringsalternativer slik det er definert, fordi det gjennomføres mindre omfattende tiltak som muliggjør en fremtidig tilpasning ved å «vente å se» hvordan utviklingen i dimensjonering og endring i arbeids- og undervisningsformer utvikler seg over tid. 1A vurderes imidlertid å ha lavest nytte, som vist tidligere, og man kan som nevnt forvente at endringer også vil vedvare fremover. Det er en mulighet å utsette deler av investeringene også i 1B eksempelvis ved å bygge tilbygg først, og bygge om og rehabilitere senere. Hvis dette gjøres over veldig lang tid, må det sannsynligvis gjennomføres enkelte tiltak i bygningsmassen for å opprettholde funksjonalitet i påvente av rehabilitering. For alternativ 2 kan man utsette investering ved å bygge ut trinnvis, men da må det leies tilleggsarealer i markedet. Samlet vurderer vi derfor at opsjonen med utsatt investering har begrenset verdi og som skiller lite mellom konseptene.

Når det gjelder muligheter for utvidelser dersom behovet skulle øke ytterligere i fremtiden vurderer vi at de to lokaliseringsalternativene (Storhove eller sentrum) i sum slår omtrent likt ut. Rent intuitivt kan man tenke at konseptene på Storhove (0, 1A og 1B) har større mulighet for utvidelser, som følge av at eiendommen er større enn det som er lagt til grunn for en mer sentrumsnær tomt. Ifølge lokaliseringsutredningen ser vi imidlertid også enn rekke begrensninger for utvidelse på dagens tomt, som hensyn til kulturminner og naturmiljø, ras og skredfare og annen virksomhets ønsker om utvidelser. En sentrumsnær tomt vil ha større mulighet for å leie tilleggsarealer ved fremtidig behov uten at avstanden på aktivitetene blir for stor, og vi vurderer at verdien av denne fleksibiliteten er omtrent like stor som verdien av noe større muligheter for utvidelse på dagens tomt.

Redusert ambisjonsnivå kan gjennomføres for alle tiltak, men vil da måtte ses i sammenheng med nyttesiden.

[32] Eksempelvis vurderer vi ikke at en eventuell universitetsstatus eller endelig avslig vil gi en helt annen utvikling enn den som er lagt til grunn i utredningen. Økning i antall årsverk, fagstillinger og førstestillinger er lagt til grunn i prognosene som et resultat av HINNs arbeid med å oppnå universitetsstatus, og en del av denne økningen har allerede kommet.

7.5 Måloppnåelse

Det er i utredningen definert fem effektmål som konseptene skal måles opp mot. Tabell 34 oppsummerer vurdert måloppnåelse for konseptene.

Tabell 34 Illustrasjon av vurdert måloppnåelse for hvert av effektmålene. Målene er rangert i rekkefølge. Rød farge indikerer manglende måloppnåelse, gul farge delvis måloppnåelse, lys grønn farge middels måloppnåelse, mens klar grønn farge indikerer god måloppnåelse.

Effektmål/Konsept	K0 Null-alternativet	K1A Minimum Storhove	K1B Transformasjon Storhove	K2 Nybygg sentrum
E1 Utdanningen er relevant og av høy kvalitet	Delvis	Middels	God	God
E2 Forskningen er av høy internasjonal kvalitet	Delvis	Delvis	God	God
E3 Fleksibilitet - HINN håndterer endringer i kapasitet og arbeidsformer på en effektiv måte	Delvis	Delvis	Middels	God
E4 Regional kraft - HINN skal samarbeide tett med arbeids- og samfunnslivet i regionen og være en synlig og innovativ aktør	Delvis	Delvis	Middels	God
E5 Klima og miljø - HINN har en høy miljøstandard	Middels	Middels	Middels	God

Effektmål 1 Utdanningen er relevant og av høy kvalitet

Det er et mål at HINN får bedre egnede arealer for undervisning, ferdighetstrening og samhandling for å kunne øke utdanningskvaliteten. Vi vurderer kun delvis måloppnåelse for nullalternativet der dagens situasjon videreføres. For 1B tilføres noe økt undervisningsromkapasitet, men ingen oppgradering eller økning av utdaterte ferdighetsrom som i dag har lite kapasitet. For 1B og 2 vurderes måloppnåelsen å være god grunnet nye eller oppgraderte arealer til undervisning, ferdighetstrening og samhandling.

Effektmål 2 Forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid er av høy internasjonal kvalitet

Det er et mål at HINN får bedre kapasitet og mer moderne forskningsfasiliteter som bidrar til å få tak i gode og produktive kandidater som produserer forskning av høy kvalitet, gir gode muligheter for tverrfaglig samarbeid og sikrer en kvalitet som gir større muligheter for nasjonalt og internasjonal anerkjennelse og bedre tilgang til finansiering. Konseptene som i størst grad gir mer tilpassede og moderne fasiliteter for FoU- og KU-arbeid er konsept 1B og konsept 2. For konsept 2 kan en bedre kobling til samfunns- og næringsliv underbygge god måloppnåelse i større grad enn i 1B, men vi vurderer at dette heller skiller 1B og 2 i måloppnåelse for E4 – regional kraft. Nullalternativet og 1A vurderes å ha delvis måloppnåelse grunnet ingen eller begrenset endring i forskningsfasiliteter.

Effektmål 3 HINN håndterer endringer i kapasitet og arbeidsformer på en effektiv måte

Det er et mål at HINN skal ha arealer som kan tilpasses endringer uten store ombyggingstiltak, og har mulighet for fremtidige utvidelser eller nedskaleringer. Det innebærer at HINN har arealer, både undervisningsrom, studentarbeidsplasser og ansattes arbeidsplasser som tilpasses oppgavene som skal løses til enhver tid. Dagens bygningsmasse er ikke godt nok tilpasset fremtidens behov for undervisning, og mangler fleksibilitet i form av eksempelvis mulighet for å dele opp rom, og er ikke like tilrettelagt for digital undervisning som nye arealer. Som følge av at det ikke er nok rom av den typen

som er ønsket til et formål, herunder fleksible undervisningsrom, benyttes rommene som er tilgjengelig. Arealene blir dermed benyttet, men ikke nødvendigvis til det planlagte formålet.

Mer effektive og fleksible løsninger tilpasset de oppgavene som skal løses til enhver tid vil bidra til måloppnåelse. Konseptene som inkluderer størst grad av tilpasning vurderes derfor også å ha høyest måloppnåelse. Det vil si at det er konseptene 1B og 2. Konsept 1B vurderes å ha litt lavere måloppnåelse enn konsept 2 med tanke på fleksibilitet fordi det omfatter noe mindre nye og mer fleksible arealer. Konsept 2, som består av kun ny bygningsmasse, gir derfor størst mulighet for fleksibilitet i arealene uten nye investeringer. For nullalternativet og 1A vurderes delvis måloppnåelse fordi dagens situasjon opprettholdes, og reflekterer at deler av dagens bygningsmasse fortsatt har en viss grad av fleksibilitet. (Fleksibilitet for fremtidige oppfølgingsinvesteringer er vurdert på et overordnet nivå under realopsjoner, men er der ikke forventet å skille mellom konseptene.)

Effektmål 4 Tett samarbeid med arbeids- og samfunnsliv i regionen og være synlig og innovativ

Det er et mål at infrastrukturen legger til rette for at HINN skal videreutvikle sin rolle som en viktig og synlig regional aktør. HINNs samarbeid med arbeids- og samfunnslivet i regionen skal være nyskapende og utviklende for alle involverte parter og bidra til at studenter og ansatte utvikler et aktivt forhold til regionen og dens utviklingspotensial. Tiltaket skal bidra til måloppnåelse ved å etablere fasiliteter som åpner for å invitere omgivelsene inn på campus og skape nye møteplasser og større muligheter for samarbeid med lokalt næringsliv og offentlig sektor. Tiltaket skal etablere tilstrekkelig kapasitet som gir rom for livslang læring og fleksibelt studietilbud.

Nullalternativet og konsept 1A har kun delvis måloppnåelse fordi konseptene gir begrenset mulighet for å etablere arealer for ekstern samhandling eller for å etablere åpne og inviterende arealer utover dagens fasiliteter. Både konsept 1B og konsept 2 gir mulighet for å etablere flere arealer for ekstern samhandling. Det som skiller konsept 1B og konsept 2 er lokalisering.

Campus Lillehammer er en stor og viktig kunnskapsinstitusjon i Innlandet og i Lillehammer, og lokalisering av campus er av betydning for by- og regionsutvikling. Konseptene på dagens lokalisering, nullalternativet og konsept 1A og 1B, endres ikke lokalisering, og gir ingen endring for byutvikling. I konsept 2 flyttes campus mer sentrumsnært og det forventes at dette kan gi synergieffekter for regionen både gjennom et bedre bymiljø og flere muligheter for innovasjon og kunnskapsklynger.

Effektmål 5 HINN har en høy miljøstandard

Det er et mål at campusutviklingen bygger opp om HINNs ambisjon om en høy miljøstandard både med hensyn til høgskolens klimaavtrykk, og for å legge til rette for at studenter, ansatte og besøkende skal kunne velge miljøvennlige alternativer. Effektmålet innebærer dermed både arealutnyttelse, lokalisering og løsningsvalg som gir mulighet for mer miljøvennlige driftsløsninger og personlige miljøvalg.

Ny eller oppgradert bygningsmasse gir bedre arealeffektivitet, bruk av moderne teknologi og styringssystemer og mer miljøvennlige driftsløsninger og energikilder. Klimagassregnskapet viser at det er konsept 2 som har de laveste estimerte utslippene av investeringsalternativene fordi utslipp til transport og energibruk er forventet å være lavere enn for de andre konseptene.

7.6 Andre beslutningsrelevante forhold

Utover samfunnsøkonomiske virkninger kan beslutningstager vektlegge andre forhold i sin vurdering av konseptvalg, men som ikke inngår i alternativanalysen.

Selv om det skiller lite mellom konsept 1B og 2 når det gjelder prissatte virkninger, er det stor forskjell på alternativene når det gjelder budsjettbelastning for staten. Investeringskostnadene forventes å være

over dobbelt så høye for konsept 2 enn for konsept 1B. Dersom investeringskostnader må begrenses av budsjettmessige hensyn er 1B vurdert som det beste alternativet.

Regjeringens bygge- og eiendomsstrategi (Kommunal og moderniseringsdepartementet , 2021) har økt oppmerksomhet om sirkularitet i statlig byggsektor. Sirkularitet skal også sees i sammenheng med kostnadseffektivitet, hensynet til klima og andre nyttevirkninger, men kan føre til økt interesse om videre utvikling av Storhove, men eventuelt også mer vekt på gjenbruk av materialer og utstyr i et nybyggkonsept.

Ytterligere politiske hensyn som prioritering mellom landsdeler eller prioritering av utdanninger og fagretninger i et større porteføljehensyn kan også få betydning for beslutning. Hvordan HINNs egen strategi påvirker prioriteringer mellom studiesteder faller også utenom vurderinger gjort i denne utredningen.

8 Føringer for neste fase

KVUen danner grunnlaget for det som skjer i senere faser. Dette kapittelet oppsummerer først og fremst anbefalinger for hva som bør tas stilling til i prosjektavklaringsfasen, som ender i beslutningspunktet oppstart forprosjekt (OFP)[33]. I avklaringsfase og forprosjekt planlegges det nærmere hva som skal bygges, inkludert valg av lokalisering og eventuelt tomt, og det utarbeides et mer detaljert kostnadsanslag. Det er nødvendig å gjennomføre omfattende brukerprosesser for å optimalisere rom- og funksjonsprogrammet. I sammenheng med dette må en gevinstrealiseringsplan opprettes for å sikre at konseptet som detaljeres videre gir økt nytte for brukerne og samfunnet. Etter forprosjektfasen skal prosjektet gjennom en ny kvalitetssikring (KS2) før investeringsbeslutning og kostnadsramme kan fremmes for Stortinget. Etter investeringsbeslutning i Stortinget kommer gjennomføringsfasen, og etter gjennomføring må organisasjonen arbeide videre med gevinstrealisering, da dette like fullt omhandler tiltak som gjøres i virksomheten og hvordan ny eller forbedret infrastruktur skal tas i bruk.

Figur 23 Viktige forhold i prosjektavklaringsfasen sett i sammenheng med statens prosjektmodell.

8.1 Lokalisering og valg av tomt

For konsept 2, nybygg i Lillehammer sentrum, er konkret tomt hverken valgt eller sikret. I prosjektavklaringsfasen anbefales det å søke etter tomt innenfor 10 minutters gangavstand til jernbanestasjonen, slik at nasjonale og kommunale føringer for byutvikling og lokalisering og HINNs behov ivaretas. For at konseptet skal være gjennomførbart må tomtevalg tas og tomt sikres i prosjektavklaringsfasen. Tomtevalg reduserer usikkerheten både for nytte, kostnader og gjennomførbarhet.

Om det blir nødvendig å splitte bygningsmasse på flere tomter[34], og hvor langt unna hverandre disse tomtene eventuelt vil være, vil påvirke nytten av konseptet for brukere og samfunnet. Stor avstand mellom tomter, dersom oppdeling i flere tomter blir nødvendig, kan også føre til ekstra kostnader til dublering av funksjoner. Valg av tomt bør knyttes til både gjennomførbarhet og pris, men muligheter for

[33] For mer generelle råd tilknyttet til hva som bør være på plass før OFP, vises det til veileder for styring av store statlige byggeprosjekter i tidligfase utarbeidet av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD).

[34] Deling på to tomter er lagt til grunn som forutsetning i basisestimatene for kostnader da det innledningsvis var usikkert om det ville være plass til hele det identifiserte arealbehovet på 40 000 kvm. En arkitektkonkurranse utført av LIKE viser at det kan være mulig å få plass til hele bygningsmassen på i hvert fall en av de mulige identifiserte tomtene.

aktiv samhandling med nærings- og samfunnsliv i Lillehammer sentrum bør vektes tungt. Høgskolen bør derfor lokaliseres og utformes slik at studiestedets aktiviteter blir tilgjengelig, synliggjort og eksponert. I den sammenheng er det avgjørende å sikre at det er eller etableres gode byrom, attraktive og effektive gangforbindelser til eksisterende sentrum og jernbanen. Det er også muligheter for å se på tomter som har noe eksisterende eiendomsmasse som kan bygges om. Hvilke tomter som er tilgjengelige vil endre seg over tid. For å få et bedre bilde av hvilke tomter som er tilgjengelige og for å skape en god forhandlingssituasjon for Staten, anbefaler vi å gjennomføre et tomtesøk innenfor anbefalt søkeområde i avklaringsfasen.

HINN bør sørge for tett dialog med Lillehammer kommune angående byutviklingsplan og reguleringsplaner for aktuelle tomter. Det samme gjelder uforpliktende dialog med aktuelle eiendoms- og tomteutviklere i Lillehammer. Lillehammer Kommunale Eiendomsselskap AS (LIKE) skal i gang med å regulere Lurhaugen, som er en aktuell tomt i nybyggkonseptet. Dersom det er aktuelt med et statlig byggeprosjekt bør dette formidles til LIKE slik at muligheten for å etablere høgskolen på Lurhaugen ivaretas i reguleringsplanforslaget. Det bør skje uten at Staten forplikter seg til å kjøpe eiendommen.

For konseptene på dagens tomt er det viktig å være oppmerksom på at det allerede er bygget flere kvm enn hva som er tillatt i gjeldende reguleringsplan for området. Om konseptvalget ender med videreutvikling av dagens lokaler på Storhove, bør Statsbygg snarlig etablere dialog med Lillehammer kommune for å få en vurdering av nødvendig reguleringsplanprosess og avklare planavgrensning. Både alternativ 1A og 1B antas å ha fra middels til lav reguleringsrisiko. Kommunen har gjennom KVU-arbeidet signalisert at de kommer til å sette høye krav til arkitektur, tilpasning og materialvalg, og har blant annet sagt at volumet som er skissert i 1B må brytes opp. Kommunen har nullvekstmål for biltrafikk, og HINN vil måtte bidra til dette uavhengig av om lokalisering blir på Storhove eller i sentrum. Bedre kollektivtransporttilbud, mulighet for å få bussen nærmere inn på området og reduksjon i antall parkeringsplasser er sentrale virkemidler. Fremtidig reguleringsplan kan delvis være et verktøy for å komme nærmere nullvekstmål for biltrafikk.

På dagens lokalisering er det heller ikke gjort grunnundersøkelser der hvor en stor del av ny bygningsmasse tentativt er foreslått. En grov kartlegging av grunnforhold basert på åpen informasjon i databaser viser ingen stor risiko når det gjelder grunnforhold. Men dette er fortsatt en usikkerhet frem til grunnundersøkelser er tatt og bygningsmassens forutsetninger er nærmere avklart.

8.2 Optimalisering i forprosjektfasen: Arealutvikling og rom -og funksjonsprogram

I prosjektavklaringsfasen skal omfanget av prosjektet videreutvikles og detaljeres slik at nytten maksimeres og kostnader minimeres. I konseptfasen er det stor usikkerhet til fordelingen av areal fordi arealer og arealkategorier i stor grad baserer seg på nøkkel- og erfaringstall fra andre UH-prosjekter og fra en overordnet vurdering av HINNs særegne behov. Ved utarbeidelse av rom- og funksjonsprogram vil usikkerheten i konseptet reduseres. Optimaliseringen av arealene må skje innenfor arealrammene som er angitt i KVUen, med mindre noe annet besluttes av Kunnskapsdepartement. For at videre detaljering av prosjektet skal lykkes med optimalisering av kostnader og nytte må det gjennomføres gode brukerprosesser. Gjennom disse prosessene bør også effektiviseringsmuligheter av dagens arealbruk utforskes med formål om blant annet å redusere arealbehovet i nybygg. Dette gjelder begge de to største konseptene, 1B med 12500 kvm nybygg og 2 med 40 000 kvm nybygg.

I et sentrumskonsept kan effektiviseringspotensialet bestå i å redusere arealer til eksempelvis sosiale soner fordi det finnes «støttearealer» som kaféer og andre møteplasser tilgjengelig i sentrum. Det vil også være større muligheter for leie av generelle arealer til undervisning og arbeidsplasser, og muligheter for sambruk av arealer for aktiviteter med en mer sporadisk bruk, med kommunen og næringsliv. Dette kan bidra til å redusere arealbehovet for fellesareal og undervisnings- og ansattareal i

investeringsprosjektet. Disse forholdene bør utforskes nærmere i avklaringsfasen dersom sentrumskonseptet besluttes.

I transformasjonskonsept er det viktig å presisere at løpende vedlikehold ikke skal inn i byggeprosjektet slik at prosjektet eser ut. Det er forutsatt ombygging av rundt halvparten av eksisterende bygningsmasse i konsept 1B og resten av bygningsmassen skal ikke gjennomgå store ombygginger med mindre det kompenseres med reduksjon i nybygg. Reinvesteringer og vedlikehold utover dette skal gjøres ut fra teknisk levetid.

Utover kostnadskontroll og effektiviseringsarbeid i forprosjektfasen og gjennomføringsfasen forutsettes det at HINN fortsetter å jobbe med å effektivisere arealbruken gjennom gode rombookingsystemer og organisering som øker nytten av fremtidige tiltak.

8.3 Gevinstrealiseringsplan og målprioritering

Gevinstrealiseringsplan opprettes i prosjektavklaringsfasen for å sikre at det valgte konseptet gir den nytten for brukerne og samfunnet som er vektlagt i den samfunnsøkonomiske analysen, og forespeilet gjennom samfunns -og effektmålene. Både nyttevirkninger og måloppnåelse er avhengig av andre faktorer enn bare det valgte konseptet, for eksempel hvordan HINN som institusjon legger til rette for endring. Gevinstrealiseringsplanen brukes for å optimalisere og detaljere konseptvalget videre.

Gevinstrealisering: Utdanning, forskning og regional kraft

For å oppnå høyere kvalitet i utdanning trengs rom og funksjoner som legger til rette for både samhandling, konsentrasjonsarbeid og relevant ferdighetstrening, og at HINN organiserer undervisning og faglig utviklingsarbeid slik at utdanningene er relevante og bygger opp om regjeringens mål for høyere utdanning.

For å oppnå høyere kvalitet i forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid må ansattarealene legge til rette for både samspill og konsentrasjonsarbeid på tvers av og innen hvert fagmiljø. En omlegging av arealer må også følge av organisatoriske grep hos HINN. Spesialarealer som legger til rette for fysiske tester, forsøk og kunstnerisk utviklingsarbeid må ha nok kapasitet til dette formålet i tillegg til kapasitet for ferdighetstrening. Det krever gode bookingsystemer og planlegging fra HINN for å utnytte kapasiteten i dyre og spesialiserte arealer best mulig til nytte for både undervisning og forskning.

For å oppnå høyere kvalitet i utdanning og forskning og å være en synlig regional kraft, må arealene også legge til rette for samarbeid med eksterne aktører, samfunns- og næringsliv. Dette skjer eksempelvis gjennom praksisarenaer, undervisning, utvikling av utdanningstilbud og kompetansesenter, FoU-samarbeid referansegrupper, masterprosjekt og veiledning av doktorgradsstudenter. Arealene gir ikke et godt samarbeid i seg selv. HINN må, uavhengig av konsept og lokalisering, ha en klar strategi for eksternt samarbeid og fortsette med å bygge kultur for å jobbe mer utadrettet mot offentlig og privat sektor. I et internt notat fra Østlandsforskning (Østlandsforskning, 2020) anbefaler intervjuede aktører blant annet at HINN rent administrativt får et bedre system for saksgang, fakturering og veiledning for å finne fram til riktige fagmiljø.

Gevinstrealisering: fleksibilitet

For å legge til rette for fleksibilitet bør spesialisering av lokaler begrenses i så stor grad som mulig. Eksempler på generelle og fleksible arealer er klasserom og undervisningsrom som kan variere i størrelse eller som er enkle å bygge om. Det er uansett behov for flere spesialarealer ved HINN Lillehammer i dag. Behovet for spesialisert utforming vil endres over tid i takt med teknologi- og samfunnsutvikling. Arealene som er oppgitt for ferdighetsrom er derfor ikke spesifisert i detalj, men oppgitt som en ramme for antatt arealbehov. Videre programmering og detaljering innenfor rammen må

komme i senere faser i kombinasjon med brukermedvirkning som understøtter nyttevirkninger som utledes av effekt- og samfunnsmål samt de høyest prioriterte behovene.

Fleksibilitet for skiftende kapasitetsbehov kan håndteres i form av leie av midlertidige lokaler dersom det er grunn til å tro at aktivitet og arealbruk kan variere mye, eksempelvis ved svingninger i forskningsaktivitet. Markedstilgangen for leie av mindre spesialiserte arealer i nærhet til campus vil være bedre i Lillehammer sentrum enn ved Storhove. Hvor gunstige og fleksible leieavtaler er avhenger imidlertid også av gode prosesser for å kartlegge faktisk arealbehov og tilbud. I henhold til bygge- og leiesaksinstruksen (Kommunal- og moderniseringsdepartementet, 2017) skal alle statlige leiekontrakter over 30 millioner kroner konkurranseutsettes gjennom Statsbygg som rådgiver.

Gevinstrealisering: klima og miljø

Miljømålene for prosjektet sikrer nytten for samfunnet ved å bidra til en bærekraftig campus. I neste fase skal det som del av OFP utarbeides en prosjektspesifikk miljøambisjon.

For nybyggkonseptet velges ikke tomt i konseptfasen. Kunnskap om grunnforhold, krav til fundamentering og eventuell forurensning i grunnen er avgjørende for å velge riktig tomt. Disse faktorene påvirker både klimagassutslipp, helserisiko og kostnader. Geotekniske forhold, klimarisiko og naturmangfold må kartlegges og miljørådgiver må vurdere sannsynligheten for at tomtene har forurensninger, og vurdere behov for prøvetakning.

Både for eksisterende bygg og nybygg viser klimagassberegningene at det største potensialet for å redusere klimagassutslipp, vil være å øke andelen ansatte og studenter som bruker kollektivtransport, sykkel eller gange. En reisevaneundersøkelse kan gjennomføres i prosjektavklaringsfasen for å identifisere hvilke faktorer og barrierer som bidrar mest til klimagassutslipp fra transport i driftsfasen slik at tiltaket kan justeres for å redusere klimagassutslipp i forbindelse med transport.

For eksisterende bygg anbefales det å gjennomføre en screening av ombrukbarheten til bygningsdelene i prosjektavklaringsfasen som underlag til en mer detaljert ombrukskartlegging i forprosjektet. I prosjektavklaringen vurderes det også hvilke energitiltak som er kostnadseffektive over livsløpet til bygget. Analysene er viktige bidrag når energiambisjonen for eksisterende bygg skal fastsettes i prosjektavklaringsfasen.

8.4 Kontraktstrategi

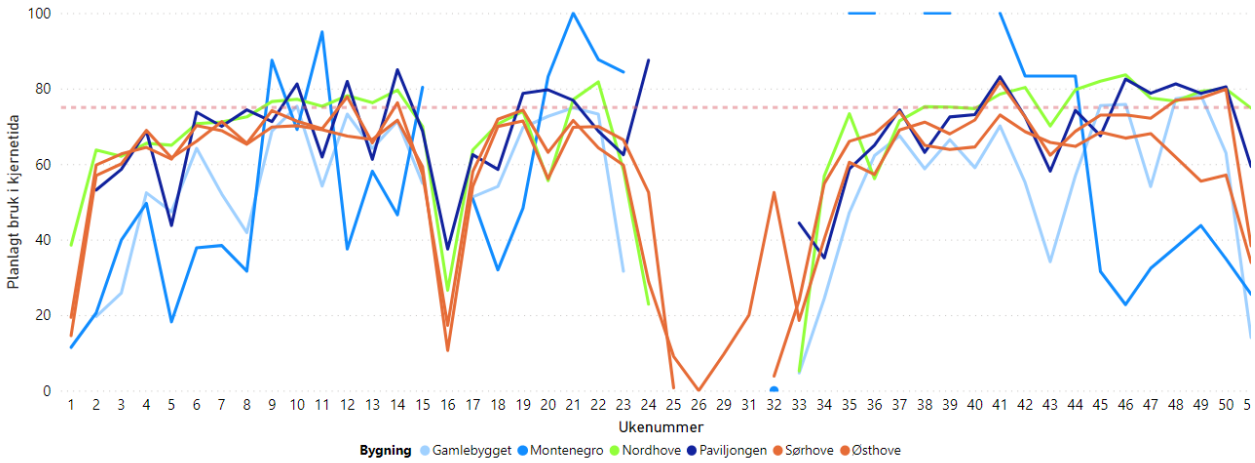
Valg av kontraktstrategi gjøres i avklaringsfasen i forbindelse med oppstart forprosjekt (OFP) eller tidlig i forprosjektfasen. Valgt konsept og prosjektets påvirkning på samfunn og nærmiljø, økonomiske rammer og markedet i regionen vil påvirke dette valget.

Konseptene 1B og 2 representerer byggeprosjekter av en størrelse der det kan være rom for å utfordre og samhandle med markedet i regionen ved utprøving av nye konkurranseformer med tanke på kostnadseffektive løsninger som skaper verdi for samfunnet.

I ombyggingskonseptene vil mulighet for å oppnå gode gjenbruksløsninger og sirkulærøkonomi med best mulig utnyttelse av eksisterende bygningsmasse påvirke valg av kontraktstrategi.

9 Vedlegg

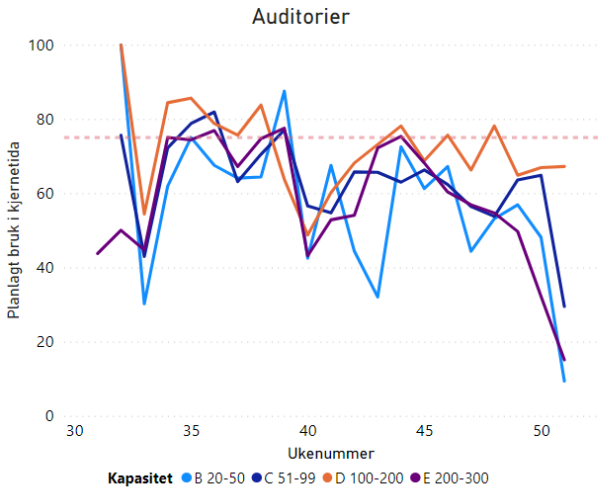
9.1 Bookingdata undervisningsrom 2019

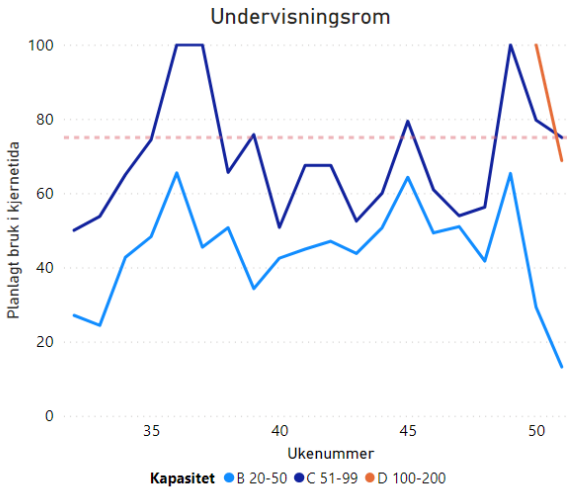
Grupperom

Gamlebygget	Montenegro	Nordhove	Paviljongen	Sørhove	Østhove	**Totalt**
6	6	6	1	26	10	**55**

Figur 24 Andel av tiden i kjernetiden hvor grupperommene på studiestedet var booket for 2019. Grafene er fordelt på bygninger og deler av hovedbygningen (Nordhove, Sørhove og Vesthove). Stiplet linje, på 75 prosent tilsvarer hva som i praksis er definert som «fullt».

Romtype	B 20-50	C 51-99	D 100-200	E 200-300	**Totalt**
Auditorium	1	4	1	2	**8**
Totalt	**1**	**4**	**1**	**2**	**8**

Romtype	B 20-50	C 51-99	D 100-200	**Totalt**
Undervisningsrom	8	1	1	**10**
Totalt	**8**	**1**	**1**	**10**

Figur 25 Andel av tiden hvor auditorium og undervisningsrom er booket i kjernetiden i løpet av 2019 fordelt på bygninger på campus. Stiplet linje, på 75 prosent tilsvarer hva som i praksis er definert som «fullt».

9.2 Intervju- og møteoversikt

Intervju tema	Navn og tittel	Tidspunkt
Forskning overordnet	Marte Tøndel, underdirektør forskning Tomas Willebrand, prorektor forskning Anna Løken, biblioteksdirektør	18.12.20 kl 0830-1000
Utdanning overordnet	Stine Grønvold, prorektor utdanning	11.12.2020 kl 0800-0900
Samfunnskontakt overordnet	Jens Uwe Korten, prorektor samfunnskontakt	21.12.2020 kl0900-1000
LUP overordnet	Morten Ørbeck, dekan Susan Nacey, prodekan forskning	15.12.20 kl 0930-1100
HSV overordnet	Trine Bjerva, prodekan utdanning Anette Gjerskaug, administrativ leder	18.12.2020 kl 1330-1430
HHS overordnet	Peer Jacob Svenkerud, HINN – HHS Marit Roland, HINN - HHS	12.01.2021
AMEK	Hege Michelsen, HINN – AMEK Jo Sondre Moseng, HINN - AMEK	18.01.2021
DNF	Tore Maritvold, senioringeniør Fredrik Gravir, prodekan og senterleder CEFIMA Janicke Vibe, administrativ leder	12.01.2021 kl 1230-1415
Timeplanlegging	Oddny Leirmo, timeplanlegger	14.12.2020 kl 0900-0950
LUP Lillehammer	Rune Hausstâtter, instituttleder LUP Lillehammer	21.12.2020 kl 1100-1200
Ansatte HHS	Ingeborg Flagstad, førstelektor organisasjons- og miljøpsykologi Trine Løvold Syversen, høgskolelektor og studieprogramansvarlig BA Sports Management Marion Hirst, dosent og studeprogramansvarlig rettsvitenskap *Ulla Higdem, professor public administration* *Erik Haugom, førsteamanuensis økonomi og administrasjon*	18.12.2020 kl 1000-1100 18.12.2020 kl 1230-1330 22.12.2020 kl 0900-1000 *Skriftlig innspill* *Skriftlig innspill*
Ansatt HSV-folkehelse og idrettsvitenskap	Eirik Grindaker, seksjonsleder	21.12.2020 kl 1230-1330
Ansatt HSV – sosialfag og veiledning	Jan Erik Hovland, høgskolelektor	04.01.2021 kl1000-1030
Samskipnaden i Innlandet	Tor Erik Bakken, leder kantine Lillehammer Kristin Gunstad, samtaleterapeut Arne Odd Bergdølmo, økonomidirektør	05.01.2021 kl 1300-1400
Infrastruktur og IKT	Brigt Birkeland, IT-direktør Trond Are Bakaas, seksjonsleder AV-seksjonen	03.03.2021 kl 0830-0945
Studenter HHS	Peder Magnussen, student bachelor i psykologi Eirin Braatlund Fossberg, student bachelor i organisasjon og ledelse	14.12.2020 kl 1400-1530
Student DNF	Jonas Bruun	13.01.2021 kl 1630-1700
Studenter HSV Idrett og folkehelse	Kristian Lian, HSV student	01.02.2021 kl 1400-1500
Studenter HSV – helse- og sosialfag	Mina Skaarnæs Olstad, HSV student Amir Houssein Ranjbar Zeidabadi, HSV student	01.02.2021 kl 0900-1000
IT-avdelingen HINN	Brigt Birkeland, HINN Trond Are Bakaas, HINN	03.03.2021 kl 0830-0945
Senter for livslang læring HINN	Mette Villand, HINN	09.03.2021 kl 1400-1515

Eksterne		
NAV Innlandet	Ingjerd Thon Hagaseth, NAV/HINN	03.03.2021 kl 1300-1330
Lillehammer-regionen Vekst	Eirik Haagensen, Lillehammer-regionen Vekst	18.03.2021 kl 1230-1300
Norsk Litteraturfestival	Marit Borkenhagen, Norsk Litteraturfestival	18.03.2021 kl 0930-0950
Lillehammer næringsforening	Eli Kristine Saastad, Fossekall/Lillehammer Næringsforening	18.03.2021 kl 1000-1030
NRK Innlandet	Inger Johanne Solli, NRK Innlandet	18.03.2021 kl 1100-1130
Lillehammer kommune	Nanna Egidius, Lillehammer kommune	21.03.2021 kl 1200-1230 *Skriftlig innspill 29.01.2021*
Skåppå kunnskapspark	Ole A. Smidesang, Daglig leder	*Skriftlig innspill 28.03.2021*
Birken	Eirik Torbjørnsen, Daglig leder	*Skriftlig innspill 26.03.2021*
Fylkeskommunen	Even Alexander Hagen, fylkesordfører Innlandet	*25.03.2021 kl1300-1300*

Møte og formål	Dato
Orienteringsmøter Kunnskapsdepartementet, HINN og Statsbygg	07.12.2020
	28.05.2021
	24.01.2022
Styremøter, forankring og orientering KVU-arbeidet	17.06.2021
	16.12.2021
	Planlagt 09.03.2022
	Planlagt 04.05.2022
Styringsgruppemøter HINN og Statsbygg	17.03.2021
	08.06.2021
	17.11.2021
	18.01.2022
Orientering i HINNs ledergruppemøter	08.03.2021
	26.05.2021
	09.06.2021
	28.06.2021
	16.11.2021
Samhandlingsmøter sentrum vest, Lurhaugen og Skysstasjonen, arrangert av Lillehammer kommune	12.01.2021
Introduksjonsmøte Lillehammer kommune, strategi, plan mm	15.01.2021
Møte i regionalt samarbeidsutvalg, orientering om prosess med KVUene	22.02.2021
Orientering om status og prosess for kommuneledelsen Lillehammer	24.09.2021
«Digital befaring», introduksjon til studiestedet og fakultetene, HINN og Statsbygg	11.12.2020

Befaring Storhove, prosjektleder og ark Statsbygg, driftsleder HINN og Statsbygg	10.06.2021
Workshop om ikke-prissatte virkninger, representanter fra fakultetene og samskipnaden, ledet av Dovre og Statsbygg	08.11.2021

9.3 Forutsetninger samfunnsøkonomisk analyse:

Den samfunnsøkonomiske analysen er gjennomført i tråd med gjeldende retningslinjer, herunder Finansdepartementets rundskriv R-109/21 og Direktorat for økonomistyrings veileder i samfunnsøkonomiske analyser fra 2018. Videre er analysen gjennomført i henhold til Statsbyggs veileder i samfunnsøkonomiske analyser i byggsektoren. Tabellen viser de overordnede forutsetningene for analysen.

Tabell 35 Grunnleggende forutsetninger samfunnsøkonomisk analyse.

Forutsetning	
Henføringsår	2021
Analyseperiode	2021-2092
Levetid	60 år
Anleggsperiode/ferdigstillelsår	1A: 2027- 2029 1B: 2027-2032 2: 2029-2032
Prisnivå	August 2021
Rentetrapp	Perioden 2021-2060: 4 % og 2061-2092: 3 %
Skattekostnad	20%
Realprisjustering	0,9 % ref. perspektivmeldingen

Ifølge Finansdepartementets rundskriv om samfunnsøkonomiske analyser skal levetiden for et tiltak reflektere den perioden tiltaket som analyseres faktisk vil være i bruk eller yte en samfunnstjeneste. Vi har i denne analysen lagt til grunn anbefalingen i Statsbyggs veileder om å benytte 60 år for et vanlig formålsbygg i samfunnsøkonomiske analyser innen byggsektoren.

Forventningsverdier lagt til grunn i samfunnsøkonomisk analyse

Tabell 36 Forventningsverdier ekskl. mva, og inkl. skattekostnad prissatte virkninger som er inkludert i den samfunnsøkonomiske analysen.

Mill. 2021-kr ekskl. mva. inkl. skattekost.	0 Null-alternativet	1A Minimum nybygg Storhove	1B Transformasjon Storhove	2 Nybygg i Lillehammer sentrum

Byggekostnader	0	-180	-1 114	-2 297
Brukerutstyr	0	-46	-225	-354
Tomtekostnad erverv	0	0	0	-212
Salgsinntekter eiendom	0	0	0	348
FDVU - Årskostnad	-62	-61	-62	-39
Leiekostnader før tiltak per år	-19	-19	-19	-19
Leiekostnader etter tiltak per år	-19	-19	-10	0
Midlertidige kostnader	0	0	-31	-2

Håndtering av ulikt tidspunkt for utløp av levetid for alternativ 1A

1A vil bli ferdigstilt tre år før øvrige investeringsalternativer. Med en forutsetning om 60 års levetid, vil det være behov for reinvestering de tre siste årene av analyseperioden. Det er forutsatt en reinvesteringskostnad lik opprinnelig investeringskostnad per kvadratmeter for 1A, omgjort til en annuitet som legges på de tre siste årene av analyseperioden. FDVU forutsettes uendret disse årene. Dette er en forenkling, men kostnaden er langt ute i analysehorisonten og gir lite utslag på nåverdi. Reinvesteringskostnaden for alternativ 1A utgjør om lag 10 mill. kroner i nåverdi ekskl. mva. inkl. skattekostnad og er inkludert i nåverdien for investeringskostnader i tabellen.

Beregning samlet netto nåverdi tomtekostnad

I alle konseptene reflekterer dagens markedspris på bygningsmasse og tomt en alternativkostnad for båndlegging av dagens areal. Veridian Analyse har på vegne av Statsbygg utført en verdivurdering av dagens eiendom på Storhove, og Statsbygg har ut fra denne verdivurderingen anslått et usikkerhetsspenn og en forventningsverdi for markedsverdien av dagens tomt.
(Statsbygg, 2021a) (Veridian Analyse, 2020),

I nybyggkonseptet legger vi til grunn at dagens tomt selges for markedsverdi på utflyttingstidspunktet. I nybyggkonseptet erverves ny tomt på annen lokasjon i Lillehammer, og dette kommer som en kostnad i konsept 2. Newsec (Newsec, 2021) har på oppdrag fra Statsbygg utført en overordnet verdivurdering av mulige tomter for realisering av alternativ 2. Eiendomsrådgivningsseksjonen hos Statsbygg har gjort egne vurderinger av usikkerhetsspenn for aktuelle tomter som igjen danner utgangspunkt for en gjennomsnittlig tomteverdi (Statsbygg, 2021b) . Denne verdivurderingen er underlag for vurdering av forventet kostnad og usikkerhetsspenn som er oppgitt.

Tabell 37 Nåverdier netto tomtekostnader inkl. skattekostnad

Mill. 2021-kr.	0 Null-alternativet	1A Minimum nybygg Storhove	1B Transformasjon Storhove	2 Nybygg i Lillehammer sentrum

Nåverdi dagens eiendom	-334	-334	-334	-334
Nåverdi erverv ny tomt	0	0	0	-181
Nåverdi avhendingsinntekt	0	0	0	217
Nåverdi restverdi	27	27	27	17
Nåverdi netto tomtekostnader	**-307**	**-307**	**-307**	**-282**
Netto nåverdi ift. nullalternativet		0	0	25

Vi ser at alternativ 2 som innebærer erverv av ny sentrumstomt i Lillehammer har lavest tomtekostnad samlet sett på grunn av inntekt ved salg av dagens tomt/eiendom. Avhendingsverdien i netto nåverdi avviker fra alternativkostnaden for dagens tomt. Det skyldes tidspunktet for nåverdiberegning. Tomten avhendes ikke før høgskolen flytter inn i nytt bygg i alternativ 2, det vil si ved utgangen av 2032. Derfor blir det ulik nåverdi. Restverdi av tomt ved utløp av analyseperioden er lagt inn for alle konseptene. Restverdien gjenspeiler dagens forventningsverdi, og er ulik for henholdsvis ny og eksisterende tomt.

Skattefinansieringskostnad

Offentlige bevilgninger finansieres av statens inntekter fra skatter og avgifter. Ved skattefinansiering oppstår to ulike typer kostnader: 1) administrative kostnader ved å innbringe og reallokere skatter og avgifter, og 2) effektivitetstap som følge av skattevridningseffekter. Ifølge Finansdepartementet (Finansdepartementet, 2021) skal det beregnes en skattefinansieringskostnad lik 20 prosent av anslåtte endringer i offentlige inntekter og utgifter.

9.4 Egne vedleggdokumenter

Vedlegg 1: Kalkyledokument med kostnads- og usikkerhetsanalyse (unntatt offentlighet)
Vedlegg 2: FDVU-beregning (unntatt offentlighet)
Vedlegg 3: Lokaliseringsutredning
Vedlegg 4: Oversikt normative behov
Vedlegg 5: Klimagassberegninger
Vedlegg 6: Verdivurdering eksisterende eiendom (unntatt offentlighet)
Vedlegg 7: Verdivurdering alternative tomter (unntatt offentlighet)

10 Bibliografi

Diku. (2019). *Digital tilstand 2018 - perspektiver på digitalisering for læring i høyere utdanning.*

Dovre Group. (2022). *Samfunnsøkonomisk analyse KVU HINN Lillehammer.*

Finansdepartementet. (2019). *R-108/19 Statens prosjektmodell - Krav til utredning, planlegging og kvalitetssikring av store investeringsprosjekter i staten.*

Finansdepartementet. (2021). *Rundskriv 109/21 Prinsippper og krav ved utarbeidelse av samfunnsøkonomiske analyser.*

Folkehelseinstituttet. (2018). *Studentenes helse- og trivselsundersøkelse - Shot 2018, Studentsamskipnaden i Innlandet.*

Folkehelseinstituttet. (2021). *Studentenes helse- og trivselsundersøkelse 2021 - tilleggsundersøkelse, Studentsamskipnaden i Innlandet.*

Forskningsrådet. (2020). *Forskningsrådets policy for åpen forskning.*

Høgskolen i Innlandet. (2020). *Overordnet studiestedsutviklingsplan.*

Kommunal- og moderniseringsdepartementet . (2017). *Meld. St. 18 (2016-2017) Berekraftige byer og sterke distrikt.*

Kommunal og moderniseringsdepartementet . (2021). *Strategi for bygg og eiendom i statlig sivil sektor - "Ei berekraftig, kostnadseffektiv og samordna bygg- og eigedomsforvaltning".*

Kommunal- og moderniseringsdepartementet. (2015). *Rundskriv H-2/16 - normer for energi- og arealbruk for statlige bygg.*

Kommunal og moderniseringsdepartementet. (2016). *Stortingsmelding 18 (2016-2017) - Berekraftige byar og sterke distrikt.*

Kommunal- og moderniseringsdepartementet. (2017). *Instruks for håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor.*

Kunnskapsdepartementet. (2008). *Meld. St. 20 (2008-2009) - Klima for forskning.*

Kunnskapsdepartementet. (2014). *Meld. St. 18 (2014-2015) Konsentrasjon for kvalitet - Strukturreform i universitets- og høgskolesektoren.*

Kunnskapsdepartementet. (2016). *Meld. St. 16 (2016-2017) Kultur for kvalitet i høyere utdanning.*

Kunnskapsdepartementet. (2019a). *Meld. St. 4 (2018-2019) - Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019-2028.*

Kunnskapsdepartementet. (2019b). *Meld. St. 14 (2019-2020) Kompetansereformen - Lære hele livet.*

Kunnskapsdepartementet. (2020). *Meld. St. 16 (2020-2021) Utdanning for omstilling - Økt arbeidslivsrelevans i høyere utdanning.*

Kunnskapsdepartementet. (2021). *Strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren (2021-2025).*

Newsec. (2021). *Verdivurderingsrapport - Prisvurdering av eiendom i Lillehammer.*

NOKUT. (2019). *Innstilling fra sakkyndig komité - Høgskolen i Innlandet, søknad om akkreditering som universitet.*

NTNU. (2018). *Arealkonsept for campus NTNU, NTNUs campusutvikling 2016-2025 fase 2, Versjon 1.3 - 20.08.2018.*

Statsbygg . (2021a). *HINN Lillehammer, KVU - notat om verdivurdering av eksisterende eiendom.*

Statsbygg. (2018). *Kunnskapsgrunnlag for universitets- og høgskolesektoren, rapport B.*

Statsbygg. (2020). *Veielder for samfunnsøkonomiske analyser i statlige byggeprosjekter.*

Statsbygg. (2021b). *HINN Lillehammer, KVU - notat om verdivurdering av alternative lokasjoner.*

Statsbygg. (2021c). *Kalyledokument 1191001 - HINN, KVU Lillehammer, unntatt offentlighet iht Offl §23 første ledd.*

Statsbygg og Signal Arkitekter. (2017). *Mulighetsstudie arealstudie HINN Lillehammer.*

Sølvi Lillejord, K. B. (2017). *Campusutforming for undervisning, forskning, samarbeid og læring - en systematisk kunnskapsoversikt.*

Unit. (2021). *Innovativ utdanning og fremragende forskning - digitaliseringsstrategi for universitets- og høyskolesektoren (2021-2025).*

Urbanet Analyse. (2021). *Reisevaner i Mjøsbyen og Innlandet fylke 2018-2019.*

Veridian Analyse. (2020). *Verdivurdering Høgskolen i Innlandet Lillehammer, 2016, revidert 2020.*

Østlandsforskning. (2020). *Kartlegging av ekstern samarbeid - internt notat (Mona Stokke, Veronica Blumenthal, Stine Kvamme og Nopra Waarhus Samuelsen).*

STATSBYGG

Konseptvalgutredning (KVU) for Høgskolen i Innlandet – studiested Hamar

Mars 2022

BYGG MED MENING

Innhold

Superside ... 3
Sammendrag ... 4
1 Innledning ... 9
1.1 Bakgrunn og mandat ... 9
1.2 Viktige grensesnitt ... 11
1.3 HINNs virksomhet ved studiested Hamar ... 12
1.4 Dagens infrastruktur ved studiested Hamar ... 16
2 Problembeskrivelse ... 23
2.1 Hva er dagens problemer? ... 23
2.2 Problem 1 Knapphet på arealer til HiNNs kjernevirksomhet ... 25
2.3 Problem 2: Nye undervisningsformer lar seg vanskelig implementere ... 27
2.4 Problem 3: Mangelfull samhandling innad og mellom fagmiljøer ... 28
2.5 Problem 4: Dårlig inneklima og støy påvirker studie- og arbeidshverdagen negativt ... 29
3 Behovsanalyse ... 31
3.1 Etterspørselsbaserte behov ... 31
3.2 Interessentanalyse ... 37
3.3 Normative behov ... 40
3.4 Prosjektutløsende behov ... 42
3.5 Oppsummering av behovene til areal- og funksjonsbehov ... 42
4 Strategiske mål ... 44
4.1 Samfunnsmål ... 44
4.2 Effektmål ... 44
5 Rammebetingelser ... 46
6 Mulighetsstudie ... 48
6.1 Grovsiling av tiltak ... 48
6.2 Tiltak som tas videre til alternativanalysen ... 50
6.3 Viktige forutsetninger for konseptene ... 50
6.4 Konseptene ... 52
7 Alternativanalyse ... 57
7.1 Prissatte virkninger ... 59
7.2 Ikke-prissatte virkninger ... 62
7.3 Sensitivitetsanalyse ... 69
7.4 Realopsjoner ... 70
7.5 Konseptenes realisering av mål ... 70
7.6 Andre beslutningsrelevante forhold ... 72
8 Føringer for neste fase ... 74
Vedlegg ... 79

Superside

Generelle opplysninger	
Type prosjekt	Konseptvalgutredning
Oppdragsgiver /bruker	Høgskolen i Innlandet. Ansvarlig departement: Kunnskapsdepartementet
Prosjektledelse Statsbygg	Asbjørn Hansen (prosjektleder), Yngvild Pernell (prosjekteier)
Konsulent-bidrag	Dovre Group AS (samfunnsøkonomisk analyse), Lerche AS (arkitekt)
Prosjektutløsende behov og mål	
Problem- og behovsanalyse	Mangel på tilstrekkelige og kvalitativt gode nok arealer for å møte dagens og fremtidig behov for utdanning og forskning.
Samfunnsmål	HINN studiested Hamar er en effektiv utdanningsinstitusjon med et fremtidsrettet lærings- og forskningsmiljø av høy kvalitet, som styrker regionen gjennom tett samarbeid med arbeids- og samfunnsliv.
Effektmål	HINN studiested Hamar har en infrastruktur som legger til rette for at; - Utdanningen er relevant og av høy kvalitet - Forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid er av høy internasjonal kvalitet - HINN håndterer endringer i kapasitet og arbeidsformer på en effektiv måte - HINN samarbeider tett med arbeids- og samfunnslivet i regionen og er en synlig og innovativ aktør - HINN har en høy miljøstandard

Konsepter: omfang og NNV prissatte virkninger

	Nybygg (kvm)	Eksisterende (kvm)	Forventet investering (MNOK)	Forventet NNV (MNOK)
Nullalternativ	0	24 200	0	-1 462
Konsept 1 - Videreutvikling av dagens campus	15 200	22 300	1 440	-2 736
Konsept 2 – Samling av dagens campus	21 000	14 000	1 670	-2 659
Konsept 3 – Minimal utbygging	2 200	24 200	610	-1 954
Konsept 4 – relokalisering av campus	30 750	0	2 540	-2 881

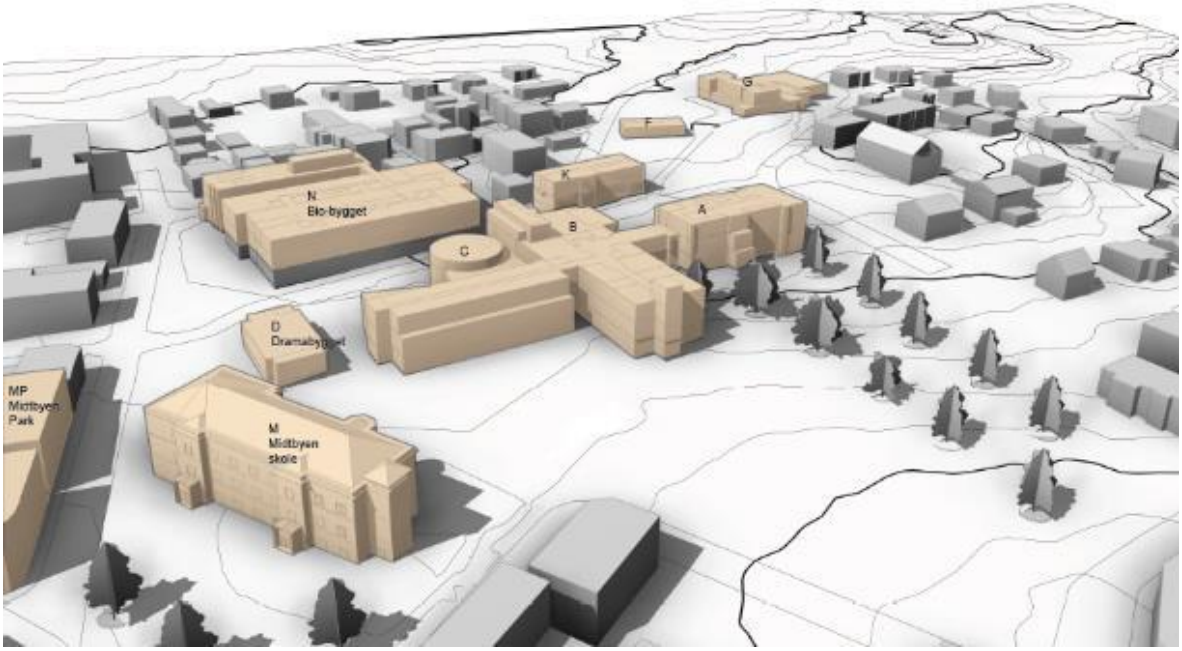
Konklusjon konseptvalg	
Konsept 1/2	Ut fra en samlet vurdering av samfunnsøkonomiske virkninger, rangerer Statsbygg konsept 1 og 2, som er to ulike former for transformering av dagens campus (spredt og samlet løsning), foran konsept 4, relokalisering av campus og videre konsept 3 minimal utbygging. Statsbygg anbefaler at det arbeides med å modne transformasjonskonseptene videre som ett konsept, med de beste elementene fra hvert av de to transformasjonskonseptene - høyest nytte til en lavest mulig kostnad.

Sammendrag

På bakgrunn av denne konseptvalgutredningen, som Statsbygg har gjort på oppdrag for Høgskolen i Innlandet (HINN), anbefaler vi å gjennomføre tiltak ved HINNs studiested på Hamar. To ulike varianter av transformasjonskonsepter av dagens campus (spredt og samlet løsning) er vurdert med best samfunnsøkonomisk lønnsomhet, og rangeres foran relokaliseringskonseptet og konseptet med minimal utbygging.

Studiested Hamar

HINNs studiested på Hamar har rundt 2 600 heltidsekvivalente studenter og ca. 326 årsverk. HINN disponerer rundt 24 000 kvadratmeter på Hamar, som er preget av en fragmentert bygningsmasse fra tre ulike århundrer og med flere utleiere. Hovedvekten av studentene ved studiestedet studerer innenfor lærerutdanning og pedagogikk, men HINN har også studier innenfor bioteknologi og audiovisuelle medier og kreativ teknologi.

Figur 1 Dagens campus på Hamar

Problembeskrivelse og behovsanalyse

HINN Hamar har flere kvaliteter som beliggenheten sentralt i byen, en bygningsmasse med egenart og historie og gode uteområder til bruk i undervisningen. Men det er også avdekket flere utfordringer knyttet til bygningsmassens kapasitet og egnethet for høyskoleformål. Høgskolen har i perioden 2006-2021 vokst fra i underkant av 1 800 til ca. 2 600 heltidsekvivalente studenter, samtidig som antall kvadratmeter per student har gått betydelig ned. Det er nå et høyt press på arealer både til ansatte og studenter, og ferdighetsarealer spesielt. Antall studenter og ansatte har økt vesentlig utover det dagens bygg ble dimensjonert for, og i tillegg har nye undervisningsformer gitt behov for mer fleksible lokaler og nærhetsbehov mellom ulike romtyper.

De forskjellige bygningene har stor variasjon i alder, tilstand og egnethet. Mulighetene for enkle ombygginger for å øke funksjonalitet og utnyttelsesgrad er begrenset. Fremover forventes vekst i antall studenter og ansatte, ikke minst som følge av den nasjonale faglærerreformen og endringen fra 4- til 5-årig grunnskolelærerutdanning. Det er vurdert at dagens gap mellom arealkapasitet og etterspørsel vil øke.

For lite kapasitet og dårlig tilpassede arealer gir negative konsekvenser for kvaliteten på forskning og utdanning ved studiestedet i dag. Lite studentareal og mangel på attraktive studentarbeidsplasser kan også føre til dårligere studentvelferd, med lavere trivsel og mer opplevd utenforskap som resultat. Lite kapasitet og til dels utdaterte spesialrom for spesielt Spillskolen og deler av studieretningene innenfor lærerutdanningen, gjør at studentene ikke får like mye relevant ferdighetstrening som nødvendig. Den samme knappheten på spesialareal, samt ansattareal som i liten grad legger til rette for samhandling, er også en hemmer for faglig samarbeid og forskningsaktivitet. Vi har derfor definert følgende prosjektutløsende behov for HINNs studiested på Hamar:

Mangel på tilstrekkelige og kvalitativt gode nok arealer for å møte dagens og fremtidig behov for utdanning og forskning

De viktigste operasjonelle grepene ved studiestedet for å møte samfunnets behov, vil være å øke kvadratmeter per student og å tilpasse ansattarealene slik at de legger til rette for samhandling og konsentrasjonsarbeid. Deretter bør infrastruktur knyttet til mer spesialisert ferdighetstrening prioriteres for å kunne tilpasses samfunnsutviklingen. Bedre samling av fagmiljø og tilpasninger for bruk av nye læringsmetoder og arbeidsformer, styrke HINN som en regional kraft og samarbeidspartner for arbeids- og samfunnslivet og hensynet til klima- og miljøvennlige løsninger er andre viktige grep dersom det iverksettes tiltak.

Strategiske mål

Følgende samfunns- og effektmål er definert i tråd med overordnede politiske føringer og HINNs egen strategi:

Samfunnsmål:
HINN studiested Hamar er en effektiv utdanningsinstitusjon med et fremtidsrettet lærings- og forskningsmiljø av høy kvalitet, som styrker regionen gjennom tett samarbeid med arbeids- og samfunnsliv.

Effektmål:
HINN studiested Hamar har en infrastruktur som legger til rette for at;

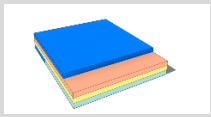
- *Utdanningen er relevant og av høy kvalitet*
- *Forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid er av høy internasjonal kvalitet*
- *HINN håndterer endringer i kapasitet og arbeidsformer på en effektiv måte*
- *HINN samarbeider tett med arbeids- og samfunnslivet i regionen og er en synlig og innovativ aktør*
- *HINN har en høy miljøstandard*

Rammebetingelser

Viktige rammer for mulighetsrommet er at fusjonsplattformen og studiestedsstrukturen fra 2017 ligger fast og at konsepter med annen lokalisering enn dagens bør ligge i umiddelbar nærhet til planlagte Innlandet Science Park. Studiestedets egenskaper og funksjonsbehov gjør at arealbehovet ikke kan dekkes med utstrakt bruk av leie i det private markedet og ansattareal skal følge arealnormen for statlige kontorarbeidsplasser eller lavere. Grunnleggende lover og regler om arbeidsmiljø, kulturminnevern, universell utforming og areal- og energieffektivitet er også viktige rammer.

Mulighetsstudie

Det er vurdert et bredt spekter av tiltak som kan løse HINNs problemer og behov ved studiestedet på Hamar. I tillegg til investeringskonsepter har vi også vurdert mer effektiv bruk av dagens bygg eller reduksjon eller omprioritering av aktivitet. Dette er tiltak som kan fungere godt i kombinasjon med de større konseptene for å effektivisere arealene. Andre tiltak som forkastes er blant annet nytt bygg på dagens tomt som erstatning for hele dagens bygningsmasse og nye tomter/transformasjonskonsept lenger enn fem minutters gange fra planlagte Innlandet Science Park. Etter grovsiling av tiltak står vi igjen med fire hovedkonsepter i tillegg til nullalternativet som er vurdert i alternativanalysen:

	Null-alternativet	K1 Videreutvikling av dagens campus	K2 Samling av dagens campus	K3 Minimal utbygging	K4 Relokalisering av dagens campus
					
Beskrivelse	Referansealternativ som de andre konseptene måles opp mot, men også et valgbart alternativ. Ingen funksjonsendring eller endring i areal, men nødvendig vedlikehold av dagens bygningsmasse for å opprettholde tilstand og grunnleggende funksjonskrav ut analysehorisonten.	River D-bygget for et større nybygg tenkt for de kreative retningene. Økt samling av undervisnings- og ansattarealer, men fortsatt delvis spredt. Rydder opp i støy fra musikkøvingsrom. Viderefører bruken av Biohuset, men avvikler leie i Midtbyen Park.	Samling av student- og undervisningsareal sentralt på campus, inkl. gymsaler. River D-bygget for et større nybygg. Avhender park og bygninger nord-øst, samt arealer i Biohuset bortsett fra nødvendige laboratorium arealer. Avvikler leie i Midtbyen Park. Leier kapasitet i Ankerskogen	Utvider kun med arealer for å dekke normen for arbeidsplasser. Økt behov for undervisningsarealer tas gjennom økt åpningstid og økt bruk av digital undervisning. Rydder opp i deler av støyen fra musikkøvingsrom.	Høgskolen flytter ut fra dagens bygningsmasse og etableres i nybygg på ny tomt i umiddelbar nærhet til planlagte Innlandet Science Park. Tilsvarende funksjonalitet som i K1 og K2, men med færre og mer effektive areal. Leier kapasitet i Ankerskogen.
Total kvm BTA	**24 200**	**37 500**	**35 000**	**26 400**	**30 750**
Eksisterende	24 200	22 300	14 000	24 200	0
Tilbygg/nybygg	0	15 200 (inkl. parkeringskjeller)	21 000 (inkl. parkeringskjeller)	2 200	30 750

Tabell 1 Oversikt hovedkonsepter

Alternativanalyse

Ut fra en samlet vurdering av samfunnsøkonomiske virkninger rangerer Statsbygg konsept 1 og 2, som er to ulike former for transformering av dagens campus (spredt og samlet løsning), foran konsept 4, relokalisering av campus og videre konsept 3 minimal utbygging. Det er ikke signifikant forskjell på konsept 1 og 2, og sensitivitetsanalysen viser også at endringer i enkeltvirkninger isolert sett kan endre rangeringen mellom de to konseptene, og dermed er med å underbygge at det ikke er grunnlag for å skille mellom konseptene i en tidlig fase.

Det er vanskelig å rangere det ene transformasjonskonseptet foran det andre, da det er marginal forskjell i de prissatte og ikke-prissatte virkningene. Investeringskostnadene for et relokaliseringskonsept er derimot langt høyere, og selv med lavere FDVU- og leiekostnader over levetiden på 60 år, kommer relokaliseringskonseptet dårligere ut på de prissatte virkningene enn de to transformasjonskonseptene. Både transformasjonskonseptene og relokaliseringskonseptet gir mer og bedre tilrettelagte arealer for undervisning, ferdighetstrening, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid og vurderes å gi omtrent like store positive nytteeffekter.

Vi anbefaler at det arbeides med å modne transformasjonskonseptene videre som ett konsept, med de beste elementene fra hvert av de to konseptene som gir høyest nytte til lavest mulig kostnad.

Virkninger	Null-alternativet	K1 Videreutvikling av dagens campus	K2 Samling av dagens campus	K3 Minimal utbygging	K4 Relokalisering av campus
Byggekostnader	0	-649	-818	-284	-1076
Brukerutstyr	0	-146	-126	-84	-213
Tomtekostnader	-152	-157	-137	-152	-225
FDVU-kostnader	-499	-778	-800	-508	-671
Leiekostnader	-568	-519	-303	-568	-215
Midlertidige kostnader	0	-33	-33	-33	-2
Skattefinansieringskostnad	-244	-456	-443	-326	-480
Nåverdi prissatte virkninger etter 60 års levetid	-1 462	-2 736	-2 659	-1 954	-2 881
Rangering prissatte virkninger	**1**	**4**	**3**	**2**	**5**
Prissatt netto nytte - endring fra nullalternativet		-1 274	-1 198	-493	-1 420
Kvalitet i utdanning	Ingen	Stor positiv	Stor positiv	Liten positiv	Stor positiv
		Undervisningsrom, ferdighetsrom og studentarbeidsplasser med tilstrekkelig kapasitet og kvalitet, og noe bedre samling av fagmiljø gir bedre undervisningskvalitet og læringsutbytte for alle studentene.	Som i K1, men aktiviteter og funksjoner samles i noe større grad. Det vil ikke være tilgjengelige svømmefasiliteter på campus og et mindre parkareal enn i K1 blir tilgjengelig for undervisning.	Marginalt høyere kapasitet enn i nullalternativet, men gir ikke tilstrekkelig kapasitet eller kvalitet på undervisningsrom, ferdighetsrom eller studentarbeidsplasser.	Som i K2. Det er ikke tenkt etablering av arealer i K4 som ikke etableres i K1 og K2.
Kvalitet i forskning	Ingen	Stor positiv	Stor positiv	Liten positiv	Stor positiv
		Bedre tilpassede ansattareal, flere møtearenaer og oppgraderte spesialareal med mer kapasitet gir bedre vilkår for forskningsproduksjon og kvalitet.	Som i K1, men noe større grad av samling av fagmiljøer og konsentrasjon av aktivitet.	Økning i ansattareal og noe mer effektiv bruk. Fortsatt spredte fagmiljø og ingen økning i samhandlingsarenaer eller spesialarealer.	Som i K2.
Attraktivt student- og arbeidsmiljø	Ingen	Middels positiv	Middels positiv	Ingen	Middels positiv
		Flere og mer attraktive arealer for studenter, ansatte og fellesareal gir en positiv virkning.	Som i K1, men har en større samling av funksjoner og miljøer. Mister tilgang til	Begrenset positiv effekt fordi det totale omfanget av ombygging og tilbygg er langt	Som i K2.

			svømmehallen og deler av dagens parkarealer.	mindre enn kapasitetsbehovet tilsier.	
Ulemper i byggefasen	Ingen	Liten negativ 3-4 års byggeperiode gir mindre ulemper enn i K2. Behov for midlertidige lokaler ved oppgradering av eksisterende bygningsmasse.	Middels negativ 4-5 års byggeperiode. Behov for midlertidige lokaler ved oppgradering av eksisterende bygningsmasse.	Liten negativ 2-3 års byggeperiode. Behov for midlertidige lokaler ved oppgradering av eksisterende bygningsmasse.	Liten negativ 3-4 års byggeperiode vil ikke påvirke studenter eller ansatte, men vil påvirke ev. naboer og brukere av området for relokaliseringen.
Klimagasskostnader	-172	-167	-163	-166	-158
Rangering ikke-prissatte virkninger	5	1	3	4	1
Samlet rangering	**5**	**1**	**1**	**4**	**3**

Tabell 2 Oppsummering samfunnsøkonomisk analyse. Prissatte og ikke-prissatte virkninger med rangering. Tall i mill. kr.

Vi mener at det er liten usikkerhet knyttet til om det er en positiv sammenheng mellom flere og bedre tilpassede arealer og nytten av høyere kvalitet i utdanning, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid. Det er imidlertid større usikkerhet knyttet til sammenhengen mellom en relokalisering av campus og eventuelt høyere kvalitet i utdanning, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid. Vi vurderer derfor at usikkerheten er størst for konsept 4, fordi det er flere ukjente faktorer, som endelig tomtevalg og innretning av campus, og hvilke aktører som vil inngå i ISP som vil påvirke faktisk nytte – både i positiv og negativ retning.

Føringer for neste fase

KVU-en danner grunnlaget for det som skjer i senere faser. I avklaringsfase og forprosjekt planlegges det nærmere hva som skal bygges, inkludert valg av lokalisering og eventuelt tomt, og det utarbeides et mer detaljert kostnadsanslag som grunnlag for kostnadsstyrt prosjektutvikling. Det er nødvendig å gjennomføre gode brukerprosesser for å optimalisere rom- og funksjonsprogrammet. I sammenheng med dette må en gevinstrealiseringsplan opprettes for å sikre at konseptet som detaljeres videre gir økt nytte for brukerne og samfunnet.

1 Innledning

1.1 Bakgrunn og mandat

Oppdraget gjelder utarbeidelse av beslutningsgrunnlag, i form av en konseptvalgutredning (KVU), for å løse Høgskolen i Innlandets (HINN) fremtidige behov tilknyttet studiestedet Hamar. HINN har seks studiesteder etter fusjonen mellom Høyskolen i Lillehammer og Høyskolen i Hedmark i 2017. Statsbygg gjennomfører parallelt en KVU for studiestedet på Lillehammer. HINNs styre vil anbefale et konseptvalg med bakgrunn i utredningen, og regjeringen fatter konseptvalg etter at utredningen har vært gjennom ekstern kvalitetssikring.

Mandat er gitt i oppdragsbrev 1.6.2020, og følger krav for konseptfase i Statens prosjektmodell

Oppdragsbeskrivelse i oppdragsbrevet er som følger:

> Høgskolen i Innlandet ber om at Statsbygg påtar seg oppdraget om å utføre konseptvalgutredninger på hhv Lillehammer og Hamar. For studiested Hamar vil alternativet med å videreutvikle dagens campus kunne håndteres etter prinsippene for konseptvalgnotat, mens alternativet med en mulig samordning av studiestedet med Science park og at det på Hamar også vil bli vurdering av to alternativer, ønsker høgskolen at det foretas konseptvalgutredning også på Hamar. Studiestedsutviklingen på Hamar ønsker at høgskolen sees i sammenheng med disse planene, og at eventuelle infrastrukturelle synergier i arealutnyttelse og partnerskap mellom campusutviklingen og Innlandet Science Park inngår i utredningen.
>
> Endringer i virksomheten på studiested Blæstad kan også få konsekvenser for studiested Hamar, og innlemmes i arbeidet med konseptvalgutredningen.
>
> Høgskolen ønsker at behovet for investeringer for å oppnå studiestedsutviklingsplanens overordnede målsettinger om åpne og inviterende studiesteder, effektive og fleksible arealløsninger og bærekraftige og fremtidsrettede studiesteder inngår i konseptvalgutredningen og hva dette innebærer for kvadratmeterprisen.

Arbeidet Statsbygg utfører gjøres innenfor kravene for konseptfase i Statens prosjektmodell. Utredningen omfatter ikke organisasjonsutvikling eller større premissendringer som strukturendringer innenfor HINNs virksomhet. Dagens studiestedsstruktur ligger fast, noe som begrenser mulighetsrommet for tiltak, men er tydelig kommunisert av høgskolens ledelse og forankret med Kunnskapsdepartementet (KD). Samtidig kan noen tiltak som utforskes fordre organisatoriske grep ved studiestedet for at de skal kunne fungere og være vellykkede[1].

En tidligfaseutredning tar på overordnet nivå stilling til; 1) om problemer og behov er sterke nok til å utløse et tiltak, og 2) hvilket konsept som er mest lønnsomt for samfunnet å realisere. Utredninger der minst ett av konseptenes samlede tiltak antas å komme opp i en kostnad på over 1 mrd. kr. (P85) kommer inn under krav og rammer for Statens prosjektmodell, og kalles konseptvalgutredninger (KVU). Beslutningsgrunnlaget (KVU) skal gjennom ekstern kvalitetssikring før regjeringen fatter et konseptvalg. KVU-en gjennomføres ut fra krav, rammer og føringer i Utredningsinstruksen, og som er videre spesifisert gjennom:

[1] HINN har eksempelvis i dag to pågående interne prosjekter som henholdsvis ser på hvordan fremtidens arbeidsplasser og – hverdag skal utformes, og utnyttelse av undervisningsrom.

Rundskriv R-108/19 Statens prosjektmodell – Krav til utredning, planlegging og kvalitetssikring av store investeringsprosjekter i staten (Finansdepartementet, 2019), fastsetter at konseptvalgutredninger skal være strukturert med følgende kapitler:

1. Problembeskrivelse
2. Behovsanalyse
3. Strategiske mål
4. Rammebetingelser for konseptvalg
5. Mulighetsstudie
6. Alternativanalyse
7. Føringer for forprosjektfasen

Bygge- og leiesaksinstruksen i statlig sivil sektor presiserer kravene i utredningsinstruksen for arealbehov innen statlig sivil sektor. Utredninger skal blant annet ivareta hensynet til effektiv areal- og ressursbruk, og skal omfatte analyse av arealbehov, overordnet vurdering av lokalisering, kostnads- og usikkerhetsanalyse og vurdering av leie i markedet eller statlige lokaler. Det fremgår videre at det normalt ikke skal planlegges for vekst i antall ansatte, og at eventuell vekst må begrunnes særskilt.

Rundskriv R 109/14 og **R109/21** om Prinsipper og krav ved utarbeidelse av samfunnsøkonomiske analyser danner grunnlaget for Statsbyggs veileder for samfunnsøkonomiske analyser i statlige byggeprosjekter (Statsbygg, 2020), som denne KVU-en tar utgangspunkt i.

Prosjektorganisering i konseptfasen

KVU-arbeidet er gjennomført i perioden oktober 2020 til mars 2022. Hovedprosjektgruppen har bestått av representanter fra HINN og Statsbygg;

- Marit Torgersen, direktør for infrastruktur og digitalisering HINN (prosjekteier HINN)
- Jan Aasen, eiendomsdirektør HINN (prosjektleder HINN)
- Yngvild Pernell, avdelingsdirektør utredning og analyse Statsbygg (prosjekteier Statsbygg)
- Asbjørn Hansen, rådgiver utredning og analyse Statsbygg (prosjektleder Statsbygg)

Det er i tråd med avklaringsmøtet 3. november 2020 etablert en styringsgruppe for KVU-arbeidet med deltagere fra HINN og Statsbygg. Styringsgruppe for prosjektet har bestått av:

- Yngvild Pernell, avdelingsdirektør seksjon for utredning og tidligfase Statsbygg
- Kjetil Lehn, sektordirektør avdeling for eiendomsutvikling og forvaltning, Statsbygg
- Marit Torgersen, direktør for infrastruktur og digitalisering HINN
- Peer Jacob Svenkerud, rektor HINN
- Jens Uwe Korten, prorektor samfunnskontakt HINN
- Morten Ørbeck, dekan fakultet for lærerutdanning og pedagogikk HINN
- Ellen Anne Vassmo Kjenstadbakk, økonomidirektør HINN

Styringsgruppen har hatt møter ved avslutning av hver hovedfase i utredningen.

Det er i utredningsprosessen lagt vekt på en bred og omfattende medvirkning, og avholdt en rekke møter med administrasjonen og representanter fra ledelsen ved Høgskolen i Innlandet og studiested Hamar. I forbindelse med behovsanalysen, er det gjennomført intervjuer med ansatte, studenter og studentsamskipnaden (SINN) ved høgskolen, i tillegg til representanter fra kommunen, fylkeskommunen og ulike deler av arbeids- og samfunnslivet. KD har vært informert underveis i arbeidet, og involvert ved viktige milepæler. I tillegg er antall studenter og ansatte som ligger til grunn for dimensjoneringen av arealbehov og konsepter forankret med KD i en midtveisevaluering, og etterfulgt av et notat av juni 2021 fra Statsbygg til KD.

1.2 Viktige grensesnitt

HINN har bedt Statsbygg om å utføre konseptvalgutredning for studiested Hamar og Lillehammer parallelt. Dette for å bruke rådgiverressursene effektivt og kunne se studiestedsutvikling i sammenheng. KVU-ene er utarbeidet i tråd med denne føringen, og det har vært et nært samarbeid med prosjektleder og utredningsmiljø for KVU-ene

I løpet av utredningsprosessen, i styremøtet 17. juni 2021, fastsatte HINN ny strategi for perioden 2021-2026. Den overordnede studiestedsutviklingsplanen revideres i tråd med ny strategisk plan. Konseptvalgutredningene for Hamar og Lillehammer sees i sammenheng med disse prosessene.

Høgskolen jobber med en revidert søknad om å bli universitet etter at NOKUT ikke godkjente søknaden om akkreditering som universitet fra 2018. Planen er å levere ny oppdatert søknad i løpet av 2022. En eventuell universitetsstatus og grep for å oppnå en slik status påvirker rammene for konseptvalgutredningen, bl.a. når det gjelder økt krav til fagstillinger og andel førstestillinger.

Innlandet Science Park

Sparebankstiftelsen Hedmark har tatt initiativ til å etablere «Innlandet Science Park» (ISP) med lokaliteter på Hamar, Elverum og Kongsvinger. Ambisjonen er å samle utdanning, forskning, kunnskapsbedrifter og gründerkapital under samme tak, og å få frem nye vekstbedrifter, styrke vekstkraften i etablerte bedrifter og å bidra til et konkurransedyktig og attraktivt universitet. Sparebankstiftelsen ønsker derfor å etablere et nybygg i nærheten av Høgskolen i Innlandets studiested Hamar til en satsing på innovasjon i regionen.

Høgskolen er i dialog med Sparebankstiftelsen om etablering av ISP Hamar, og har bl.a. inngått en ikke-forpliktende intensjonsavtale om leie av inntil 5 000 kvm. Endelig plassering av ISP ble først klart rett før sommeren 2021, som en del av en større utbygging i regi av Bane NOR SF i området ved Tjuvholmen og retning Stangebrua. Foreløpig er det kun første byggetrinn (av tre) for ISP på ca. 15 000 kvm som er under planlegging, for planlagt realisering i 2025 på Tjuvholmen. Totalt er ISP planlagt med 30 000 kvm fordelt på tre bygg, som en del av en større utbygging av en ny bydel i Hamar på ca. 150 000 kvm i regi av Bane NOR SF.

Det var på tidspunktet for utredningen ikke kjent hvilke aktører som skal inn i ISP, og ei heller skrevet en bindende avtale mellom HINN og ISP om leie av lokaler i en fremtidig ISP. Utredningen har derfor ikke kunnet vurdere ISP (eller andre tilsvarende aktører) direkte. Arealer HINN eventuelt leier av ISP eller andre aktører, vil derimot kunne redusere omfanget av behov for nybygg i konseptene som presenteres senere i utredningen.

Studiested Blæstad

Institutt for jordbruksfag har tilholdssted på studiested Blæstad på Ridabu utenfor Hamar. Leieavtalen utløper i 2024, og det må derfor avklares hvor instituttet skal ha sin aktivitet. Fra fakultetets side er det signalisert at det er nødvendig med en gjennomgang av hvordan fremtidige og moderne utdanninger innen fagområdet vil påvirke behovet for infrastruktur og tilgang til forsøksområder, og at dette må være utgangspunktet for hvor utdanningene skal tilbys. Fra styret i HINN er det forutsatt at aktiviteten skal skje i samme region som i dag.

Endelige avklaring vil ikke være klart når KVU Hamar ferdigstilles[2]. KVU-en vil derfor kun på et overordnet nivå vurdere hvilke type funksjoner det kan være naturlig å vurdere og flytte til studiested Hamar, for å avklare i hvilken grad det vil la seg gjennomføre i de ulike konseptene som utredes i KVU-en. Det vil i KVU-en ikke tas endelig stilling til en fremtidig løsning for studiested Blæstad, men den vil belyse muligheter (og eventuelle begrensninger) for en delvis etablering av instituttet på Hamar.

1.3 HINNs virksomhet ved studiested Hamar

Høgskolen i Innlandet ble etablert 1. januar 2017 etter Kongelig resolusjon om å fusjonere Høgskolen i Hedmark og Høgskolen i Lillehammer. Høgskolen i Innlandet har som visjon å være «en breddeinstitusjon som utdanner, forsker og driver utviklingsarbeid innen et stort felt av profesjonsutdanninger, disiplinstudier og kunstneriske utdanninger.»

Høgskolens virksomhet er lokalisert på Blæstad, Elverum, Evenstad, Hamar, Lillehammer og Rena (tidligere Høgskolen i Hedmark og Høgskolen i Lillehammer). Kongsvinger og Oslo er desentraliserte studiesteder. Høgskolens rektorat og fellesadministrasjon er i dag fordelt på Terningen Arena i Elverum og på Storhove i Lillehammer.

Studiested Hamar har historie fra lærerutdanningen på Hamar som ble etablert tilbake i 1867. Hamar Lærerhøgskole ble fusjonert inn i Høgskolen i Hedmark i 1994 sammen med Hedmark Sykepleierhøgskole, Elverum Lærerhøgskole og Hedmark Distriktshøgskole med avdelingene Blæstad, Rena og Evenstad. Spillutdanningen ble startet opp i 2003 som en del av studiestedet og er Norges eldste innen feltet, mens bioteknologiutdanningen ble startet opp i 2005. Høgskolen i Hedmark ble slått sammen med Høgskolen i Lillehammer til Høgskolen Innlandet fra 2017.

HINNs samfunnsfunksjon, mål og strategi

HINN er akkreditert som en faglig høyskole og tilfredsstiller krav i studiekvalitetsforskriften § 3-5 om at primærvirksomheten skal være høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling. Ifølge tildelingsbrevet for 2021 fra Kunnskapsdepartementet gjelder følgende fire overordnede og langsiktige mål for høyere utdanning og forskning:

1. Høy kvalitet i utdanning og forskning
2. Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling
3. God tilgang til utdanning
4. Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

HINNs utviklingsmål går på utdanningskvalitet, regionalt samarbeid og universitetsambisjon

Utviklingsavtaler mellom Kunnskapsdepartementet og UH-institusjonene skal bidra til høy kvalitet og en mangfoldig sektor gjennom tydelige institusjonsprofiler og bedre arbeidsdeling. For HINN er det satt mål for institusjonen i utviklingsavtalen innen tre områder;

Regionalt samarbeid: HINN skal være en betydningsfull, innovativ og synlig aktør i Innlandet.
Delmålene som følger:

- HINN skal utvikle et tett og forpliktende samarbeid med arbeidslivet i Innlandet. Samarbeidet skal sette preg på forsknings- og utdanningsvirksomheten ved høyskolen.
- HINN skal arbeide for å bli en foregangsinstitusjon for livslang læring og fleksibel organisering av utdanningstilbudene.

[2] Instituttet må ha en del av undervisningen i felt og på såkalte grovlaboratorium på Blæstad, mens resten av undervisningen er vurdert av instituttledelsen at kan foregå et annet sted for bl.a. å skape mulige synergier med andre institutter som for eksempel Bioteknologi.

Utdanningskvalitet: Utdanningene skal være relevante og forberede studentene på en framtidig yrkeskarriere. De skal også bidra til danningen av aktive demokratideltagere.
Delmålene som følger:

- HINN skal arbeide systematisk med tiltak som stimulerer god, variert og relevant undervisning.
- Utdanningene ved HINN kjennetegnes av god sammenheng og innovativ undervisning. I videre utvikling av utdanningstilbudene skal internasjonalisering, digitalisering, studentaktive læringsformer og involvering av studenter i fagmiljøets FoU-arbeid vektlegges.

Målet om å bli universitetet i Innlandet: Et nyskapende og solid universitet på internasjonalt nivå.
Delmålene som følger:

- Solide fagmiljøer og utdanningsprogram
- Ph.d.-utdanning av høy kvalitet i sterke fagmiljøer

HINNs strategi 2021 – 2026 er tett knyttet til utviklingsmålene

HINNs visjon er «Sterkere sammen – vi bygger universitetet i tverrfaglig fellesskap, sammen med samfunns- og arbeidsliv». HINNs nye strategi for perioden 2021-2026 beskrives gjennom fire fremtidsbilder (Høgskolen i Innlandet, 2021). Fremtidsbildene kan alle knyttes til ambisjonene i utviklingsavtalen med KD, og i tildelingsbrevet er også en overordnet beskrivelse av HINNs fremtidige institusjonsprofil fra strategien gjengitt (ut fra et premiss om at målet om universitetsakkreditering vil oppnås):

«Universitet i Innlandet henter styrke ved regional tilhørighet og er en pådriver for utviklingen i Innlandet. Universitet er åpent og tilgjengelig både fysisk og digitalt. Med utgangspunkt i nyskapende og relevant forskning og utviklingsarbeid tilbys utdanninger som møter brede behov i samfunnet. Utdanningene er aktuelle for studenter i alle faser av livslang læring, både 19-åringer og de som allerede har utdanning og arbeidslivserfaring. Doktorgradsområdene er viktige drivkrefter i universitetets faglige utvikling. Universitetet har fagområder med særskilte forutsetninger for å bidra i kompetansebygging, både nasjonalt og internasjonalt. Innen undervisning er læringsformer og -metoder i stadig utvikling, slik at de holder høy kvalitet samtidig som de gir en så høy ressursutnyttelse som mulig.»

HINNs studiestedsutviklingsplan

Fra HINNs studiestedsutviklingsplan (Høgskolen i Innlandet, 2020), som gjelder for alle HINNs studiesteder, er de overordnede føringene for studiestedsutviklingen; (1) Åpne og inviterende studiesteder, (2) Effektive og fleksible arealløsninger og (3) Bærekraftige og fremtidsrettede studiesteder.

Studieportefølje og forskningsaktivitet ved fakultetene på Hamar

Høsten 2021 var det registrert 3 040 studenter ved studiested Hamar. Av dette var ca. 2 600 heltidsekvivalenter med undervisning på studiestedet, og antall ansatte tilsvarende 326 årsverk.

Studentene på Hamar er fordelt på tre fakulteter med underliggende institutter. Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi (ALB), fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi (AMEK) og fakultet for lærerutdanning og pedagogikk (LUP). LUP og AMEK har aktivitet på Lillehammer, mens ALB også har aktiviteter på Blæstad og Evenstad.

Det legges vekt på tverrfaglighet i forskning og samarbeid mellom ulike fakultet og studiesteder. To av HINNs fire prioriterte Ph.d.-program er tilknyttet Hamar; profesjonsrettede læringsutdanningsfag (PROFF) og anvendt økologi og bioteknologi (AEB).

Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi (ALB) – institutt for Bioteknologi

Fakultetet holder til på studiestedene Hamar, Blæstad og Evenstad, og tilbyr utdanninger innen bærekraftig bruk av jordbruks-, skogbruks- og utmarksarealer, samt produkter og tjenester som videreutvikles fra biologisk materiale.

Institutt for bioteknologi ligger på Hamar, og tilbyr bachelorutdanning i bioingeniørfag og masterutdanning i næringsrettet bioteknologi hvor man kan velge mellom en spesialisering i eksperimentell bioteknologi eller kommersialisering av bioteknologi. Instituttet jobber tett med det bioteknologiske næringslivet i Hamarregionen. Forskningen på instituttet er spesielt rettet mot reproduksjon av fisk og husdyr, anvendt molekylær og mikrobiell genetikk, bioprospektering og bioinformatikk.

Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi (AMEK) – institutt for spillutdanninger

Fakultetet tilbyr praksisrettede utdanninger i TV-produksjon, augmented and virtual reality, animasjon og spillteknologi, samt akademiske studier i film – og fjernsynsvitenskap.

Institutt for spillutdanninger - Spillskolen utdanner kreative skapere av spill- og dataanimasjon, grafikere og programmerere og ledende kompetanse innen Virtual Reality og Augmented Reality i nært samarbeid med flere regionale aktører. I tillegg driver Spillskolen et motion capture-studio i Midtbyen Park. I tillegg til nært samarbeid med offentlig og privat sektor har Spillskolen samarbeid gjennom AR-, VR- og spillprosjekter med flere fakulteter ved HINN, samt andre akademiske institusjoner i Norge og internasjonalt.

Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk (LUP) – fire institutter

Fakultetet tilbyr de fleste former for lærerutdanning, så som barnehage- og grunnskolelærerutdanninger, faglærerutdanning i musikk, praktisk-pedagogisk utdanning og lektorprogram i språkfag. I tillegg tilbys en rekke årsstudier, bachelorprogram i både pedagogikk og spesialpedagogikk, 2-årige masterprogrammer innenfor hhv. generell pedagogikk, spesialpedagogikk, tilpasset opplæring, digital kommunikasjon og kultur, kultur- og språkfagenes didaktikk (norsk, engelsk, musikk) realfagsdidaktikk (matematikk, naturfag) og utdanningsledelse. På Hamar finnes følgende institutter:

- Institutt for humanistiske fag
- Institutt for matematikk, naturfag og kroppsøving
- Institutt for kunstfag og kulturstudier
- Institutt for pedagogikk og samfunnsfag

Studiestedet tilbyr også per i dag enkelte nett- og samlingsbaserte studier under Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap, herunder årsstudium i bedriftsøkonomi og etter- og videreutdanning innen prosjektledelse.

Samlingsbaserte studier

HINN Hamar tilbyr en rekke samlingsbaserte studier både på masternivå, årsstudium og etter- og videreutdanning. Dette innebærer at studentene møter opp til et fastsatt antall samlinger i løpet av et studieår i stedet for daglig oppmøte på campus.

Etter- og videreutdanning

Studiested Hamar tilbyr etter- og videreutdanning for de som ønsker påfyll av kompetanse i arbeidslivet. Etter- og videreutdanningen tilbys både som heltidsstudier og som deltid eller samlingsbasert som kan kombineres med jobb. HINN har sammen med OsloMet den høyeste andelen etter- og videreutdanning i Norge, og det pågår også en stor andel etter- og videreutdanning via studiested Hamar.

Forskning

HINN skal drive med innovativ forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid som er relevant, og som betyr noe for samfunnet rundt.

Forskningen ved HINN er økende. HINN har fire prioriterte ph.d.-programmer, og har i dag ca. 150-160 eksternt finansierte forskningsprosjekter som trenger tilgang til ulike arealer. For eksempel har dagens LUP på Hamar fra 2003 til 2017 gått fra 0 til ca. 40 professorer og dosenter, inkl. II-stillinger og det ble i perioden 2018-2020 avholdt 15 disputaser. LUP har 16 forskergrupper på Hamar innenfor profesjonsrettede lærerutdanningsfag. Innenfor institutt for bioteknologi, som har en stor andel av forskningsmidlene, er omtrent halvparten av forskningen eksternt finansiert og dette er også forventet framover.

Institutt for bioteknologi fikk senest i desember 2021 som en av åtte (av totalt 39 søkere), godkjent 30 mill. kr. fra Forskningsrådet for å forske sammen med regionalt næringsliv på fagfeltet. I tillegg går Innlandet Fylkeskommune inn med 6 mill. kr. i samme forskningsprosjekt[3]. De to virkelig store næringsaktørene innen avl på storfe og svin, Geno og Norsvin, er med. I tillegg skal det samarbeides med Cryogenetics og SpermVital, som er relativt nyetablerte aktører innen bioteknologi. Klosser Innovasjon og NCE Heidner Biocluster skal bidra inn i prosjektet, og det samme skal de akademiske partnerne Oslo universitetssykehus, OsloMet, SimulaMet, SINTEF og Sveriges Landbruksuniversitet[4].

SePU – Senter for praksisrettet utdanningsforskning

Senter for praksisrettet utdanningsforskning (SePU) initierer og driver forsknings- og forbedringsarbeid tilknyttet grunnopplæringen. Arbeidet og forskningen er primært praksis- og profesjonsorientert og knyttes til områder som skoleledelse, lærerkompetanse, læringsmiljø og læringsutbytte. Målet for SePU er å drive forskning i og for praksis. Senteret driver i dag et eget masterstudium i Utdanningsledelse.

Senter for samarbeidslæring for bærekraftig utvikling (CCL)

Senterets mål er å bidra til prosjekter og aktiviteter nasjonalt og internasjonalt knyttet til utdanning for bærekraftig utvikling, samt styrke nettverkssamarbeid om temaet. Senterets arbeid omfatter kunnskapsformidling til alle nivåer i samfunnet, fra klasserom til FN-systemet.

Andre sentrale aktiviteter og fagmiljøer

Studentsamskipnaden (SINN)

Virksomhetsområdene til SINN omfatter bolig, barnehage, kantine, bokhandel og rådgivningstjeneste/helsetilbud. Målet er å bidra til at Høgskolen i Innlandet skal ha landets mest fornøyde studenter, og SINN jobber for at studentene skal ha det best mulig i studietiden. SINN på

[3] https://www.inn.no/aktuelt/millioner-til-bioteknologiforskning/index.html

[4] Klosser Innovasjon sitter i dag tett på institutt for bioteknologi i Biohuset, sammen med SpermVital og Biobank. Hamar er også sentrum for den nasjonale matklyngen NCE Heidner BioCluster. Flere av bedriftene i klyngene er lokalisert i Hamar som for eksempel Norsvin, Geno, Graminor, Cryogenetics og TYR.

Hamar har 25-30 ansatte, som i dag bl.a. sitter i Midtbyen skole i noe de selv opplever som en midlertidig plassering.

Universitetssøknad

Høgskolen jobber med en revidert søknad om å bli universitet, etter at NOKUT ikke godkjente søknaden om akkreditering som universitet fra 2018. Hovedbegrunnelsen bak avslaget var at kravene om tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse og kravene om stabil forskerutdanning, inkludert tilstrekkelig antall uteksaminerte ph.d.-kandidater ikke var innfridd (NOKUT, 2019).

Samtidig trakk sakkyndig komité fram at det finnes gode fagmiljøer ved HINN, innenfor både utdanning og forskning, og enkelte eksellente fagmiljøer som hevder seg internasjonalt. I vurderingen trekkes det også fram at HINN viser flere gode eksempler på at HINNs regionale innretning ikke er til hinder for å kunne ta en viktig posisjon også internasjonalt, fordi det regionale kan løftes frem og gjøres relevant i en internasjonal kontekst.

Øvrige brukere av campus

Campus blir også benyttet av flere andre grupperinger av både studenter og ansatte, som et naturlig geografisk midtpunkt i HINN. Både økonomistudenter fra Rena og sykepleierstudentene fra Elverum benytter seg av campus. Mange av sykepleierstudenter har praksis i nærheten av Hamar, og mye av oppfølging under praksisperioden skjer på studiested Hamar.

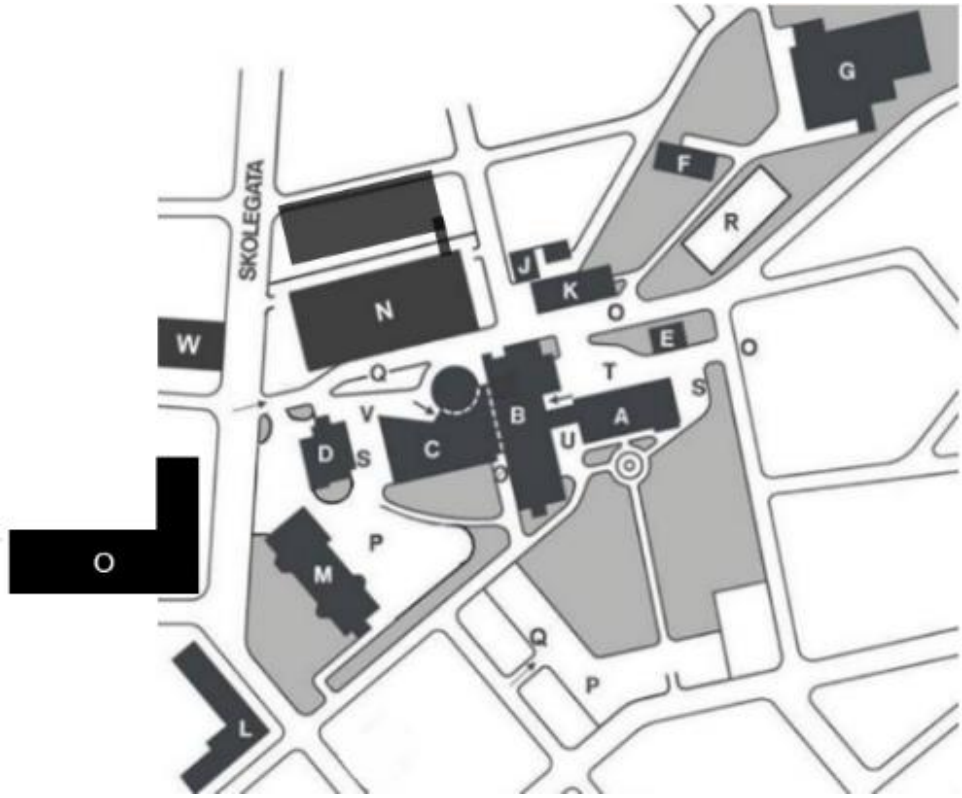
1.4 Dagens infrastruktur ved studiested Hamar

Dagens campus ligger i Midtbyen i Hamar og omfatter om lag 24 200 kvadratmeter fordelt på tre huseiere. Ca. 15 800 kvadratmeter leies av Statsbygg, fordelt på 14 bygg hvorav syv av disse og deler av uteområdet har verneklasse 2[7]. Det er stor variasjon i alder på bygningsmassen, fra bebyggelse oppført på 1800-tallet til nyere bebyggelse fra 1990 og 2000-tallet. Leiekontraktene med Statsbygg utløper i 2028. Biohuset og Midtbyen Park leies i det private markedet og leiekontraktene utløper før 2028. Tabell 3 under gir en samlet oversikt over dagens arealer. I tillegg til oversikten leier også LUP undervisnings/øvingslokaler for musikkstudenter på Gregers – en bar/konsertscene vegg i vegg med campus.

Tabell 3 Bygningsmasse ved studiested Hamar

Bygg	Kvm BTA	Byggeår	Vern	Merknad
Hovedbygget (ABC-bygget)				
A Nils Hertzbergs hus	1 700	1877	X	
B Peter Balkes hus	4 399	1970		
C Alf Prøysens hus	2 807	2002		
D Dramabygget (Ingeborg R. Hagens hus)	514	1972		
E Bryggerhuset	123	1882	X	
F Brakka (Oline Sukkestads hus)	188	1921		
G Gymbygget (Peder Sinneruds hus)	1 940	1877/1965	X	
H Rektorboligen	267	1954	X	Er i Statsbyggs eie, men leies ikke av HINN

J Vaktmesterboligen	165	1900	X	
Uthus, uthus til vaktmesterboligen og lagerbygg	100	1898 og nyere		
K Kontorbygget (Elias Hofsgaards hus)	892	1990		
O Midtbyen Park	1 368	?		Leier av andre enn Statsbygg
M Midtbyen skole (Kirsten Flagstads hus)	2 978	1881	X	
Biohuset (N)	7 024	2005-2010		Leier av andre enn Statsbygg
Lagerbygg i seminarpark			X	
Sum	**24 200**			Eksklusive rektorboligen

Figur 2 Bygningsmasse ved studiested Hamar merket, L er Gregers

Det er i tillegg oppgitt et areal på om lag 2 500 – 3 000 kvadratmeter til parkering i forbindelse med Biohuset på dagens studiested. Utover dette har HINN tilgang til utendørs parkering sør på campusområdet og som en del av parken nord-øst på campus.

Dagens arealer

I forbindelse med utredningsarbeidet er studiestedets arealer kartlagt og delt inn i fire overordnede funksjonskategorier. Tabell 4 under gir en oversikt over fordelingen av funksjonsarealet på studiested Hamar:

Funksjonskategori	KVM	Beskrivelse	Andel funksjonsareal
Arbeidsplassareal FUA	4 680	Kontorer og tilhørende garderober, wc, møterom, kopirom, sosiale soner og kommunikasjonsveier	33%
Felles FUA	3 200	Arealer som er tilgjengelig for alle brukere som kantine, bibliotek, fleksible studentareal, toaletter, vestibyle mm.	23%
Undervisning FUA	3 100	Inkluderer auditorium, formidlings-, gruppe- og seminarrom	22%
Ferdighet/spesialrom FUA	3 250	Undervisningsrom med særegne funksjoner og/eller utforming	23%
Kartlagt funksjonsareal	14 230		

Tabell 4 Arealkategorier dagens bygningsmasse studiested Hamar.[5] Kategoriene er oppgitt som funksjonsareal.

Oversikten viser at andel arbeidsplassareal på studiestedet er forholdsvis høyt, og at andel spesialrom også er høyt sammenliknet med generelle undervisningsareal. Ved nærmere vurdering av arealet, ser vi at arbeidsplassrelatert areal per ansatt ligger omtrent på arealnormen på 13-15 kvm funksjonsareal (FUA), men deler av ansattarealet kan defineres som ineffektive, med lange og brede korridorer og flere store cellekontorer. Studiestedet tilbyr utdanning med mye ferdighetstrening, og det er derfor ikke unaturlig at andel spesialareal[6] er høyt. Skolen har også en svømmehall som inngår som en sentral del av ny læreplan, med innføring av kompetansemål i selvberging og tilvenning til vann. Svømmehallen brukes som en del av undervisningen innenfor flere av studieretningene på LUP og som et velferdstilbud. Ellers er det verdt å merke at fellesarealer nesten ikke er å finne utenfor hovedbygningen ABC-bygget.

Teknisk tilstand

Den delen av høgskoles bygningsmasse som er leid av Statsbygg vurderes generelt som godt vedlikeholdt, men det er en del tiltak som må gjøres hovedsakelig grunnet kort restlevetid. Drenering, vinduer og tak er særlig bemerket i tilstandsvurderinger gjennomført på vegne av Statsbygg i 2021 (Statsbygg, 2021). Det som utpeker seg spesielt, er dårlig energimerking i fem av bygningene. Dette gjelder Byggene D, E, F, H og K. Bygningene av eldre dato antas å ha flere avvik i forhold til dagens krav i motsetning til bygg av nyere dato. Rehabilitering i nyere tid har løftet deler av bygningsmassen.

Når det gjelder byggene som leies av andre utleiere, er det ikke gjort konkrete vurderinger av tilstanden til byggene. Biohuset oppfattes å være i god stand, og fagmiljøene gir også tilbakemelding om spesialarealer som egner seg godt til sitt bruk. Tilbakemeldingene fra fagmiljøene i Midtbyen Park heller mer i retning av arealer som trenger en oppgradering og utvikling, ved et tenkt lengre leieforhold.

Vern

Som vist i Tabell 3 over er syv av bygningene på dagens campus omfattet av vern (Statsbygg, 2021). Det gjelder i hovedsak Verneklasse 2 eksteriør, regulering til bevaring/hensynsone, samt noe av

[5] Det er vanskelig å sette et klart skille mellom enkelte av kategoriene. Studentene har for eksempel adgang til arbeidssonene i åpningstiden, samt at aktiviteter som veiledning finner sted inne på kontorene til ansatte. Mange fasiliteter er tilgjengelig for både ansatte og studenter, eksempelvis kantine, større møterom og bibliotek.
[6] Laboratorium, svømmehall, treningsrom, datasaler, studioer, musikkrom og simulatorrom.

interiøret i Bygg A[7]. I tillegg er deler av uteområdene omfattet av vern. Dette gjelder området rundt Peder Sinneruds hus og rektorboligen, området rundt Nils Hertzbergs hus, uthus og Bryggerhuset, samt området rundt Kirsten Flagstads hus/Midtbyen skole.

Arealbruk

Ved uttrekk fra høgskolens rombookings- og timeplansystem (TimeEdit) er det sett på bruken av auditorier, klasserom og grupperom. Uttrekket består av et helt års data fra 01.01.2019-31.12.2019. Dette er den siste fullstendige perioden med vanlig drift på studiestedet før pandemien. Dataanalysen begrenses til timebookinger innenfor kjernetida som er fra 08:00-16:00. Det er ikke gjort registreringen av tilstedeværelse i forbindelse med KVU-en, fordi det ikke har vært hensiktsmessig under pandemien og ville ikke gitt et riktig bilde av ordinær bruk av campus.

Det timeplanlagte belegget på studiested Hamar er høyt sammenlignet med andre institusjoner der Statsbygg har gjort lignende analyser. Belegget ligger i lengre perioder tett oppunder eller over 75 %, som vurderes som grensen for hva som er ledig tid som er mulig å booke[8]. Den eneste romtypen der det ikke er så høyt samlet belegg er auditoriene, men disse rommene er lite fleksible og mest egnet til en type undervisning for større forsamlinger. Det høye belegget over tid, på både grupperom og på undervisningsrom, vitner om en stram styring av rombehov i timeplanleggingen og svært god optimalisering av ressursene man har gjennom timeplansystemet. Men det tyder også på en mangel på riktig antall undervisningsrom og størrelse på disse. Samtidig kan grupperomsbelegget tyde på at studentene ikke har nok arenaer for selvstudie, både individuelt og gruppevis.

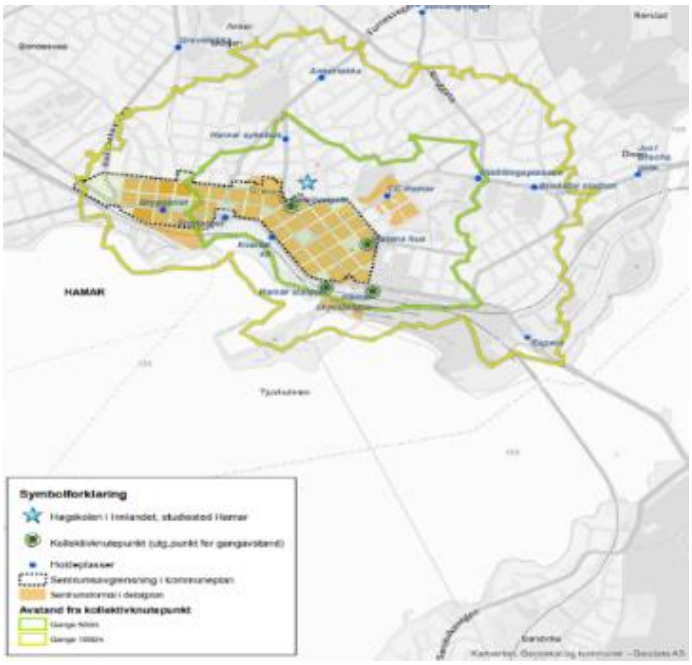
I samtaler med ulike ansatte og studenter ved studiested Hamar, kommer det klart frem at biblioteket er navet, både på campus og i forskningen. Biblioteket er det stedet hvor studentene helst vil ha sine arbeidsplasser, og hvor det naturlig er mest rift om de plassene som finnes. Det blir et slags knutepunkt for informasjon, både for forskere og studenter. For studentene er det også naturlig å benytte kantinen som en sentral plass for studentarbeidsplasser, men arealene oppfattes både som lite fremtidsrettede og arealeffektive, og blir derfor mindre benyttet.

Dagens lokalisering

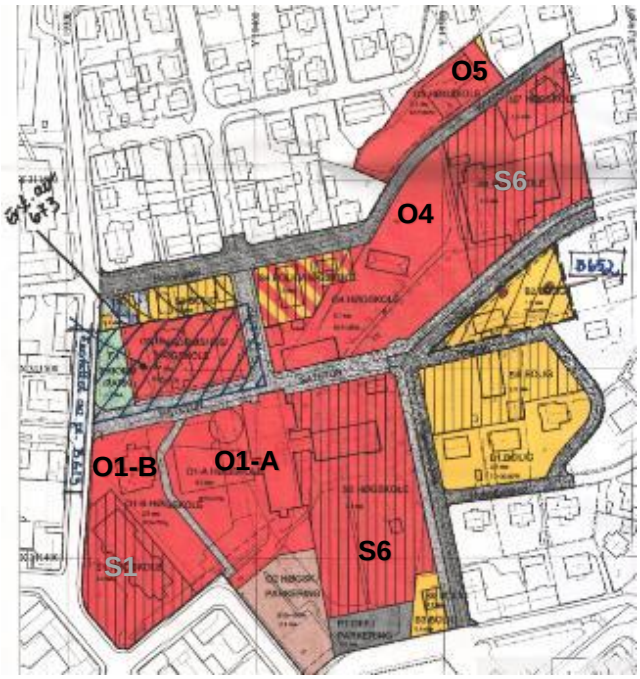
Studiestedet ligger sentralt på Hamar, i gangavstand til jernbanestasjonen. Høgskolens arealer er avsatt til offentlig formål i kommuneplanen og ligger helt inntil området som er avsatt til sentrumsformål. Dagens lokalisering er i tråd med både nasjonale, regionale og kommunale føringer for denne type besøks- og arbeidsplassintensiv virksomhet. Gjeldende kommuneplan for Hamar ble vedtatt i 2018. Arealer avsatt til tjenesteyting og sentrumsformål gir utviklingsmuligheter for høgskole/universitet.

[7] Verneklasse 2 er ikke et juridisk bindende vern, men et selvpålagt etatsinternt vern. I praksis betyr det at Statsbygg selv er ansvarlig for å ivareta de kulturhistoriske verdiene i bygningen.

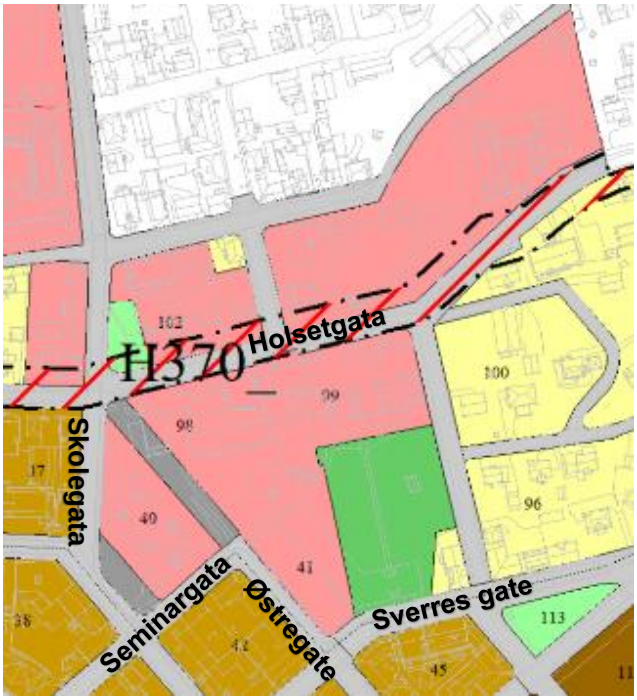
[8] Tiden som gjenstår utover 75 % anses å være så liten og fragmentert at kapasiteten vurderes som nær mot oppbrukt.

Figur 3 Dagens lokalisering på Hamar

Figur 4: Gjeldende reguleringsplan for «høgskolen i Hedmark avd. lærerutd. – Hamar og nærmeste omgivelser» vedtatt i 2001

Figur 5: Forslag til sentrumsplan Hamar, høringsfrist var 04.09.2021. H_370 viser hensynssone for høyspenningsanlegg. Gatenavn påtegnet.

Figur 6 Illustrasjonsplan som viser utbyggingspotensial i gjeldende reguleringsplan. Da området ble regulert var de lysebrune områdene ubebygget. Områdene markert med rød ring er fortsatt ubebygget. *Dagens situasjon ved studiested Blæstad*

Institutt for jordbruksfag holder til på studiested Blæstad på Ridabu utenfor Hamar, en gård HINN leier av fylkeskommunen. Situasjonen ved Blæstad omtales som kritisk grunnet bygningsmessige mangler, som for eksempel sanitær, dårlig ventilasjon, kalde lokaler, støyete kantine med mer. I tillegg har både undervisningen og forskningen utviklet seg over tid, og har nå helt andre krav til og behov for lokaler og utendørs arealer enn hva det opprinnelig var. Det er derfor et stort behov for å enten utbedre og utvikle

lokalene der man er, eller å flytte hele eller deler av instituttet tilknyttet Blæstad til en annen lokasjon og samtidig sikre tilgang til nødvendige jordbruksarealer.

Instituttet har til vanlig i dag nok plass til både undervisningsrom og arbeidsplasser, selv om de er uforholdsmessig inndelt med bl.a. store kontorer som følge av bygningskropp. De har flere klasserom de ikke får brukt fordi de er for små. Det er heller ikke tilfredsstillende universell utforming på Blæstad, og en rullestolbruker vil for eksempel ikke kunne bruke biblioteket.

Landbrukssenteret ble i sin tid etablert på området for bl.a. å styrke Blæstad. Landbrukssenteret er avhengig av instituttet for tilgang til møterom. Instituttet selv har god nytte av å ha disse næringsaktørene tett på. Det er lettere å få tak i forelesere, og er med på å skape et fagmiljø.

Studenter

Det var i både 2020 og 2021 ca. 150 campusstudenter (heltidsekvivalenter) på studiestedet, fordelt på følgende studieprogram:

- Bachelor i landbruksteknikk: 50
- Bachelor i agronomi: 70
- Årsstudium i agronomi: 25
- Årsstudium i landbruksteknikk: 5

Antall heltidsekvivalenter har vært stabilt siden fusjonen i 2017.

Årsstudiet i økologisk landbruk har ca. 160 studenter (fordelt på to år), men disse har ikke tilbud om undervisning på campus. Disse inngår da ikke i antall heltidsekvivalenter i denne oversikten.

Ansatte

Institutt for jordbruksfag hadde ved utgangen av 2021 19 ansatte, inkludert de som er knyttet til årsstudiet i økologisk landbruk:

- 11 faglig ansatte
- 2 Post-Docs + 2 stipendiater
- 3 administrativt ansatte + 1 driftsingeniør

2 Problembeskrivelse

HINN Hamar har flere kvaliteter som beliggenheten sentralt i Hamar, en bygningsmasse med egenart og historie og gode uteområder til bruk i undervisningen. Men det er også avdekket flere utfordringer knyttet til bygningsmassens kapasitet og egnethet for høyskoleformål. Det er høyt press på arealer både til ansatte og studenter, og ferdighetsarealer spesielt. Antall studenter og ansatte har økt vesentlig utover det dagens bygg ble dimensjonert for. I tillegg har nye undervisningsformer gitt behov for mer fleksible lokaler og nærhetsbehov mellom ulike romtyper. Etter vår vurdering vil problemet kunne gå ut over trivselen til studenter og ansatte, og kvaliteten på utdanningen og forskningen.

2.1 Hva er dagens problemer?

Etter en gjennomgang av dagens situasjon gjennom dokumentstudier, befaringer og intervjuer med brukerne av campus og deres viktigste samarbeidspartnere, er det avdekket flere problemer ved dagens bygningsmasse. Dagens løsninger har resultert i uhensiktsmessig bruk sett opp mot statlige føringer, forventninger fra høgskolens omgivelser og HINN sine egne strategier om faglig utvikling og studiekvalitet. I Tabell 5 oppsummerer vi de viktigste problemene som er observert, og vurderer hvilken årsak de har og hva konsekvensene kan bli for HINN og samfunnet ved å fortsette som i dag.

Problem	Årsak	Konsekvens
1) Ikke tilstrekkelig med arealer til undervisning, forskning, arbeidsplasser og sosiale soner.	Areal per student har historisk ligget lavt for høgskolens studiested på Hamar, sammenlignet med tilsvarende institusjoner. Vekst i antall studenter og ansatte uten tilstrekkelig økning i areal.	Vanskelig å imøtekomme kravet om 5-årig lærerutdanning med tilstrekkelig kvalitet og undervisningstimer. Krevende å fylle opp eksisterende studieplasser og realisere vedtatte planer om nye studieretninger, f.eks. innen bioingeniørfag. Mer bruk av digital undervisning som permanent erstatning for klasseromsundervisning kan føre til lavere trivsel og engasjement blant studenter, og trolig lavere undervisningskvalitet. Lav kapasitet på arbeidsplasser kan resultere i dårligere vilkår for forskning og annet konsentrasjonsarbeid. Permanent bruk av hjemmekontor kan hemme faglig utvikling og tverrfaglig samarbeid på sikt og vil påvirke muligheten for å oppnå de langsiktige målene for høyere utdanning og forskning, som muligens lavere kvalitet på forskningen. Dårligere undervisningskvalitet kan føre til mangelfull og mindre relevant kompetanse i studentenes møte med arbeidslivet, som igjen kan føre til lavere produktivitet og verdiskapning for samfunnet på sikt.
2) Nye undervisningsformer og studentaktiv læring lar seg vanskelig implementere, og forskning blir mindre relevant	Undervisnings- og ferdighetsrommene er ikke tilpasset dagens undervisningsformer. Behov innenfor forskningen, mangler nødvendige støttearealer og tilgjengelige arealressurser er generelt lite fleksible for endringer.	Dårligere undervisningskvalitet og manglende tilgang på ferdighetstrening, kan føre til mangelfull og mindre relevant kompetanse i studentenes møte med arbeidslivet, som igjen kan føre til lavere produktivitet og verdiskapning for samfunnet på sikt. Gradvis mer utdaterte spesialareal med lite kapasitet, kan også medføre at forskningen blir mindre relevant.
3) Mangelfull samhandling innad og mellom fagmiljøer	Fragmentert og ineffektiv bygningsmasse og en presset arealsituasjon over tid, har gjort	Gir en ineffektiv drift og mindre samhandling enn HINN ønsker å legge opp til, for eksempel innen

	at fagmiljøer som har nytte av samarbeid er spredt ut over campus. Det er ikke tilstrekkelig eller egnede møteplasser for utadrettet virksomhet.	tverrfaglig forskning og FoU-virksomhet. Kan også begrense de ansattes trivsel på sikt grunnet manglende møteplasser for fagmiljøer som naturlig hører sammen.
4) Dårlig inneklima og støy påvirker studie- og arbeidshverdagen negativt	Luft, temperatur, støy fra musikkrom	Støy fra musikkrom gir forstyrrelser for annen undervisning og arbeid og kan føre til lavere produktivitet. Dårlig inneklima kan gi milde helseutfordringer som hodepine og konsentrasjonsvansker.

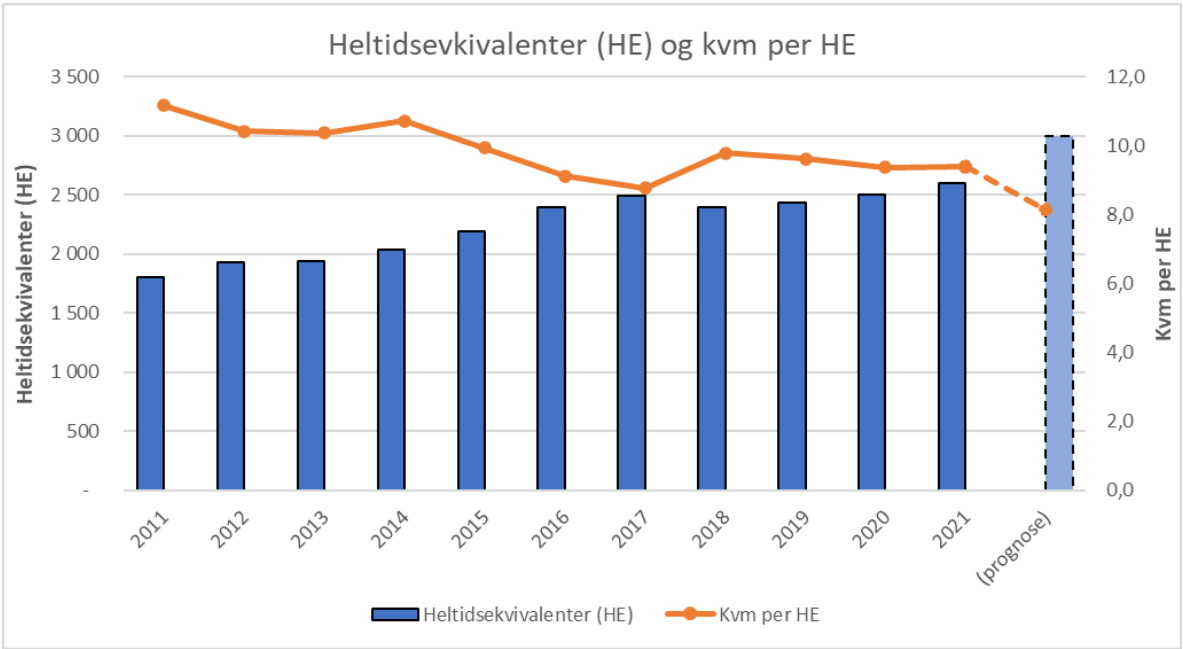
Tabell 5 Dagens problemer med bygningsmassen ved studiested Hamar

2.2 Problem 1 Knapphet på arealer til HiNNs kjernevirksomhet

Det er i dag en knapphet på arealer til undervisning, forskning og velferd. Utnyttelsen av undervisningsrommene og spesialrommene ligger i det øvre sjiktet av hva som vurderes av HINN som mulig å få til, mens grupperomsbelegget tyder på at studentene ikke har nok arenaer for selvstudie, individuelt og gruppevis. Cellekontorer har blitt ombygd til flerarbeidsplasser, og kapasiteten for arbeidsplasser er nå fullt utnyttet. De delte løsningene oppleves i intervjuer som trange og forstyrrende for konsentrasjonsarbeid fordi det heller ikke er tilstrekkelig med støttearealer for veiledning og telefonsamtaler/videomøter i nærheten av kontorene. Samtidig har samtlige institutter planer om nye ansettelser som følge av utvidete og/eller nye studietilbud og målsetninger om økt forskningsaktivitet

Årsak

Høgskolen på Hamar vokste i perioden 2006-2021 fra i underkant av 1 800 til ca. 2 600 studenter (heltidsekvivalenter), som er en økning på ca. 45 %. Figur 7 viser at for perioden 2011-2021 har målt antall kvadratmeter per heltidsekvivalent falt fra ca. 11,2 kvm til ca. 9,3 kvm, en reduksjon på ca. 17 %.

Figur 7 Antall heltidsekvivalenter (HE) og målt kvadratmeter per HE i perioden 2011-2022. Kilde: DBH, Statsbygg og HINN.

Høgskolens samlede areal fordelt på antall studenter er i dag lavt sammenlignet med tilsvarende UH-institusjoner. I NOKUTs sakkyndig-rapport i forbindelse med vurdering av HINNs universitetssøknad i 2018 (NOKUT, 2019), ble det påpekt at HINN er den institusjonen med færrest kvadratmeter per student i sektoren. I rapporten anbefaler sakkyndig komité HINN å øke kvadratmeter per student på en del av studiestedene. Hamar er et av studiestedene med lavest kvadratmeter per student, hvor i tillegg bygningsmassen vurderes å ha lav effektiv bruksgrad.[9]

Utfordringene med arealsituasjonen vil forsterke seg ytterligere som følge av endringen av grunnskolelærerutdanningen til en 5-årig utdannelse og den økte satsingen på livslang læring som er et av målene høgskolen har i utviklingsavtalen med KD. I tillegg er det et prioritert område, både på nasjonalt og regionalt nivå, å få flere til å søke seg til lærerstudiene. Det har også vært vurdert en ny bachelor innenfor systemtenkning og spill, men det er per i dag ikke mulig å gjennomføre som følge av plassbegrensningene.

Konsekvens
Arealkartlegging fra 2017 (Statsbygg, 2017) og bookingdata fra 2020 (kap. 1.4) viser at det er lite tilgjengelig areal for studentene. Bruken av auditorier og undervisningsrom er høy og gjør det vanskelig for høgskolen å tilpasse og endre undervisningen gjennom et semester. Det høye grupperomsbelegget tyder på at studentene ikke har nok arenaer for selvstudie og gruppearbeid. En konsekvens av for lite tilgjengelige arealer, kan også være dårligere studentvelferd og tilbud for studenter utover undervisningstiden, som kan gi lavere trivsel og mer opplevd utenforskap.

En økning i studietilbudet og studentmasse vil etter utreders vurdering være krevende å håndtere med dagens romressurser. Med en vekst i studenter og ansatte, vil det uten tiltak i bygg og infrastruktur, være behov for mer permanent digital undervisning og fast bruk av hjemmekontor for ansatte. Dette kan føre til lavere trivsel, dårligere undervisningskvalitet og svakere samhandling. Vi mener den negative utviklingen i skår på noen utvalgte parametere fra studentenes helse- og trivselsundersøkelse fra 2018 (Folkehelseinstituttet, 2018) til pandemiåret 2021 (Folkehelseinstituttet, 2021) underbygger viktigheten av fysisk tilstedeværelse for tilfredshet med undervisning og læringsmiljø.

Spørsmål	Hamar		Landet	
	2018	2021	2018	2021
Tilfredshet med studiet – undervisningen	61	44	62	43
Tilfredshet med studiet – det fysiske læringsmiljøet	62	37	60	36

Tabell 6 Skår på utvalgte parametere fra studentenes helse- og trivselsundersøkelse 2018 og 2021 (Folkehelseinstituttet 2018 og 2021)

Ved å videreføre dagens sitasjon ved høgskolen risikerer HINN at det ikke vil være plass til nyansatte som følge av endringen fra 4- til 5-årig grunnskolelærerutdanning, eller til forskningsprosjekter knyttet til blant annet satsingen innen bioteknologi, som har fått finansiering av Forskningsrådet og Sparebankstiftelsen i Hedmark.

[9] For nybygg i UH-sektoren de siste årene ligger kvadratmeter per student for sammenlignbare studiesteder rundt ca. 10. I et nybygg vil utnyttelsesgraden være høyere enn i en eldre og mer fragmentert bygningsmasse som i utgangspunktet ikke er bygget for dagens undervisningsformer og forskningsmetoder.

2.3 Problem 2: Nye undervisningsformer lar seg vanskelig implementere

Studiestedets bygningsmasse er utformet etter gammel høgskoledrift, og gir for flere fagretninger en uhensiktsmessig og ineffektiv bruk av arealene som ikke støtter godt nok opp om ønskede undervisningsformer, både innen teoretiske fag og praktiske fag. Ett av delmålene i utviklingsavtalen med KD, er at *'… utdanningene skal være relevante og forberede studentene på en framtidig yrkeskarriere.*'

Flere av instituttene oppgir at det er vanskelig å finne egnede undervisningsrom og støttearealer som grupperom, forberedelsesrom og lager, og at det ikke er kapasitet til å gjennomføre tilstrekkelig ferdighetstrening for studentene. Det har vært en gjennomgående tilbakemelding i intervjuene at det ikke er tilgjengelig større, flate og fleksible undervisningsrom som kan deles opp underveis i en undervisningsbolk (felles og gruppevis). Det er kun ett egnet slikt rom på campus. Med unntak av MoCap-studioet har Spillskolen ingen spesialrom, og studentene er avhengig av å finne ledige og egnede rom for å rigge opp og ned utstyr fra gang til gang. Dette gjør at studenter bruker uforholdsmessig mye tid på forflytning og kan oppleve at det er fullt, noe som igjen kan føre til at planlagte prosjekter og egentrening ikke blir gjennomført. Spillskolen har ellers et undervisningsrom som kun er rigget for å ta et årskull av gangen, og vil med en toårig master få problemer med å gjennomføre undervisningen. Videre er det avdekket mangel på ulike former for lærings-/teknologilaboratorier, der studenter kan få opplæring i å øve seg på å bruke utstyr til bl.a. programmering. Høgskolen har for eksempel i realfag kjøpt inn klassesett med ulike former for programmerbare roboter, programmerbar LEGO, mikrochips og nettbrett. Dette er utstyr som brukes i enkelte undervisningsøkter, men hvor studentene i fravær av lokaler ikke får anledning til å øve og få veiledning utover praksisen de får i undervisningen.

Institutt for bioteknologi er godt fornøyde med de laboratorium-fasilitetene de har i dag, men gjennom samtaler påpeker de at arealene trenger kontinuerlig oppdatering og utvikling av utstyret. Spesielt innenfor bioteknologi og Spillskolen, som i dag krever mye høyteknologisk utstyr, er det en rask utvikling innen fagfeltet. Det er derfor vanskelig å spå hva som vil bli gjeldende teknologier og metoder om 10-20 år, men det vil påvirke hva som blir nødvendig infrastruktur og type studietilbud.

Knappheten på fleksible arealer og tilpassing til digitale verktøy medfører at ønsket undervisningsform og mer studentaktiv læring ikke lar seg gjennomføre i den grad høgskolen ønsker å legge opp til.

Årsak

Dagens bygningsmasse består av en fragmentert bebyggelse fra tre ulike århundrer, og er av ulik kvalitet. Høgskolen har også over tid inngått leieforhold for ulike typer lokaler. Dette gjelder arealer i Midtbyen Park (Skolegata og Grønnegata), men også arealer i Biohuset som nå i stor grad benyttes av lærerutdanningen og Spillskolen i tillegg til institutt for bioteknologi. Det leies også tid ved kulturhuset Gregers av musikkutdanningen. Manglende fleksibilitet i de ulike arealene høgskolen disponerer reduserer muligheten for å benytte og utvikle nye typer undervisningsformer, fordi arealene legger begrensninger på hvordan ulike typer undervisning (ikke) kan gjennomføres. På tross av en relativt høy andel ferdighetsrom, er flere av rommene utdaterte og trange og oppleves som lite tilgjengelige både blant studentene og undervisere.

Konsekvens

Konsekvensen av at arealene ikke er tilpasset dagens undervisningsformer, som mer gruppebasert undervisning og mer studentaktiv læring, kan være redusert læringsutbytte, både i mengde og kvalitet. Et lavere og mindre relevant læringsutbytte kan påvirke produktiviteten til studentene når de går ut i arbeidslivet, og dermed også verdiskapingen i samfunnet over tid. Selv om effekten sammenlignet med

en bedre arealsituasjon kan være vanskelig tallfeste, forventer vi at utfordringer i dag akkumuleres og gir større problemer på sikt fordi en større studentvekst, kombinert med forventninger om nye undervisningsformer, vil gi et større gap mellom behov og faktisk tilgang på infrastruktur.

Eksempelvis får ikke studenter ved fakultet for lærerutdanning og pedagogikk nødvendig ferdighetstrening i ulike digitale hjelpemidler. Hamar kommune er en av de største arbeidsgiverne for studenter fra campus Hamar, som følge av geografisk tilknytning. Kommunen har sett det som en utfordring fra rundt 2017, at en større andel av utdanningen av elevene i den kommunale skolen skjer digitalt, samtidig som de opplever at lærerne som kommer ut fra utdanningsinstitusjonen ikke er godt nok oppdatert på digital undervisning. Utviklingen av undervisningen skjer i skolene, og de som kommer ut som lærere nå har digitale ferdigheter, men ikke god nok kjennskap til pedagogiske verktøy for digital opplæring/undervisning.

AR/VR er forventet å spille en stor rolle i fremtiden innenfor undervisning, forskning og arbeidsmarked. Her har HINN i dag en god posisjon for å ligge i front i utviklingen, bl.a. fordi de har begge studieretninger samlet innenfor samme fakultet på samme studiested, noe som ikke er vanlig andre steder. Dagens arealsituasjon risikerer derimot å sette begrensninger for utviklingen, både som følge av manglende fasiliteter og kvaliteten på de fasilitetene høgskolen i dag har i de leide arealene i Midtbyen Park.

Gradvis mer utdaterte spesialareal, gir også begrensninger for forskningsaktivitet. Konsekvensen forventer vi er mindre relevant forskning enn det man ellers kunne fått med bedre tilpasset infrastruktur.

2.4 Problem 3: Mangelfull samhandling innad og mellom fagmiljøer

HINN vektlegger tverrfaglighet og samhandling mellom fagmiljøer på høgskolen og med eksterne aktører. Det siste kommer også frem av utviklingsavtalen HINN har med KD, hvor et av målene er *'…HINN skal utvikle et tett og forpliktende samarbeid med arbeidslivet i Innlandet.*' Dette vil også være en naturlig del av satsningen på Livslang læring. HINN ønsker å være en synlig aktør og skape innovative løsninger, noe de tror best gjøres i samarbeid. Det er vurdert å være et gap mellom ønsket retning og dagens situasjon, og det kan antas at noe av problemet kan tilskrives dagens lokaler, selv om fysisk miljø ikke alene løser samarbeidsutfordringene.

Fagmiljøer som skal og bør samarbeide sitter i dag spredt over hele campus og er fordelt på ulike etasjer og bygg, og det er mangel på faglige og sosiale møteplasser tilknyttet kontorene. For de fagansatte oppleves arbeidsplassorganiseringen som en hemmer for faglig samarbeid og utvikling, og det er blant flere institutter et ønske om å sitte i nærheten av hverandre innenfor faget. Ansatte som er avhengige av å bære med seg instrumenter eller annet av en viss størrelse mellom kontoret og undervisningsrommet fra gang til gang, særlig innenfor musikkfagene, opplever det som krevende og ineffektivt. Fakultetene ved HINN oppgir at mangel på fleksible arbeidsplasser for ansatte fra andre studiested er en hemmer for forskningssamarbeid.

HINN har i dag en sentrumsnær lokasjon, uten at høgskolen selv føler den helt har lykkes med å dra nytte av denne sentrale plasseringen i interaksjonen med samfunns- og arbeidsliv i området, samtidig som de har en klar målsetting i sin egen studiestedsutviklingsplan om å være åpen og inviterende mot omgivelsene. Dette er vurderinger som understøttes i samtaler med ulike deler av næringslivet i tilknyttet området. Dette kan ha flere årsaker, men etter vår vurdering er ikke dagens arealer ved høgskolen tilrettelagt for konferanser og møteplasser for en mer utadrettet virksomhet eller gjennomføring av disputaser. Dette er også noe som kommer frem i samtaler med representanter for Hamar kommune, og at det fremover blir viktig med sambruk og interaksjon mellom kommunen og HINN.

Årsak

Som vist i Figur 7**Feil! Fant ikke referansekilden.**, har HINN hatt en stor vekst i antall studenter og ansatte uten at tilgangen på areal har økt tilsvarende. Høgskolen har i løpet av de siste 10-12 årene leid arealer i Biohuset og Midtbyen Park, og har i perioder måttet løse utfordringer med å skaffe tilstrekkelig med arbeidsplasser nærmest fra dag til dag. Nå sitter det for eksempel ansatte fra LUP i flere ulike bygg inne på studiestedet, i Midtbyen Park og i Biohuset, mens Spillskolen har spesialarealene sine i Midtbyen Park og det meste av undervisning og ansattarealer i Biohuset. Dette er forhold som over tid har medført stor avstand mellom fagmiljøer, ansatte og studenter og skaper logistikkutfordringer i hverdagen. Det finnes i dag få sosiale soner utenfor ABC-bygget innenfor campus, og de som finnes oppleves som for små og mindre imøtekommende.

Konsekvens

Den fragmenterte bygningsmassen og utfordringene med å orientere seg innenfor fagmiljøer som sitter spredt rundt på campus og i leide lokaler, vurderes å være begrensende for samhandlingen. Det gir en ineffektiv drift og mindre samhandling både internt og eksternt enn HINN ønsker å legge opp til, for eksempel innen tverrfaglig forskning og FoU-virksomhet. Mindre samhandling kan gi mindre relevant forskning, innovasjon og gjensidig kompetanseutvikling i samarbeid med arbeids- og samfunnsliv. Det kan også begrense de ansattes trivsel på sikt grunnet manglende møteplasser for fagmiljøer som naturlig hører sammen.

Fremover blir det, i tråd med nye krav til åpenhet og tverrfaglighet i forskningen, enda viktigere å jobbe på tvers av fag og studiesteder. Sakkyndig komité (NOKUT, 2019) fremhever også at faglig samarbeid på tvers av ulike institusjoner kan være et middel for å øke kvaliteten både i utdanning og forskning. Uten tiltak vil det etter vår vurdering bli vanskeligere å tilrettelegge for slik tverrfaglig samarbeid, da studiestedet hverken vil ha tilgjengelige gjestearbeidsplasser eller arenaer for uformelle og mer formelle møteplasser.

2.5 Problem 4: Dårlig inneklima og støy påvirker studie- og arbeidshverdagen negativt

Ansatte og studenter klager i dag over støy fra aktiviteter i forbindelse med musikkrommene, som forstyrrer undervisning, forskningsaktivitet og de nærmeste naboene til campus. I tillegg har flere av instituttene meldt fra om relativt store utfordringer knyttet til ventilasjon og varme i flere av byggene. Målinger Statsbygg regelmessig gjennomfører, viser at særlig auditoriene i C-bygget har temperaturer over anbefalte nivåer spesielt i fyringssesongen og karbondioksidnivåer regelmessig opp mot øvre anbefalte normer fra Folkehelseinstituttet (Folkehelseinstituttet, 2015). I A-bygget fra 1800-tallet er det i dag primært arbeidsplasser samt et auditorium. Bygget oppleves som kaldt, men med god luft. Avvikende er meldt over lengre tid til Statsbyggs driftsorganisasjon.

Årsak

Høgskolen har over tid forsøkt å dekke behovene for spesialrom innenfor bl.a. musikk gjennom interne omrokkeringer og ombygginger. Det har ført til at musikklaboratoriet ble flyttet fra B-bygget for å frigjøre lokaler til kontorer, og er nå til sjenanse for kontorlokalene i M-bygget. Det samme gjelder for både K- og B-bygget. Musikkrommene ligger i dag spredt i flere bygg, og forstyrrer av den grunn langt flere enn om de lå mer samlet. De fleste musikkrommene har manglende lydisolering, som forstyrrer annen aktivitet i nærheten. I tillegg har flere av musikkøvingsrommene manglende ventilasjon, som gjør det nødvendig å åpne vinduer under øvinger for å få luftet.

Problemene med ventilasjon knytter seg særlig til C-bygget, hvor hele ventilasjonssystemet henger sammen. Temperaturen i auditoriene stiger over anbefalte nivåer når studentene tar det i bruk. Ventilasjonssystemet øker kapasiteten, som igjen medfører at det blir veldig kaldt på kontorene i samme bygg. Dårlig ventilasjon er også årsaken til at karbondioksidnivåene regelmessig ligger opp mot anbefalt norm i auditoriene.

Konsekvens

Støy fra musikkrom gir forstyrrelser for annen undervisning, forskning og annet konsentrasjonsarbeid, som igjen kan føre til lavere produktivitet. Dårlig inneklima kan gi helseutfordringer som hodepine og konsentrasjonsvansker, som kan påvirke studentenes utbytte av undervisningen og de ansattes produktivitet og trivsel.

3 Behovsanalyse

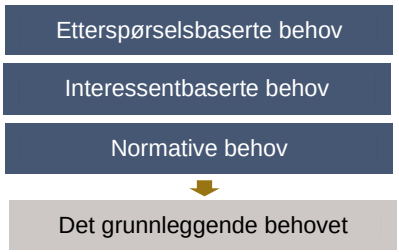
Behovsanalysen skal i henhold til FINs rundskriv R108/19 (Finansdepartementet, 2019) beskrive bredden i aktuelle, konkrete behov relatert til problembeskrivelsen, vurdert i et overordnet samfunnsperspektiv. Den skal inneholde en kartlegging av relevante interessenter/aktører i en interessentanalyse. Analysen skal få frem hvem som berøres av tiltaket og avdekke interessekonflikter. Analysen må inneholde en vurdering av styrken i de ulike identifiserte behovene og det må komme frem hvilket behov som skal legges til grunn for den videre utredningen.

Behovene skal uttrykke en fremtidig ønsket tilstand på en måte som gir rom for å vurdere alternative løsninger eller konsepter.

Vi har benyttet følgende tre metodiske tilnærminger for å identifisere behov

1) Etterspørselsbaserte behov: Tar utgangspunkt i et misforhold mellom tilbudt kapasitet/ytelse og etterspørsel for å identifisere behov
2) Interessentbaserte behov: Identifisering og kartlegging av behovene til grupper som kan bli berørt av tiltaket
3) Normative behov: Kartlegging av relevante overordnede politiske mål, lover og regler og drøfting av samfunnsbehov i lys av disse

På bakgrunn av disse analysene kan vi definere det grunnleggende behovet som utløser planlegging av tiltak (prosjektutløsende). Prosessen er illustrert i Figur 8 under.

Figur 8 Prosessen frem til det grunnleggende behovet

3.1 Etterspørselsbaserte behov

Antall studenter og årsverk på studiestedet er en av de viktigste parameterne for dimensjonering av et fremtidig studiested, og påvirker hvordan dagens utfordringer vil utvikle seg i fravær av tiltak. Fremover forventes student- og ansattvekst og endring i arbeidsform. Senest ved studiestart høsten 2021 var det en økning på drøye 100 studenter (heltidsekvivalenter) fra året før. Studentveksten som legges til grunn er i all hovedsak basert på:

- Den nasjonale reformen hvor faglærerutdanningen går fra 3-åring BA til 5-åring MA
- Vedtatt endring i grunnskolelærerutdanningen fra 4- til 5-årig
- Allerede tildelte studieplasser innenfor barnehage- og lærerutdanningen
- Vedtatte nytt studieprogram i bioteknologi

Økningen i studietilbud og utdanningsvarighet er vurdert å gi en vekst på ca. 400 studenter den neste femårsperioden. Deretter legger Statsbygg til grunn at etterspørselen vil flate ut. Tilsvarende er en forventet vekst på ca. 75 ansatte årsverk knyttet til studentvekst og ambisjonen om en større andel fagstillinger og førstestillinger. Den største prognoseusikkerheten vil være HINNs egne strategiske valg og prioriteringer i studiestedsporteføljen og usikkerhet rundt hva som skjer med studentplassene studiestedet har fått midlertidig tildelt i forbindelse med koronapandemien. I tillegg vil det være en

usikkerhet, forbundet med i hvilken grad forholdene beskrevet i kap. 2 Problembeskrivelsen reduserer muligheten for å realisere den forventede veksten på studiestedet.

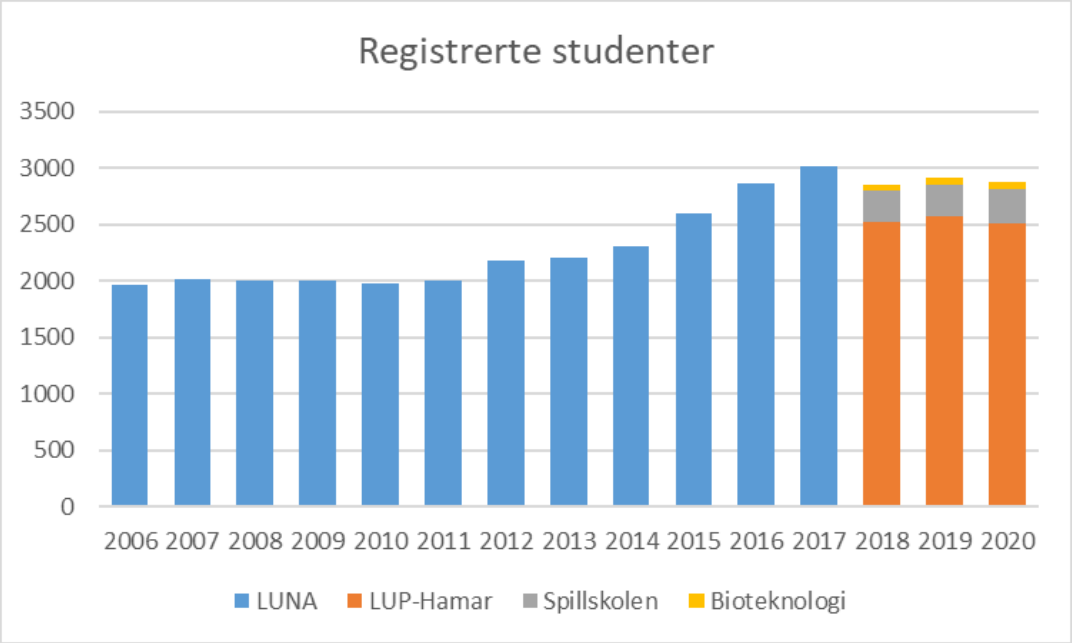
Utover antall studenter og årsverk er det også andre utviklingstrekk som vil kunne påvirke arealbruken fremover. Pandemien som har pågått siden mars 2020 har skutt fart i en rekke endringsprosesser, og utredningen legger til grunn at det vil skje en utvikling både innenfor bruk av digitale verktøy, undervisningsformer og livslang læring, teknologi og arbeidsplassorganisering, men det er foreløpig usikkert i hvilken retning utviklingstrekkene vil påvirke arealbehov.

Fremover forventes student- og ansattvekst

Utredningen legger til grunn en moderat økning i heltidsekvivalente campusstudenter, begrunnet med historisk utvikling og prognoser.

Historiske tall

HINN Hamar vokste i perioden 2006-2021 fra i underkant av 2 000 til ca. 3 000 studenter.

Figur 9 Utvikling av antall studenter ved studiested Hamar fra 2006-2020

I perioden 2018-2021 har det vært en økning fra snaut 2 400 til ca. 2 600 heltidsekvivalenter[10].

	Studenter totalt		Endring %	Heltidsekvivalenter		Endring %
	2018	2021		2018	2021	
ALB	45	110	144 %	45	110	144 %
AMEK	280	255	-9 %	280	255	- 9 %
LUP	2525	2660	5 %	2067	2227	8 %

[10] Sum i Tabell 7 inneholder også et svært begrenset antall studenter (utveksling) for fakultet for økonomi og samfunnsfag.

SUM	**2 850**	**3 040**	**7 %**	**2 392**	**2 595**	**8,5 %**

Tabell 7 Utvikling i antall studenter og heltidsekvivalenter etter fusjonen, 2018-2021 (DBH)

Forventinger fremover

Den største forventede økningen av studenter på studiesteder kommer innenfor LUP, og primært som følge av endringen av grunnskolelærerutdanningen (GLU) fra 4- til 5-årig. På de to andre fakultetene er det mindre forventede endringer i studentantallet, selv om økningen innenfor ALB isolert sett er stor sammenlignet med dagens studenttall på fakultetet. HINN legger ellers opp til vekst i etter- og videreutdanning, men disse studentene er ikke forventet å påvirke arealbehovet i særlig grad fordi studiene hovedsakelig vil være basert på nettstudier, desentralisert undervisning og noe mindre samlingsbasert undervisning.

Fakultet	Heltidsekvivalenter			
	2021	Dimensjonerende prognose	Endring	Kommentar
ALB	110	130	20	Ny BA (vedtatt)
AMEK	255	350	95	Ny MA (søker)
LUP	2 227	2 600	373	Endring av GLU fra 4- til 5-årig
SUM	**2 595**	**3 000**	**405 ***	**Rundet ned til nærmeste 100 ***

Tabell 8 Dimensjonerende prognoser for antall studenter (heltidsekvivalenter) inkludert vurdering av usikkerhet

* Se vurdering av usikkerhet i prognosene

I tillegg til endringene innenfor GLU, er det en forventing om at LUP fyller alle plasser ved de utdanningene de i dag har innenfor GLU, barnehagelærerutdanningen (BLU) og lektorutdanningen. For de øvrige studieretningene innenfor LUP er det antatt at studenttallet holder seg rundt 2021-nivået.

Hele økningen innenfor AMEK kommer som en følge av satsningen på ny master innenfor spillutvikling og interaktiv simulering, som er planlagt startet opp høsten 2023. Denne erstatter et allerede etablert årsstudium og forventes å bli veldig attraktiv. Øvrige studier er forventet å holde seg rundt 2021-nivået.

For ALB er det forventet en videre økning av antall studenter som følge av en ny vedtatt bachelor Bioingeniør som startet opp høsten 2021, samtidig som det er planlagt med en liten reduksjon i antall masterstudenter.

Vi viser til Figur 7 i kapittel 2 som illustrerer gapet mellom etterspørsel etter areal som følge av forventet studentmasse og tilgangen på arealer i dag.

Summen av makrotrender og sentrale føringer tilsier nullvekst

Ut fra summen av langsiktige trender legger vi til grunn en flat vekst, etter at vi har lagt inn økning ut fra allerede oppstartede og vedtatte nye studieplasser og studieprogram.

Generelle befolkningstrender tilsier en flat eller noe fallende etterspørsel etter studieplasser. Framskriving av befolkningen fra SSB mellom 19-34 år, som antas å være mest studierelevant alder, viser nedgang til 2050 med over 10 prosent. Samtidig er studietilbøyeligheten i befolkningen økende.

Forskningsrådets indikatorrapport fra 2020 viser at søknader til høyere utdanning har stabilisert seg de siste årene. I 2019 var det totalt 281 702 studenter i Norge. Det har vært omtrent like mange studenter siden 2016. De største vekstperiodene var fra slutten av 1980-tallet til årtusenskiftet og fra 2008 til 2017. De siste par årene har veksten vært mer moderat. På tross av mindre ungdomskull har koronapandemien og historisk høye ledighetstall imidlertid ført til den kraftigste økningen i antall søkere til høyere utdanning i 2020 på over ti år.

Usikkerhet i prognosene
Det er naturlig nok stor usikkerhet i slike prognoser som i Tabell 8, som skal forsøke å se langt inn i fremtiden. En usikkerhet i prognosene er om alle studentplassene som i dag står tomme innenfor GLU, BLU og lektorutdanningen fylles opp som forutsatt. Samtidig kan det også komme en ytterligere økning innenfor de samme studiene, hvis dagens plasser fylles opp. Det er et stort behov for å utdanne flere lærere, og det pågår både nasjonale og regionale kampanjer for å rekruttere flere lærerstudenter.

Hele den planlagte økningen innenfor AMEK - Spillutdanninger avhenger av en endelig godkjenning hos NOKUT. Søknaden forventes sendt i løpet av høsten 2022.

I prognosene for fremtidige studentplasser, ligger det for Hamar inne opp mot 175 plasser midlertidig tildelt i forbindelse med koronapandemien. I et svar fra 25. juni 2021 gir KD tilbakemelding om at det ikke er avklart hva som vil skje med de aktuelle studieplassene fremover, utover at kull tatt opp til og med 2021 vil finansieres på ordinær måte for å fullføre studieløpet. Etter hvert som konjunktursituasjonen normaliseres, vil også den samlede studiekapasiteten i sektoren bringes tilbake til det normale. Regjeringen vil komme tilbake til dette i senere budsjettår, med utgangspunkt i utviklingen i arbeidsmarkedet. Det vil derfor være en stor usikkerhet rundt hva som skjer med de midlertidige plassene og om også nye kull vil bli tatt opp etter 2021.

Vurdering
Det er relativt stor usikkerhet i deler av prognosen, ikke minst som følge av pandemisituasjonen, og det er en del plasser som skal fylles opp som ikke har studenter i dag. Vi har derfor valgt å avrunde sum for prognosen ned til nærmeste hundre, som gir en prognose for KVU-en på totalt 3 000 studenter (heltidsekvivalenter). Det tilsier en fremtidig økning på ca. 400 studenter ved studiested Hamar.

Utredningen legger til grunn vekst i antall årsverk fra 326 til 400

Antall årsverk tilknyttet studiestedet gir grunnlag for dimensjoneringen av ansattareal, og sier også noe om hvordan dagens utfordringer vil utvikle seg i fravær av tiltak. Flere ansatte, spesielt på ledelsesnivå, er tilknyttet flere av studiestedene og har arbeidssted flere plasser. En slik tilnærming er nødvendig for at HINN skal kunne fungere som en studiestedsovergripende institusjon, og krever også en egen organisering av arbeidsplassareal for denne typen ansatte. Antall årsverk som er definert med tilholdssted på Hamar sier derfor ikke alt om behovet for ansattareal, men er det beste utgangspunktet vi har.

Den viktigste driveren for vekst i ansatte er studentveksten. I tillegg har HINN en ambisjon om å bli akkreditert som universitet, og for å oppfylle denne ambisjonen må andel førstestillinger og fagstillinger øke i forhold til studentantall. Usikkerheten i prognosene for antall årsverk er først og fremst knyttet til studentvekst, men også til rekrutteringsgrunnlag for førstestillinger og utvikling i forskningsvirksomhet på Hamar.

I 2021 hadde HINN på Hamar 383 ansatte tilsvarende 326 årsverk, som ga et forholdstall mellom antall ansatte og studenter (heltidsekvivalenter) på ca. 1:8. Dette er å anse som lavt, da snittet innenfor sektoren er på ca. 1:6[11].

Årsverk historikk HINN Hamar	2018	2019	2020	2021	Prognose
Årsverk	252	268	285	326	400
Relativ årlig vekst årsverk		11%	3%	11%	-
Andel årsverk av fagstillinger i førstestillinger	62,7%	61,51%	65,46%	62,82%	-
Andel fagstillinger	74%	72%	74%	77%	77% (antatt)
Student heltidsekvivalent/fagstilling årsverk	12,7	12,5	11,8	10,3	9,7

Tabell 9 Utvikling i årsverk 2018-2021.Kilde: DBH og HR-avdelingen ved HINN

Som Tabell 9 viser har studiested Hamar en relativt god dekning av fagligstillinger (årsverk) per student, og har også siden 2018 økt både antall årsverk og fagstillinger forholdsvis sammenlignet med studentvekst slik at tallet for 2021 er nede på litt over 10 studenter per faglige årsverk.

Andel faglige årsverk i førstestillinger vurderes også i universitetssøknaden, og her ligger HINN lavt sammenlignet med de nye universitetene. Samlet sett var komiteens vurdering at HINN ikke oppfyller kravet til tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling innenfor institusjonens faglige virksomhet.

Årsverk per fakultet	2021	Dimensjonerende prognose	Endring	Kommentar
ALB	21	32	11	
AMEK	28	45	17	
LUP	240	305	65	
Andre	37	40	3	
SUM	**326**	**400 ***		**Rundet ned til nærmeste 100 ***

Tabell 10 Dimensjonerende prognoser for antall ansatte (årsverk) inkludert vurdering av usikkerhet

* Se vurdering av usikkerhet i prognose

Prognosene ser på estimerte antall årsverk som vil trenge en arbeidsplass. Det har vært dialog med det enkelte fakultet for å få dokumentert forventning til fremtidige årsverk og årsaken til endringene. Forventede økninger er primært knyttet til å betjene en forventet økning i studentmassen, men kommer også som følge av en økning andel førstestillinger og en økt ekstern forskning og ph.d.

[11] Statsbygg, Kunnskapsgrunnlag for universitets- og høgskolesektoren – rapport A, oktober 2017 (Statsbygg, 2017)

Usikkerhet i prognosene

Usikkerheten i prognosene knytter seg i stor grad til usikkerheten i den forventede veksten i antall studenter. Samtidig er det en usikkerhet knyttet til hvilken grad HINN klarer å tiltrekke seg både prosjektmidler og rekruttere tilstrekkelig med fagfolk.

Vurdering

Utredningen legger til grunn at det vil være 400 årsverk ved HINN Hamar, en økning med 74 fra dagens 326 årsverk.

Digitalisering: Ambisjon om å endre arbeidsformer med utgangspunkt i nye digitale verktøy

Det er en rask utvikling innen digitale løsninger, også innen UH-sektoren. Undersøkelser fra 2018 (Diku, 2019) viser at bruken av digitale ressurser har økt, men at bruken så langt underbygger tradisjonell undervisning i stedet for å endre den. Pandemien har gitt en brå omstilling til bruk av mer digitale løsninger i undervisningen, men har også vist at de tekniske løsningene og fysiske romløsningene i dag ikke nødvendigvis er godt egnet for digital undervisning. Hvordan digital og fysisk undervisning vil utvikles er fortsatt vanskelig å si, men det er vanskelig å se for seg et heldigitalt studiested. Både ansatte og studenter påpeker viktigheten av å kunne være fysisk til stede samtidig som fleksibiliteten de digitale løsningene kan gi fremheves. Mer vektlegging av deling av forskningsdata og internasjonalisering av forskning vil også påvirke behovet for digitale løsninger, og at byggene legger til rette for god digital infrastruktur (Forskningsrådet, 2020). I ny digitaliseringsstrategi for universitets- og høyskolesektoren 2021-2025 (Kunnskapsdepartementet, 2021) er ambisjonene høye med tanke på å endre undervisning og forskningsmetoder med utgangspunkt i nye digitale verktøy.

Endring i undervisnings- og arbeidsformer

Undervisning i teoritunge fag har historisk blitt basert på forelesninger med lite dialog mellom foreleser og studenter. Det er en utvikling mot mer studentaktiv læring der seminarer med inndeling i mindre grupper og samhandling mellom underviser og studenter er mer fremtredende.

Det er en dreining fra den stereotypiske «enslige forskeren på cellekontoret» til mer åpen forskning og forskning som pågår i forskningsfelleskap. Forskningsrådets policy for åpen forskning (Forskningsrådet, 2020) legger føringer om en mye større grad av tverrfaglighet, brukermedvirkning og involvering av befolkningen i forskningen. Formålet er å styrke tilliten til og kvaliteten ved forskningen som utføres.

Tradisjonen for arbeidsplasskonsepter i akademia er i stor grad basert på privatiserte cellekontor, og det er det også ved HINN. Trender mot mer åpen forskning og tverrfaglighet i både forskning og undervisning kan kreve en annen grad av samhandling enn det som er mulig innenfor det tradisjonelle arbeidsplasskonseptet, samtidig må det fortsatt være arealer som legger til rette for konsentrasjonsarbeid. Statsbygg leder i 2021 og 2022 forskningsprosjektet «arbeidsplasser i akademia», som ser på barrierer og drivere for innføring av nye arbeidsformer i akademia, men det er for tidlig å komme med konklusjoner fra dette arbeidet.

For arbeidsplasser generelt har pandemien gitt en brå endring i måten vi jobber, men det er for tidlig å si hvordan varige endringer vil slå ut når pandemien gradvis slipper taket i samfunns- og arbeidsliv. Avstandskrav knyttet til smittevern kan påvirke samtidig tilstedeværelse, gjennomføring av møter og romkapasitet som gir økt arealbehov. Motsatt kan alternative arbeidssteder, økt digitalisering og mer fleksible arbeidstider gi redusert arealbehov. Ledelsens strategiske valg vil være avgjørende for hva slags tilstedeværelse og arbeidsliv som blir gjeldende etter pandemien.

HINN ønsker å være en foregangsinstitusjon for livslang læring

Det har de siste årene vært bred politisk satsing på desentrale utdanninger og læring hele livet. Dette medfører et samfunnsbehov for tilrettelegging ved studiesteder. Høgskolen i Innlandet har en målsetning om å være en foregangsinstitusjon innenfor fleksible utdanninger – der studenter i ulike aldre tar utdanninger tilpasset sin livssituasjon, og vi forventer derfor en økning i tilbudet. Det er en klar forventning fra de ulike aktørene at, nettoøkningen i etterspørselen og tilbudet vil være nettbasert og desentralt og dermed ikke påvirke arealbehov i stor grad. HINN har sammen med OsloMet den høyeste andelen etter- og videreutdanning i Norge, og det pågår også en stor andel etter- og videreutdanning via studiested Hamar.

3.2 Interessentanalyse

I forbindelse med utredningen er det gjennomført en rekke intervjuer og møter med studenter, ansatte og eksterne interessenter, i tillegg til dokumentsøk for å kartlegge hvordan de viktigste interessentene berøres og hvilke behov og interesser de har i prosjektet. Oppsummert er ansatte og studenter opptatt av at tiltaket legger til rette for god trivsel og høy kvalitet i forskning og utdanning gjennom flere og bedre tilpassede arealer, og at tiltaket legger til rette for fremtidig utvikling av studietilbud og forskning.

Det gjennomgående innspillet og behovet fra eksterne interessenter er at de ønsker en bedre tilrettelegging for et tettere samarbeid mellom høgskolen og arbeids- og samfunnslivet.

Aktør-/interessentgrupper og relasjon til prosjektet	Vurdert grad av innflytelse	Behov og interesser i prosjektet
Storting/regjering og departementer (primært KD, KDD og FIN)	Stor	At konsepter utarbeides i tråd med politiske føringer for utdanning og forskning, kultur og arealforvaltning. At tiltaket er samfunnsnyttig. At et eventuelt investeringstiltak gjennomføres innenfor bestemt tid, kost og kvalitet i et porteføljeperspektiv.
HINN	Stor	At den faglige virksomheten holder høy kvalitet og er i tråd med HINNs strategier. En bedret arealsituasjonen for miljøene ved studiested Hamar, også sett i sammenheng med utvikling på HINNs andre studiesteder. Målene i HINNs studiestedsutviklingsplan: • Åpne og inviterende studiesteder • Effektive og fleksible arealløsninger • Bærekraftige og fremtidsrettede studiesteder
Fakultet for lærerutdanningen og pedagogikk (LUP), som også inkluderer SePU	Middels	Tilstrekkelig med store og fleksible undervisningsrom, tilpassede digitale hjelpemidler, tilstrekkelig med arbeidsplasser, flere sosiale møteplasser, spesialarealer med kapasitet for ferdighetstrening, og en generell opprydding i musikkrommene. Kunst- og håndverk er et eksempel som går mer og mer over på det digitale, hvor det ikke lengre holder med 'en keramikkovn', men helt andre digitale hjelpemidler i undervisningen.
Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi (ALB) - bioteknologi	Middels	Tilstrekkelig med arbeidsplasser, tilpassende digitale hjelpemidler, ekstra undervisningslaboratorium, flere sosiale møteplasser og tilstrekkelig kapasitet for å kunne fortsette samarbeidet med private aktører.
Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi – Spillskolen	Middels	En samling av instituttet i et bygg, undervisningsrom tilpasset undervisningsform, tilpassende digitale hjelpemidler, flere sosiale møteplasser og gruppearbeidsplasser og en rekke spesialarealer.

Studentorganisasjonen i Innlandet (Stinn) og studentene	Middels	God tilrettelegging for studentenes læringsutbytte, fysiske og psykiske helse. At det er tilstrekkelig med egnede og attraktive studentarealer.
Studentsamskipnaden Innlandet (SINN) Skal gi alle studenter et godt velferdstilbud som bidrar til et helhetlig læringsmiljø. Virksomhetsområdene omfatter bolig, barnehage, kantine, bokhandel og rådgivningstjeneste/helsetilbud.	Middels	Samtaleterapeuter og studentkoordinatorer må være synlige og lett tilgjengelige for studenter. Det er behov for flere møterom og andre egnede arealer for velferdsaktiviteter og studentaktiviteter, og at det tilrettelegges bedre for fritidsaktiviteter. Det er et behov for gode møteplasser, både formelle og uformelle, tilgang på bibliotek, wifi og andre ting som trekker studentene til campus. Det handler om å få studenter til å være på campus, som bidrar til å dempe ensomhet.
Studentene ved studiestedet	Middels	Tilstrekkelig med sosiale møteplasser, grupperom og studentarbeidsplasser, fremtidsrettede undervisningsrom og nødvendige spesialarealer med kapasitet for ferdighetstrening, et bedre inneklima og bedre kvalitet og tilgjengelighet på kantine og bibliotek.
Hamar kommune Jobber for interessene til Hamar innbyggere. Ansvarlig for nære tjenester innen undervisning i grunnskole og barnehage, helse- og sosialsektoren, samferdsel og tekniske oppgaver, kultur og fritid. Regulerende myndighet.	Middels	At HINNs planer er koordinert med kommunens byutviklingsplaner. At tiltak legger til rette for tettere samarbeid med HINN og innovasjonsmiljø og andre aktører fra samfunns- og næringsliv i kommunen. Ønsker at man får utnyttet potensialet i den sentrale plasseringen av høgskolen i interaksjonen med kommunens innbyggere og aktivitetene i området. At verneverdige kulturminner tas vare på som en naturlig del av all arealplanlegging, byggevirksomhet og forvaltning av det fysiske miljøet. At studentene får mulighet til en større andel ferdighetstrening, slik at de er oppdaterte på det å undervise digitalt. Profesjonsutdanninger må henge sammen med praksis i barnehager og skoler. I tillegg ønsker de en større opplevd tilgjengelighet av studiestedets bibliotek og dets faglitteratur.
Statsbygg - **rollen som eier av dagens bygningsmasse** - **rollen som byggherre for et statlig byggeprosjekt** - **rollen som nøytral rådgiver** Statsbygg eier den største andelen av dagens bygningsmasse på studiestedet og leieavtalen går ut i 2028. Ved et byggeprosjekt vil Statsbygg være byggherre fordi det vil defineres som et statlig byggeprosjekt. Statsbygg utfører denne KVUen som en nøytral rådgiver uavhengig av rollen som eier og byggherre.	Middels/liten* *rollen som eiendomsforvalter har liten påvirkning, mens rollen som rådgiver (i konseptfase) og byggherre (i videre faser) har en større grad av innflytelse på konseptutforming/prosjektgjennomføring.	Statsbygg, som eier av deler av dagens bygningsmasse, er forberedt på å inngå ny leieavtale med HINN på Hamar etter 2028, når dagens leieavtale utløper. Statsbygg, som byggherre, er opptatt av at utbyggingsprosjekt på dagens campus eller på et nytt campus gir gode rammer for en effektiv prosjektutvikling. Statsbygg ønsker god kvalitet på konseptvalgutredningen og at den legger riktige premisser for konseptvalg og videre prosjektutvikling.
Innlandet fylkeskommune Regional utviklingsaktør med planmyndighet. Veileder kommunene og har ansvar for å følge opp kommuneplaner, samt ansvarlig for kultur, opplæring i videregående skole, næring, samferdsel mm.	Liten	At tiltaket gjennomføres i tråd med relevante fylkesplaner og støtter opp under fylkeskommunens ønskede samfunns- og kompetanseutvikling i regionen.

Regionalt samarbeidsutvalg Samarbeidsorgan mellom HINN og et bredt sammensatt utvalg av representanter fra næringsliv og offentlig sektor i regionen.	Liten	Tilrettelegging for at HINN bidrar til å skape fremtidens næringsliv i regionen gjennom tettere kobling mellom næringsliv og akademia. Ønsker at HINN skal være en regional kraft og at tiltak legger til rette for læring mellom offentlig og privat sektor og HINN. Videre satsing på fleksible studier og etter- og videreutdanning knyttet opp mot behovene i regionen. Tverrfaglighet i undervisning og forskning fordi arbeidslivet trenger kandidater som kan jobbe tverrfaglig.
NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen) Faglig uavhengig forvaltningsorgan under KD med ansvar for å godkjenne, føre tilsyn med og informere om tilstanden i høyere utdanning mv., herunder akkreditering av utdanningsinstitusjoner.	Liten	At infrastruktur er i tråd med krav til akkreditering (infrastruktur skal være tilpasset virksomheten).
Sparebankstiftelsen Hedmark En større bidragsyter for HINNs eksternt finansierte forsking, som nå finansierer realiseringen av Innlandet Science Park.	Liten	At både planlagte og fremtidige forskningsaktiviteter gjennomføres av høy kvalitet. Ønsker HINN som leietaker og bruker i innlandet Science Park.
Hamarregionen Utvikling Et samarbeid mellom tre kommuner, som bl.a. jobber med å fremme samarbeid mellom lokale og regionale aktører innen næringsutvikling, reiseliv og turisme, samt markedsføring av regionen utad. Sentralt i dette arbeidet er også kompetanseheving og utvikling av eksisterende næringsliv.	Liten	Opptatt av at HINN utvikler studier som er tilpasset det regionale næringslivet og utdanner studenter som kan jobbe i kommunen. Behovet for å fylle på kompetanse er noe helt annet nå enn det var for bare få år siden. Dette stiller helt nye krav til fleksibilitet både i bygningsmasse og undervisningstilbud, og at høgskolen klarer å ulike utdanninger sammen til mer relevante og brede studietilbud. Ønske om å være en aktiv samarbeidspartner også fremover for utdanning og kompetanseheving.
Naboer	Liten	Godt samarbeid og at ev. endringer på høgskolens infrastruktur ikke tilfører negative kvaliteter for omkringliggende bygninger og virksomheter, samt nødvendig involvering og informasjon i gjennomføringsfasen.
Andre kunnskaps- og entreprenørbedrifter og kunnskapsparker Østlandsforskning, Sperm Vital, Norsvin, Geno, Biobank, Klosser Innovasjon, grundermiljøet i Midtbyen Park med Fleire	Liten	Ønsker å fortsette og utvikle allerede pågående samarbeid med ulike deler av HINN, og er da bl.a. avhengig av både tilgang til spesialarealer og gode formelle og uformelle møteplasser.
Utleiere av Biohuset og Midtbyen Park	Liten	Ønsker fortsatt utleie til HINN, med et lite forbehold om hva eier av Midtbyen Park tenker sine langsiktige utviklingsplaner for bygningsmassen – ønsker kun kortsiktige leieavtaler med HINN per i dag.

Tabell 11 Oversikt kartlagte interessenter

Mulige interessekonflikter

Det er i dag en konflikt i forbindelse med støyen som følger av bruken i flere av musikkrommene, både internt på campus og med de nærmeste naboene. Musikkrommene er ikke tilpasset bruken og forstyrrer undervisning, fagmiljøer og forskning i tilknytning til rommene i relativt stor omkrets. For de nærmeste naboene er det særlig bruken av Brakka som er mest problematisk, da det ofte er et behov for å åpne vinduene under øving som følge av dårlig ventilasjon, noe som fører til økt støyforurensning.

Konflikten knytter seg til dagens situasjon, begge parter (musikkutdanningen og omgivelsene) er opptatt av en bedre løsning for musikk som ivaretar akustiske krav og er støyisolerte.

Flere av høgskolens viktige samarbeidspartnere innenfor bioteknologi har valgt å bli værende i Biohuset sammen med HINN, og risikerer med endringer i infrastrukturen ved høgskolen å miste tilgang til laboratorier som følge av den store veksten innenfor instituttet for bioteknologi. Høgskolen vil også ved en ev. relokalisering av campus risikere å miste muligheten for fysisk kobling med de samme næringsaktørene.

Det eksisterer en mulig konflikt mellom naboer som ikke ønsker forringelse av området og en omfattende utbygging av campus. Naboene vil på ulike vis bli påvirket av støy og anleggstrafikk i en byggeperiode som vil kunne strekke seg over flere år, og vil også kunne frykte en forringelse av et småhusområde nord/nord-øst for campus. Dette er noe som må planlegges for og håndteres gjennom hele utviklingen av en fremtidig campus.

Sparebankstiftelsen Hedmark er en viktig samarbeidspartner for høgskolen, og bidrar med betydelige eksternt finansierte forskningsmidler. Stiftelsen ser på HINN som en viktig bruker og leietaker av et fremtidig Innlandet Science Park, noe som ikke nødvendigvis er forenlig med en stor utvikling av dagens campus.

3.3 Normative behov

Her redegjør vi for de mest relevante overordnede politiske mål, lover og forskrifter som har relevans for utredningen[12].

Formålet med universiteter og høyskoler er definert i universitets- og høyskolelovens § 1-1 som å;

- tilby høyere utdanning på høyt internasjonalt nivå
- utføre forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid på høyt internasjonalt nivå
- formidle kunnskap om virksomheten og utbre forståelse for prinsippet om faglig frihet og bruk av vitenskapelige og kunstneriske metoder og resultater, både i undervisningen av studenter, i egen virksomhet for øvrig og i offentlig forvaltning, kulturliv og næringsliv
- bidra til en miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig utvikling

Strategi for lærerløftet

Kunnskapsdepartementets strategi for lærerløftet – På lag med kunnskapsskolen (Kunnskapsdepartementet, 2014) legger grunnlaget for bl.a. vedtak om endring til en 5-årig lærerutdanning, som videreføres i Kunnskapsdepartementets nasjonale strategi for lærerutdanningen – Lærerutdanningen 2025 (Kunnskapsdepartementet, 2017).

Infrastruktur er viktig for at UH-sektoren oppnår overordnede mål

I langtidsplanen for forskning og høyere utdanning fra KD, som kom høsten 2018, la for første gang en norsk regjering frem en politikk for universitets- og høyskolebygg (Kunnskapsdepartementet, 2019). Hovedbudskapet i denne er at bygg, utstyr og infrastruktur skal legge til rette for kvalitet i utdanning og forskning, og for bærekraft og miljø. Studiestedet skal og fremme samarbeid – mellom studenter og forskere, akademia og næringslivet og lokalsamfunnet.
«Et godt utformet bygg kan invitere til samarbeid, til å krysse grenser mellom fag og til bedre kommunikasjon mellom studenter, mellom studenter og forskere, og mellom akademia, næringslivet og lokalsamfunnet. Et dårlig utformet bygg kan hindre slikt samarbeid, fremme enveiskommunikasjon fra

[12] En mer detaljert tabelloversikt finnes i vedlegg 6 HINN KVU Hamar Normative behov, oversikt

undervisere til studenter og hindre god utnyttelse av digitalisering, entreprenørskap og utadrettet virksomhet. …» (Kapittel 8.1 «Behov for godt utformede universitets- og høyskolebygg»).

Viktige nasjonale mål for UH-sektoren fra den samme langtidsplanen, er styrket konkurransekraft og innovasjonsevne, å møte store samfunnsutfordringer og å sikre et bærekraftig velferdssamfunn og fagmiljø av fremragende kvalitet. Videre fremheves det blant annet at samlokalisering av undervisning, grunnforskning og anvendt forskning gir et godt grunnlag for innovasjon og økonomisk utvikling.

Tettere knytning mellom høgskolen og arbeidslivet: Livslang læring og arbeidslivsrelevans

Kompetansereformen – lære hele livet (Kunnskapsdepartementet, 2019), og stortingsmeldingen om arbeidslivsrelevans (Kunnskapsdepartementet, 2020) vektlegger at utdanningsinstitusjoner og arbeidslivet må samarbeide tettere for å ruste samfunnet for omstilling. Med tettere knytning mellom høgskolen og arbeidslivet vil utdanningene bli mer relevante og studentene bedre rustet til å møte et samfunn i omstilling og endring.

Tilbud om livslang læring som gir mulighet til å bygge og utvide kompetanse for flere befolkningsgrupper vektlegges og underbygger behovet for at HINN fortsatt satser tungt på utvikling av etter- og videreutdanningstilbud. Kompetansereformen trekker eksempelvis fram satsing på kompetanseutvikling for lærere i barnehage og skole, som en viktig del av satsningen for en bedre kvalitet i barnehager og skoler.

Studentaktive lærings- og vurderingsformer, innovasjon og entreprenørskap bør også vektlegges mer enn i dag i henhold til de siste politiske føringene. I stortingsmeldingen «Kultur for kvalitet» (Kunnskapsdepartementet, 2016) skriver regjeringen også at de forventer «at universitetene og høyskolene samarbeider med nasjonalt og regionalt næringsliv for å sikre bedre videreutdanningstilbud og god kontakt med praksisfeltet.»

UH-institusjonene har en tydelig rolle i utviklingen av regionalt nærings- og samfunnsliv

Universiteter og høyskoler har en tydelig regional rolle ved å utdanne kandidater til regionens arbeidsmarked, men også gjennom samarbeid med kommuner og fylkeskommuner om regionplaner og med næringsliv om studier og forskning. I utviklingsavtalen mellom KD og HINN er et overordnet mål regionalt samarbeid; «HINN skal være en betydningsfull, innovativ og synlig aktør i Innlandet». Mål som legger vekt på utdanningsinstitusjonenes rolle som utviklingsaktør i sin region går igjen i flere av utviklingsavtalene KD har med utdanningsinstitusjonene. I stortingsmeldingen om bærekraftige byer og sterke distrikt (Kommunal og moderniseringsdepartementet, 2016) foreslår regjeringen insentiver som fremmer samspill mellom universitets- og høyskolesektoren og arbeids- samfunns- og næringslivet for å oppnå et mer konkurransedyktig næringsliv.

Foregangsinstitusjoner for klima- og miljøvennlige løsninger

Det er en gjennomgående forventning i samfunnet at undervisningsinstitusjonene er gode forbilder når det gjelder både å ta i bruk og å utvikle innovative og klima- og miljøvennlige løsninger. I langtidsplanen fremheves viktigheten av infrastruktur som har kostnadseffektive, bærekraftige og klima- og miljøvennlige løsninger. Dette gir behov både for riktig drift av bygningsmassen og en bygningsmasse som gjør det mulig med et lavt klima- og miljøavtrykk.

Videre er det en økende oppmerksomhet om sirkulær økonomi og klimavennlige valg i statlig bygg- og eiendomsforvaltning, og temaet ble vektlagt i regjeringens strategi for bygg og eiendom (Kommunal- og distriktsdepartementet, 2021). Ifølge strategien bør gjenbruk av eksisterende bygningsressurser alltid

vurderes når nye tiltak utredes, planlegges og gjennomføres. Gjenbruk av eksisterende bygg kan i noen tilfeller være i motstrid med andre hensyn.

Mer effektiv ressursbruk i UH-sektoren

Mer effektiv ressursbruk var et av hovedmålene ved Strukturreformen (Kunnskapsdepartementet, 2014) som dannet grunnlag for sammenslåingen av mindre UH-institusjoner til færre større enheter. Strukturreformen lå også som bakteppe for fusjonen mellom Høyskolen i Lillehammer og Høyskolen i Hedmark i 2017. Meldingen legger vekt på at å forvalte tildelte ressurser effektivt er viktig både for å oppnå høy ytelse og gode resultater innen utdanning og forskning, men også for UH-sektorens legitimitet med tanke på at sektoren forvalter store ressurser og har stor grad av autonomi.

Effektiv ressursbruk går også igjen i regjeringens strategi for bygg og eiendom (Kommunal- og distriktsdepartementet, 2021). De økonomiske utsiktene tilsier at statens budsjettrestriksjon vil bli strammere i årene som kommer, og som en følge av dette står det i innledningen til bygge- og eiendomsstrategien at: «potensialet for meir kostnadseffektive og innovative løysingar i bygg- og eigedomsforvaltninga må utnyttast betre».

3.4 Prosjektutløsende behov

Høgskolen har en fragmentert og lite fleksible bygningsmasse fra tre ulike århundrer, som allerede i dag oppleves som for liten og med manglende funksjonalitet. Det vil være behov for en tilpasning av arealene og funksjonene ved studiestedet for å oppnå god kvalitet i forskning og høyere utdanning. Fremover vil samfunnsutviklingen gi endringer i undervisnings-, studie- og forskningsmetoder samtidig som det forventes videre vekst i antall studenter og årsverk ved studiestedet. Det er derfor behov for arealer som legger til rette for den fremtidige utviklingen i tillegg til å løse dagens utfordringer. Vi har formulert følgende prosjektutløsende behov;

> ***Mangel på tilstrekkelige og kvalitativt gode nok arealer for å møte dagens og fremtidig behov for utdanning og forskning.***

Styrken i det prosjektutløsende behovet vurderes som sterkt. På studiested Hamar utdannes det hvert år et stort antall lærere, for enten å undervise innenfor barnehage, grunnskolen eller i den videregående skolen. Det vil være av interesse for en stor del av Norges befolkning, at det utdannes tilstrekkelig med lærere og at disse er godt kvalifiserte. På Hamar er det i tillegg miljøer som jobber med viktige spørsmål innenfor bl.a. klima og framtidens matproduksjon.

Bestandigheten i behovet vurderes også som sterkt. Deler av behovet er der allerede i dag, og vil øke ytterligere som følge av innføringen av 5-årig lærerutdanning. Det pågår en rekke kampanjer og målbevisste tiltak både regionalt og nasjonalt for å tiltrekke flere kvalifiserte kandidater til spesielt lærerutdanningene. Forventet samfunnsutvikling tilsier et økende behov for tilstrekkelige og kvalitativt gode nok arealer innenfor studiestedets studieretninger.

3.5 Oppsummering av behovene til areal- og funksjonsbehov

Det prosjektutløsende behovet er konkretisert til å fremskaffe tilstrekkelig kvalitativt gode nok arealer for å møte dagens og fremtidig behov for utdanning og forskning. Dette er gitt høyest prioritet blant behovene fordi det er kjernen av HINNs samfunnsoppdrag, og det er funnet svakheter i dagens løsning for disse aktivitetene.

Tabell 12 gir en oversikt over hvilke typer arealer det er vurdert at høgskolen har behov for gitt de prioriterte behovene. I tillegg beskrives areal- og funksjonsbehovet for de aktivitetene som vurderes

flyttet fra studiestedet på Blæstad. Dette er kun aktuelt dersom den lokale strukturendringer gjennomføres med praksis på Blæstad og teori på Hamar.

Tabell 12 Oppsummering av identifiserte behov

Utviklingstrekk Hamar	Arealbehov
Økning i antall studenter og ansatte	Undervisningsrom med ulike krav (akustikk, kjøling, didaktikk, 'flipped classroom' mv.) med nødvendige støttearealer som grupperom, forberedelsesrom og lager
	Grupperom og studentarbeidsplasser
	Arbeidsplasser med nødvendige støttearealer
	Undervisningslaboratorium
	Fleksible arealer for prosjektarbeid
	Dramasal og fremføringsarealer
	Møteplasser og sosiale soner for studenter og ansatte, som for eksempel økte og forbedrede arealer for kantinen og biblioteket
Endring i undervisningsform og forskning	Større, flate og fleksible undervisningsrom med nødvendige støttearealer, som også tilrettelegger for prosjektarbeid
	Ulike spesial- og ferdighetsrom, inkludert utvikling av dagens arealer til fremtidig krav til undervisnings- og forskningsformer
	Formelle og mer uformelle arenaer for ulike samarbeid med arbeids- og samfunnslivet
	Gjestearbeidsplasser
	Arealer for ferdighetstrening, som for eksempel lærings- og teknologilaboratorier
Andre	Tiltak for å redusere støy fra de ulike musikkrommene, og dårlig inneklima spesielt i A- og C-bygget
	Samle de ulike fagmiljøene som naturlig bør sitte sammen/i nærheten av hverandre
Utviklingstrekk Blæstad	**Arealbehov**
Feltarbeid og praksis på Blæstad, mulighet for teoriundervisning tilknyttet et annet studiested ved HINN, for eksempel på Hamar	Klasserom – større rom med plass til 80 studenter (samlet undervisning for to bachelor-retninger) Tilgang til auditorium Tilgang til to/tre fleksible undervisningsrom tilpasset digitale verktøy Arbeidsplasser, grupperom studentarbeidsplasser Tilgang på sosiale soner, kantine og bibliotek

4 Strategiske mål

Med utgangspunkt i problembeskrivelsen og behovsanalysen er det definert samfunns- og effektmål for utredningen. Samfunnsmål beskriver hvilken samfunnsutvikling prosjektet skal bygge opp under, og er derfor knyttet til prosjektets virkning på samfunnet. Effektmål er definert som mål for virkninger prosjektet har for brukerne. Brukere i denne sammenheng er definert som ansatte, studenter og eksterne samarbeidspartnere ved HINN studiested Hamar.

Statsbygg har utarbeidet samfunns- og effektmål i samarbeid med HINN. Målene er forankret i HINNs ledergruppe og i HINNs styre våren 2021. Samfunnsmålet er forankret med Kunnskapsdepartementet, som eier av målet, mai 2021.

4.1 Samfunnsmål

Samfunnsmålet beskriver nytten som ønskes oppnådd for samfunnet og skal angi retning og ambisjon for HINNs studiested på Hamar. Realisering av samfunnsmålet må til en viss grad kunne tilbakeføres til prosjektet. Følgende samfunnsmål er definert i tråd med overordnede politiske føringer og HINNs egen strategi:

HINN studiested Hamar er en effektiv utdanningsinstitusjon med et fremtidsrettet lærings- og forskningsmiljø av høy kvalitet, som styrker regionen gjennom tett samarbeid med arbeids- og samfunnsliv.

4.2 Effektmål

Det er etablert fem effektmål som skal bygge opp under samfunnsmålet og definere hvilke virkninger tiltaket skal føre til for brukerne. Effektmålene er innen områdene utdanning, forskning, fleksibilitet, regional kraft og klima og miljø, og må forstås som at det er HiNNs fasiliteter som skal bygge opp om innsatsområdene.

	Tema	Effektmål	Mulige indikatorer på måloppnåelse
E1	Utdanning	Utdanningen er relevant og av høy kvalitet	• Studiepoeng • Andel førstekompetanse i utdanningsprogrammene • Studiebarometeret • Andel studenter som gjennomfører på normert tid • Sysselsatte kandidater etter endt utdanning (kandidatundersøkelser o.l.)
E2	Forskning	Forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid er av høy internasjonal kvalitet	• Antall forskergrupper og kvaliteten i disse • Interne tverrfaglige samarbeid og forskergrupper
E3	Fleksibilitet	HINN håndterer endringer i kapasitet og arbeidsformer på en effektiv måte	• Areal/student • Areal/ansatt • Omstillingsevne knyttet til nye undervisningsmetoder
E4	Regional kraft	HINN skal samarbeide tett med arbeids- og samfunnslivet i regionen og være en synlig og innovativ aktør	• Eksterne samarbeidsavtaler – faglige nettverk
E5	Klima og miljø	HINN har en høy miljøstandard	• Klimagassregnskap

Tabell 13 Effektmål for utviklingen av HINNs studiested på Hamar

Effektmålet om utdanning kommer foran forskning i prioriteringsrekkefølgen. I realiteten er utdanning og forskning så gjensidig avhengige av hverandre, og er begge grunnleggende formål for en høyere utdanningsinstitusjon, slik at disse bør prioriteres tilnærmet likt. Dersom HINN oppnår universitetsstatus vil forskningsmålet være helt avgjørende for å lykkes. Effektmål tre og fire er mål som i større grad underbygger hovedmålene om høy kvalitet i forskning og utdanning. De angir forutsetninger for å oppnå effektmål 1 og 2, men stiller også ambisjoner om eksempelvis formidling, samhandling med regionalt arbeidsliv og omstillingsevne når det gjelder undervisningsmetoder og effektiv drift. Effektmål 5 om klima og miljø prioriteres sist, og dette kommer først og fremst av at vi tror dette målet i mindre grad vil skille mellom valg av konsept, men at en høy miljøstandard heller er en forutsetning for konseptutformingen, og dermed også kunne vært en rammebetingelse.

Siste kolonne i tabellen inneholder indikatorer for å vurdere grad av måloppnåelse. Det er krevende å finne indikatorer som isolert sett kan tallfeste eller si noe konkret om måloppnåelse uten at den er påvirket av andre tiltak eller utvikling ved HINN studiested Hamar. Arbeidet med å definere indikatorer bør derfor utvikles i videre faser av prosjektutviklingen.

5 Rammebetingelser

Rammebetingelser skal sammenfatte betingelsene som skal oppfylles for valg av konseptuell løsning og fremtidig drift, og avgrenser dermed mulighetsrommet i mulighetsstudiet i kapittel 6. Ifølge Finansdepartementets rundskriv om statens prosjektmodell (Finansdepartementet, 2019), skal ikke rammebetingelsene settes slik at de avgrenser mulighetsrommet unødig, men legge vekt på effekter og funksjoner på et overordnet nivå. Vi diskuterer her rammebetingelser av betydning for mulighetsrommet, som lokalisering, studiestedsstruktur ved HINN og rammer for eierskapsmodell for et eventuelt byggeprosjekt. De mest relevante rammebetingelser som er satt av lover og forskrifter, er oppsummert i Tabell 14.

Rammebetingelser i oppdragsbrevet fra HINN

Viktige rammebetingelser fra oppdragsbrevet fra HINN er at konseptene skal være i tråd med høgskolens overordnede studiestedsutviklingsplan fra mars 2020 (Høgskolen i Innlandet, 2020). Kunnskapsdepartementet er ansvarlig fagdepartement, og kan derfor utfordre rammebetingelser satt av oppdragsgiver, som i dette tilfellet er HINN.

Rammer fra oppdragsbrevet til HINN er at fusjonsplattformen fra 2017 ligger fast, det vil si at utredningene skal ta utgangspunkt i dagens organisering av de ulike studiestedene med tilhørende studiestedsstruktur og fagmiljøer. Med denne rammebetingelsen ligger det et ansvar hos HINN med tanke på å koordinere sin studiestedsutvikling, spesielt sett opp mot konseptvalgutredningen for studiested Lillehammer, som foregår parallelt med konseptvalgutredningen for Hamar.

Utredningen har forholdt seg til dagens studiestedsstruktur, blant annet i forbindelse med prognoser for vekst i ansatte og studenter. Det vil imidlertid være naturlig at det vil skje en utvikling i HINNs studiestedsstruktur i løpet av et 60 års perspektiv.

Konsepter med ny lokalisering skal ligge i nærheten av Innlandet Science Park (ISP)

Det ble i utredningens styringsgruppemøte 08.06.21 avklart at en relokalisering av campus kun vil være aktuell i umiddelbar nærhet til ISP. Endelig plassering av ISP ble offisielt avklart 28. mai 2021.

I dag er det ca. åtte minutter å gå fra campus Hamar til jernbanestasjonen og ca. 10-12 minutter til den delen av strandsonen hvor ISP er under planlegging. For at flyttingen av studiested Hamar skal utgjøre noe betydning sammenlignet med dagens lokalisering, er søkeområdet avgrenses tett opp til den planlagte lokaliseringen av ISP med maksimalt fem minutters gange.

Studiestedet defineres som formålsbygg og kan i begrenset grad leies i markedet

I henhold til bygge- og leiesaksinstruksen (Kommunal- og moderniseringsdepartementet, 2017), skal det alltid vurderes om et tiltak bør videreføres som et statlig byggeprosjekt eller som leie i markedet. UH-institusjoner defineres normalt sett som formålsbygg grunnet en høy andel spesialiserte arealer og deres ofte langsiktige og stedbundne behov. Slike lokaler er ikke lett omsettelige i markedet. Vi forutsetter at HINNs bygningsmasse også defineres som formålsbygg begrunnet i at arealene har høy grad av spesialtilpasning og at det ikke er et velfungerende marked for denne type bygg i Hamar. Leie i markedet kan likevel være et fleksibelt supplement til eide arealer, spesielt for mer generelle og omsettelige arealer som kontorareal og generelle undervisningsrom. HINN leier i dag i overkant av 8 300 kvm i markedet i Biohuset og Midtbyen Park. Flere av disse arealene, spesielt i Biohuset, defineres som spesialiserte arealer.

Spesialareal bør forvaltes av staten for å unngå leievilkår i utleiers favør grunnet monopolsituasjon. Vi mener at dette premisset bør gjelde ved videre utvikling av studiestedet, og at muligheten for å leie eksterne lokaler begrenses til øvrig behov for generelle lokaler. Det må allikevel ses spesielt på allerede etablerte leieforhold, og i hvilken grad det er fornuftig å videreføre disse. Hvor stor andel areal som er rasjonelt å leie privat vil avhenge av konseptet, leide arealers nærhet til studiestedet og hvor velfungerende markedet er. I den videre utredningen forutsettes det at dagens praksis for leie av spesialarealene i Biohuset enten videreføres uten større oppgraderinger og fordi det allerede er et etablert leieforhold, eller at en eventuell nyetablering skjer gjennom et statlig byggeprosjekt. Det vurderes ikke å være aktuelt at denne type spesialarealer reetableres gjennom leie i markedet.

Ansattareal bør følge arealnormen for statlige kontorlokaler

For areal per ansatt legger utredningen til grunn den statens arealnorm for statlige kontorlokaler (Kommunal- og moderniseringsdepartementet, 2015), tilsvarende 23 kvm BTA ansattareal per årsverk. Dersom det er behov for å gå utover normen, må dette begrunnes særskilt. Statsbygg har ikke funnet momenter som tilsier at HINN bør ligge over arealnormen, og forutsetter normen eller lavere i dimensjonering av konsepter. For eksisterende bygningsmasse, tar vi utgangspunkt i vurdert funksjonsareal (FUA) i samme arealnorm.

Relevante lover og forskrifter

Tema	Lover og forskrifter	Rammebetingelse
Arbeidsmiljø	Arbeidsmiljøloven	Fysiske arbeidsmiljøfaktorer som bygnings- og utstyrsmessige forhold, inneklima, lysforhold, støy, stråling o.l. skal være fullt forsvarlig ut fra hensynet til arbeidstakernes helse, miljø, sikkerhet og velferd
Vern og universell utforming	Kulturminneloven, plan -og bygningsloven, og likestillings- og diskrimineringsloven	At vern og fredning blir ivaretatt i tiltaket og at tiltaket legger til rette for ulike grupper uavhengig av funksjonsevne
Effektiv areal- og ressursbruk, energieffektive løsninger	Rundskrivet om normer for energi- og arealbruk i statlige bygg	At tiltaket ivaretar hensynet til effektiv arealutnyttelse og energieffektive løsninger
Infrastruktur	Lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven)	At infrastruktur er tilpasset virksomheten

Tabell 14 Rammebetingelser utledet fra lover og forskrifter

6 Mulighetsstudie

Vi har vurdert et bredt spekter av tiltak som kan løse HINNs problemer og behov ved dagens campus Hamar. Etter grovsiling av tiltakene står vi igjen med fem hovedkonsepter, som vurderes mer detaljert i alternativanalysen:

- Nullalternativet er referansealternativet som de andre konseptene måles opp mot, men skal også være et valgbart alternativ. Alternativet innebærer ingen funksjonsendring eller økning i areal, men viderefører bruken av dagens bygningsmasse ved studiested Hamar inkludert tiltak for en forsvarlig drift (nødvendig vedlikehold og tekniske utskiftinger).
- K1 Transformasjon – videreutvikle hele campus: Konseptet utforsker fortsatt bruk av skolens tilgjengelige arealer og bygg, men tilfører ny bygningsmasse sentrert rundt ABC-bygget for å dekke arealbehovet iht. antatt øking i studenter og ansatte.
- K2 Transformasjon – samling av campus: I konseptet avvikles bruken av deler avbygningsmassen som befinner seg i randsonen av hovedbygningen (ABC). Funksjonene tilføres i nybygg sentralt på campus, og eksisterende lokaler oppgraderes og tilpasses nye behov
- K3 Minimal utbygging: Konseptet utforsker et minimumsalternativ, der det kun bygges et tilbygg for å oppnå tilstrekkelig arbeidsplassareal i henhold til normtall. Arealbehovet ved økt studentmasse løses gjennom økt åpningstid og mer digital undervisning.
- K4 Relokalisering av campus: Konseptet innebærer at høgskolen flytter ut fra dagens bygningsmasse og at det bygges en ny campus i gangavstand til Innlandet Science Park, med forutsetninger om en gunstigere tilpasning av arealer og funksjoner enn dagens bygningsmasse.

6.1 Grovsiling av tiltak

Når vi utforsker mulighetsrommet, ønsker vi å vurdere løsninger som 1) gir ulike virkninger både på kostnads- og nyttesiden, 2) påvirker ulike deler av problemet, både årsak og konsekvens og 3) er konseptuelt forskjellige. Firetrinnsmetodikken[13] sørger for at tiltak med ulikt investeringsomfang blir vurdert, fra det enkle til det mer omfattende. Vi har forkastet løsninger som i veldig liten grad løser de grunnleggende problemene eller prosjektutløsende behovene, som ikke er konseptuelt forskjellige fra andre løsninger eller som åpenbart er dyrere uten å gi mer nytte.

Tiltak sortert etter omfang	Tiltak som er vurdert	Grovsiling: Hvordan tiltaket vurderes videre
Påvirke etterspørselen etter arealbehov (informasjons- og påvirkningstiltak)	Redusere eller stoppe vekst i antall studenter og ansatte.	Forkastes som helhetlig konsept. En stor andel av prognostisert vekst kommer allerede i 2021 som følge av nasjonalt vedtak om endring av grunnskolelærerutdanningen fra 4- til 5-åriig. Å redusere vekst eller redusere antall studenter vil kreve en stor omstrukturering av studietilbudet ved studiestedet, og er ikke i tråd med HINNs strategi.
	Mer hjemmekontor og digital undervisning.	Forkastes som helhetlig konsept. Vurderes som en løsning som ikke alene vil kunne løse høgskolens behov for utdanning og forskning med høy kvalitet. Økt fjernundervisning og hjemmekontor kan fungere i kombinasjon med andre tiltak for å gi en grad av fleksibilitet. Undersøkelser om helse og trivsel så langt fra pandemien viser at høy grad av digital undervisning ikke gir god kvalitet i utdanningen.

[13] Firetrinnsmetodikken er en metode som brukes for å sikre at løsninger i spennet fra enkle til mer omfattende blir vurdert. Metoden ble først utviklet av Statens Vegvesen og brukes nå av flere sektorer.

	Flytte studieplasser til andre av HINNs studiesteder der det er ledig kapasitet i bygningsmassen.	Forkastes som helhetlig konsept, da det ikke har vært en del av utredningens mandat. Studiestedenes studieprofil ligger fast etter fusjonen i 2017. Å endre på studieporteføljen mellom studiesteder er ikke innenfor HINNs strategi, og vil kreve stor omstilling av både studenter og ansatte.
Mer effektiv utnyttelse av eksisterende infrastruktur (investering i styring, regulering og drift)	Bedre rombookingssystem.	Forkastes som helhetlig konsept. Dette potensialet er i stor grad tatt ut for i hovedsak alle vesentlige romtyper.
	Økte åpningstider i form av undervisning på kveldstid og/ eller i helgene.	Forkastes som helhetlig konsept. Utvidet undervisningstid vil i liten grad kunne øke utnyttelsen av dagens arealer, bryter med gjeldende arbeidskontrakter og kan gjøre studiestedet mindre attraktivt for ansatte og studenter. Arealeffektiviseringsgevinsten er også begrenset sett opp mot studiestedets behov. Samlingsbaserte studier opptar allerede noe av kapasiteten i de mer «ugunstige» tidsrommene på kveldstid og i helgene. Tiltaket vil heller ikke påvirke problemet med manglende arbeidsplasser.
	Bedre utnyttelse av ansattarealer ved eksempelvis mer deling av kontor eller færre enkeltkontorer.	Forkastes som helhetlig konsept. Kan gi et redusert arealbehov areal ved vekst i ansatte, men dagens bygningsstruktur og romløsninger gir begrenset potensial for god arealutnyttelse av kontorene. Det er også over tid allerede gjort store tilpasninger i bygningsmassen, og administrasjonen ved studiestedet vurderer at potensialet for flere delte arbeidsplasser allerede er tatt ut.
Forbedre eksisterende infrastruktur (invester i mindre forbedringstiltak og tilbygg samt ombygging av eksisterende infrastruktur)	Rehabilitering og funksjonsendring i dagens bygningsmasse som løser studiestedets utfordringer og behov uten økning i areal.	Forkastes som helhetlig konsept. Arealutnyttelsen er allerede høy. Det er begrenset med mulighet for å øke effektiviteten i dagens arealer uten å bygge ut mer areal. Studiested Hamar ligger allerede i dag, før den forventede økningen i antall studenter og ansatte, lavt i areal per student.
	Mindre rehabilitering og funksjonsendring i kombinasjon med mindre tilbygg.	Tas med videre. Tiltaket kan løse noe av studiestedets behov for en bedre struktur av bl.a. musikkrommene og behovet for ansattarealer. Må kombineres med økt digitalisering og utvidete åpningstider.
	Økt leie på dagens campus og/eller i Hamar sentrum.	Forkastes som et helhetlig konsept. HINN leier allerede en betydelig andel lokaler (typisk kontorlokaler, men også laboratorier i Biohuset). Bygningsmassen klassifiseres som formålsbygg. Dermed vurderer vi det som lite aktuelt å øke andelen privat leie i betydelig grad, eller som en større del av et hovedkonsept. En ytterligere økning av leieporteføljen, vil føre til en ytterligere fragmentering bygningsmassen med tilhørende avstander mellom fagmiljøer og funksjoner som naturlig hører sammen.
Større investeringer i ny eller ombygget infrastruktur	Nytt bygg på dagens tomt som erstatter hele dagens bygningsmasse.	Forkastes. Løsningen vil i sum, inkludert rivekostnader og bortfall av salgsinntekter, mest sannsynlig være dyrere enn å oppføre et nytt bygg på ny tomt. Det er dessuten kvaliteter i dagens bygningsmasse inkl. vern som det ikke er hensiktsmessig å rive.
	Større ombygging og tilbygg på dagens tomt.	Tas med videre. Konseptet kan gi kvalitetsforbedringer i bygningsmassen og møter etterspørselen etter areal.
	Samle høgskolens arealer i størst mulig grad. Medfører både avhending av arealer og tomt og avslutning av leieforhold i markedet, med tilhørende behov. for økt andel nybygg.	Tas med videre. Konseptet kan gi kvalitetsforbedringer i bygningsmassen og møter etterspørselen etter areal.
	Relokalisering - Nybygg på ny tomt innenfor fem minutters	Tas med videre. Konseptet kan møte etterspørselen etter areal og tilby mer egnede lokaler for kjernevirksomheten.

	gange til planlagte Innlandet Science Park.	
	Relokalisering - Transformasjonskonsept i sentrum (ombygging av tilgjengelig eksisterende bygningsmasse).	Det er ikke funnet bygningsmasse innenfor 5-10 minutters gange fra området hvor Innlandet Science Park skal etableres som møter arealbehovet til HINN og/eller som egner seg for transformasjon.

Tabell 15 Oversikt over vurderte tiltak i mulighetsstudiet sortert etter omfang investeringskostnader

6.2 Tiltak som tas videre til alternativanalysen

Vi har forkastet mindre organisatoriske eller etterspørselsbaserte tiltak som en helhetlig konseptuell løsning på utfordringer og behov ved studiested Hamar. Vi står igjen med fire hovedkonsepter som alle innebærer større eller mindre investeringstiltak, i tillegg til nullalternativet. Det som skiller konseptene er størrelse (areal), grad av samling og lokalisering. Hovedgrepene for de tre mest omfattende konseptene er at vi øker arealet for studentene, samtidig som vi forholder oss til arealnormen for arbeidsplasser. For det siste konseptet øker bare arealet for ansatte slik at studiestedet tilfredsstiller normen for arbeidsplasser, i tillegg til at eksisterende arealer bygges om og omstruktureres i noe grad for å øke egnetheten for HINNs virksomhet på Hamar.

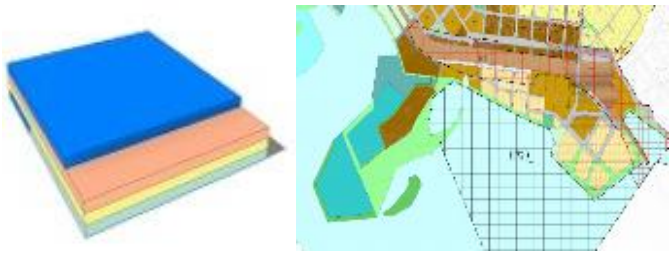
K1 Transformasjon – hele campus. Tilbygg ca. 15 200kvm Inkl. p-kjeller. Eksisterende ca. 22 300 kvm inkl. Biohuset

K2 Transformasjon – samling. Tilbygg ca. 21 000 kvm inkl. p-kjeller. Eksisterende ca. 14 000 kvm, inkl. en mindre del av Biohuset.

K3 Minimal utbygging. Tilbygg ca. 2 200 kvm. Eksisterende ca. 24 200 kvm.

K4 Relokalisering av campus. 30 750 kvm nybygg.

6.3 Viktige forutsetninger for konseptene

Under gjennomgås viktige forutsetninger for dimensjoneringen av konseptene som tas videre til alternativanalysen.

Areal per student – 10kvm BTA som grunnlag for arealdimensjoneringen av hele campus

I arbeidet med å vurdere arealbehovet for konsepter i utdanningssektoren i en tidligfase, er det mest vanlig å forholde seg til et gjennomsnittlig areal per student (heltidsekvivalent) for å dimensjonere det

totale arealbehovet (BTA). Dette inkluderer også arealer for studiestedets ansatte. Utredningen har sett på flere forskjellige tilnærminger, for å komme frem til et utgangspunkt for studiested Hamar med sin sammensetning av studieretninger på campus.

Vi har sett på tidligere rapportering og erfaringstall benyttet i UH-sektoren – såkalte normtall. Det er ofte store interne forskjeller i erfaringstallene, men sammenstillingene ender som regel rundt 10 kvm per student (heltidsekvivalent). Vi har sett på erfaringstall fra relevante prosjekter under planlegging, i gjennomføring og som har blitt ferdigstilt. Disse peker også i retning av ca. 10 kvm per student som et utgangspunkt for et normalt arealkrevende studiested. 10 kvm per student går igjen som et referansetall fra nylig gjennomførte infrastrukturprosjekter i UH-sektoren og var en arealramme som ble beskrevet som «knapp» i forbindelse med dimensjonering av NTNU campussamling (NTNU, 2018). For begge tilnærmingene må det gjøres en vurdering av hvor arealkrevende de ulike studieretningene på studiestedet er. Studieretningene på Hamar vurderes som normalt arealkrevende med en rekke spesialrom innenfor alle de tre fakultetene. Til sist har vi vurdert dagens bruk av campus, og i hvilken grad det tilsier behov for mer eller mindre arealer for de ulike studieretningene samlet. Det er i dag ca. 9,3 kvm per student på campus. Gjennomgangen dokumentert i kap. 2 Problembeskrivelsen, viser at dette er en god del lavere enn hva som er nødvendig. Dette særlig som følge av en både vurdert og opplevd lav effektiv utnyttelse av eksisterende bygningsmasse.

Utredningen vurderer at 10 kvm per student (heltidsekvivalent) i et effektivt nybygg på en god måte vil ivareta de behovene HINN har for arealer ved studiested Hamar, inkludert arealer for de ansatte.

Vurdert effektivitet av eksisterende bygningsmasse

Det er gjort en overordnet vurdering av eksisterende bygningsmasse med formål om å avdekke grad av effektivitet sammenliknet med et nybygg. Bygningenes bruttoareal (BTA), faktiske funksjonsareal og hvor godt funksjonsarealet egner seg for tenkt bruk er undersøkt. Det er naturlig nok variasjon mellom de ulike byggene, men det er vurdert et gjennomsnittlig 'effektivitetstap' på ca. 15 % for eksisterende bygningsmasse sammenlignet med et nybygg. Dette legges til grunn for de ulike konseptuelle løsningene.

Andre arealforutsetninger

I tillegg til 10 kvm per student, er det lagt til 750 kvm BTA, som ikke fanges opp av antall heltidsekvivalenter ved studiestedet. Dette for å ta høyde for all bruk av studiestedet utover de som er organisatorisk knyttet til studiestedet (se kap. 1.3), og et mindre areal for å dekke behovet for arealer til de langt over 1000 studentene som tar ulike former for etterutdanning og i snitt vil bruke studiestedet 1-2 dager per år.

Nødvendig areal til parkeringskjeller(e) som følge av forventede krav i reguleringen, kommer som et tillegg i utbyggingskonseptene. Det er vurdert at kravene til parkering vil gå noe ned sammenlignet med dagens krav. Vi har etter en vurdering valgt å legge inn 100 parkeringsplasser som en forutsetting ved en transformasjon av dagens campus. Ved relokalisering av campus, forutsettes det frikjøp av et tilsvarende antall parkeringsplasser.

Blæstad – estimert arealbehov

Virksomheten ved studiested Blæstad som i denne utredningen vurderes som en mulig del av campus Hamar, er den mindre arealkrevende delen uten spesialarealer – kontorer, undervisningsrom, kantine og fellesrom og lignende. Vi legger i våre beregninger til grunn et vurdert arealbehov på 8-9 kvm BTA per student. Dette er lavere enn for de mer arealkrevende studiene som i dag er tilknyttet campus Hamar, med sine krav til ulike type spesialarealer og ferdighetsrom. Dette gir et estimert arealbehov for 150 studenter på

ca. 1 200 – 1 350 kvm BTA

Ved en flytting av deler av instituttet til Hamar, vil det være gode muligheter for synergier og et lavere arealbehov fordi flere av fellesfunksjonene som studentene trenger, allerede finnes på studiestedet.

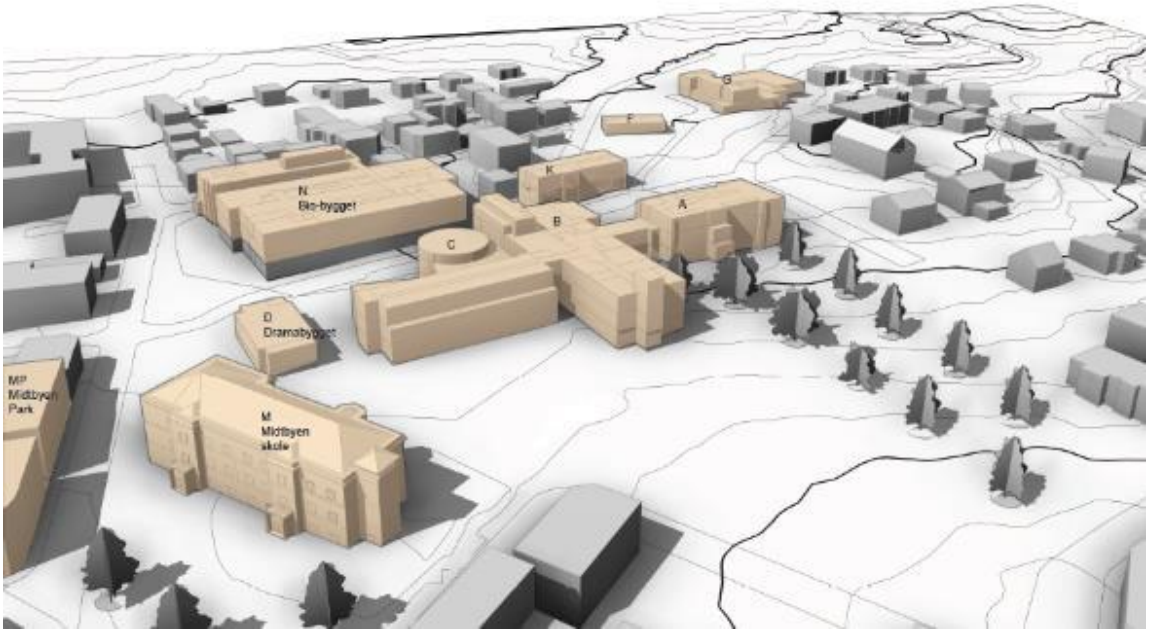
Ved å flytte deler av virksomheten til Hamar, vil det derimot kunne bli vanskelig å videreføre samarbeidet med Landbrukssenteret på Blæstad, som i dag også er avhengig av instituttet for tilgang til møterom med mer for kurs og møter.

6.4 Konseptene

Nullalternativet

Nullalternativet er referansealternativet som de andre konseptene sammenlignes med, men er også valgbart Nullalternativet viser hvilke kostnader som påløper og hvilke nyttevirkninger som oppnås når dagens situasjon videreføres. Nullalternativet skal være gjennomførbart, men kun inkludere helt nødvendige vedlikeholdstiltak for å opprettholde dagens standard og funksjon gjennom analysehorisonten.

Dagens høgskolebygg vurderes å være godt vedlikeholdt. Utover tekniske tiltak som må gjøres som følge av kort vurdert restlevetid, forventes det at byggene med ordinært vedlikehold kan ha en levetid lik de andre konseptene. I løpet av analysehorisonten på 70 år forutsetter vi kontinuerlig utskiftning av bygningselementer ut fra alder og tilstand slik at bygningsmassen holder en tilstandsgrad på nivå 1[14]. Nullalternativet vil ha store utfordringer med å møte en framtidig vekst, både med hensyn til kapasitet og funksjonalitet. Se skisse under der dagens situasjon er illustrert.

Figur 10 Nullalternativet illustrert

Konsept 1 Transformasjon av campus med fortsatt spredt bygningsstruktur

Konseptet utforsker fortsatt bruk av skolens tilgjengelige arealer og bygg, men tilfører ny bygningsmasse for å dekke arealbehovet ved antatt øking i studenter og ansatte.

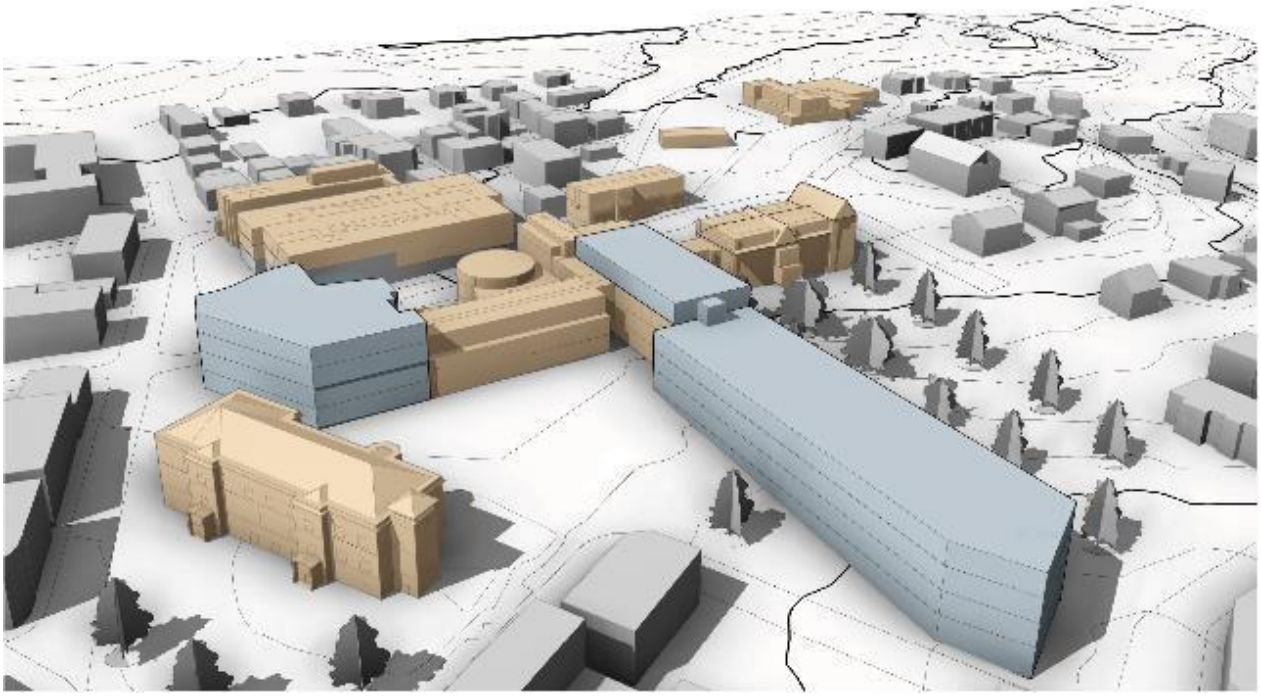
Dramabygget (Bygg D) rives for sikre en bedre utnyttelse av tomten og gi plass til et betydelig større og mer effektivt nybygg. Det nye bygget kan benyttes til å samle de kreative studieretningene innen drama, musikk, formgivning, samt Spillskolen, i tillegg til flere generelle undervisningsrom og areal for arbeidsplasser.

[14] Tilstandsgrad 1 vil si normal til mindre slitasje der det ikke er behov for utbedring på en god stund.

Eksisterende bygningsmasse forblir i stor grad uendrete, men i konseptet inngår ombygging av musikk-/øvingsrom som i dag har en uhensiktsmessig plassering. Disse arealene kan bygges om til arbeidsplassarealer, og gjelder i hovedsak i K- bygget og B-fløya av ABC- bygget. Eksisterende laboratorium- og undervisningsarealer i Biohuset vil i dette konseptet fortsatt være tilgjengelig som i dag. Disse arealene bedømmes som gode, men blir liggende adskilt fra kjernefunksjonene i den videre utviklingen rundt ABC-bygget.

Forlengelsen av B-fløya ned sørover mot kvartalsstrukturen, som er tenkt for nye fleksible undervisningsarealer, arbeidsplassrelatert areal og nye fellesarealer, forsterker skoleparkens avgrensing. Det er et område som i dag lider av uryddige og udefinerte grenser og som er lite i bruk. Her er det naturlig å etablere ny kantine som bedre er tilrettelagt for en kombinasjon av bespisnings- og samhandlingsarenaer og nytt bibliotek, som da vil utgjøre et sosialt tyngdepunkt på campus.

Konseptet tar høyde for å beholde dagens eksisterende bygningsmasse (med noen små unntak). Det betyr at en del formålsbygg, med relativ usentral beliggenhet, fortsatt er i bruk som tilgjengelige arealer – Spesielt G-bygget og F-bygget, hhv gymbygget og musikkbrakka. Især funksjonene i gymbygget, som også har en del studentarbeidsplasser og undervisningsrom, ligger langt borte fra kjernen på campus, og kan oppleves utilgjengelig. Samtidig viderefører konseptet de utearealene som i dag er på studiestedet, som er viktige i undervisningen både innenfor spesielt kroppsøving og naturfag, men også andre områder.

Figur 11 K1 Transformasjon av dagens campus spredt løsning illustrert

Arealfordeling	BTA m2	Kommentar
Eksisterende statlig eide arealer	15 300	Videreført eksisterende bygningsmasse, bortsett fra D-bygget som rives.
Nybygg/tilbygg	12 500	Nytt D-bygg og en forlengelse av B-bygget. I tillegg er det foreslått et påbygg på eksisterende B-bygg, uten at det er en forutsetning for konseptet

Lokaler HINN leier i markedet	7 000	Forsetter å leie tilsvarende lokaler som i dag i Biohuset. Leieforholdet i Midtbyen Park avvikles.
Parkeringskjeller	2 700	Lagt til grunn 100 parkeringsplasser i kjeller
BTA m2 etter tiltak	37 500	

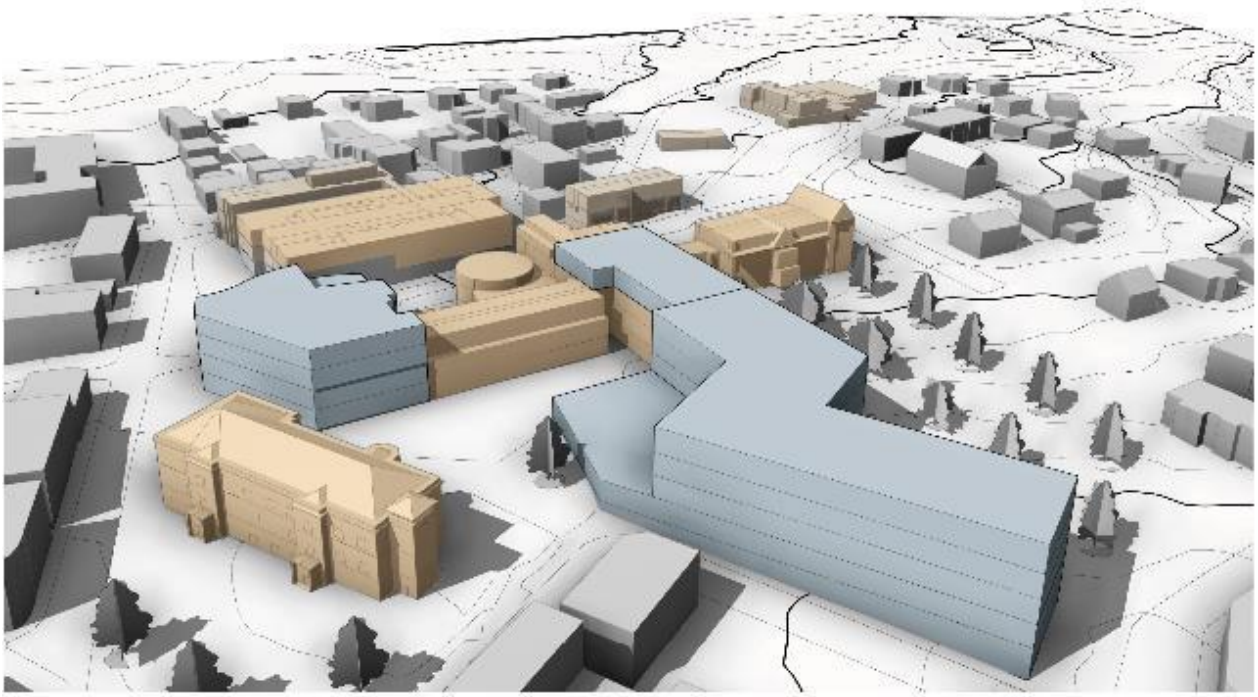
Tabell 16 K1 Transformasjon av dagens campus - arealfordeling

Konsept 2 Transformasjon av dagens campus med samling

I konseptet avvikles bruken av deler av dagens bygningsmasse, og disse funksjonene tilføres i nybygg. Dette medfører en større tetthet sentralt på campus, istedenfor dagens fragmenterte struktur.

Flere av prinsippene for konsept 1 gjelder også her, men forskjellen er at flere bygninger avhendes og at det investeres i nye arealer rundt og på den sentrale delen av studiestedet slik at det blir en mer kompakt campus. Svømmehallen er blant bygningene som avhendes og ikke bygges om på nytt ved studiestedet. Svømmeundervisningen er derfor forutsatt gjennomført i Ankerskogen som er 15-20 minutters gange fra campus, et av Norges største svømmeanlegg.

Som følge av samlingsprinsippet, er nybyggandelen større (drøye 50 prosent) enn i konsept 1, og leieporteføljen i det private markedet reduseres med ca. 5000 kvm til kun å omfatte deler av Biohuset.

Figur 12 K2 Transformasjon av dagens campus samlet løsning illustrert

Arealfordeling	BTA m2	Kommentar
Statsbygg eksisterende arealer	12 000	Viderefører bruken av ABC-bygget, Midtbyen skole og bryggerhuset. D-bygget rives. Øvrige bygninger med tilhørende utearealer avvikles.
Nybygg/tilbygg	18 300	Nytt D-bygg og en forlengelse av B-bygget i et større volum enn i K1. I tillegg er det foreslått et påbygg på eksisterende B-bygg, uten at det er en forutsetning for konseptet.

Lokaler HINN leier av private aktører	2 000	Forsetter å leie laboratoriearealer med støttearealer i Biohuset. Leie av øvrige generelle arealer, som ikke er nødvendige for bruken av laboratoriene avvikles. Leien av Midtbyen Park avvikles.
Parkeringskjeller	2 700	Lagt til grunn 100 parkeringsplasser i kjeller
BTA etter tiltak	35 000	

Tabell 17 Transformasjon av dagens campus med samling - arealfordeling

Konsept 3 Minimal utbygging

Konseptet utforsker et minimumsalternativ, der arealbehovet i stor grad oppfylles gjennom økte åpningstider og desentralisert (digital) undervisning. Areal i tilbygg tilsvarer nødvendig areal for å oppnå tilstrekkelig arbeidsplassareal for de ansatte i henhold til normtall.

Arbeidsplassareal dekkes med ombygging av eksisterende areal og nye arealer i tilbygg. I K3 beholdes hele eksisterende campus som i dag inkludert videre bruk av Midtbyen Park, men med noe omorganisering av funksjonsarealer. K-bygget foreslås ombygget til et rent arbeidsplassareal, og spesialarealer for musikk reetableres i nytt tilbygg sammen med nytt arbeidsplassareal. Tilbygget er tenkt i forlengelse av B-fløya. Underetasjen i ABC- bygget har gode og lyse arealer, med flotte undervisningsrom, som i utforming og størrelse er tiltenkt kunstretninger og didaktiske undervisningsformer. Det er naturlig å se for seg en forlengelse av disse arealene inn i tilbygget, for å skape et kreativt tyngdepunkt. Resterende arealer vil i hovedsak forbli som i dag.

Tabell 18 K3 Minimal utbygging illustrert

Arealfordeling	BTA m2	Kommentar
Statsbygg eksisterende arealer	15 800	Viderefører bruken av dagens bygningsmasse, inkludert D-bygget.
Nybygg/tilbygg	2 300	Tilbygget tilsvarer nødvendig areal for å tilfredsstille arealnormen for arbeidsplasser.

Lokaler HINN leier av private aktører	8 300	Forsetter å leie dagens arealer i Biohuset og Midtbyen Park.
BTA etter tiltak	26 400	

Tabell 19 K3 Minimal utbygging - arealfordeling

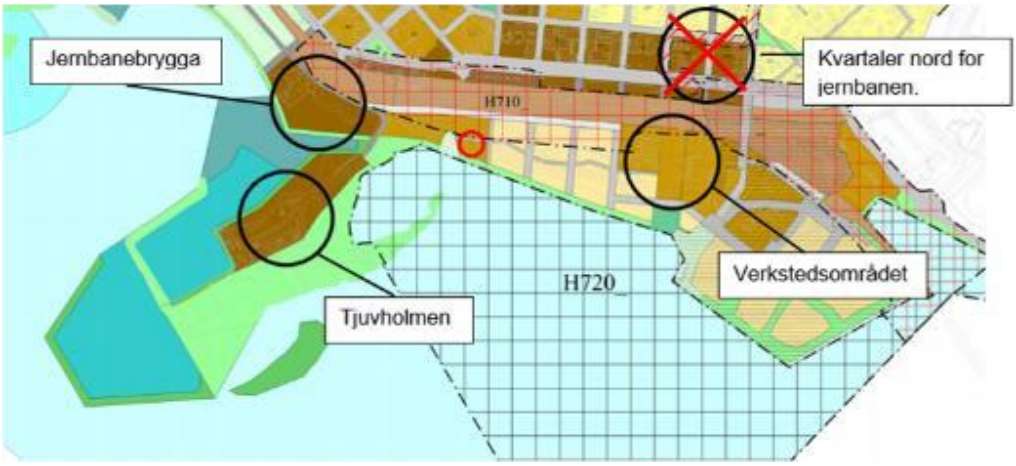
Konsept 4 Relokalisering av campus

Konseptet omhandler en tenkt relokalisering med nybygg for hele campus. Et nybygg vil være mer effektivt enn eksisterende bygningsmasse og har derfor lavere areal. Konseptet bygger på et prinsipp om tettere fysisk kobling til næringslivet og utviklingen i Hamar.

Areal Nybygg/tilbygg	Areal m2	Kommentar
BTA	30 750	Nybygg

Tabell 20 K4 relokalisering med nybygg - arealfordeling

Aktuelle lokasjoner for nytt studiested er Tjuvholmen, Jernbanebrygga og Verkstedsområdet i Hamar. For nærmere informasjon om lokalisering, se vedlegg 5 HINN KVU Hamar Lokaliseringsutredning.

Tabell 21 K4 relokalisering av campus – aktuelle lokasjoner

To kvartaler nord for jernbanen er et område avsatt til fremtidig sentrumsformål i forslag til sentrumsplan, men det tar ca. 15 minutter å gå derfra til planlagt lokasjon for Innovasjonsparken (ISP). Siden eksternt samarbeid med relevante parter er et hovedprinsipp, vurderes denne lokasjonen som for langt unna og er dermed mindre aktuell.

7 Alternativanalyse

OPPSUMMERING: ***Ut fra en samlet vurdering av samfunnsøkonomiske virkninger rangerer Statsbygg konsept 1 og 2, som er to ulike former for transformering av dagens campus (spredt og samlet løsning), foran konsept 4, relokalisering av campus og videre konsept 3 minimal utbygging. Det er ikke signifikant forskjell på konsept 1 og 2, og sensitivitetsanalysen viser også at endringer i enkeltvirkninger isolert sett kan endre rangeringen mellom de to konseptene, og dermed er med å underbygge at det ikke er grunnlag for å skille mellom konseptene i en tidlig fase.***

Transformasjonskonseptene er vurdert med best samfunnsøkonomisk lønnsomhet og rangeres foran relokaliseringskonseptet og konseptet med minimal utbygging. Det er vanskelig å rangere det ene transformasjonskonseptet foran det andre, da det er marginal forskjell i de prissatte og ikke-prissatte virkningene. Investeringskostnadene for et relokaliseringskonsept er derimot langt høyere, og selv med lavere FDVU- og leiekostnader over levetiden på 60 år, kommer relokaliseringskonseptet dårligere ut på de prissatte virkningene enn de to transformasjonskonseptene. Både transformasjonskonseptene og relokaliseringskonseptet gir mer og bedre tilrettelagte arealer for undervisning, ferdighetstrening, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid og vurderes å gi omtrent like store positive nytteeffekter.

Vi anbefaler at det arbeides med å modne transformasjonskonseptene videre som ett konsept, med de beste elementene fra hvert av de to transformasjonskonseptene. Med beste menes det som gir høyest nytte til en lavest mulig kostnad.

Virkninger	Nullalter-nativet	K1 Videreutvikling av dagens campus	K2 Samling av dagens campus	K3 Minimal utbygging	K4 Relokalisering av campus
Byggekostnader	0	-649	-818	-284	-1076
Brukerutstyr	0	-146	-126	-84	-213
Tomtekostnader	-152	-157	-137	-152	-225
FDVU-kostnader	-499	-778	-800	-508	-671
Leiekostnader	-568	-519	-303	-568	-215
Midlertidige kostnader	0	-33	-33	-33	-2
Skattefinansieringskostnad	-244	-456	-443	-326	-480
Nåverdi prissatte virkninger etter 60 års levetid	-1 462	-2 736	-2 659	-1 954	-2 881
Rangering prissatte virkninger	**1**	**4**	**3**	**2**	**5**
Prissatt netto nytte - endring fra nullalternativet		-1 274	-1 198	-493	-1 420
Kvalitet i utdanning	Ingen	Stor positiv	Stor positiv	Liten positiv	Stor positiv
		Undervisningsrom, ferdighetsrom og studentarbeidsplasser med tilstrekkelig	Undervisningsrom, ferdighetsrom og studentarbeidsplasser med tilstrekkelig kapasitet og	Marginalt høyere kapasitet enn i nullalternativet, men gir ikke tilstrekkelig kapasitet eller	Som i K2. Det er ikke tenkt etablering av arealer i K4 som ikke etableres i K1 og K2.

		kapasitet og kvalitet, og noe bedre samling av fagmiljø gir bedre undervisningskvalitet og læringsutbytte for alle studentene.	kvalitet, og bedre samling av fagmiljø gir bedre undervisningskvalitet og læringsutbytte for alle studentene. Aktiviteter og funksjoner samles i større grad i K2 enn i K1, derimot så vil det ikke være tilgjengelige svømmefasiliteter på campus og et mindre parkareal kan bli tilgjengelig for undervisning i K2. Samlet vurderes det at dette ikke gir utslag på samfunnseffekten sammenlignet med K1.	kvalitet på undervisningsrom, ferdighetsrom eller studentarbeidsplasser.	
Kvalitet i forskning	Ingen	Stor positiv	Stor positiv	Liten positiv	Stor positiv
		Bedre tilpassede ansattareal, flere møtearenaer og oppgraderte spesialareal med mer kapasitet gir bedre vilkår for forskningsproduksjon og kvalitet.	Bedre tilpassede ansattareal, flere møtearenaer og oppgraderte spesialareal med mer kapasitet gir bedre vilkår for forskningsproduksjon og kvalitet. En noe større grad av samling av fagmiljøer og konsentrasjon av aktivitet enn i K1, men det vurderes å kun gi marginalt høyere nytte og gir ikke utslag på samfunnseffekten.	Økning i ansattareal fra nullalternativet, og noe ombygging for å effektivisere bruken. Fortsatt spredte fagmiljø og ingen økning i samhandlingsarenaer. Ingen økt kapasitet i spesialarealer.	Som i K2.
Attraktivt student- og arbeidsmiljø	Ingen	Middels positiv	Middels positiv	Ingen	Middels positiv
		Flere og mer attraktive arealer for studenter, ansatte og fellesareal gir en positiv virkning.	Flere og mer attraktive arealer for studenter, ansatte og fellesareal gir en positiv virkning. K2 har en større samling av funksjoner og miljøer enn K1, men mister samtidig tilgang til svømmehallen på campus og deler av dagens parkarealer	Noe oppgradering av dagens undervisningsrom. Ansatte ventes å få en positiv effekt av de nye arealene som knyttes til campus. Begrenset positiv effekt fordi det totale omfanget av ombygging og tilbygg er mindre	Som i K2.

			sammenlignet med K1.	enn kapasitetsbehovet tilsier.	
	Ingen	Liten negativ	Middels negativ	Liten negativ	Liten negativ
Ulemper i byggefasen		3-4 års byggeperiode gir mindre ulemper enn i K2 for studenter og ansatte, men også for naboer og besøkende. Studenter og ansatte må i midlertidige lokaler ved oppgradering av eksisterende bygningsmasse, noe som kan medføre ulemper for driften og størst i år 1 av byggeperioden pga. omstilling og flytting.	4-5 års byggeperiode gir ulemper for studenter og ansatte, men også for naboer og besøkende. Studenter og ansatte må i midlertidige lokaler ved oppgradering av eksisterende bygningsmasse, noe som kan medføre ulemper for driften og størst i år 1 av byggeperioden pga. omstilling og flytting	2-3 års byggeperiode. Det forutsettes bruk av midlertidige lokaler under ombygging av eksisterende lokaler, men i noe mindre grad enn i K1 og K2 fordi færre blir direkte berørt.	3-4 års byggeperiode vil ikke påvirke studenter eller ansatte, men vil påvirke ev. naboer og brukere av området for relokaliseringen.
Klimagasskostnader	-172	-167	-163	-166	-158
Rangering ikke-prissatte virkninger	5	1	3	4	1
Samlet rangering samfunnsøkonomiske virkninger	**5**	**1**	**1**	**4**	**3**

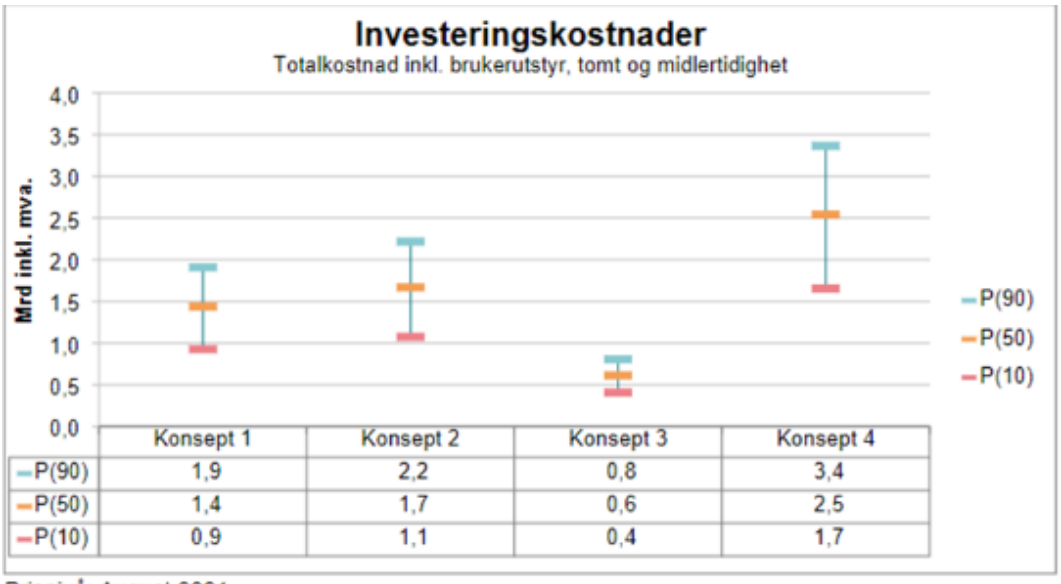
Tabell 22 Oppsummering samfunnsøkonomisk analyse, nåverdier over analysehorisonten. Ikke-prissatte virkninger er vurdert relativt til nullalternativet. Prissatte virkninger er vurdert som brutto virkning. Tall i mill. kr.

7.1 Prissatte virkninger

Under vises de ulike prissatte virkningene for konseptene, i tillegg til en samlet oversikt over forventningsverdiene som er benyttet som input til den samfunnsøkonomiske analysen.

Investeringskostnader for bygg, brukerutstyr, tomt og midlertidighet

Det er gjennomført en usikkerhetsanalyse etter ordinære prinsipper med kvantifisering av estimatusikkerhet og usikkerhetselementer. Figur 13 viser konseptenes totale investeringskostnader for bygg, brukerutstyr, tomt og midlertidighet for konseptene, mens Figur 14 viser konseptenes kumulative sannsynlighetsfordeling. Metode, forutsetninger, estimater og en mer utfyllende beskrivelse av resultatene fra usikkerhetsanalysen er beskrevet i vedlegg 3 HINN KVU Hamar - Kalkyledokument.

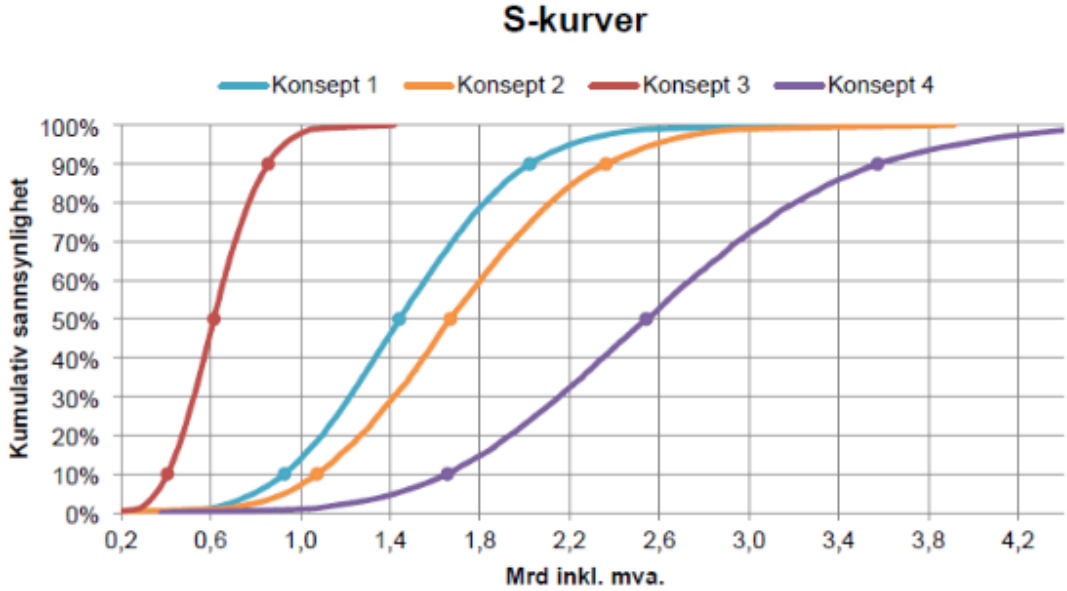

	Konsept 1	Konsept 2	Konsept 3	Konsept 4
P(90)	1,9	2,2	0,8	3,4
P(50)	1,4	1,7	0,6	2,5
P(10)	0,9	1,1	0,4	1,7

Prisnivå: August 2021

	Konsept 1	Konsept 2	Konsept 3	Konsept 4
Relativt standardavvik	29 %	29 %	28 %	29 %

Figur 13 Investeringskostnader bygg, brukerutstyr tomt og midlertidighet, avrundet til nærmeste 100 mill. kr.

Figur 14 Konseptenes S-kurver, som viser den kumulative sannsynlighetsfordelingen for samlede investeringskostnader for bygg, brukerutstyr og tomt

De største usikkerhetene i prosjektet, er for alle konseptervurdert vurdert å være knyttet til markedsusikkerhet og prosjektmodenhet inkludert brukerendringer.

Den samfunnsøkonomiske analysen legger til grunn en forventningsverdi for kostnader. Samtidig er det viktig å understreke at usikkerheten er stor i tidligfase. Figur 14 illustrerer usikkerhetsspennet for de tre hovedkonseptene for kostnader til bygg, brukerutstyr og tomt. Usikkerhetsspennet vurderes å ligge på normalt nivå i forhold til prosjekter i tilsvarende fase.

Forventningsverdier

Tabell 23 viser forventningsverdier som er benyttet som input til den samfunnsøkonomiske analysen. Kostnadene er oppgitt i negative størrelser og inntekter i positive størrelser. FDVU-kostnader og leiekostnader er oppgitt i årskostnad, mens øvrige kostnader og inntekter er engangsstørrelser.

Mill. 2021-kr ekskl. mva. inkl. skattekost.	0 Null-alternativet	K1 Videreutvikling dagens campus	K2 Samling av campus	K3 Minimal utbygging	K4 Relokalisering av campus
Byggekostnader	0	-1 130	-1 394	-453	-1 872
Brukerutstyr	0	-269	-232	-144	-393
Tomtekostnad erverv	0	-7	-8	0	-259
Salgsinntekter tomt	0	0	43	0	206
FDVU - Årskostnad[15]	-25	-39	-40	-25	-34
Leiekostnader før tiltak per år	-28	-28	-28	-28	-28
Leiekostnader etter tiltak per år	-28	-25	-8	-28	-1
Midlertidige kostnader	0	-57	-55	-54	-3

Tabell 23 Forventningsverdier prissatte virkninger. Tallene er i mill. 2021-kroner eksklusive mva. inklusive skattefinansieringskostnad

Vi ser at byggekostnader, brukerutstyr og kostnader til erverv av tomt skiller mest mellom konseptene. Konsept 4 har høyest byggekostnader siden konseptet har størst omfang av nybygg. Konsept 1 og 2 har langt høyere byggekostnader enn konsept 3, som følge av større omfang nybygg. Andelen nybygg er større i K2 enn i K1 og forklarer forskjellen i byggekostnader, men må ses i sammenheng med tilsvarende forskjell i leiekostnader mellom konseptene. Brukerutstyrskostnadene hensyntar gjenbruksgrad, og forventet høyere gjenbruksgrad i transformasjonskonseptene gir lavere kostnad enn ved relokalisering. Kostnader til erverv av tomt er betydelige for K4, men staten får ved konseptet også godskrevet inntekter som følge av at dagens campus selges. K1 og K2 må erverve en eksisterende parkeringsplass sør på dagens campus, mens det i K2 er forutsatt at parken nord/øst avhendes. FDVU-kostnadene er høyest for K1 og K2, da disse har et større totalt arealomfang enn de andre konseptene, en antatt mindre energieffektiv bygningsmasse og et større behov for senere oppgraderinger enn K4. Leiekostnader etter tiltak varierer i grad med avviklingen av arealer leid i det private markedet, og må ses i sammenheng med andel nybygg i konseptene. K2 og K4 må leie arealer til svømmeundervisningen, da eksisterende svømmehall forutsettes avhendet i konseptene. Midlertidige kostnader relateres i hovedsak til omfang av ombygging av eksisterende arealer, som ikke gjennomføres i K4.

[15] Se vedlegg 4 HINN KVU Hamar – FDVU-beregning for forutsetninger og beregninger av FDVU-kostnader. Beregningene omfatter kun arealer som er eid av Statsbygg, da FDVU-kostander inngår i leiekostnadene for bygg som leies i det private markedet.

7.2 Ikke-prissatte virkninger

Ikke-prissatte virkninger skal analyseres og hensyntas i vurderingen av investeringstiltakets samfunnsøkonomiske lønnsomhet på linje med de prissatte virkningene.

I vurdering av virkninger ved konseptene vil viktigheten av en virkning ofte være et verdivalg, og viktigheten kan vurderes ulikt av ulike interessenter. Det er derfor viktig å beskrive grunnlaget som vurderingene er basert på. Vurdering av størrelse på virkningene angis deretter i en skala som følger:

Meget stor negativ	Stor negativ	Middels negativ	Liten negativ	Ingen	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv	Meget stor positiv

Tabell 24 Skala for verdsetting av ikke-prissatte virkninger

Vurderinger av virkningene gjøres med utgangspunkt i når virkningen ventes å inntreffe. For de tre første virkningene er dette ved ferdigstillelse av tiltak, og for virkningen «Ulemper i anleggsfasen» er dette i anleggsfasen. Det vil si at virkningen ulemper i anleggsfasen inntreffer tidligere, men har betydelig kortere varighet enn de øvrige virkningene.

Metoden omfatter også vurderinger av hvordan virkningen ventes å utvikle seg over tid og usikkerhetene knyttet til virkningen.

Kvalitet i utdanning

Problembeskrivelsen viser at studentene har det trangt, og at det er mangel på gode og riktig tilpassede undervisnings- og ferdighetsarealer og studentarbeidsplasser. Konsekvensen er at studiestedet ikke får tilbudt like mye undervisning og ferdighetstrening som de anser nødvendig, særlig innenfor lærerutdanningen og Spillskolen.

I stortingsmeldingen «Kultur for kvalitet i høyere utdanning» (Kunnskapsdepartementet, 2016) slås det fast at god og hensiktsmessig utforming av campusområdene er et viktig virkemiddel for at studenter skal lykkes med studiene og at faglig ansatte skal lykkes med undervisning og forskning, som igjen gir bedre utdanningskvalitet. I Langtidsmeldingen for forskning og høyere utdanning står det også at «kunnskapsgrunnlaget tyder på at det er behov for rom og arealer som legger til rette for samarbeid, diskusjon, deltakelse og tilgang til teknologiske verktøy» (Kunnskapsdepartementet, 2019a).

Det forutsettes derfor at både økning av og bedre tilpassede student- og undervisningsarealer, oppdatert utstyr, hensiktsmessig samling av fagmiljøer og en mer tilgjengelig og attraktiv campus vil gi en positiv effekt på læringsutbyttet. Et investeringstiltak ved studiested Hamar vil gi økt tilgang på lokaler for læring og konsentrasjons- og gruppearbeid.. Bedre egnede arealer ventes å legge bedre til rette for læringsutbyttet, og dermed gi en samfunnsvirkning fordi uteksaminerte kandidater som går ut i arbeidslivet har fått utdanning med høyere kvalitet. Vi legger til grunn at styrket og mer relevant kompetanse bidrar til økt kvalitet i tjenestene som leveres fra offentlig og privat sektor.

Nytten av økt kvalitet i utdanning ved studiestedet forventes å øke over tid ettersom stadig flere kandidater går ut i arbeidslivet etter gjennomført utdanning.

Kvalitet i utdanning	K1 Videreutvikling av dagens campus	K2 Samling av dagens campus	K3 Minimal utbygging	K4 Relokalisering av campus
Vurdering	Stor positiv	Stor positiv	Liten positiv	Stor positiv
Tilpasninger i areal og lokalisering som påvirker kvalitet i utdanning.	Økning i generelle undervisningsrom og studentarbeidsplasser. Ombygging og nybygg sørger for økning og oppgradering av spesialareal og noe mer hensiktsmessig faglig samling av spesialareal. I noen grad samling av ansattareal og fagmiljø.	Økning i generelle undervisningsrom og studentarbeidsplasser. Ombygging og nybygg sørger for økning og oppgradering av spesialareal og mer hensiktsmessig faglig samling av spesialareal. Samling av ansattareal og fagmiljø. Aktivitet og funksjoner samles i større grad i K2 enn i K1, derimot så vil det ikke være tilgjengelige svømmefasiliteter på campus i K2 og et mindre parkareal blir tilgjengelig for undervisning. Samlet vurderes det at dette ikke gir utslag på samfunnseffekten sammenlignet med K1.	Ingen økning i generelle undervisningsrom, men det kan være mulig å oppnå noe bedre funksjonalitet for arbeidsplasser og sosiale soner for studentene. Det vil bli ryddet opp i struktur og støy fra musikkrom og en del undervisningsrom vil få en generell oppgradering. Økt undervisningstid og mer digital undervisning innføres for å kompensere for fortsatt manglende undervisningsroms-kapasitet grunnet studentvekst. Ingen tilpasning eller økning spesialareal.	Arealer for alle funksjoner etableres i nybygg på ny tomt. Konseptet har totalt mindre areal enn K1 og K2, men det forutsettes at bedre fleksibilitet i nybygg gjør at areal- og funksjonsbehov dekkes på samme nivå
Berørte aktører/omfang	Økt kompetanse for 3000 studenter. Anslagsvis 60-70 000 studenter går ut i arbeidslivet fra HINN studiested Hamar over levetiden for tiltak forutsatt at alle uteksaminerte studenter får seg jobb etter avlagt eksamen. Dette inkluderer master- og bachelorutdanninger, årsstudium og videreutdanning.	Økt kompetanse for 3000 studenter. Omfanget på berørte er lik som beskrevet for K1.	Tilnærmet ingen eller kun liten positiv effekt for de rundt 3000 studentene. Behovet for økt kapasitet dekkes ved økte åpningstider og økt bruk av digital undervisning. Anslagsvis 60-70 000 studenter går ut i arbeidslivet fra HINN studiested Hamar over levetiden for tiltak forutsatt at alle uteksaminerte studenter får seg jobb etter avlagt eksamen. Dette inkluderer master- og bachelorutdanninger, årsstudium og videreutdanning.	Økt kompetanse for 3000 studenter Omfanget på berørte er lik som beskrevet for K1.
Effekt	Studentene får mer ferdighetstrening, og blir bedre rustet for arbeidslivet. De får også en positiv effekt av flere og mer tilrettelagte undervisningsrom som	Studentene får mer ferdighetstrening, og blir bedre rustet for arbeidslivet. De får også en positiv effekt av flere og mer tilrettelagte undervisningsrom som	Ikke noe mer areal til studentene sammenlignet med nullalternativet. Mer bruk av digital undervisning for å kompensere for udekket arealbehov ved vekst ventes å ikke	Som i K2. Det er ikke tenkt etablering av arealer i K4 som ikke planlegges i K1 og K2. Største forskjellene er dermed at campus

	muliggjør mer studentaktiv læring. Mer plass og mer attraktive arealer til studentene generelt, forventes å bidra til mer tilstedeværelse på studiestedet som vi forventer gir bedre læringsutbytte. Noe større samling av fagmiljøene gir mer samhandling faglig og administrativt og dette vurderes å gi positiv effekt på utdanningskvalitet.	muliggjør mer studentaktiv læring. Mer plass og mer attraktive arealer til studentene generelt, forventes å bidra til mer tilstedeværelse på studiestedet som igjen gir bedre læringsutbytte. Stor samling av fagmiljøene gir mer samhandling faglig og administrativt og dette vurderes å gi positiv effekt på utdanningskvalitet.	kunne kompensere for manglende fysiske arealer. Gradvis mer utdaterte ferdighetsrom og fortsatt for lav kapasitet kan gjøre at studentene som har behov for ferdighetstrening blir stadig mindre relevante for arbeidslivet.	flyttes, ikke nødvendigvis at det blir vesentlig bedre fasiliteter selv om et nybygg kan skreddersys til funksjonene ved campus.
Usikkerhet	Det er liten usikkerhet knyttet til hvorvidt det er en positiv sammenheng mellom bedre tilpassede arealer og kvalitet i utdanningen. Det er imidlertid usikkerhet knyttet til antall personer som berøres av økt kvalitet i utdanningen. Vi er kjent med antall studenter som påvirkes, men har ikke full oversikt over hvilke øvrige grupper i samfunnet som har nytte av økt kvalitet i utdanningen (offentlig og privat sektor). Det er også knyttet relativt stor usikkerhet til hvor mye hver enkelt blir påvirket og hvorvidt nytten øker etter hvert som nye kandidater uteksamineres. Usikkerheten vurderes som størst for konsept 4 fordi det er flere ukjente faktorer som endelig lokalisering, tomtens beskaffenhet og utvikling av campus som kan påvirke nyttevirkningen – både positivt og negativt. Det kan være noe mer usikkerhet i konsept 3 enn i de øvrige investeringsalternativene knyttet til hvorvidt dimensjonerende antall studenter kan få gjennomført undervisningsløpet ved tiltakene som er lagt til grunn i konseptet, uten at det gjøres flere tiltak. Usikkerheten for K3 vurderes allikevel som minst for K3 fordi omfanget er minst.			

Tabell 25 Vurdering av virkningen kvalitet i utdanning

Kvalitet i forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid

Problembeskrivelsen viser at mangel på samhandlingsarealer og spredte fagmiljøer er hemmende for faglig samarbeid og samhandling internt på studiestedet, mellom studiesteder og mellom HINN og eksterne aktører. Delvis utdaterte spesialareal med lite kapasitet gir også begrensninger for forskningsaktivitet og kunstnerisk utviklingsarbeid.

Tilgang til økte og bedre tilpassede arealer for faglig ansatte og arealer som legger til rette for samhandling eksternt og internt er drivere som ventes å kunne medføre økt kvalitet i forsknings- og kunstnerisk utviklingsarbeid ved studiestedet.

Et investeringstiltak som gir tilgang på mer fleksible og moderne fasiliteter for forskning og samhandling, forventes å gi bedre vilkår for de faglig ansattes arbeid og oppgaveløsning. Bedre forskningsfasiliteter ventes også å gi en spiraleffekt i form av økt attraktivitet, og dermed større tilgang på de gode hodene, eksterne samarbeidspartnere og finansiering av forskningsprosjekter. Samfunnsvirkningen vil også være større og bedre FoU-produksjon og kunnskapsproduksjon som samfunnet vil ha nytte av. Langtidsmeldingen for forskning og høyere utdanning sier blant annet at «samlokalisering av undervisning, grunnforskning og anvendt forskning gir et godt grunnlag for innovasjon og økonomisk utvikling» (Kunnskapsdepartementet, 2019a)

Nytten for samfunnet kan være bedre arbeidsmetoder i offentlig og privat sektor, eller bedre muligheter for innovasjon. Nytten av økt kvalitet i forskning forventes å øke over tid etter hvert som mer forskning gjennomføres, publiseres og utvikles i samarbeid med andre aktører i samfunnet.

Kvalitet i forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid	K1 Videreutvikling av dagens campus	K2 Samling av dagens campus	K3 Minimal utbygging	K4 Relokalisering av campus
Vurdering	Stor positiv	Stor positiv	Liten positiv	Stor positiv
Tilpasninger i areal og lokalisering som påvirker kvalitet i forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid	En økning i ansattareal fra nullalternativet, og også mer effektive og mer samlede ansattareal, mer møterom og samhandlingssoner. Oppdaterte spesialareal og mer kapasitet i spesialareal.	En økning i ansattareal fra nullalternativet, og også mer effektive og mer samlede ansattareal, møterom og samhandlingssoner. Oppdaterte spesialareal og mer kapasitet i spesialareal. Konsept K1 og K2 er nokså like med hensyn til omfang av nytt og ombygget areal, men det er større grad av samling av fagmiljøer og konsentrasjon av aktivitet i K2.	Økning i ansattareal fra nullalternativet for å tilfredsstille arealnormen, og noe ombygging for å effektivisere bruken. Fortsatt spredte fagmiljø og ingen økning i samhandlingsarenaer. Ingen økt kapasitet i spesialarealer.	Arealer for alle funksjoner etableres i nybygg på ny tomt. Konseptet har totalt mindre areal enn K2, men det forutsettes at bedre fleksibilitet i nybygg gjør at areal- og funksjonsbehov dekkes på likt nivå som i K2.
Berørte aktører/omfang	Av studiestedets ca. 400 årsverk er ca. 63 % ansatt i fagstillinger. Det er fagstillingene som driver med forskningsaktivitet og kunstnerisk utviklingsarbeid → 250 årsverk tilknyttet forskningsproduksjonen. Privat og offentlig sektor som bruker av forskningsproduksjon – ukjent størrelse.	Omfanget på berørte er lik som beskrevet for K1.	Omfanget på berørte er lik som beskrevet for K1.	Omfanget på berørte er lik som beskrevet for K1.
Effekt	Bedre arealer for samhandling internt og eksternt forventes å øke kvaliteten i forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid, og også å øke produksjonen. Bedre forskningsfasiliteter, som ansattareal og spesialrom, ventes å gi økt kjennskap til studiestedet og grunnlag for flere forskningssamarbeid. Nytten for samfunnet kan være bedre arbeidsmetoder i offentlig og privat sektor, eller bedre muligheter for innovasjon.	Bedre arealer for samhandling internt og eksternt forventes å øke kvaliteten i forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid, og også å øke produksjonen. Bedre forskningsfasiliteter, som ansattareal og spesialrom, ventes å gi økt kjennskap til studiestedet og grunnlag for flere forskningssamarbeid. Nytten for samfunnet kan være bedre arbeidsmetoder i offentlig og privat sektor, og bedre muligheter for innovasjon. Det vil være en noe større grad av samling av fagmiljøer og konsentrasjon av aktivitet i K2 sammenlignet med K1.	Den positive effekten som følge av ombygginger og oppgradering av 2000 kvm ansattareal vurderes å gå i null sammenlignet med nullalternativet grunnet reduksjon i ansattareal og økt grad av hjemmekontor for å kunne håndtere ansattvekst. Økt bruk av hjemmekontor og digitale møter vurderes å kunne ha en negativ effekt på forskning grunnet lavere kvalitet på samhandlingen internt i fagmiljø.	Som i K2. Det skal ikke etableres nye funksjoner som ikke er planlagt i K1 og K2, og forskjellen vurderes ikke å være stor nok til å gi høyere vurdering enn K1 og K2 for funksjonalitet isolert sett. Det vurderes som positivt å ha en lokalisering i nærheten av en fremtidig Innlandet Science Park, men heller ikke her vurderes forskjellen å være stor nok til å gi en høyere vurdering, da dagens avstander uansett er korte og sentrumsnære.

Usikkerhet	Det er liten usikkerhet knyttet til hvorvidt det er en positiv sammenheng mellom bedre tilpassede arealer og kvalitet i FoU-arbeid. Det er imidlertid usikkert hvor mange personer som berøres. Vi kjenner omfang av ansatte som påvirkes, men har ikke oversikt over hvilke grupper i samfunnet som bruker forskningen og som vil få økt nytte av økt kvalitet. Det er også usikkert hvor mye hver enkelt blir påvirket og hvordan virkningen vil utvikle seg over tid. Usikkerheten vurderes som størst for konsept 4 fordi det er flere ukjente faktorer som endelig lokalisering, tomtens beskaffenhet, og aktører som vil inngå i ISP som kan påvirke nyttevirkningen og muligheten for å hente ut mulige arealmessige og faglige synergier ved en lokalisering i nærheten av Science Park. – både positivt og negativt. Usikkerheten vurderes som minst for konsept 3 fordi omfanget er minst.

Tabell 26 Vurdering av virkningen kvalitet i forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid

Attraktivt student- og arbeidsmiljø

Problembeskrivelsen viser at studiestedet ikke har store utfordringer med trivsel sammenlignet med andre studiesteder. Det er imidlertid indikasjoner på at mangel på arbeidsplasser og sosiale soner for studentene og mangel på attraktive samhandlingsarealer påvirker trivselen til både studenter og ansatte. Både ansatte og studenter trekker frem utfordringer med dårlig ventilasjon eller for høye eller lave temperaturer i enkelte deler av bygningsmassen som et problem som går utover deres trivsel.

Vi legger til grunn at et attraktivt arbeidsmiljø påvirker studenters og ansattes trivsel. Dette kan igjen bidra til å tiltrekke seg gode studenter og ansatte, og vil kunne bidra til mer effektiv gjennomføring av høgskolens oppgaver innen utdanning, forskning og utviklingsarbeid, som vi har vurdert i egne virkninger. Økt trivsel representerer en samfunnsøkonomisk nytte i seg selv. Vi mener at en god bygningsmessig standard med attraktive inne- og utearealer inkludert sosiale soner, og en hensiktsmessig plassering av, og avstand mellom, ulike funksjoner på campus er drivere for virkningen. Det samme gjelder identitet, stedstilhørighet og omgivelser. En campus som er attraktiv for omgivelsene kan også ha en trivselsskapende effekt for andre enn hovedbrukerne.

Virkningen konseptene har på student- og arbeidsmiljøet forventes å være relativt konstant over levetiden til tiltaket fordi veksten i studenter og ansatte er vurdert å inntreffe på kort sikt.

Attraktivt studie- og arbeidsmiljø (trivsel)	K1 Videreutvikling av dagens campus	K2 Samling av dagens campus	K3 Minimal utbygging	K4 Relokalisering av campus
Vurdering	Middels positiv	Middels positiv	Liten positiv	Middels positiv
Tilpasninger av areal og lokalisering som påvirker nytten av et attraktivt student- og arbeidsmiljø (trivsel)	Økte arealer for sosial samhandling for studenter og ansatte. Ny kantine og bibliotek etableres. Bedre teknisk standard i store deler av bygningsmassen gjennom nybygg og ombygging gir bedre inneklima.	Økte arealer for sosial samhandling for studenter og ansatte. Ny kantine og bibliotek etableres. Bedre teknisk standard i store deler av bygningsmassen gjennom nybygg og ombygging gir bedre inneklima.	Ingen økning i samhandlingsarealer, men undervisningsrom og fellesarealer oppgraderes i varierende grad.	Arealer for alle funksjoner etableres i nybygg på ny tomt. Konseptet har totalt mindre areal enn K2, men det forutsettes at bedre fleksibilitet i nybygg gjør at areal- og funksjonsbehov dekkes på likt nivå som i K2.
Berørte aktører/omfang	3000 studenter og 400 årsverk ansatte. Besøkende, ukjent antall.	3000 studenter og 400 årsverk ansatte. Besøkende, ukjent antall.	3000 studenter og 400 årsverk ansatte. Besøkende, ukjent antall.	3000 studenter og 400 årsverk ansatte. Besøkende, ukjent antall.
Effekt	Flere og mer attraktive arealer gir en positiv virkning for studenter og ansatte. Videre tilgang til svømmehall og parkarealer nordøst vurderes som positivt.	Flere og mer attraktive arealer gir en positiv virkning for studenter og ansatte. K2 har en større samling av funksjoner og miljøer enn K1, men mister	Oppgradering av et mindre omfang fellesareal og undervisning ventes å gi noe større tilfredshet blant studenter. Ansatte	Som i K2. Det er ikke tenkt etablering av arealer i K4 som ikke planlegges inn i K1 og K2. Største forskjellene er dermed at

		samtidig tilgang til svømmehallen på campus og deler av dagens parkarealer sammenlignet med K1.	ventes også å få positiv effekt av de nye arbeidsplassene som knyttes til campus. Begrenset positiv effekt fordi det totale omfanget av ombygging og tilbygg er lite.	campus flyttes, ikke nødvendigvis at det blir vesentlig bedre fasiliteter selv om et nybygg kan skreddersy samling av funksjoner og ulike sosiale arenaer ved campus.
Usikkerhet	Det er lite usikkert om bedre fasiliteter og økt funksjonalitet vil øke attraktiviteten til campus for studenter og ansatte slik at trivselen øker. Det er også lite usikkerhet om hvor mange som påvirkes av studenter og ansatte, men det er usikkert hvorvidt trivselseffekten også kan påvirke omgivelsene utenom disse primærgruppene. Det er også usikkert hvor stor effekten blir for konseptene sammenlignet med nullalternativet, og hvor mye virkningen vil utvikle seg over tid. Det er også usikkerhet rundt nyttetap på trivsel som følge av et mulig tap av utearealer og tilgang til svømmehall i konsept 2, da dette beror på om og hva slags utbygging som vil finne sted på utearealene og om tilgangen til svømmehallen på Hamar møter etterspørselen. Det samme vil også kunne være tilfelle for konsept 4, men hvor omfang av utearealer er usikkert.			

Tabell 27 Vurdering av virkningen attraktivt student- og arbeidsmiljø

Ulemper i byggefasen

I anleggsfasen vil naboer, ansatte og studenter kunne oppleve støy og andre ulemper. Drivere for virkningen er i hovedsak omfang av bygging og anleggsfasens varighet. Virkningen vil inntreffe ved oppstart byggefase og opphøre når tiltaket er ferdigstilt. Virkningen er dermed av langt kortere varighet og berører i mindre i omfang enn øvrige virkninger. Dette gjenspeiles i verdsettingen av virkningen.

Kvalitet i forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid	K1 Videreutvikling av dagens campus	K2 Samling av dagens campus	K3 Minimal utbygging	K4 Relokalisering av campus
Vurdering	Liten negativ	Middels negativ	Liten negativ	Liten negativ
Varighet og omfang anleggsfase	Ombygging og nybygg over 3-4 år	Ombygging og større nybygg over 4-5 år	Ombygging og lite tilbygg 2-3 år	Nybygg på ny tomt i 3-4 år
Pårørte aktører/omfang	Studenter og ansatte som befinner seg på campus under bygging. Naboer og besøkende. Det forutsettes bruk av midlertidige lokaler under ombygging av eksisterende lokaler., noe som kan medføre ulemper for driften og størst i år 1 av byggeperioden pga. omstilling og flytting.	Studenter og ansatte som befinner seg på campus under bygging, og i noe større grad enn i K1 som følge av et større omfang nybygg. Naboer og besøkende. Det forutsettes bruk av midlertidige lokaler under ombygging av eksisterende lokaler, noe som kan medføre ulemper for driften og størst i år 1 av byggeperioden pga. omstilling og flytting.	Studenter og ansatte som befinner seg på campus under bygging. Naboer og besøkende. Det forutsettes bruk av midlertidige lokaler under ombygging av eksisterende lokaler, men noe mindre grad enn i K1 og K2 fordi færre blir direkte berørt.	Naboer og brukere av bymiljøet i området for ny tomt. Samtidig er det allerede planlagt stor byggeaktivitet over lang tid i aktuelt område, slik at en bygging av ny campus skjer i et område med allerede stor byggevirksomhet og støy fra de ulike anleggsplassene. Det må allikevel antas å være flere «sekundært» berørte fordi det er mer aktivitet og ferdsel i aktuelt område, men færre direkte berørte (studenter, ansatte) fordi høgskoledriften ikke berøres under byggeperioden.
Effekt	Ulemper ved støy og anleggstrafikk. Ulemper ved flytting til	Ulemper ved støy og anleggstrafikk. Ulemper ved	Ulemper ved støy og anleggstrafikk, men også ved	Ulemper ved støy og anleggstrafikk, men ingen effekt på studier og

	midlertidige lokaler for studenter og ansatte.	flytting til midlertidige lokaler for studenter og ansatte. Siden anleggsfasen er lenger i K2 enn i K1, vurderes virkningen å ha en noe større negativ virkning på aktørene i K2.	flytting til midlertidige lokaler for studenter og ansatte.	forskning under byggeperioden fordi dagens anlegg kan benyttes mens ny campus oppføres.
Usikkerhet	Vi vurderer at det er liten usikkerhet knyttet til at virkningen vil påvirke omgivelsene negativt. Det er imidlertid noe usikkerhet knyttet til antall berørte. Selv om man har oversikt over byggene som fins rundt dagens campus, er det ikke gjort konkrete kartlegginger av hvor mange aktører som blir påvirket totalt. Usikkerheten er størst for konsept 4, fordi det er på ny og ikke besluttet lokasjon. Det er også knyttet usikkerhet til i hvilken grad aktørene blir påvirket i de ulike konseptene og hvor lang tid byggefasen vil vare. Usikkerhet ved rangering av konseptene er dermed også usikker, blant annet fordi det er vanskelig å vurdere konkret om det er forskjell mellom ulemper ved tiltak på dagens lokasjon sammenlignet med ny tomt bortsett fra ulempene knyttet til midlertidige lokaler som er særlig gjeldende for de to største transformasjonskonseptene konsept 1 og 2.			

Tabell 28 Vurdering av virkningen ulemper i byggefasen

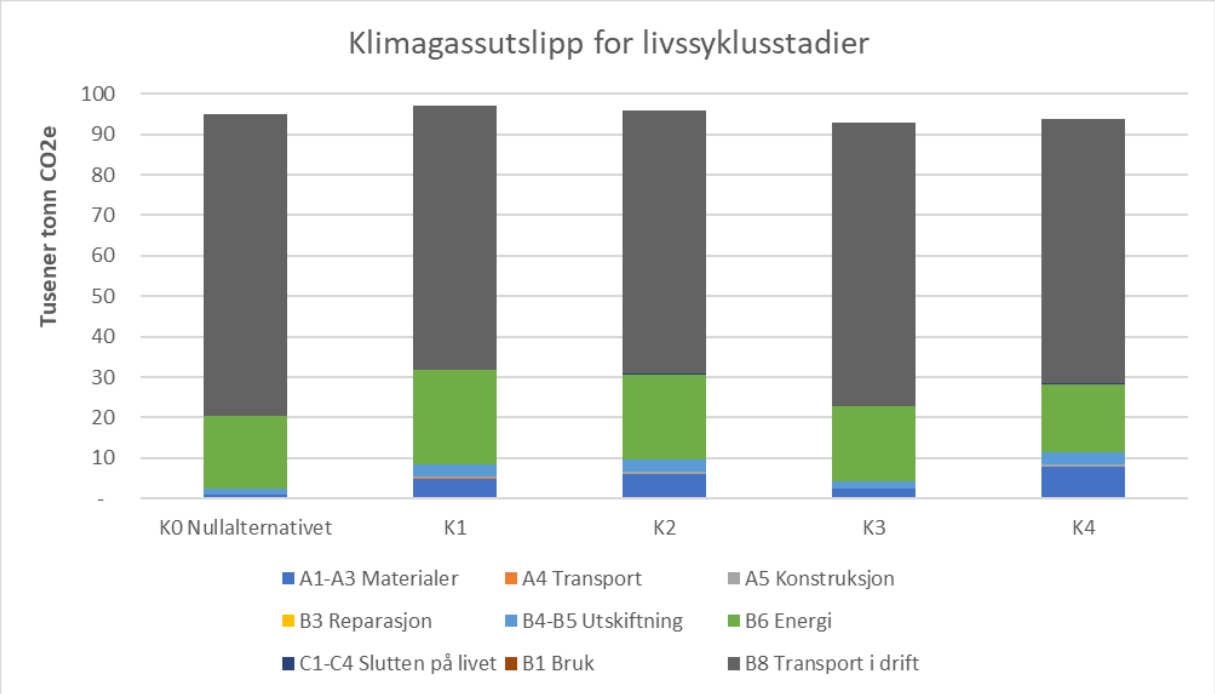
Klimagasskostnader

Klimagassberegninger og kobling mot karbonprisbanene til Finansdepartementet viser at konsept 4, relokalisering av campus i nybygg, vil ha noe lavere klimagasskostnader totalt sett enn konseptene på dagens campus. Hovedårsaken er lavere kostnader knyttet til energiforbruk i driftsfasen. Utslipp knyttet til materialbruk er høyere i nybyggkonseptet enn i alle de andre konseptene, men lavere energibruk gjør at vi forventer at konseptet totalt sett har noe lavere klimagasskostnader enn transformasjonskonseptene på dagens campus. Konseptet med minimal utbygging av samlet sett lavest utslipp. Det er uansett kun mindre forskjeller mellom konseptene sett i et livsløpsperspektiv.

Kostnader klimagassutslipp	Nullalternativet	K1	K2	K3	K4
Totalt tonn CO2-ekvivalenter over livsløpet	*95 100*	*97 200*	*95 900*	*92 800*	*93 800*
Klimagasskostnad nettonåverdi MNOK[16]	*-171*	-167	-163	-166	-158

Tabell 29 Oversikt beregnede klimagassutslipp over livsløpet og nåverdi klimagasskostnader per hovedkonsept.

[16] Klimagassberegninger for utslipp per år over analysehorisonten er koblet mot Finansdepartementets karbonprisbaner for bruk i samfunnsøkonomiske analyser.

Figur 15 Klimagassutslipp over levetiden for hvert konsept fordelt på de ulike utslippskategoriene. Beregningene danner grunnlag for å tildele en kroneverdi for utslippskostnadene per konsept.

Grunnen til at vi ikke har inkludert klimagasskostnader under prissatte virkninger i den samfunnsøkonomiske analysen, er at det foreløpig er stor usikkerhet knyttet til forutsetningene for beregningene. Det gjelder for eksempel i hvilken grad ulike parametere allerede prissatt i den samfunnsøkonomiske analysen, hvilke parametere som er kvotepliktige eller ikke-kvotepliktige eller hvilke energimiks som benyttes. Den klart mest omfattende parameteren er Transport i drift, som i tillegg til å skille lite mellom konseptene også har stor usikkerhet knyttet til forutsetningene for beregningene.

Kulturminneverdier vurderes å være en liten virkning som skiller lite mellom konseptene

Det er også vurdert å inkludere endret nytte ved at kulturminner påvirkes. Enkelte bygg og deler av uteområdene ved studiested Hamar er omfattet av vern, og dette gir en indikasjon på at disse bygningene og uteområdene har kulturminneverdier. Vernet gjelder verneklasse 2.

I nullalternativet og konsept 1 og 3 vil dagens bygninger benyttes videre som undervisningssted. I konsept 2 vil de fleste av dagens bygninger brukes videre, men parkområdet nordøst med tilhørende bygningsmasse vil avhendes. I konsept 4 vil bruken av dagens bygninger for HINN på studiested Hamar avhendes. Dersom bygg i verneklasse 2, som ikke er formalisert ved lov, avhendes til ikke-statlige aktører vil det sektorinterne vernet i utgangspunktet opphøre, men kan uansett innebære negative virkninger for kulturminner dersom de ikke hensyntas i videre utvikling. Virkningen vurderes imidlertid som liten da det er snakk om selvpålagt sektorinternt vern med begrenset verdi for kun noen av byggene, og det er usikkerhet om salg av tomt og bygg vil føre til en dårligere ivaretakelse. Virkningen er derfor ikke vurdert som vesentlig for beslutning, og er ikke inkludert i analysen.

7.3 Sensitivitetsanalyse

Den samfunnsøkonomiske analysen bygger på forutsetninger det er knyttet usikkerhet til. For å vurdere denne usikkerheten gjøres det sensitivitetsanalyse av utvalgte virkninger i analysen. Det er gjennomført

sensitivitetsanalyse av følgende virkninger – investeringskostnader, FDVU-kostnader, tomtekostnader og leiekostnader.

Det er lagt inn verdier for P10 og P90 for byggekostnader og FDVU-kostnader. For leiekostnader er det lagt inn høy og lav verdi med utgangspunkt i 50 prosents økning eller reduksjon i leiekostnader. For tomtekostnader er det lagt inn høy og lav verdi basert på vurdering av spenn for tomteverdiene.

Sensitivitetsanalysen viser at den samlede rangeringen av konseptene, hvor K1 og K2 rangeres før K4, synes å være godt forankret. Flere av sensitivitetene øker forskjellen mellom K4 og K1/K2, eksempelvis ved økte investeringskostnader (P90). Det er kun i tilfellene dersom byggekostnadene blir svært lave (P10) eller dersom leiekostnadene er på et veldig høyt nivå (+ 50 prosent), at K4 kan rangeres på nivå med enten K1 eller K2, men i begge tilfellene vil det andre konseptet (av K1 og K2) fortsatt rageres som bedre. Det er imidlertid ingen sensitiviteter hvor K4 ville blitt rangert som hverken like godt eller klart bedre enn både K1 og K2.

For klimagassberegningene er det flere sensitiviteter som kan påvirke. For utslipp fra energibruk er det blant annet lagt til grunn europeisk energimiks. Med norsk energimiks vil utslippene fra energibruk være ned mot 1/10 av europeisk miks, med den konsekvens at transformasjonskonseptene på dagens campus kommer marginalt bedre ut enn nybyggkonseptet. Ved bruk av norsk miks vurderes konsept 1 og 2 som helt like.

K2 kommer marginalt bedre ut enn K1 i hovedanalysen, men gitt usikkerheten i virkningene vurderes denne forskjellen å ikke være signifikant. Sensitivitetsanalysen viser også at endringer i enkeltvirkninger isolert sett kan endre rangeringen mellom K1 og K2. Sensitivitetsanalysene kan dermed være med å underbygge at det ikke er grunnlag for å skille mellom K1 og K2.

7.4 Realopsjoner

Fleksibilitet handler her om hvordan alternativene kan tilpasses endringer i behov og forutsetninger. Det kan omfatte både endringer i dimensjonerende antall og endring i tid med hensyn til når behovene vil inntreffe i forhold til det som er lagt til grunn i prosjektet.

Det er vurdert ulike former for fleksibilitet som kan skille mellom alternativene, blant annet mulighet for å utsette investering, redusere ambisjonsnivå eller ha fleksibilitet for fremtidige investeringer blant annet ved utvidelse på tomt. Det er ikke funnet forskjeller mellom alternativene som kan vurderes å ha en utslagsgivende effekt for lønnsomheten. Vi tar likevel med i analysen at det kan ha en verdi å avvente avhending av tomt ved alternativ K2 for å sikre større mulighet for fremtidige oppfølgingsinvesteringer og fleksibilitet dersom det blir aktuelt.

7.5 Konseptenes realisering av mål

Det er i utredningen definert fem effektmål som konseptene skal måles opp mot. Tabell 30 illustrerer alternativenes vurderte måloppnåelse for hvert av effektmålene. Målene er rangert i rekkefølge. Rød farge indikerer manglende måloppnåelse, gul farge delvis måloppnåelse, lys grønn farge middels måloppnåelse mens klar grønn farge indikerer god måloppnåelse.

Effektmål/Konsept	K0 Null-alternativet	K1 Utvikling dagens campus	K2 Samling av campus	K3 Minimal utbygging	K4 Relokalisering av campus
E1 Utdanning					
E2 Forskning					
E3 Fleksibilitet					
E4 Regional kraft					
E4 Klima og miljø					

Tabell 30 Vurdering av konseptenes måloppnåelse

Konsept 4 vurderes samlet å gi best måloppnåelse. Deretter følger konsept 1 og 2 som får en litt lavere vurdering av måloppnåelse på miljø, både som følge av en mer arealomfattende og antatt mindre energieffektiv bygningsmasse, men ellers vurderes likt som konsept 4.

Nullalternativet og konsept 3 vurderes å ha lavest måloppnåelse, da de gir dårligere samlet score på målene enn de øvrige alternativene. Konsept 3 vurderes å ha en noe bedre måloppnåelse enn nullalternativet for utdanning og forskning, da det både tilføres nye arealer for de ansatte, det ryddes opp i støy fra eksisterende musikkrom og deler av campus gjennomgår en generell oppussing. Det blir derimot ingen ekstra kapasitet, nye undervisnings- eller spesialrom eller flere studentsosiale soner i nullalternativet eller i konsept 3.

Alle konseptene 1, 2 og 4 gir god måloppnåelse på utdanning, forskning og regional kraft. Alle tre innebærer økt kapasitet og bedre tilpasning av arealene til høgskolens behov, i tillegg til å tilrettelegge de for intern og ekstern samhandling.

Effektmål 1 Utdanningen er relevant og av høy kvalitet

Det er et mål at HINN får bedre egnede arealer for undervisning, ferdighetstrening og samhandling for å kunne øke utdanningskvaliteten. Vi vurderer kun delvis måloppnåelse for nullalternativet der dagens situasjon videreføres. For konsept 3 tilføres nye arealer for de ansatte, det ryddes opp i støy fra eksisterende musikkrom og deler av campus gjennomgår en generell oppussing, men ingen oppgradering eller økning av utdaterte ferdighetsrom som i dag har lite kapasitet. For konsept 1, 2 og 4 vurderes måloppnåelsen å være god grunnet nye og/eller oppgraderte arealer til undervisning, ferdighetstrening og samhandling.

Effektmål 2 Forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid er av høy internasjonal kvalitet

Det er et mål at HINN får bedre kapasitet og mer moderne forskningsfasiliteter som bidrar til å få tak i gode og produktive kandidater som produserer forskning av høy kvalitet, gir gode muligheter for tverrfaglig samarbeid og sikrer en kvalitet som gir større muligheter for nasjonalt og internasjonal anerkjennelse og bedre tilgang til finansiering. Konseptene som i størst grad gir mer tilpassede og moderne fasiliteter for FoU- og KU-arbeid er konsept 1, 2 og 4. Nullalternativet vurderes å ha delvis måloppnåelse grunnet ingen eller endring i forskningsfasiliteter. Konsept 3 tilføres nye arealer for de ansatte og deler av campus gjennomgår en generell oppussing, og vurderes derfor bedre enn nullalternativet, men langt dårligere enn de andre konseptene.

Effektmål 3 HINN håndterer endringer i kapasitet og arbeidsformer på en effektiv måte

Det er et mål at HINN skal ha arealer som kan tilpasses endringer uten store ombyggingstiltak, og har mulighet for fremtidige utvidelser eller nedskaleringer. Det innebærer at HINN har arealer, både undervisningsrom, studentarbeidsplasser og ansattes arbeidsplasser som tilpasses oppgavene som skal løses til enhver tid. Dagens bygningsmasse er ikke godt nok tilpasset fremtidens behov for undervisning, og mangler fleksibilitet i form av eksempelvis mulighet for å dele opp rom, og er ikke like tilrettelagt for digital undervisning som nye arealer. Som følge av at det ikke er nok rom av den typen som er ønsket til et formål, herunder fleksible undervisningsrom, benyttes rommene som er tilgjengelig. Arealene blir dermed benyttet, men ikke nødvendigvis til det planlagte formålet.

Mer effektive og fleksible løsninger tilpasset de oppgavene som skal løses til enhver tid vil bidra til måloppnåelse. Konseptene som inkluderer størst grad av tilpasning vurderes derfor også å ha høyest måloppnåelse, det vil si konseptene 1, 2 og 4. For nullalternativet og konsept 3 vurderes delvis måloppnåelse fordi dagens situasjon opprettholdes, og reflekterer at deler av dagens bygningsmasse fortsatt har en viss grad av fleksibilitet. (Fleksibilitet for fremtidige oppfølgingsinvesteringer er vurdert på et overordnet nivå under realopsjoner, men er der ikke forventet å skille mellom konseptene).

Effektmål 4 Tett samarbeid med arbeids- og samfunnsliv i regionen og være synlig og innovativ

Det er et mål at infrastrukturen legger til rette for at HINN skal videreutvikle sin rolle som en viktig og synlig regional aktør. HINNs samarbeid med arbeids- og samfunnslivet i regionen skal være nyskapende og utviklende for alle involverte parter og bidra til at studenter og ansatte utvikler et aktivt forhold til regionen og dens utviklingspotensial. Tiltaket skal bidra til måloppnåelse ved å etablere fasiliteter som åpner for å invitere omgivelsene inn på campus og skape nye møteplasser og større muligheter for samarbeid med lokalt næringsliv og offentlig sektor. Tiltaket skal etablere tilstrekkelig kapasitet som gir rom for livslang læring og fleksibelt studietilbud.

Nullalternativet og konsept 3 har kun delvis måloppnåelse fordi konseptene gir begrenset mulighet for å etablere arealer for ekstern samhandling eller for å etablere åpne og inviterende arealer utover dagens fasiliteter. Konseptene 1, 2 og 4 gir gode mulighet for å etablere flere arealer for ekstern samhandling. Dagens studiested ligger allerede sentralt i sentrum av Hamar, og vi skiller derfor ikke i vurderingene sammenlignet med en relokalisering av campus.

Effektmål 5 HINN har en høy miljøstandard

Det er et mål at campusutviklingen bygger opp om HINNs ambisjon om en høy miljøstandard både med hensyn til høgskolens klimaavtrykk, og for å legge til rette for at studenter, ansatte og besøkende skal kunne velge miljøvennlige alternativer. Effektmålet innebærer dermed både arealutnyttelse, lokalisering og løsningsvalg som gir mulighet for mer miljøvennlige driftsløsninger og personlige miljøvalg.

Ny eller oppgradert bygningsmasse gir bedre arealeffektivitet, bruk av moderne teknologi og styringssystemer og mer miljøvennlige driftsløsninger og energikilder. Klimagassregnskapet viser at det er konsept 3 og 4 som har de laveste estimerte utslippene av investeringsalternativene, fordi utslipp til primært energibruk er forventet å være lavere enn for de andre konseptene. Det er ellers veldig liten forskjell mellom de ulike konseptene, inkludert nullalternativet.

7.6 Andre beslutningsrelevante forhold

Klima- og miljøvirkninger av et byggeprosjekt består av mange elementer og har flere ulike deleffekter og drivere. Eksempelvis kan plassering av et nybygg som påvirker naturmiljø, friluftsliv eller kulturmiljø ha en samfunnsøkonomisk virkning. I vår analyse er tomt for nybygg ikke endelig fastlagt, og det er heller ikke kjent at det vil være slike konsekvenser ved nybygg i området der konsept 4 er tenkt etablert. Dette er derfor ikke håndtert i analysen.

Nybygg/tilbygg og større ombygginger vil kreve produksjon av byggematerialer og bruk av maskiner. Avgifter knyttet til miljø og/eller klima ligger til en viss grad inne i bygge- og rivekostnadene, og er dermed til dels håndtert i prissatte virkninger. K4 vil ha et lavere areal og energiforbruk enn konsept 1 og 2. Denne effekten vil gjenspeiles i reduserte driftsutgifter, og er hensyntatt i prissatte virkninger.

Oppsummert vil klima- og miljøeffekter til en viss grad være hensyntatt i de prissatte virkningene, og vi kjenner ikke til hvor mye som ikke er inkludert. Det er derfor ikke funnet tilstrekkelig grunnlag for å behandle dette ytterligere i den samfunnsøkonomiske analysen. Det vurderes imidlertid å være en omdømmeeffekt av å utnytte de ressursene man allerede har i dag som ikke inngår i de vurderte virkningene.

Blæstad – mulighet for å innlemme funksjoner på Hamar

Alle konseptene bortsett fra konsept 3, vurderes som egnede til å inkludere behovet knyttet til deler av virksomheten ved Blæstad, omtalt i kap. 6.3. I konsept 3 tilføres det ingen undervisningsarealer eller andre arealer studentene vil få nytte av, og mye av undervisningen forutsettes gjennomført enten utover normal undervisningstid eller digitalt. Det vil, som en del av konseptet, ikke være plass til virksomheten fra Blæstad.

For konsept 4 er det ikke valgt tomt, og det vil naturlig nok medføre en viss usikkerhet om utnyttelsesgrad frem til endelig tomtevalg er tatt. Vi mener det allikevel er høyst sannsynlig at det vil være mulig å inkludere behovet knyttet til deler av virksomheten ved Blæstad, spesielt hvis det er med som en del av grunnlaget og kriteriene ved valg av tomt. I tillegg vurderer vi muligheten som god, for å leie mindre arealer til kategorier som ikke kategoriseres som formålsbygg i nærliggende område.

Både konsept 1 og 2 vurderes som godt egnede til å inkludere teoridelen ved Blæstad, selv om dette ikke er særskilt vurdert om vil være hensiktsmessig ressursutnyttelse i denne KVU-en. Konsept 2 er det konseptet som i størst grad utfordrer maksimal utnyttelse av tomten ved dagens studiested. Her vil høgskolen ev. kunne videreføre en større andel av arealene de i dag leier i Biohuset, hvis det skulle vise seg å være utfordrende å få til en litt høyere utnyttelse av tomten.

Innleie må ellers skje på grunnlag av konkurranse og det må innhentes flere tilbud, iht. KMDs instruks for bygge og leiesaker i statlig sivil sektor (Kommunal- og moderniseringsdepartementet, 2017).

8 Føringer for neste fase

KVU-en danner grunnlaget for det som skjer i senere faser. Dette kapittelet oppsummerer først og fremst anbefalinger for hva som bør tas stilling til i prosjektavklaringsfasen, som ender i beslutningspunktet oppstart forprosjekt (OFP)[17]. I avklaringsfase og forprosjekt planlegges det nærmere hva som skal bygges, inkludert valg av lokalisering og eventuelt tomt, og det utarbeides et mer detaljert kostnadsanslag. Det er nødvendig å gjennomføre omfattende brukerprosesser for å optimalisere rom- og funksjonsprogrammet. I sammenheng med dette må en gevinstrealiseringsplan opprettes for å sikre at konseptet som detaljeres videre gir økt nytte for brukerne og samfunnet. Etter forprosjektfasen skal prosjektet gjennom en ny kvalitetssikring (KS2) før investeringsbeslutning og kostnadsramme kan fremmes for Stortinget. Etter investeringsbeslutning i Stortinget kommer gjennomføringsfasen, og etter gjennomføring må organisasjonen arbeide videre med gevinstrealisering, da dette like fullt omhandler tiltak som gjøres i virksomheten og hvordan ny eller forbedret infrastruktur skal tas i bruk.

Figur 16 Viktige forhold i prosjektavklaringsfasen sett i sammenheng med statens prosjektmodell.

Lokalisering og valg av tomt

Om konseptvalget ender med transformasjon av dagens studiested (spredt eller samlet løsning), bør allerede etablerte dialog med Hamar kommune videreføres for å få nærmere avklaring av rammer for utbyggingen av området og eventuelle utfordringer i en detaljreguleringsprosess. Det har i løpet av utredningen vært jevnlig dialog med Hamar kommune, hvor kommunen har kommet med både overordnede og mer konseptspesifikke tilbakemeldinger (se vedlegg 5 Lokaliseringsutredning).

Vi antar at både konsept 1 og 2 sannsynligvis vil kreve detaljregulering, fordi gjeldende plan er gammel og fordi konsept 1 og 2 utfordrer både regulert høyde og utnyttelsesgrad. Spesielt høydene som foreslås i konsept 2 utfordrer forslag til sentrumsplan, så her er det avgjørende å komme med gode løsninger som tilpasses omkringliggende verneverdig bebyggelse og høydene i kvartalsstrukturen på Hamar. Kommunen er positiv til at høgskolen utvikler seg videre på dagens studiested fordi beliggenheten er egnet og høgskolen historisk har ligget her. Reguleringsrisikoen anses som lav til middels for de to konseptene, hvor K2 vil ha høyest reguleringsrisiko.

[17] For mer generelle råd tilknyttet hva som bør være på plass før OFP, vises det til veileder for styring av store statlige byggeprosjekter i tidligfase utarbeidet av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD).

Det er ikke gjort grunnundersøkelser der hvor en stor del av ny bygningsmasse er foreslått på dagens studiested. En grov kartlegging viser ingen stor risiko når det gjelder grunnforhold, men det er kjent at alunskifer er en utfordring i Hamar. Det er allikevel fortsatt en usikkerhet frem til grunnundersøkelser er tatt og bygningsmassens forutsetninger er nærmere avklart. I tillegg er det flere trær på området som skal bevares og innpasses på best mulig måte til bebyggelsen.

For konsept 3 må et eventuelt behov for detaljregulering avklares med kommunen. Reguleringsrisikoen anses som lav.

For konsept 4 relokalisering av campus, er konkret tomt hverken valgt eller sikret. I prosjektavklaringsfasen anbefales det å søke etter tomt innenfor 5 minutters gangavstand til Innlandet Science Park (ISP) som planlegges etablert på Tjuvholmen. For at konseptet skal være gjennomførbart må tomtevalg tas og tomt sikres i denne fasen. Tomtevalg reduserer usikkerheten både for nytte, kostnader og gjennomførbarhet.

Tomtevalg for konsept 4 bør knyttes til både gjennomførbarhet og pris, men muligheter for aktiv samhandling med nærings- og samfunnsliv i ISP spesielt og på Hamar generelt bør vektes tungt. Høgskolen bør derfor lokaliseres i umiddelbar nærhet til ISP og utformes slik at studiestedets aktiviteter blir tilgjengelig, synliggjort og eksponert. I den sammenheng er det avgjørende å sikre at det er eller vil etableres gode byrom, attraktive og effektive gangforbindelser til ISP. Hvilke tomter som er tilgjengelige vil endre seg over tid. For å få et bedre bilde av hvilke tomter som er tilgjengelige og for å skape en god forhandlingssituasjon for Staten, anbefaler vi å gjennomføre et tomtesøk innenfor anbefalt søkeområde i avklaringsfasen. Nybyggkonseptet vurderes å ha en høyere reguleringsrisiko enn transformasjonskonseptene. Reguleringsrisikoen for konsept 4 i Strandsonen vurderes som middels. Arbeidet med reguleringsplan og konsekvensutredning, samt utarbeidelse av utbyggingsavtale i dette området, vil sannsynligvis ta minst to år. For nybyggkonseptet bør det ses på muligheten for å sikre at høgskoleformålet blir ivaretatt i reguleringsplanprosessen som grunneierne allerede har påbegynt i ulike deler av aktuelt område.

HINN bør sørge for god dialog med Hamar kommune angående byutviklingsplan og reguleringsplaner for aktuelle tomter. Det samme gjelder uforpliktende dialog med aktuelle eiendoms- og tomteutviklere i Hamar, som bl.a. Bane NOR, som er i gang med utviklingen av ISP og et større område østover mellom jernbanen og Mjøsa. En nærmere vurdering av grunnforholdene og eventuell gjennomføring av grunnundersøkelser på en eller flere aktuelle tomter er også nødvendig i avklaringsfasen dersom nybyggkonseptet besluttes.

I konsept 1, 2 og 4 bør det faktiske behovet for parkeringsplasser avklares. Det er i både konsept 1 og 2 lagt inn et ganske omfattende antall parkeringsplasser i kjeller innenfor gjeldende parkeringsnorm, og tilsvarende frikjøp av parkeringsplasser i konsept 4.

Optimalisering av samfunnsøkonomisk lønnsomhet

I prosjektavklaringsfasen skal omfanget av prosjektet videreutvikles og detaljeres slik at nytten maksimeres og kostnader minimeres. I konseptfasen er det stor usikkerhet knyttet til fordelingen av areal fordi arealer og funksjonskategorier i stor grad baserer seg på nøkkel- og erfaringstall fra andre prosjekter ut fra en overordnet tilnærming. Ved utarbeidelse av rom- og funksjonsprogram vil usikkerheten i konseptet reduseres. Optimaliseringen av arealene må skje innenfor arealrammene som er angitt i KVU-en, med mindre noe annet besluttes av Kunnskapsdepartement. For at videre detaljering av prosjektet skal lykkes med optimalisering av kostnader og nytte, må det gjennomføres gode brukerprosesser. Gjennom disse prosessene bør også effektiviseringsmuligheter av dagens

arealbruk utforskes med formål om blant annet å redusere arealbehovet i nybygg. Dette gjelder begge de tre største konseptene, K1 med ca. 12 500 kvm nybygg, K2 med ca. 18 000 kvm nybygg og K4 med over 30 000 kvm nybygg. Utover kostnadskontroll og effektiviseringsarbeid i forprosjektfasen og gjennomføringsfasen forutsettes det at HINN fortsetter å jobbe med å effektivisere arealbruk gjennom gode rombookingsystemer og organisering av arealbruk som øker nytten av fremtidige tiltak.
Det bør i alle konseptene være gode muligheter for leie av generelle arealer til undervisning og arbeidsplasser under toppene, og muligheter for sambruk av arealer for aktiviteter med en mer sporadisk bruk, med kommunen og næringsliv. Erfaringer gjort under pandemien viser at det finnes muligheter for dette på Hamar, som for eksempel samarbeid med Hamar Kulturhus og Gregers.
Det kan bidra til å redusere arealbehovet for fellesareal og undervisnings- og ansattareal i investeringsprosjektet. Disse forholdene bør utforskes nærmere i avklaringsfasen dersom sentrumskonseptet besluttes.

I konseptene 1, 3 og 3, hvor store deler av dagens bygningsmasse oppgraderes i ulik grad, blir det viktig med en klar forventningsavklaring om hva som skal gjøres med hvilke arealer slik at prosjektet ikke eser ut. I tillegg til at løpende vedlikehold ikke blir en del av prosjektet.

I både konsept 1 og 2 vil det være nødvendig å gjøre en vurdering av tilstanden og funksjonaliteten til eksisterende laboratorier som i dag leies i Biohuset, før endelig beslutning om en prosjektgjennomføring tas. Det er i begge konseptene forutsatt at høgskolen viderefører leieavtalen av laboratorium arealene. Hvis det vurderes at disse arealene uansett enten trenger større utskiftninger og/eller oppgraderinger, bør det vurderes om disse også skal etableres gjennom prosjektet som en del av dagens campus, og at leieavtalen i Biohuset avvikles.

Avklare videreføring av ekstra studieplasser fra pandemien

En andel av høgskolens behov for utvidede arealer, avhenger av i hvilken grad de 175 ekstra plassene studiested Hamar fikk tildelt i forbindelse med pandemien videreføres. Regjeringen vil komme tilbake til dette i senere budsjettår, med utgangspunkt i utviklingen i arbeidsmarkedet. I prognosene er det tatt høyde for at omtrent halvparten av disse videreføres, så en ev. full videreføring eller avvikling av alle plassene vil til en viss grad påvirke arealbehovet for nybygg i konseptene 1, 2 og 4.

Gevinstrealiseringsplan og målprioritering

Gevinstrealiseringsplan opprettes i prosjektavklaringsfasen for å sikre at det valgte konseptet gir den nytten for brukerne og samfunnet som er vektlagt i den samfunnsøkonomiske analysen, og forespeilet gjennom samfunns -og effektmålene. Både nyttevirkninger og måloppnåelse er avhengig av andre faktorer enn bare det valgte konseptet, for eksempel hvordan HINN som institusjon legger til rette for endring. Gevinstrealiseringsplanen brukes for å optimalisere og detaljere konseptvalget videre.

Utdanning, forskning og regional kraft

For å oppnå høyere kvalitet i utdanning trengs rom og funksjoner som legger til rette for samhandling, konsentrasjonsarbeid og ferdighetstrening, og at HINN organiserer undervisning og faglig utviklingsarbeid slik at utdanningene er relevante og bygger opp om regjeringens mål for høyere utdanning.

For å oppnå høyere kvalitet i forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid må ansattarealene legge til rette for både samspill og konsentrasjonsarbeid på tvers av og innen hvert fagmiljø med en blanding av sosiale soner og mer skjermede soner. En omlegging av arealer må også følge av organisatoriske grep hos HINN. Spesialarealer som legger til rette for ulike former for ferdighetstrening, forsøk og kunstnerisk utviklingsarbeid må ha nok kapasitet til disse formålene, og krever gode bookingsystemer

og planlegging fra HINN for å utnytte kapasiteten i dyre og spesialiserte arealer best mulig til nytte for både undervisning og forskning.

For å oppnå høyere kvalitet i utdanning og forskning og å være en synlig regional kraft må arealene også legge til rette for samarbeid med eksterne aktører, samfunns- og næringsliv. Dette skjer eksempelvis gjennom praksisarenaer, undervisning, utvikling av utdanningstilbud og kompetansesenter, FoU-samarbeid med referansegrupper, masterprosjekt og veiledning av doktorgradsstudenter. Arealene gir ikke et godt samarbeid i seg selv. HINN må, uavhengig av konsept og lokalisering, ha en klar strategi for eksternt samarbeid og fortsette med å bygge kultur for å jobbe mer utadrettet mot offentlig og privat sektor. I et internt notat fra Østlandsforskning (Østlandsforskning, 2020) anbefaler intervjuede aktører blant annet at HINN rent administrativt får et bedre system for saksgang, fakturering og veiledning for å finne fram til riktige fagmiljø.

Fleksibilitet
For å legge til rette for fleksibilitet bør spesialisering av lokaler begrenses i så stor grad som mulig. Eksempler på generelle og fleksible arealer er klasserom og undervisningsrom som kan variere i størrelse eller som er enkle å bygge om. Det er uansett behov for flere spesialarealer hos HINN Hamar i dag. Behovet for spesialisert utforming vil endres over tid i takt med teknologi- og samfunnsutvikling. Arealene som er oppgitt er derfor ikke spesifisert i detalj, men oppgitt som en ramme for antatt arealbehov. Videre programmering og detaljering innenfor rammen må komme i senere faser, i kombinasjon med brukermedvirkning som understøtter nyttevirkninger som utledes av effekt- og samfunnsmål samt de høyest prioriterte behovene.

Fleksibilitet for skiftende kapasitetsbehov kan håndteres i form av leie av midlertidige lokaler dersom det er grunn til å tro at aktivitet og kapasitetsbehov kan variere mye, eksempelvis ved svingninger i forskningsaktivitet. Markedstilgangen for leie av mindre spesialiserte arealer vurderes å være gode både i tilknytning til dagens campus og i området vurdert for en mulig relokalisering av campus. Hvor gunstige og fleksible leieavtaler er avhenger imidlertid også av gode prosesser for å kartlegge faktisk arealbehov og tilbud.

Klima og miljø
Miljømålene for prosjektet sikrer nytten for samfunnet ved å bidra til en bærekraftig campus. Miljømålene videreutvikles i tråd med KMDs strategi for ei bærekraftig, kostnadseffektiv og samordna bygg- og eiendomsforvaltning. I neste fase skal det som del av OFP utarbeides en prosjektspesifikk miljøambisjon.

Både for eksisterende bygg og nybygg viser klimagassberegningene at det største potensialet for å redusere klimagassutslipp, vil være å øke andelen ansatte og studenter som bruker kollektivtransport, sykkel eller gange. En reisevaneundersøkelse må gjennomføres i prosjektavklaringsfasen for å identifisere hvilke faktorer og barrierer som bidrar mest til klimagassutslipp fra transport i driftsfasen. Resultatene vil gi innspill til rom- og funksjonsprogram med hensyn til garderobefasiliteter og utforming av parkering for sykkel og bil. Videre vil tematikk om kollektivtilbudet løftes opp og videreformidles til aktuelle fora, for eksempel vil HINN-ledelsen kunne bruke underlaget i dialog med Innlandstrafikk for å bedre kollektivtilbudet.

For eksisterende bygg som skal ombygges eller rehabiliteres skal det utføres en ombrukskartlegging iht. KMDs føringer for statlige byggherrer om å være en pådriver til omstilling til sirkulærøkonomi.

I prosjektavklaringsfasen gjøres det en enkel screening for å få et overordnet bilde av ombrukbarheten til bygningsdelene. I forprosjekt gjennomføres en detaljert ombrukskartlegging med en rapport som lister opp byggevarer til ombruk med mengdebeskrivelse og annen relevant informasjon.

For eksisterende bygg vurderes det hvordan energieffektiviteten kan bedres. I prosjektavklaringen vurderes hvilke energitiltak som er kostnadseffektive over livsløpet til bygget. Analysene er viktige bidrag når energiambisjonen for eksisterende bygg skal fastsettes i prosjektavklaringsfasen. I forprosjektfasen gjennomføres overordnede energiberegninger og valgte tiltak beskrives.

I forprosjektfasen må det bestilles en miljøsaneringsbeskrivelse av de deler av eksisterende bygg som vil bli omfattet av prosjektet.

For relokaliseringskonseptet velges ikke tomt i konseptfasen. Kunnskap om grunnforhold, krav til fundamentering og eventuell forurensning i grunnen er avgjørende for å velge riktig tomt. Disse faktorene påvirker både klimagassutslipp, helserisiko og kostnader. Geotekniske forhold, klimarisiko og naturmangfold må kartlegges og miljørådgiver må vurdere sannsynligheten for at tomtene har forurensninger, og vurdere behov for prøvetakning.

Kontraktstrategi

Valg av kontraktstrategi gjøres i avklaringsfasen i forbindelse med oppstart forprosjekt (OFP) eller tidlig i forprosjektfasen. Valgt konsept og prosjektets påvirkning på samfunn og nærmiljø, økonomiske rammer og markedet i regionen vil påvirke dette valget.

Konseptene 1, 2 og 4 representerer byggeprosjekter av en størrelse der det kan være rom for å utfordre og samhandle med markedet i regionen ved utprøving av nye konkurranseformer med tanke på kostnadseffektive løsninger som skaper verdi for samfunnet.

I konsept 3 vil mulighet for å oppnå gode gjenbruksløsninger og sirkulærøkonomi med best mulig utnyttelse av eksisterende bygningsmasse påvirke valg av kontraktstrategi, noe som også til dels vil kunne bli gjeldende for konsept 1.

Vedlegg

Vedlegg 1: Intervju- og møteoversikt
Vedlegg 2: Referanser

Egne vedleggsdokumenter
Vedlegg 3: HINN KVU Hamar – Kalkyledokument (unntatt offentligheten)
Vedlegg 4: HINN KVU Hamar – FDVU-beregning (unntatt offentligheten)
Vedlegg 5: HINN KVU Hamar – Lokaliseringsutredning
Vedlegg 6: HINN KVU Hamar – Normativ behov, oversikt
Vedlegg 7: HINN KVU Hamar – Klimagassberegninger

Vedlegg 1 – Intervju- og møteoversikt

Dato	Interessent/tema	Møtedeltakere
11.12.20	Digital befaring (som følge av pandemien)	Representanter fra HINNs ledelse, administrasjon og eiendom, dekaner med flere for alle tre fakultet på Hamar og institutt for jordbruksfag Tone B Lye, SB Asbjørn Hansen, SB Håvard M Bohne, SB Inger-Sofie Sæther, SB
11.12.20	Utdanning overordnet ved HINN	Stine Grønvold, prorektor utdanning Tone B Lye, SB Asbjørn Hansen, SB
15.12.20	LUP overordnet og spesielt for Hamar (og Lillehammer)	Morten Ørbeck, dekan LUP Susan Nacey, prodekan forskning LUP Tone B Lye, SB Asbjørn Hansen, SB
18.12.20	Forskning overordnet ved HINN	Tomas Willebrand, prorektor forskning Marte Tøndel, forskningsdirektør Anna K. Løken, biblioteksdirektør Tone B Lye, SB Asbjørn Hansen, SB Håvard M Bohne, SB
18.12.20	Timeplanlegging, booking, romkapasitet	Kari Finsås, seniorrådgiver (timeplanlegger) Hilde Brustad, kontorsjef Hamar Asbjørn Hansen, SB Steffen Gretland, SB Håvard M Bohne, SB
21.12.20	Samfunnskontakt overordnet ved HINN	Jens Uwe Korten, prorektor samfunnskontakt Tone B Lye, SB Asbjørn Hansen, SB Håvard M Bohne, SB

05.01.21	ALB overordnet og spesielt for Hamar og Blæstad	Maria Hörnell-Willebrand, dekan ALB Asbjørn Hansen, SB Håvard M Bohne, SB
07.01.21	AMEK overordnet og spesielt for Hamar og Spillskolen	Hege Michelsen, dekan AMEK Bård R Gunnerud, undervisningsleder spillutdanningen Asbjørn Hansen, SB Håvard M Bohne, SB
08.01.21	Institutt for matematikk, naturfag og kroppsøving, den eksterne finansierte virksomheten ved LUP og helheten på campus Hamar	Inger Lise Elvehøy, instituttleder Hilde Friis, seniorrådgiver Rita Lang-Ree, rådgiver Asbjørn Hansen, SB Håvard M Bohne, SB
13.01.21	Institutt for bioteknologi og forskning ved ALB	Frøydis D Myromslien, instituttleder Øyvind G Antonsen, prodekan forskning Else-Berit Stenseth, senioringeniør Asbjørn Hansen, SB Håvard M Bohne, SB
14.01.21	Institutt for jordbruksfag	Morten Tofastrud, instituttleder Elisabeth Røe, rådgiver Asbjørn Hansen, SB Håvard M Bohne, SB
15.01.21	Institutt for humanistiske fag, LUP	Christina Sandhaug, instituttleder Anne Skaret, ass. Instituttleder Asbjørn Hansen, SB Håvard M Bohne, SB
20.01.21	Institutt for kunstfag og kulturstudier	Ingeborg L Vestad, instituttleder Stian Vestby, studieleder Asbjørn Hansen, SB Håvard M Bohne, SB

28.01.21	Studenter *Skriftlig svar fra KVH*	Eloisa FA Michelsen (LUP) Jørn Juvåsen (LUP) Katinka Vindenes Hughes, leder Hamar Studentsamfunn Asbjørn Hansen, SB Håvard M Bohne, SB
29.01.21	Hovedverneombud HINN	Turid, Thomasse, hovedverneombud Tone B Lye, SB Asbjørn Hansen, SB
03.03.21	IT og infrastruktur	Brigt Birkeland, IT-avd. HINN Trond Are Bakaas, IT-avd. HINN Tone B Lye, SB Asbjørn Hansen, SB
05.03.21	Senter for praktisk rettet utdanningsforskning (SePU)	Lars A Myhr, senterleder SePU Asbjørn Hansen, SB
08.04.21	Den eksternt finansierte virksomheten (BOA), ved LUP	Hilde Friis, seniorrådgiver Asbjørn Hansen, SB
26.08.21	Svømmeundervisning, LUP	Geir Kirkerud, HINN Morten Ørbeck, HINN Asbjørn Hansen, SB
	Eksterne	
12.01.21	Samskipnaden (SINN)	Cesilie Robertsen, velferdssjef Unni Vandevjen (bolig) Jan Erik Sivle (kantine) Asbjørn Hansen, SB Håvard M Bohne, SB
01.02.21	Næringsklynger, Klosser Innovasjon	Frank Larsen, adm. Dir. Klosser Innovasjon Jens Uwe Korten, HINN Asbjørn Hansen, SB Håvard M Bohne, SB

15.02.21	Hamarregionen Utvikling (HU)	Eli A Brynhi, direktør HU Berte S Helgestad, HU Jens Uwe Korten, HINN Asbjørn Hansen, SB
16.02.21 26.03.21	Hamar kommune, regulering	Ole Andre Gryttingslien, leder for samfunnsutvikling Tone B Wabakken, arealplanlegger Marit Torgersen, HINN Jan Aasen, HINN Asbjørn Hansen, SB Håvard M Bohne, SB Ane Kvamshagen, SB Inger Sofie Sæther, SB
22.02.21	Møte i råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA)	20-30 representanter fra statsforvalteren, fylkeskommunen, HINN v/rektor med flere, sykehuset Innlandet, NAV, KS, LO, NHO, Innovasjon Norge, næringsklynger og næringsliv. Yngvild Pernell, SB Tone B Lye, SB Asbjørn Hansen, SB
04.03.21	Sparebankstiftelsen Hedmark	Tore A Dobloug, daglig leder Kristin V Bjørnstad, leder for samfunn og gaver Marit Torgersen, HINN Asbjørn Hansen, SB
22.03.21	Hamar kommune og Hamarregionen Utvikling (HU) – næringsfokus	Svein Frydenlund, næringssjef Hamar kommune Eli A Brynhi, direktør HU Jens Uwe Korten, HINN Marit Torgersen, HINN Jan Aasen, HINN Asbjørn Hansen, SB

23.03.21	Kommunalsjef for opplæring og oppvekst Hamar kommune	Dordy Wilson, kommunalsjef Jan Aasen, HINN Asbjørn Hansen, SB
25.03.21	Innlandet fylkeskommune	Even A Hagen, fylkesordfører Tron Ole Bamrud, fylkeskommunedirektør Marit Torgersen, HINN Tone B Lye, SB Asbjørn Hansen, SB
28.05.21	Bane NOR og Sparebankstiftelsen Hedmark (SBSH), i anledning Innlandet Science Park	Odd Arne Lian, Bane NOR Tore A Dobloug, SBHS Kristin V Bjørnstad, SBHS Marit Torgersen, HINN Asbjørn Hansen, SB
16.08.21	Bane NOR – reguleringsplan Tjuvholmen	Odd Arne Lian, Bane NOR Ellen Haug, Bane NOR Marit Torgersen, HINN Jan Aasen, HINN Asbjørn Hansen, SB Inger Sofie Sæther, SB
26.08.21	Møte med kommunedirektørens ledergruppe, Hamar	Kommunedirektørens ledergruppe, Jens Uwe Korten, HINN Morten Ørbeck, HINN Marit Torgersen, HINN Jan Aasen, HINN Asbjørn Hansen, SB
26.08.21	Ankerskogen – kapasitet leie	Line Støen, Ankerskogen Morten Ørbeck, HINN Geir Kirkerud, HINN Asbjørn Hansen, SB
	Andre møter med HINN	

16.10.20	Oppstartsmøte KVU	Marit Torgersen, HINN Jan Aasen, HINN Yngvild Pernell, SB Joar Melting, SB Tone B Lye, SB Asbjørn Hansen, SB
08.03.21	Forankringsmøte strategiske mål for KVU-er med HINN	Stine Grønvold, HINN Jens Uwe Korten, HINN Marit Torgersen, HINN Jan Aasen, HINN Tone B Lye, SB Asbjørn Hansen, SB
16.03.21	Workshop nøkkeltall HINN	Marit Torgersen, HINN Jan Aasen, HINN Marte Tøndel, HINN Hans Petter Nyberg, HINN Åmund K Lekve, HINN Christine Haugland, HINN Kai Tore Bakke, HINN Yngvild Pernell, SB Tone B Lye, SB Asbjørn Hansen, SB
17.03.21	Styringsgruppemøte med HINN	Styringsgruppen, Jan Aasen, HINN Kristin Garstad, HINN Yngvild Pernell, SB Asbjørn Hansen, SB
08.06.21	Styringsgruppemøte med HINN	Styringsgruppen, Jan Aasen, HINN Hans Petter Nyberg, HINN

		Kristin Garstad, HINN Yngvild Pernell, SB Asbjørn Hansen, SB
09.06.21	Presentasjon til og med mulighetsstudiet i HINNs ledermøte	HINNs ledergruppe Yngvild Pernell, SB Tone B Lye, SB Asbjørn Hansen, SB
08.10.21	Workshop ikke-prissatte virkninger	Marit Torgersen, HINN Jan Aasen, HINN Morten Ørbeck, HINN Maria Hörnell Willebrand, HINN Gunhild Tomter Alstad, Prodekan utdanning LUP Susan Lee Nacey, HINN Hege Michelsen, HINN Bård R. Gunnerud, HINN Jan Rudi Johansen, Høgskolelektor AMEK Marit Christine Berg Strandvik, Instituttleder Spillskolen AMEK Audun Engelstad, Professor HINN Turid Kårhus, HINN Asbjørn Hansen, SB Line Dyb, prosessleder gruppesamling Dovre Håvard Blø, analytiker Dovre
10.11.21	Foreløpig presentasjon av alternativanalysen for styringsgruppen	Styringsgruppen, Hans Petter Nyberg, HINN Jan Aasen, HINN Kristin Garstad, HINN Yngvild Pernell, SB Asbjørn Hansen, SB
16.11.21	Orientering i ledermøte HINN	HINNs ledergruppe Marit Torgersen, HINN

		Yngvild Pernell, SB
16.12.21	Orientering om status for HINNs styre	HINNs styre, se eget referat[18] Marit Torgersen, HINN Yngvild Pernell, SB
	Møter med KD	
07.12.20	Orienteringsmøte KVU-er	Arne Hovden, KD Henrik-Johan Myhrer, KD Maria Storeng, KD Kathrine Skretting, HINN Marit Torgersen, HINN Jan Aasen, HINN Yngvild Pernell, SB Tone B Lye, SB Asbjørn Hansen, SB
28.05.21	Orienteringsmøte KVU-er	Arne Hovden, KD Maria Storeng, KD Henrik-Johan Myhrer, KD Peer Jacob Svenkerud, HINN Marit Torgersen, HINN Jan Aasen, HINN Yngvild Pernell, SB Tone B Lye, SB Asbjørn Hansen, SB
24.01.22	Orienteringsmøte KVU-er	Henrik-Johan Myhrer, KD Ida Ringdal, KD Sverre Tvinnereim, KD Peer Jacob Svenkerud, HINN Hans Petter Nyberg, HINN

[18] Innkalling og saksdokumenter 2021.12.16, www.inn.no

		Marit Torgersen, HINN Jan Aasen, HINN Yngvild Pernell, SB Tone B Lye, SB Asbjørn Hansen, SB

Vedlegg 2 - Referanser

Diku. (2019). *Digital tilstand 2018 - perspektiver på digitalisering for læring i høyere utdanning.*

Dovre Group. (2022). *Samfunnsøkonomisk analyse KVU HINN Hamar.*

Finansdepartementet. (2019). *R-108/19 Statens prosjektmodell - Krav til utredning, planlegging og kvalitetssikring av store investeringsprosjekter i staten.*

Folkehelseinstituttet. (2015). *Anbefalte faglige normer for inneklima.*

Folkehelseinstituttet. (2018). *Studentenes helse- og trivselsundersøkelse, Shot 2018, Studentsamskipnaden i Innlandet.*

Folkehelseinstituttet. (2021). *Studentenes helse- og trivselsundersøkelser 2021 - tilleggsundersøkelse, Studentsamskipnaden i Innlandet.*

Forskningsrådet. (2020). *Forskningsrådets policy for åpen forskning.*

Høgskolen i Innlandet. (2020). *Overordnet studieutviklingsplan.*

Høgskolen i Innlandet. (2021). *Strategi 2021-2026.*

Kommunal- og distriktsdepartementet. (2021). *Strategi for bygg og eiendom i statlig sivil sektor - "Ei berekraftig, kostnadseffektiv og samordna bygg- og eigedomsforvaltning".*

Kommunal- og moderniseringsdepartementet. (2015). *Rundskriv H-2/16 - normer for energi- og arealbruk for statlige bygg.*

Kommunal og moderniseringsdepartementet. (2016). *Stortingsmelding 18 (2016-2017) - Berekraftige byar og sterke distrikt.*

Kommunal- og moderniseringsdepartementet. (2017). *Bygge- og leiesaksinstruksen.*

Kunnskapsdepartementet. (2014). *Lærerløftet - På lag med kunnskapsskolen.*

Kunnskapsdepartementet. (2014). *Meld. St. 18 (2014-2015) Konsentrasjon for kvalitet - Strukturreform i universitets- og høgskolesektoren.*

Kunnskapsdepartementet. (2016). *Meld. St. 16 (2016-2017) Kultur for kvalitet i høyere utdanning.*

Kunnskapsdepartementet. (2017). *Lærerutdaning 2025 - Nasjonal strategi for kvalitet og samarbeid i lærerutdanningene.*

Kunnskapsdepartementet. (2019). *Meld. St. 14 (2019-2020) Kompetansereformen - Lære hele livet.*

Kunnskapsdepartementet. (2019a). *Meld. St. 4 (2018-2019) - Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019-2028.*

Kunnskapsdepartementet. (2020). *Meld. St. 16 (2020-2021) Utdanning for omstilling - Økt arbeidslivsrelevans i høyere utdanning.*

Kunnskapsdepartementet. (2021). *Strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren 2021-2025.*

NOKUT. (2019). *Innstilling fra sakkyndig komité - Høgskolen i Innlandet, søknad om akkreditering som universitet.*

NTNU. (2018). *Arealkonsept for campus NTNU, NTNUs campusutvikling 2016-2025 fase 2, Versjon 1.3 - 20.08.2018.*

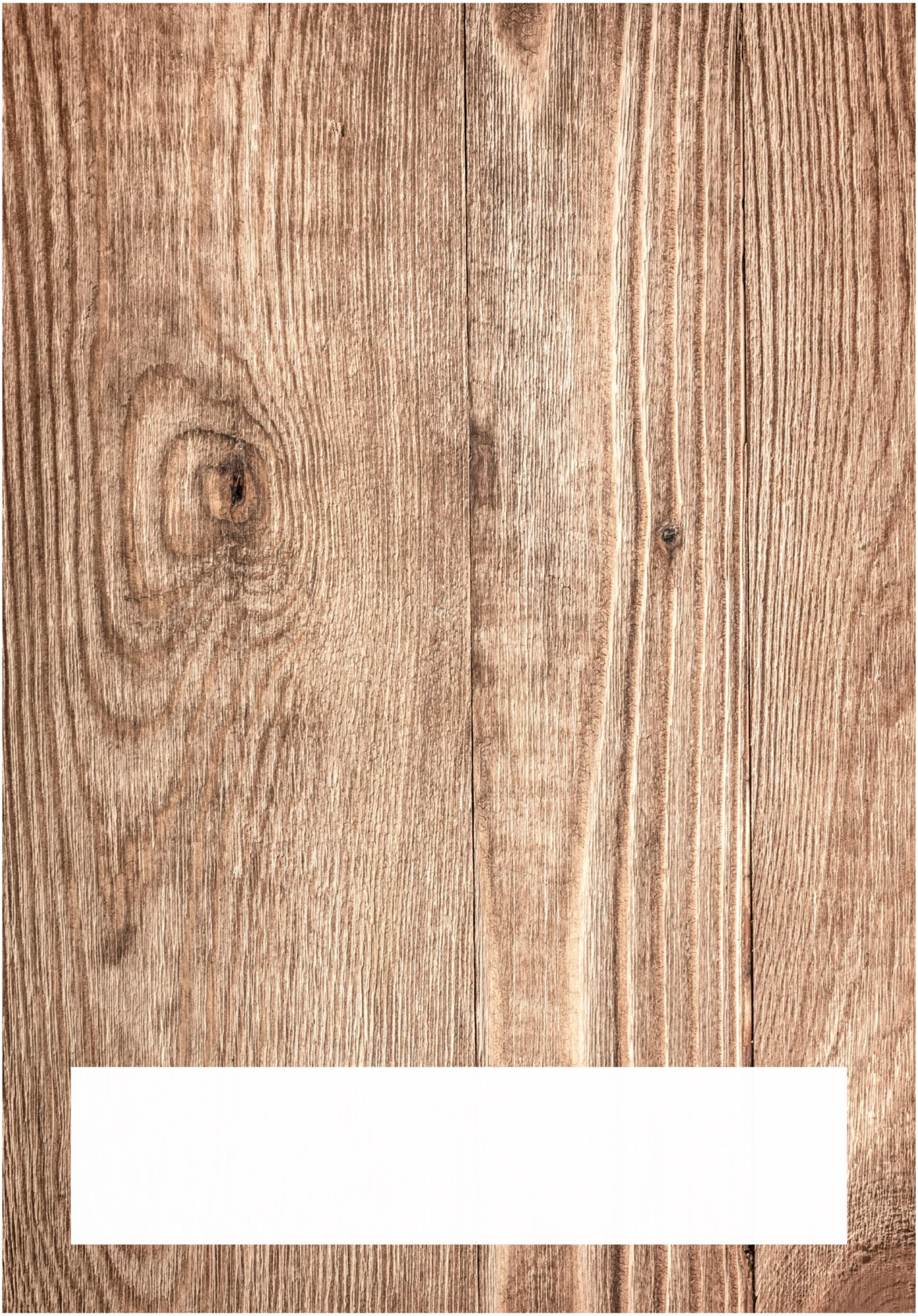
Statsbygg. (2017). *HINN Hamar - rapport arealstudie.*

Statsbygg. (2017). *Kunnskapsgrunnlag for universitets- og høgskolesektoren – rapport A, oktober 2017.*

Statsbygg. (2020). *Veileder for samfunnsøkonomiske analyser i statlige byggeprosjekter.*

Statsbygg. (2021). *KVU HINN Hamar - beskrivelse av teknisk tilstand og vern.*

Østlandsforskning. (2020). *Kartlegging av ekstern samarbeid - internt notat (Mona Stokke, Veronica Blumenthal, Stine Kvamme og Nopra Waarhus Samuelsen).*

Høgskolen i Innlandet

Arkivsak-dok. 23/03658-1
Saksbehandler Jan Aasen

Saksgang	Møtedato
Høgskolestyret	13.06.2023

SAMARBEIDSAVTALE MED INNLANDET SCIENCE PARK (ISP) OM Å SAMLOKALISERE VIRKSOMHET I INSP HAMAR

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Høgskolestyret vedtar at HINN, på nærmere gitte forutsetninger, skal samlokalisere faglig virksomhet til InSP Hamar. Samlokaliseringen må gi HINN positive faglige synergier, og den må skje innenfor de økonomiske rammer som er besluttet. Leieavtalen må utformes slik at den, dersom det er behov for det, godkjennes av Kunnskapsdepartementet. Forutsetningene og forbeholdet skal innarbeides i samarbeidsavtalen.

2. Rektor får fullmakt til å fremforhandle en samarbeidsavtale med InSP som beskriver prosessen med å avklare de faglige og økonomiske forutsetningene. Samarbeidsavtalen må inneholde en tidsplan for prosessen som bidrar til å holde framdriften også i byggeprosjektet av InSP.

3. Rektor får fullmakt til å starte forhandlinger om avtaler om leie av lokaler, sambruk av lokaler og fellesløsninger. Avtalene vil forelegges for beslutning i høgskolestyret, når de faglige og økonomiske forutsetningene er avklart. I denne prosessen skal HINN benytte Statsbygg som rådgiver og som en støtte i prosessen med å få avklaringer med Kunnskapsdepartementet.

Sammendrag:

Det ble i januar 2021 signert en intensjonsavtale mellom HINN og Sparebankstiftelsen Hedmark (SBSH) om å inngå samarbeid om å utvikle Innlandet Science Park i Hamar, Elverum og Kongsvinger. Avtalen ble forlenget i 2022, og det er denne høgskolen fortsatt jobber med utgangspunkt i.

Samarbeidsavtalen som nå er til behandling i styret, gjelder Innlandet Science Park Hamar (InSP Hamar). Dette gjelder også en leieavtale som eventuelt følger samarbeidsavtalen. Høgskolen har tidligere besluttet å legge forskningssenteret på Kongsvinger til InSP Kongsvinger.

Det er viktig for InSP Hamar å få en avklaring av om høgskolen går videre med tanke på å etablere virksomhet i Innlandet Science Park, for å kunne beslutte oppstart av

byggeprosjektet med ferdigstillelse i 2026. Det er viktig også for høgskolen å ta en beslutning, for å kunne overholde fremdriften i byggeprosjektet. Omfanget av faglig virksomhet høgskolen lokaliserer i InSP Hamar, påvirker arbeidet med de ulike avtalene relatert til lokaler.

Høgskolen har mottatt et første forslag til Samarbeidsavtale fra InSP Hamar. Forslaget er et godt utgangspunkt for videre forhandlinger, men det er behov for å justere avtalen på noen punkter. Spesielt for sammenhengene mellom hvilke fagområder som samlokaliseres i InSP Hamar, finansering, og behovet for lokaler. Det bør innarbeides i samarbeidsavtalen hvordan disse prosessene skal koordineres.

Det er i saksframlegget (vedlegg 1) innarbeidet forslag til høgskolens innspill til samarbeidsavtalen /føringer og forutsetninger), viktige beslutningspunkter, anslag av arealbehov og økonomi.

Gitt at Høgskolestyret vedtar at HINN, på nærmere gitte forutsetninger, skal samlokalisere faglig virksomhet til ISP Hamar, foreslås det at rektor får fullmakt til å fremforhandle en samarbeidsavtale som beskriver prosessen med å avklare de faglige og økonomiske forutsetningene. I tillegg bør rektor få fullmakt til å starte forhandlinger om avtaler om leie av lokaler, sambruk av lokaler og fellesløsninger. Alle avtalene om lokaler vil bli forelagt Kunnskapsdepartementet for avklaring og/ eller godkjenning.

Vedlegg:
Vedlegg 1 ssak Innlandet Science Park Hamar
V2 Forslag fra InSPH Samarbeidsavtale mellom HINN og INSPH

Denne filen er unntatt offentlighet.

Tittel: Vedlegg 1 ssak Innlandet Science Park Hamar
Tilgangskode: Unntatt offentlighet
Paragraf: Offl §13 jfr Fvl §13.1pkt2

Denne filen er unntatt offentlighet.

Tittel: V2 Forslag fra InSPH Samarbeidsavtale mellom HINN og INSPH
Tilgangskode: Unntatt offentlighet
Paragraf: Offl §13 jfr Fvl §13.1pkt2

Høgskolen i Innlandet

Arkivsak-dok. 23/03479-1
Saksbehandler Lars Petter Mathisrud

Saksgang Møtedato
Høgskolestyret

ANSETTELSESPROSESS - PROREKTOR FOU

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Høgskolestyret godkjenner - med tillegg av de forhold som fremkommer i styrets behandling - den den fremlagte utlysningsteksten for prorektor forskning- og utvikling (foU)
2. Rektor gis fullmakt til å gjennomføre videre prosess fram t.o.m. innstilling, herunder utarbeide endelig utlysningstekst, fastsette søknadsfrist, annonseringsplan samt beslutte bruk av ekstern bistand i prosessen.
3. Det oppnevnes et innstillingsutvalg bestående av:
   - Rektor (leder av innstillingsutvalget)
   - En av høgskolens dekaner (utpekt av rektor)
   - Et eksternt medlem utpekt blant HINNs samarbeider partnere innenfor FoU virksomheten (utpekt av rektor)
   - To representanter for ansatte oppnevnt av ansattes organisasjoner i fellesskap
   - En representant for studentene oppnevnt av STINN.
4. Innstillingsutvalget gis i tillegg til å fremme innstilling til stillingen, i oppgave å foreslå potensielle kandidater som kan kontaktes for å motiveres til å søke stillingen.
5. HR-avdelingen utgjør sekretariat for ansettelsesprosessen.

Sammendrag:
Prorektor FoU Arild Hovland har valgt å si opp sin stilling og gå av med AFP med virkning fra 01.11.2023. Stillingen må derfor utlyses på nytt. Styret er ansettelsesorgan, og fastsetter selv innstillingsutvalgets sammensetning jf. UH-loven § 11-1 nr 1 og 3. I denne saken legges det fram forslag til utlysningstekst, vurderingsmatrise og sammensetning av innstillingsutvalg. Det foreslås å gi rektor fullmakt til videre planlegging og gjennomføring av prosessen fram mot innstilling.

Bakgrunn:
Prorektorstillingene ved HINN er åremålsstillinger på fire år fra tiltredelsestidspunkt (jf. UH-loven § 6-4 (1c)). Ansettelse kan gjentas en gang, maksimalt 8 år. Åremålsstillinger er tidsavgrensede stillinger som er ledige etter utløp og som skal utlyses offentlig og besettes etter konkurranse jf. Statsansattelovens bestemmelser om kunngjøring av ledige stillinger. Styret er ansettelsesorgan for stillinger som prorektor, jf. UH-loven § 11-1 (1) og Personalreglement for HINN pkt. 4.2.

Ansettelsen skal skje på grunnlag av en innstilling fra et innstillingsutvalg. Styret fastsetter selv innstillingsutvalgets sammensetning og nærmere regler om innstilling m.m. Studentene skal være representert i innstillingsutvalget, hvis ikke styret enstemmig vedtar noe annet, jf. UH-loven § 11-1 (3).

Stillingsbeskrivelse og kravspesifikasjon:
Styret behandlet i styremøte 17.06.2021 (vedtakssak 30/21) stillingsbeskrivelse og kravspesifikasjon for prorektorstillingene ved HINN. Ny praksis ved Høgskolen er at kun kunngjøringstekstene behandles i forkant av utlysning, ikke stillings- og kravspesifikasjon. Vedlagte forslag for utlysningstekst er basert på ovennevnte sak og endelig utlysningstekst fra 2021, med enkelte oppdateringer, justeringer og tillegg basert bl.a. på utviklingsavtalen med KD. For å gi ytterligere presiseringer til de vurderinger som skal gjøres er det utarbeidet et utkast til vekting av de ulike kravene.

Utlysningsteksten er utgangspunktet for å vurdere hvem som er best kvalifisert ihht. kvalifikasjonsprinsippet. Dette innebærer at den som vurderes som best kvalifisert etter en helhetlig vurdering av formalkompetanse, erfaringskompetanse og personlig egnethet sammenholdt med utlysningsteksten, skal ansettes.

Innstillingsutvalgets sammensetning:
Rektor foreslår at ansettelsesprosessen som tidligere, gjennomføres som en «to-trinns prosess» i tråd med statsansattelovens prinsipper om innstilling og ansettelse. Forslaget innebærer at styret som ansettelsesorgan ikke er representert i innstillingsutvalget. Utvalget foreslås ledet av rektor, med en av dekanene som medlem av utvalget. Det er videre ønskelig å ha et eksternt medlem inn i utvalget. Dette har vært opplevd som positivt i de tidligere prosessene, og bidrar til bygge opp under målet om å styrke samarbeidet med samfunns-, arbeids og næringsliv, samt sikre et eksternt blikk og bidrag inn i innstillingsarbeidet. For denne stillingen er det ønskelig å oppnevne et medlem blant HINNs nære samarbeidspartnere innenfor FoU-virksomheten. Det foreslås videre at ansattes organisasjoner oppnevner to representanter for ansatte, og at studentorganisasjonen utpeker en representant for studentene.

Gjennomføring av prosessen:
Det foreslås at styret gir rektor fullmakt til å gjennomføre prosessen og beslutte endelig utlysningstekst, søknadsfrist, annonseringskanaler og om eventuelt til hva det skal benyttes ekstern bistand i innstillingsprosessen.
Innstillings- og ansettelsesprosessen gjennomføres forøvrig etter forvaltningsloven og offentleglovas saksbehandlingsregler, herunder regler om offentlighet og partsinnsyn. Det tas sikte på at stillingen utlyses så raskt som mulig med sikte på ansettelse i styremøte 31.08.-01.09.23.

Bruk av ekstern bistand i ansettelsesprosesser
Høgskolestyret drøftet i styremøte 04.02.22 (diskusjonssak 4/22) ulike sider av lederansettelser ved HINN og ba i vedtaket om at de forhold som ble tatt opp av styret blir fulgt opp av rektor i kommende lederansettelser. Et av forholdene som det ble reist flere spørsmål rundt både i denne saken og i enkelte konkrete ansettelsessaker er bruken av ekstern bistand fra rekrutteringsbyråer, herunder bruk av tester av kandidater som en del av innstillingsarbeidet. Generelt vurderer rektor

Høgskolen i Innlandet

behovet for ekstern bistand som mindre når lederansettelser ikke «samles opp» slik situasjonen var med rekruttering til totalt 8 prorektorer- og dekanstillinger i løpet av kort tid i 2022. Administrasjon og ledelse av prosessene som nå gjennomføres ivaretas av høgskolen selv v/HR-avdelingen. Det har også vært jobbet en del i løpet av det siste året med høgskolens synlighet i ansettelsesprosesser og bruk av rekrutteringskanaler i et samarbeid mellom Kommunikasjonsavdelingen og HR-avdelingen. Dette gjør at høgskolen er bedre rustet på dette området nå enn vi var for 1 ½ år siden. Derfor vil eventuell bruk av ekstern bistand nå være konsentrert om områder vi ikke har tilstrekkelige interne ressurser eller kompetanse på. Dette kan handle om systematisk kandidatsøk hvor HINN ikke har de samme nettverk/oversikter som rekrutteringsbyråene har, eller bistand i sluttvurderinger hvor personlighetstester kan være en del av grunnlaget. Det understrekes likevel at det til enhver tid er høgskolen selv som er ansvarlig for behandlingen og at eventuelle vurderinger gjort av eksterne kun er en del av grunnlaget for innstillingen. Strukturerte intervjuer gjennomført av innstillingsutvalget selv basert på jobbanalysen/stillingsutlysningen og vekting av kriterier, vil være det viktigste grunnlaget for innstillingen som fremmes.

I sak 4/22 ble det også angitt at det er behov for en større gjennomgang av lederansettelse på alle nivåer ved høgskolen. Dette arbeidet er så langt ikke gjennomført, men erfaringer med søkergrunnlag, diskusjoner knyttet til vilkår mm. viser at det er behov for å se på ulike sider av lederansettelser. Her vil bl.a. vilkår for ansettelse, omfang av bruk av åremålsansettelser og hvordan vi når ut i stadig mer krevende rekrutteringsmarked i tiden framover vil være viktig. Rektor vil følge opp dette videre.

Vedlegg:
Utkast vekting - prorektor FoU
Utkast utlysningstekst prorektor FoU

Prorektor forskning og utvikling

Om stillingen

Høgskolen i Innlandet har som ambisjon å bli akkreditert som universitet i 2024. Prorektor forskning og utvikling skal på vegne av rektor ivareta det overordnete strategiske og administrative ansvaret for virksomhetsområdet forskning og utvikling, herunder kunstnerisk utviklingsarbeid ved HINN. Stillingen er sentral i arbeidet med å utvikle HINN som et relevant og moderne universitet.

Som prorektor er du en del av rektors ledergruppe og vil her bidra til strategisk utvikling og profilering av den samlede virksomheten ved høgskolen, og samarbeide om å videreutvikle HINN som en viktig aktør regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Du forventes i samarbeid med prorektor utdanning og prorektor samfunnskontakt, å holde oversikt over endringer i samfunnets behov og trender og utvikling innen høyere utdanning og forskning regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Du vil ha et særlig ansvar for det forskningspolitiske landskapet og forventes å delta aktivt i nasjonale og internasjonale nettverk.

Høgskolens doktorgradsprogrammer er sentrale i universitetssatsningen. En videre styrking av forsknings- og utviklingsvirksomheten og det kunstneriske utviklingsarbeidet basert på utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet og høgskolens fem doktorgradsprogrammer vil være sentrale prioriteringer for stillingen.

Ansvar og arbeidsoppgaver

Prorektor FoU vil ha et overordnet ansvar for utvikling HINNs forskning- og kunstneriske utviklingsarbeid som åpen. nyskapende og relevant og av høy internasjonal kvalitet basert på Utviklingsavtale mellom Kunnskapsdepartementet og HINN, HINNs strategi og delstrategi for forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid. Arbeidet tar utgangspunkt i HINNs doktorgradsprogrammer, viderutvikling av forskergrupper og forskningsledelse herunder lede arbeidet med forskningskvalitet, -etikk, åpen vitenskap, publisering og forskningsfinansiering.

Du forventes å bidra til å utvikle FoU-baserte utdanninger av høy kvalitet og styrke kontakten med samfunns- og arbeidsliv i nært samarbeid med rektor, prorektor utdanning og prorektor samfunnskontakt.

Som leder ved HINN forventes du å bidra aktivt i arbeidet med å nå høyskolens mål om å styrke kompetansen gjennom å øke andelen ansatte i førstestillinger og andel kvinner i professor- og dosentstillinger, bygge en kultur med tillit, respekt og korte veier mellom fagmiljøer og organisasjonsenheter, og en organisasjonskultur som er preget av likestilling, mangfold og likeverd.

Prorektor FoU er den øverste leder av Forskningsavdelingen som består av Avdeling for forskningsadministrasjon og Høgskolebiblioteket. Prorektor FoU har det gjennomgående fagansvaret for høgskolens forkningsstøtte, den forskningsadministrative virksomheten og kvalitetsarbeidet i FoU-virksomheten. Du vil ha ansvar for å koordinere arbeid innen FoU-området mellom institusjonsnivået, fakultetene og relevante enheter i høgskoleadministrasjonen, samt viderutvikle inistitusjonelle satsninger og prioriteringer. Prorektor FoU har direkte personalansvar for forskningsdirektør og biblioteksdirektør. Du vil lede råd og utvalg innenfor FoU-området.

Det forventes at prorektor FoU har tilstedeværelse på alle studiestedene. Det må derfor påregnes noe reisevirksomhet.

Kvalifikasjoner

- Du må ha høy akademisk kompetanse i form av doktorgrad eller tilsvarende, akademisk toppkompetanse er en fordel
- Erfaring fra ledelse av FoU-virksomhet
- Egen erfaring fra FoU, formidling og nyskaping og gjerne også fra undervisning
- Ledererfaring fra komplekse kunnskapsorganisasjoner og kompetanse i form av deltakelse på relevante lederutviklingsprogram e.l. er ønskelig
- Du bør ha erfaring fra internasjonalt samarbeid
- Erfaring med kvalitetsutvikling er ønskelig
- God skriftlig og muntlig fremstillingsevne på norsk eller et annet skandinavisk språk, og engelsk er nødvendig

Du bør ha innsikt i internasjonale og nasjonale utviklingstrender innen forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaring med samfunnskontakt og samarbeid med offentlige aktører og næringsliv, fortrinnsvis også internasjonalt. Vi ser også gjerne at du har erfaring med ledelse av organisasjonsutvikling/endringsprosesser og strategiutvikling og -implementering samt erfaring og forståelse for økonomistyrings- og forvaltningsprinsipper i offentlig virksomhet.

Personlig kompetanse:

Vi søker deg som evner å utøve overordnet strategisk ledelse og utviser god system-, organisasjons- og virksomhetskompetanse. Du evner å gjennomføre prosesser du setter i gang og er opptatt av utvikling og resultater. Du er god til å bygge team og lykkes med å motivere, inkludere og utvikle de rundt deg. Du er en god kommunikator og relasjonsbygger som trives med å bygge nettverk, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Vurderingen av hvilken kandidat som er best kvalifisert vil være en helhetlig vurdering av kvalifikasjoner slik de er formulert i annonseteksten. Lederkompetanse fra FoU-virksomhet og personlig egnethet vil tillegges særlig vekt i tillegg til utdanning, motivasjon og øvrige kvalifikasjonskrav slik de er formulert i annonseteksten.

Vi tilbyr

Høgskolen tilbyr en spennende og utfordrende jobb ved en høgskole med høye ambisjoner. Du får gode muligheter til å være med på å skape noe nytt sammen med engasjerte kollegaer og studenter.

- Stillingen lønnes og innplasseres som prorektor i stillingskode 0214 rektor i Statens lønnsregulativ, etter kompetanse og erfaring. Fra lønnen trekkes 2 % pliktig innskudd til Statens pensjonskasse, som blant annet gir gode pensjons og forsikringsordninger.
- Prorektor ansettes på åremål for fire år med mulighet for fornyelse (re-tilsetting) en gang (til sammen inntil 8 år). For søkere som ikke har et fast ansettelsesforhold å gå tilbake til kan det inngås avtale om etterlønn eller retrettstilling etter endt åremål.

For mer informasjon om HINN som arbeidsgiver, se her.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=n43fhR_q5Lg

Søke stillingen

Søknad og CV registreres elektronisk via "søk stillingen".

Søknaden må inneholde:

- søknadsbrev
- utfyllende CV med oversikt over utdanning, arbeidserfaring, pedagogisk erfaring, administrativ erfaring, akkvisisjonsarbeid, koordineringserfaring og andre kvalifiserende aktiviteter

Aktuelle søkere vil bli bedt om å oversende dokumentasjon over utdanning og erfaring samt andre relevante vedlegg.

Aktuelle kandidater vil bli innkalt til intervju.

Har du spørsmål om opplasting av vedlegg eller andre tekniske forhold rundt søknaden kan Jobbnorge kundeservice kontaktes.

Opplysninger om deg kan bli offentliggjort selv om du har anmodet om ikke å bli ført opp på søkerlisten. Dersom anmodningen ikke blir tatt til følge, vil du bli varslet om dette.

For mer informasjon om stillingen kontakt rektor Peer Jacob Svenkerud, tlf: +47 915 54 368 , epost: peer.svenkerud@inn.no.

Mangfold og positiv særbehandling

HINN mener at inkludering og mangfold er en styrke. Vi ønsker medarbeidere med ulike kompetanser, fagkombinasjoner, livserfaring og perspektiver for å bidra til enda bedre oppgaveløsning. Vi vil tilrettelegge for medarbeidere som har behov for det. Aktuell tilrettelegging kan for eksempel være tekniske hjelpemidler, tilpasning av møbler eller endring av rutiner, arbeidsoppgaver og arbeidstid.

Dersom det er kvalifiserte søkere med funksjonsnedsettelse, hull i CV-en eller innvandrerbakgrunn, skal vi innkalle minst én søker i hver av disse gruppene til intervju. For å bli vurdert som søker i disse gruppene, det vil si positivt særbehandlet på denne måten, må søkerne oppfylle visse krav. Du kan lese mer på arbeidsgiverportalen.

Vi oppfordrer søkere til å krysse av i jobbportalen dersom de har funksjonsnedsettelse, hull i CV-en eller innvandrerbakgrunn. Avkrysningene i jobbsøkerportalen danner grunnlag for anonymisert statistikk som alle statlige virksomheter rapporterer i sine årsrapporter.

Om Høgskolen i Innlandet

Høgskolen i Innlandet har omlag 16 000 studenter og 1 500 ansatte. Vi har studiesteder i Lillehammer, Hamar, Elverum, Rena, Evenstad og på Blæstad, og tilbyr også noen utdanninger på Kongsvinger, Tynset og i Oslo.

Høgskolen i Innlandet skal være kjent for sterke og solide utdannings- og forskningsmiljøer som setter spor etter seg regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Vi er en institusjon med høy faglig kompetanse, og har mål om å bli akkreditert som universitet.

Visjon vår er «Sterkere sammen».

Jobbnorge-ID: 246331, Søknadsfrist: Ikke søkbar

ANSETTELSE I STILLING SOM PROREKTOR FOU

Vekting av krav i utlysningsteksten

VEKTING	KRAV	Kommentar
	MÅ-KRAV:	
1	Du må ha høy akademisk kompetanse i form av doktorgrad eller tilsvarende, akademisk toppkompetanse er en fordel	Alle må-krav må oppfylles. Akademisk kompetanse må være minimum på doktorgradsnivå.
1	Erfaring fra ledelse av FoU-virksomhet	
1	Egen erfaring fra FoU, formidling og nyskaping og gjerne også fra undervisning (ønskelig)	
2	God skriftlig og muntlig fremstillingsevne på norsk eller et annet skandinavisk språk, og engelsk er nødvendig	
	ØNSKELIG MED:	
1	Ledererfaring fra komplekse kunnskapsorganisasjoner og kompetanse i form av deltakelse på relevante lederutviklingsprogram e.l. er ønskelig	
1	Innsikt i internasjonale og nasjonale utviklingstrender innen høyere utdanning og forskning, og erfaring med samfunnskontakt og samarbeid med offentlige aktører og næringsliv, gjerne også internasjonalt	
2	Du bør ha erfaring fra internasjonalt samarbeid	
3	Erfaring med kvalitetsutvikling er ønskelig	
2	erfaring med ledelse av organisasjonsutvikling/ endringsprosesser og strategiutvikling og -implementering,	
3	erfaring og forståelse for økonomistyrings- og forvaltningsprinsipper i offentlig virksomhet	
	PERSONLIGE EGENSKAPER	
1	evner å utøve overordnet strategisk ledelse og utviser god system-, organisasjons- og virksomhetskompetanse	
2	evner å gjennomføre prosesser du setter i gang og er opptatt av utvikling og resultater	
3	er god til å bygge team og lykkes med å motivere, inkludere og utvikle de rundt deg	
4	er en god kommunikator og relasjonsbygger som trives med å bygge nettverk, regionalt, nasjonalt og internasjonalt	

Høgskolen i Innlandet

Arkivsak-dok. 23/02724-3
Saksbehandler Åmund Karlsen Lekve

Saksgang	Møtedato
Høgskolestyret	13.06.2023

LANGTIDSPLAN 2024 - 2026

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Høgskolestyret vedtar langtidsplan 2024 – 2026 som grunnlag for utarbeidelsen av årsplan 2024, og ber rektor om å tilpasse høgskolens aktivitet til strammere rammebetingelser fremover.

Sammendrag:

Høgskolestyret hadde foreløpig langtidsplan 2024 – 2026 som diskusjonssak i styremøtet 08.05.23., og rektor fremmer nå saken til vedtak for høgskolestyret. Styret hadde noen innspill til saken i forrige behandling som adresseres videre i saksfremlegget, og som også er innarbeidet som et eget underkapittel i del 1 av langtidsplan 2024 – 2026. I tillegg er de økonomiske fremstillingene oppdatert med nye prognoser inkludert pris- og lønnsjusteringen kompensert gjennom revidert nasjonalbudsjett 2023.

Alle oppdateringer av vesentlighet er fremstilt i dette saksfremlegget.

Styret ønsket mer informasjon vedrørende følgende tre hovedpunkter; 1) arbeidstidsordningen, 2) administrativ evaluering og 3) studieportefølje.

1. Arbeidstidsordningen.

Det er opprettet et mandat for en arbeidsgruppe bestående av representanter på prodekannivå fra alle fakulteter, representanter fra Utdanningsavdelingen, FoU-avdelingen og Økonomiavdelingen, i tillegg er ansattes organisasjoner invitert til å peke ut to representanter for ansatte. Arbeidsgruppen ledes av HR-avdelingen som også har sekretariatsansvaret.
Gruppen skal foreta en helhetlig gjennomgang av de tre elementene i den gjeldende arbeidstidsordningen (styrevedtatte prinsipper, rektors notat om implementering og fakultetenes konkrete retningslinjer) og vurdere behov for endringer i oppbygging og innhold. Arbeidet skal resultere i forslag til en revidert arbeidstidsordning som gir grunnlag for fleksibel disponering av personalressursene i tråd med høgskolens, og det enkelte fagmiljøs faglige behov som er innenfor faglige og økonomiske rammer.

Høgskolen i Innlandet

Samt bidra til gode og forutsigbare arbeidsvilkår for medarbeidere, sikre god kvalitet i alle deler av den faglige virksomheten og bidra til utvikling av HINN.

Arbeidet planlegges gjennomført i perioden ultimo mai – september 2023. Rektors ledergruppe fungerer som en styringsgruppe for arbeidet.

2. Administrativ organisering.

I evalueringen som ble gjort er det synliggjort at det er forhold knyttet til den administrative organiseringen som ikke fungerer godt nok, og at administrasjonen ikke fullt ut svarer ut kriteriene gjennomgående administrativt fagansvar, likeverdige tjenester og ressurseffektiv organisering. Det er videre tydelig at administrasjonen ikke fungerer godt nok ift. alle funksjonsområder som skal ivaretas. Det er tydelig i formålsbeskrivelsen med arbeidet at man skal sikre likeverdige tjenestetilbud med riktig/tilstrekkelig kvalitet. Samt forenkle og forbedre tjenestetilbud til kjernevirksomheten, profesjonalisere og spesialisere arbeidsoppgavene og utnytte den samlede kompetansen og ressursene bedre med en forventning om effektivisering.

Det er også et poeng at HINN har effektivisert administrasjonen de senere årene (ref. tilstandsrapportens forholdstall), veksten i den faglige virksomheten medfører økt krav til og behov for administrative tjenester uten at årsverkene har økt tilsvarende. Dette gjør at mange opplever å stå i en krevende situasjon. Dermed vil best mulig anvendelse av de administrative ressursene være viktig.

3. Studieportefølje.

Høgskolen har i sin strategi nedfelt, under målbildet «Forskningsbasert utdanning for hele livet», at HINN skal være nasjonalt ledende innen livslang læring. Det er beskrevet som et strategisk valg fram mot 2026 at Høgskolen skal øke antall tilbud og antall studenter i fleksible utdanninger, både i grunnutdanning og i etter- og videreutdanning.

Høgskolen jobber kontinuerlig med å utvikle høgskolens studieportefølje. Arbeidet med å sikre studieprogrammers relevans ivaretas gjennom høgskolens systematiske kvalitetsarbeid. Høgskolen har utarbeidet egne evalueringer og undersøkelser, men benytter også kunnskapsgrunnlag som utarbeides nasjonalt og internasjonalt. Diskusjoner omkring utdanningenes relevans sees i sammenheng både med studentenes sysselsettingsgrad etter endte studier (kandidatundersøkelser), studentenes opplevelse av relevans (studiebarometeret) og i hvilken grad våre utdanningstilbud bidrar til at vi når de overordnede målene for sektoren. Høgskolestyret har bedt om at langsiktige planer synliggjøres i de årlige studieporteføljesakene, slik at styret kan gi tidligere og tydeligere signaler om utviklingen av porteføljen.

Høgskolen retter en særskilt oppmerksomhet mot rekruttering til lærer- og sykepleieutdanningen, og igangsetter både egne tiltak og deltar i ulike nasjonale initiativ på området. Årsakene til rekrutteringsutfordringene innenfor disse profesjonsutdanningene er sammensatte, og høgskolen ønsker å jobbe med ulike initiativ for å kunne svare på utfordringene.

Høgskolen i Innlandet

Budsjettert kapitalutvikling i langtidsplanperioden
Oppdaterte prognoser, inklusiv foreløpig Revidert nasjonalbudsjett, tilsier at kapitalsituasjonen gjennom langtidsplanperioden forbedres. Kompensasjonene foreslått i Revidert nasjonalbudsjett er i all hovedsak knyttet til økte kostnader utover forutsetningene i budsjett 2023.
Tabell 5 viser en oversikt over høgskolens samlede kapital (Note 8 og Note 15) ved inngangen til 2023, samt foreløpig budsjettert utvikling i LTP-perioden.

Langtidsplanen innebærer en reduksjon i kapital på kr 38,3 mill. Høgskolen vil ha en total kapitalavsetning på 7,9 % (Note 15, del 1 og 3 og note 8) av bevilgningen ved utgangen av 2026, hvis alle planer og forutsetninger i LTP inntreffer. Avsetningene i note 15, del 1, vil utgjøre ca. 1,5 % ved utgangen av 2026.

I sum utgjør endring i årets prognose og oppdatert langtidsplan som en konsekvens av Revidert nasjonalbudsjett en samlet kapitalforbedring på kr 24,6 mill. i utgående balanse 2026.

Tabell 5: Budsjettert kapitalutvikling for perioden 2024-2026

HINN	*IB 2023*			Budsjettert kapitalutvikling			
Fakultet	**Note 15**	**Note 8**	**Prognose 2023**	**LTP 2024**	**LTP 2025**	**LTP 2026**	**UB LTP**
ALB	10 141	3 218	- 6 457	- 3 965	- 3 882	127	- 817
LUP	11 036	20 432	- 12 247	- 14	- 4 003	- 7 966	7 238
HSV	23 812	5 853	- 2 274	- 3 116	- 5 783	- 6 589	11 904
AMEK	6 984	366	89	325	- 886	- 1 222	5 655
HHS	26 037	20 003	- 12 925	- 9 239	- 13 597	- 7 992	2 288
DNF	14 820	-	- 14 367	16 748	- 15 059	18 382	20 524
HA/institusjon	52 799	17 582	- 16 828	- 13 248	7 339	15 333	62 977
HINN	**145 629**	**67 454**	**- 65 009**	**- 12 508**	**- 35 870**	**10 073**	**109 770**

Tall i 1 000,-
IB – inngående balanse/kapital
UB – utgående balanse/kapital

Rektors innstilling
Langtidsplanen er en oppsummering av høgskolens samlede tiltak og planer innenfor gitte rammebetingelser.
Det er ikke skrevet en ny risikovurdering per fakultet, men totaliteten i budsjettert kapitalutvikling gir en lavere risiko enn det som lå til grunn i foreløpig langtidsplan.

Samlet sett vurderes HINNs økonomiske situasjon som god, og rektor anser den økonomiske risikoen som lav i langtidsplanperioden.

Rektor innstiller på at høgskolestyret vedtar langtidsplanen som et grunnlag for arbeidet med årsplan 2024.

Vedlegg:
Langtidsplan 2024 - 2026Langtidsplan 2024 - 2026

Høgskolen i Innlandet

Langtidsplan 2024 – 2026

Foto: Elen Sonja Klouman / Høgskolen i Innlandet

Forkortelser i dokumentet

Fakulteter:	
ALB	Fakultet for anvendt økologi, landbruk og bioteknologi
Dnf	Den Norske Filmskolen
HHS	Handelshøgskolen i Innlandet – fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap
HSV	Fakultet for helse- og sosialvitenskap
LUP	Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk
AMEK	Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi
HA	Høgskoleadministrasjonen
Andre:	
KD	Kunnskapsdepartementet
FoU	Forskning og utvikling
KU	Kunstnerisk utvikling
BFV	Bevilgningsfinansiert virksomhet
BOA	Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet
EFV	Eksternfinansiert virksomhet
EVU	Etter- og videreutdanning
BA	Bachelorprogram
MA	Masterprogram
Ph.d.	Doktorgradsprogram
PROFF	Ph.d. i profesjonsrettede lærerutdanningsfag
INTOP	Ph.d. i innovasjon i tjenesteyting – offentlig og privat
BUK	Ph.d. i barn og unges kompetanseutvikling
AØB	Ph.d. i anvendt økologi og bioteknologi
HELVEL	Ph.d. i helse og velferd
FILMART	Kunstnerisk utviklingsarbeid i film og beslektede audiovisuelle kunstformer
AR	Augmented reality
VR	Virtual reality

Innholdsfortegnelse

1 Innledning 4
1.1 Tilbakemelding til styret på behandling av foreløpig LTP 4
1.2 Overordnede nasjonale føringer 5
1.3 Overordnede interne føringer 7
1.4 Estimert bevilgning i perioden 7
1.5 Forutsetninger 9
2 Planer og prioriteringer 10
2.1 Budsjetterte resultater i langtidsplanperioden 10
2.2 Åpen, nyskapende og relevant forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet 12
2.3 Forskningsbaserte profesjons- og yrkesrettede utdanninger med høy utdanningskvalitet 15
2.4 Pådriver for livslang læring 16
2.5 En regional kraft i Innlandet, og nasjonal bidragsyter i en internasjonal kontekst 17
2.6 INN - Kunnskapskultur, medarbeiderskap og lærende organisasjon 20
2.7 Risikovurdering 22
3 Fakultetsplaner- og budsjett 24
3.1 Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi 24
3.2 Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk 30
3.3 Fakultet for helse- og sosialvitenskap 37
3.4 Handelshøgskolen Innlandet 44
3.5 Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi 50
3.6 Den norske filmskolen 57
3.7 Fellestjenester og felleskostnader (høgskoleadministrasjonen) 63
4 Vedlegg 1 – Finansieringsmodell 66

1 Innledning

Langtidsplan 2024-2026 (LTP) er et internt styringsdokument som skal gi høgskolen grunnlag for langsiktige prioriteringer. Aktivitetene som danner grunnlag for utarbeidelsen av LTP skal ha forankring i den til enhver tid gjeldende strategiske plan for Høgskolen i Innlandet. LTP skal være en rullerende treårsplan, med årlige oppdateringer.

LTP vil være et viktig verktøy for høgskolens virksomhetsstyring, der forventet økonomisk utvikling og langsiktige målsettinger kan ses i sammenheng i et perspektiv som strekker seg utover det enkelte budsjettår. LTP er kun et estimat på den økonomiske utviklingen, og årlige bevilgninger vil alltid være det førende for økonomistyringen. LTP er en foreløpig plan for disponering og fordeling av ressursene.

Vedlegg 1 beskriver finansieringsmodellen ved HINN og estimerte rammer i langtidsplanperioden.

1.1 Tilbakemelding til styret på behandling av foreløpig LTP

Høgskolestyret hadde foreløpig langtidsplan 2024 – 2026 som diskusjonssak i styremøtet 08.05.23., og rektor fremmer nå saken til vedtak for høgskolestyret.

Styret hadde noen innspill til saken i forrige behandling som adresseres videre i saksfremlegget, og som også er innarbeidet som et eget underkapittel i del 1 av langtidsplan 2024 – 2026. I tillegg er de økonomiske fremstillingene oppdatert med nye prognoser som inkluderer pris- og lønnsjusteringen kompensert gjennom revidert nasjonalbudsjett 2023.

Styret ønsket mer informasjon vedrørende følgende tre hovedpunkter; 1) arbeidstidsordningen, 2) administrativ evaluering og 3) studieporteføljе.

1. **Arbeidstidsordningen.**

Det er opprettet et mandat for en arbeidsgruppe bestående av representanter på prodekannivå fra alle fakulteter, representanter fra Utdanningsavdelingen, FoU-avdelingen og Økonomiavdelingen, i tillegg er ansattes organisasjoner invitert til å peke ut to representanter. Arbeidsgruppen ledes av HR-avdelingen som også har sekretariatsansvaret.
Gruppen skal foreta en helhetlig gjennomgang av de tre elementene i den gjeldende arbeidstidsordningen (styrevedtatte prinsipper, rektors notat om implementering og fakultetenes konkrete retningslinjer) og vurdere behov for endringer i oppbygging og innhold. Arbeidet skal resultere i forslag til en revidert arbeidstidsordning som gir grunnlag for fleksibel disponering av personalressursene i tråd med høgskolens, og det enkelte fagmiljøs faglige behov som er innenfor faglige og økonomiske rammer. Samt bidra til gode og forutsigbare arbeidsvilkår for medarbeidere, sikre god kvalitet i alle deler av den faglige virksomheten og bidra til utvikling av HINN.

Arbeidet planlegges gjennomført i perioden ultimo mai – september 2023. Rektors ledergruppe skal fungere som en styringsgruppe for arbeidet.

2. **Administrativ organisering:**

I evalueringen som ble gjort er det synliggjort at det er forhold knyttet til den administrative organiseringen som ikke fungerer godt nok, og at administrasjonen ikke fullt ut svarer ut kriteriene gjennomgående administrativt fagansvar, likeverdige tjenester og ressurseffektiv organisering. Det er videre tydelig at administrasjonen ikke fungerer godt nok ift. alle funksjonsområder som skal ivaretas. Det er tydelig i formålsbeskrivelsen med arbeidet at man skal sikre likeverdige tjenestetilbud med riktig/tilstrekkelig kvalitet. Samt forenkle og forbedre tjenestetilbud til kjernevirksomheten, profesjonalisere og spesialisere arbeidsoppgavene og utnytte den samlede kompetansen og ressursene bedre med en forventning om effektivisering.

Det er også et poeng at HINN har effektivisert administrasjonen de senere årene (ref. tilstandsrapportens forholdstall), veksten i den faglige virksomheten medfører økt krav til og behov for administrative tjenester uten at årsverkene har økt tilsvarende. Dette gjør at mange opplever å stå i en krevende situasjon. Dermed vil best mulig anvendelse av de administrative ressursene være viktig.

3. Studieportefølje

Høgskolen har i sin strategi nedfelt, under målbildet «Forskningsbasert utdanning for hele livet», at HINN skal være nasjonalt ledende innen livslang læring. Det er beskrevet som et strategisk valg fram mot 2026 at Høgskolen skal øke antall tilbud og antall studenter i fleksible utdanninger, både i grunnutdanning og i etter- og videreutdanning.

Høgskolen jobber kontinuerlig med å utvikle høgskolens studieportefølje. Arbeidet med å sikre studieprogrammers relevans ivaretas gjennom høgskolens systematiske kvalitetsarbeid. Høgskolen har utarbeidet egne evalueringer og undersøkelser, men benytter også kunnskapsgrunnlag som utarbeides nasjonalt og internasjonalt. Diskusjoner omkring utdanningenes relevans sees i sammenheng både med studentenes sysselsettingsgrad etter endte studier (kandidatundersøkelser), studentenes opplevelse av relevans (studiebarometeret) og i hvilken grad våre utdanningstilbud bidrar til at vi når de overordnede målene for sektoren.

Høgskolestyret har bedt om at langsiktige planer synliggjøres i de årlige studieporteføljesakene, slik at styret kan gi tidligere og tydeligere signaler om utviklingen av porteføljen.

Høgskolen retter en særskilt oppmerksomhet mot rekruttering til lærer- og sykepleieutdanningen, og igangsetter både egne tiltak og deltar i ulike nasjonale initiativ på området. Årsakene til rekrutteringsutfordringene innenfor disse profesjonsutdanningene er sammensatte, og høgskolen ønsker å jobbe med ulike initiativ for å kunne svare på utfordringene.

1.2 Overordnede nasjonale føringer

I dette kapittelet oppsummeres sentrale føringer som er gitt fra Regjeringen og Kunnskapsdepartementet (KD). Ny finansieringsmodell for sektoren er fortsatt ikke fullt ut kjent, og langtidsplanen bygger dermed på estimerte rammer ut ifra dagens finansieringsmodell.

Langtidsplan for forskning og høyere utdanning

Regjeringen presenterte den 06.10.22 den nye langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Planen har et tiårig perspektiv, med konkretisering av mål og prioriteringer for den kommende fireårsperioden. Regjeringen peker ut tre overordnede mål, seks tematiske prioriteringer og to målrettede samfunnsoppdrag. De tre overordnede målene er:

- Styrket konkurransekraft og innovasjonsevne
- Miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft
- Høy kvalitet og tilgjengelighet i forskning og høyere utdanning

De tematiske prioriteringene er:

- Hav og kyst
- Helse
- Klima, miljø og energi
- Muliggjørende og industrielle teknologier
- Samfunnssikkerhet og beredskap
- Tillit og fellesskap

Norge deltar allerede i EUs samfunnsoppdrag, og nå lanserer regjeringen i tillegg to nasjonale samfunnsoppdrag, som tar utgangspunkt i områder som har høy prioritet for regjeringen og hvor forskningsbasert kunnskap og kompetanse er nødvendig for å nå det konkrete målet:

- Bærekraftig fôr
- Inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv

Målstruktur, styringsparametere og utviklingsavtale

I tildelingsbrevet for 2023 kom nye utviklingsavtaler mellom KD og de statlige universitetene og høgskolene, som gjelder fra 2023.

Etter innspill fra sektoren og for å reflektere de aktuelle politiske hovedprioriteringene for universiteter og høgskoler, har KD fastsatt følgende sektormål:

- Høy kvalitet i utdanning og forskning
- Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon
- God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet

Utviklingsavtalene skal være et viktig strategisk verktøy både for institusjonene og for departementet. Institusjonene skal ha mål og styringsparametere på vesentlige områder med behov for strategisk utvikling eller endring, eller på områder som er strategisk viktige og som krever mye innsats. Derfor vil utviklingsmålene ikke nødvendigvis dekke hele bredden av institusjonens virksomhet. Målene skal følge opp sektormålene og prioriteringene i langtidsplanen og samtidig reflektere styrets prioriteringer for utvikling av institusjonen. Utviklingsavtalen i endelig tildelingsbrev 2023 har følgende fire mål:

- Åpen, nyskapende og relevant forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet
- Forskningsbaserte profesjons- og yrkesrettede utdanninger med høy utdanningskvalitet
- Pådriver for livslang læring
- En regional kraft i Innlandet, og nasjonal bidragsyter i en internasjonal kontekst

I og med at utviklingsavtalen ikke dekker hele bredden av institusjonen må høgskolen også planlegge for den helhetlige virksomheten. I langtidsplanen er det derfor lagt opp til at fakultetene også ser på tiltak knyttet til høgskolens fire strategiske fremtidsbilder for å ivareta helheten av virksomheten.

Utsynsmeldingen

Utsynsmeldingen ble lagt frem 24.03.23. Bakgrunnen for meldingen er at Norges innbyggere blir relativt sett færre i arbeidsfør alder etter hvert som befolkningen blir eldre og ungdomskullene mindre. Målet med meldingen er å bidra til høy sysselsetting og til å dekke de viktigste kompetansebehovene i arbeids- og samfunnsliv fremover. Regjeringen peker i meldingen på sine grep for å sikre bedre samsvar mellom utdanningstilbud og behovene i arbeids- og samfunnsliv. Fremover vil regjeringen prioritere kompetanse som er nødvendig for et høyproduktivt og konkurransedyktig næringsliv, for å gjennomføre grønn omstilling og for å kunne ha gode velferdstjenester i hele landet.

For universitetene og høyskolene innebærer dette at de skal prioritere å øke antall studieplasser innenfor IT, helse og utdanning som er nødvendig for det grønne skiftet. Universiteter og høyskoler må selv sørge for å omdisponere ressurser slik at kapasiteten økes på områder som er etterspurte.

Meldingen redegjør for den videre retningen for regjeringens utdannings- og kompetansepolitikk på følgende områder:

- dimensjonering av utdanningssystemet
- utdanning i hele landet

- finansiering av universiteter og høyskoler
- læring i arbeidslivet
- kvalifisering av arbeidskraftreserven
- bruk av kompetanse fra utlandet

Når det gjelder finansieringen av universiteter og høyskoler er det varslet at det blir endringer i indikatorene. De fire indikatorene i lukket ramme (publiseringspoeng, EU-, NFR- og BOA-inntekter) blir borte i sin helhet, mens fra åpen ramme forsvinner indikatorene for utveksling og kandidater. Indikatorene for doktorgrader og studiepoeng består med endrede satser, mens det innføres en ny indikator for gjennomføring. Indikatoren for studiepoeng reduseres fra seks finansieringskategorier til tre.

Finansieringskategoriene:

- Kategori 1 (Lav sats): humaniora, samfunnsfag og økonomisk-administrative fag.
- Kategori 2 (middels sats: realfag, teknologi, helse- og sosialfag, lærerutdanning og utøvende kunst- og mediefag.
- Kategori 3 (høy sats): Lege-, tannlege- og veterinærutdanning.

Regjeringen vil presentere satsene i forbindelse med Statsbudsjettet for 2024, og det skal gjøres gjeldende for bevilgningen fra og med 2025.

1.3 Overordnede interne føringer

Høgskolestyret vedtok ny strategi for perioden 2021-2026 i juni 2021. I strategien er det definert fire fremtidsbilder og skissert strategiske valg som styret ønsker å følge i strategiperioden. Videre er det vedtatt at den strategiske planen skal være årlig rullerende med fastsettelse av prioriterte tiltak i årsplanprosessen. De fire fremtidsbildene er:

- Regional kraft og nasjonal bidragsyter i en internasjonal kontekst
- Forskningsbasert utdanning for hele livet
- Åpen, nyskapende og relevant forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid
- INN – kunnskapskultur, medarbeiderskap og lærende organisasjon

1.4 Estimert bevilgning i perioden

Som nevnt er det ikke fremlagt en ny fullstendig finansieringsmodell for sektoren, og estimert bevilgning i perioden bygger dermed på dagens finansieringsmodell. Med de forholdene som er kjent per i dag vil estimert bevilgning erfaringsmessig være et godt estimat for å planlegge fremtidige aktiviteter.

Høgskolens vedtatte finansieringsmodell bygger på sektorens finansieringsmodell, dvs. at resultatinsentivene tilføres produserende enhet i tillegg til en andel grunnfinansiering.

Bevilgningen reduseres noe i perioden som varslet i tidligere langtidsplaner da den midlertidige finansieringen for studieplassene gitt under corona-pandemien bortfaller. Det er i det store og hele forventet en stabil produksjon i de nærmeste årene som danner grunnlag for bevilgningsestimatet.

Tabell 1: Estimert intern bevilgning i langtidsplanperioden

FAKULTET	Bevilgning 2023	Bevilgning 2024	Bevilgning 2025	Bevilgning 2026
ALB	44 635 342	49 522 778	49 777 994	53 805 683
LUP	168 856 371	176 971 623	170 696 080	165 536 445
HSV	174 846 759	169 369 488	166 853 338	166 840 295
AMEK	68 733 230	68 153 322	67 525 810	67 191 024
HHS	188 244 207	184 402 255	179 073 597	178 201 891
DNF	48 618 532	47 141 607	48 310 645	48 811 170
HA	641 124 675	629 815 671	636 127 189	634 280 428
Strategiske midler	27 960 202	27 326 576	26 513 125	26 306 485
Midl. strategiske midler	22 000 000	19 000 000	-	-
HINN	**1 385 019 318**	**1 371 703 321**	**1 344 877 779**	**1 340 973 421**

Dnf har hovedsakelig produksjonsinntekter i partallsår. Produksjonssvingningene ved Dnf er justert som endret bevilgning mellom årene ved at 50 % av produksjonsinntekten benyttes i påfølgende år. Altså vil forventet kapitalbruk mellom årene justeres med avsetninger, men det vil ikke påvirke total bruk av kapital i et toårs-perspektiv.
Tabell 1 er ikke justert med ny bevilgning etter foreløpig RNB i påvente av behandlingen i Stortinget.

Strategiske midler

De årlige strategiske midlene avsettes ved at 3,5 % av grunnbevilgningen (basis) øremerkes til strategiske formål. For 2024 utgjør de strategiske midlene kr 27,3 mill. Rektor foreslår at strategiske midler knyttes til stimulering av innsats innenfor målene i utviklingsavtalen. De udisponerte strategiske midlene vil fordeles i forbindelse med årsplan 2024.

Tabell 2: forslag til fordeling av strategiske midler i 2024

Strategiske midler	2024
EU midler	3 000
Forskningsprogrammet (AI/VR)	4 000
Forskningstermin	4 000
Vingespenn	500
Grønn forskning	2 000
eMerge	1 500
Såkornmidler	1 000
Satsing VR/AR	1 000
Fleksibilisering av utdanning	2 000
NAV samarbeidet	700
Miljøsertifisering	300
Digitalisering (UH sak/informasjonssikkerhet og personvern)	1 000
Kompetansemidler (førstekompetanse/kvinner toppstillinger)	4 000
Plattformsutvikling (Student – Næringsliv – Ansatt)	1 100
Udisponert	1 200
SUM	**27 300**

Ekstra strategiske satsinger

I styremøtet i oktober 2021 vedtok styret å disponere kr 66 mill. til ytterligere strategiske satsinger over en treårsperiode (2022-2024) med kr 22 mill. årlig. Midlene finansieres gjennom at høgskoleadministrasjonen ikke tar sin andel av de midlertidige studieplassene som ble tildelt i Revidert nasjonalbudsjett 2020. Midlene skal styrke HINN faglig med mål om økt forskningsaktivitet gjennom publisering og tilslag på eksternfinansierte forskningsprosjekter. Tiltakene er nærmere beskrevet i sak 34/21 fra august 2021. Som et resultat av at de midlertidige studieplassene har bortfalt ett år tidligere, og bevilgningen tilsvarende

redusert, er total ramme for midlene redusert til kr 19 mill. Midlene betales ut til fakultetene ut ifra gjennomført aktivitet med følgende årlige rammer:

- Kr 4 mill. til LUP
- Kr 4 mill. til HSV
- Kr 4 mill. til HHS
- Kr 2,5 mill. til ALB
- Kr 1,5 mill. til AMEK
- Kr 1,5 mill. til Dnf
- Kr 1,5 mill. til Dnf og AMEK i samarbeid som forvaltes av førstnevnte (ph.d. FILMART)

1.5 Forutsetninger

HINN har arbeidet med å få på plass en god prosess for arbeidet med LTP. Det er gjennomført styringsdialoger med alle fakultetene. Her har både rektorat og øvrig institusjonsledelse vært involvert, sammen med ledere på fakultet og i høgskoleadministrasjonen. Høgskolen vil fortsette å utvikle en god modell for arbeidet med LTP, med tydelige ansvarslinjer og klar sammenheng fra strategisk ledelse på institusjonsnivå ut til de enkelte enheter i høgskolen.

Fakultetene ved HINN har et selvstendig økonomisk resultatansvar, og må prioritere sine ressurser for at høgskolen skal nå sine mål innenfor tildelte rammer. Vurdering og prioritering, samt tallfesting av aktiviteter har vært tema i styringsdialogene.

I diskusjonene om langtidsbudsjett er årsbudsjettet for 2023 benyttet som baseline[1] og alle beløp er i 2023-kroner.

Aktivitetene er vurdert og vist som endringer tallfestet ut ifra baseline. Ved å sammenligne aktivitetene med baseline kan ledere se om ressursbehovene minker, øker eller holder seg uforandret.

Det er viktig å være bevisst på endringer i aktivitetene som ble planlagt i budsjett 2023 og som ikke gir full årlig virkning før i kommende perioder. Det kan f.eks. være nye studier høsten 2023, som vil gi helårseffekt i 2024. Endringene gjelder både økt og redusert aktivitet.

Endringer i ressursbruk i forhold til baseline må være i takt med forventede inntekter og disponibel kapital.

[1] Baseline innebærer at man først fastsetter et nivå (kalt en baseline) for å ha et utgangspunkt. Når baseline er definert, går det videre arbeidet på å tallfeste endringer fra dette nivået.

2 Planer og prioriteringer

Langtidsplanen er et internt styringsdokument som knytter strategi og økonomi sammen. Langtidsplanen er slik sett en noe mer konkretisering av hvordan HINN prioriterer for å nå strategiske mål. Kapitlet er bygget opp slik at den samlede økonomiske bærekraften presenteres først, før de fire målene i utviklingsavtalen med tilhørende styringsparametere omtales. Som en del av planen er fremtidsbilde fire også tatt med da dette ikke inngår som en naturlig del av utviklingsavtalen, men er et viktig element i å nå de målene HINN har satt. Utgangspunktet er å finne momenter der HINN kan og bør forbedre sine resultater, og omtaler dermed i liten grad de deler som fungerer bra. Kapitlet avsluttes med en risikovurdering av mål og økonomisk bærekraft.

I forbindelse med strukturmeldingen har KD bestilt en evaluering av alle fusjonene og det endrede landskapet i sektoren. HINN er en av institusjonene som inngår i denne evalueringen der en skal se på effekter og peke på gevinster fra strukturmeldingen. Som et målepunkt er det nedsatt ti kriterier som skal indikere hvorvidt en kan se gevinster eller ei, der 2013 er brukt som utgangspunkt for målingene frem mot 2025. Tabellen under gir en status på hvor HINN er i forhold til de ambisjonene som er satt og utvikling fra 2013 til 2022.

Tabell 3: Gevinstrealisering

Måleindikatorer gevinstrealisering	Resultat 2013	Resultat 2018	Resultat 2021	Resultat 2022	Ambisjon 2025
Antall publiseringspoeng per faglig årsverk	0,5	0,6	0,7	0,7	1
Bidragsinntekter fra NFR per faglig årsverk (i tusen)	44	34	34	42	60
Tildeling fra EU per faglige årsverk (i tusen)	8	9	14	7	15
Andel årsverk i førstestillinger av faglige ansatte	52 %	59 %	59 %	65 %	72 %
Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvalitet	4,2	4,1	4,0	3,7	4,4
Antall avlagte doktorgrader	0	18	21	17	30
Antall studenter på nettbaserte og desentraliserte utdanninger	2 610	2 310	3 170	2 898	3 000
Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk (i tusen)	170	210	253	252	220
Andel internasjonalt samforfatterskap	38 %	41 %	43 %	46 %	55 %
Andel administrative stillinger av totalt antall årsverk	26 %	25 %	25 %	24 %	23 %

Rektor har gjennom prosessen med langtidsplanen hatt dialog med alle fakultetene og lyttet til de viktigste prioriteringene de har for å styrke HINN faglig. Videre er tiltakene som foreslås viktige for å fortsette utviklingen frem mot det universitetet som HINN skal bli og fortsatt være i fremtiden.

HINN er i en region med lavt utdanningsnivå og har over en lengre periode tilpasset utdanningstilbudet for å øke kompetansenivået i Innlandet. Forskningskulturen ved HINN er i stadig utvikling og resultatene på akkvisisjonsprosessene ovenfor NFR og antallet publiseringspoeng er økende.

Strategiske satsinger skal bygge videre på de prioriteringer som er gjort og gi rom for videre utvikling av høgskolens fagmiljøer. Både gjennom en satsing på økt førstekompetanse, tilrettelegging for satsing på enkelte forskere og forskergrupper, samt strategiske midler for å utvikle kvaliteten og læringsmiljøet i utdanningsprogrammene.

Det er mye bra som skjer i HINN og utviklingen er i hovedsak god. Tiltakene peker på områder som bør forbedres og er satt opp ut ifra en prioritering av hva som er viktigst for HINN i kommende perioder.

HINN vil benytte TEFCE-modellen, et rammeverk for selvevaluering, for å finne egnede parametere for høgskolens samfunnsengasjement på utvalgte styringsparametere i utviklingsavtalen.

2.1 Budsjetterte resultater i langtidsplanperioden

Tabell 4 viser det samlede langtidsbudsjettet for HINN i perioden 2024-2026. Høgskolen planlegger å bruke kr 38,3 mill. av avsatte midler, da planlagt aktivitet går utover stipulert bevilgning.

Tabell 4: Langtidsbudsjett for perioden 2024-2026

HINN	Regnskap 2022	Budsjett 2023	LTP 2024	LTP 2025	LTP 2026
Fordelt bevilgning	1 356 228	1 369 361	1 387 070	1 329 816	1 358 978
RNB 2023*			30 774	30 774	30 774
Pris- og lønnsjustering 2023*			- 25 748	- 25 314	- 25 129
Andre inntekter	370 224	352 181	367 540	364 216	364 563
Investeringer	-70 043	- 39 453	- 60 633	- 55 315	- 55 000
Lønnskostnader	-1 130 968	- 1 208 145	- 1 198 952	- 1 168 793	- 1 154 844
Andre driftskostnader	-542 107	- 547 342	- 512 559	- 511 254	- 509 268
Budsjettert resultat	**- 16 668**	**- 73 398**	**- 12 508**	**- 35 870**	**10 074**
Herav budsjettert resultat BFV	**- 40 724**	**- 65 430**	**- 35 375**	**- 28 808**	**- 16 431**
Herav budsjettert resultat BOA	**9 226**	**7 669**	**7 500**	**8 000**	**8 500**
Utsatt bevilgning Note 15, del 1 (Dnf)	14 831	-15 637	15 367	-15 062	18 005
Bruk av kapital N15, del III	-3 135	-4 955	-	-	-
Budsjettert kapitalendring	**- 19 803**	**- 78 353**	**- 12 508**	**- 35 870**	**10 074**

**lagt inn bevilgningsendring RNB2023, og kostnadsøkning tilsvarende prisøkning utover budsjett 2023.*
Tall i 1 000,-
N15 – Høgskolens avsetninger knyttet til bevilgninger fra KD. Gjelder både ordinær bevilgning og supplerende bevilgning.
N8 – Høgskolens avsetninger knyttet til resultater fra eksternfinansiert oppdragsvirksomhet.

Kapitalutvikling

Tabell 5 viser en oversikt over høgskolens samlede kapital (Note 8 og Note 15) ved inngangen til 2023, samt foreløpig budsjettert utvikling i LTP-perioden. Langtidsplanen innebærer som nevnt en reduksjon i kapital på kr 38,3 mill. Høgskolen vil ha en total kapitalavsetning på 7,9 % (Note 15, del 1 og 3 og note 8) av bevilgningen ved utgangen av 2026, hvis alle planer og forutsetninger i LTP inntreffer. Avsetningene i note 15, del 1, vil utgjøre ca. 1,5 % ved utgangen av 2026.

I sum utgjør endring i årets prognose og oppdatert langtidsplan som en konsekvens av Revidert nasjonalbudsjett en samlet kapitalforbedring på kr 24,6 mill. i utgående balanse 2026.

Tabell 5: Budsjettert kapitalutvikling for perioden 2024-2026

HINN	*IB 2023*			Budsjettert kapitalutvikling			
Fakultet	Note 15	Note 8	Prognose 2023	LTP 2024	LTP 2025	LTP 2026	UB LTP
ALB	10 141	3 218	- 6 457	- 3 965	- 3 882	127	- 817
LUP	11 036	20 432	- 12 247	- 14	- 4 003	- 7 966	7 238
HSV	23 812	5 853	- 2 274	- 3 116	- 5 783	- 6 589	11 904
AMEK	6 984	366	89	325	- 886	- 1 222	5 655
HHS	26 037	20 003	- 12 925	- 9 239	- 13 597	- 7 992	2 288
DNF	14 820	-	- 14 367	16 748	- 15 059	18 382	20 524
HA/institusjon	52 799	17 582	- 16 828	- 13 248	7 339	15 333	62 977
HINN	**145 629**	**67 454**	**- 65 009**	**- 12 508**	**- 35 870**	**10 073**	**109 770**

Tall i 1 000,-
IB – inngående balanse/kapital
UB – utgående balanse/kapital

Årsverksutvikling

Tabell 6 viser planlagt utvikling i antall årsverk og førstekompetanseandel. Siden 2018 har antallet faglige årsverk eksklusiv stipendiater økt fra 506 årsverk til 689 i 2022, en økning på 183 årsverk tilsvarende 36 %. I samme periode har antallet administrative årsverk økt med 72 årsverk fra 302 årsverk i 2018 til 384 årsverk i 2022 noe som tilsvarer en økning på 24 %.

HINN nådde en topp i antall årsverk i 2022 og vil i kommende periode redusere antallet noe som følge av bortfall av midlertidig finansiering av studieplasser og bortfall av eksterne gavemidler. Økningen tidligere år

har vært nødvendig for å sikre tilstrekkelig kompetanse og det har vært noe forhåndsrekruttering av faglige stillinger for å møte det kommende generasjonsskiftet.

Antall stipendiater vil i løpet av LTP-perioden reduseres som følge av bortfall av finansiering. Det har blitt igangsatt vesentlig flere stipendiater enn vi har hatt i bevilgning tidligere år for å få opp volumet i ph.d.-programmene. I kommende periode skal antallet ned til det nivået HINN har i bevilgningen. I tillegg er flere av dagens stipendiater finansiert fra eksterne der avtaleperioden utløper i løpet av langtidsplanperioden. Enkelte stipendiater har beholdt sin ordinære stillingskode og fremkommer dermed som faglige årsverk fremfor stipendiatstillinger i tabellen under, tilsvarende gjelder også for postdoktorene.

I løpet av langtidsplanperioden er det i sum planlagt med en førstestillingsandel på 72 % innen de faglige årsverkene, noe som er i tråd med høgskolens ambisjoner knyttet til indikatorene i evalueringen av strukturreformen.

Tabell 6: Budsjettert årsverksutvikling og planlagt førstekompetanseandel for LTP-perioden

Bemanning	okt.22	B2023	LTP 2024	LTP 2025	LTP 2026
Antall faglige årsverk	688	683	666	644	643
Antall andre årsverk	483	481	479	475	475
Antall stipendiater (årsverk)	128	129	118	114	105
Antall årsverk totalt	1 299	1 292	1 264	1 233	1 223
Antall førstestillinger	450	483	473	463	463
Andel førstestillinger	65 %	71 %	71 %	72 %	72 %

Enkelte postdoktorstillinger ligger som stipendiater i denne oversikten, hvilket medfører at antallet faglige årsverk og andelen førstestilling per faglig årsverk i realiteten er marginalt høyere.

2.2 Åpen, nyskapende og relevant forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet

HINN vil videreutvikle forskningsinnsatsen i forskergruppene tilknyttet høgskolens ph.d.-områder. HINN vil styrke arbeidet med opplæring i forskningsledelse for ledere av forskergrupper, herunder arbeidet med forskningskvalitet, -etikk, åpen vitenskap, publisering og forskningsfinansiering.

HINN vil oppmuntre ansatte og studenter til å formidle kunnskap gjennom utviklingsarbeid og tilgjengelige vitenskapelige formidlingsarenaer, og i den allmenne samfunnsdebatten.

Videreutvikle forsknings- og KU-aktivitet av høy internasjonal kvalitet i samspill med samfunns- og arbeidsliv.

HINN skal i planperioden legge til rette for at forskningsaktivitetene øker i forskergruppene, og forskning som støtter opp om Høgskolens ph.d.-områder er en prioritet.

HINN skal være en relevant kunnskapsaktør med evne å utvikle tverrfaglig forskningssamarbeid som svarer på de store samfunnsutfordringene. En indikator for at HINN har relevant forsknings- og KU-aktivitet av høy internasjonal kvalitet, er omfanget av ekstern finansiering. I denne forbindelsen vil høgskolen prioritere forskningsprosjekter som retter seg mot EU og Forskningsrådet primært, samtidig som også andre finansieringskilder vil være relevante. Satsingen på Springbrett Europa vil derfor fortsette i 2024 og fremover. HINN vil jobbe videre med å utvikle gode administrative støttetjenester til våre forskere slik at fokuset kan legges inn på å utvikle faglig innhold. Eksisterende samarbeidsrelasjoner og institusjonssamarbeid vil ivaretas av støttetjenestene, samtidig som nye vil utvikles.

HINN har over flere år hatt strategiske satsinger som videreføres i denne langtidsplanen, og rektor har foreslått en fordeling av strategiske midler som er en videreføring av dette. Spesielt er det forventet at de tverrfaglige forskningssamarbeidene innen AI/VR skal gi gode resultater fremover. I tillegg er det satt av midler til forskningstermin, som gir våre beste forskere anledning til å fordype seg i en lengre periode. Vingespenn søker å løfte frem unge forskere. Grønn forskning er en videre satsing på bærekraftig skogforvaltning ved ALB.

I perioden skal også HINN utvikle måter å dokumentere det kunstneriske utviklingsarbeidet. På denne måten vil også de kunstfaglige fagmiljøene kunne bli en del av presentasjonen av høgskolens totale faglige aktivitet.

I langtidsplanperioden vil HINN fortsette å videreutvikle de faglige spissene gjennom Ph.d.-programmene. HELVEL og FILMART har kommet i gang med flere aktive stipendiater. Mot slutten av perioden forventes de første disputasene på disse programmene, og stipendiatene må følges godt opp med veiledning i perioden. PROFF har arbeidet med en utvidelse som vil gjennomføres så snart HINN har oppnådd universitetsstatus. INTOP har i 2022 og 2023 gjennomført bredde- og dybdeevaluering, og vil i perioden arbeide videre med de områdene hvor nødvendig kvalitetsforbedring er identifisert. AØB skal arbeide videre med forskerskolen IRSAE i perioden.

Foto: Elen Sonja Klouman / Høgskolen i Innlandet

Styrke arbeidet for åpen forskning.

Publisering er og blir den viktigste arenaen for vitenskapelig diskurs og kvalitetsvurdering. Samtidig vil HINN sammen med norske og europeiske UH-institusjoner, delta i arbeidet med å reformere hvordan forskningskvalitet vurderes og evalueres. Annerkjennelsen av at det kreves flere faktorer og talenter for å gjennomføre god og relevant forskning vil implementeres i HINNs karriereutviklingsplaner, retningslinjer for rekruttering og vurderinger av forskningsaktivitet (NOR-CAM/HINN-CAM). Åpne forskningsprosesser er også avgjørende for å sikre tillit til forskning og forsvarlig behandling av forskningsdata, og ivaretakelse av forskningsetiske vurderinger er kjerneprosesser i dette arbeidet. Utvikling av datainfrastruktur og -kompetanse som støtter åpenhet, etterrettelighet og tillit vil prioriteres i perioden.

HINN skal i perioden øke andelen av åpen forskning og i hovedsak benytte åpne publiseringskanaler. Samme prinsipp skal gjelde for datasett. Publiseringsfondet videreføres og styrkes for å inkludere åpen

tilgang til bøker i tillegg til vitenskapelige artikler. Dette er i tråd med Forskningsrådets krav til åpen publisering som gjelder fra og med utlysninger i 2023.

Vitenskapelig ansatte og studenter tar aktivt del i samfunnsdebatten

For at HINN skal være en regional kraft i Innlandet er det viktig at alle våre ansatte tar del i samfunnsdebatten og bidrar med kunnskap i omverdenen. Med over 15 000 studenter og 1 300 årsverk har HINN en samlet kapasitet med høy kompetanse, som kan være med å belyse og nyansere ulike problemstillinger i samfunnet. Ved HINN oppfordres alle til å delta og bidra med kunnskap i det offentlige ordskiftet.

Utnyttelse og spredning av kunnskap og forskningsresultater skjer også gjennom praktisk anvendelse av resultatene i form av kommersialisering. Et system for håndtering av forskningsresultater som har potensiale for kommersialisering og forretningsutvikling, vil utvikles i perioden 2023 -2024 i samarbeid med Klosser Innovasjon.

Videre vil det være en økning av kandidater som får jobb utenfor akademia. Slik vil omverdenen settes bedre i stand til å utnytte ny forskning og ny kunnskap i praksis. For å forberede HINNs ph.d.-kandidater også på et potensielt arbeidsliv utenfor akademia, vil felles kompetansetiltak i ph.d.-programmene knyttet til overførbare ferdigheter, utredes og utvikles i langtidsperioden.

HINN har en satsing på forskingsformidling som skaper oversikt over forskere, kunnskap og konkrete forskningsprosjekter og resultater ved institusjonen. Saker med forskning som utgangspunkt kan vinkles og tilpasses ulike målgrupper som en del av det allmenne opplysningsarbeidet, samt kan i tillegg virke som et rekrutteringsverktøy for potensielle ansatte og studenter.

HINN har som eksempel lagt til rette for kunnskapsformidling gjennom arrangementsserien Vettug viten. Vettug viten er et månedlig arrangement på Hamar bibliotek hver siste onsdag i måneden. Her serverer forskere fra Høgskolen i Innlandet ny kunnskap om spennende temaer.

2.3 Forskningsbaserte profesjons- og yrkesrettede utdanninger med høy utdanningskvalitet

HINN vil gi studentene god faglig veiledning og evaluering, og lett tilgang til relevante fagmiljøer. HINN vil involvere studentene i beslutningsprosessene internt ved HINN, og legge til rette for at studentdemokratiet og valgdeltakelsen styrkes. HINN vil i perioden arbeide for økt grad av internasjonalisering i alle våre utdanninger. HINN vil styrke kjennskapen til fremtidige behov innenfor profesjonssektoren og utvikle studieporteføljen og den faglige kompetansen i takt med samfunnets utfordringer. HINN vil ta i bruk sine faglige fortrinn innenfor de audiovisuelle fagene, og etablere tverrfaglige satsinger som utforsker AV-fagenes muligheter i pedagogisk- og kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning.

Legge til rette for et bredt studentengasjement.

Studentengasjement handler både om å sikre studentaktive metoder i undervisningen, studentmedvirkning i alle deler av virksomheten i saker som berører studentene, god informasjon om ulike verv og muligheter i studentorganisasjonen og tilrettelegging for tilbud i regi av studentsamfunnet. HINN vil i langtidsplanperioden iverksette ulike tiltak for å legge til rette for studentengasjement. Bl.a. vil bedre informasjon om de ulike rollene i tilknytning til studentmedvirkningen være sentralt for å øke deltakelsen i de ulike foraene ved HINN.

Samtidig vil det i perioden bli arbeidet med å synliggjøre studentene og studienes relevans for samfunnet for å fremme engasjement og motivasjon, hvilket vil være en viktig faktor for at studentene skal øke deltakelsen i samfunnsdebatten.

Fremme et globalt og interkulturelt perspektiv gjennom internasjonal mobilitet og samhandling.

Høgskolens strategi og tilhørende handlingsplan for internasjonalisering danner grunnlag for prioriteringene i langtidsplanperioden. Bl.a. gjennomføres det kurs for ansatte og studenter i interkulturell kompetanse og hvordan arbeid med dette kan inkluderes i studieprogrammene.

HINN vil følge opp arbeidet i universitetsalliansen eMerge, og arbeide videre med utdanningskvalitet der internasjonalt samarbeid aktivt skal understøtte økt kvalitet.

Utvikle fremragende og innovative profesjons- og yrkesrettede utdanninger som svarer på morgendagens kompetanse- og kapasitetsbehov i helse-, omsorgs- og utdanningssektoren.

Utsynsmeldingen gir uttrykk for de politiske prioriteringene om dimensjonering av høyere utdanning. Bl.a. forventes det at institusjonene prioriterer kapasitet på utdanninger innen IT, helse og grønn omstilling. HINN vil i perioden se på dimensjoneringen av fagtilbudet på tvers av fakulteter og etablere mekanismer i vår nye finansieringsmodell som er fleksibel når enkeltfag skal prioriteres opp eller ned.

Høgskolen vil gjøre analyser av resultatene fra ulike evalueringer for å peke på de mest aktuelle tiltakene innen denne styringsparameteren. En bred inngang vil være viktig der en ser på alt fra rekrutteringsarbeidet, studentpraksis, studentmedvirkning mm. for å finne riktig oppfølging fremover. Som et element i vurderingene må HINN kunne vise frem hva som er spesielt hos oss, som kan benyttes aktivt i rekrutteringen og utviklingen av utdanningene i samarbeid med omverdenen.

Styrke utviklingen av fremtidige fortellere gjennom forskning, utdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid innen film, TV og spill.

Høgskolen har fagmiljø med høy kompetanse knyttet til historiefortelling som fag – og metode, og også studietilbud innenfor audiovisuelle fag. Høgskolen vil utrede muligheter for å utvikle mindre emner og studietilbud som kan tilbys studenter ved flere fakultet.

HINN skal arbeide med å synliggjøre kompetansen innenfor fagfeltet. Bl.a. er det viktig å kunne dokumentere det kunstneriske utviklingsarbeidet slik at det kan anvendes til kvalifiseringsvurderinger, men også knyttet til kommunikasjonsarbeidet rundt fagmiljøene.

2.4 Pådriver for livslang læring

HINN vil tydeliggjøre ulike former for livslang læring med målrettede tiltak tilpasset de ulike utdanningsformene og vurdere hvilke utdanninger som skal tilbys med fleksible løsninger. HINN vil utvikle administrative systemer for oppfølging og kvalitetssikring helt ned på delemnenivå.

Videreutvikle konsepter for livslang læring av høy kvalitet i samspill med samfunns- og arbeidsliv.

HINN vil fortsette det langsiktige arbeidet med samarbeidspartnere for å utvikle utdanningstilbud. Innlandskommunene, fylket, forsvaret, politiet, NAV mfl. er samarbeid som over mange år har resultert i kompetanseutvikling i vår omverden og som er viktig for høgskolens faglige utvikling. Den eksternfinansierte utdanningsporteføljen er stor, og HINN skal fortsatt være en foretrukken kompetanseleverandør innen våre fagfelt.

HINNs fagmiljøer har spilt inn tre forslag til søknader for senter for fremragende utdanning. Prorektor utdanning oppfordrer fagmiljøene til å arbeide videre med dette fremover og at en prioritering mellom de tre blir gjort i løpet av 2024 før en eventuell søknad sendes i 2025. De tre prosjektene har følgende arbeidstitler

- Senter for fremragende profesjonsutdanning - Bioingeniørfag
- Senter for fremragende livslang læring
- Center of excellence in crisis management education (ledet av Nord universitet)

Foto: Karen-Ingrid Fryjordet / Høgskolen i Innlandet

Utvikle fleksibel utdanning på emne og delemnenivå (micro credentials).

HINN må utvikle effektive administrative modeller for å øke tilbud og opptak på enkeltemner. Dagens regler og rutiner for opptak, og tilhørende system i sektoren, er rigid og lite fleksibelt når en skal ta inn studenter på enkeltemner.

Videre må HINNs fagtilbud vurderes med tanke på hvilke emner det er mulig å kunne tilby som åpne delemner. De fleste studieprogrammene er bygget opp med emner som er satt sammen med en naturlig progresjon og tar for gitt et kunnskapsnivå på studentgruppen. Åpning for opptak på delemnenivå vil gi studentgruppen et ulikt utgangspunkt for læring som må hensyntas i videre vurderinger.

En del av arbeidet med delemner er å vurdere og finne systemer for hvordan disse kan kombineres og settes sammen i større moduler. Høgskolen må også ta stilling til om det skal være mulig å bygge opp hele grader av delemner.

2.5 En regional kraft i Innlandet, og nasjonal bidragsyter i en internasjonal kontekst

HINN vil videreutvikle arenaer og nettverk for samhandling, og etablere metoder for å måle høgskolens gjensidige samspill med omverdenen. HINNs regionale tilstedeværelse i Innlandet skaper forutsetning for samhandling. HINN vil legge vekt på at fysisk og teknisk infrastruktur er åpen og tilgjengelig. HINN vil gjennom sin forsknings- og utdanningsprofil skape innovasjon og utvikling som sikrer bærekraftige lokalsamfunn.

Styrke kontakten med samfunns- og arbeidsliv gjennom videreutvikling av regionale og nasjonale nettverk og internasjonale nettverk og samarbeidspartnere.

Som allerede nevnt har HINN et stort omfang av kontakt med omverdenen knyttet til bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet. I langtidsplanperioden har HINN en ambisjon om å øke eksternfinansieringen ytterligere, men spisset inn mot forskningsvirksomheten. For å lykkes med søknader innenfor NFR og EU vil nettverksbygging og strategiske samarbeid være viktig, og HINN vil arbeide videre med å knytte nettverk både på individnivå, innen forskergrupper og på institusjonsnivå.

HINN har igangsatt arbeidet med å kartlegge og evaluere sitt samfunnsengasjement gjennom anvendelsen av TEFCE-modellen som er et verktøy for å styrke samhandlingen med omverdenen. Verktøyet gir en systematisk tilnærming til hvordan HINN og omverdenen i sine kontaktpunkter skaper gjensidig merverdi.

Videreutvikle fysisk og teknisk infrastruktur som legger til rette for at fremtidsrettet utdanning, innovasjon og forskning skapes sammen med samfunns- og arbeidsliv.

Føringen om bærekraftige og fremtidsrettede studiesteder omfatter både å ta i bruk kjente løsninger, men også ta høyde for fremtidige muligheter for eksempel ved bruk av digitale løsninger. I bærekraft legger vi til grunn miljø, sosial og økonomisk bærekraft. Innenfor miljø- og klima er høgskolens utgangspunkt å bidra til Norge sitt mål om 55% reduksjon i CO2-utslipp innen 2030. Av høgskolens CO2-utslipp er 50% relatert til husleie og energi. Det tilsier at det å gjøre riktige miljøvalg i studiestedsutviklingen er viktig.

For å realisere mer faglig aktivitet innenfor nedadgående økonomiske rammebetingelser, og for å redusere høgskolens klimaavtrykk, vil HINN i langtidsplanperioden se på hvordan en kan arealeffektivisere med mål om å redusere antallet kvadratmeter og andelen av bevilgningen som går til husleie og energi.

Sosial bærekraft er knyttet til å unngå mobbing, trakassering, utenforskap mv, og ta hensyn til dette ved utforming av bygg og infrastruktur. Med andre ord er det viktig at HINN arbeider med helsefremmende og trivelige, inkluderende forhold som skaper tilhørighet osv.

De overordnede føringene for høgskolens studiestedsutvikling er (1) Åpne og inviterende studiesteder, (2) Effektive og fleksible arealløsninger og (3) Bærekraftige og fremtidsrettede studiesteder. Føringene legges til grunn både der hvor leiekontrakter utløper og konsepter for ny leiekontrakt skal velges, men også for studiestedsutviklingen ved øvrige studiesteder.

I løpet av perioden skal høgskolen anbefale konsepter for de to største studiestedene, Lillehammer og Hamar, til KD. Utredningene foretatt av Statsbygg beskriver følgende prosjektutløsende behov; *Mangel på tilstrekkelige og kvalitativt gode nok arealer for å møte dagens og fremtidig behov for utdanning og forskning*. Behovene knytter seg både til undervisningsarealer, forskningsarealer og studentarbeidsplasser. Parallelt med studiestedsutvikling ved disse to studiestedene, utredes fremtidig lokalisering av jordbruksutdanningene og høgskolens deltakelse i Innlandet Science Park. Det arbeides også med studiestedsutviklingsplaner for studiestedene Elverum, Rena og Evenstad.

Et åpent og inviterende studiested skal legge til rette for samarbeid med arbeids- og samfunnslivet. Infrastruktur som støtter opp om HINN som en regional kraft og samarbeidspartner for arbeids- og samfunnslivet er derfor et fokusområde. Eksempler på dette er møteplasser mellom studentene og næringsliv/ øvrig samfunnsliv, sambruk av lokaler og spesialrom med eksterne virksomheter, og studentvelferdstiltak hvor også byens øvrige tilbud inngår. Det legges opp til en kombinasjon av egne lokaler på campus og leie av lokaler utenfor campus, for å legge til rette for sambruk med eksterne virksomheter og behov for arealer ved aktivitetstopper. Effektive og fleksible arealløsninger vil også bidra til høyere utnyttelsesgrad av lokalene, og større muligheter for å ha lokaler som er tilpasset behovet.

Innlandet science park

Høgskolen er i dialog med Innlandet Science Park (ISP) om mulig deltakelse i parken når denne er realisert anslagsvis i 2026/27. ISP skal være en møteplass for å legge til rette for forskning og samarbeid med nærings- og samfunnsliv. Lokalisering av virksomhet i ISP vil også være i tråd med høgskolens leiestrategi, hvor sambruk av arealer og fellesløsninger skal bidra til å redusere hvor mye høgskolen leier for eksklusivt bruk.

Digital omstilling

HINN står foran en stor digital omstilling. I den nye strategien for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren (2021-2025) videreføres og styrkes en ambisiøs satsing. Det er krav om at alle institusjonene i sektoren implementerer vedtatte fellestiltak og tar i bruk fellestjenester i sektoren for å sikre måloppnåelse og gevinstrealisering. SIKT har utarbeidet et estimat for kostnadene knyttet til nye systemer for 2024 og dette er innarbeidet i LTP. Digitaliseringsstyret for sektoren har vedtatt en nasjonal digitaliseringsportefølje for de nærmeste årene som har en finansieringsramme på totalt kr 623 mill. HINNs kostnader til en del av disse tiltakene og tidspunkt for innføring er usikkert.

For å lykkes med den digitale omstillingen må høgskolen være klar for å ta imot og kunne forvalte systemene på en god måte. Program for digitalisering og porteføljestyring er under etablering i HINN. Hovedmålet er å sikre at HINN skal kunne realisere en digital omstilling i tråd med føringene i sektoren. For å få dette til må det nødvendig infrastruktur, organisering og rammeverk på plass. I tillegg må det bygges opp nødvendig kompetanse innen kritiske områder som system- og tjenesteutvikling. Dette er nødvendig for ikke bare å kunne implementere nye systemer, men også for å hente ut gevinstene både i nye og allerede innførte systemer.

Potensialet for å ta ut så vel effektivitets- og kvalitetsgevinster ved digital omstilling er til stede. HINN vil derfor prioritere å bygge kompetanse og få nødvendig infrastruktur og organisering på plass for å realisere det digitale skiftet.

Sammen med partnere øke kompetansen og formidlingen om bærekraftige lokalsamfunn.

Utsynsmeldingen peker på utdanninger som gir grunnlag for grønn omstilling som en prioritering. I langtidsplanperioden vil det dermed være viktig å vise frem den kompetansen og fagprofilen HINN har innenfor dette og som muliggjør et grønt skifte. HINN har unike muligheter til å se på tverrfaglige løsninger for grønn omstilling og fremme klimasmarte løsninger til bruk i samfunnet. Samtidig skal studentene dra nytte av kompetansen i sine utdanninger slik at HINN utdanner kandidater som er omstillingsdyktige i en verden i endring.

HINN er i 2023 blitt sertifisert gjennom stiftelsen Miljøfyrtårn, og vil følge opp tiltaksplanen for å bli en mer bærekraftig og klimavennlig institusjon. Gjennom sertifiseringen har HINN etablert et system for miljøledelse som danner grunnlag for implementering og operasjonalisering av tiltakene. I tillegg er HINN partner i Klimapartnere Innlandet og har gjennom dette utarbeidet klimaregnskap for virksomheten. I langtidsplanperioden vil HINN arbeide videre med mål om å redusere klimaavtrykket i virksomheten.

Arbeidet med en bærekraftstrategi for HINN er i gang og det er ansatt en prosjektleder som koordinerer arbeidsgrupper innen utdannings- og forskningsvirksomheten som bidrar i arbeidet. Utkast til strategien vil forankres og drøftes i aktuelle fora gjennom 2023. Tiltakene som skal gjennomføres i langtidsplanperioden avhenger av hvilke mål og ambisjoner HINN setter i strategien for bærekraft[2].

[2] Bærekraft kan handle om både sosial, økonomisk, helsemessig, teknologisk bærekraft. Det kan dreie seg om perspektiv fra jordbruksutdanninger, helseutdanninger, øk-adm utdanninger, pedagogiske utdanninger osv. Disse perspektivene vil arbeidet med bærekraftsstrategien komme nærmere inn på.

Foto: Karen-Ingrid Fryjordet / Høgskolen i Innlandet

2.6 INN - Kunnskapskultur, medarbeiderskap og lærende organisasjon

Selv om dette fremtidsbildet ikke reflekteres direkte i utviklingsavtalen er det allikevel en del av strategisk plan som trenger oppmerksomhet når en skal planlegge virksomhetens ressurser og danne et grunnlag for måloppnåelse. Ansatte ved HINN skal kunne ha stolthet over å være en del av Innlandets største akademiske arbeidsplass.

Kompetanse

HINN har økt andelen førstekompetanse blant faglige årsverk vesentlig siste år, og har ambisjoner om å øke videre som grunnlag for å styrke den faglige virksomheten og FoU-virksomheten i særdeleshet. Som en kunnskapsorganisasjon er HINN avhengig av høy kompetanse i alle ledd av virksomheten. Ambisjonene for andel undervisnings-, forsknings- og formidlingsmedarbeidere (UFF-medarbeidere) med førstekompetanse i langtidsplanperioden er å komme opp til 72 %. For å realisere dette trengs det fortsatt å arbeide med å utvikle HINN som en attraktiv arbeidsgiver og ha et fortsatt fokus på kompetansenivået i rekrutteringsarbeidet, samtidig som en tilrettelegger for intern kvalifisering. Arbeidet med utvikling av akademiske karrierer og evaluering av forskning ved HINN (fra NOR-CAM til HINN-CAM) som ble startet opp i 2022, vil gi et mer systematiske og helhetlig rammeverk for utvikling av akademiske karriereløp. Resultatet av arbeidet, vil sammen med kommende endringer i forskriftene som omhandler ansettelse og opprykk, implementeres gjennom langtidsplanperioden og danne det videre rammeverket for kompetanseanskaffelse og -utvikling i HINN.

De strategiske midlene til intern kvalifisering vil i langtidsplanperioden reduseres sammenlignet med tidligere år da utviklingen tilsier at målene vil nås. Strategimidlene for kvalifisering vil prioriteres til fakultet der det er krevende å rekruttere førstekompetanse, samt til kvalifiseringsløp gjennomgående for HINN for å øke andelen kvinner i faglige toppstillinger jf. handlingsplan for likestilling. mangfold og inkludering.

Det vil videre være viktig å følge opp igangsatte og utvikle nye tiltak for å styrke lederkompetanse i HINN, følge opp kompetanseutviklingstiltak som styrker den faglige virksomheten samt etablere nye kompetansetiltak som støtter opp under digital omstilling og tjenesteutvikling.

Arbeidsvilkår for medarbeidere i UFF-stillinger - arbeidstidsordningen

Det gjeldende rammeverket for planlegging av arbeidstid for medarbeidere i UFF-stillinger ble fastsatt i 2018/2019. Flere fakulteter har pekt på at dagens arbeidstidsordning inneholder elementer som er krevende med tanke på de rammebetingelsene som ligger til høgskolens bevilgning. Det pekes videre både fra fakultetene og ansattes organisasjoner på at dagens ordning ikke er ensartet på tvers av fakultetene, og at det er ulike rammebetingelser for de tilsatte i faglige stillinger. Rektor har derfor bedt HR-direktør om å igangsette en evaluering av arbeidstidsordningen. Evalueringen skal ende med et forslag til en revidert

arbeidstidsordning som sikrer at studentene får undervisning med høy kvalitet, muliggjør forskning og KU-arbeid og legger grunnlag for arbeidsvilkår som gjør det mulig å rekruttere og beholde medarbeidere med den kompetansen HINN har behov for.

Med dagens basisbevilgning har HINN andre rammevilkår enn andre UH-institusjoner, noe som må gjenspeiles i arbeidstidsordningen. Et element i denne sammenhengen er at HINNs forskningsaktivitet i større grad må finansieres ved høy effektivitet i utdanningene og gjennom eksterne kilder.

Administrativ støtte

I 2022 ble høgskolens administrative organisering evaluert, og det er igangsatt et administrasjonsprosjekt som skal følge opp forbedringspunktene fra evalueringen. Evalueringen viser at det gjenstår en del før HINN kan sies å ha en koordinert, målrettet- og utviklingsorientert høgskoleadministrasjon som forstår sin rolle som tjenesteleverandør. Det er et klart mål at HINNs administrasjon utvikler seg til en kvalitativt bedre, mer effektiv og bruker- og tjenesteorientert administrasjon i kommende langtidsperiode. Prosjektet gjennomføres i 2023. Hovedformålet er å videreutvikle organisasjonen slik at den kan:

- Løse komplekse drifts- og utviklingsoppgaver (eksternt og internt initiert)
- Styrkes som én institusjon, utvikling av ett universitet
- Sikre likeverdige tjenestetilbud med riktig / tilstrekkelig kvalitet
- Forenkle og forbedre tjenestetilbudet til kjernevirksomheten
- Profesjonalisere og spesialisere arbeidsoppgavene og utnytte den samlede kompetansen og ressursene bedre
- Avklare og tydeliggjøre styring og ledelse av administrative ressurser horisontalt og vertikalt i organisasjonen
- Legge grunnlag for attraktive arbeidsplasser med rom for utvikling

Det er for tidlig å peke på hvordan administrative tjenester vil organiseres, men det er fortsatt prinsippene fra tidligere organisasjonsvedtak som skal ligge til grunn:

- Gjennomgående fagansvar
- Likeverdig administrativt tjenestetilbud
- Ressurseffektiv organisasjonsmodell

Av områder som skal følges opp er bl.a. støttefunksjonene rundt akkvisisjonsprosessene for å øke innsatsen på eksternfinansiert forskning, internasjonalisering, studiestedesledelse samt styrking og avklaring av det gjennomgående fagansvaret.

Organisasjonsutvikling /-endringer i tilknytning til digital omstilling

Som tidligere beskrevet står HINN overfor en stor digital omstilling. Det videre arbeidet med administrativ organisering skal så langt det er mulig ta høyde for fremtidig behov for organisasjonsendringer som følge av digital omstilling, men det vil i den kommende LTP-perioden være behov for å videreutvikle kompetanse og vurdere en rekke arbeidsprosesser som følge av digital omstilling.

Videreutvikling av samarbeidet mellom Den norske filmskolen (DNF) og Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi (AMEK)

Det pågående arbeidet med å videreutvikle samarbeidet mellom DNF og AMEK skal resultere i en anbefaling til styret i september 2023. Det er for tidlig å si noe om resultatet av dette arbeidet, men oppdraget går bl.a. på å styrke det organisatoriske samarbeidet som grunnlag for den faglige virksomheten, herunder vurdere sammenslåing til ett fakultet. Det må forventes videre arbeid både fra fakultetene selv og fra institusjonsnivå med å følge opp de beslutninger som tas i kommende LTP periode.

Kommunikasjon

Høgskolen skal videreutvikle kommunikasjonsarbeidet og følge opp føringer i kommunikasjonsplattformen. Arbeidet med omdømmebygging skal styrkes gjennom strategisk kommunikasjon rettet mot målgruppene, med høy bevissthet rundt hvilket etterlatt inntrykk mottakeren sitter igjen med. Innsatsen rundt internkommunikasjon skal styrkes for å svare ut de utfordringer som ble identifisert i evalueringen av høgskolens administrative organisering i 2022.

Kommunikasjonen rettet mot studentene skal kartlegges og kanalbruken prioriteres for å jobbe for helhet og sammenheng i kommunikasjonen rettet mot målgruppen studenter.

2.7 Risikovurdering

HINN har gjennom de siste års prioriteringer og satsinger et bedre utgangspunkt for å realisere økt faglig aktivitet med høy kvalitet. Antall årsverk vil gjennom hele langtidsplanperioden være høyere enn ved fusjonstidspunktet og andelen førstekompetanse blant de faglige årsverkene øker betraktelig.

I langtidsplanperioden forventer rektor at de målbare resultatene fra forskningsaktiviteten ved HINN øker. Både når det gjelder publiseringspoeng, eksternfinansiert forskning og forskningsformidling. De strategiske midlene knyttet til forskningsutvikling videreføres inn i 2024 og rektor mener forholdene er lagt til rette for at HINN vil øke forskningsaktiviteten i perioden, og at de internasjonal kontakt og samarbeid forsterkes.

HINN skal i langtidsplanperioden fortsette kvalitetsarbeidet innen utdanning og arbeide systematisk med tiltak som bedrer resultatene på de åtte kvalitetsområdene som er definert i høgskolens kvalitetssystem. Særlig aktuelt vil arbeidet med livslang læring, profesjonsutdanninger, studentengasjement og fleksible utdanninger ha fokus i perioden. Rektor ser at fakultetene er proaktive i sin tilnærming til videre utvikling av studieporteføljen, og mener at HINN har et systematisk kvalitetsarbeid som styrker oppunder en kontinuerlig kvalitetsutvikling i høgskolens utdanninger.

Flere av høgskolens studietilbud hadde en reduksjon i antall studenter i opptaket i 2022, og antallet studenter som søker seg mot såkalte fleksible studietilbud er økende. Det er en risiko ved bærekraften rundt enkelte studieprogrammer dersom en ikke klarer å treffe studentmassen med et attraktivt tilbud. Særlig bekymringsfullt er situasjonen rundt de store profesjonsutdanningene der samfunnet etterspør fremtidig arbeidskraft, men som virker mindre attraktive for søkermassen enn tidligere. Her må høgskolen vurdere hvordan en skal dimensjonere og tilpasse studieporteføljen i fremtiden.

HINN skal i langtidsplanperioden utarbeide ny finansieringsmodell jf. den varslede nye finansieringsmodellen for sektoren som skal implementeres fra 2025. Det nedsettes en tverrfaglig arbeidsgruppe som skal se nærmere på dette, som vil komme med sine vurderinger frem mot neste langtidsplan. Som en del av arbeidet vil det være viktig å finne styringsmekanismer som gjør det mulig å omdisponere ressurser slik at kapasitet kan økes på områder som er etterspurte, slik som Regjeringen forventer gjennom utsynsmeldingen.

I langtidsplanperioden er det estimert en reduksjon i bevilgning. Dette er både naturlig og ventet som følge av at de midlertidige studieplassene fra corona-pandemien utfases. HINN har i de siste årene benyttet midlene til å øke studietilbudene for de gjeldende fagområdene, samt til å øke faglig kompetanse gjennom rekruttering i forkant av naturlige avganger. Nå som midlene utfases vil HINN måtte tilpasse sin bemanning til de rammebetingelsene som gjelder. Arbeidet som er satt i gang med å vurdere endringer i arbeidstidsordningen for UFF-ansatte og praktiseringen av denne blir sentralt for å tilpasse høgskolens bemanning til realisering av planer og ambisjoner innenfor økonomiske rammer. HINN har siden fusjonen opplevd en betydelig vekst i årsverk og har derfor liten eller ingen erfaring med å redusere bemanningen. Dette vil være i fokus framover og rektor vil følge tett opp årsverksstyringen fremover.

Samlet sett vurderes HINNs økonomiske situasjon som god, og rektor anser den økonomiske risikoen som lav i langtidsplanperioden. Samtidig er det noen forhold som trenger særskilt oppmerksomhet mtp. økonomiske bærekraft på lengre sikt.

3 Fakultetsplaner- og budsjett

Fakultetsplanene er utarbeidet i samråd med dekanene ved de ulike fakultetene. Det er i løpet av vinteren og våren gjennomført styringsdialoger med alle fakultet, hvor tema har vært planer og prioriteringer for LTP-perioden.

Planene er lagt ut ifra en estimert bevilgning og er risikovurdert både med tanke på økonomi og evne til å levere på høgskolens overordnede mål.

Kapitlet er bygget opp med omtale av hvert fakultet der økonomisk bærekraft presenteres først. Deretter følger tiltakstabeller knyttet til utviklingsavtalen og styringsparametere, samt tiltak knyttet til fremtidsbildene. Hvert delkapittel avsluttes med en risikovurdering av mål og økonomisk bærekraft.

3.1 Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi

Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi (ALB) tilbyr utdanninger innen bærekraftig bruk av jordbruks-, skogbruks- og utmarksarealer, samt produkter og tjenester som videreutvikles fra biologisk materiale.

Fakultetets forskning på anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi er nært knyttet til våre utdanninger og baserer seg på bærekraftig produksjon, bruk og forvaltning av biologiske ressurser som vilt, fisk, skog, kulturplanter og husdyr; samt produkter og tjenester som utvikles fra biologisk material.
Tilsvarende fokuserer fakultetet på innovasjon for en bærekraftig og ansvarlig forretningsvirksomhet innen fakultetets fagområder.

Internasjonalisering er et viktig satsingsområde for fakultetet, og driver internasjonale nettverk for å høyne studiekvaliteten på bachelor-, master- og doktorgradsutdanninger. Fakultetet driver utdanninger og forskning på høyt internasjonalt nivå, selv med mange regionale problemstillinger. Tilsvarende jobber fakultetet med internasjonale problemstillinger på et regionalt nivå.

Budsjettert kapitalutvikling og årsverk/kompetanse

Som det framgår av tabell 7 vil fakultetet redusere sin kapital med til sammen kr 7,7 mill. i LTP-perioden. Kapitalbruken er dermed ikke innenfor rammen av hva fakultetet disponerer av kapital i Note 15, jf. tabell 8.

Oppstart av BA bioingeniørfag høst 2021 gir ikke full produksjonsinntekt før i 2024 da de første studentene tar eksamen, som gir utslag i kandidatproduksjonen for budsjettet 2026. Høsten 2022 startet fakultetet opp med MA i bærekraftig jordbruk (deltid) og årsstudium i jordbruk som gir økt produksjonsinntekt fra 2024. Fakultetet håper å starte opp med MA i bærekraftig skogbruk (deltid) fra høst 2024 som gir økt produksjonsinntekt fra 2026, denne søknaden er sent til HK dir. Videre er det forventet en økning i antall disputaser fra 2024 i forhold til dagens nivå, som gir økt bevilgning fra 2026. Innføring av studieavgifter for studenter som ikke kommer fra land i EU/EØS eller Sveits vil berøre institutt for bioteknologi spesielt, da masterstudentene ved dette instituttet i all hovedsak kommer fra land utenfor området. Institutt for skog- og utmarksfag vil også berøres, men i noe mindre grad. I den estimerte bevilgningen for LTP-perioden i tabell 7 er redusert produksjon knyttet til et evt. bortfall av utenlandske studenter hensyntatt.

Tabell 7: Budsjettert resultat

ALB	Regnskap 2022	Budsjett 2023	LTP 2024	LTP 2025	LTP 2026
Fordelt bevilgning	46 060	44 785	49 523	49 778	53 806
RNB 2023*			1 982	1 982	1 982
Pris- og lønnsjustering 2023*			- 1 368	- 1 373	- 1 393
Andre inntekter	41 966	44 439	45 028	44 104	44 104
Investeringer	- 3 636	- 500	- 500	- 500	- 500
Lønnskostnader	- 79 718	- 88 540	- 87 015	- 85 037	- 83 035
Andre driftskostnader	- 9 625	- 9 584	- 11 614	- 12 836	- 14 836
Budsjettert resultat	**- 4 953**	**- 9 400**	**- 3 965**	**- 3 882**	**127**
Herav budsjettert resultat BFV	- 5 418	- 9 900	- 4 465	- 4 382	- 373
Herav budsjettert resultat BOA	465	500	500	500	500
Bruk av kapital N15, del III	166	- 220			
Budsjettert kapitalbruk	**- 4 787**	**- 9 620**	**- 3 965**	**- 3 882**	**127**

Tall i 1 000,-

Tabellen nedenfor viser den totale kapitalbeholdningen til fakultetet ved inngangen til 2023, og den planlagte kapitalutviklingen i perioden. Fakultetet vil ha en negativ kapitalavsetning på kr 0,8 mill. ved utgangen av 2026.

Tabell 8: Budsjettert kapitalutvikling

ALB	*IB 2023*			Budsjettert kapitalutvikling			
Avsetning	**Note 15**	**Note 8**	**Prognose 2023**	**LTP 2024**	**LTP 2025**	**LTP 2026**	**UB LTP**
Fakultetskapital	9 924		- 6 240	- 3 965	- 3 882	127	- 4 035
Investeringer			- 500	- 500	- 500	- 500	- 2 000
Suppl.tildeling opprettholde studieprog. N 15 del III	217		- 217				-
Note 8 ALB		3 218	500	500	500	500	5 218
Sum	**10 141**	**3 218**	**- 6 457**	**- 3 965**	**- 3 882**	**127**	**- 817**

Tall i 1 000,-

Tabellen nedenfor viser en nedgang i antall årsverk i perioden som skyldes naturlig avgang uten erstatning samt utløp av midlertidige avtaler knyttet til gavemidlene fra Sparebankstiftelsen. Årsverkene er i hovedsak førstekompetanse, som forklarer nedgangen i førstekompetanseandelen fra 87,9 % i 2023 til 85,7 % i 2026.

Tabell 9: Budsjettert årsverksutvikling og planlagt førstekompetanseandel for perioden 2024-2026

Bemanning	okt.22	B2023	LTP 2024	LTP 2025	LTP 2026
Antall faglige årsverk	57,9	59,6	52,8	50,4	50,4
Antall andre årsverk	28,7	28,4	28,4	26,4	26,4
Antall stipendiater	7,0	8,5	8,5	8,5	8,5
Antall årsverk totalt	93,6	96,5	89,7	85,3	85,3
Antall førstestillinger	49,6	52,4	45,6	43,2	43,2
Andel førstestillinger	85,7 %	87,9 %	86,4 %	85,7 %	85,7 %

Mål og tiltak i perioden

Under presenteres først fakultetets tiltak knyttet til de ulike styringsparameterne i utviklingsavtalen. Deretter presenteres tiltakene knyttet til de fire fremtidsbildene fra høgskolens strategi.

Utviklingsavtale - målområder	Styringsparametere	**Tiltak i langtidsplanperioden**
Åpen, nyskapende og relevant forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet	• Videreutvikle forsknings- og KU-aktivitet av høy internasjonal kvalitet i samspill med samfunns- og arbeidsliv.	• Alle ansatte med forskningstid publiserer og søker minst ett eksternfinansiert prosjekt per år. • Økt tverrfaglighet og samarbeid med internasjonalt ledende miljøer, bl.a. gjennom flere EU-prosjekter.
	• Styrke arbeidet for åpen forskning.	• All forskning og publikasjoner skal være åpent tilgjengelige.
	• Vitenskapelig ansatte og studenter tar aktivt del i samfunnsdebatten	• Videreutvikle den internasjonale forskerskolen. • Fortsatt fokus på samhandling med arbeidslivet for å bedre arbeidslivsrelevansen i BA- og MA-utdanninger.
Forskningsbaserte profesjons- og yrkesrettede utdanninger med høy utdanningskvalitet	• Legge til rette for et bredt studentengasjement.	• Fortsatt utvikling av studentengasjement og arbeidslivsrelevans i utdanningene.
	• Fremme et globalt og interkulturelt perspektiv gjennom internasjonal mobilitet og samhandling.	• Opprettholde høyt nivå på internasjonal mobilitet og samhandling på alle sykluser og i forskerskolen.
	• Utvikle fremragende og innovative profesjons- og yrkesrettede utdanninger som svarer på morgendagens kompetanse- og kapasitetsbehov i helse-, omsorgs- og utdanningssektoren.	• Arbeidsrelevans i bioingeniørutdanningen og tverrfaglig prosjekt for forskning og utdanning under paraplyen infeksjon og antimikrobiell resistent (DIKU).
	• Styrke utviklingen av fremtidige fortellere gjennom forskning, utdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid innen film, TV og spill.	IA
Pådriver for livslang læring	• Videreutvikle konsepter for livslang læring av høy kvalitet i samspill med samfunns- og arbeidsliv.	• Nasjonalt systematisk samarbeid for videreutvikling av arbeidslivsrelevans i skogutdanningene. • Søke midler for å etablere et SFU - Senter for fremragende utdanning i laboratoriemedisin / bioingeniørfag.

	• Utvikle fleksibel utdanning på emne og delemnenivå (micro credentials).	• Utvikling av nett- og samlingsbasert årstudium skogbruk (sent til HKdir). • Øke antall tilbud og antall studenter i fleksibel videreutdanning innen laboratoriemedisin/bioingeniørfag
En regional kraft i Innlandet, og nasjonal bidragsyter i en internasjonal kontekst	• Styrke kontakten med samfunns- og arbeidsliv gjennom videreutvikling av regionale og nasjonale nettverk og internasjonale nettverk og samarbeidspartnere.	• Flere samarbeidsavtaler med næringslivet. • Flere næringsstipendiater. • Styrke internasjonale partnerskap.
	• Videreutvikle fysisk og teknisk infrastruktur som legger til rette for at fremtidsrettet utdanning, innovasjon og forskning skapes sammen med samfunns- og arbeidsliv.	• Fokusere på søknader som inkluderer teknisk infrastruktur. • Bidra inn i Innlandet Science Park.
	• Sammen med partnere øke kompetansen og formidlingen om bærekraftige lokalsamfunn.	• Fortsatt fokus på dette innen alle våre utdanninger og forskningsprosjekt. • Følge opp arbeidet med høgskolens bærekraftsstrategi.

Framtidsbilder	Tiltak i langtidsplanperioden
REGIONAL KRAFT OG NASJONAL BIDRAGSYTER I EN INTERNASJONAL KONTEKST	• Øke antall doktorgradskandidater fra samfunns- og arbeidsliv fra 3 til 5. • Gjennomføre større forsknings-, utviklings- og innovasjonsprosjekter sammen med regionale, nasjonale og internasjonale aktører i offentlig og privat sektor, som bidrag i regionens satsing på grønn utvikling og bærekraft gjennom å søke flere EU-prosjekter (ett der vi er koordinator samt delta i minst 5 EU-prosjekter i ett eller flere arbeidspakker). • Delta aktivt i universitetsallianser, herunder eMerge, og bidra til at denne får status som Europeisk universitet. • Satse på økt tverrfaglig samarbeid for å løse utfordringer knyttet til bærekraft gjennom å bygge robuste miljøer mellom institutt og mellom fakulteter og søke minst tre fellesprosjekter. • Arbeide for jord og skog i ph.d.-programmet gjennom MA jord og skog. • Øke samarbeidet med HSV om større søknader for én helse. • Videreføre og utvikle den internasjonale forskerskolen IRSAE[3]. • Styrke internasjonale partnerskap.
FORSKNINGSBASERT UTDANNING FOR HELE LIVET	• Øke antall tilbud og antall studenter i fleksible utdanninger ved å starte en nett- og samlingsbasert MA Skog, samt søke finansiering fra HKdir.

[3] The international research school in applied ecology

	• Øke antall tilbud og antall studenter i fleksibel videreutdanning innen laboratoriemedisin/bioingeniørfag, samt søke finansiering fra HKdir. • Søke midler for å etablere et SFU - Senter for fremragende utdanning i laboratoriemedisin/bioingeniørfag sammen med de åtte bioingeniørutdanningene i Norge + spillskolen. • Videreføre nasjonalt systematisk samarbeid for videreutvikling av arbeidslivsrelevans i bioingeniørutdanningene med våre partnere, Hkdir prosjekt. • Videreføre AMR[4]-Educate, Hkdir. • Styrke praksisordningene i studier med praksis, og utvikle samarbeid og nærhet til arbeidslivet i alle våre studier. • Etablere en alumniordning for systematisk kontakt med tidligere studenter på Blæstad og Biotek tilsvarende som gjennomføres på Evenstad.
ÅPEN, NYSKAPENDE OG RELEVANT FORSKNING OG KUNSTNERISK UTVIKLINGSARBEID	• Øke forskning, utvikling og innovasjonsprosjekter knyttet til bærekraftig nasjonal, regional og lokal utvikling fra kr 21 mill./år til min. kr 30 mill./år. • Øke kvinneandelen i professorstillinger fra 30 % til 35 % gjennom systematisk arbeid med kompetanseopprykk.
INN - KUNNSKAPSKULTUR, MEDARBEIDERSKAP OG LÆRENDE ORGANISASJON	• Fokusere på tverrfaglig samarbeid og utvikling av studier og på tvers av institutt. • Bidra in i Innlandet Science Park • Bygge en kultur med tillit og en organisasjonskultur som er preget av likestilling, mangfold og likeverd gjennom bl.a. å ta i bruk arbeidstidsordningen på samme måte ved alle tre institutt.

Risikovurdering

Fakultetet jobber målrettet mot å nå målene i LTP-perioden.

For fremtidsbildet «Regional kraft og nasjonal bidragsyter i en internasjonal kontekst» er fakultetet i en god posisjon og ser ingen større risiko for å ikke nå målene. Fakultetet har allerede lykkes med tre næringsstipendiater og arbeider bevisst med å få to til. Så langt i 2023 sendes det inn en EU-søknad med HINN som koordinator og ytterligere fire planlegges i 2023/2024 der fakultetet deltar i ett eller flere workpackages/arbeidspakker (WP). I LTP-perioden undersøkes muligheten å sammen med HSV sende inn en NFR- eller EU-søknad innen OneHealth.

Fakultetet har deltatt aktivt i søknadsskrivingen til universitetsallianseprosjektet eMerge og vil bidra inn i dette prosjektet dersom HINN får tilslag.

For fremtidsbildet «Forskningsbasert utdanning for hele livet» vil fakultetet øke antallet studenter i fleksible utdanninger ved å utvikle en nett- og samlingsbasert MA i bærekraftig skogbruk. Søknaden er sendt til HKdir og planlagt oppstart er høsten 2024. Fakultetet har allerede praksisordninger i eksisterende studieprogram der målet er å øke samarbeidet med næringene for å utvikle dette videre. Før å øke antall tilbud og antall studenter i fleksibel videreutdanning innen laboratoriemedisin/bioingeniørfag søkes

[4] Antimikrobiell resistens

finansiering fra HKdir. Fakultetet planlegger en søknad for å etablere et SFU – Senter for fremragende utdanning i bioingeniørsutdanningen i Norge - sammen med alle andre bioingeniørutdanninger og i samarbeid med spillskolen.

For fremtidsbildet «Åpen, nyskapende og relevant forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid» ligger fakultetet svært godt an allerede i dag, men målet er å øke dette ytterligere. Andelen kvinner i professorstillinger vil øke i planperioden, men med en liten risiko da dette kan ta noe lenger tid enn planlagt.

For fremtidsbildet «INN – kunnskapskultur, medarbeiderskap og lærende organisasjon» har fakultetet som mål å samkjøre emner mellom institutt for å stå mer robust mot variasjoner i søkertall og gjennomføringsproblemer i nett- og samlingsbaserte studier. Fakultetet har som ambisjon å bidra sterkt inn i Innlandet Science Park sammen med HSV i forskning og undervisning i lab sammen med våre partnere.

Økonomisk risiko

ALB vurderer den økonomiske risikoen på kort sikt som høy og på lang sikt som moderat. Fakultetet har hatt en portefølje som har vært krevende å få i økonomisk balanse. Spesielt innen bioteknologi har det økonomiske grunnlaget for aktiviteten ikke vært tilstrekkelig da det tidligere kun har vært en mastergradsutdanning. Med en bachelorutdanning øker studiepoenginntektene og det økonomiske fundamentet forbedres. Det er fortsatt krevende da utdanningen er startet opp uten grunnfinansiering, men totalt har det forbedret økonomien i fakultetet. Fra 2026 vil de første studentene ved bachelorutdanningen gi full økonomisk uttelling, noe som gjør mulighetsrommet for utvikling av de øvrige fagmiljøene ved fakultetet bedre.

Innføring av studieavgifter for studenter som ikke kommer fra land i EU/EØS eller Sveits vil berøre institutt for bioteknologi spesielt, da masterstudentene ved dette instituttet i all hovedsak kommer fra land utenfor området. Institutt for skog- og utmarksfag vil også berøres, men i noe mindre grad. Begge masterprogrammene revideres i 2023 for å tiltrekke flere norske og europeiske studenter. Revisjonen skal også sikre at undervisningen kan gjennomføres billigere enn tidligere gjennom flere tverrgående fag og færre praktiske øvelser. Det vil også bli satt spesielt fokus på rekruttering av norske og europeiske studenter.

Fakultetet kan kanskje øke antallet studenter på Evenstad, men naturfagundervisning er dyrt og det er en begrensning på hvor store klasser man kan ha mht. at mange aktiviteter foregår i felt og i lab. Fakultetets økonomi er i stor grad avhengig av høy prosjektaktivitet, og ALB er fakultetet med størst forskningsportefølje ved HINN. Fakultetet består av få personer, hvor nesten alle har eksternt finansierte forskningsprosjekter og publiserer i vitenskapelige tidsskrifter. En nedbemanning kan bety en nedgang i antall forskningsprosjekter, stipendiater, publisering og BOA.

Forventet resultat er avhengig av at man når planlagt aktivitetsnivå innenfor EFV i LTP-perioden. Fakultetets økonomi er i vesentlig grad avhengig av høy prosjektaktivitet, at man lykkes i akkvisisjonsarbeidet og får tilslag på søknader som sendes. Ved en reduksjon i inntekter og aktivitet innenfor EFV gir det lavere lønnsrefusjoner og refusjoner vedrørende indirekte kostnader for EFV til BFV.

3.2 Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk

Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk (LUP) tilbyr de fleste former for lærerutdanning så som barnehage- og grunnskolelærerutdanninger, lærerutdanning i praktisk-estetiske fag – musikk, praktisk-pedagogisk utdanning og lektorprogram i språkfag.

I tillegg tilbys en rekke årsstudier, bachelorprogram i både pedagogikk og spesialpedagogikk og 2-årige masterprogrammer innenfor hhv. generell pedagogikk, spesialpedagogikk, tilpasset opplæring, digital kommunikasjon og kultur, kultur- og språkfagenes didaktikk (norsk, engelsk, musikk), realfagsdidaktikk (matematikk, naturfag) og utdanningsledelse.

Fakultetet er ansvarlig for ph.d.-programmet i Profesjonsrettede lærerutdanningsfag (PROFF) og medansvarlig for ph.d.-programmet i Barn og unges deltakelse og kompetanseutvikling (BUK) som ligger under fakultet for helse- og sosialvitenskap (HSV).

I tillegg kommer omfattende EFV-virksomhet innenfor forskning og utvikling, og etter- og videreutdanning.

Budsjettert kapitalutvikling og årsverk/kompetanse

Som det framgår av tabell 10 vil fakultetet redusere sin kapital med til sammen kr 12 mill. i LTP-perioden. Kapitalbruken er dermed innenfor rammen av hva fakultetet disponerer av kapital, jf. tabell 11.

LUP har de senere år vært igjennom en betydelig oppbemanning knyttet til utrulling av nye BA-studier i pedagogikk og spesialpedagogikk på Lillehammer, til omgjøring av GLU fra 4-årig BA til 5-årig MA, til økningen i førstestillingsandel og til en betydelig vekst i EFV. Først og fremst innenfor de nasjonale ordningene for desentralisert kompetanseutvikling i skolene (Dekomp), regional kompetanseutvikling i barnehagene (Rekomp) og Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Denne nasjonale satsingen medfører isolert sett behov for økt bemanning, men en reduksjon i bevilgning i 2023, nedgang i antall studenter sett i forhold til LTP 2023-25, gjør at fakultetet har forutsatt en bemanningsreduksjon på 12 årsverk fra august 2023. Dette forutsettes løst gjennom omlegging av studie- og fagportefølje og undervisningsopplegg, samt gjennomgang av ressurstildeling til undervisning og forskning.

Det var i LTP 2023-25 forutsatt en betydelig inntektsøkning fra 2023 til 2024 fordi omleggingen fra 4- til 5-årige grunnskolelærerutdanning medførte at fakultetet ikke fikk inntekter fra ordinære GLU-kandidater i 2023, mens det kommer dobbel kandidatgodtgjøring fra og med 2024. Svake opptakstall i 2022 bidrar imidlertid til reduserte inntekter fra studiepoengproduksjon i 2024. Dette innebærer at bemanningsreduksjonen fra august 2023 må forutsettes å forlenges ut LTP-perioden og forsterkes fra 12 til 16 årsverk.

Fakultetet planlegger ellers i LTP-perioden med konsolidering, uten oppstart av nye studier og med begrenset vekst i eksternfinansiert etter- og videreutdanning. Unntaket er utrulling av den nasjonalt fastsatte omleggingen av faglærerutdanningen i musikk fra 3-årig BA til 5-årig MA, hvor det også integreres et tilbud om BA i musikkformidling for å sikre faglig og økonomisk bærekraft. Denne reformen vil først påvirke studenttall og kostnader høsten 2025 og merkostnaden forutsettes dekket av økt basisfinansiering fra KD, og er ikke hensyntatt i tabellene. Videre vil det i LTP-perioden satses på økt eksternfinansiert forskningsvirksomhet.

Tabell 10: Budsjettert resultat.

LUP	Regnskap 2022	Budsjett 2023	LTP 2024	LTP 2025	LTP 2026
Fordelt bevilgning	171 247	169 006	176 972	170 696	165 536
RNB 2023*			4 801	4 801	4 801
Pris- og lønnsjustering 2023*			- 3 815	- 3 804	- 3 767
Andre inntekter	129 832	120 663	120 000	118 600	117 200
Investeringer	- 4 115	- 500	- 500	- 500	- 500
Lønnskostnader	- 264 801	- 267 859	- 259 234	- 253 004	- 251 604
Andre driftskostnader	- 44 668	- 36 960	- 38 238	- 40 792	- 39 632
Budsjettert resultat	**- 12 505**	**- 15 650**	**- 14**	**- 4 003**	**- 7 966**
Herav budsjettert resultat BFV	- 16 482	- 18 650	- 2 514	- 6 503	- 10 466
Herav budsjettert resultat BOA	3 976	3 000	2 500	2 500	2 500
Bruk av kapital N15, del III	803	- 2 930	-		
Budsjettert kapitalbruk	**- 11 703**	**- 18 580**	**- 14**	**- 4 003**	**- 7 966**

Tall i 1 000,-

Tabellen nedenfor viser den totale kapitalbeholdningen til fakultetet ved inngangen til 2023, og den planlagte kapitalutviklingen i perioden. Fakultetet vil ha en kapitalavsetning på ca. kr 7,2 mill. ved utgangen av 2026.

Tabell 11: Budsjettert kapitalutvikling

LUP	*IB 2023*			Budsjettert kapitalutvikling			
Avdetning	Note 15	Note 8	Prognose 2023	LTP 2024	LTP 2025	LTP 2026	UB LTP
Fakultetskapital	7 141		- 8 352	- 14	- 4 003	- 7 966	- 13 194
Note 8 LUP		20 432	-				20 432
SEG	750		- 750				-
GLU partnerskap	1 013		- 1 013				-
Suppl.tild. Lønn til studenter	418		- 418				-
Suppl. tildeling studier flyktninger	749		- 749				-
Avsetning strategiske midler	932		- 932				
CCL Forbrukerundervisning	33		- 33				-
Sum	**11 036**	**20 432**	**- 12 247**	**- 14**	**- 4 003**	**- 7 966**	**7 238**

Tall i 1 000,-

Tabellen nedenfor viser at antall årsverk går ned i perioden gjennom den nødvendige nedbemanningen. I tillegg er det hensyntatt utløp av perioden for flere midlertidige ansette, eksternfinansierte stipendiater, postdoc'er og professor II'ere (finansiert av strategiske midler). Det er planlagt med at førstekompetanse-andelen opprettholdes i perioden, og fakultetet har som mål at andelen i 2026 er på 65 prosent.

Tabell 12: Budsjettert årsverksutvikling og planlagt førstekompetanseandel for perioden 2024-2026

Bemanning	okt.22	B2023	LTP 2024	LTP 2025	LTP 2026
Antall faglige årsverk	202,2	193,7	189,7	186,0	186,0
Antall andre årsverk	69,2	67,7	67,0	67,0	67,0
Antall stipendiater	12,7	11,8	10,8	10,8	10,8
Antall årsverk totalt	284,1	273,2	267,5	263,8	263,8
Antall førstestillinger	128,4	127,1	123,3	120,9	120,9
Andel førstestillinger	63,5 %	65,6 %	65,0 %	65,0 %	65,0 %

Mål og tiltak i perioden

Under presenteres først fakultetets tiltak knyttet til de ulike styringsparameterne i utviklingsavtalen. Deretter presenteres tiltakene knyttet til de fire fremtidsbildene fra høgskolens strategi.

Utviklingsavtale - målområder	Styringsparametere	**Tiltak i langtidsplanperioden**
Åpen, nyskapende og relevant forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet	• Videreutvikle forsknings- og KU-aktivitet av høy internasjonal kvalitet i samspill med samfunns- og arbeidsliv.	• Forsterke eksisterende støtteordninger som kan bidra til økt forskningsproduksjon, også blant flere vitenskapelige ansatte • Sikre administrativ støtte som kan bidra til flere eksternfinansierte stipendiater og forskningsprosjekter, særlig fra NFR og EU
	• Styrke arbeidet for åpen forskning.	• Øke andelen open access og open data
	• Vitenskapelig ansatte og studenter tar aktivt del i samfunnsdebatten	• Etablere nye forskningsprosjekter blant annet basert på empiri fra, og til nytte for, arbeidet i «Dekomp[5]-», «Rekomp[6]-» og «Kompetanseløftet-ordningene»
Forskningsbaserte profesjons- og yrkesrettede utdanninger med høy utdanningskvalitet	• Legge til rette for et bredt studentengasjement.	• Styrke studentdemokratiet ved fakultetet (gjøre det mer attraktivt og forståelig hva rollen innebærer)
	• Fremme et globalt og interkulturelt perspektiv gjennom internasjonal mobilitet og samhandling.	• Følge opp høgskolens handlingsplan for internasjonalisering av utdanningene • Tydeliggjøre internasjonale perspektiv og bærekraftperspektiv i utdanningene • Søke om midler til nettverk og innovasjon i partnerskap med internasjonale institusjoner om studentaktiv forskning på MA
	• Utvikle fremragende og innovative profesjons- og yrkesrettede utdanninger som svarer på morgendagens kompetanse- og kapasitetsbehov i helse-, omsorgs- og utdanningssektoren.	• Utvikle nye samspillsmåter mellom arbeidet innenfor «Dekomp», «Rekomp» og «Kompetanseløftet» og studenter og ansatte ved grunnutdanningene
	• Styrke utviklingen av fremtidige fortellere gjennom forskning, utdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid innen film, TV og spill.	• Utvikle spillpedagogiske emner og videreutvikle AR/VR-satsing i utdanningene gjennom «Future Classroom Lab»

[5] Desentralisert ordning for lokal kompetanseutvikling
[6] Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage

Pådriver for livslang læring	• Videreutvikle konsepter for livslang læring av høy kvalitet i samspill med samfunns- og arbeidsliv.	• Utvide rekrutteringsgrunnlaget for studiene gjennom økt fleksibilisering, herunder av årsstudiene og nett- og samlingsbaserte lærerutdanninger, og etablere flere desentrale tilbud i regionen • Videreutvikle kompetanseutviklingssatsingen: utarbeide kartleggingsverktøy for pedagogisk analyse i utdanningssektoren • Gjennomføre Dekomp – og Rekomp-konferanse med fagtorg
	• Utvikle fleksibel utdanning på emne og delemnenivå (micro credentials).	• Videreutvikle Bærekraftig Ledelse som nettbasert betalingsstudie, i samarbeid med AMEK. • Utvikle porteføljen av bærekraftsemner
En regional kraft i Innlandet, og nasjonal bidragsyter i en internasjonal kontekst	• Styrke kontakten med samfunns- og arbeidsliv gjennom videreutvikling av regionale og nasjonale nettverk og internasjonale nettverk og samarbeidspartnere.	• Utvikle konkrete FoU-prosjekt i samarbeid med lærerutdanningsbarnehager og -skoler • Videreutvikle samarbeidsavtaler og -nettverk med UNAM/teacher education, Teacher resource center Tsumeb og UNZA • Inngå samarbeidsavtale med Anno museum (forskning og utdanning)
	• Videreutvikle fysisk og teknisk infrastruktur som legger til rette for at fremtidsrettet utdanning, innovasjon og forskning skapes sammen med samfunns- og arbeidsliv.	• Videreutvikle «Future Classroom Lab» og Senter for entreprenørskap i grunnopplæringen i samarbeid med regionale partnere med spill og VR-baserte læringsverktøy og profesjonsfaglig digital kompetanse som hovedinnretning
	• Sammen med partnere øke kompetansen og formidlingen om bærekraftige lokalsamfunn.	• Videreutvikle virksomheten ved Senter for samarbeidslæring for bærekraftig utvikling (CCL) regionalt, nasjonalt og internasjonalt

Framtidsbilder	Tiltak i langtidsplanperioden
REGIONAL KRAFT OG NASJONAL BIDRAGSYTER I EN INTERNASJONAL KONTEKST	• Videreutvikle samarbeidet med lærerutdanningsbarnehager og –skoler gjennom flere delte stillinger, hospitering, nye praksisformer, offentlig ph.d. og andre samarbeidsformer • Etablere flere samarbeidsprosjekter med skoler, barnehager og næringsliv i regionen for NFR, HK-direktorat, mv., herunder bygge videre på samarbeidet med lærerutdanningsbarnehager og -skoler, og innenfor «Dekomp», «Rekomp» og «Kompetanseløftet» • Videreutvikle «Future Classroom Lab» og Senter for entreprenørskap i grunnopplæringen i samarbeid med regionale partnere med spill- og VR-baserte læringsverktøy og profesjonsfaglig digital kompetanse som hovedinnretning • Utvikle regionalt forsknings- og undervisningssamarbeid med bl.a. Anno museum og Statsarkivet rundt Innlandets historie og identitet, herunder regionens urfolk og nasjonale minoriteter • Videreutvikle det regionale kultursamarbeidet innenfor litteratur og musikk, herunder rundt diverse festivaler og arrangementer, ulike korinitiativ og utvikling og bruk av musikkscener og –studio
FORSKNINGSBASERT UTDANNING FOR HELE LIVET	• Rulle ut den nye 5-årig faglærerutdanningen i musikk, inkludert en integrert 3-årig bachelor i musikkformidling. • Tilpasse fagbredde, undervisningsopplegg og samkjøring på tvers av studieprogram til manglende finansiering og sviktende rekruttering • Utrede, planlegge og gjennomføre tiltak som styrker attraktiviteten og rekrutteringen til de sentrale grunnutdanningene • Styrke rekrutteringen til lektorutdanningen og PPU gjennom flere fag • Utvikle porteføljen av disiplinfag basert på fakultetets kompetanse og ulike lærerutdanningsfag» (og i samarbeid med andre fakulteter) • Utvide rekrutteringsgrunnlaget for studiene gjennom økt fleksibilisering, herunder av årsstudiene og nett- og samlingsbaserte lærerutdanninger, og etablere flere desentrale tilbud i regionen • Videreføre og styrke ordningen med student-/læringsassistenter på fast basis som ett av flere tiltak for bedre studiekvalitet og gjennomstrømming • Integrere satsingene på spill/VR og profesjonsfaglig digital kompetanse enda bedre i grunnutdanningene og utvikle studier/emner i spillpedagogikk. Utvikle nye samspillmåter mellom arbeidet i «Dekomp», «Rekomp» og «Kompetanseløftet» og studenter og ansatte ved grunnutdanningene. • Opprette nye/fornye internasjonale mobilitetstilbud til våre studenter med utenlandske samarbeidspartnere
ÅPEN, NYSKAPENDE OG RELEVANT FORSKNING OG KUNSTNERISK UTVIKLINGSARBEID	• Fullføre utvidelsen av PROFF til også å omfatte «Lillehammer-pedagogikken» • Videreutvikle og forsterke forskningskulturen på fakultet bl.a. gjennom styrking av forskergruppene, eksisterende støtteordninger og mer forutsigbare rammer • Forsterke eksisterende støtteordninger som kan bidra til økt forskningsproduksjon, også blant flere vitenskapelige ansatte • Sikre administrativ støtte som kan bidra til flere eksternfinansierte stipendiater og forskningsprosjekter, særlig fra NFR og EU • Etablere nye forskningsprosjekter blant annet basert på empiri fra, og til nytte for, arbeidet i «Dekomp», «Rekomp» og «Kompetanseløftet»

INN - KUNNSKAPSKULTUR, MEDARBEIDERSKAP OG LÆRENDE ORGANISASJON	• Etablere et årshjul med ansvarsfordeling for hele fakultetet, i første omgang for utdanningslinja (lærere, emne- og studieprogramansvarlig (SPA), instituttledere, administrasjon) • Utvikle bedre intern organisering av «Dekomp», «Rekomp» og «Kompetanseløftet» • Utvikle bedre intern organisering av satsingene på spill/VR, «Future Classroom Lab», Senter for entreprenørskap i grunnopplæringen og Haugesamlingen • Styrke synliggjøring, samhandling og synergier blant våre 130 pedagoger, med flere pedagogisk grunnsyn og ulike verktøykasser • I samarbeid med organisasjonene videreutvikle arbeidstidsordningen, både i tråd med økonomiske rammebetingelser og som incentiv for bedre studie- og forskningskvalitet

Risikovurdering

Fakultetet har mange og store eksterne prosjekter knyttet til etter- og videreutdanning i skoler og barnehager. Dette forutsetter en kontinuerlig tilpasning av kompetanse og kapasitet, samt tilstrekkelig balanse mellom fleksibilitet og forutsigbarhet. Større endringer i de nasjonale ordningene for etter- og videreutdanning og/eller manglende forståelse av, og tilrettelegging for, samspillet mellom bevilgingsfinansiert aktivitet og kompetansebygging i skoler og barnehager, vil kunne være en risikofaktor.

Lærerutdanningene i Norge rekrutterer for tiden dårligere enn forventet og har sviktende studenttilfredshet. Hvis ikke trenden snus vil det påvirke rekruttering og inntekter fremover og kunne få betydning for bredde og kvalitet i utdanningstilbudet og dermed fare for ytterligere svikt i studenttilfredshet og rekruttering. Utviklingen og utfordringene er nasjonale og vil medføre lærermangel i norske skoler. Fakultetet vil derfor ha høyt fokus på studentrekruttering og gjennomstrømming i LTP-perioden igjennom styrking av studiekvalitet og studenttilfredshet, samt ytterligere satsing på markedsføring av studietilbudene. Dette er imidlertid utfordrende når det samtidig vil måtte gjennomføres bemanningsreduksjoner som følge av reduksjon i ressurstildeling til undervisning og forskning.

Økonomisk risiko

LUP vurderer den økonomiske risikoen på kort sikt for moderat, forutsatt at fakultetet lykkes med å tilpasse studieportefølje, valgemner, undervisningsopplegg og ressurstildeling til undervisning og forskning, slik at den budsjetterte bemanningsreduksjonen kan skje uten vesentlig svekkelse av studienes kvalitet og attraktivitet.

Fakultetet har fortsatt noe midlertidighet i bemanningen som kan justere økonomiske konsekvenser på kort sikt. LUP har mange ansatte over 60 år, og vil på lang sikt kunne justere sitt kostnadsnivå i samsvar med inntekter ved naturlig avgang.

Forventet resultat er avhengig av at man når planlagt aktivitetsnivå innenfor EFV. En reduksjon i inntekter og aktivitet innenfor EFV vil kunne gi lavere refusjoner fra EFV til BFV. Fakultetet vurderer de politiske signalene for satsingen innen etter- og videreutdanning, innenfor både skole og barnehage, som noe uklare.

LUP har forutsatt videreføring av supplerende tildeling til finansiering av lærerutdanningskoler/-barnehager i perioden. Dette kan bli fjernet i de fremtidige budsjettprosesser hos Kunnskapsdepartementet.

Arbeid med omorganiseringer av fakultetsstrukturen er sluttført og de økonomiske konsekvensene er fullt ut innarbeidet i budsjettene for 2023-2026.

Den største økonomiske risikoen knytter seg til utviklingen i studentrekruttering og gjennomstrømming på våre lærerutdanninger i perioden, noe som gir betydelige inntektsreduksjoner på sikt. Fakultetet har derfor et økt fokus på markedsføring og styrking av «laget rundt studenten», for å begrense økonomisk risiko.

3.3 Fakultet for helse- og sosialvitenskap

Fakultet for helse- og sosialvitenskap (HSV) tilbyr et bredt spekter av utdanninger. Blant annet store helse- og sosialfaglige bachelorprogram innen sykepleie, vernepleie, barnevern og sosialt arbeid, i tillegg til kroppsøving, idrett, folkehelse, og tannpleie. Fakultetet tilbyr også en rekke masterprogram, årsstudier og kortere kurs. Relevans, utvikling, fleksibilisering og læring hele livet er viktige stikkord.

Fag- og forskningsmiljøene ved fakultetet driver en omfattende forsknings- og utviklingsvirksomhet. Fakultetet er ansvarlig for ph.d. programmene BUK og HELVEL. HELVEL har en tverrfaglig tilnærming, mens BUK ikke tar opp nye ph.d.-kandidater og vil bli avsluttet i perioden. HELVEL ble etablert våren 2022, og har om kort tid over 30 stipendiater.

HSV har et omfattende samarbeid med eksterne aktører om utdanning, praksis, forskning og utviklingsprosjekter. Fakultetet er opptatt av å bygge forskningsprosjekter i samarbeid med arbeids- og samfunnsliv, og å videreutvikle samarbeid på områder for faglig utvikling av utdanningene. Gjennom enhet for eksternfinansiert virksomhet skreddersys ulike utdanningstilbud for offentlig og privat sektor.

Budsjettert kapitalutvikling og årsverk/kompetanse

Som det framgår av tabell 13 vil fakultetet redusere sin kapital med til sammen kr 15,5 mill. i LTP-perioden.

Bevilgningen reduseres i perioden på bakgrunn av nedtrapping av studieplasser i tillegg til en reduksjon i resultatbasert uttelling fra 2021 til 2022. Gavemidler fra Sparebankstiftelsen har en reduksjon i perioden på kr 7,1 mill. Det ligger inne en ambisjon om å øke øvrige andre inntekter med kr 10,1 mill. hvorav kr 5 mill. på EU og NFR. Lønnskostnadene reduseres med kr 9,6 mill. i perioden på bakgrunn av en reduksjon på 13,2 årsverk samtidig som lønnsnivået øker med økt førstekompetanse. Driftskostnadene øker i perioden på bakgrunn av bortfall av midlertidige strategiske midler.

Tabell 13: Budsjettert resultat.

HSV	Regnskap 2022	Budsjett 2023	LTP 2024	LTP 2025	LTP 2026
Fordelt bevilgning	170 147	174 997	169 369	166 853	166 840
RNB 2023*			3 395	3 395	3 395
Pris- og lønnsjustering 2023*			- 2 744	- 2 761	- 2 732
Andre inntekter	43 641	40 510	49 155	47 869	43 516
Investeringer	- 1 661	- 1 500	- 2 000	- 1 000	- 1 500
Lønnskostnader	- 199 002	- 205 707	- 204 283	- 200 232	- 196 122
Andre driftskostnader	- 11 325	- 13 750	- 16 008	- 19 906	- 19 986
Budsjettert resultat	**1 800**	**- 5 450**	**- 3 116**	**- 5 783**	**- 6 589**
Herav budsjettert resultat BFV	269	- 6 950	- 4 616	- 7 283	- 8 089
Herav budsjettert resultat BOA	1 532	1 500	1 500	1 500	1 500
Bruk av kapital N15, del III	704	- 400			
Budsjettert kapitalbruk	**2 505**	**- 5 850**	**- 3 116**	**- 5 783**	**- 6 589**

Tall i 1 000,-

Tabellen nedenfor viser den totale kapitalbeholdningen til fakultetet ved inngangen til 2023, og den planlagte kapitalutviklingen i perioden. Fakultetet vil ha en kapitalavsetning på kr 11,9 mill. ved utgangen av 2026.

Tabell 14: Budsjettert kapitalutvikling

HSV	*IB 2023*			Budsjettert kapitalutvikling			
Avdetning	**Note 15**	**Note 8**	**Prognose 2023**	**LTP 2024**	**LTP 2025**	**LTP 2026**	**UB LTP**
Fakultetskapital	21 185		- 3 551	- 4 616	- 5 750	- 7 718	- 449
Note 8 HSV		5 853	2 000	1 500	1 500	1 500	12 353
Suppl. Tild. Lærerutd. I praktiske/estetiske fag							-
Investeringer							-
Suppl.tild. Lønn til studenter							-
Suppl. tild. opprettholde studieprogresjon	723		- 723				-
Strategiske midler HSV	1 904				- 1 533	- 371	-
Sum	**23 812**	**5 853**	**- 2 274**	**- 3 116**	**- 5 783**	**- 6 589**	**11 904**

Tall i 1 000,-

Tabellen nedenfor viser at antall årsverk går ned i perioden. Det skyldes en midlertidig satsing på å øke førstekompetanseandelen og forskningsaktiviteten. Stipendiater og professor II stillinger på strategiske midler fases ut i løpet av perioden. Det samme gjør stipendiater og postdoktorer på midler fra Sparebankstiftelsen. Postdoktorene er rekruttert internt med fast erstatning som trappes ned ved naturlig avgang. Det er forskuttert erstatning på avgang førstekompetanse i tillegg til fast erstatning for ansatte i kompetansehevingsløp. Disse årsverkene reduseres igjen ved naturlig avgang. Det er planlagt med en økning i førstekompetanseandelen i perioden, og fakultetet har som mål at andelen i 2026 er på 66,3 prosent.

Tabell 15: Budsjettert årsverksutvikling og planlagt førstekompetanseandel for perioden 2024-2026

Bemanning	**okt.22**	**B2023**	**LTP 2024**	**LTP 2025**	**LTP 2026**
Antall faglige årsverk	171,3	164,9	162,7	157,1	159,3
Antall andre årsverk	36,5	34,0	33,4	33,4	33,4
Antall stipendiater	8,8	11,5	11,5	10,5	4,5
Antall årsverk totalt	216,6	210,4	207,6	201,0	197,2
Antall førstestillinger	87,4	103,1	103,0	103,4	105,6
Andel førstestillinger	51,0 %	62,5 %	63,3 %	65,8 %	66,3 %

Mål og tiltak i perioden

Under presenteres først fakultetets tiltak knyttet til de ulike styringsparameterne i utviklingsavtalen. Deretter presenteres tiltakene knyttet til de fire fremtidsbildene fra høgskolens strategi.

Utviklingsavtale - målområder	Styringsparametere	**Tiltak i langtidsplanperioden**
Åpen, nyskapende og relevant forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet	• Videreutvikle forsknings- og KU-aktivitet av høy internasjonal kvalitet i samspill med samfunns- og arbeidsliv.	• Videreføre arbeid med og ordninger for utvikling av forskergrupper, tverrfaglighet, internasjonalisering, bred kompetanse-heving, eksternt samarbeid og student-involvering. • Aktiv bruk av avtaler om forskningssamarbeid med strategiske partnere nasjonalt og internasjonalt.
	• Styrke arbeidet for åpen forskning.	• Tilrettelegge for økt publiseringsrate i fagfellevurderte tidsskrifter, med fokus på økt sampublisering og åpen forskning. • Videreføre insentiv ordning og andre støtteordninger.

		• Vekt på åpen forskning generelt, i prosjektplanlegging, i datahåndteringsplaner og -rutiner.
	• Vitenskapelig ansatte og studenter tar aktivt del i samfunnsdebatten	• Utvikle UFF-ansattes[7] formidlingskompetanse gjennom aktiv bruk av høgskolens kommunikasjons-kompetanse og -plattformer.
Forskningsbaserte profesjons- og yrkesrettede utdanninger med høy utdanningskvalitet	• Legge til rette for et bredt studentengasjement.	• Gjennomføre jevnlige møter med studentorganisasjonene. • Invitere studentorganisasjonene inn i møter med studieprogramansvarlige. • Engasjere studenter i utforming, planlegging og gjennomføring av undervisningsaktiviteter.
	• Fremme et globalt og interkulturelt perspektiv gjennom internasjonal mobilitet og samhandling.	• Skolere ansatte ved fakultetet om hvordan man kan ta inn interkulturelle perspektiv i utdanningene. • Økt fokus på ut- og innveksling av studenter og ansatte. • Utvikle internasjonale semester for gjensidig utveksling med partnerorganisasjoner.
	• Utvikle fremragende og innovative profesjons- og yrkesrettede utdanninger som svarer på morgendagens kompetanse- og kapasitetsbehov i helse-, omsorgs- og utdanningssektoren.	• Videreføre målrettet utviklingsarbeid og -prosjekter i nært samarbeid med praksisfeltet og andre relevante aktører. • Videreføre og styrke tilrettelegging av fleksible studieprogram og enkeltemner som kan tilbys desentralisert og/eller skreddersydd.
	• Styrke utviklingen av fremtidige fortellere gjennom forskning, utdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid innen film, TV og spill.	
Pådriver for livslang læring	• Videreutvikle konsepter for livslang læring av høy kvalitet i samspill med samfunns- og arbeidsliv.	• Tilby fleksible studier som kan tilrettelegges som desentrale. • Gjennomføre, evaluere og videreutvikle eksisterende og evt. nye fleksible utdanninger – også innenfor profesjonsutdanninger – i nært samarbeid med praksisfelt og andre relevante aktører.
	• Utvikle fleksibel utdanning på emne og delemnenivå (micro credentials).	• Vurdere eksisterende og nye emner i forhold til micro credentials, som også treffer nye målgrupper og som møter samfunnets utdannings- og kompetansebehov på alle nivå (BA, VU[8], og MA).

[8] Videreutdanninger

En regional kraft i Innlandet, og nasjonal bidragsyter i en internasjonal kontekst	• Styrke kontakten med samfunns- og arbeidsliv gjennom videreutvikling av regionale og nasjonale nettverk og internasjonale nettverk og samarbeidspartnere.	• Videreutvikle og konkretisere samarbeidsavtaler med sentrale eksterne partnere innenfor fakultetets satsings-områder med særlig fokus på identifisering av tverrfaglig handlingsrom og bevisstgjøring i fagmiljøene. • Evaluere og videreutvikle ph.d.-programmet HELVEL i samarbeid med relevante regionale, nasjonale og internasjonale nettverk og samarbeidspartnere.
	• Videreutvikle fysisk og teknisk infrastruktur som legger til rette for at fremtidsrettet utdanning, innovasjon og forskning skapes sammen med samfunns- og arbeidsliv.	• Opprettholde spesialrom inklusive oppdatering av utstyr. • Videreutvikle fasiliteter for opptak av undervisning og podcasts, oppgradere og tilpasse i forhold til nye og innovative studier og undervisningsmetoder.
	• Sammen med partnere øke kompetansen og formidlingen om bærekraftige lokalsamfunn.	• Følge opp arbeidet med høgskolens bærekraftstrategi.

Framtidsbilder	Tiltak i langtidsplanperioden
REGIONAL KRAFT OG NASJONAL BIDRAGSYTER I EN INTERNASJONAL KONTEKST	• Øke det målrettede samarbeidet med regionale, nasjonale og internasjonale partnere om forskning og utdanning. HSV har knyttet til seg en rekke professor II, som vil øke den internasjonale tilhørigheten. • Systematisere arbeidet med samarbeidsavtaler, samkjøre avtaler på fakultetsnivå. • Øke deltakelsen i nettverk/klynger for samarbeid med aktører i arbeids- og samfunnsliv. HSV har knyttet seg til regionale, nasjonale og internasjonale aktører for å fremme forskning og utdanning. • Utvikle prosjekter i samarbeid med praksisfeltet for å videreutvikle læring i praksis og hvordan den gjennomføres. • Etablere samarbeidsavtale med Forsvaret knyttet til helse i tillegg til allerede etablert samarbeidsavtale innen idrett.
FORSKNINGSBASERT UTDANNING FOR HELE LIVET	• Videreutvikle bærekraftige studieprogram med høy kvalitet, som møter samfunnets behov for kompetanse, treffer nye målgrupper og gir mulighet for livslang læring. ○ Videreføre og videreutvikle desentrale og fleksible utdanninger. ○ Utvikle enkeltemner (micro-credentials) som kan bygges sammen til en grad. • Gjennomgå og innrette en masterprogramportefølje som er robust og understøtter ph.d.-program i Helse og velferd. • Fortsette utvikling av fag som går på tvers av instituttene for å opprettholde bærekraftige masterprogrammer.

	• Gjennomgå studieprogram generelt og fleksible studier spesielt slik at de er i faglig forkant og preget av innovative undervisnings- og veiledningsmetoder, tverrprofesjonell samarbeidslæring og tett kontakt med praksisfeltet.
ÅPEN, NYSKAPENDE OG RELEVANT FORSKNING OG KUNSTNERISK UTVIKLINGSARBEID	• Prioritere tverrfaglige satsinger innenfor strategiske forskningsområder som styrker ph.d. program i Helse og velferd. • Stimulere forskningsgrupper innenfor strategiske forskningsområder, og gjennom det skape forskningskultur og arenaer for forskningssamarbeid. Følge opp forskergruppenes femårige handlingsplaner samt at alle ph.d.-stipendiater skal være knyttet til en forskergruppe. Videreføre insentiv ordning til at UFF-ansatte i kvalifiseringsløp knyttes til en forskergruppe. • Initiere regionalt, nasjonalt og internasjonalt forskningssamarbeid, bruke samarbeidsavtaler aktivt og bygge prosjekter i dialog med arbeids- og samfunnsliv. • Bruke etablerte samarbeidsavtaler og nettverk aktivt. • Fokusere på åpen formidling av forskningsaktivitet og resultater med høy kvalitet, både gjennom godkjente nasjonale og internasjonale fagfellevurderte vitenskapelige og populærvitenskapelige kanaler. • Stimulere til publisering i poenggivende kanaler, videreføre etablerte støtteordninger. • Utvikle og ha forskningsprosjekter av høy kvalitet som når opp i konkurranse om eksterne midler. Videreføre krav om at alle søknader skal kvalitetssikres før utsendelse.
INN - KUNNSKAPSKULTUR, MEDARBEIDERSKAP OG LÆRENDE ORGANISASJON	• Øke førstekompetanseandelen gjennom systematisk arbeid med kvalifisering og rekruttering. HSV vil i årene framover ha en rekke ansatte i kvalifiseringsløp for å øke førstekompetanseandelen. Ved nyansettelser hvor førstekompetanse ikke er nådd ved ansettelsestidspunktet, skal kvalifiseringsløp initieres tidlig. • Ha utviklingsorienterte fagmiljø med bred faglig og pedagogisk kompetanse. HSV har en rekke prosjekter under utvikling for å opprettholde og bedre pedagogisk kompetanse ved alle institutter. • Ha en profesjonell administrasjon som støtter opp om den faglige virksomheten. Følge opp administrasjonsprosjektet i høgskolen og iverksette og videreutvikle administrasjonen i fakultetet i henhold til resultatene. • Delta i digitaliseringsprosjektet og videreutvikle administrasjonen som en konsekvens av nye plattformer, systemer og endrede prosesser. • Videreutvikle de administrative støttefunksjonene til FoU aktivitet med sikte på å øke de eksterne inntektene.

Risikovurdering

Risiko for manglende måloppnåelse

For å oppnå målene som er satt ved Fakultet for Helse- og Sosialvitenskap (HSV), er det nødvendig med kontinuerlig overvåking av flere faktorer. For å sikre måloppnåelse er det etablert mer samarbeid på tvers av seksjoner og institutter og med andre fakulteter. Dette vil bidra til å opprettholde den faglige aktiviteten, ivareta tilstrekkelig store læringsmiljø, tilfredsstille studietilsynsforskriften mht. førstekompetanse innen alle studier, samtidig som forskningsaktiviteten økes. Denne måten å løse fakultetets samlede arbeidsoppgaver på må innarbeides i virksomheten og dette tar tid. I en overgangsfase

vil dette kunne oppleves ressurskrevende, men med god forankring vil det på sikt gjøre fakultetet mer robust både faglig og økonomisk.

Det er avgjørende at HSV klarer å omstille sine utdanninger i tråd med samfunnets behov og forventninger. Det etterspørres mer fleksible utdanninger og fakultetet har, gjennom flere år, skaffet seg verdifulle erfaringer med fleksibilisering som det vil bygges videre på. Samtidig er fakultetet opptatt av å tilby levende campus for studentene på sine heltidsstudier. Gitt en nedgang i bevilgning vil det studentrelaterte arbeidet måtte gjennomføres med færre ansatte i fremtiden. Det er samtidig helt essensielt at studiekvaliteten opprettholdes og at studenter opplever tilstrekkelig lærerkontakt i studiehverdagen. HSV skårer gjennomsnittlig godt på studentenes tilfredshet i Studiebarometeret, og dette må fakultetet tilstrebe å fortsette med for å opprettholde sitt gode rykte med fremragende kvalitet i sine utdanninger.

Økonomisk risiko

HSV skal i kommende periode tilbake til det antall ansatte som var uten ekstraordinær finansiering gjennom midlertidige studieplasser og Sparebankstiftelsen. For å oppnå dette vil ikke HSV erstatte alle ansatte som går av med pensjon. En risiko å ta ved manglende ansettelser er at dette kan skade sammensetningen i ulike fagmiljøer. Dette tiltaket må derfor vurderes i hvert enkelt tilfelle.

Det er forventet en reduksjon av basistilskuddet i kommende langtidsperiode. De reduserte bevilgningene gir seg utslag på spesielt to utdanninger. De ekstra covid-studieplassene til sykepleieutdanningen er blitt trukket tilbake ett år før tiden, mens det opprettholdes krav om at HSV må dekke 10 ekstra studieplasser i forhold til tidligere. Dette må tas innenfor eget budsjett. I tillegg vil de to oppdragsfinansierte videreutdanningene i psykososialt arbeid med barn og unge, finansiert gjennom Helsedirektoratet, ha siste opptak høsten 2023. En eventuell videreføring vil måtte tas på eget budsjett, og da reduseres til én utdanning. Samfunnsbehovet er udiskutabelt for begge utdanninger, men det er en økonomisk risiko for HSV å videreføre, spesielt videreutdanningen i psykososialt arbeid med barn og unge.

Flere strategiske tiltak er igangsatt for å imøtekomme reduksjon i bevilgning i kommende langtidsperiode. Blant annet blir endring i FoU-tid effektuert. I henhold til arbeidstidsordningens bestemmelser vil enkelte få et nedtrekk i sin FoU-tid, og tiden vil bli allokert til ansatte med større FoU-fokus. Det er avgjørende at dette gjøres fortløpende og innen kort tid for at det skal få effekt.

For å opprettholde og øke antall ansatte med førstekompetanse, er det avgjørende at HSV mottar tilstrekkelig med strategiske midler til kvalifisering. Dette for å kunne erstatte de med førstekompetanse som går av med pensjon.

Fakultetet har utarbeidet en kompetanseoversikt over fagpersonalet som skal benyttes av alle seksjons- og instituttledere før utlysning av nye stillinger vurderes. Dette vil bidra til å utnytte ressursene på tvers i fakultetet. I tillegg er det avgjørende å øke de eksterne inntektene for å opprettholde den faglige aktiviteten og øke forskningsaktiviteten. Dette gjelder økonomiske midler både til utdanninger og forskningsprosjekter. Gjennom en helhetlig tilnærming og samarbeid på tvers av fakulteter og institutter, vil HSV kunne oppnå de ambisiøse målene som er satt.

HSV har, som andre utdanningsinstitusjoner, en fallende tendens med hensyn til antall studenter som søker til sine studier. Dette, sammen med Innlandets demografi med fallende fødselstall, skaper bekymring for antall søkere på kort og lang sikt. Færre studenter vil redusere inntektsgrunnlaget for HSV, og hemme HSV sin evne å etterkomme samfunnets behov for arbeidstakere inne helse- og sosialfag.

Frafall av studieplasser og færre søkere er HSVs største trusler når det gjelder å nå sine mål. For å opprettholde antall studenter er markedsføring av fakultetets nåværende utdanninger essensielt. Samtidig må det vurderes om antall utdanninger skal utvides for å ha et bredere grunnlag å tiltrekke seg studenter på. En rekke utdanninger innen helse- og sosialfag kan være aktuelle, og samfunnsbehovet er stort.

I tillegg til opprettholdelse av antall studenter er ekstern finansiering innen forskning og utdanning avgjørende for å opprettholde det antall fagansatte og de utdanningene HSV har i dag. Gjennomslag på de søknadene som er innsendt til HK-Dir. og NFR/RFF vil derfor være utslagsgivende for HSV sin økonomi i fremtiden.

For å sikre økonomisk bærekraft, kan det også være nødvendig å endre eksisterende utdanninger og vurdere sammenslåing av utdanninger på masternivå for bedre effektivisering. Dette vil bidra til å sikre en sunn økonomi for HSV.

3.4 Handelshøgskolen Innlandet

Handelshøgskolen Innlandet – Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap (HHS) tilbyr studier på bachelor-, master- og ph.d.-nivå innen økonomi og samfunnsvitenskap. I tillegg tilbys flere årsstudier og mindre studieenheter, herunder flere fleksible studier (samlingsbaserte og/eller nettbaserte).

Av større endringer i studieporteføljen kan det nevnes at fakultetet nylig har etablert ny MPA-fordypning i beredskap og krisehåndtering. Dette tilbudet startes opp høsten 2023. Videre har fakultetet revidert to av fakultetets års- og bachelorstudier innen reiseliv, og vil fra og med høsten 2023 tilby et årsstudium og bachelorstudium innen bærekraftig reiseliv og arrangementsledelse. Videre har fakultetet igangsatt revisjon av bachelorstudiene Music Business Management og Music Business Production, og revisjonen skal ferdigstilles i løpet av 2023. I 2022 har fakultetet også igangsatt revisjon av Master i innovasjon som gjennomføres i løpet av våren 2023.

I januar 2023 fikk fakultetet godkjent studieplan for ny Master i offentlig rett, og søknad om akkreditering av tilbudet ble sendt til NOKUT i mars. Dette arbeidet følges opp videre med mål om å etablere tilbudet fra og med 2024. Parallelt jobber fakultetet med å styrke fagmiljø med mål om å søke akkreditering av Master i rettsvitenskap. Det er særlig kompetanse innen prosess- og strafferett som må styrkes, og fakultetet ser gode muligheter i samarbeidet som er etablert med Politihøgskolen og Innlandet Politidistrikt. Fakultetet jobber med utvikling av studieplan og akkrediteringssøknad for Master i regnskap og revisjon. Videre arbeider Fakultet for helse- og sosialvitenskap og Handelshøgskolen sammen om et forprosjekt knyttet til utredning av Profesjonsstudium i psykologi. Gitt videre vurderinger av fagmiljø og økonomisk bærekraft vil det vurderes å utforme utredningssøknad for Profesjonsstudium i psykologi i løpet av 2023.

Fakultetet har også igangsatt revisjon av Bachelor i organisasjon og ledelse. I løpet av 2023 vil HHS også igangsette periodisk evaluering av eksternfinansierte utdanningstilbud. Fakultetet vil også starte prosess med å utvide dagens Master i miljøpsykologi slik at dette tilbudet får et bredere opptaksgrunnlag. Videre arbeides det for utvikling av driftsmodell for Senter for ledertrening som etableres fra og med høsten 2023.

Fakultetets forskerutdanning er Ph.d. i innovasjon i tjenesteyting i offentlig og privat sektor (INTOP). Dette programmet er under bredde- og dybdeevaluering og fakultetet utreder muligheter for et nytt ph.d. program som skal favne større deler av fakultetets forskning- og undervisningsportefølje.

Fakultetet jobber kontinuerlig med utviklingen av forskningskulturen ved fakultetet. Dette gjelder både i instituttene og gjennom godt organiserte forskergrupper. Integrering av forskningsstøtte av høy kvalitet vil også bidra til at fakultetets forskningskultur styrkes og resultater på sentrale indikatorer bedres.

HHS samler et stort fagmiljø fortrinnsvis på Lillehammer og Rena, men også Kongsvinger, og fakultetets ansatte driver en omfattende forsknings- og utviklingsvirksomhet innen fagområdene.

Budsjettert kapitalutvikling og årsverk/kompetanse

Som det framgår av tabell 16 vil fakultetet redusere sin kapital med til sammen 30,8 mill. kr i LTP-perioden.

Redusert bevilgning i perioden skyldes nedtrapping av studieplasser gitt i RNB2020, i tillegg til prognose for kjente endringer i studiepoengproduksjon og kandidatproduksjon.

Eksterne inntekter planlegges økt fra 2022 til 2024. Etablering av forskningssenteret på Kongsvinger bidrar positivt til dette. Samtidig er økonomisk bidrag til utvikling av studier innen bærekraft og digitalisering disponert. Forventet inntektsnivå fra 2024 videreføres til 2025. Bak disse tallene forventes en økning i FOU bidrag, men på grunn av at REDINN prosjektet avsluttes i 2024 øker ikke inntektene totalt. Fakultet har en ambisjon om å øke overskudd fra oppdragsvirksomheten med 0,5 mill. kr hvert år.

Tabell 16: Budsjettert resultat

HHS	Regnskap 2022	Budsjett 2023	LTP 2024	LTP 2025	LTP 2026
Fordelt bevilgning	186 479	188 494	184 402	179 074	178 202
RNB 2023*			3 601	3 601	3 601
Pris- og lønnsjustering 2023*			- 3 654	- 3 684	- 3 682
Andre inntekter	82 924	84 167	91 000	91 000	97 000
Investeringer	- 990	- 2 500	-	-	-
Lønnskostnader	- 244 295	- 261 881	- 265 623	- 260 623	- 259 823
Andre driftskostnader	- 19 907	- 22 065	- 18 965	- 22 965	- 23 290
Budsjettert resultat	**4 211**	**- 13 785**	**- 9 239**	**- 13 597**	**- 7 992**
Herav budsjettert resultat BFV	962	- 16 285	- 12 239	- 17 097	- 11 992
Herav budsjettert resultat BOA	3 249	2 500	3 000	3 500	4 000
Bruk av kapital N15, del III	1 135	- 1 000			
Budsjettert kapitalbruk	**5 346**	**- 14 785**	**- 9 239**	**- 13 597**	**- 7 992**

Tall i 1 000,-

Tabellen nedenfor viser den totale kapitalbeholdningen til fakultetet ved inngangen til 2023, og den planlagte kapitalutviklingen i perioden. Total bruk av kapital i LTP perioden er til sammen kr 30,8 mill. Fakultetet vil ha en kapitalavsetning på kr 2,3 mill. ved utgangen av 2026.
Bruk av kapital er i stor grad knyttet til omstillingstiltak i studieporteføljen og satsinger innen FOU. Det er også avsatt kapital til arbeidet med Internasjonal akkreditering.

Tabell 17: Budsjettert kapitalutvikling

HHS	*IB 2023*			Budsjettert kapitalutvikling			
Avdetning	**Note 15**	**Note 8**	**Prognose 2023**	**LTP 2024**	**LTP 2025**	**LTP 2026**	**UB LTP**
Fakultetskapital	22 507		- 13 552	- 11 057	- 16 697	- 11 917	- 30 715
Note 8 HHS		20 003	2 500	3 000	3 500	4 000	33 003
Styrking av faglige satsinger	1 782		- 1 000	- 782			-
ØF SEG	525		350	- 400	- 400	- 75	-
Suppl.tild. Lønn til studenter	1 223		- 1 223				
Sum	**26 037**	**20 003**	**- 12 925**	**- 9 239**	**- 13 597**	**- 7 992**	**2 288**

Tall i 1 000,-

Fakultet budsjetterer med en reduksjon i årsverk i langtidsperioden. Fra LTP 2025 er antall totale årsverk under nivået i 2023. Det budsjetteres med en økning i andelen årsverk finansiert av ekstern finansiert virksomhet i LTP.

Det planlegges med ytterligere økning av førstekompetanseandel.

Tabell 18: Budsjettert årsverksutvikling og planlagt førstekompetanseandel for perioden 2024-2026

Bemanning	okt.22	B2023	LTP 2024	LTP 2025	LTP 2026
Antall faglige årsverk	177,6	188,2	191,2	184,0	181,5
Antall andre årsverk	56,5	56,5	56,0	56,0	56,0
Antall stipendiater	11,8	13,8	13,8	13,8	13,8
Antall årsverk totalt	245,9	258,5	261,0	253,8	251,3
Antall førstestillinger	122,9	141,0	144,0	141,0	139,5
Andel førstestillinger	69,2 %	74,9 %	75,3 %	76,6 %	76,9 %

Mål og tiltak i perioden

Under presenteres først fakultetets tiltak knyttet til de ulike styringsparameterne i utviklingsavtalen. Deretter presenteres tiltakene knyttet til de fire fremtidsbildene fra høgskolens strategi.

Utviklingsavtale - målområder	Styringsparametere	**Tiltak i langtidsplanperioden**
(1) Åpen, nyskapende og relevant forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet	• Videreutvikle forsknings- og KU-aktivitet av høy internasjonal kvalitet i samspill med samfunns- og arbeidsliv.	• Stimulere til gjennomgående god forskningskultur og fokus i instituttenes drift og i bredden av forskergruppene. • Styrke forskergruppeledelse. • Integrere forskningsstøtte av høy kvalitet i aktive fagmiljøer. Herunder bidra til samspill med samfunns- og arbeidsliv. • Prioritere støtte og ressurser til utvalgte forskergrupper for å øke tilslag av EU- og NFR-søknader • Mobilisere store deler av fakultetets faglige kompetanse i et nytt ph.d.-program.
	• Styrke arbeidet for åpen forskning.	• Implementere NOR-CAM[9] på fakultet.
	• Vitenskapelig ansatte og studenter tar aktivt del i samfunnsdebatten	• Ph.d. programmet INTOP skal ha tverrfaglig ansvar for kurs i forskningsformidling. • Ha fokus og anerkjennelse i fakultet, institutter og forskergrupper på deltagelse i samfunnsdebatt.
(2) Forskningsbaserte profesjons- og yrkesrettede utdanninger med høy utdanningskvalitet	• Legge til rette for et bredt studentengasjement.	• Revitalisere studiestedsutvalg. • Sikre bedre valgprosess og oppfølging av studenttillitsvalgte.
	• Fremme et globalt og interkulturelt perspektiv gjennom internasjonal mobilitet og samhandling.	• Integrere tiltak knyttet til internasjonalisering fra periodiske evalueringer inn i studieplanene. • Styrke internasjonale nettverk gjennom arbeide med internasjonal akkreditering.
	• Utvikle fremragende og innovative profesjons- og yrkesrettede utdanninger som svarer på morgendagens kompetanse- og kapasitetsbehov i helse-, omsorgs- og utdanningssektoren.	• Øke andel studenter i masterløp innen profesjonsfag (Master i rettsvitenskap, Master i regnskap og revisjon, utrede Profesjonsutdanning psykologi). • Styrke studiekvalitet gjennom tiltak innenfor prosjektet balansert studieportefølje. • Styrke kvalitet i utdanningsprogram gjennom arbeid med internasjonal akkreditering.

[9] Veileder for vurdering i akademiske karriereløp

	• Styrke utviklingen av fremtidige fortellere gjennom forskning, utdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid innen film, TV og spill.	•
(3) Pådriver for livslang læring	• Videreutvikle konsepter for livslang læring av høy kvalitet i samspill med samfunns- og arbeidsliv.	• Søke Senter for fremragende utdanning - Livslang læring for arbeidslivet (i samarbeid med øvrige fakulteter og Utdanningsseksjonen).
	• Utvikle fleksibel utdanning på emne og delemnenivå (micro credentials).	• Utrede muligheter og konsepter for flere fleksible tilbud, for eksempel innen samfunnsvitenskapelige fag og økonomi. • Arbeide systematisk med kunnskapsgrunnlag og kvalitetsutvikling i etablerte nettbaserte tilbud.
(4) En regional kraft i Innlandet, og nasjonal bidragsyter i en internasjonal kontekst	• Styrke kontakten med samfunns- og arbeidsliv gjennom videreutvikling av regionale og nasjonale nettverk og internasjonale nettverk og samarbeidspartnere.	• Nytt fakultetsråd. • Utvikle egne fakultetsavtaler på bakgrunn av institusjonsavtaler. • Følge opp egne fakultetsavtaler. • Driftsmodell og oppstart Senter for ledertrening. • Styrke kontaktet mot regionen gjennom NAV-avtalen, ØF[10], KOI[11] og CREDS[12].
	• Videreutvikle fysisk og teknisk infrastruktur som legger til rette for at fremtidsrettet utdanning, innovasjon og forskning skapes sammen med samfunns- og arbeidsliv.	• Etablere og drifte Senter for ledertrening.
	• Sammen med partnere øke kompetansen og formidlingen om bærekraftige lokalsamfunn.	• Styrke og videreutvikle (spre) modeller utviklet i CREDS utover Kongsvingerregionen • NAV-avtalen

Framtidsbilder	Tiltak i langtidsplanperioden
REGIONAL KRAFT OG NASJONAL BIDRAGSYTER I EN INTERNASJONAL KONTEKST	• Posisjonere fakultetet for Internasjonal akkreditering • Samarbeide med aktører fra offentlig, privat og frivillig sektor • Videreutvikle forskningssenter for bærekraft og digitalisering (CREDS) • Etablere utdanninger som er relevante for regionalt og nasjonalt arbeids- og samfunnsliv
FORSKNINGSBASERT UTDANNING FOR HELE LIVET	• Sikre studiemuligheter og sammenheng fra BA til ph.d. i fakultetets sentrale studieprogram • Utvikle masterporteføljen på fakultetet • Ferdigstille igangsatt intern bredde- og dybdeevaluering av INTOP i forhold til sentrale fagområder og iverksette tiltak knyttet til denne • Utvikle strategisk profil på SELL HHS og livslang utdanning

[10] Østlandsforskning
[11] Kompetansesenter for offentlig innovasjon
[12] Senter for digitalisering og bærekraft

ÅPEN, NYSKAPENDE OG RELEVANT FORSKNING OG KUNSTNERISK UTVIKLINGSARBEID	• Skape gjennomgående forskningskultur gjennom aktivering av forskergruppene • Øke antall publiseringer per vitenskapelig ansatte til 2019-nivå • Tilby forskningsstøtte av høy kvalitet • Prioritere støtte og ressurser til utvalgte forskergrupper for å øke tilslag av EU- og NFR-søknader
INN - KUNNSKAPSKULTUR, MEDARBEIDERSKAP OG LÆRENDE ORGANISASJON	• Implementere økonomi- og ledelsesverktøy og gjennomgå interne rutiner og organisering for å sikre virksomhetsstyring, strategisk og helhetlig langsiktig kompetanse- og rekrutteringsplanlegging • Rekruttere og beholde høyt kvalifiserte og motiverte medarbeidere, og redusere midlertidige ansettelser • Øke førstestillingsandelen generelt og rette kvalifikasjonsmidler spesielt mot kvinner Igangsette og ferdigstille ny fakultetsstrategi

Risikovurdering

Risiko for manglende måloppnåelse

Fakultetet får reduserte bevilgninger i kommende LTP-periode. Prognosene viser en reduksjon på kr 10 mill. fra 2023 til 2026. Totalt legger fakultetet inn en kapitalreduksjon på 30,6 mill. kr i perioden 2024-2026.

LTP-perioden vil preges av krevende prosesser for å tilpasse seg reduserte bevilgninger i langtidsperioden. Det må planlegges og gjennomføres nedbemanning innen den ordinære bevilgningsfinansierte aktiviteten. Med midlertidighet i bemanning, høy alderssammensetning og stram årsverksstyring, samt tiltak nevnt i LTP vurderes risikoen for måloppnåelse som moderat i LTP-perioden.

Fakultetet ser en risiko knyttet til fremtidig utvikling innen fagmiljøene rettsvitenskap og psykologi. Konkurransen innenfor disse fagene vil skjerpes i årene som kommer og fakultetet ønsker å posisjonere seg for å ikke miste kritisk viktig kompetanse innen fagfeltene.

Nedtak i studentmassen for å redusere forholdstallet mellom fagansatte og studenter, samt en vridning i porteføljen mot masterutdanninger er økonomisk risikofylt, men er nødvendig for å nå strategiske mål. Fakultetet opplever en risiko relatert til nedgang i søkning / inntakskvalitet til bachelorutdanningene i rettsvitenskap og psykologi, samt risiko knyttet til fortsatt lav søkning / inntakskvalitet til Bachelor i økonomi og administrasjon på Rena, samt fortsatt for svak sammenheng mellom bachelor, master og Ph.d.-nivå i porteføljen og lav andel studenter i masterløp. For å motvirke risiko arbeider fakultetet med studieporteføljen og har igangsatt omfattende arbeid med portefølje- og kvalitetsutvikling. Målet er å styrke tilbudenes relevans og opptaksgrunnlag, samt også styrke sammenhengen i porteføljen mellom bachelor, master og Ph.d.-nivå. Dette vil på sikt også styrke fakultetets økonomi. Det avsettes strategiske midler i LTP på fakultetsnivå for strategisk arbeide med studieporteføljen.

Fakultetet har forpliktelser til tidligere beslutninger og skal ila LTP-perioden ha etablert en drifts- og organisasjonsmodell for Senter for Ledertrening på Rena. Det er en forutsetning at senteret får en høy grad av eksternfinansiering og evner å utnytte et kommersielt potensial. Videre arbeider fakultetet med utredning og beslutninger knyttet til Internasjonal akkreditering. Et akkrediteringsarbeid vil pågå over flere år og for å lykkes er fakultetet avhengig av interesse og eierskap fra de som er berørt av akkrediteringen (fra ledere til enkeltmedarbeidere) og at organisasjonen evner å jobbe systematisk og står i prosessen over mange år. Det er også helt sentralt at institusjonsnivået og høgskolestyret støttet opp om prosessen.

Forventede resultater er avhengig av at man når planlagt aktivitetsnivå, at prosjektene har god forankring i fagmiljøene, og at fakultetet lykkes i et konkurranse-/anbudsmarked. Risiko er knyttet til kompetansenivå,

tilsagn på eksternfinansierte prosjekter samt gjennomstrømming i utdanningene. Dette er områder fakultetet jobber med. Det er planlagt en betydelig økning av inntekter fra eksternfinansiert virksomhet. Etablering av Forskningssenter for bærekraft og digitalisering (CREDS), samt økt satsing på forskningsstøtte og utvikling av forskergruppene og forskningskultur underbygger dette. Samtidig er målet at mye av veksten skal komme innen EU- og NFR-finansierte prosjekter, som har en kostnadsside som fakultetet ser kan påvirke resultatet. Det blir viktig å jobbe med dette inn mot budsjettprosessen 2024.

Økonomisk risiko
Fakultetet anser den økonomiske risikoen på kort sikt som lav til moderat. På lengre sikt og spesielt etter gjeldende langtidsperiode vurderes risikoen å øke. Fakultetet har iverksatt en rekke tiltak for å redusere risiko, og planlegger for ytterligere kostnadsreduserende tiltak.

Fakultetet er avhengig av stabile og forutsigbare rammebetingelser og prosesser, grunnet satsingene fakultet har og planlegger iverksatt.

3.5 Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi

Fakultetet består av to institutt, TV-skolen på Lillehammer, og Spillskolen på Hamar, samt felles fakultetsadministrasjon som er fordelt på begge studiesteder. Fakultetet har felles prodekan for FoU/KU med Dnf.

Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi (AMEK) tilbyr praksisrettede utdanninger i TV-produksjon, AR og VR, samt animasjon og spillteknologi. Fakultetet tilbyr i hovedsak bachelorutdanning, og er med i et felles Ph.d.-program med Dnf. Følgende BA-studier tilbys; Animasjon og digital kunst, Spillteknologi og simulering, TV-regi, TV-ledelse og TV-tekniske fagfunksjoner. Fakultetet tilbyr også 1-årig videreutdanning i AR og VR, samt deltidsstudier i filmmusikk-komposisjon.

Fakultetet har høy kompetanse i audiovisuelle medier og har et godt samarbeid med TV-, spill- og filmbransjen. De ansatte driver forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og annen utviklingsvirksomhet innen audiovisuell produksjon og kreativ teknologi.

Sammen har AMEK og Dnf fagområder og -miljø som gir HINN unike faglige fortrinn og muligheter sammenlignet med andre utdanningsinstitusjoner i Norge.

Fakultetet anbefaler og legger til grunn i sin langtidsplan at styret ved HINN vedtar en fusjon mellom de to fakultetene, Den Norske Filmskolen og AMEK, fra 01.01.24. Det pågår en prosess for å drøfte samarbeidsmuligheter og fremtidig organisering våren 2023, med beslutning forventet i september 2023. Fakultetet kan videreføres alene, men da vil økonomien være sårbar, og de potensielle mulighetene for nyutvikling og styrking av fagmiljøene og studiene vil ikke bli utnyttet.

Budsjettert kapitalutvikling og årsverk/kompetanse

Som det framgår av tabell 19 vil fakultetet redusere sin kapital med til sammen kr 1,8 mill. i LTP-perioden. Kapitalbruken er dermed innenfor rammen av hva fakultetet disponerer av kapital i Note 15, jf. tabell 20.

Tabell 19: Budsjettert resultat.

AMEK	Regnskap 2022	Budsjett 2023	LTP 2024	LTP 2025	LTP 2026
Fordelt bevilgning	63 167	68 883	68 153	67 526	67 191
RNB 2023*			1 276	1 276	1 276
Pris- og lønnsjustering 2023*			- 951	- 973	- 974
Andre inntekter	6 299	5 638	5 938	6 038	6 138
Investeringer	- 7 299	- 3 000	- 3 000	- 3 000	- 3 000
Lønnskostnader	- 59 011	- 65 674	- 65 374	- 64 474	- 64 574
Andre driftskostnader	- 9 803	- 7 879	- 5 717	- 7 279	- 7 279
Budsjettert resultat	**- 6 648**	**- 2 032**	**325**	**- 886**	**- 1 222**
Herav budsjettert resultat BFV	- 6 651	- 2 171	325	- 886	- 1 222
Herav budsjettert resultat BOA	4	139			
Bruk av kapital N15, del III	- 42				
Budsjettert kapitalbruk	**- 6 689**	**- 2 032**	**325**	**- 886**	**- 1 222**

Tall i 1 000,-

Tabellen nedenfor viser den totale kapitalbeholdningen til fakultetet ved inngangen til 2023, og den planlagte kapitalutviklingen i perioden. Fakultetet vil ha en kapitalavsetning på kr 5,6 mill. ved utgangen av 2026.

Tabell 20: Budsjettert kapitalutvikling

AMEK	***IB 2023***			**Budsjettert kapitalutvikling**			
Avdetning	**Note 15**	**Note 8**	**Prognose 2023**	**LTP 2024**	**LTP 2025**	**LTP 2026**	**UB LTP**
Fakultetskapital	6 880		54	325	- 886	- 1 222	5 150
Note 8 AMEK		366	139				505
Suppl.tild. Lønn til studenter	104		- 104				
Sum	**6 984**	**366**	**89**	**325**	**- 886**	**- 1 222**	**5 655**

Tall i 1 000,-

Tabellen nedenfor viser at antall årsverk går noe ned i perioden. Det er planlagt med en økning i førstekompetanseandelen i perioden, og fakultetet har som mål at andelen i 2026 er på 75,1 prosent.

Tabell 21: Budsjettert årsverksutvikling og planlagt førstekompetanseandel for perioden 2024-2026

Bemanning	**okt.22**	**B2023**	**LTP 2024**	**LTP 2025**	**LTP 2026**
Antall faglige årsverk	41,0	43,6	42,6	42,6	42,6
Antall andre årsverk	21,2	21,9	21,1	21,1	21,1
Antall stipendiater	2,0	1,5	1,5	1,5	0,5
Antall årsverk totalt	64,2	67,0	65,2	65,2	63,7
Antall førstestillinger	26,5	29,0	31,0	32,0	32,0
Andel førstestillinger	64,6 %	66,5 %	72,8 %	75,1 %	75,1 %

Mål og tiltak i perioden

Under presenteres først fakultetets tiltak knyttet til de ulike styringsparameterne i utviklingsavtalen. Deretter presenteres tiltakene knyttet til de fire fremtidsbildene fra høgskolens strategi.

Utviklingsavtale - målområder	Styringsparametere	**Tiltak i langtidsplanperioden**
Åpen, nyskapende og relevant forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet (1)	• Videreutvikle forsknings- og KU-aktivitet av høy internasjonal kvalitet i samspill med samfunns- og arbeidsliv.	• Styrke kobling mellom FoU, KU og utdanning i et felles fagmiljø med de faglig ansatte ved Dnf. Initiere felles vurderingsstrukturer for KU ved HINN. • Etablere flere tverrfaglige forskningsgrupper på tvers mellom de tre skolene (Film, TV og Spill) med ansvar for å dele forskningsresultater lokalt og nasjonalt. • Stimulere til økt internasjonalt forskningssamarbeid og mobilitet. • Trekke studenter i større grad inn i forskning, og fagansatte benytter studentprosjekt som empiri for egen forskning og KU.
	• Styrke arbeidet for åpen forskning.	• Tilrettelegge for at all FoU skal være åpen.
	• Vitenskapelig ansatte og studenter tar aktivt del i samfunnsdebatten	• Fagmiljøene ved AMEK og Dnf må synliggjøres som det nasjonale kompetansesenter for audiovisuelle fag.

		• Kartlegge og synliggjøre medarbeidernes kompetanse • Skape egne plattformer for formidling som f.eks. podcast, antologier m.m.
Forskningsbaserte profesjons- og yrkesrettede utdanninger med høy utdanningskvalitet (2)	• Legge til rette for et bredt studentengasjement.	• Sammen med Dnf dele erfaringer og skape en deltakende studentkultur • Videreutvikle en kultur for nærhet til studentene, gjennom undervisning og veiledning der studentenes behov står i fokus • Studentinvolvering sikres ved representasjon i fakultetsråd og aktive SPU med god saksflyt mellom studenter og fakultets- og instituttledelse, og bruk av allmøter der det er hensiktsmessig, både for deling av informasjon og innhenting av innspill. • Samarbeide med studenttjenesten for å styrke opplæringsprogrammet for tillitsvalgte
	• Fremme et globalt og interkulturelt perspektiv gjennom internasjonal mobilitet og samhandling.	• Styrke internasjonale nettverk med forpliktende samarbeid og avtaler sammen med Dnf. • Fortsette arbeidet med å tilrettelegge for internasjonal mobilitet for lærere, forskere og studenter. • Synliggjøre internasjonale perspektiv og bærekraft i utdanning og forskning, samt øke fokus på flerkulturelle perspektiv. • Ta initiativ til et samarbeid med likeartede, internasjonale utdanningsinstitusjoner om utarbeidelse av et felles kriteriesett for benchmarking.
	• Utvikle fremragende og innovative profesjons- og yrkesrettede utdanninger som svarer på morgendagens kompetanse- og kapasitetsbehov i helse-, omsorgs- og utdanningssektoren.	• Utvikle relevante studietilbud med utgangspunkt i fagområdene ved AMEK og Dnf, forutsatt økonomisk bærekraft • Utvikling av BA i AI[13]/ML[14] og BA i SoMe[15] • Etablering av MA innenfor spillutvikling og XR[16] med et kunstnerisk fokus • Bygge mobilitet og utrede mulighet for felles internasjonalt studieprogram sammen med Rennes 2 og Limerick i tilknytning til EMERGE-alliansen (Spillskolen) med et særskilt fokus på infrastruktur og grønn mobilitet • Utrede mulighet for felles internasjonalt masterprogram i samarbeid med DNF og relevante internasjonale aktører

[13] Artificial intelligence
[14] Maskinlæring
[15] Sosiale medier
[16] Extended reality

	• Styrke utviklingen av fremtidige fortellere gjennom forskning, utdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid innen film, TV og spill.	• Sammen med Dnfs fagmiljø vil vi drive med systematisk kartlegging av samfunns- og bransjebehov i arbeidet med strategisk studieporteføljе. • Etablere egne fora for å dele FoU og KU-arbeid med studentene. • Etablere tverrfaglige forskergrupper med ansvar for å dele resultat med kolleger lokalt og nasjonalt. • Bidra regionalt, nasjonalt og internasjonalt med kompetanseutvikling innen våre fagområder. • Ta initiativ til et senter for audiovisuell formidling for hele HiNN
Pådriver for livslang læring (3)	• Videreutvikle konsepter for livslang læring av høy kvalitet i samspill med samfunns- og arbeidsliv.	• Evaluere og videreutvikle EVU-satsningen i samarbeid med Dnf og SELL • Bygge opp EVU med relevante samarbeidspartnere
	• Utvikle fleksibel utdanning på emne og delemnenivå (micro credentials).	• Studieporteføljeutvikling involverer planer for fleksible utdanninger. • Utvikle emne(r) for EVU på forståelse av spillutvikling, spilling og spillindustri
En regional kraft i Innlandet, og nasjonal bidragsyter i en internasjonal kontekst (4)	• Styrke kontakten med samfunns- og arbeidsliv gjennom videreutvikling av regionale og nasjonale nettverk og internasjonale nettverk og samarbeidspartnere.	• AMEK og DnF styrker internasjonale samarbeid og deler aktivt nettverk, kompetanse og aktiviteter med lokale, regionale og nasjonale samarbeidsaktører. • Undervisningen ved TV-skolen skal sikres relevans gjennom systematisk kontakt og samarbeid med publisister, mediehus og produksjonsselskaper internasjonalt, nasjonalt og regionalt • Spillskolen initierer etablering av et nasjonalt bransjeråd for spillutvikling og nasjonalt fagråd for spillutviklingsutdanninger. • AMEK arbeider for felles lokaliteter for TV- og filmutdanningene på Lillehammer, og for at Spillskolen inntar en sentral rolle i Science Park på Hamar. • Spillskolen skal bidra til å bygge opp en velfungerende inkubator for spillutviklere i regionen, i samarbeid med relevante aktører.
	• Videreutvikle fysisk og teknisk infrastruktur som legger til rette for at fremtidsrettet utdanning, innovasjon og forskning skapes sammen med samfunns- og arbeidsliv.	• AMEK ferdigstiller fiberbasert produksjonsnettverk mellom spesialrommene på Lillehammer og Hamar, og tilrettelegger for å gjøre disse tilgjengelig for interne og eksterne samarbeidspartnere. • AMEK vil i samarbeid med Dnf videreutvikle felles infrastruktur og tjenester for undervisnings- og

		forskningsaktivitet, og vil sikre fremdrift i dette arbeidet gjennom en felles stilling innen IT-teknikk og tettere samarbeid med IT-avdelingen. • Arbeide aktivt for å ha en utstyrsportefølje som holder tritt med teknologisk utvikling i våre fagområder • AMEK er aktiv innen studiestedsutvikling på begge studiesteder. AMEK samarbeider med Dnf om midlertidige tiltak for arealutnyttelse frem til nytt campus står klart i Lillehammer
	• Sammen med partnere øke kompetansen og formidlingen om bærekraftige lokalsamfunn.	• AMEK og Dnf videreutvikler eksterne samarbeid med bærekraftperspektiv, og bidrar med gjensidig kompetanseutvikling i regionen.

Framtidsbilder	Tiltak i langtidsplanperioden
REGIONAL KRAFT OG NASJONAL BIDRAGSYTER I EN INTERNASJONAL KONTEKST	• Fagmiljøene ved AMEK og Dnf jobber aktivt for å bli et sterkt felles fakultet som bygger profil for det fremtidige universitetet. Fakultetene er naturlige kompetansesenter for audiovisuelle fag i Norge og er ledende i Norden • Undervisningen skal sikres relevans gjennom systematisk kontakt og samarbeid med bransjen internasjonalt, nasjonalt og regionalt • Spillskolen initierer etablering av et nasjonalt bransjeråd for spillutvikling og nasjonalt fagråd for spillutviklingsutdanninger. • Spillskolen arbeider for å innta en sentral rolle i Science Park med felles studioer på Hamar og bidra til å bygge opp en robust spill- og teknologiklynge (AI, ML, XR) i regionen i samarbeid med HINN, offentlig og privat sektor. • Ta initiativ til å arbeide med en markedsføringsstrategi for rekruttering (studenter og ansatte) og synliggjøring nasjonalt og i Europa via web og SoMe
FORSKNINGSBASERT UTDANNING FOR HELE LIVET	• Systematisk kartlegging av samfunns- og bransjebehov i arbeidet med strategisk studieportefølje. (2) • Styrke koblingene mellom forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid (KU) og utdanning i alle ledd, gjennom å trekke studenter større grad inn i forskning. Og at fagansatte benytter studentprosjekter som empiri for egen forskning og KU. (1) • Styrke undervisningsledelse, pedagogisk utviklingsarbeid og –kompetanse gjennom kursvirksomhet, deltakelse i førstelektorprogram, etablering av fora for kollegaveiledning.
ÅPEN, NYSKAPENDE OG RELEVANT FORSKNING OG KUNSTNERISK UTVIKLINGSARBEID	• Fagmiljøene ved AMEK og Dnf skal utvikle en forskningskultur som preges av åpenhet, nysgjerrighet og vilje til nyskapning og risiko • Etablere tverrfaglige forskningsgrupper, hvor de også får ansvar for å dele forskningsresultater med kollegiet lokalt og nasjonalt. (2)

	• Inkludere AMEKs fagområder og stipendiater i Dnfs kunstneriske ph.d., samt HINNs øvrige ph.d.-program. • Initiere felles vurderingsstrukturer for KU ved HINN. (1) • Stimulere til økt FoU/KU-aktivitet gjennom seminarvirksomhet og arrangementer.
INN - KUNNSKAPSKULTUR, MEDARBEIDERSKAP OG LÆRENDE ORGANISASJON	• Bidra til en god lærings- og delingskultur, med fokus på "best practice", og dele suksesshistorier internt og eksternt • Bidra til tverrfakultært utdannings- og forskningssamarbeid på HINN. Etablere stabile mentorordninger for FoU, KU og pedagogisk utvikling.

Risikovurdering

Risiko for manglende måloppnåelse

De eksterne risikoene er knyttet til usikkerhet omkring finansiering av kostbare utdanningsløp, endringer i markedet og konkurranse med andre utdanningsinstitusjoner nasjonalt og internasjonalt.

En intern risiko for videreutvikling vil være opprettholdelse av to separate fakulteter ved HINN som delvis overlapper og konkurrerer om de samme kompetanser, medarbeidere, ressurser og studenter. Dagens situasjon er kontraproduktiv, og utnytter ikke ressursene. En mangel på beslutning vil demotivere ansatte ved AMEK som i en årrekke har jobbet for samarbeid, og for å samle krefter. Utfallet av det pågående arbeid for å finne fremtidig modell for samarbeid og organisering mellom AMEK og DnF vil påvirke fakultets resultater.

Mediefeltet er i konstant utvikling og våre konkurrenter på utdanningssiden jobber med utvikling av nye studietilbud og kan ofte tilby nye moderne lokaler. Fakultetet har liten egenkapital, og mangler finansiering til nyutvikling. Det kan redusere mulighet for nødvendig nyskapning og konkurransekraft.

Videre vil det være sentralt at det tas beslutninger om langsiktige utbyggingsplaner for Campus på Lillehammer og Hamar. Avklaring vil gi en retning for arbeidet, som nå preges litt av midlertidighet og avventning. AMEK ønsker en felles Campus med Dnf i Lillehammer, og fakultetet ønsker å flytte med inn i Science Park i Hamar.

Det er en risiko hvis AMEK ikke deltar i Science Park. Fakultetet vil miste verdifull tilgang til samarbeidspartnere og forskningsressurser, samt finansielle midler, videre er det risiko for at andre utdanningsinstitusjoner og fagmiljøer kan ta plassen istedenfor.

En annen risiko er dersom den planlagte mastergraden på Spillskolen ikke blir etablert. Både for nasjonalt og internasjonalt samarbeid er denne mastergraden viktig. Den er også viktig for å være bidragsyter til kompetanseheving i regionen. Uten en mastergrad vil andre institusjoner kunne ta over den posisjonen AMEK har i dag. AMEK er kjent med at andre jobber med etablering av konkurrende tilbud.

Fakultetet har liten administrasjon, og har stor sårbarhet for fravær og ved rekruttering av spesialkompetanse. En samlet administrativ og teknisk organisering av AMEK og Dnf vil minske denne risikoen.

Økonomisk risiko

Konkurransen om studentene er stor. Ungdomskullene blir mindre, og det er færre som har tatt mediefag på videregående, så AMEK og HINN er avhengig av et godt og attraktivt studietilbud, god søknadsmengde

med kvalifiserte studenter. Dersom det rekrutteres færre studenter til de utdanninger som fakultetet tilbyr, så vil det på sikt gi konsekvenser for fremtidig studiepoeng- og kandidatproduksjon. Med få og små studietilbud er vi sårbare.

Fakultet har, og vil også i langtidsperioden, bruke oppspart fakultetskapital. Det blir derfor viktig for fakultetet å øke eksterne inntekter og i dette arbeidet er det en økonomisk risiko. AMEK har et potensiale både innenfor FoU/KU, EFV og EVU, men det er en risiko knyttet til å vokse i det tempoet som trengs for å ta en solid posisjon i markedet. I langtidsbudsjettet forutsettes det en liten økning i de eksterne inntektene sammenlignet med B2023.

Fakultet er opptatt av den pågående politiske diskusjon om endringer i finansieringsmodell for høyere utdanning. For et fakultet som har utdanning i kategorier A og B vil endringer eller reduksjon av finansiering av disse kunne innebære en stor økonomisk risiko.

3.6 Den norske filmskolen

Den norske filmskolen har nasjonalt ansvar for å drive filmutdanning på høyeste kunstfaglige nivå. Skolen er 25 år gammel og har siden oppstarten uteksaminert over 350 filmskolestudenter som i dag dominerer det norske filmfeltet. Forskning ved fakultetet skjer primært som kunstnerisk utviklingsarbeid, ofte i nært samarbeid med filmfeltet.

Filmskolen har to studiesteder, ett på Lillehammer og ett i Oslo. Fakultetet tilbyr tre kunstfaglige studieprogram, bachelor og master i film og beslektede audiovisuelle kunstformer og Ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid i film og audiovisuelle kunstformer.

HINNs etter- og videreutdannings-tilbud til film-, tv- og spillbransjen inkluderer kurs, workshops og seminarer med base i studiestedet i Oslo.

Det arbeides med en revisjon av studieplanene på bachelor og master, med mål om å skape et sammenhengende løp og en helhetlig skole, ettersom masteren per i dag er erfaringsbasert og derfor ikke tilbyr direkte progresjon fra bachelornivået. Filmskolen arbeider mot en samlokalisering som en del av prosessen mot en helhetlig skole og på denne måten skape tette relasjoner mellom alle tre studieprogram.

Utredning om et tettere samarbeid med AMEK sammenfaller også med revisjonsarbeidet og nye muligheter vil kunne oppstå som følge av dette. Disse inkluderer nye felles studieprogram, en videreutviklet, felles EVU-portefølje og en strategi for hvordan bygge status som premissleverandør innen audiovisuell utdanning nasjonalt. Prosessen er i gang både blant ansatte, studenter og i dialog med filmfeltet, gjennom representasjon i fakultetsrådet.

Den norske filmskolen skal opprettholde en dynamisk og ledende posisjon innen nasjonal og internasjonal filmutdanning og har med sitt unike oppdrag en ambisjon om å drive den fremtidige utviklingen av et stadig voksende fagfelt.

Budsjettert kapitalutvikling og årsverk/kompetanse

Som det framgår av tabell 22 vil fakultetet tilføre kapital med til sammen kr 20 mill. i LTP-perioden. Av dette utgjør kr. 18,3 mill. periodisering av produksjonsinntekter som følge av at fakultetet kun har studentopptak annethvert år, ref. linjen *Bruk av utsatt produksjonsinntekt* i tabell 22. Korrigert for dette tilfører fakultetet kr. 1,7 mill. i kapital. Kapitalbruken er dermed innenfor rammen av hva fakultetet disponerer av kapital i Note 15, jf. tabell 23. Fakultetet forutsetter en midlertidig bevilgningsendring i 2026. Dette er knyttet til en endring av eksamenspraksis på BFA. Fra 2024 vil det bli årlige eksamener på BFA (første gang våren 2024), mens det tidligere kun var en avsluttende eksamen på tredje året (siste gang våren 2024).

I langtidsplanen legger fakultetet til grunn en videreføring av Ph.d.-programmet i samarbeid med UiT og HiØ.

Tabell 22: Budsjettert resultat.

DNF	Regnskap 2022	Budsjett 2023	LTP 2024	LTP 2025	LTP 2026
Fordelt bevilgning	65 055	33 131	62 509	33 249	66 816
RNB 2023*			747	747	747
Pris- og lønnsjustering 2023*			- 696	- 744	- 746
Andre inntekter	4 140	2 633	2 819	3 005	3 005
Investeringer	-2 841	- 3 000	- 3 000	- 1 500	- 1 500
Lønnskostnader	-38 941	- 38 750	- 39 560	- 40 170	- 40 170
Andre driftskostnader	-11 852	- 9 440	- 6 071	- 9 646	- 9 770
Budsjettert resultat	**15 561**	**- 15 426**	**16 748**	**- 15 059**	**18 382**
Herav budsjettert resultat BFV	**730**	**211**	1 381	3	377
Herav budsjettert resultat BOA					
Utsatt bevilgning Note 15, del 1 (Dnf)	14 831	-15 637	15 367	-15 062	18 005
Bruk av kapital N15, del III					
Budsjettert kapitalendring	**15 561**	**- 15 426**	**16 748**	**- 15 059**	**18 382**

Tall i 1 000,-

Dnf har hovedsakelig produksjonsinntekter i partallsår. Produksjonssvingningene ved Dnf er justert som endret bevilgning mellom årene ved at 50 % av produksjonsinntekten benyttes i påfølgende år. Altså vil forventet kapitalbruk mellom årene justeres med avsetninger, men det vil ikke påvirke total bruk av kapital i et toårs-perspektiv.

Tabellen nedenfor viser den totale kapitalbeholdningen til fakultetet ved inngangen til 2023, og den planlagte kapitalutviklingen i perioden. Fakultetet vil ha en kapitalavsetning på kr 20,5 mill. ved utgangen av 2026, hvorav kr 19,2 mill. er utsatt bevilgning.

Tabell 23: Budsjettert kapitalutvikling

DNF	*IB 2023*			Budsjettert kapitalutvikling			
Avsetning	**Note 15**	**Note 8**	**Prognose 2023**	**LTP 2024**	**LTP 2025**	**LTP 2026**	**UB LTP**
Fakultetskapital	-1 734		1 270	1 381	3	377	1 297
Utsatt bevilgning	16 554		- 15 637	15 367	- 15 062	18 005	19 227
Sum	**14 820**		**- 14 367**	**16 748**	**-15 059**	**18 382**	**20 524**

Tall i 1 000,-

Tabellen nedenfor viser at antall årsverk er forholdsvis stabil i perioden. Det er planlagt med en økning i førstekompetanseandelen i perioden, og fakultetet har som mål at andelen i 2026 er på 88,4 prosent.

Tabell 24: Budsjettert årsverksutvikling og planlagt førstekompetanseandel for perioden 2024-2026

Bemanning	okt.22	B2023	LTP 2024	LTP 2025	LTP 2026
Antall faglige årsverk	15,6	15,5	15,5	15,5	15,5
Antall andre årsverk	19,2	19,7	20,5	20,5	20,5
Antall stipendiater	1,7	1,8	2,5	2,5	1,0
Antall årsverk totalt	36,5	37,0	38,5	38,5	37,0
Antall førstestillinger	13,2	13,7	13,7	13,7	13,7
Andel førstestillinger	84,6 %	88,4 %	88,4 %	88,4 %	88,4 %

Mål og tiltak i perioden

Under presenteres først fakultetets tiltak knyttet til de ulike styringsparameterne i utviklingsavtalen. Deretter presenteres tiltakene knyttet til de fire fremtidsbildene fra høgskolens strategi.

Utviklingsavtale - målområder	Styringsparametere	**Tiltak i langtidsplanperioden**
Åpen, nyskapende og relevant forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet	• Videreutvikle forsknings- og KU-aktivitet av høy internasjonal kvalitet i samspill med samfunns- og arbeidsliv.	• Sikre at HINNs felles doktorgrad innen film og beslektede audiovisuelle kunstformer blir en suksess i samarbeid med AMEK! • Utforske mulighet for eksternfinansierte stipendiatstillinger.
	• Styrke arbeidet for åpen forskning.	• Delta aktivt i UHRs strategiske fag-gruppers arbeid med etablering av nye praksiser for publisering og registrering av KU.
	• Vitenskapelig ansatte og studenter tar aktivt del i samfunnsdebatten	• Videreutvikle Dnfs kommunikasjonsstrategi i samarbeid med HINNs kommunikasjonsavdeling.
Forskningsbaserte profesjons- og yrkesrettede utdanninger med høy utdanningskvalitet	• Legge til rette for et bredt studentengasjement.	• Etablere møtepunkter og formalisere reelle samarbeidsmuligheter for studenter på tvers av HINNs audiovisuelle utdanningsmiljøer. • Involvere alumni og filmfeltet i utvikling av skolens studietilbud. • Dnf har aktiv studentinvolvering i fakultetsråd og studentene oppfordres til deltakelse i StINN. • Etablere studieprogramutvalg på bachelor- og masternivå.
	• Fremme et globalt og interkulturelt perspektiv gjennom internasjonal mobilitet og samhandling.	• Etablere flere internasjonale samarbeid for KU og utveksling.
	• Utvikle fremragende og innovative profesjons- og yrkesrettede utdanninger som svarer på morgendagens kompetanse- og kapasitetsbehov i helse-, omsorgs- og utdanningssektoren.	
	• Styrke utviklingen av fremtidige fortellere gjennom forskning, utdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid innen film, TV og spill.	• Oppsøke nasjonale kunstfaglige og internasjonale filmfaglige samarbeid for videreutvikling av pedagogisk kompetansetilbud. • Videreutvikle samarbeid med AMEK med spesielt fokus på overlappende områder med dokumentar og spill.

		• Undersøke muligheter for samarbeid med flere fagmiljø ved HINN innenfor kreative industrier og kulturell næring.
Pådriver for livslang læring	• Videreutvikle konsepter for livslang læring av høy kvalitet i samspill med samfunns- og arbeidsliv.	• Evaluere pilotsatsningen innenfor EVU og utvide kurstilbudet. • Skape muligheter for utdanningstilbud i samarbeid med AMEK innen produksjons/tekniske områder.
	• Utvikle fleksibel utdanning på emne og delemnenivå (micro credentials).	• Evaluere sommer-forskolen som vi har bidratt til med såkornmidler for å få mer mangfoldig studentgruppe, og videreutvikle det som har suksess.
En regional kraft i Innlandet, og nasjonal bidragsyter i en internasjonal kontekst	• Styrke kontakten med samfunns- og arbeidsliv gjennom videreutvikling av regionale og nasjonale nettverk og internasjonale nettverk og samarbeidspartnere.	• Styrke samarbeidet med Innlandet fylkeskommune. • Utrede mulighet for å etablere en forskole i samarbeid med AMEK og med regionale filmsentre.
	• Videreutvikle fysisk og teknisk infrastruktur som legger til rette for at fremtidsrettet utdanning, innovasjon og forskning skapes sammen med samfunns- og arbeidsliv.	IA
	• Sammen med partnere øke kompetansen og formidlingen om bærekraftige lokalsamfunn.	IA

Framtidsbilder	Tiltak i langtidsplanperioden
REGIONAL KRAFT OG NASJONAL BIDRAGSYTER I EN INTERNASJONAL KONTEKST	• Rekruttere doktorgradskandidater med erfaringsbakgrunn fra det profesjonelle filmfeltet, nasjonalt og internasjonalt. • Revidere og lansere BFA / MFA / ph.d. for å skape sammenhengende progresjon og tettere integrert studie-, forsknings- og fagmiljø som er rettet mot fremtidig utvikling av norsk film i internasjonal kontekst. • Avklare fremtiden for EVU (samarbeid med AMEK og SELL), herunder finansiering. • Videreutvikle relasjon til Innlandet fylkeskommune rundt satsing på immersive fortellinger.
FORSKNINGSBASERT UTDANNING FOR HELE LIVET	• Utvikle internasjonale tiltak og samarbeid på doktorgradsnivå rettet mot kunstnerisk utviklingsarbeid i film. • Integrere doktorgradskandidatene i fagmiljøet og bruke deres undervisningsplikt som middel til å styrke sammenheng mellom kunstnerisk utviklingsarbeid og utdanning på alle nivåer.

	• Tilrettelegge for at ansatte kan delta i kunstnerisk produksjon gjennom deltagelse i eksternt produserte og finansierte filmprosjekt o.l. • Revidering av master og videre endelig revisjon av bachelor.
ÅPEN, NYSKAPENDE OG RELEVANT FORSKNING OG KUNSTNERISK UTVIKLINGSARBEID	• Utvikle forskerutdanning i kunstnerisk utviklingsarbeid, først innenfor FILMART og senere gjennom fellesgrad, med vekt på faglig kvalitet og gode rutiner i forhold til rekruttering, gjennomføring, sluttbedømming og gjennomstrømming. • Etablere flere samarbeid med AMEK om kunstnerisk utviklingsarbeid og forskerutdanning innen kunstnerisk utviklingsarbeid. • Bidra til videre utvikling av Nasjonal forskerskole for kunstnerisk utviklingsarbeid og andre nasjonale tiltak for utvikling av kunstnerisk utviklingsarbeid. • Styrke kompetanse innen kunstnerisk utviklingsarbeid gjennom vekt på forskergrupper relatert til film og kunstnerisk utviklingsarbeid, og gjennom systematisk arbeid. med kompetanseopprykk og nyrekruttering. • Sikre at all dokumentasjon og refleksjon fra kunstnerisk utviklingsarbeid (eksposisjoner) er åpent tilgjengelig (Open Access), og utvikle Research Catalogue som institusjonsarkiv for kunstnerisk utviklingsarbeid.
INN - KUNNSKAPSKULTUR, MEDARBEIDERSKAP OG LÆRENDE ORGANISASJON	• Styrke fagansattes pedagogiske kompetanse både gjennom formell kursing og etablering av «peer groups», fadderordninger og arenaer for pedagogisk erfaringsutveksling. • Etablere gode karriereveier for opprykk på kunstfaglig grunnlag blant fagmiljøet på Filmskolen. • Skape muligheter for at TA-ansatte på Filmskolen deltar i KU-prosjekt.

Risikovurdering

Risiko for manglende måloppnåelse

De eksterne risikoene er knyttet til usikkerhet omkring finansiering av kostbare utdanningsløp, endringer i markedet og konkurranse med andre utdanningsinstitusjoner nasjonalt og internasjonalt.

Det pågår en prosess våren 2023, for å drøfte samarbeidsmuligheter og fremtidig organisering med AMEK, med beslutning forventet i september 2023. Sammenslåing er en reell mulighet, men det er ikke tvil om at både dekanat og fakultetsråd ser det som en risiko for filmskolens autonomi om skolen mister en direkte dialog mellom skolens ledelse og rektor ved HINN. Det er ønskelig at kunstfaglig kompetanse fortsatt er representert i rektors ledergruppe. Undervisningen på Filmskolen baseres på små studentgrupper og tett oppfølging fra fagansatte, det er klart at det ses på som en risiko for skolens identitet og status om denne undervisningsformen ikke kan videreføres som resultat av sammenslåing.

Det må allikevel understrekes at det er et sterkt ønske om et tettere samarbeid med AMEK, og man opplever at en forutsetning for dette er at det tas en beslutning om samlokalisering og om langsiktige utbyggingsplaner for Campus.

Fakultetet ser en risiko innen ph.d. dersom de ikke klarer å inngå fellesgrad, om de ikke klarer å ha mange nok stipendiater eller på annen måte ikke får etablert ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid som dekker filmfeltet. Denne risiko er både for KU og fagmiljøet på Filmskolen, men også i et nasjonalt perspektiv kan filmkunsten bli stående uten et 3. syklus alternativ som vil sette norsk film tilbake i forhold til våre naboland.

Strategiske midler til tekniske investeringer er tildelt t.o.m. 2024 gjennom midlertidige strategiske midler knyttet til studieplasser fra corona-pandemien. Dnf ser det som en risiko å holde tritt med den teknologiske utviklingen og tilby utdanning på høyeste nivå, som blant annet innebærer det siste innen teknisk utstyr. Fakultetet ser at et redusert nivå ikke vil kunne tilfredsstille de krav som forventes til en nasjonal eliteutdannelse.

Revisjon av studieprogrammene inkluderer bl.a. innføring av utveksling og internasjonalisering. Dette fordrer at vi kan bygge kompetansen internt, og i tett samarbeid med Internasjonalt kontor. Fakultetet ser at det er en risiko dersom det ikke er nok støtte å hente fra sentralt hold.
Fakultetet ønsker å opprettholde opptak hvert annet år for å unngå den risiko det er å miste studiekvalitet og status p.g.a. plassmangel, logistikkutfordringer og mangel på basisfinansiering. KVU tar ikke hensyn til flere kull med BFA-studenter, i tillegg til at MFA flytter til Lillehammer, samtidig som stipendiatene skal integreres inn i utdanningsmiljøet.

Det ligger en risiko i at fakultetets revideringsplaner ikke godkjennes og at Dnf dermed ikke får gjennomført en robust progresjonsmodell som knytter sammen BFA og MFA programmene.

Fakultetet er sitt nasjonale ansvar bevisst og jobber aktivt med å øke mangfoldet i studentgruppen. Det er en risiko dersom man ikke lykkes i dette arbeidet.

Økonomisk risiko

Den økonomiske situasjonen for fakultetet er fortsatt krevende, og i løpet av LTP-perioden vil fakultetet ha en positiv fakultetskapital. Fakultetet ser at det vil bli krevende ved manglende tildeling av strategiske midler, spesielt til Ph.d., men også til investeringer av teknisk utstyr og infrastruktur.

Det er fortsatt viktig for filmskolen at arbeidet med å skaffe basisfinansiering for de resterende studieplassene på master fortsetter inntil studiet er fullfinansiert.

Det er knyttet stor spenning rundt arbeidet med ny finansieringsmodell for høyere utdanning. Fakultetets utdanninger har finansieringskategori A og en reduksjon i finansieringen vil innebære en stor økonomisk risiko.

Det arbeides med å skaffe eksterne inntekter, men rent kunstfaglig er det få steder å søke og relativt begrenset med midler å hente. Fakultetet har derfor ikke lagt inn noen økning i perioden.

3.7 Fellestjenester og felleskostnader (høgskoleadministrasjonen)

Fellestjenestene er en viktig oppgave i flercampusorganisasjonen med tanke på koordinering og kvalitetssikring av administrative tjenester, og skal være en støttefunksjon for utvikling og drift av fakultetenes kjernevirksomhet.

Antall studenter og aktivitet påvirker institusjonsnivåets budsjett direkte gjennom lineære kostnader, som programvarelisenser og databaser, eller trappetrinnskostnader som lønns- og husleiekostnader. Som en konsekvens av aktivitetsøkning har felleskostnadene som institusjonsnivået bærer økt de senere årene gjennom behov for å oppgradere infrastruktur i form av areal, og tilrettelegge for en IT-standard som håndterer det økende antall studenter og ansatte. I sektoren er det nå en trend hvor man går fra enkeltinvesteringer i IT-systemer til årlige tjenesteavgifter.

Institusjonsnivåets budsjett kan deles inn i strategiske satsinger, felleskostnader og støttetjenester. Felleskostnader for høgskolen er uavhengig av høgskoleadministrasjonens drift. I felleskostnadene inngår for eksempel husleie, energikostnader, inventar, lisenskostnader, avgifter til fagsystemer, nettverk, hardware og AV-utstyr, støtte til studentsamfunn, samskipnaden, Høgskolestiftelsen i Kongsvinger, databaser, programvare, bøker og tidsskrifter. Med støttetjenester menes lønns- og driftskostnader knyttet til de ansatte i høgskoleadministrasjonen. I lønnskostnadene inngår ansatte med funksjoner innen dokumentasjon- og informasjonsforvaltning, lønn, HR, innkjøp, regnskap og økonomistyring, kommunikasjon og markedsføring, eiendom og drift, sentralbord, studie- og forskningsadministrasjon, opptak og internasjonalisering. Frikjøp av tillitsvalgte og studierådsledere inngår som en del av støttetjenestene. Videre gjelder det IT- og biblioteksfunksjoner i hele HINN. Rektoratet, styret og ledelsen av institusjonen inngår også som en del av disse kostnadene.

3.7.1 Budsjettert kapitalutvikling og årsverk/kompetanse

Som det framgår av tabell 25 vil høgskoleadministrasjonen øke sin kapital med til sammen kr 9,4 mill. i LTP-perioden. Kapitalbruken er dermed innenfor rammen av hva høgskoleadministrasjonen disponerer av kapital i Note 15, jf. tabell 26.

HA planlegger å benytte kr 13,2 mill. av kapital første året i planperioden, av disse er kr 9,7 mill. knyttet til stipendiater. Nedtrapping av midlertidig plasser starter ett år tidligere enn det som er signalisert tidligere, og medfører at store deler av finansieringen av ekstra strategiske satsinger faller bort. HINN velger likevel å opprettholde de ekstra strategiske satsingene, noe som medfører at høgskoleadministrasjonen bruker av kr 6 mill. ekstra for å finansiere satsingen..

Lønnskostnadene reduseres utover i perioden. Dette skyldes hovedsakelig reduksjon knyttet til stipendiater. Årsverkene i perioden 2022 til 2024 viser høyere aktivitet som følge av forsinkelser tidligere år, samtidig trappes bevilgningen med 10 midlertidige rekrutteringsstillinger ned fra KD i 2024.

Reduksjonen i andre driftskostnader fra 2024 til 2025 skyldes i hovedsak ekstra strategiske midler, hvor 2024 er siste året for overføring til fakultetene. HINN får fra 2024 en midlertidig reduksjon i husleie på Lillehammer. Det er utarbeidet en langsiktig plan hvor frigjorte midler knyttet til husleie omdisponeres til andre tiltak, som i hovedsak er investeringer i digital omstilling og energieffektiviserende tiltak som i fremtiden reduserer de langsiktige driftskostnadene.

Tabell 25. Budsjettert resultat.

HA	Regnskap 2022	Budsjett 2023	LTP 2024	LTP 2025	LTP 2026
Fordelt bevilgning	654 073	690 065	676 142	662 640	660 587
RNB 2023*			14 972	14 972	14 972
Pris- og lønnsjustering 2023*			- 12 520	- 11 975	- 11 835
Andre inntekter	61 421	54 131	53 600	53 600	53 600
Investeringer	- 49 501	- 28 453	- 51 633	- 48 815	- 48 000
Lønnskostnader	- 245 200	- 279 734	- 277 864	- 265 253	- 259 516
Andre driftskostnader	- 434 927	- 447 664	- 415 945	- 397 830	- 394 475
Budsjettert resultat	**- 14 134**	**- 11 655**	**- 13 248**	**7 339**	**15 333**
Herav budsjettert resultat BFV	- 14 134	- 11 685	- 13 248	7 339	15 333
Herav budsjettert resultat BOA		30			
Bruk av kapital N15, del III	- 5 898	- 405			
Budsjettert kapitalbruk	**- 20 032**	**- 12 060**	**- 13 248**	**7 339**	**15 333**

Tall i 1 000,-

Tabellen nedenfor viser den totale kapitalbeholdningen til høgskoleadministrasjonen ved inngangen til 2023, og den planlagte kapitalutviklingen i perioden. Høgskoleadministrasjonen vil ha en kapitalavsetning på kr 63 mill. ved utgangen av 2026.

Tabell 26. Budsjettert kapitalutvikling.

HA	*IB 2023*			Budsjettert kapitalutvikling			
Avsetning	**Note 15**	**Note 8**	**Prognose 2023**	**LTP 2024**	**LTP 2025**	**LTP 2026**	**UB LTP**
Institusjonskapital	16 105		-				16 105
Avdelingskapital HA	- 49 906		13 794	15 885	34 154	15 333	29 260
Note 8 HA		17 582	30				17 612
Avsatt til investeringsformål	86 600		- 30 652	- 29 133	- 26 815		-
Sum	**52 799**	**17 582**	**- 16 828**	**- 13 248**	**7 339**	**15 333**	**62 977**

Tall i 1 000,-

Tabellen nedenfor viser at antall årsverk går ned i perioden. Dette er i hovedsak knyttet til stipendiatenheten.

Tabell 27. Budsjettert årsverksutvikling.

Bemanning	okt.22	B2023	LTP 2024	LTP 2025	LTP 2026
Antall andre årsverk	252,1	252,6	252,6	250,6	250,6
Stipendiater	84,1	79,6	69,7	66,4	65,6
Antall faglige årsverk	21,9	17,2	12,0	8,5	7,8
Antall årsverk totalt	**358,1**	**349,4**	**334,3**	**325,5**	**324,0**

Enkelte postdoktorstillinger ligger som faglige årsverk i denne oversikten selv om de er finansiert gjennom stipendiatbevilgningen.

3.7.3 Risikovurdering

Den økonomiske risikoen knyttet til hele langtidsplanperioden for fellestjenester og infrastruktur vurderes som lav med de forutsetninger som er lagt til grunn.

En midlertidig reduksjon i husleiekostnader i perioden gir HINN et handlingsrom for å kunne prioritere investeringer/tiltak som kan redusere driftskostnadene på sikt og vil også kunne gi rom for å håndtere satsingene innen digital omstilling som omtales nedenfor.

Energi

Økninger i energiprisene på nivå med 2021 og 2022 sammen med vedvarende høy prisvekst vil redusere handlingsrommet.

I LTP er det lagt til grunn at energiparingstiltakene som er innført videreføres. For å sikre ytterligere reduksjon i energiforbruket vil ENØK tiltak bli prioritert i perioden. I LTP er det lagt til grunn en spotpris på kr. 1,25 per kWh i 2024 og kr. 1,0 per kWh utover i perioden. Det er ikke tatt høyde for store svingninger i pris som har vært tilfelle i 2021 og 2022. Høgskolen er i spot, men vurderer fortløpende prissikring på deler av forventet forbruk.

Infrastruktur/areal

Det er i langtidsplanen videreført et prinsipp om at kvadratmeterne og normale klasseromsoppsett som høgskolen trenger finansieres som en felleskostnad, mens det er fakultetene som må fylle ulike spesialrom med nødvendig infrastruktur og utstyr som ikke inngår i et normalt klasseromsoppsett. Det vil i langtidsplanperioden bli gjennomført en vurdering av utnyttelsesgraden for areal ved HINN opp imot arealeffektivisering, både for undervisningsarealer og kontorarbeidsplasser.

I en 6 til 10 års periode vil HINN få redusert utgiftene knyttet til husleie. Dette er en midlertidig reduksjon før nytt bygg/rehabilitert bygg er på plass i Lillehammer og Hamar. Reduksjonen i perioden er estimert til kr. 20-25 mill. per år. Det planlegges med å benytte handlingsrommet til å realisere tyngre engangsinvesteringer blant annet digital omstilling, mulig arealeffektivisering og ENØK-tiltak.

I LTP er det forutsatt at den reduserte husleien blir omdisponert. Det er utarbeidet en plan for denne omdisponeringen hvor tiltak for å redusere framtidige driftskostnader, tiltak knyttet til studentvelferd, tiltak knyttet til miljø og tiltak knyttet til overgangsløsning på campus prioriteres. I tillegg vil videre arbeid knyttet til konseptvalgutredningene Lillehammer og Hamar finansieres av redusert husleie. Planen skal sikre at det midlertidige handlingsrommet ikke blir brukt til å finansiere driftskostnader av varig karakter.

Forskning og undervisning på maskin læring og kunstig intelligens vil ikke bare kreve fagressurser, men også en datainfrastruktur som ivaretar sikkerhet, kapasitet for håndtering av store datamengder og teknisk-administrativ kompetanse til å støtte forsknings- og undervisningsaktiviteter. De økonomiske konsekvensene av en satsning på, og utvikling av, fagmiljø og studier i maskinlæring vil utredes og tydeliggjøres i planperioden sammen med øvrig utvikling av Science Park.

4 Vedlegg 1 – Finansieringsmodell

HINNs finansieringsmodell, vedtatt i HS 74/17 i 2017, er brukt for å estimere intern bevilgning til fakultetene og HA for LTP-perioden.

Finansieringsmodellen bygger på de samme prinsippene som KD benytter i sin tildeling til sektoren. Estimert tildeling er lagt inn i 2023-kroner, dvs. uten pris- og lønnsjustering.

Figur v1 viser fordelingsmodellen for HINN. Fakultetene får uavkortet godskrevet inntektene fra åpen og lukket ramme på bakgrunn av innrapportert aktivitet til Database for statistikk om høyere utdanning (DBH). Bevilgning fra Kunnskapsdepartementet (KD) er basert på innrapportert aktivitet to år før, dvs. at bevilgningen for 2024 er basert på innrapportert aktivitet for 2022.

Figur v1: Fordelingsmodellen for HINN

Basis	Åpen ramme	Lukket ramme
•Institusjonsnivået •Strategiske midler •Øremerkinger •Restmidler basis	•Studiepoeng •Kandidat •Utveksling •Doktorgrader	•EU-inntekter •NFR/RFF-inntekter •BOA-inntekter •Publisering

I estimatet for 2024 utgjør basiskomponenten 56,9 % av totalbevilgningen, åpen ramme utgjør 40,6 % og lukket ramme utgjør 2,5 %. HINN blir dermed ytterligere resultatutsatt i estimatet for 2024, og andelen bevilgning fra basiskomponenten av totalbevilgning går ned. Dette blir ytterligere forsterket utover i langtidsplanperioden etter hvert som basisfinansieringen av midlertidige studieplasser og stipendiater i forbindelse med corona-pandemien utfases.

Tabell v1: estimert beløp per komponent for 2024

Total tildeling	**1 387 070 420**
Åpen ramme	572 314 690
Lukket ramme	33 996 420
SUM - Basiskomponenten	**780 759 311**

Resultatkomponentene – åpen og lukket ramme

Resultatkomponenten for 2024 beregnes på faktiske resultater fra 2022. For finansiell uttelling for 2025 og 2026 har fakultetene gjort vurderinger av sin portefølje og sendt inn estimater på endrede resultater de ulike resultatindikatorene.

Tabell v2: Satser for resultatinsentiver 2023

Åpen ramme		
Kategori	Studiepoeng	Kandidat
A	149 450	113 550
B	114 600	85 700
C	76 450	56 700
D	55 600	42 800
E	45 200	34 700
F	38 200	28 900
Indikator		
Doktorgradskandidater	436 600	
Utreisende Erasmus+	17 400	
Utvekslingsstudenter	11 650	
Lukket ramme		
Indikator		
Publiseringspoeng	19 165	
EU-midler	0,668	
NFR-midler	0,081	
BOA-midler	0,082	

Det er estimert med en finansiell uttelling på produksjonen fra 2023 til 2024 på kr 36,9 mill. Mesteparten av dette er knyttet til at Dnf kun har studiepoeng- og kandidatproduksjon annethvert år. Korrigert for Dnf øker HINN resultatuttellingen fra indikatorene i åpen ramme med kr 6,2 mill.

Tabell v3: finansiell uttelling åpen ramme 2024

2024	ÅPEN RAMME					
FAKULTET	**STUDIEPOENG**	**KANDIDATER**	**UTVEKSLING**	**DOKTORGRADER**	**SUM ÅPEN RAMME**	**Endring fra 2023**
ALB	24 895 715	5 437 500	960 900	2 183 000	33 477 115	5 524 727
LUP	109 962 122	27 589 100	790 550	3 056 200	141 397 972	7 276 273
HSV	114 627 046	28 604 200	796 900	873 200	144 901 346	-2 669 790
AMEK	48 868 773	11 568 300	442 700	-	60 879 773	-366 934
HHS	127 419 260	27 256 200	3 106 800	1 309 800	159 092 060	-3 514 530
DNF	25 185 675	7 380 750	-	-	32 566 425	30 734 200
HA	-	-	-	-	-	-
HINN	**450 958 590**	**107 836 050**	**6 097 850**	**7 422 200**	**572 314 690**	**36 983 946**

Finansiell uttelling på lukket ramme er noe mer usikker da satsene avhenger av hvordan sektoren for øvrig produserer innenfor de ulike indikatorene. Lukket ramme har en totalsum per indikator hos KD og satsen fremkommer dermed fra totalproduksjonen i sektoren. I estimatet er insentivsatsen for 2023 lagt til grunn. Med denne forutsetningen reduseres uttellingen noe innenfor lukket ramme, der nedgangen i produksjon er knyttet til EU-inntekter. Resultatene på de øvrige indikatorene er i økning, men utjevnes i sum av uttellingen på EU-indikatoren.

Tabell v4: finansiell uttelling lukket ramme 2024

2024	LUKKET RAMME					
FAKULTET	**EU**	**NFR**	**BOA**	**PUBLISERING**	**SUM LUKKET RAMME**	**Endring fra 2023**
ALB	247 022	992 866	1 298 388	1 396 767	3 935 043	-629 592
LUP	504 907	802 130	8 489 739	2 796 792	12 593 568	2 023 097
HSV	1 410 417	171 011	2 067 536	2 532 311	6 181 275	-665 676
AMEK	764 287	-936	94 150	325 810	1 183 311	-727 201
HHS	963 008	795 817	4 661 537	3 144 834	9 565 196	968 739
DNF	49 942	-	144 684	-	194 626	-748 298
HA	-	34 859	227 665	80 878	343 402	-881 833
HINN	**3 939 583**	**2 795 748**	**16 983 698**	**10 277 391**	**33 996 420**	**-660 764**

Basiskomponenten

Basismidlene skal sikre stabil og langsiktig finansiering, og størrelsen på midlene bestemmes ut fra en rekke forhold. Det er satt sammen av midler til faglig profil og bredde i fagtilbud, husleiemidler, midler til drift og vedlikehold av bygningsmassen, midler til særskilte og nasjonale oppgaver, øremerkede midler til rekrutteringsstillinger og studieplasser mv.

Departementet gir årlige merknader til eventuelle særskilte satsinger. Utover dette står høgskolestyret fritt til å disponere midlene etter sine prioriteringer.

Basismidlene er ikke resultatbasert, og kan dermed i liten grad påvirkes av høgskolen selv.

Basiskomponenten er som illustrert i figur v1 oppdelt i fire kategorier. For 2024 er summen av basiskomponenten estimert til kr 780,7 mill.

Tabell v5: fordelingen av basiskomponenten 2024

FAKULTET	Direktefordelt basis	Restmidler basis	Sum basis fordelt
ALB	3 000 000	9 110 621	12 110 621
LUP	-	22 980 083	22 980 083
HSV	2 164 800	16 122 067	18 286 867
AMEK	-	6 090 239	6 090 239
HHS	-	15 745 000	15 745 000
DNF	29 747 656	-	29 747 656
HA	629 472 269		629 472 269
Strategiske midler	46 326 576		46 326 576
HINN	**710 711 301**	**70 048 010**	**780 759 311**

Reduksjonen fra de midlertidige studieplassene er som hovedregelen tilsier tatt ned på restmidler basis da øremerkingen på disse opphører.

Tabell v6: prosentvis fordeling av restbasis

FAKULTET	Basisfordeling 2023
ALB	13,01 %
LUP	32,81 %
HSV	23,02 %
AMEK	8,69 %
HHS	22,48 %
DNF	0,00 %
	100,00 %

Fordelt bevilgning i perioden

Fordelt bevilgning i perioden er summen av alle tabellene vist over. For årene 2025 og 2026 er det lagt inn justeringer knyttet til prognose for disputaser, produksjonsprognoser ved fakultetene og kjente endringer i basiskomponenten.

Tabell v7: Estimert bevilgning i perioden 2024 til 2026

FAKULTET	Bevilgning 2023	Bevilgning 2024	Bevilgning 2025	Bevilgning 2026
ALB	44 635 342	49 522 778	49 777 994	53 805 683
LUP	168 856 371	176 971 623	170 696 080	165 536 445
HSV	174 846 759	169 369 488	166 853 338	166 840 295
AMEK	68 733 230	68 153 322	67 525 810	67 191 024
HHS	188 244 207	184 402 255	179 073 597	178 201 891
DNF	48 618 532	47 141 607	48 310 645	48 811 170
HA	641 124 675	629 815 671	636 127 189	634 280 428
Strategiske midler	27 960 202	27 326 576	26 513 125	26 306 485
Midl. strategiske midler	22 000 000	19 000 000	-	-
HINN	**1 385 019 318**	**1 371 703 321**	**1 344 877 779**	**1 340 973 421**

Høgskolen i Innlandet

Arkivsak-dok. 23/02936-6
Saksbehandler Olaf Kristian Sund

Saksgang	Møtedato
Høgskolestyret	13.06.2023

LOKALE LØNNSFORHANDLINGER 2023

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Høgskolestyret tar informasjon om høgskolens gjennomføring av lokale forhandlinger høsten 2023 til orientering.

2. Det avsettes ikke egne midler fra høgskolens budsjett til ordinære lokale lønnsforhandlinger utover sentralt fastsatt ramme..

3. Høgskolestyret beslutter prosess for å vurdere rektors lønn (vedtakspunktet utformes i møtet)

Sammendrag:
Gjennom forhandlinger mellom de sentrale partene i staten er det fastsatt rammer for gjennomføring av lokale lønnsforhandlinger i HINN høsten 2023. Lokale lønnsforhandlinger er et viktig verktøy i lønnspolitikken. Total avsetning for lokale lønnsforhandlinger for HINN 2023 er ca. 38,5 mill. I tillegg til ordinære forhandlinger forhandles det etter bestemmelsene om «forhandlinger på særlig grunnlag» mer løpende gjennom året. Forhandlingene skal være sluttført innen 31.10.2023. Foreløpig tidsplan for prosessen er vedlagt. I tillegg til den sentralt fremforhandlede rammen kan virksomheten selv avsette midler til forhandlingene. Det anbefales at dette ikke gjøres.

Høgskolestyret fastsetter rektors lønn. Denne ble fastsatt før tiltredelse fra 1.5.2021 og skal nå vurderes på nytt, med virkning fra 1.5.2022.

Lokale lønnsforhandlinger 2023 - økonomi
De sentrale partene i staten har avtalt at det gjennomføres lokale lønnsforhandlinger jf. Hovedtariffavtalene i staten (HTA) pkt.2.5.1. Den økonomiske rammen for forhandlingene beregnes med utgangspunkt i to forhold:

- Den samlede lønnsmassen pr. tariffavtale pr. 30. april.
- Prosentsatsen avsatt til lokale lønnsforhandlinger.

Det gir følgende situasjon:

- Unio og Akademikerne:
    - 100 % av avsetning lagt lokalt.

Høgskolen i Innlandet

  - Økonomisk ramme på 5,3% av lønnsmasse, virkningstidspunkt 1. mai 2023.
  - Lokal forhandlingsramme på ca. kr. 37 mill.
  - Beregningen av lokal forhandlingsramme forutsetter at de uorganiserte skal følge det største tariffområdet lokalt, som i HINN er Unio og Akademikerne. Dette avgjøres formelt av Stortinget i midten av juni.

- LO-stat og YS-stat:
  - Ca. 85% av lønnsoppgjøret er fordelt sentralt, mens ca. 15% fordeles i lokale lønnsforhandlinger.
  - Økonomisk ramme 0,85 % av lønnsmassen, virkningstidspunkt 1. mai 2022.
  - Lokal forhandlingsramme på ca. kr. 1,6 mill.

Den store forskjellen i innretningen av det sentrale lønnsoppgjøret mellom de to tariffområdene medfører utfordringer i praktiseringen av en enhetlig lønnspolitikk lokalt.

Forhandlingene skal gjennomføres innen 31.oktober. Det er ikke anledning til å avtale andre virkningstidspunkt. HINN ønsker å fremskynde prosessen i forhold til tidligere år, da det for høgskolens virksomhets-/økonomistyring er ønskelig med en fremskyndet prosess for å kunne gi gode tall for neste års budsjett.

Tilførte midler
Hovedtariffavtalene pkt. 2.5.1.fastteter at arbeidsgiver kan beslutte å tilføre midler til den økonomiske rammen for de lokale lønnsforhandlingene. I 2021 tilførte styret en sum tilsvarende 0,5% av lønnsmassen (3,7 mill) begrunnet innsats og økt kompetanse gjennom pandemien.

Dette har ikke blitt gjort tidligere i HINN, det ble heller ikke gjort i 2022, og er heller ikke vanlig i sektoren. Det foreslås ikke å tilføre midler til årets lokale lønnsforhandlinger.

Prosess for vurdering av rektors lønn
Rektor ble ansatt fra 1. mai 2021, og hans årslønn ble vurdert på nytt høsten 2022, i tråd med hovedtariffavtalenes pkt. 2.5.5. Den skal i år vurderes i tråd med pkt. 2.5.2

Det er høgskolestyrets ansvar å foreta vurdering av rektors lønn, herunder å beslutte hvordan en ny lønnsvurdering skal gjennomføres. Ved tidligere lønnsoppgjør har denne vurderingen gjerne vært gjort av et mindre utvalg utgått av styret. Styret kan velge å gjøre dette på nytt nå. Styret kan også velge å overlate vurderingen til styreleder. Vurderingen kan ikke overlates til høgskolens administrasjon, men HR kan bistå med data/statistikk som måtte være ønsket. Lønnsvurderingen bør være gjennomført innen utgangen av oktober.

En eventuell lønnsøkning skal gis med virkning fra 1. mai.

Høgskolen i Innlandet

Vedlegg:
UTKAST Fremdriftsplan lokale forhandlinger 2023

Fremdriftsplan lokale forhandlinger høsten 2023

Planen viser til Lokal lønnspolitikk for HINN – vedlegg 4, Prosedyrebeskrivelse for gjennomføring av lokale forhandlinger jf. HTA pkt. 2.5.1

	Tidspunkt	**Oppgave**	**Annet**
1.	15. mai	**Forberedende møte mellom partene (HTA 2.6.3) – del 1** - Profil på lønnsforhandlingene - Evaluering av lønnspolitikken - Enighet om tidsplan for forhandlingene - Enighet om hvilket tallmateriale/ statistikker som skal legges frem i forkant av forhandlingene - Foreløpig beregning av forhandlingsramme	referat
2.	Primo juni	**Forberedende møte på arbeidsgiversiden** (+ opplæring)	
3.	Primo/medio juni	**Forberedende møte mellom partene (HTA 2.6.3) – del 2** - Gjennomgang av forhandlingsramme - Forhandle generelt tillegg Unio/Akademikerne	Referat protokoll
4.	Medio juni	**Informasjon på INNAFOR** Informasjon til medarbeidere om høstens lokale forhandlinger: Tidsplan, frister, rammer for forhandlingen, lønnspolitikk.	
5.	Ultimo august	**Orienteringssak til Høgskolestyret**	
6.	Primo september	**2.5.3-forhandlinger**	
7.	18. september	**Frist for oversendelse av lønnsinnspill fra fakulteter og avdelinger til HR** Organisasjonene setter egne frister som kommuniseres direkte til medlemmene.	
8.	Uke 38 og 39	HR jobber med fakultetenes og avdelingenes krav i dialog med aktuelle ledere.	
9.	28. september	**Utveksling av 2.5.1-krav mellom organisasjonene og arbeidsgiver**	Krav utveksles i Teams
10.	29. sept.-5. oktober	Kravene gjennomgås fra arbeidsgiversiden, i samarbeid med fakultetsledelse og direktører	
11.	6.oktober	**Arbeidsgiver første tilbud til LO og YS**	Legges i Teams
12.	9.-10. oktober	**2.5.1-forhandlinger LO og YS**	Protokoll
13.	10. oktober	Arbeidsgivers første tilbud Unio og Akademikerne	Legges i Teams
14.	11, 12, 13. oktober	**2.5.1-forhandlinger Unio og Akademikerne**	Protokoll
15	15.10.22	Frist for ferdigstillelse av forhandlinger	
16.	17. oktober	Utsendelse av rektors forslag til 2.5.2-justeringer	Legges i Teams

17.	20. oktober	**2.5.2-vurderinger – ledere nivå 2**	Protokoll/rektors beslutning
18.	1. november	**Evalueringsmøter med avtalepartene** Separate møter med arbeidsgiver og tariffavtalepartene.	
19.	3. november	**Evalueringsmøte på arbeidsgiversiden**	

Høgskolen i Innlandet

Arkivsak-dok. 23/03336-2
Saksbehandler Jan Aasen

Saksgang Møtedato
Høgskolestyret

OPPGRADERING AV STUDENTKANTINEN PÅ STUDIESTED LILLEHAMMER

Forslag til vedtak/innstilling:
Styret vedtar at studentkantinen på Lillehammer oppgraderes, og at investeringene på inntil 6,3 mill. kroner finansieres med bruk av kapital.

Sammendrag:
Oppgradering av studentkantinen på Lillehammer, inngår som en del av studentsamskipnadens arbeid med å oppgradere mat- og drikketilbudet til studenter og ansatte på alle studiestedene som samskipnaden har kantiner. Investeringsrammen for oppgraderingen av kantina på Lillehammer foreslås til 6,3 mill. kroner, som finansieres med bruk av kapital i 2023. Oppgradering av kantinene er innarbeidet som en del av prognosen for 2023, og går utover vedtatt investeringsplan.

Saksframlegg

Studentkantinene omfattes av fristasjonsprinsippet og ved fem av studiestedene (Lillehammer, Hamar, Blæstad, Elverum og Rena) er det Studentsamskipnaden i Innlandet (SINN) som drifter kantinene. Fristasjonsprinsippet innebærer at høgskolen har et økonomisk ansvar for faste driftskostnader (husleie, renhold, drift, offentlige avgifter mv) og inventar og utstyr i tilknytning til kantinene, inkludert kjøkken- og salgsområdet. For Evenstad, Kongsvinger og Oslo er det løst på andre måter.

SINN er i gang med å utvikle mat- og drikkekonseptene i kantinene, og som en del av konseptene inngår det å oppgradere også arealutforming og profil. Høgskolens ansvar er spesielt knyttet til lokalene og oppgradering av inventar og utstyr i disse. Så langt er kantinen på studiested Elverum oppgradert, sommeren 2023 ønsker SINN å oppgradere kantinen på studiested Lillehammer. Midler til å oppgradere de øvrige kantinene vil inngå som en del av de årlige budsjettprosessene.

Høgskolen i Innlandet

Vi har forståelse for samskipnadens argumentasjon om å foreta oppgraderingen til studiestart, og foreslår derfor at det benyttes kapital for å finansiere investeringene i 2023. Det er i prognosen for 2023 tatt høyde for investeringen på 6,3 mill. kroner.

Prosjektet er organisert som et felles prosjekt mellom høgskolen og samskipnaden med Prosjekteier (Jan Aasen, HINN) og Prosjektleder (Erling Høyem, SINN) og en prosjektgruppe med innkjøp, drift, renhold, ekstern arkitekt, og koordinering med Statsbygg etter behov. Planleggingen så langt tilsier at tiltakene kan gjennomføres innen studiestart i august. Den største risikoen er knyttet til om vi får møblene i tide, med 6 – 8 ukers leveringstid og nedstengte møbelfabrikker i juli. Den økonomiske risikoen er det mulig å minimere med å nedskalere omfanget og/eller utsette deler av tiltakene.

Budsjettforslag

Investeringsbehovet er beregnet til 6,3 mill. kroner, inkludert foldevegg for å kunne dele av deler av kantinen for bruk til eksamenslokaler og en reserve på 300 000 kroner.
Foldeveggen er en investering som vil kunne bidra til å redusere de årlige kostnadene til leie av eksamenslokaler på Lillehammer hotell. De siste årene har vi leid eksamenslokaler på Lillehammer i størrelsesorden 700 000 kroner pr år.

Det er lagt inn en reserve på 300 000 i budsjettforslaget. Vi vil for å unngå å benytte reserven, arbeide for å redusere blant annet postene Beplantning, Møbler og Elektriker. Det legges opp til ombruk av møblene både i kantina på Lillehammer og i nybygget på Rena.

Budsjett oppgradering kantine studiested Lillehammer

Høgskolen i Innlandet

Leverandører	Pris, eks mva	
Møbler	kr	1 800 000,00
Snekker	kr	973 000,00
Elektriker + belysning/lamper	kr	780 695,00
Profil - grafisk	kr	200 000,00
Beplantning	kr	413 000,00
Riving lettvegg Vormstua	kr	20 000,00
Ombygging område selvbetjening/kasse 3	kr	100 000,00
Sum	kr	4 286 695,00
herav mva	kr	1 071 673,75
Totalt	**kr**	**5 358 368,75**
Arealeffektivisering		
Foldevegg mellom hovedkantine og "Drotten"/"Vormstua"	**kr**	**500 000,00**
Foldevegg mellom møterom og kantina	**kr**	**200 000,00**
Udisponert ramme	**kr**	**300 000,00**
SUM RAMME	**kr**	**6 358 368,75**

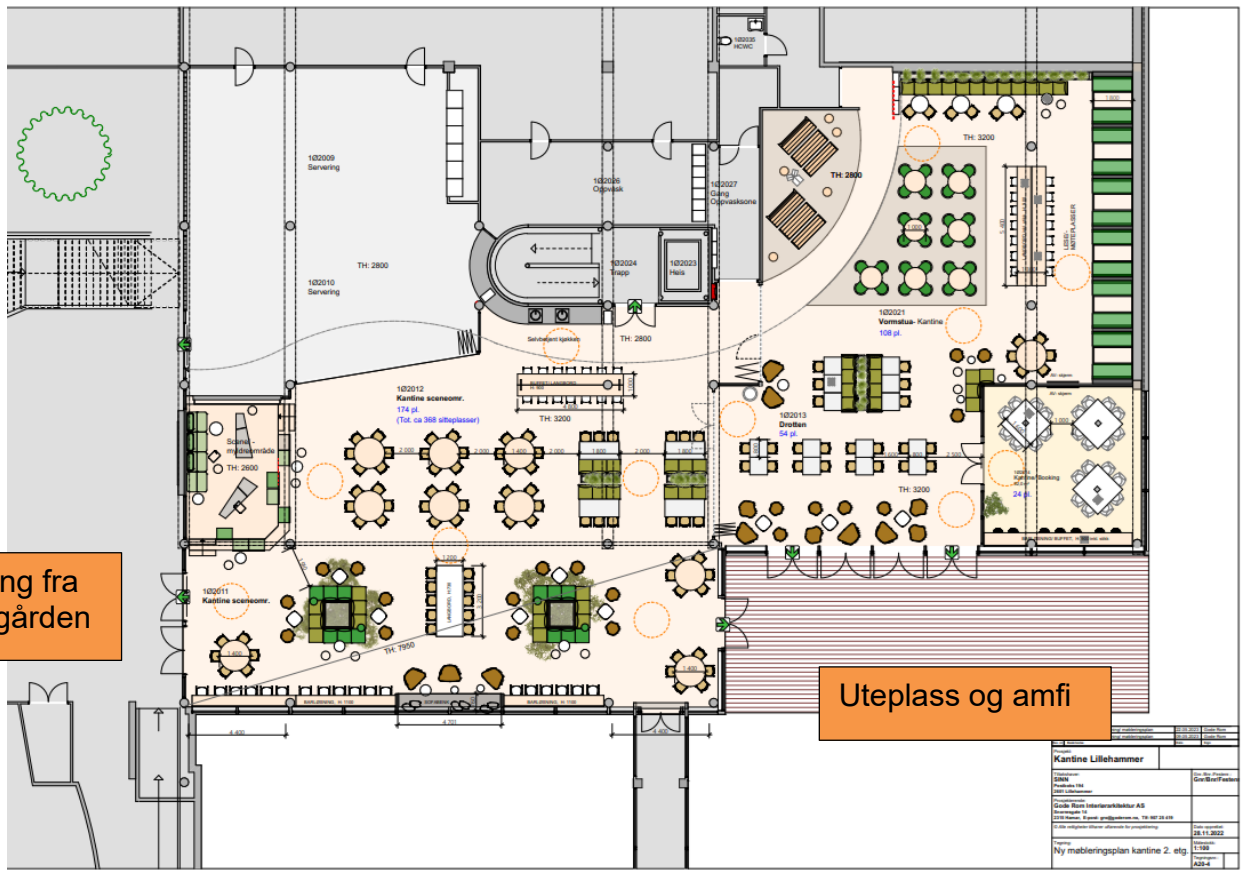
Planløsning kantine Lillehammer

Skissene til ny utforming av kantinen på Lillehammer baseres på samme konsept som for kantinen på Elverum. Møblering av lokalene skal være basert på prinsippene i studiestedsplanen om effektive og fleksible arealløsninger. Det er i arealskissene tatt høyde for ulike bruksformer/ arrangementer, og at hele eller deler av lokalene i periode kan benyttes til eksamensavvikling i perioder (deler av november/desember og mai/juni). Bruk av lokalene til eksamen vil i stor grad kunne erstatte lokaler vi i dag leier på Lillehammer hotell, som vi betaler om lag 700 000 kr pr år for i dag.

Arealene som skal oppgraderes omfatter hele kantineområdet, inkludert arealene som benevnes «Vormstua» og «Drotten». Drotten brukes i dag både til møter, samlinger og oppdekning til mindre arrangementer. Dagens møterom blir utvidet noe, og kan ta høyde for om lag 30 personer. Når det ikke er brukt til disse formålene, vil dette arealet inngå som en del av kantinetilbudet.

Dagens inndeling i kantina (glassvegger) vil bli fjernet, og i det daglige være ett åpent areal, men hvor møblering og planter (kunstige og/ eller ekte planter) skal bidra til å dele inn i «soner». For å kunne skjerme deler av arealet ved bruk til eksamen, er det planlagt med to foldevegger i lokalene og en dør inn til det kombinerte «møterommet» beskrevet ovenfor.

Høgskolen i Innlandet

Høgskolen i Innlandet

Sett fra dagens inngang mot sør (uteplass)

22.05.2023 Kantine, Visualisering revidert planforslag SINN, Høgskolen i Innlandet, Lillehammer 26

GODE ROM

GRO TØRUD *Interiørarkitekt MIAF*
Snorresgate 14, 2315 Hamar, Norway
Mobil: (+47) 90 72 54 19
Copyright goderom.no 2017

«Vormstua» sett fra vest

22.05.2023 Kantine, Visualisering revidert planforslag SINN, Høgskolen i Innlandet, Lillehammer 17

GODE ROM

GRO TØRUD *Interiørarkitekt MIAF*
Snorresgate 14, 2315 Hamar, Norway
Mobil: (+47) 90 72 54 19
Copyright goderom.no 2017

Høgskolen i Innlandet

Fra «salsgdelen» av kantina (mot vest)

22.05.2023 Kantine, Visualisering revidert planforslag SINN, Høgskolen i Innlandet, Lillehammer 30

GODE ROM

GRO TØRUD *Interiørarkitekt MIAF*
Snorresgate 14, 2315 Hamar, Norway
Mobil: (+47) 90 72 54 19
Copyright goderom.no 2017

Møterom Drotten

Rom for møter/ workshops etc. - booking

22.05.2023 Kantine, Visualisering revidert planforslag SINN, Høgskolen i Innlandet, Lillehammer 21

GODE ROM

GRO TØRUD *Interiørarkitekt MIAF*
Snorresgate 14, 2315 Hamar, Norway
Mobil: (+47) 90 72 54 19
Copyright goderom.no 2017

Høgskolen i Innlandet

Høgskolen i Innlandet

Arkivsak-dok. Dokumentnummer
Saksbehandler Arve Thorsberg

Saksgang Møtedato
Høgskolestyret 13.06.2023

FORELØPIG STUDIEPORTEFØLJE 2024/2025

Forslag til vedtak/innstilling:
Styret tar beskrivelsen av status i arbeidet med å utforme studieporteføljen for 2024-2025 til orientering.

Sammendrag:
Foreløpig studieporteføljе presenteres årlig for høgskolestyret i juni. Studieporteføljen er tema i forbindelse med årlig styringsdialog og ressursdialog mellom høgskolens ledelse og fakultetene. Prorektor utdanning har, som del av arbeidet med å utforme forslaget til neste års studieporteføljе, i tillegg gjennomført kartleggingsmøter med alle fakulteter (Kartleggingsmøtene ble gjennomført i april 2023). Rektor er orientert om innholdet i disse kartleggingsmøtene. Foreløpig studieporteføljе har også vært tema i rektors ledermøte i april og mai. Høgskolen ønsker å se studieporteføljen samlet og skape handlingsrom for å videreutvikle porteføljen. Foreløpig versjon av styresaken har også blitt diskutert i Utdanningsutvalget 24. mai.

I denne saken oppsummeres planlagte og ønskede endringer i studietilbudet ved det enkelte fakultet. I henhold til prosess for studieporteføljе i høgskolens kvalitetssystem for utdanning, skal endelig studieporteføljе vedtas av styret i november.

Styret ba rektor legge frem planer for porteføljeutvikling for kommende 3-årsperiode i forbindelse med behandling av studieporteføljesak 2024/2025 (i møte 8. november 2022). Denne saken inneholder derfor også fakultetenes tanker for studieporteføljeutviklingen litt frem i tid.

Premisser/styringssignaler som underlag for saken (De enkelte punktene vies noe mer oppmerksomhet i innledningen av selve styresaken):

- Prinsippene for studieporteføljeutvikling som høgskolestyret vedtok i november 2021 (Se vedlegg 1).
- Arbeidet med universitetssøknaden gir fortsatt føringer for arbeidet med studieporteføljen. Herunder at tilbudene under ph.d.-områdene henger godt sammen og at fagmiljøene er robuste. Forholdstallet mellom antallet studenter og UV-ansatte bør ikke endres vesentlig.
- Utsynsmeldingens signaler for faglige satsninger.
- Høgskolens utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet (Se vedlegg 2).
- Implementering av endringene i egenbetalingsforskriften (fra 1. jan. 2024), som også vil bety at den eksternfinansierte utdanningen i større grad må sees i sammenheng med den ordinære porteføljen.

Videre ba styret i samme møte (8. nov. 2022) om at «*opprettelse av FPØ (Ved HHS) legges frem for styret i junimøtet 2023, og behandles i sammenheng med foreløpig studieporteføljе 2024/25, fakultetenes foreløpige tre-årsplan for studieporteføljeutvikling og høgskolens totale langtidsplan. Endelig vedtak gjøres i studieporteføljesaken i november 2023.*

I saken i junimøtet må studiets økonomiske bærekraft/infrastrukturbehov utredes som en av fire kriterier av etablering av ny studieporteføljе og sees opp mot høgskolens totale økonomiske bærekraft

Det er først og fremst det egenfinansierte studietilbudet som presenteres og som høgskolestyret er oppfordret til å komme med innspill på. Kun større videreutdanningstilbud (f.o.m. 30 studiepoeng) vises i oversikten for å begrense detaljeringsgraden. Denne styresaken vil også gi en oversikt over det kjente og planlagte eksternfinansierte utdanningstilbudet for neste studieår (sist gang presentert for Høgskolestyret 4. mai 2022). Dette fremkommer ved en oppdatert tabelloversikt og det gis en kort oppsummering under det enkelte fakultetsavsnitt.[1]

Saken viser at fakultetene jobber aktivt med å utvikle høgskolens studieporteføljе. Men, det er en utfordring at arbeidet og ønskene om utviklingen av nye studietilbud, ikke alltid har med seg tildelte studieplasser. Utviklingen av nye studier kommer i forkant av at andre tilbud av tilsvarende omfang legges ned. Dette betyr at Høgskolens samlede ressurser må fordeles på flere initiativ. Det er derfor behov for at fakultetenes mer langsiktige ønsker og planer synliggjøres i de årlige studieporteføljesakene, slik at styret kan gi tidligere og tydeligere signaler om utviklingen av høgskolens studieporteføljе.

Prodekan utdanning har invitert dekaner og prodekaner utdanning til diskusjon av HINNs studieporteføljе i august for å følge opp denne styresaken, og arbeide videre med å finne rammer som skal gjelde for utvikling av nye studietilbud. Utdanningsutvalget vil i sitt augustmøte også begynne å diskutere hvordan vi sammen skal arbeide med tilbud som bør legges ned.

Det kan komme endringer i fakultetenes arbeid med studieporteføljen gjennom høsten og styret vil holdes orientert. Fra pressekonferansen om Mjøssykehuset 5. juni 2023, kom det frem at *«Kunnskapsdepartementet vil bli bedt om å sette i gang et arbeid med mål om å etablere egen fysioterapiutdanning i Elverum»* (Hentet fra GD). Høgskolen legger til grunn at dette følges opp gjennom tildelinger i Statsbudsjettet 2024 og starter arbeidet med akkrediteringssøknad til styret.

Rektors foreløpige vurdering og anbefaling kommer avslutningsvis i dokumentet.

[1] Det blir kun gitt en forenklet rapportering i denne saken. Senere rapporteringer om EFV-studieporteføljen vil kunne ta utgangspunkt i data som er registrert inn i prosjektverktøyet i Unit4, herunder den faglige begrunnelsen for hvert enkelt tilbud.

Høgskolen i Innlandet

Innhold

Kort bakgrunn 4
Søkertall per 15. april 2023 5
Om økning i fleksible utdanninger i søkertallene for 2023 6
Utsynsmeldingen, nye finansieringskategorier og endringer i egenbetalingsforskriften 7
HKDIR-søknader/-midler påvirker studieporteføljen 8
Antall registrerte studenter og plassutfordringer 9
Føring for studieportefølje 2024-25 av kriteriene for utvikling av studieporteføljen og høgskolens utviklingsavtale 9
Dimensjonering av studieporteføljen 10
Fakultetsvise oppsummeringer 11
Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi (ALB) 11
Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi (AMEK) 13
Fakultet for helse- og sosialvitenskap (HSV) 14
Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk (LUP) 18
Handelshøgskolen – Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap (HHS) 21
Den norske filmskolen (DNF) 25
Oppsummering av kjente planer for opprettelse og nedlegging av studier 27
Rektors foreløpige vurdering 28
Studietilbud med bakgrunn i kriteriene for studieporteføljeutvikling som vurderes inn i studieporteføljen for 2024/2025: 28

Kort bakgrunn

Fakultetene har ambisjoner om å starte opp flere studietilbud de kommende årene.

De innledende kapitlene i dokumentet utgjør aktuell bakgrunnsinformasjon og beslutningsunderlag, for de foreslåtte dimensjoneringstallene for studieporteføljen 2024-2025, som fremkommer i et av vedleggene.

Rektors vurdering knyttet til de nye studietilbudene fremkommer avslutningsvis i dokumentet.

Høgskolen i Innlandet

Søkertall per 15. april 2023

Høgskolens søkertall er et mål på attraktivitet. Totalt har 15 611 personer søkt studier ved HINN som sitt førstevalg, om vi slår sammen tallene fra årets Samordna opptak (SO) med vårt lokale opptak (LOK) (Se vedlegg 3: Søkertallsrapport). Det er en oppgang på 39 søkere om en sammenligner med fjorårets totaltall. Gjennom SO var det 712 færre førstevalssøkere og gjennom LOK var det 751 flere søkere. Oversikt for SO-studiene er vist i tabellen under.

Tabell 1: Antall primærsøkere i SO pr fakultet siste 4 år og endring i søkerinteresse

Fakultet	2020	2021	2022	2023	Endring ant	Endring %
ALB	377	549	505	484	-21	-4,16
AMEK	318	303	275	212	-63	-22,91
HHS	3150	3654	4903	4791	-112	-2,28
HSV	2221	2083	2289	1920	-369	-16,12
LUP	1189	1200	1048	901	-147	-14,03
HINN	7255	7789	9020	8308	-712	-7,89%

Tabell 1 viser at HHS og AMEK totalt sett har en økning i antall primærsøkere, mens ALB, HSV og LUP har en nedgang (DNF har ikke studier i SO, kun Lokalt opptak). Det er imidlertid store variasjoner i søkerutviklingen på enkeltstudier. Tabell 2 under viser utviklingen i antall primærsøkere per studieplass per fakultet i perioden 20219-2023.

Tabell 2: Antall primærsøkere pr studieplass

	2019	2020	2021	2022	2023	Endring 2022-2023
ALB	1,35	1,89	2,34	1,74	1,61	-0,13
AMEK	1,61	1,72	1,41	1,49	1,57	+0,08
HHS	1,99	2,11	2,36	2,51	2,58	+0,07
HSV	2,44	2,52	2,26	2,45	2,02	-0,43
LUP	1,56	1,49	1,41	1,18	1,01	-0,17
Totalt	1,96	2,04	2,08	2,13	2,01	-0,12

Tabell 3 viser utviklingen innen utdanningsområdene i SO. Ved HINN har det, sammenlignet med i fjor, vært nedgang på nesten alle fagområder. For mer detaljer om utviklingen innen de ulike utdanningsområdene – se søkertallsrapport (Se vedlegg 2)

Høgskolen i Innlandet

Tabell 3: Endring i førstevalg fordelt på utdanningsområder for HINN og nasjonalt i Samordna opptak (Hentet fra søkertallsrapport)

Utdannings-område	2019	2020	2021	2022	2023	Endring i % HINN	Nasjonal endring
ESTETISK	114	107	115	130	119	-8.46%	-0,13%
HELSEFAG	1809	1716	1715	2064	1772	-14.15%	-7,52%
IDRETT	288	307	368	292	184	-36.99%	+0,69%
INFOTEKN	75	84	61	56	29	-48.21%	+6,90%
JUS	241	258	264	228	228	0	+10,73%
LANDBRUK	285	377	455	415	433	+4.34%	-2,24%
LÆRER	718	681	661	534	456	-14.61%	-21,85%
MEDIEFAG	165	193	186	132	117	-11.36%	+2.91%
PEDFAG	611	566	512	391	336	-14.07%	+5,97%
REISELIV	158	121	83	74	35	-52.70%	+20,74%
SAMFUNN	1207	1120	1329	1031	1034	+0.29%	+3,69%
SPRÅK	75	76	58	91	47	-48.35%	-3,51%
ØKADM	1380	1649	1982	3582	3518	-1.79%	+18,94%
I alt	**7126**	**7255**	**7789**	**9020**	**8308**	**-7.89%**	**+0,76**

Tabell 4 viser at det er stor variasjon i antall søkere til studier i lokalt opptak ved HINN. Totalt sett er det en oppgang på 11,7 prosent i perioden 2022-2023. Alle fakultet, unntatt LUP, har oppgang[2].

Tabell 4: Søkertall lokalt opptak per april 2022 (Hentet fra søkertallsrapport)

Fakultet	2019	2020	2021	2022	2023	Endring i antall	Endring i %
ALB	360	598	744	635	687	52	8,19
AMEK	130	178	130	25	35	10	40
DNF	390	67	396	111	379	268	241,44*
HHS	2242	2435	3147	2050	2500	450	21,95
HSV	1912	2001	2354	2259	2486	227	10,05
LUP	1460	1494	1754	1322	1066	-256	-19,36
Sum	**6494**	**6773**	**8525**	**6402**	**7153**	**751**	**11,73**

***** Merk at Filmskolen har opptak annethvert år. For bachelorstudier i 2019, 2021 og 2023. Masterstudiet 2020 og 2022.

Tallgrunnlag fra søkertall og tidligere opptaksrapporter, med utfyllende statistikk, benyttes i arbeidet med dimensjonering og justering av opptaket.

Om økning i fleksible utdanninger i søkertallene for 2023

Samordna opptak opplever også i 2023 rekordmange søkere til fleksible utdanninger som nett- og samlingsbaserte studier. Søknadstallene har for denne typen studier økt 35,7% fra i fjor til rene nettstudier (og veksten var fra 2021 til 2022 også på 34,2% totalt for de nett- og samlingsbaserte studiene).

[2] På nasjonalt nivå har LUP mindre nedgang enn tilsvarende utdanninger, med unntak av pedagogikkstudier. Dette er gjort rede for i styresak i mai 2023.

HINN ble nevnt spesielt i fjorårets pressemelding fra Samordna opptak[3].

> *«Det er i år opprettet 9 nye nettstudier ved universiteter og høgskoler, med totalt 535 studieplasser. Disse studiene har til sammen fått 3 055 førstevalgssøkere. Totalt 475 av disse studieplassene, og 2 956 av disse førstevalgssøkerne er tilknyttet 6 nye nettstudier ved Høgskolen i Innlandet (HINN)*».

HINNs søkertallsrapport kan også vise til at flere av de nett- og samlingsbaserte studiene har god søkning. Dette støtter også bra opp under det HINN har nedfelt i sin strategi om at Høgskolen skal øke antall tilbud og antall studenter i fleksible utdanninger, både i grunnutdanning og i etter- og videreutdanning og bli nasjonalt ledende innen livslang læring.

Utsynsmeldingen, nye finansieringskategorier og endringer i egenbetalingsforskriften

Stortingsmelding 14 (2022-2023) Utsyn over kompetansebehovet i Norge (Utsynsmeldingen) som kom 23. mars 2023 peker på de viktigste kompetansebehovene framover og redegjør for regjeringens tiltak. Forsknings- og høyere utdanningsminister ber universiteter og høgskoler om å omdisponere sine ressurser og prioritere studieplasser innen IT, helse og utdanninger som er nødvendig for det grønne skiftet. Og, meldingen sier at dette skal skje ved at institusjonene omprioriterer ressurser innenfor sine egne budsjetter til disse utdanningene.

Meldingen reduserer antallet finansieringskategorier for den resultatbaserte uttellingen for studiepoeng fra seks til tre. Ved tildeling av nye studieplasser brukes samme standardsats, med unntak for lege-, tannlege- og veterinærutdanninger. De nye finansieringskategoriene vil bli lagt frem i budsjettproposisjonen for 2024 og vil bli benyttet i beregningen av den resultatbaserte uttellingen i 2025-budsjettet[4].

Utsynsmeldingen blir sammen med Høgskolens utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet styrende for videre utvikling av HINNs studieportefølje. For utvikling av nye tilbud, må HINN enten omprioritere ressurser, få tildeling av nye studieplasser eller skaffe annen ekstern finansiering. For å realisere planene om nye studietilbud, må det også gjøres vurderinger av hvilke tilbud av tilsvarende omfang som skal tas ned.

Utsynsmeldingen trekker også frem at regjeringen vil legge til rette for fleksibel utdanning i hele landet, der bosted ikke blir en hindring for å ta utdanning og oppdatere kompetansen gjennom livet.

Et viktig premiss for fremtidig eksternfinansiert utdanning ved HINN kommer gjennom endringene i egenbetalingsforskriften som vil gjelde fra 1. jan. 2024. Utsynsmeldingen trekker frem at dette betyr mer fleksibilitet i reglene om egenbetaling for studier som er tilpasset personer i arbeid. Det vil samtidig bety at den eksternfinansierte utdanningen i større grad må sees i sammenheng med den ordinære porteføljen (Her vet vi også at det er ulike betalings-vilje og evne i ulike bransjer og geografier). Det skal bli utviklet en rapporteringsordning og utviklingen vil følges opp gjennom etatsstyringsmøtet.

[3] https://www.samordnaopptak.no/info/om/sokertall/sokertall-2022/pressemelding-270422-ny.pdf
[4] Fra Khronosak https://khrono.no/vil-ha-stor-omlegging-av-studietilbudet/770127

Høgskolen i Innlandet

HKDIR-søknader/-midler påvirker studieporteføljen
Høgskolen har over flere år fått en relativt stor andel av sektorens HKDIR/DIKU-midler til utvikling og oppstart av nye studietilbud. Midlene støtter flere viktige prosjekter som møter konkrete kompetansebehov i samfunnet, både nasjonalt og lokalt. Samtidig som de sørger for fleksible og mer tilgjengelige utdanningstilbud for personer som av ulike grunner ikke har anledning til å være student daglig ved et campus.

Det er viktig med offensive fagmiljøer, som jobber med å utvikle fagtilbudet. Dette er med på å legge et godt grunnlag for at HINN skal nå ambisjonen om å bli en nasjonal foregangs-institusjon innen fleksible utdanning. Det er samtidig viktig å ha oppmerksomhet rundt hva HKDIR-tildelingene og opprettelse av nye fleksible tilbud betyr for helheten i høgskolens studieporteføljе. Totalt ble det innen fristen 14. april 2023 fra HINN søkt om tilskudd til 27 prosjekter.

HKDIR skriver i en nyhetssak av 28. april 2023
«Søkingen til ordningen for fleksibel og desentralisert utdanning har økt betydelig fra i fjor. Universiteter og høyskoler søker totalt 234 prosjekter med en samlet søknadssum på 956 millioner. /…/ – Utlysningen har utløst stor aktivitet i sektorene. Det er tydelig at midlene treffer behovene i sektoren godt. Samtidig betyr det høye antallet søknader at det vil være mange gode søknader som ikke blir tildelt midler…»

Under de fakultetsvise oppsummeringene nevnes de tilbudene som ble omsøkt i runden med søknadsfrist 14.april 2023).[5] I denne tildelingsrunden fikk HINN innvilget tre søknader (Kunngjort 1. juni 2023):

- **Videreutdanning i planlegging, innovasjon og ledelse (tildeles kr 998 857), SELL/HHS**
  Prosjektet ønsker i samarbeid med RKK Ytre Helgeland å tilby en videreutdanning på masternivå innen planlegging, innovasjon og ledelse. Studietilbudet skal bygge endrings- og omstillingskompetanse i kommunene, med en ambisjon om å gi ledere og andre nøkkelpersoner i kommunen en dypere innsikt

- **Offentlige og bærekraftige anskaffelser (tildeles kr 2 542 903), SELL/HHS**
  Prosjektet har som mål å utvikle og drifte to nye emner på 7,5 studiepoeng innenfor fagområdet offentlige og bærekraftige anskaffelser. Emnene skal tilbys fleksibelt og desentralt i samarbeid med studiesentre i Innlandet fylket. Begge emnene er godt egnet for å dele opp i kortere moduler og ha samlinger i ulike geografiske steder, for eksempel i interkommunale samarbeid. Asynkront, digitalt, undervisningsmateriell skaper fleksibilitet i form av tid og sted for gjennomføring. I tillegg vil enkeltstående studentaktive samlinger skape økt samarbeid og læring på tvers av innkjøp- og leverandørsektoren.

- **Samlingsbasert barnehagelærerutdanning, deltid (tildeles kr 470 795), LUP**
  Prosjektet tar sikte på å videreutvikle HINNs samlingsbaserte studieprogram for barnehagelærerutdanning fra å være en fulltidsutdanning til å bli en deltidsutdanning over 4 år. Målet er en fleksibel barnehagelærerutdanning, tilgjengelig for personer med en livssituasjon som gjør det umulig å være fulltidsstudent. Ambisjonen er at utdanningen skal integrere studentenes egen arbeidserfaring fra barnehage inn i undervisningen på nye måter. Studiet vil kvalifisere studenter til å arbeide som pedagogiske ledere i barnehagen. Det er en forskningsbasert, tverrfaglig utdanning hvor 100 dagers obligatorisk profesjonspraksis er en integrert del av det totale utdanningsløpet.

[5] Tilskuddssordninger for å styrke tilgangen på fleksibel og desentralisert utdanning.
HK-dir lyste ut for 2023 til sammen 196,8 millioner kroner til to tilskuddsordninger for å styrke tilgangen på fleksibel og desentralisert utdanning over hele landet. Fagskoler, universitet/høgskoler og studiesenter kan søke. Søknadsfristen var 14. april 2023.

Høgskolen i Innlandet

Antall registrerte studenter og plassutfordringer
Tidligere studieporteføljesaker har hatt med et avsnitt om antall registrerte studenter og opplevde plassutfordringer på flere campus.

Det har i perioden 2018-2022 vært relativt stor vekst i antall studenter ved HINN. Det har tidligere blitt meldt om plassutfordringer ved flere campus og utvidelser i studieporteføljen har på disse stedene blitt ekstra utfordrende. Det ble på bakgrunn av dette igangsatt et prosjekt for å se på utnyttelsesgraden av høgskolens undervisningslokaler. Resultatet fra rapporten viser at HINN har potensiale til å fortette undervisningen og redusere antall kvadratmeter[6]. Det kan se ut til at HINN har tilstrekkelig med undervisningsarealer tilgjengelig på alle studiesteder for å gjennomføre aktiviteten innenfor tidsrommet 08:00 – 17:00. Rapporten viser også at arealbehovet er høyere i høstsemesteret enn i vårsemesteret og det gir utfordringer med tanke på effektiv bruk av arealene gjennom hele kalenderåret.

Høgskolen har også tilstrekkelig antall kontorarbeidsplasser med utgangspunkt i antall ansatte per oktober 2022.

Føring for studieporteføljе 2024-25 av kriteriene for utvikling av studieporteføljen og høgskolens utviklingsavtale

Kriteriene for utvikling av studieporteføljen legger vekt på at studietilbudene skal bidra til å styrke høgskolens samlede kapasitet og forsterke HINNs doktorgradsprogrammer. Dette gjelder for eksisterende programmer, men også for forslag om nye tilbud. Kriteriene for utvikling av porteføljen skal revideres jevnlig og ble sist gang behandlet i høgskolens utdanningsutvalg den 26.10.2022. Tilbakemeldingen fra fakultetenes prodekaner for utdanning var at kriteriene fungerer godt og gir hensiktsmessige føringer for utvikling av studieporteføljen. Det er imidlertid behov for å se nærmere på hvordan kriteriene treffer den eksternfinansierte studievirksomheten. Prorektor utdanning ønsker å bruke litt tid på å vurdere dette nærmere, og kommer tilbake til høgskolestyret med reviderte kriterier i forbindelse med studieporteføljesaken til styret i november 2023.

HINNs utviklingsavtale med KD er et viktig premiss for høgskolens studieporteføljeutvikling. I utviklingsavtalen med kunnskapsdepartementet for perioden 2023- 2026, står det følgende mål:[7]

- Mål 1: Åpen, nyskapende og relevant forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet
- Mål 2: Forskningsbaserte profesjons- og yrkesrettede utdanninger med høy utdanningskvalitet
- Mål 3: Pådriver for livslang læring
- Mål 4: En regional kraft i Innlandet, og nasjonal bidragsyter i en internasjonal kontekst

Målene og styringsparameterne i utviklingsavtalene beskriver den enkelte institusjonens strategiske prioriteringer for å bidra til at de nasjonale sektormålene og prioriteringene i langtidsplanen nås. Utviklingsavtalen er et verktøy i styringsdialogen, og skal bidra til å

[6] Her vises det til Prosjektrapport – arealeffektivitet og utdanningsarealer (Ferdigstilt 24. april 2023)
[7] https://www.inn.no/om-hogskolen/organisering/styringsdokumenter/tildelingsbrev-2023---hogskolen-i-innlandet-.pdf

utvikle institusjonene og sektoren.

Utviklingsavtalene har som formål å bidra til høy kvalitet og en mangfoldig sektor gjennom tydelige institusjonsprofiler og god arbeidsdeling. Differensiert styring gjennom utviklingsavtalene skal tilrettelegge for at institusjonene kan ivareta sitt samfunnsoppdrag og svare på nasjonale, regionale og lokale behov.

Dimensjonering av studieporteføljen

Alle fagmiljø skal benytte et dimensjoneringstall som angir reelt det antall studenter som det planlegges for møter til studiestart. Dimensjoneringstallene settes av fakultetene basert på erfaringer fra tidligere års opptak, programmets utvikling over tid og andre relevante forhold. Dimensjoneringstallet må ta høyde for hvor mange studenter som forventes ferdig uteksaminert og ta hensyn til frafall undervegs. Antall studenter som tilbys studieplass i opptaket vurderes i samarbeid mellom fakultetene og seksjon for opptak.

Høgskolen har nasjonalt fastsatte kandidatmåltall innenfor flere av helse – og lærerutdanningene, noe som også speiles i måten utviklingsavtalen er utformet på: *HINN skal utvikle fremragende og innovative profesjons- og yrkesrettede utdanninger som svarer på morgendagens kompetanse- og kapasitetsbehov i helse-, omsorgs- og utdanningssektoren*[8].

Fakultetene tilbyr en rekke mindre studieprogrammer (under 30 studiepoeng) og enkeltemner som gjerne er en del av eksisterende studieprogrammer. Disse mindre enhetene legges ikke frem som en del av studieporteføljesaken, men utlysning håndteres i dialog mellom fakultetene og Seksjon for opptak. Høgskolen ønsker å øke muligheten for å lyse ut enkeltemner, men må sikre gode administrative ordninger for å få dette til.

Foreløpige dimensjoneringstall per studietilbud fremkommer i detalj i vedlegg 4.

[8] Se https://www.inn.no/om-hogskolen/organisering/styringsdokumenter/tildelingsbrev-2023---hogskolen-i-innlandet-.pdf side 6. Mål 2, styringsparameter 6.

Høgskolen i Innlandet

Fakultetsvise oppsummeringer

Under følger kommentarer knyttet til det enkelte fakultet. Studieprogrammer det ikke kommenteres på, planlegges videreført uten nevneverdige endringer. For noen studier vil det være naturlig å nevne kjent utviklingsarbeid, selv om det ikke vil innebære endringer før ved senere studieporteføljesaker.

Rektors foreløpige vurdering av hvilke nye studier som tas inn i studieporteføljen for 2024-2025 fremkommer etter gjennomgangen av fakultetenes planer. Kjente planer for perioden 2025-2027 nevnes også. I tilknytning til det enkelte fakultets oversikter gis det også en kommentar til utviklingen av det kjente og planlagte eksternfinansierte utdanningstilbudet for kommende studieår (sist gang presentert for Høgskolestyret 4. mai 2022). Dette vil fremkomme ved en oppdatert tabelloversikt og det gis en kort oppsummering under det enkelte fakultetsavsnitt.

Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi (ALB)

Fakultet arbeider med en langtidsplan for studieplanutviklingen der perspektivet er 10 år frem i tid. På kort sikt er det ønske om å starte opp ny master i bærekraftig skogforvaltning, - kanskje allerede fra høst 2024.

Ph.d. i anvendt økologi og bioteknologi
Fakultetet vurderer på sikt å utvide ph.d.-programmet i anvendt økologi og bioteknologi til også å inkludere jord- og skogbruk som fagområde, men det blir ikke arbeidet med dette før universitetsakkrediteringen er avklart. ALB vil tilby betalte kurs for PhD-studenter utenfor HINN gjennom den internasjonale forskerskolen koordinert av fakultetet (IRSAE).

Masterstudier
Fakultetet har utarbeidet studieplan for en samlingsbasert master i bærekraftig skogforvaltning på studiested Evenstad. Det ble sendt akkrediteringssøknad NOKUT innen fristen 1. mars 2023. NOKUT har meldt store forsinkelser i behandlingen av akkrediteringssøknader, og HINN har tatt kontakt med NOKUT for å få vurdert om det kan være mulig å akkreditere den selv under fakultetets ph.d. Dersom HINN kan akkreditere den selv, kan det bli aktuelt med oppstart høsten 2024/2025, under forutsetning av finansiering av studieplasser.

Master i næringsrettet bioteknologi skal revideres blant annet på grunn innføring av skolepenger for utenlandske studenter utenfor EU/EØS og for å kunne rekruttere bedre til norsk arbeidsliv. Masteren består av to fordypninger. Fordypningen i kommersiell bioteknologi ble satt på vent for studieåret 2023. Dimensjoneringen for fordypningen i eksperimentell bioteknologi ble som følge av dette økt. Kandidater fra Bachelor i bioingeniør (første kull startet høst 2021), kan søke seg til masteren, men fakultetet mangler annen utdanning i bioteknologi som rekrutterer til studiet.

Master in Applied Ecology skal også revideres noe, blant annet på grunn av innføring av skolepenger for utenlandske studenter. Økte i 2023 dimensjonering fra 20 til 25. Opprettholdes for 2024.

Høgskolen i Innlandet

Master i bærekraftig jordbruk ved studiested Blæstad, ble startet opp som samlingsbasert deltidsstudium høst 2022. Studiet har rekruttert bra og dimensjoneringen videreføres for 2024.

Bachelorstudier
Bachelor i skogbruk fikk i 2020 tildelt 5 studieplasser i revidert nasjonalbudsjett og har økt dimensjonering til 25 fra 2020. Samme dimensjonering ønskes for 2024[9].

Fakultetet hadde første opptak til Bachelor i bioingeniør høst 2021 og det var dimensjonert med 30 studenter. Dimensjoneringen ble økt til 40 i 2023 og opprettholdes for 2024.

Bachelor i utmarksforvaltning skal revideres, men dimensjonering endres ikke.

Årsstudier
Det ble startet opp et nytt nettbasert årstudium i jordbruk høst 2022. Dimensjonering har vært satt til 50 plasser, selv om kapasiteten kan økes, videreføres dimensjoneringen på samme nivå i 2024.

Årsstudium i økologisk landbruk, deltid, har også kapasitet til å ta opp mange studenter, men dimensjoneringen har vært satt til 70 og dette videreføres i 2024.

Årsstudium i naturmangfold har rekruttert dårlig de siste årene. Studiet ble ikke lyst ut i 2020-2023 og tas ikke med i studieporteføljen for 2024. Det forberedes nedleggingsvedtak for å flytte kapasitet til ny master i skogbruk.

Videreutdanninger
Videreutdanning i bioteknologi (60 sp) ble, som følge av opprettelsen av bachelor i bioingeniør, ikke tilbudt for siste år og det forberedes nedleggingsvedtak. Enkeltemner kan bli videreført som videreutdanningstilbud.

Det arbeides også med å utvikle flere videreutdanningstilbud på 10 sp, skreddersydd for laboratoriepersonell på sykehuslaboratoriene. Sammen med en masteroppgave kan dette bli en egen master på sikt. Dette er et samarbeid med UiT, Sykehuset Innlandet og Helse Bergen HF Haukeland Universitetssykehus.

Øvrige fremtidstanker for studieporteføljen på fakultetet

2025-2027

- Bachelor og master innen Agrifoodtech (samarbeid med Blæstad, Evenstad, Spillskolen og Klosser)
- Årsstudium i helseteknologi (samarbeid med HSV)
- Lektor i realfag (samarbeid med LUP)
- Bachelor i AI og Maskinlæring (samarbeid HINN)
- Master i OneHealth (samarbeid med HSV, Universitet i Alaska)

10-års perspektiv

[9] Tildelte studieplasser gjelder for opptakene fra høst 2020 og frem til høst 2024

- Samarbeid om Desentralisert legeutdanning – (eksempelvis tilknyttet Flowcytometri på Biotek)
- Desentralisert veterinærutdanning (5-årig master. Samarbeid med NordUniversitet, University of Veterinary Medicine and Pharmacy i Kosice, Slovaika) der ALB er ansvarlig for de første 3 årene (BA-nivå).

HKDIR-søknader vår 2023 (3 søknader)

Fleks 2023/10378 - Bærekraftig jordbruk og jordhelse (4 moduler a 5 sp)
Fleks 2023/10054 - Desentralisert og fleksibel videreutdanning for bioingeniørfag (6 områder til som sammen teller 60 sp)
Fleks 2023/10175 - Fleksibel masterutdanning i bærekraftig skogforvaltning (120 sp)

Kort om det eksternfinansierte studietilbudet ved ALB
Fakultetet har i dag en stor EFV-forskningsportefølje, men relativt liten EFV-studieporteføljе. Det er krevende for fakultetet å administrere dagens aktivitet. Det er ikke realistisk på kort sikt at det utvikles en betydelig EFV-portefølje knyttet til utdanning.

Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi (AMEK)

Fakultetet har gjennom 2022 arbeidet videre med utviklingen av studieporteføljen, blant annet med satsing på EVU (i samarbeid med DNF). Det arbeides fortsatt med å få realisert en master innen spillutvikling – kanskje allerede fra høst 2024.

Ph.d
Fakultetet har ikke lenger egen ph.d, men samarbeider med DNF om innholdet i en fellesgrad i kunstnerisk utviklingsarbeid (Se mer under DNFs beskrivelse).

Master
Fakultetet søkte september 2020 NOKUT om akkreditering av ny spillutdanning på masternivå; Master in Game Development and Interactive Simulations.
Sakkyndig komite hadde en del innvendinger i sin foreløpige rapport og søknaden ble trukket. Det er ikke sendt inn ny søknad, men det er fortsatt en målsetning for fakultetet å starte et tilbud innenfor spillutvikling på masternivå. Fakultetet ser nå nærmere på om det er mulig å endre opprinnelig søknad mer i kunstfaglig retning, slik at studiet kan akkrediteres under Filmskolens ph.d. Det er ønskelig at tilbudet realiseres allerede fra høst 2024.
Det kan også bli aktuelt å utrede mastertilbud innenfor Filmmusikk. Prorektor utdanning ønsker å nedsette en arbeidsgruppe fra fakultetene med musikk- og lydutdanninger (HHS, LUP, AMEK og DNF), for å se på samarbeidsmuligheter.

Master i film- og fjernsynsvitenskap har blitt trukket fra de siste års opptak pga. lav søkning. Fakultetet ønsker å legge ned mastertilbudet og styret vil bli forelagt dette som nedleggingssak.

Bachelorstudier
Det har ikke vært opptak til bachelor i film- og fjernsynsvitenskap de siste årene og fakultetet ønsker å legge ned tilbudet. Styret vil bli forelagt dette som nedleggingssak.

Det blir ingen endringer i dimensjonering på fakultetets øvrige bachelorstudier.

Høgskolen i Innlandet

Årsstudier
Årsstudiet i audiovisuelle medier har vært en fin rekrutteringskanal til TV-skolen og til DNF-studiene, men bemanningssituasjon til fagområdet er under vurdering fra fakultetets side. Studiet ble trukket fra 2022- og 2023-opptaket. Årsstudiet legges ned og inngår ikke i studieporteføljе 2024/2025. Det vurderes om enkeltemner kan bygges inn i EVU-tilbud.

Etter- og videreutdanning
Fakultetet opprettholder sitt videreutdanningstilbud på 60 sp i Virtual Reality and Augmented Reality i påvente av at det blir akkreditert en master innen spillutvikling på et senere tidspunkt. Studiet ble også tilbudt som deltidsmulighet til opptaket høsten 2022. Søkningen til begge variantene var lav og tilbudene trukket. Tilbudet har lav søkning for studieåret 2023/2024 også, men dimensjoneringen videreføres likevel for 2024/2025.

Fakultetet arbeider sammen med Senter for livslang læring ved HHS og Filmskolen med å lage en etter- og videreutdanningskatalog av mindre studier som tilbys fleksibelt. Det er også tanker om å kunne tilby et felles årsstudium, men ikke noe som er aktuelt allerede for studieporteføljen 2024/2025.
Fakultetet ser også på muligheten for å utvikle studietilbud innen sosiale medier.

Øvrige fremtidstanker for studieporteføljen på fakultetet
- Studier innen sosiale medier. Først som 30 sp, men senere som års- og bachelorutdanning.
- Master i filmmusikk-komposisjon

HKDIR-søknader vår 2023
Ingen søknader

Kort om det eksternfinansierte studietilbudet
Studiet i filmmusikk-komposisjon (30 studiepoeng) har potensiale til å kunne utvikles til en master. Det har ellers vært lite kapasitet til å jobbe med EFV-tilbud til nå.
AMEK ser mulighetene for å utvikle en bredt sammensatt kursporteføljе i en felles EVU-organisering med Filmskolen. Det er utfordrende å få til EFV eller BOA innenfor kunst- og kulturfag, siden næringen preges av begrenset betalingsevne.
AMEK har utviklet og gjennomført et tilbud innen Bærekraftig ledelse for mennesker, miljø og gjensidig velstand. Tilbudet er flyttet til LUP i 2023.

Fakultet for helse- og sosialvitenskap (HSV)

Behov for endringer i studieporteføljen ved HSV er knyttet til nasjonale forskriftsendringer, nasjonale føringer og behov for desentraliserte utdanningstilbud samt videreutvikling av fakultetets porteføljе for å imøtekomme krav til fremtidig robusthet. Søknad om etablering av ny ph.d. i helse og velferd ble godkjent av KD 23. mai 2022. Endringer på fakultetets ph.d. vil på sikt kunne medføre endringer for studiene på masternivå, men ingen for studieporteføljen 2024-2025. Fakultetets tanker om endringer i studieporteføljе for perioden 2024-2027 ligger innenfor fakultetets kjerneområder og bygger opp under fakultetets nye Phd.

Ph.d. i barn og unges deltagelse og kompetanseutvikling erstattes av ph.d. i helse og velferd

Ph.d. i barn og unges deltagelse og kompetanseutvikling vil gradvis bli faset ut som følge av ny ph.d. i helse og velferd.

Masterstudier

Fakultetet hadde høst 2022 oppstart av første kull på ny studieplan for integrert 5- årig lærerutdanning i praktisk og estetiske fag for 1-13 trinn, kroppsøving og idrettsfag. Den vil erstatte dagens bachelorstudium.[10] Dimensjoneringen settes til 30 og likt som tidligere bachelorstudium. Endringene vil på sikt også gi konsekvenser for Master i kroppsøving og idrett, men studiet må tilbys i 2 år til før det «tas igjen» av ny 5- årig lærerutdanning. Det ønskes også mulighet for opptak til studiets 2. studieår for å bedre rekrutteringen til studiet.

Fakultetet starter ny master i barnevern høsten 2023. KD har tildelt 20 studieplasser til HINN og denne dimensjoneringen videreføres også for 2024.

Master i helsesykepleie hadde første opptak høst 2022. Masterstudiet erstatter tidligere videreutdanning i helsesykepleie. Endringen skjer pga ny Forskrift om nasjonal retningslinje for helsesykepleierutdanning av 1. juli 2021. Det skal være mulig for studentene å avslutte studiet etter 90 sp og kvalifisere til arbeid som helsesykepleier. HINN ble tildelt 5,7 mill i DIKU-finansiering for utvikling og gjennomføring. Dimensjonering for høst 2023 videreføres for høst 2024. Den helsefaglige fordypningen på master i tverrfaglig arbeid med barn, unge og familier vil fases ut pga. innføringen av master helsesykepleie. Det ønskes også eget opptak til studiets 3. og 4. studieår, for å sikre en høy kandidatproduksjon.

Fakultetet starter høsten 2023 en tverrprofesjonell breddemaster i klinisk sykepleie med spesialisering (videreutdanning i ABIOK[11]). Dette innebærer å utvide videreutdanningene i intensivsykepleie, operasjonssykepleie og kreftsykepleie fra hhv. 90 sp, 90 sp og 60 sp til master på 120 sp. i tråd med nye nasjonale retningslinjer (RETHOS-3). Det skal fortsatt være mulig for studenter å avslutte etter 90 sp og kvalifisere til arbeid som intensiv-, operasjon eller kreftsykepleier. Dimensjoneringen var 44 studenter for høst 2023 og videreføres høst 2024.

Fakultetet vil fra høst 2023 tilby Tverrfaglig videreutdanning i psykisk helse-, rus- og avhengighetsarbeid 60 sp (RETHOS-3). Denne vil erstatte videreutdanning i psykisk helsearbeid 60 sp og videreutdanning i rus, avhengighet og psykiske lidelser 60 sp. Dette medfører endringer på de første 60 sp av master i psykisk helsearbeid. Dimensjoneringen er satt til 55 studenter.

Endringer i praktisering av gradsforskriften åpner opp for at HINN kan få profesjonsutdanning i psykologi. Fakultetet vil få en rolle i dette. Det er nylig utviklet et mandat og nedsatt en arbeidsgruppe sammen med HHS for arbeidet. Høgskolestyret holdes orientert om dette arbeidet i egne saker.

Fakultetet arbeider med en ny master i Human performance, som vil erstatte dagens master i treningsfysiologi (Lillehammer) og master i kroppsøving og idrett (Elverum). Masteren utvikles i samarbeid med Forsvaret og kan bli aktuell fra høst 2025.

[10] Det samme gjelder faglærerutdanningen i musikk ved LUP. Fakultetene er i dialog og samarbeider

[11] ABIOK = videreutdanningene i anestesi-, barne-, intensiv-, operasjons- og kreftsykepleie

Høgskolen i Innlandet

Bachelorstudier

Bachelor i barnevern er fra høst 2023 utvidet til et masterløp (3 år bachelor + 2 år master), men det gir ingen endringer i bachelorstudiets dimensjonering.

Bachelor i sykepleie, heltid (Elverum og Kongsvinger) fikk tildelt 15 ekstra studieplasser for opptaket fom. høst 2020.[12] Fakultetet jobber med å innrette deltidsvariantene enda mer fleksibelt enn de er i dag.

Bachelor i sykepleie, deltid (Tynset) hadde første opptak høsten 2020, og vil ha siste opptak 2023 med samme dimensjonering. Det er egen kvote for Fjellregionen på ca 15 studenter. Studiet fleksibiliseres ved midler fra DIKU.

Bachelor i vernepleie, deltid har opptak hvert år fra høst 2022. Studiet er tildelt midler til fleksibilisering gjennom DIKU. Det er i tillegg aktuelt å tilby studiet ved Tynset og Kongsvinger fra 2024, men det forutsetter studieplasser (eller annen finansiering).

Bachelor i idrett – spesialisering i trenerrollen ble fra opptaket høst 2021 tilbudt i to varianter (hel- og deltid). Dette videreføres for høst 2023. Deltidsutdanningen tilbys som et samlingsbasert og fleksibelt studium. Det er nå åpnet opp for at aktuelle studenter fra Hæren kan komme inn på studiet og ha sin praksis i Hæren.

Vår 2022 ble det sendt søknad til HKDIR om midler til å utvikle en bachelor i paramedisin/paramedic. Søknaden ble ikke prioritert med tildeling av midler til dette. Høgskolen har bedt KD om studieplasser til tilbudet, men har ikke fått dette.

Årsstudier

Årsstudium i Mat, ernæring og helse er i dag tilbudt i to varianter (både heltid campusbasert og nettbasert). Den nettbaserte varianten er utviklet med midler fra DIKU, og hadde svært gode søkertall til høst 2022 og høst 2023. Begge variantene ønskes tilbudt for 2024.

Årsstudiet i idrett (Elverum) har rekruttert dårlig de siste årene og blir fra høst 2024 revidert likt som første år i integrert 5- årig lærerutdanning i praktisk og estetiske fag for 1-13 trinn, kroppsøving og idrettsfag. Fakultetet vil også tilby et 'Fag 2' i masterens 3. studieår[13]

Årsstudium i sosialpedagogikk er erstattet av en videreutdanning på masternivå i sosialpedagogikk og det forberedes nedleggingsvedtak på årsstudiet.

Videreutdanninger

Fakultetet utsatte opptaket på ABIOK-utdanningene innen intensivsykepleie og operasjonssykepleie, fra vår 2022 til høst 2022. Målet med endringen er å kunne få til felles emner på tvers av videreutdanningene. Implikasjonen kan bli at måltallene ikke oppnås fullt ut for 2023.[14]

[12] Tildelte studieplasser gjelder for opptakene fra høst 2020 og frem til høst 2024. Må etter dette reduseres igjen. Kan nevnes her at av de 190 som ble tatt opp på kull 2022 var det vår 2023 kun 130, som fortsetter på sitt andre år. Gjennomføringen er bedre på de som følger studiet på deltid.

[13] 'Fag 2' i MAKROI (3. studieår) er et samarbeid med LUP og vil være et tilbud mer rettet mot idrettsfag.

[14] Høgskolen har krav om å fylle kandidatmåltall for en del studier. Om HINN over tid ikke oppfyller disse kan høgskolen miste studieplassfinansiering. Endringene i opptaket for ABIOK-utdanningene vil derfor bli kommentert i årsrapporten for å forklare at HINN trolig får en lavere måloppfyllelse i 2023.

Høgskolen i Innlandet

Videreutdanningen i kreftsykepleie blir som følge av RETHOS[15], utvidet fra 60 sp til 90 sp. Dette medfører at de tre videreutdanningene innen intensiv-, operasjon- og kreftsykepleie alle blir på 90 sp. og tilbys på deltid over 3 år.

Dagens videreutdanning i helsesykepleie erstattes av master, og det tas fra og med høst 2022 ikke opp studenter til videreutdanningen. I tråd med nasjonal retningslinje skal det være mulig for studenter å avslutte etter 90 sp.

Videreutdanning i psykisk helsearbeid 60 sp og videreutdanning i rus, avhengighet og psykiske lidelser 60 sp er fra høst 2023 slått sammen til en tverrfaglig videreutdanning i psykisk helse-, rus- og avhengighetsarbeid 60 sp (RETHOS- 3).

Videreutdanning i psykososialt arbeid med barn og unge (60 sp, tilbudt både ved Elverum og Lillehammer) får ikke lenger egne midler fra KD, og vil fra høst 2024 endres fra eksternfinansiert til bevilgningsfinansiert studietilbud. Studiet vil kun bli tilbudt fra Elverum. Dimensjoneringen er satt til 40 studenter. Detaljer rundt omleggingen fra EFV til BFV avklares med økonomiavdelingen.

Øvrige fremtidstanker for studieporteføljen på fakultetet

- Profesjonsutdanning i psykologi. Her er det satt i gang et utredningsarbeid hvor både HHS og HSV er representert. Dette skal være en helseutdanning og vil ligge under Ph.d. i Helse og velferd.
- Videreutvikle bærekraftige studieprogram preget av høy kvalitet, som møter samfunnets behov for kompetanse og gir mulighet for livslang læring.
- Utvikle robuste masterprogram som understøtter nytt ph.d.-program Helse og velferd.
- Videre utvikling av fakultetets studieportefølje vil skje i tett samarbeid med regionale aktører som for eksempel forsvaret og NAV.

HKDIR- søknader vår 2023 (7 søknader)

Fleks 2023/10386 - Fleksibel tverrfaglig videreutdanning i psykososialt arbeid med barn og unge (4 emner a 15 sp, totalt 60 sp)
Fleks 2023/10281 - BA Trenerrollen deltid - ferdigutvikling av digitale læringsressurser (Emner knyttet til 3.-4. studieår – dvs. siste emner i ba-graden. År 1 og 2 har fått midler tidligere)
Fleks 2023/10250 - Tverrfaglig arbeid med barn, unge og familier (videreutdanning (4 moduler på til sammen 60 sp)
Fleks 2023/10229 - Akuttsykepleie: Akuttmedisinmodul (10 studiepoeng)
Fleks 2023/10207 - Master in Human Performance (90 eller 120 sp)
Fleks 2023/10028 - Helsesykepleierutdanning, 90 studiepoeng (Tilbud for Innlandet, Vestfold-Telemark, Østfold og Troms og Finnmark)
Fleks 2023/10024 - Desentral samlingsbasert vernepleierutdanning deltid (180 sp over 4 år, for Kongsvinger og Tynset)

Kort om det eksternfinansierte studietilbudet

HSV jobber hele tiden for å videreutvikle EFV/BOA-studieporteføljen, for å svare ut etterspørsel og behov i samfunnet innenfor fakultetets primære fagområder; helse, idrett og sosialfag.

[15] RETHOS – Nasjonale retningslinjer for helse- og sosialfagutdanningene – For mer se https://www.regjeringen.no/no/tema/utdanning/hoyere-utdanning/utvikling-av-nasjonale-retningslinjer- for-helse--og-sosialfagutdanningene/id2569499/

Fakultetet opplever å være under kontinuerlig press for å trekke inn eksterne inntekter til høgskolen. Det planlegges derfor for mer EFV/BOA-aktivitet i alle deler av fakultetet. Det jobbes spesielt med å øke andelen søknader om forskningsmidler, og det er ønskelig at EFV/BOA ved HSV fremover skal ha mer virksomhet rettet mot forskningsprosjekter med eksternfinansiering.

Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk (LUP)
Fakultetet arbeider med justeringer og omlegging av flere studieprogram for å utvikle bredere og mer fleksible og attraktive utdanninger, samt å styrke den faglige profilen ved utdanningene. Flere av utdanningene på fakultetet rekrutterer for tiden dårligere enn forventet, og fordrer tilpasninger i valgemner og fagporteføljе internt i studieprogram. En krevende økonomisk situasjon kombinert med svakere rekruttering, medførte behov for pausing av studieprogram høst 2023 for å arbeide fram mer robuste utdanninger med restart høst 2024.

Ph.d. i profesjonsrettede lærerutdanningsfag
Fakultetet arbeider med en utvidelse av ph.d.-programmet i profesjonsrettede lærerutdanningsfag (PROFF) slik at den også favner pedagogikk som disiplinfag. Dette arbeidet avventer behandlingen av universitetssøknaden.

Masterstudier
Oppstart av ny femårig lærerutdanning i praktiske og estetiske fag (LUPE) musikk startet opp som planlagt med første kull høst 2022. 3-årig faglærerutdanning i musikk fases ut i takt med innføring av LUPE musikk.

Fakultetet har pauset opptak på Master in special education (engelskspråklig deltidsmaster over 3 år) høst 2022 og høst 2023. Det planlegges for restart høst 2024.

Masterprogrammet i digital kultur og kommunikasjon (DIGKOM) har hatt svak rekruttering de siste årene og ble pauset i 2023-2024. Nytt opptak er planlagt fra 2024 med en sterkere faglig profilering på digital dannelse og digital kritisk lesekunnskap både utenfor og innenfor skoleverket.

For å styrke rekrutteringsgrunnlaget til grunnskolelærerutdanningene, vurderer fakultetet å tilby en arbeidsplassbasert versjon av grunnskolelærerutdanning 5-10 fra H2024, der det legges opp til at studenter som allerede er i arbeid i skolen kan kombinere med studium på campus. Bakgrunnen er statistikken over andelen ufaglærte som arbeider i skolen. Tilpasningen av studiet følger ordinært studieprogram, det vil si med en mer fleksibel organisering med utgangspunkt i den studieplanen som allerede finnes. Det er søkt midler fra HK-dir, og det legges ikke opp til nye studieplasser eller ny studieplan, men med en justert organiseringsform.

Lektorutdanningen planlegges å utvides med Realfag (som Fag 1) og Historie og Realfag (som Fag 2). Det er søkt om HKDIR-midler til årsstudium i historie og ved tilslag på søknaden vil dette kunne tilbys allerede fra høst 2024. Å utvide lektorutdanningen til å omfatte realfag er i tråd med anbefalinger fra NOKUTs evaluering av lektorutdanningen. En større faglig bredde vil dessuten bidra til å gjøre lektorutdanningen attraktiv for flere når flere fagkombinasjoner er mulig. Utvidelsen til realfag ses i sammenheng med allerede eksisterende Master i realfagenes didaktikk, der samkjøring på tvers av studieprogram er ønskelig. Realfagskompetanse er etterspurt i skolen og et nasjonalt satsingsområde. Realfagene vil tilbys i samarbeid med ALB.

Det vurderes om det skal gjøres justeringer i eksisterende studieportefølje slik at det er et tydeligere mastertilbud til barnehagelærere. Slike justeringer kan foretas innenfor allerede eksisterende masterutdanninger som Master i tilpasset opplæring, Master i utdanningsledelse, Master i pedagogikk og spesialpedagogikk.

Bachelorstudier

Fakultetet starter ny bachelorutdanning i musikkformidling (utøvende musikk). høst 2023. Dimensjoneringen videreføres for høst 2024.

Bachelor i pedagogikk (hel- og deltid) fikk mange studenter i opptaket høst 2020 og 2021. Dimensjonering er redusert for høst 2022 og 2023 og videreføres for opptaket høst 2024.

Den fagdidaktiske porteføljen i praktisk pedagogisk-utdanning (PPU) er omfattende. PPU norsk, engelsk, matematikk og RLE er pauset inntil til H2024 på bakgrunn av lave søkertall. Det vurderes som viktig for skolesektor at høgskolen bidrar til rekruttering av lærere med kompetanse i språkfagene og realfagene, derfor arbeider fakultetet med å etablere fagdidaktiske fellesemner i henholdsvis språkfagene (norsk og engelsk) og realfag (naturfag og matematikk). For å gjøre studiene mer attraktive for studenter som er i arbeidslivet og trenger formalkompetanse for å undervise, vurderes det å legge om PPU til et mer fleksibelt studium. Emnene kan tas både på hel og deltid. Fakultetet vurderer på sikt om den fagporteføljen i praktisk-pedagogisk utdanning skal utvides med tilbud i forlengelsen av HINNs mastertilbud og som er skolefag i videregående skole. Dette er aktuelt for eksempelvis økonomi- og ledelsesfag, mediefag og psykologi. Dette er en justering av allerede eksisterende studietilbud, ikke nye tilbud.

Ferdigstilling av påbegynt lærerutdanning har vært en suksess og flere kandidater er allerede uteksaminert. Ordningen videreføres.

Den samlingsbaserte barnehagelærerutdanningen (BLU2S) har bedre søkning enn den campusbaserte (BLU2). Samarbeidsforum Innlandet (forum for aktører innenfor desentralisert og regional skole- og barnehagebasert kompetanseutvikling) ba fakultetet om en kartlegging av behovet for arbeidsplassbasert utdanning. Kartleggingen viste at det ikke var tilstrekkelig grunnlag for oppstart av ny, arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning. Det er i stedet vurdert som mer aktuelt med en fireårig deltidsutdanning som bygger på elementer fra BLU (tettere samarbeid med barnehage, lokale samlinger i tillegg til samlinger på campus), ettersom det vil kunne rekruttere bredere. Det er søkt om midler fra HK-dir for å legge om BLU2S til en deltidsutdanning. Oppstart kan være aktuelt fra H2024. Dette er en omlegging av allerede eksisterende studium, ikke et nytt studium som fordrer flere plasser.

Skolesektoren signaliserer et behov for kompetanse innenfor SFO-pedagogikk etter at det ble utviklet en egen rammeplan for skolefritidsordningen (SFO). Et SFO studium på deltid er opprettet ved UiS med god søkning for H2023. LUP har kompetanse på feltet og ønsker på sikt å utvikle en fleksibel bachelorutdanning i SFO-pedagogikk med vekt på praktiske og estetiske fag. I en første fase er det ønskelig å utvikle et årsstudium som kan inngå i allerede eksisterende bachelorstudium i pedagogikk, og etter hvert som en innretting innenfor Bachelor i pedagogikk. Studiet er planlagt som et samarbeid mellom pedagogikkinstituttene på

Hamar og Lillehammer, samt institutt for matematikk, naturfag og kroppsøving og institutt for kunst- og kulturstudier på Hamar.

Årsstudier

Det blir ingen endringer på årsstudiene på studiested Hamar på kort sikt. Årsstudiene i samfunnsfag, norsk og engelsk er lagt inntil lektorutdanningen ogdet vil samkjøres med fag II på lektorutdanningen. Det er allerede søkt fleksibiliseringsmidler fra HK-dir om årsstudium i historiedidaktikk, som vil kunne utgjøre et nytt fag 2 i lektorutdanningen. På sikt er det også aktuelt å vurdere årsstudium i KRLE (knyttet til lektor), for å gi en bredere fagportefølje i lektorutdanningen.

Eksisterende årsstudium i engelsk hadde oppstart som deltidstudium for studentgrupper ved Kongsvinger høst 2022 (Literature 1 + 2), og årsstudiet fullføres studieåret 2023-2024 med de siste 30 studiepoengene (Language 1+2).

Fakultetet arbeider med å videreutvikle eksisterende tilbud i spillpedagogikk i samarbeid med AMEK. I dagens lærerutdanning inngår valgemnet Spill, animasjon og læring (30 stp) og er allerede et emne vi samarbeider med AMEK om. Det ble søkt midler fra HK-dir om videreutvikling av tilbudet med 30 stp, slik at det blir et årsstudium på 60 stp som både knyttes til kunstig intelligens (AI), til en mulig BA i AI og maskinlæring (med humanistiske og pedagogiske perspektiv) og til eksisterende MA i digital kommunikasjon og kultur («Digital dannelse, kommunikasjon og kultur i arbeidsliv og offentlig sektor» (60 stp).

HKDIR-søknader vår 2023 (11 søknader, Uthevet tilbud fikk tildeling)

Fleks 2023/10276 - Årsstudium i historie (4 emner a 15 sp)
Fleks 2023/10278 - Arbeidsplassbasert grunnskolelærerutdanning trinn 5-10 (300 sp)
Fleks 2023/10414 - Samlingsbasert barnehagelærerutdanning, deltid (180 sp)
Fleks 2023/10424 – Veiledning (4 emner a 7,5 sp)
Fleks 2023/10439 - Digital dannelse, kommunikasjon og kultur i arbeidsliv og offentlig sektor (8 emner a 7,5 sp – totalt 60 sp)
Fleks 2023/10453 Programmering og algoritmisk tenkning for 5.-10.trinn – videreutdanning, fagfornyelsen
Fleks 2023/10454 Programmering og algoritmisk tekning for 8.-13.trinn – videreutdanning, fagfornyelsen
Fleks 2023/10455 Det tenkende klasserommet
Fleks 2023/10456 Naturfag i begynneropplæringen, lek og læring i småtrinnet
Fleks 2023/10457 Autentisk naturvitenskaplig forskning og sosio-vitenskaplige problemstillinger i naturfagundervisningen (1 emne a 7,5 sp)
Fleks 2023/10460 Språk og aktiviteter i Natur, helse og bevegelse

Øvrige fremtidstanker for studieporteføljen på fakultetet

- Master i utøvende musikk (Sees i sammenheng med utvikling av høgskolens musikkutdanninger).

Om fremtidige eksternfinansierte studietilbud

Fakultetet har omfattende virksomhet innenfor etter- og videreutdanning. Virksomheten er i all hovedsak knyttet til ordninger for etter- og videreutdanning i utdanningssektoren og samsvarer med fakultetets fagportefølje og kjernevirksomhet**.** EVU-virksomheten er i tråd med forventninger eller pålegg fra myndighetene. Ordningene omfatter både studiepoenggivende videreutdanninger som finansieres og forvaltes av Utdanningsdirektoratet (Kompetanse for Kvalitet, Kompetanse for

framtidens barnehage) og Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (tidligere Kompetanse Norge), samt lokal kompetanseutvikling i barnehage og grunnopplæring (regionale og desentraliserte ordninger for kompetanseutvikling og kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis), som forvaltes av Statsforvalteren.

Handelshøgskolen – Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap (HHS)

HHS jobber systematisk med treårsplanen for porteføljeutvikling, med mål om å styrke sammenheng mellom bachelor, master og phd.-nivå i porteføljen. Fakultetet har styrket seg iht. til forskning og det jobbes systematisk med å knytte studieporteføljen tettere opp mot forskningsaktiviteten ved fakultetet.

I følge HINNs tilstandsrapport for 2022 har HHS lav andel studenter i masterutdanning (kun 11%). Andelen er lavere ved HHS enn ved andre fakulteter ved HINN, og HINN ligger også lavt sammenlignet med andre sammenlignbare UH-institusjoner.[16] Fakultetet har derfor målsetting om å styrke tilbudet og relevans av studier på masternivå.

Under skisseres endringer som er iverksatt og skal iverksettes innenfor fakultetets treårsplan for porteføljeutvikling.

Ph.d. i innovasjon i tjenesteyting i offentlig og privat sektor

Fakultetet er godt i gang med bredde- og dybdeevaluering av ph.d.-programmet INTOP. I prosjektets første fase har evalueringen vurdert om INTOP har en vitenskapelig helhet som er faglig tilfredsstillende i bredde og dybde i forhold til de sentrale fagområdene ved fakultetet, samt andre lignende samfunnsvitenskapelige miljøer ved HINN. Komitéen som bidrar i arbeidet består av representanter fra sju av fakultetets sentrale fagområder, henholdsvis statsvitenskap og offentlig administrasjon, innovasjon, rettsvitenskap, filosofi, organisasjon og ledelse, økonomi og psykologi. Etter en bred involveringsprosess på fakultetet ble konklusjonen fra arbeidet en anbefaling om at det blir designet en ny bredere ph.d. ved HHS. Prosjektrapporten ble godkjent av rektor 15.02.2023. Komiteen er nå godt i gang med fase to som er å utvikle forslag til en ny og bredere ph.d. Arbeidet forventes å være ferdig i løpet av 2024. Det legges ikke opp til vesentlige endringer i programmet før HINN har fått svar på universitetssøknaden.

Masterstudier

Som del av fakultetets målsetting om å styrke andel studenter på masternivå, tilgang på relevante masterutdanninger og arbeidskraft med lang høyere utdanning i Innlandet, vil fakultetet etablere Masterstudium i regnskap og revisjon. Tilbakemeldinger fra næringslivet tilsier at det er udekket behov for revisorer både regionalt og nasjonalt.[17] Studieplanen for Master i regnskap og revisjon vil behandles i høgskolens utdanningsutvalg i juni 2023, med mål om å sende søknad om akkreditering til NOKUT i september 2023. Flere av emnene i Master i regnskap og revisjon vil samkjøres med emner som i dag tilbys ved Master i økonomi og ledelse, så de ressursmessige konsekvensene anses som mindre. Institutt for økonomifag gjør rekrutteringer på førstestillingsnivå i fagfeltet. Styrking av fagmiljø innen regnskap og revisjon vil styrke både kjernekompetansen ved Institutt for økonomifag generelt og styrke en NOKUT-søknad

[16] Tilstandsrapport for Høgskolen i Innlandet 2022

[17] https://www.revisorforeningen.no/om-oss/dnr-mener1/-i-rute-til-a-rekruttere-5000-nye-revisorer-innen-2026/

spesielt. Master i regnskap og revisjon vil trolig tidligst kunne starte opp høsten 2025. Det er ønskelig å dimensjonere studieplasser til masteren gjennom å omfordele studieplasser innenfor fakultetets samlede portefølje. Bemanning og finansiering er sikret gjennom planlagt rekruttering på Institutt for økonomifag og i studieadministrasjonen på fakultetet.

Fakultetet har over flere år arbeidet for å etablere mastertilbud innen offentlig rett og rettsvitenskap. Studieplanen for Master i offentlig rett ble godkjent av utdanningsutvalget ved HINN i januar 2023 og høgskolen sendte søknad om akkreditering av tilbudet til NOKUT i februar 2023. Oppstartstidspunkt for masteren avhenger av NOKUTs arbeid med søknaden og vil trolig tidligst bli aktuell høsten 2025. Akkreditering av Master i offentlig rett er første trinn i realiseringen av en fullverdig Master i rettsvitenskap ved Høgskolen i Innlandet. HHS tilbyr i dag bachelorutdanning i rettsvitenskap, og tar årlig opp 120 studenter. Fakultetet har utviklet et sterkt fagmiljø innen offentlig rett og arbeider strategisk med å styrke fagmiljø innen prosess- og strafferett da dette er en forutsetning for å kunne etablere Master i rettsvitenskap. UiS, UiA og BI har nylig fått akkreditert Master i rettsvitenskap og alle disse har hatt svært gode søkertall[18]. Uten at HINN etablerer Master i rettsvitenskap vil Innlandet få utfordringer med å rekruttere og beholde juridisk kompetanse. Arbeidet med å styrke fagmiljøet har god fremdrift og fakultetet planlegger å sende søknad til NOKUT om etablering av Master i rettsvitenskap i mars 2024, med ønske om oppstart høsten 2025.

Fakultetet vil i løpet av høsten 2023 også igangsette studieplanrevisjon av Master i miljøpsykologi. Tilbudet har per i dag lave søkertall og vil derfor revideres for å få en noe bredere profil som vil gi bedre søkergrunnlag. På kort sikt vil fakultetet vurdere å omgjøre Master i miljøpsykologi til et samlingsbasert tilbud fra og med studieåret 2024/2025. På lengre sikt har Institutt for psykologi ambisjon om å gå mot en bredere Master i psykologi med to studieretninger innen henholdsvis miljøpsykologi og arbeids- og organisasjonspsykologi. Fakultetet har et godt og aktivt fag og forskningsmiljø innen psykologi. Utvikling og revidering av masterutdanningen ved instituttet vil støtte opp under strategien om å øke andelen studenter i masterløp ved HHS. Fakultetet anser fagområdet miljøpsykologi som fortsatt relevant i henhold til politiske styringssignaler og HINNs strategi om grønn omstilling og bærekraft. HHS samarbeider også med HSV om et forprosjekt som skal utrede HINNs forutsetninger og mulighet for etableringen av Profesjonsstudium i Psykologi. Prosjektet skal i første omgang kartlegge fagmiljø og økonomisk bærekraft, og gi videre anbefaling om hvorvidt HINN bør gå videre med en evt. utredningssøknad. Forprosjektet skal sluttføres i løpet av høsten 2023.

Det kan også nevnes at fakultetet fra og med høsten 2023 tilbyr Master i offentlig ledelse og styring med spesialisering innen beredskap og krisehåndtering (90 og 120 stp.). Disse nye tilbudene har hatt svært gode søkertall med henholdsvis 6,1 og 6 søkere per studieplass i 2023. Senter for ledertrening ved studiested Rena er under etablering.

Av øvrige endringer i masterporteføljen kan det nevnes at fakultetet har igangsatt revisjon av Master i innovasjon. Revisjon er en konkret oppfølging fra arbeidet med Periodiske programevaluering (gjennomført i 2022). Nyrevidert studieplan med en noe bredere profil ferdigstilles i juni 2023 og vil behandles i HINNs utdanningsutvalg høsten 2023.

[18] Gode søkertall for juss: — Har truffet en nerve (khrono.no)

Høgskolen i Innlandet

Bachelorstudier

Fakultetet er i gang med revisjon av Bachelor i music business management og Music Business production. Revisjonen er igangsatt med utgangspunkt i eget mandat, som legger opp til at de to programmene skal revideres til ett nytt og tidsaktuelt bachelorstudium innen Music Business. For å sikre tid og ressurser til arbeidet med revisjonen ble ikke tilbudene lyst ut 2023. Studieplan for nyrevidert bachelortilbud vil behandles i utdanningsutvalget ved HINN høsten 2023.

HHS har et internasjonalt anerkjent fagmiljø i filosofi. Miljøet har hatt betydelig forskningsproduksjon over mange år (eksempelvis 2,4 poeng per ansatt i 2022) i de ledende internasjonale tidsskriftene. For å knytte forskning og utdanning tettere sammen, har fakultetet arbeidet for å etablere et Bachelorstudium i filosofi, politikk og økonomi (FPØ), samt også et Årsstudium i filosofi. Studieplanene ble godkjent i utdanningsutvalget ved HINN høsten 2021, og det er også rekruttert inn fagressurser. Tilsvarende Bachelorstudium i filosofi, politikk og økonomi ved UiO har svært gode søkertall, med henholdsvis 10,7 førsteprioritetssøkere per studieplass i 2021, 8,4 søkere per studieplass i 2022 og 7,8 søkere per studieplass i 2023. Bachelorprogrammet i filosofi, politikk og økonomi vil knytte sammen flere fagområder og institutter ved HHS og bidra til en mer samlet profil. FPØ er knyttet til bærekraft og grønn omstilling, velferd og kriser, fagområder som utgjør sentrale deler av Høgskolen i Innlandets strategi. Tilbudet vil være sentralt i høgskolens oppfølging av Utsynsmeldingen, og spesielt etablering av tilbud som kan bidra til grønn omstilling. Fakultetet ønsker å etablere Bachelor i politikk, filosofi og økonomi og Årsstudium i filosofi med oppstart høsten 2024.

Studier som avvikles og nye som ønskes opprettet

Fakultetet er i omstillingsprosess i arbeidet med studieporteføljen. Gjennom systematisk gjennomgang av porteføljen har det blitt igangsatt revisjoner av flere studieplaner. Gjennom revisjon av studieplaner ble følgende tilbud avviklet i 2022.

- Årstudium i reiseliv og turisme (siste opptak 2022)
- Bachelor i reiselivsledelse (siste opptak 2022)
- Bachelor i markedsføring og ledelse av turismeopplevelser (siste opptak 2022)
- Årsstudium i Kulturprosjektledelse (siste opptak 2022)

Fakultetet vurderer avvikling av Årstudium i bedriftsøkonomi (Hamar, nett og samlingsbasert). Årsstudium i bedriftsøkonomi tilbys fortsatt som nettbasert tilbud og som tilbud ved studiested Rena. Tilbudet som vurderes avviklet er dimensjonert med 90 studieplasser i 2022, men har et relativt høyt frafall. Studentene som følger studiet ønsker primært å ta årsstudiet som nettbasert tilbud.

Nye program som er omtalt over vil ikke øke det dimensjoneringsnivået som fakultetet ligger på. Fakultetet har også lykkes med å redusere forholdstallet mellom fagansatte og studenter. Tabellen under illustrerer studier som er avviklet, eller under planlagt avvikling (BA kulturprosjektledelse er ikke tatt med i oversikten), og studier som er vedtatt og under planlegging i perioden 2023 – 2025. Videre vises dimensjoneringstallene for både avviklede/planlagt avviklede studier og vedtatte/planlagt utviklede studier. Totalt vil fakultetet avvikle studier med total dimensjonering på 260 og ønsker å utvikle studier med total dimensjonering på 200.[19]

[19] For en del av de eksisterende studietilbudene er ikke møtt-tallene så høye som dimensjoneringstallene

Høgskolen i Innlandet

År avviklet	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023		
Studium avviklet	ÅR Kulturprosjekt-ledelse	BA Markeds-føring og ledelse av turisme-opplevelser	BA Reiselivs-ledelse	ÅR Reiseliv og turisme	ÅR Bedrifts-økonomi	BA Music Business management	BA Music Business production		Sum, avviklet
Dimensjonering	20	40	40	20	90	20	30		260
År opprettet	**H 2023**	**H 2023**	**H 2024**	**H 2024**	**H 2023**	**H 2025**	**H 2025**	**H 2024**	
Studium planlagt 2023 - 2025	BA bærekraftig reiseliv og arrangementsledelse	ÅR reiseliv og arrangement i et bærekraftsperspektiv	BA filosofi, politikk og økonomi	ÅR filosofi	MA offentlig ledelse og styring, fordypning krise og beredskap	MA offentlig rett / Ma retts-vitenskap	MA regnskap og revisjon	Nytt revidert BA Music Business, ett program	Sum, opprettet / planlagt opprettet H23-H25
Dimensjonering	30	20	30	25	15	30	20	30	200

Videreutdanninger

De nettbaserte studiene innen bedriftsøkonomi, økonomi og administrasjon, regnskap og økonomirådgivning er nylig utvidet til nye digitale/fleksible varianter. Flere av studiene som var tilbudt desentralt som deltidsstudier er tilbudt som bachelorutdanninger fra 2022.

Innen bevillingsfinansierte studier har HHS Helserett, Arbeidsrett og Personalutvikling og ledelse som er deltidsutdanninger og betraktes som EVU tilbud. En vil vurdere om noen av disse skal tilbys som betalingsstudier.

HKDIR-søknader vår 2023 (6 søknader, Uthevede tilbud fikk tildeling)

Fleks 2023/10423 - Offentlig og bærekraftig anskaffelser (2 emner a 7,5 sp)
Fleks 2023/10374 - Grunnleggende programmering og digital sikkerhetskultur (30 sp)
Fleks 2023/10345 - Fleksibel utdanning *Reiseliv og arrangement i et bærekraftperspektiv (3 emner a 10 sp, totalt 30 sp)*
Fleks 2023/10300 - Grønt kompetanseløft - fleksible og praksisrettede videreutdanninger innenfor bærekraft og grønn omstilling (Utvikle en portefølje av korte og fleksible emner innenfor fagområdene bærekraft og innovasjon)
Fleks 2023/10042 - EVU tilbud innen beredskap, krisehåndtering og samfunnssikkerhet (Flere moduler som tilbys rullerende over 3 studieår)
Fleks 2023/10045 - Videreutdanning i planlegging, innovasjon og ledelse (Videreutd på masternivå i samarbeid med RKK Ytre Helgeland)

Mulige tilbud frem i tid:

- Master i offentlig rett/Master i rettsvitenskap (Trolig tidligst høst 2025)
- Master i regnskap og revisjon (Trolig tidligst høst 2025)
- Profesjonsstudium i psykologi
- Executive Master innen HHS fagområder (eksternfinansierte)

Kort beskrivelse av det eksternfinansierte studietilbudet

Handelshøgskolens eksternfinansierte studieporteføljе er forankret på faginstitutter og tilbys gjennom Senter for livslang læring (SELL). EVU-porteføljen inkluderer i dag blant annet flere kompetanseutviklingsprogram for NAV, Helselederutdanning, Innovasjonsskolen for å nevne noen tilbud (se eget dokument for komplett oversikt).

HHS arbeider p.t. med å se nærmere på hvordan EVU-studieporteføljen bør

videreutvikles i samsvar med økte behov for kompetanse og endringer i markedet for EVU (eks. økt fleksibilisering og digitalisering). Tilbakemeldingene fra arbeids- og næringsliv tilsier at det er en økt etterspørsel etter EVU-tilbud også på masternivå, noe HHS anser å understøtte fakultetets strategiske retning for videre utvikling av studieporteføljen. HHS ønsker å videreutvikle EVU for arbeidslivet innen følgende relevante fagområder:

- Samfunnssikkerhet, krise og beredskap
- Innovasjon og ledelse
- Bærekraftig reiseliv og arrangement
- Offentlig rett
- Business analytics og sirkulær økonomi
- Miljøpsykologi

Gjennom videre strategiarbeid er HHS opptatt av å sikre en god intern organisering som ivaretar kobling mellom faglige interesser, studiekvalitet og økonomisk robusthet i EVU-porteføljen. Våren 2023 har fakultetet igangsatt prosess med periodisk evaluering av eksternt finansierte utdanningstilbud og arbeidet forventes å være ferdig i løpet av 2023.

SELL har ambisjon om å søke om etablering av Senter for fremragende utdanning innen livslang læring i 2025. Prosessen for dette arbeidet er presentert for utdanningsutvalget ved HINN, med støtte til at arbeidet skal være forankret ved høgskolen som helhet.

Den norske filmskolen (DNF)

Den norske filmskolen arbeider med ny fellesgrad i kunstnerisk utviklingsarbeid.
Det arbeides også med en omlegging av bachelor- og mastertilbudet på fakultetet, men det gir kun mindre endringer for studieporteføljen 2024/2025.

Ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid
NOKUT har godkjent søknad om ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid innen film og beslektede audiovisuelle kunstformer. Parallelt med dette har DNF opprettet samarbeid med Akademi for scenekunst ved Høgskolen i Østfold og Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunstfag ved Universitetet i Tromsø. Målsetningen er å opprette en felles grad i kunstnerisk utviklingsarbeid, som bygger på de tre enhetenes tilnærming til KU og tverrfaglighet. Søknad ble sendt NOKUT innen fristen 1. mai 2023. Det er Høgskolen i Østfold som søker NOKUT på vegne av institusjonene.

Masterstudier
Master i film har normalt opptak annet hvert år. Det var opptak i 2020 og 2022 (kull 4). Filmskolen er i ferd med å legge om sin studieporteføljе mastertilbudet gjøres om til en dybdemaster uten krav til praktisk erfaring med opptak i 2024. Studiemodellen vurderes omlagt til 1 år +2 år +2 år. Til det første året vurderes det å lage et årsstudium, som vil være opptakskravet til 2. studieår.

Bachelorstudier
Bachelorstudiene (linjene) har opptak annet hvert år. Det var oppstart for kull 13 høst 2021 og neste opptak er høst 2023. Studieplanen er endret fra et

studieprogram per linje til ett studieprogram med flere spesialiseringer. Den overordnede dimensjoneringen av skolens bachelor vil fremdeles være 42 studenter.

Årsstudier
Filmskolen har tanker om en grunnutdanning/årsstudium i tillegg til dagens portefølje. Dette årsstudiet vil utgjøre 1. år i en ny dybdemaster.

Videreutdanninger
Filmskolen samarbeider med AMEK om å kunne tilby videreutdanningstilbud til bransjen.

HKDIR-søknader vår 2023
Ingen søknader

Høgskolen i Innlandet

Oppsummering av kjente planer for opprettelse og nedlegging av studier

Tabellen viser kjente planer på kort og litt lenger sikt. Det er satt kryss for tidligste mulighet for når tilbudet kan starte opp.

Fakultet	Studietilbud	Forberedes nedleggings-vedtak	Nytt 2023/ 2024	Nytt 2024/ 2025	Nytt 2025->
ALB	Utvidelse av ph.d. i anvendt økologi og bioteknologi (inkludere jord- og skogbruk)				x
	Master i bærekraftig skogforvaltning			x	x
	Årsstudium i naturmangfold	x			
	Videreutdanning i bioteknologi	x			
AMEK	Master in Art and Technology for game- and virtual productions			x	x
	Master i filmmusikk				x
	Master i film- og fjernsynsvitenskap	x			
	Bachelor i film- og fjernsynsvitenskap	x			
	Videreutdanning i Virtual Reality and Augmented Reality (kun dersom master i spillutvikling blir realisert)	x			
HSV	Master i barnevern		x		
	Master i Human Performance				x
	Master – Tverrprofesjonell breddemaster innen intensiv-, operasjon- og kreftsykepleie		x		
	Master i sykepleie innen akutt beredskap og operativ sanitet			x	x
	Bachelor i vernepleie, deltid – Tynset og Kongsvinger (søkt midler fra HK-dir)			x	x
	Bachelor – Faglærer i kroppsøving og idrettsfag (videreføres i master)	x			
	Årsstudium i sosialpedagogikk	x			
	Tverrfaglig videreutdanning i psykisk helse-, rus- og avhengighetsarbeid (60 sp)		x		
LUP	Utvidelse av ph.d.-programmet PROFF				x
	Master i utøvende musikk				x
	Bachelor i musikkformidling		x		
	Grunnskolelærer trinn 5-10 år, arbeidsplassbasert			x	
	Samlingsbasert barnehagelærerutdanning, deltid			x	
	MA lektorutdanning realfag			x	x
	ÅR historiedidaktikk (søkt midler fra HK-dir)			x	
	Spillpedagogikk (søkt midler fra HK-dir)			x	
	SFO-pedagogikk (søkt fra HK-dir)			x	x
	Praktisk-pedagogisk utdanning (nye fag)			x	x
HHS	Master i offentlig ledelse og styring, ny fordypning innenfor beredskap og krisehåndtering		x		
	Master i regnskap og revisjon				x
	Master i psykologi/profesjonsstudium i psykologi				x
	Master i offentlig rett (på lenger sikt Master i rettsvitenskap)				x
	Bachelor i bærekraftig reiselivs- og arrangementsledelse		x		
	Bachelor i filosofi, politikk og økonomi			x	
	Bachelor i kulturprosjektledelse	x			
	Årsstudium i kulturprosjektledelse	x			
	Årsstudium i reiseliv og turisme	x			
	Bachelor i reiselivsledelse	x			
	Bachelor i markedsføring og ledelse av turismeopplevelser	x			
	Årsstudium i bedriftsøkonomi (Hamar, nett- og samlingsbasert)	x			
	Årsstudium i reiselivs- og arrangementsledelse (årsstudium i reiseliv og arrangement i et bærekraftsperspektiv)		x		
	Årsstudium i filosofi			x	
DNF	Ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid – fellesgrad med HiØ og UiT			x	
	Årsstudium i film/grunnutdanning i film (som også blir et førsteår i en 5-årig master på sikt)			x	
	Integrert master DNF (opptak til 2. studieår)				x

Høgskolen i Innlandet

Rektors foreløpige vurdering

Høgskolen skal nå sitt mål om å akkrediteres som universitet, og ønsker samtidig å bli en foregangsinstitusjon på fleksible tilbud og læring gjennom hele livsløpet. Noen tilbud vil kunne vurderes som særskilt viktige fordi de bygger opp om institusjonelle og nasjonale strategiske vegvalg. Høgskolen har også behov for flere engelskspråklige tilbud.

Rektors vurdering er at utviklingen av høgskolens samlede studieportefølje skjer i henhold til de kvalitetskriterier som er satt. Det er allikevel en utfordring at arbeidet og ønskene om utviklingen av nye studietilbud, ikke har med seg tildelte studieplasser. Utviklingen av nye studier kommer i forkant av at andre tilbud av tilsvarende omfang legges ned. Dette vil bety at Høgskolens samlede ressurser må fordeles på flere initiativ.

Studietilbud med bakgrunn i kriteriene for studieporteføljeutvikling som vurderes inn i studieporteføljen for 2024/2025:

ALB

Master i bærekraftig skogforvaltning, fleksibel masterutdanning. Dimensjonering: ?

Kort argumentasjon for at studiet tas inn i studieportefølje 2024/2025:

- Det er stort behov for et slikt tilbud. Det svarer også ut å skaffe arbeidskraft/kompetanse for det grønne skiftet. Mulig oppstart skjer under forutsetning av finansiering.

AMEK

Master på Spillskolen med foreløpig tittel Art and Technology for game- and virtual productions. Dimensjonering: ?

Kort argumentasjon for hvorfor studiet tas inn i studieportefølje 2024/2025:

- Fakultetet mangler en mastermulighet for studentene på fakultetet. Mulig oppstart skjer under forutsetning av finansiering.

HSV

Bachelor i vernepleie, deltid på studiestedene Tynset og Kongsvinger.
Dimensjonering: ?

Kort argumentasjon for hvorfor studiet tas inn i studieportefølje 2024/2025:

- Det er et stort behov for denne utdanningen i regionen. Mulig oppstart skjer under forutsetning av finansiering.

LUP

Grunnskolelærer trinn 5-10 år, arbeidsplassbasert.
Dimensjonering: ?

Kort argumentasjon for hvorfor studiet tas inn i studieportefølje 2024/2025:

- Studiet gir mulighet til å utvide rekrutteringsgrunnlaget til lærerutdanningene. Det legges ikke opp til nye studieplasser eller ny studieplan, men med en justert organiseringsform. Har positive synergier til eksisterende femårig lærerutdanning og bruk av fagkrefter. Mulig oppstart godkjennes under forutsetning av at infrastrukturutfordringer lar seg løse innenfor fakultetets økonomi.

Høgskolen i Innlandet

HHS
Master i offentlig rett. Dimensjonering: 30

Kort argumentasjon for hvorfor studiet tas inn i HINNs studieportefølje (trolig ikke før 2025/2026):

- Mulig oppstart skjer under forutsetning av NOKUT-godkjenning og under forutsetning av finansiering.

Master i regnskap og revisjon. Dimensjonering: 20

Kort argumentasjon for hvorfor studiet tas inn i HINNs studieportefølje (trolig ikke før 2025/2026):

- Bør opprettes pga. ny revisorlov, som sier at revisjonsutdanningen skal tilbys som en egen masterutdanning. Eneste revisorutdanning mellom Oslo og Trondheim. Ressursøkonomisk gjennomføringsmodell med mulighet for både hel- og deltidsgjennomføring (fleksibel). Mulig oppstart skjer under forutsetning av NOKUT-godkjenning

Bachelor i politikk, filosofi og økonomi + årsstudium i filosofi
Dimensjonering: 30 + 25

Kort argumentasjon for hvorfor studiet tas inn i studieportefølje 2024/2025

- Studiene må sees i sammenheng med øvrig revideringsarbeid på fakultetet. Fakultetet har jobbet systematisk og godt med revidering av eksisterende portefølje og er godt i gang med en langsiktig plan for videre utvikling.

  Høgskolen har behov for å videreutvikle porteføljen av engelskspråklige programmer, og det er mulig å utarbeide fellesgrader eller doble grader tilknyttet dette tilbudet. Et samarbeid med internasjonale partnere vil understøtte fakultetets arbeid med internasjonal akkreditering.

  Tilsvarende tilbud ved UiO har hatt nedgang i sine søkertall, men fremdeles er søkningen relativt høy.

  For at fakultetet skal kunne realisere de samlede planene for utvikling av porteføljen, må det gjøres en langsiktig vurdering. Det vil her være naturlig å se på denne vurderingen i sammenheng med resultatene fra evalueringen av INTOP der evt behov for opprettelse av underliggende tilbud bør fremkomme.

DNF
Årsstudium – 1. studieår i omlegging til en 5-årig integrert dybdemaster i Film og beslektede audiovisuelle kunstformer (med modell 1år+2år+2år)
Dimensjonering: ?

Kort argumentasjon for vurdering av studieportefølje 2024/2025:

- DNF planlegger å endre studieporteføljen på fakultetet, der et nytt 1. studieår vil utgjøre rekrutteringsgrunnlag for 2 studieår i en integrert dybdemaster. Totalt sett planlegges det i utgangspunktet ikke for endringer i det totale antall kandidater som i dag uteksamineres fra Filmskolens bachelor og master.

Høgskolen i Innlandet

Vedlegg:

1. Kriterier for studieporteføljeutvikling
2. Høgskolens utviklingsavtale
3. Søkertallsrapport 2023
4. Studieporteføljе 2024-2025 med foreløpige dimensjoneringstall (Excel-ark)
5. Oversikt kjent EFV-studieporteføljе

Høgskolen i Innlandet

Kriterier for studieporteføljeutvikling ved HINN

Bakgrunnen for kriteriene kom med arbeidet med høgskolens studieportefølje 2021, der rektor gjorde en vurdering av den samlede effekten av de tilbudene som var foreslått opprettet og konkluderte med at *«det synes å være et behov for å utarbeide rammer og prinsipper for studieporteføljeutvikling som følger med studieporteføljesaken når den legges frem til høsten»*. Prinsippene ble godkjent i Høgskolestyret 9. november 2021. Prinsippene skal være retningsgivende for porteføljeutviklingen kommende periode.[1]

1. Strategisk betydning

Høgskolens strategi tegner fire fremtidsbilder for hvordan høgskolen – eller Universitetet i Innlandet – ønsker å være i 2026. HINN har ambisjon om å være en foregangsinstitusjon for livslang læring og fleksibel utdanning og skal øke andelen studenter i fleksible utdanninger, både i grunnutdanning og etter- og videreutdanning. Vi skal også øke andelen studenter som deltar på ulike utvekslingsopphold.

Vurderingskriterier:

a. Samspill med samfunn og arbeidsliv (nasjonalt, regionalt og lokalt), herunder forskning, praksis og relevante arbeids- og undervisningsformer.
b. Ordninger for internasjonalisering
c. Styrking av doktorgradsområdene (og de tilbakemeldingene som vil komme fra NOKUT-komiteer) og universitetsambisjonen.

2. Etterspørsel/rekrutteringsgrunnlag

Her vurderes utdanningstrender og søkernes etterspørsel etter studier. Høgskolen skal tilby utdanninger som er relevante for samfunnets behov.

Vurderingskriterier:

a. Ønsket fra omgivelsene/regionen, og/eller har studiet bakgrunn i at fagmiljøer utvikler tilbud som er innovative og nyskapende, eller der høgskolen allerede er nasjonalt ledende.
b. Tilbud som må justeres, eller opprettes som følge av nasjonale føringer.

[1] Kriteriene anvendes primært for studier som tenkes tilbudt over tid. Det vurderes som hensiktsmessig at disse ikke er for «finmaskede». De bygger på en kjerne av kvantifiserbare- og målbare kriterier. I tillegg må det inngå strategiske og kvalitative vurderinger. Kriteriene bør årlig tilpasses og justeres i tråd med høgskolens institusjonsstatus.
På kort sikt blir hensynet til universitetssøknaden styrende og en utvidelse av studieporteføljen bør vurderes på bakgrunn av om det vil styrke arbeidet mot å nå en universitetsakkreditering. Det innebærer primært å styrke ph.d-områdene, men det må også gis mulighet for de fagområdene som ikke ligger under ph.d-områdene til å utvikle seg. Det er en målsetning om å bedre forholdstallet mellom antall faglige årsverk og studenter i dagens studieportefølje og nye tilbud må ikke bidra til å endre utviklingen i negativ retning. Høgskolen har også betydelige plassutfordringer ved flere campus og utvidelser i studieporteføljen blir på disse stedende ekstra utfordrende.
Kriteriene er ikke bygget opp hierarkisk eller i prioritert rekkefølge, og det er ikke sikkert at alle punktene skal tillegges lik vekt for alle studier. Der enkelte kriterier ikke anvendes, må det begrunnes hvorfor.

Høgskolen i Innlandet

c. Mulighet for jobb og videre studier.
d. Andre tilbydere/institusjoner med tilsvarende utdanning.

3. Faglig bærekraft

Her vurderes fagmiljøenes faglige og pedagogiske kompetanse (herunder fagmiljøenes kvalitet, størrelse, aktivitet og utviklingsevne innen forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og utdanning)

Vurderingskriterier:

a. Vurdering opp mot studietilsynsforskrift/studiekvalitetsforskrifts forventninger om solide fagmiljøer.
b. Godt læringsmiljø for studentene.
c. God utnyttelse av faglige ressurser på tvers av studiesteder og fagmiljø. Mulighet til samarbeid på tvers av fakultet er ønskelig.
d. Bemanningsplanlegging og mulighet for å rekruttere fagpersoner.
e. Mulighet for at rekrutterte fagpersoner kan inngå i annen utdanning, om tilbudene ikke viser seg å rekruttere tilstrekkelig med studenter, eller være bærekraftige.

4. Økonomisk bærekraft og infrastrukturbehov

Studietilbudenes økonomi og ressursutnyttelse, herunder undervisnings-, lærings- og personalressurser

a. Finansiering (fullfinansiert/tildelte studieplasser eller ekstern finansiering/strategiske midler). Herunder om det finnes midler til å rekruttere nye medarbeidere. Alternativt nedleggelse av program av tilsvarende omfang.
b. Studiepoeng- og/eller kandidatproduksjon for å gå i balanse. Studietilbud må planlegge for lavt frafall og høy gjennomstrømming. Det må fremvises en beregning av at studiet går i balanse (over en gitt periode).
c. Rom-/infrastrukturutfordringer for studenter og ansatte må tydeliggjøres og forslag til løsning må være basert på rammene som finnes i høgskolens overordnede studiestedsutviklingsplan og studiestedsvise utviklingsplaner.

Kriteriene 2-4 følges av risikovurderinger på de punktene det er aktuelt, og ved behov innhentes uttalelser fra andre/eksterne ved usikkerhet.

Versjonshistorikk:	
23. sept 2021	Utdanningsutvalget
6. okt 2021	Rektors ledermøte
9. november 2021	Godkjent i Høgskolestyret. Kriteriene skal årlig revideres i forbindelse med arbeidet med kommende års studieportefølje.
26. oktober 2022	Utdanningsutvalget

2.3 Utviklingsavtale for HINN 2023 – 2026 (Hentet fra Tildelingsbrev 2023)

Mål 1: Åpen, nyskapende og relevant forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet

HINN vil videreutvikle forskningsinnsatsen i forskergruppene tilknyttet høgskolens ph.d.-områder. HINN vil styrke arbeidet med opplæring i forskningsledelse for ledere av forskergrupper, herunder arbeidet med forskningskvalitet, -etikk, åpen vitenskap, publisering og forskningsfinansiering.

HINN vil oppmuntre ansatte og studenter til å formidle kunnskap gjennom utviklingsarbeid og tilgjengelige vitenskapelige formidlingsarenaer, og i den allmenne samfunnsdebatten.

Styringsparametere:
1. Videreutvikle forsknings- og KU-aktivitet av høy internasjonal kvalitet i samspill med samfunns- og arbeidsliv.
2. Styrke arbeidet for åpen forskning.
3. Vitenskapelige ansatte og studenter tar aktivt del i samfunnsdebatten.

Mål 2: Forskningsbaserte profesjons- og yrkesrettede utdanninger med høy utdanningskvalitet

HINN vil gi studentene god faglig veiledning og evaluering, og lett tilgang til relevante fagmiljøer. HINN vil involvere studentene i beslutningsprosessene internt ved HINN, og legge til rette for at studentdemokratiet og valgdeltakelsen styrkes. HINN vil i perioden arbeide for økt grad av internasjonalisering i alle våre utdanninger. HINN vil styrke kjennskapen til fremtidige behov innenfor profesjonssektoren og utvikle studieporteføljen og den faglige kompetansen i takt med samfunnets utfordringer. HINN vil ta i bruk sine faglige fortrinn innenfor de audiovisuelle fagene, og etablere tverrfaglige satsinger som utforsker AV fagenes muligheter i pedagogisk- og kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning.

Styringsparametere:
4. Legge til rette for et bredt studentengasjement.
5. Fremme et globalt og interkulturelt perspektiv gjennom internasjonal mobilitet og samhandling.
6. Utvikle fremragende og innovative profesjons- og yrkesrettede utdanninger som svarer på morgendagens kompetanse- og kapasitetsbehov i helse-, omsorgs- og utdanningssektoren.
7. Styrke utviklingen av fremtidige fortellere gjennom forskning, utdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid innenfor film, TV og spill.

Mål 3: Pådriver for livslang læring

HINN vil tydeliggjøre ulike former for livslang læring med målrettede tiltak tilpasset de ulike utdanningsformene og vurdere hvilke utdanninger som skal tilbys med fleksible løsninger. HINN vil utvikle administrative systemer for oppfølging og kvalitetssikring helt ned på delemnenivå.

Styringsparametere:
8. Videreutvikle konsepter for livslang læring av høy kvalitet i samspill med samfunns og arbeidsliv.
9. Utvikle fleksibel utdanning på emne og delemnenivå (micro credentials).

Mål 4: En regional kraft i Innlandet, og nasjonal bidragsyter i en internasjonal kontekst

HINN vil videreutvikle arenaer og nettverk for samhandling, og etablere metoder for å måle høgskolens gjensidige samspill med omverdenen. HINNs regionale tilstedeværelse i Innlandet skaper forutsetning for samhandling. HINN vil legge vekt på at fysisk og teknisk infrastruktur er åpen og tilgjengelig. HINN vil gjennom sin forsknings- og utdanningsprofil skape innovasjon og utvikling som sikrer bærekraftige lokalsamfunn.

Styringsparametere:
10. Styrke kontakten med samfunns- og arbeidsliv gjennom videreutvikling av regionale og nasjonale nettverk og internasjonale nettverk og samarbeidspartnere.
11. Videreutvikle fysisk og teknisk infrastruktur som legger til rette for at fremtidsrettet utdanning, innovasjon og forskning skapes sammen med samfunns- og arbeidsliv.
12. Sammen med partnere øke kompetansen og formidlingen om bærekraftige lokalsamfunn.

Høgskolen i Innlandet

Søkertall april 2023

Samordna opptak

- *8 308 personer har søkt studier ved HINN som sitt førstevalg via Samordna opptak*
- *HINN har 712 færre primærsøkere enn i fjor*
- *HINN har 2,01 søkere pr studieplass*

Lokalt opptak- master- og videreutdanninger

- *7 153 personer har søkt lokale studier ved HINN i år.*
- *En oppgang på 751 søkere sammenlignet med fjoråret.*

Totalt 15 461 søkere til høgskolen

En oppgang på 39 søkere eller 0,25%

Høgskolen i Innlandet

Innhold

Søkertall Samordna opptak 3

Universiteter og høgskoler i Norge – rangert på grunnlag av antall primærsøkere 4

Søkertall Høgskolen i Innlandet 5

Antall primærsøkere pr studieplass 6

Endring i førstevalg fordelt på utdanningsområder for HINN og nasjonalt 6

Søkertall – studiumnivå 7

- Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi (ALB) 7
- Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi (AMEK) 7
- Handelshøgskolen Innlandet – Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap(HHS) 8
- Fakultet for helse- og sosialvitenskap (HSV) 9
- Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk (LUP) 10

Hvilke institusjoner øker mest/minst? 11

Antall søkere pr studieplass – HINN 12

Hvor kommer søkerne våre fra? 14

Nasjonal fordeling av søkers hjemstedsfylke 14

Søkertall lokalt opptak pr april 2023 15

Totale søkertall for Høgskolen i Innlandet april 2023 21

Høgskolen i Innlandet

Søkertall Samordna opptak

Kilde: Samordna opptak (www.samordnaopptak.no)

Alle statistikker som er levert fra SO baserer seg på ca. 99 % av den totale søkermassen.

Nasjonalt er det **135 980** søkere til studier som er med i det nasjonale opptaket. I 2022 var tilsvarende søkertall **134 954**. I fjor var det en nasjonal nedgang på 12,42 %, mens i år har det nasjonalt vært en oppgang på 0,76 %.

Oppstillingen nedenfor viser antall personer som har søkt høyere utdanning i perioden 2006 – 2023 og hvor mange primærsøkere HINN har hatt i samme periode:

Tabell 1

	Nasjonalt		HINN	
År	Ant 1.pri	%-endring	Ant 1.pri	%-endring
2023	**135 980**	**+ 0,76**	**8308**	**-7,89**
2022	134 954	-12,42	9020	+ 15,8
2021	154 088	+2,19	7789	+ 7,36
2020	150 784	+8,69	7255	+1,81
2019	138 732	- 2,31	7126	+ 2,77
2018	142 004	+ 4,73	6932	+ 12,75
2017	135 587	+ 2,7	6148	+ 3,32
2016	132 021	+ 3,2	5950	-1,6
2015	127 929	+ 6,68	6047	+ 8
2014	119 914	+ 2,35	5599	+ 2,32
2013	117 159	+ 1,21	5472	+ 10,43
2012	115 764	+ 6,59	4955	+ 13,96
2011	108 605	+ 5,03	4348	+ 1
2010	103 404	- 0,7	4305	+ 0,49
2009	104 168	+ 12,6	4284	+ 10,02
2008	92 506	+ 0,1	3894	+ 8,26
2007	92 441	- 1,2	3597	+ 0,28
2006	93 522	- 2,7	3587	+ 2,05

Høgskolen i Innlandet

Universiteter og høgskoler i Norge – rangert på grunnlag av antall primærsøkere

Tabell 2

Lærested	Lærestedsnavn	Plasser	Søknader førstevalg	Antall studier	Førstevalg pr plasser
NTNU	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	9366	23981	184	2,56
UIO	Universitetet i Oslo	6244	18495	107	2,96
OSLOMET	OsloMet - storbyuniversitetet	5194	14188	69	2,73
UIB	Universitetet i Bergen	4189	10569	107	2,52
UIT	UiT Norges arktiske universitet	6127	8657	127	1,41
HINN	**Høgskolen i Innlandet**	**4130**	**8308**	**75**	**2,01**
HVL	Høgskulen på Vestlandet	3949	7031	100	1,78
USN	Universitetet i Sørøst-Norge	4135	6868	102	1,66
UIA	Universitetet i Agder	3545	6112	82	1,72
UIS	Universitetet i Stavanger	2380	5812	52	2,44
NORD	Nord universitet	3109	4219	91	1,36
NMBU	Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	1380	3631	36	2,63
HIØ	Høgskolen i Østfold	1581	2964	36	1,87
PHS	Politihøgskolen	500	2284	3	4,57
VID	VID vitenskapelige høgskole	1137	2178	16	1,92
NHH	Norges Handelshøyskole	500	2170	1	4,34
HIM	Høgskolen i Molde, Vitenskaplig høgskole i logistikk	957	1768	20	1,85
AHO	Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	110	1446	3	13,15
NLA	NLA Høgskolen	1357	1341	39	0,99
NIH	Norges idrettshøgskole	305	1212	7	3,97
HVO	Høgskulen i Volda	888	1092	31	1,23
LDH	Lovisenberg diakonale høgskole	260	713	1	2,74
AHS	Ansgar høyskole	230	305	11	1,33
DMMH	Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning	400	286	6	0,71
MF	MF vitenskapelig høyskole	242	153	10	0,63
FIH	Fjellhaug Internasjonale Høgskole	290	149	11	0,51
SA/SH	Sámi allaskuvla / Sámi University of Applied Sciences	85	48	5	0,56
I alt		62590	135980	1332	2,17

Høgskolen i Innlandet

Søkertall Høgskolen i Innlandet

Høgskolen tilbyr 75 studier i det nasjonale opptaket og vi har en nedgang i søkingen på 7,89%. Nasjonalt går søkingen til høyere utdanning opp med 0,76% (+ 1026 søkere).

Høgskolen har en nedgang på 712 primærsøkere i det nasjonale opptaket.

Antall primærsøkere i NOM pr fakultet siste 4 år og endring i søkerinteresse

Tabell 3

Fakultet	2020	2021	2022	2023	Endring ant	Endring %
ALB	377	549	505	484	-21	-4,16
AMEK	318	303	275	212	-63	-22,91
HHS	3150	3654	4903	4791	-112	-2,28
HSV	2221	2083	2289	1920	-369	-16,12
LUP	1189	1200	1048	901	-147	-14,03
HINN	7255	7789	9020	8308	-712	-7,89%

Høgskolen i Innlandet

Antall primærsøkere pr studieplass

Tabell 4

	2019	2020	2021	2022	2023	Endring
ALB	1,35	1,89	2,34	1,74	1,61	-0,13
AMEK	1,61	1,72	1,41	1,49	1,57	+0,08
HHS	1,99	2,11	2,36	2,51	2,58	+0,07
HSV	2,44	2,52	2,26	2,45	2,02	-0,43
LUP	1,56	1,49	1,41	1,18	1,01	-0,17
Totalt	1,96	2,04	2,08	2,13	2,01	-0,12

Endring i førstevalg fordelt på utdanningsområder for HINN og nasjonalt

Tabell 5

Utdanningsområde	2019	2020	2021	2022	2023	Endring i % HINN	Nasjonal endring
ESTETISK	114	107	115	130	119	-8.46%	-0,13%
HELSEFAG	1809	1716	1715	2064	1772	-14.15%	-7,52%
IDRETT	288	307	368	292	184	-36.99%	+0,69%
INFOTEKN	75	84	61	56	29	-48.21%	+6,90%
JUS	241	258	264	228	228	0	+10,73%
LANDBRUK	285	377	455	415	433	+4.34%	-2,24%
LÆRER	718	681	661	534	456	-14.61%	-21,85%
MEDIEFAG	165	193	186	132	117	-11.36%	+2.91%
PEDFAG	611	566	512	391	336	-14.07%	+5,97%
REISELIV	158	121	83	74	35	-52.70%	+20,74%
SAMFUNN	1207	1120	1329	1031	1034	+0.29%	+3,69%
SPRÅK	75	76	58	91	47	-48.35%	-3,51%
ØKADM	1380	1649	1982	3582	3518	-1.79%	+18,94%
I alt	**7126**	**7255**	**7789**	**9020**	**8308**	**-7.89%**	**+0,76**

Høgskolen i Innlandet

Søkertall – studiumnivå

Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi (ALB)

Tabell 6

	Studieprogram	St.plasser	1.pri 2022	1.pri 2023	22->23
209 172	Jakt, fiske og naturveiledning	20	33	22	-11
209 311	Landbruksteknikk	25	14	20	6
209 320	Agronomi	25	40	45	5
209 322	Skogbruk	25	37	32	-5
209 323	Utmarksforvaltning	25	41	43	2
209 409	Økologisk landbruk	70	164	164	0
209 702	Bioingeniør	40	90	51	-39
209 730	Jordbruk	20	7	13	6
209 733	Jordbruk, deltid	50	79	94	15
		300	505	**484**	**-21**

Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi (AMEK)

Tabell 7

	Studieprogram	St.plasser	1.pri 2022	1.pri 2023	22->23
209 183	Animasjon og digital kunst, bachelor	50	104	66	-38
209 264	TV-teknikk, bachelor	40	47	46	-1
209 534	TV-ledelse, bachelor	10	22	28	6
209 839	Spillteknologi og simulering, bachelor	20	56	29	-27
209 847	TV-regi, bachelor	15	42	43	1
209 262	Audiovisuelle medier, årsstudium	0	4	0	-4
	Sum	135	**275**	**212**	**-63**

Høgskolen i Innlandet

Handelshøgskolen Innlandet – Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap(HHS)

Tabell 8

	Studieprogram	St.plasser	1.pri 2022	1.pri 2023	22->23
209 035	Økonomi og administrasjon, ba	85	112	101	-11
209 162	Organisasjon og ledelse, Rena	30	20	20	0
209 164	Bedriftsøkonomi, Rena	20	10	9	-1
209 207	Bedriftsøkonomi, Rena, deltid, nettbasert	65	296	232	-64
209 215	Offentlig styring, ledelse og økonomi	80	94	115	21
209 232	Økonomi og administrasjon, år	20	33	33	0
209 239	Krisehåndtering	100	393	390	-3
209 288	Internasjonale studier, årsstudium	25	19	26	7
209 368	Eiendomsmegling	50	146	159	13
209 369	Økonomi og administrasjon, Rena, bachelor	40	20	24	4
209 389	Bærekraftsøkonomi	35	40	29	-11
209 398	Bedriftsøkonomi, Hamar, deltid	90	185	192	7
209 404	Regnskap og økonomirådgivning, nettbasert	85	338	414	76
209 470	Serviceledelse og markedsføring	20	27	25	-2
209 485	Sport Management	30	51	50	-1
209 515	Økonomi og administrasjon, ba, nettb.	110	486	411	-75
209 516	Regnskap og økonomirådgivning	40	17	26	9
209 525	Organisasjon og ledelse, Lillehammer	80	119	96	-23
209 526	Rettsvitenskap	120	228	228	0
209 527	Reiseliv og arrangement i et bærekraftsperspektiv	20	0	13	13
209 530	Beredskap og krisehåndtering	85	308	312	4
209 583	Organisasjon og ledelse, Rena, deltid, nettbasert	220	1382	1391	9
209 591	Bærekraftig reiselivs- og arrangementsledelse	45	0	22	22
209 664	Organisasjon og ledelse, Rena, deltid	120	94	153	59
209 867	Ledelse og digitalisering	50	41	38	-3
209 872	Internasjonale studier, bachelor	40	44	30	-14
209 876	Psykologi	150	238	252	14
209 317	Reiselivsledelse	0	30	0	-30
209 319	Markedsføring og ledelse av turismeopplevelser	0	22	0	-22
209 654	Kulturprosjektledelse	0	17	0	-17
209 754	Reiseliv og turisme	0	22	0	-22
209 476	Music Business - Management	0	26	0	-26
209 714	Music Business - Production	0	45	0	-45
		1855	**4903**	**4791**	**-112**

Høgskolen i Innlandet

Fakultet for helse- og sosialvitenskap (HSV)

Tabell 9

	Studieprogram	St.plasser	1.pri 2022	1.pri 2023	22->23
209 050	Sykepleie, Elverum	190	233	173	-60
209 051	Sykepleie, Tynset, deltid	30	77	65	-12
209 052	Sykepleie, Elverum, deltid	34	213	139	-74
209 053	Sykepleie, Kongsvinger	45	107	90	-17
209 060	Vernepleie	75	186	147	-39
209 061	Vernepleie, deltid	50	343	309	-34
209 070	Barnevern	95	141	100	-41
209 080	Sosialt arbeid	95	167	176	9
209 185	Idrett, Elverum	45	26	17	-9
209 440	Idrett - spesialisering i trenerrollen	23	24	19	-5
209 446	Mat, ernæring og helse	20	16	31	15
209 486	Folkehelsearbeid	30	29	20	-9
209 488	Idrett - spesialisering i trenerrollen, deltid	30	64	54	-10
209 489	Idrett med fordypning i helse og treningsfysiologi	60	96	48	-48
209 507	Idrett, Lillehammer	40	53	26	-27
209 566	Lærer, 1.-13. trinn, kroppsøving og Idrettsfag	30	23	15	-8
209 646	Mat, ernæring og helse, nettbasert	30	375	418	43
209 743	Tannpleie	28	116	73	-43
		950	**2289**	**1920**	**-369**

Høgskolen i Innlandet

Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk (LUP)

Tabell 10

	Studieprogram	Plasser	1.pri 2022	1.pri 2023	22->23
209 130	Barnehagelærer	120	75	59	-16
209 132	Barnehagelærer, samlingsbasert	125	190	176	-14
209 220	Pedagogikk, årsstudium	100	146	122	-24
209 242	Samfunnsfag	30	29	24	-5
209 437	Musikkformidling	20	0	32	32
209 547	Grunnskolelærer, 1.-7. trinn	60	50	40	-10
209 548	Grunnskolelærer, 1.-7. trinn, samlingsbasert	50	102	76	-26
209 568	Pedagogikk – fleksibelt	65	133	128	-5
209 575	Lærer, 1.-13. trinn, musikk	20	6	9	3
209 623	Engelsk, Hamar	30	35	22	-13
209 651	Grunnskolelærer, 5.-10. trinn	70	67	59	-8
209 667	Musikk	20	26	21	-5
209 672	Norsk	25	30	25	-5
209 852	Pedagogikk, bachelor	90	71	25	-46
209 853	Spesialpedagogikk	35	41	61	20
209 935	Lektor, 8.-13. trinn, språkfag	30	21	22	1
209 170	Engelsk, Kongsvinger	0	26	0	-26
		890	1048	901	-147

Høgskolen i Innlandet

Hvilke institusjoner øker mest/minst?

Tabell 11

Lærested	Lærestedsnavn	2022	2023	Endring antall	Endring%
UIO	Universitetet i Oslo	17266	18495	1229	+7.12%
NMBU	Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	2660	3631	971	+36.50%
OSLOMET	OsloMet - storbyuniversitetet	13459	14188	729	+5.42%
UIT	UiT Norges arktiske universitet	8115	8657	542	+6.68%
NTNU	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	23524	23981	457	+1.94%
HIM	Høgskolen i Molde, Vitenskaplig høgskole i logistikk	1359	1768	409	+30.10%
PHS	Politihøgskolen	2033	2284	251	+12.35%
NIH	Norges idrettshøgskole	1024	1212	188	+18.36%
NLA	NLA Høgskolen	1182	1341	159	+13.45%
LDH	Lovisenberg diakonale høgskole	613	713	100	+16.31%
NHH	Norges Handelshøyskole	2073	2170	97	+4.68%
AHO	Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	1399	1446	47	+3.36%
FIH	Fjellhaug Internasjonale Høgskole	124	149	25	+20.16%
SA/SH	Sámi allaskuvla / Sámi University of Applied Sciences	28	48	20	+71.43%
MF	MF vitenskapelig høyskole	164	153	-11	-6.71%
HVO	Høgskulen i Volda	1131	1092	-39	-3.45%
UIB	Universitetet i Bergen	10618	10569	-49	-0.46%
AHS	Ansgar høyskole	365	305	-60	-16.44%
UIA	Universitetet i Agder	6243	6112	-131	-2.10%
DMMH	Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning	417	286	-131	-31.41%
HVL	Høgskulen på Vestlandet	7279	7031	-248	-3.41%
NORD	Nord universitet	4521	4219	-302	-6.68%
UIS	Universitetet i Stavanger	6155	5812	-343	-5.57%
VID	VID vitenskapelige høgskole	2681	2178	-503	-18.76%
HIØ	Høgskolen i Østfold	3646	2964	-682	-18.71%
HINN	**Høgskolen i Innlandet**	**9020**	**8308**	**-712**	**-7.89%**
USN	Universitetet i Sørøst-Norge	7855	6868	-987	-12.57%
I alt		134954	135980	1026	+0.76%

Høgskolen i Innlandet

Antall søkere pr studieplass – HINN

Tabell 12

Studiekode	Studiumnavn	Plasser	1 pri	1pri pr plass
209 646	Mat, ernæring og helse, nettbasert	30	418	13,93
209 583	Organisasjon og ledelse, Rena, deltid, nettbasert	220	1391	6,32
209 061	Vernepleie, deltid	50	309	6,18
209 404	Regnskap og økonomirådgivning, deltid	85	414	4,87
209 052	Sykepleie, Elverum, deltid	34	139	4,09
209 239	Krisehåndtering, deltid	100	390	3,9
209 515	Økonomi og administrasjon, Rena, bachelor, deltid	110	411	3,74
209 530	Beredskap og krisehåndtering	85	312	3,67
209 207	Bedriftsøkonomi, Rena, deltid	65	232	3,57
209 368	Eiendomsmegling	50	159	3,18
209 847	TV-regi	15	43	2,87
209 534	TV-ledelse	10	28	2,8
209 743	Tannpleie	28	73	2,61
209 409	Økologisk landbruk, deltid	70	164	2,34
209 051	Sykepleie, Tynset, deltid	30	65	2,17
209 398	Bedriftsøkonomi, Hamar, deltid	90	192	2,13
209 053	Sykepleie, Kongsvinger	45	90	2
209 568	Pedagogikk - fleksibelt, deltid	65	128	1,97
209 060	Vernepleie	75	147	1,96
209 526	Rettsvitenskap	120	228	1,9
209 733	Jordbruk, deltid	50	94	1,88
209 080	Sosialt arbeid	95	176	1,85
209 320	Agronomi	25	45	1,8
209 488	Idrett - spesialisering i trenerrollen, deltid	30	54	1,8
209 853	Spesialpedagogikk	35	61	1,74
209 323	Utmarksforvaltning	25	43	1,72
209 876	Psykologi	150	252	1,68
209 485	Sport Management	30	50	1,67
209 232	Økonomi og administrasjon, Lillehammer, årsstudium	20	33	1,65
209 437	Musikkformidling	20	32	1,6
209 446	Mat, ernæring og helse	20	31	1,55
209 548	Grunnskolelærer, 1.-7. trinn, samlingsbasert	50	76	1,52
209 839	Spillteknologi og simulering	20	29	1,45
209 215	Offentlig styring, ledelse og økonomi, deltid	80	115	1,44
209 132	Barnehagelærer, samlingsbasert	125	176	1,41
209 183	Animasjon og digital kunst	50	66	1,32
209 322	Skogbruk	25	32	1,28
209 664	Organisasjon og ledelse, Rena, deltid	120	153	1,27
209 702	Bioingeniør	40	51	1,27
209 470	Serviceledelse og markedsføring	20	25	1,25
209 220	Pedagogikk, årsstudium	100	122	1,22
209 525	Organisasjon og ledelse, Lillehammer	80	96	1,2
209 035	Økonomi og administrasjon, Lillehammer, bachelor	85	101	1,19

Høgskolen i Innlandet

209 264	TV-teknikk	40	46	1,15
209 172	Jakt, fiske og naturveiledning	20	22	1,1
209 070	Barnevern	95	100	1,05
209 667	Musikk	20	21	1,05
209 288	Internasjonale studier, årsstudium	25	26	1,04
209 672	Norsk	25	25	1
209 050	Sykepleie, Elverum	190	173	0,91
209 651	Grunnskolelærer, 5.-10. trinn	70	59	0,84
209 389	Bærekraftsøkonomi	35	29	0,83
209 440	Idrett - spesialisering i trenerrollen	23	19	0,83
209 242	Samfunnsfag	30	24	0,8
209 311	Landbruksteknikk	25	20	0,8
209 489	Idrett med fordypning i helse og treningsfysiologi	60	48	0,8
209 867	Ledelse og digitalisering	50	38	0,76
209 872	Internasjonale studier , bachelor	40	30	0,75
209 623	Engelsk	30	22	0,73
209 935	Lektor, 8.-13. trinn, språkfag	30	22	0,73
209 162	Organisasjon og ledelse, Rena	30	20	0,67
209 486	Folkehelsearbeid	30	20	0,67
209 547	Grunnskolelærer, 1.-7. trinn	60	40	0,67
209 507	Idrett, Lillehammer	40	26	0,65
209 516	Regnskap og økonomirådgivning	40	26	0,65
209 527	Reiseliv og arrangement i et bærekraftsperspektiv	20	13	0,65
209 730	Jordbruk	20	13	0,65
209 369	Økonomi og administrasjon, Rena, bachelor	40	24	0,6
209 566	Lærer, 1.-13. trinn, kroppsøving og Idrettsfag	30	15	0,5
209 130	Barnehagelærer	120	59	0,49
209 591	Bærekraftig reiselivs- og arrangementsledelse	45	22	0,49
209 164	Bedriftsøkonomi, Rena	20	9	0,45
209 575	Lærer, 1.-13. trinn, musikk	20	9	0,45
209 185	Idrett, Elverum	45	17	0,38
209 852	Pedagogikk, bachelor	90	25	0,28
I alt	**I alt**	4130	8308	2,01

Høgskolen i Innlandet

Hvor kommer søkerne våre fra?

Antall 1.prioritetssøkere fordelt på hjemstedsfylke med endring fra fjoråret

Tabell 13

Søkerens fylke	2021	2022	2023	Endring	Endring%
Innlandet	2949	2924	2751	-173	-5.92%
Viken	1778	2058	1852	-206	-10.01%
Oslo	911	1083	927	-156	-14.40%
Trøndelag	426	653	616	-37	-5.67%
Vestland	355	535	532	-3	-0.56%
Vestfold og Telemark	345	434	400	-34	-7.83%
Rogaland	256	360	347	-13	-3.61%
Møre og Romsdal	205	254	245	-9	-3.54%
Troms og Finnmark	158	239	210	-29	-12.13%
Agder	189	247	203	-44	-17.81%
Nordland	118	164	165	1	+0.61%
UKJENT	99	69	60	-9	-13.04%
	7789	9020	8308	-712	-7,89

Nasjonal fordeling av søkers hjemstedsfylke

Tabell 14

Søkerens fylke	2022	2023	Endring	Endring%
Viken	28977	30149	1172	+4.04%
Oslo	20612	21424	812	+3.94%
Vestland	16561	16410	-151	-0.91%
Trøndelag	12626	12500	-126	-1.00%
Rogaland	11145	10984	-161	-1.44%
Vestfold og Telemark	9288	8884	-404	-4.35%
Innlandet	8743	8626	-117	-1.34%
Agder	7664	7649	-15	-0.20%
Troms og Finnmark	6456	6563	107	+1.66%
Møre og Romsdal	6061	6112	51	+0.84%
Nordland	5076	5030	-46	-0.91%
UKJENT	1745	1649	-96	-5.50%
I alt	134954	135980	1026	+0.76%

Høgskolen i Innlandet

Søkertall lokalt opptak pr april 2023

Kilde: FS

Fakultet	2019	2020	2021	2022	2023	Endring i antall	Endring i %
ALB	360	598	744	635	687	52	8,19
AMEK	130	178	130	25	35	10	40
DNF	390	67	396	111	379	268	241,44
HHS	2242	2435	3147	2050	2500	450	21,95
HSV	1912	2001	2354	2259	2486	227	10,05
LUP	1460	1494	1754	1322	1066	-256	-19,36
Sum	**6494**	**6773**	**8525**	**6402**	**7153**	**751**	**11,73**

	ALB	Plasser	2022	2023	Endring
5398	Agronomi, 2. og 3. studieår	0	14	4	-10
5399	Landbruksteknikk, 2. og 3. studieår	0	2	2	0
5050	Naturoppsyn - Trukket. Skal lyses ut i våropptaket	0	9	0	-9
5451	Master i bærekraftig jordbruk, deltid over 3 år	20	31	36	5
5452	Master in Biotechnology - Commercialisation - Trukket	0	163	12	-151
5453	Master in Applied Ecology	5	170	240	70
5455	Master in Biotechnology - Experimental	5	138	297	159
5454	Master in Applied Ecology	0	62	54	-8
5457	Master in Biotechnology - Experimental	10	21	42	21
5456	Master in Applied and Commercial Biotechnology – Commercial- Trukket	0	25	0	-25
Totalt			**635**	687	52

Høgskolen i Innlandet

	AMEK	Plasser	2022	2023	Endring
6005	Internasjonal filmhistorie, deltid	10	11	8	-3
6451	Videreutdanning i Augmented and Virtual Reality, fulltid	23	9	23	14
6452	Videreutdanning i Augmented and Virtual Reality, deltid	23	5	4	-1
Totalt		**56**	**25**	**35**	**10**

	DNF	Plasser	2022	2023	Endring
1000	Bachelor i film og TV - Foto	6	0	78	78
1001	Bachelor i film og TV - Lyd	6	0	18	18
1002	Bachelor i film og TV - Klipp	6	0	29	29
1003	Bachelor i film og TV - Manus	6	0	41	41
1004	Bachelor i film og TV - Produsent	6	0	34	34
1005	Bachelor i film og TV - Produksjonsdesign	6	0	24	24
1006	Bachelor i film og TV - Regi	6	0	155	155
1401	Master i Film - Fiksjonsregi	0	46	0	-46
1402	Master i Film - Konseptuell dokumentarregi	0	24	0	-24
1403	Master i Film - produsent	0	8	0	-8
1404	Master i Film - manus	0	23	0	-23
1405	Master i Film - visuell design	0	10	0	-10
Totalt		**42**	**111**	**379**	**268**

Høgskolen i Innlandet

	HHS	Plasser	2022	2023	Endring
2302	Bachelor i reiselivsledelse- 2 og 3 år	0	0	1	1
2303	Bachelor i markedsføring og ledelse av turismeoppl 2-3 år	0	0	6	6
7090	Etikk, samfunnsansvar og bærekraftige forretningsmodeller, Kongsvinger	0	0	12	12
2000	Personalutvikling og ledelse del 1	60	126	141	15
2008	Arbeidsrett 15 sp	75	230	331	101
2052	Halvårsstudium i risiko, sårbarhet & beredskap	90	276	283	7
2053	BA Serviceledelse Y-vei	10	20	28	8
2091	Halvårsstudium i Kunnskapledelse, Kongsvinger	90	142	151	9
2400	Master i innovasjon	20	50	81	31
2401	Master i miljøpsykologi	10	63	51	-12
2449	Ma i økonomi og ledelse- digital ledelse & forr.utvik, deltid,K.vinger	15	42	42	0
2450	Ma i økonomi og ledelse- digital ledelse & forr.utvik, heltid,K.vinger	5	20	29	9
2451	Master i økonomi og ledelse- Siviløkonom- økonomistyring, heltid, Rena	5	44	47	3
2452	Master i økonomi og ledelse- Siviløkonom- økonomistyring, deltid, Rena	25	72	86	14
2453	Siviløkonom - markedsføringsledelse, heltid	5	14	13	-1
2454	Siviløkonom - markedsføringsledelse, deltid	5	14	8	-6
2455	Master i offentlig ledelse og styring - off. innovasjon, 120 sp.	15	66	43	-23
2456	Master i offentlig ledelse og styring - off. innovasjon, 90 sp.	40	133	87	-46
2458	Ma i off. ledelse og styring -organisasjon og ledelse, 90 sp.deltid	30	166	126	-40
2459	Ma i off. ledelse og styring - organisasjon og ledelse, 120 sp.deltid	5	39	54	15
2465	Master i økonomi og ledelse - markedsføringsledelse, heltid, Rena	0	21	20	-1
2466	Master i økonomi og ledelse - markedsføringsledelse, deltid	10	15	15	0
2467	Ma i off. ledelse og styring - beredskap og krisehåndt, 90 stp	30	0	185	185
2468	Ma i off. ledelse og styring - beredskap og krisehåndtering, 120 stp	15	0	91	91
2447	Master of Science in Business Adm - Business Analytics, deltid	10	28	40	12
2448	Master of Science in Business Adm - Business Analytics, heltid	20	33	36	3
2300	Helserett	70	291	328	37
2351	Påbygging i regnskap og økonomirådgivning - nettbasert	70	127	149	22
2352	Påbygging i bærekraftsøkonomi, Kongsvinger	10	18	16	-2
Totalt		**2050**	**740**	**2500**	**450**

Høgskolen i Innlandet

	HSV	Plasser	2022	2023	Endring
3395	Lærerutd, 1.-13. trinn, kroppsøving og idrettsfag, 2. -5. studieår	0	0	1	1
3396	Idrett - treningsfysiologi, 2. og 3. studieår - Lillehammer	0	29	15	-14
3397	Folkehelse, 2. og 3. studieår	0	10	8	-2
3399	Idrett trenerrollen, 2.år og 3. studieår - Elverum	0	3	4	1
3398	Faglærerutdanning i kroppsøving, 2. og 3. studieår	0	14	0	-14
3461	Ma i klinisk sykepleie med spesialisering - Intensiv, deltid	10	0	35	35
3462	Ma i klinisk sykepleie med spesialisering - Operasjon, d	10	0	24	24
3463	Master i klinisk sykepleie med spesialisering - Kreft, deltid	17	0	22	22
3400	Master i karriereveiledning, bredde, deltid	20	55	54	-1
3401	Master i karriereveiledning, dybde, deltid	15	24	30	6
3402	Master i tverrfaglig arbeid med barn, unge og familier - tverrfaglig	20	43	38	-5
3403	Master i tverrfaglig arbeid med barn, unge og familier - sosialfaglig	25	137	119	-18
3404	Master i treningsfysiologi	20	42	51	9
3450	Master i avansert klinisk allmennsykepleie	25	54	75	21
3451	Master i kroppsøving og idrett	20	47	46	-1
3452	Master i folkehelsevitenskap med vekt på endring av livstilsvaner	30	81	80	-1
3453	Master i psykisk helsearbeid, deltid	20	71	86	15
3454	Master i psykisk helsearbeid, 3. og 4. år, deltid	0	55	75	20
3455	Master i helsesykepleie, deltid	30	694	672	-22
3456	Master i barnevern, deltid eller heltid	20	0	72	72
3457	Ma i klinisk sykepleie med spes. i intensivsykep, Trukket	0	0	10	10
3458	Ma i klinisk sykepleie med spes. i operasjon,- Trukket	0	0	15	15
3459	Ma i klinisk sykepleie med spes. i kreftsykepl, Trukket	0	0	9	9
3460	Master i helsesykepleie, 3. og 4.år, deltid	0	0	54	54
3405	Master i tverrfaglig arbeid med barn, unge og familier - Helsefaglig	0	13	0	-13
3303	Veilederutd for praksisveiled. forHSV. Lilleh.	25	28	29	1
3300	Karriereveiledning	50	66	126	60
3301	Veiledning i Arbeids- og velferdsforvaltningen (NAV)	20	0	67	67
3304	Beslutninger og tiltak i barnevernet, deltid	15	13	6	-7
3305	Miljøarbeid og miljøterapi, deltid – Trukket	15	75	7	-68
3351	Veilederutd for praksisveiled. For hsv. Elverum	35	49	40	-9
3353	Videreutd i eldreomsorg med vekt på psykisk helse	30	41	55	14
3359	Videreutdanning i rehabilitering, samhandling og ledelse	35	69	69	0
3366	Videreutdanning i sosialpedagogikk	55	56	86	30
3368	Tverrfaglig videreutd. i psykisk helse-, rus- og avhengighetsarbeid	55	0	299	299

Høgskolen i Innlandet

7500	Tverrfaglig videreutd. i psykososialt arbeid med barn og unge, Lhmr	0	0	61	61
7565	Tverrfaglig videreutd. i psykososialt arbeid med barn og unge, Elverum	0	0	46	46
3354	Videreutdanning i psykisk helsearbeid, deltid	0	184	0	-184
3358	Videreutdanning i kreftsykepleie, deltid	0	64	0	-64
3363	Videreutdanning i rus, avhengighet og psykiske lidelser, deltid	0	124	0	-124
3364	Intensivsykepleie, deltid	0	70	0	-70
3365	Operasjonssykepleie, deltid	0	48	0	-48
Totalt		**617**	**2259**	**2486**	**227**

	LUP	Plasser	2022	2023	Endring
4302	Pedagogikk flexibel, 2. og 3. studieår	0	11	24	13
4303	Pedagogikk, bachelor, 2. og 3. studieår	0	8	5	-3
4306	Bachelor i musikkformidling, 2. og 3. studieår	0	0	9	9
4359	Faglærerutdanning i musikk, 2. og 3. studieår	0	8	0	-8
4401	Master i pedagogikk	20	85	70	-15
4402	Master i spesialpedagogikk - rådgivning og endringsarbeid	20	245	221	-24
4403	Master i spesialpedagogikk -språk i spesialpedagogisk teori og praksis	20	67	76	9
4453	Master i utdanningsledelse, 2. studieår	0	0	20	20
4461	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, norsk, deltid	7	7	7	0
4462	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, norsk, heltid	7	10	9	-1
4463	Master i tilpasset opplæring, deltid	30	68	43	-25
4464	Master i tilpasset opplæring, heltid	15	42	58	16
4470	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, musikk, deltid	6	1	2	1
4471	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, engelsk, deltid	5	6	6	0
4472	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, musikk, heltid	7	12	10	-2
4473	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, engelsk, heltid	7	7	6	-1
4476	Master i grunnskolefag - Engelsk, heltid	5	1	0	-1
4477	Master i grunnskolefag - KRLE, heltid	5	1	1	0
4478	Master i grunnskolefag - Norsk, heltid	5	4	2	-2
4479	Master i grunnskolefag - Samfunnsfag, heltid	5	2	2	0
4480	Master i realfagenes didaktikk - Matematikk, heltid	10	5	3	-2
4481	Master i realfagenes didaktikk - Naturfag, heltid	10	1	3	2
4482	Master i grunnskolefag - Engelsk, deltid	5	3	2	-1
4483	Master i grunnskolefag - KRLE, deltid	5	3	1	-2
4484	Master i grunnskolefag - Norsk, deltid	5	2	4	2
4485	Master i grunnskolefag - Samfunnsfag, deltid	5	3	1	-2
4486	Master i realfagenes didaktikk - Matematikk, deltid	5	12	10	-2
4487	Master i realfagenes didaktikk - Naturfag, deltid	5	3	5	2
4460	Master i digital kommunikasjon og kultur, heltid	0	38	0	-38

Høgskolen i Innlandet

4465	Master i utdanningsledelse, deltid	0	47	0	-47
4052	Deltid Norsk språk & kultur,Hamar	0	51	46	-5
4272	Ferdigstilling av påbegynt lærerutdanning 1-7 trinn	0	16	22	6
4273	Ferdigstilling av påbegynt lærerutdanning 5-10 trinn	0	16	12	-4
4396	Overflytting til Grunnskolelærer 1-7 campus, - 4 studieår	0	0	2	2
4399	Overflytting til Grunnskolelærer 1-7 samlingsbasert, - 4 studieår	0	0	11	11
4366	PPU, Naturfag, heltid	5	29	20	-9
4368	PPU, Samfunnsfag, heltid	20	32	37	5
4372	PPU, Kroppsøving, heltid	20	84	73	-11
4360	Praktisk pedagogisk utdanning - Engelsk, Heltid - tilbys ikke	0	18	0	-18
4362	Praktisk pedagogisk utdanning - Norsk, Heltid- tilbys ikke	0	18	0	-18
4364	Praktisk pedagogisk utdanning - Matematikk, Heltid- tilbys ikke	0	13	0	-13
4370	Praktisk pedagogisk utdanning - KRLE, Heltid- tilbys ikke	0	5	0	-5
4054	Education for Diversity and Sustainable Living	20	11	5	-6
4400	Master in Special Education, deltid	0	7	0	-7
4253	Matematikk 1 for grunnskolen 1.-7. trinn	20	45	41	-4
4262	Samfunnsfag 1 for grunnskolen, trinn 1-7	10	7	9	2
4263	Spill, animasjon og læring	10	7	5	-2
4268	Videreutdanning i spesialpedagogikk, Hamar	70	105	69	-36
4269	Samfunnsfag 2 for grunnskolen, trinn 5-10	5	2	3	1
4270	Norsk 2 for grunnskolen, trinn 5-10	5	5	2	-3
4271	Matematikk 2 for grunnskolen, trinn 5-10	5	2	5	3
4300	Spesialpedagogikk - deltakelse og marginalisering	40	37	24	-13
4301	Språk i spesialpedagogisk teori og praksis, deltid	10	11	5	-6
4304	Spesialpedagogisk rådgivning og endringsarbeid	10	37	32	-5
4357	Engelsk fordypning	5	3	3	0
4358	Norsk fordypning	5	7	6	-1
4374	Andrespråksdidaktikk, samlingsbasert	10	0	5	5
4376	Psykisk helse og livsmestring i barnehage og skole	5	46	29	-17
4378	Digital læring	0	5	0	-5
4379	Imkluderende miljøer og likeverd i barnehage og skole - Trukket	0	1	0	-1
Totalt		**489**	**1322**	**1066**	**-256**

Høgskolen i Innlandet

Totale søkertall for Høgskolen i Innlandet april 2023

Fakultet	2019	2020	2021	2022	2023	Endring i antall	Endring i %
ALB	645	975	1293	1140	**1171**	31	2,71
AMEK	428	496	433	300	**247**	-53	-17,67
DNF	390	67	396	111	**379**	268	+241,44
HHS	5241	5585	6801	6953	**7291**	338	4,86
HSV	4210	4222	4437	4548	**4406**	-142	-3,12
LUP	2706	2683	2954	2370	**1967**	-403	-17
Sum	13620	14028	16314	15422	**15461**	**39**	**0,25**

For spørsmål eller andre statistikker ta kontakt med:

Opptaksleder Elisabeth Nikolaisen: elisabeth.nikolaisen@inn.no

Studieporteføljе 2024/2025 ALB

ALB Studienivå	Studieprogram*	Kode	St.p.	Studiested	2019 Dim	2019 Møtt	2020 Dim	2020 Møtt	2021 Dim	2021 Møtt	2022 Dim	2022 Møtt	2023 Dim	2024 Dim	Merknad
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i bærekraftig jordbruk, deltid over 3 år	MABJO	120	Blæstad							20	22	20	20	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i bærekraftig skogforvaltning		120	Evenstad										?	Nytt
Mastergrad iht §3, 2 år	Master in Applied Ecology	MAOK	120	Evenstad	15	21	15	36	15	12	20	30	25	25	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master in Biotechnology - Commericialisation	M2NRBIOTEK	120	Hamar			10	6		14	8	6	0	0	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master in Biotechnology - Experimental	M2NRBIOTEK	120	Hamar			10	8		17	12	19	15	15	
Bachelorstudium	Agronomi	BAAGRO	180	Blæstad	25	21	25	21	25	30	25	25	25	25	
Bachelorstudium	Agronomi, 2. og 3. studieår	BAAGRO	180	Blæstad		6		11	5	11	15	11	15	15	
Bachelorstudium	Bioingeniør	BABIOI	180	Hamar					30	39	30	35	40	40	
Bachelorstudium	Landbruksteknikk	BALA	180	Blæstad	20	21	20	16	20	19	25	10	25	25	
Bachelorstudium	Landbrukstеknikk, 2. og 3. studieår	BALA	180	Blæstad		2		3	5	4	10	2	10	10	
Bachelorstudium	Skogbruk	SKO	180	Evenstad	20	11	25	28	25	23	25	16	25	25	
Bachelorstudium	Utmarksforvaltning	UTM	180	Evenstad	25	28	25	26	25	31	25	21	25	25	
Årsstudium	Jakt, fiske og naturveiledning	JAFINA6	60	Evenstad	20	18	20	15	20	8	20	15	20	20	
Årsstudium	Jordbruk	ÅRJOR	60	Blæstad					20	20	20	8	20	20	
Årsstudium	Jordbruk, deltid	ÅRJOB	60	Blæstad							50	35	50	50	
Årsstudium	Økologisk landbruk	ØLANED	60	Blæstad	70	62	70	123	70	140	70	81	70	70	

Studieporteføljе 2024/2025 AMEK

AMEK	Studieprogram*	Kode	St.p.	Studiested	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022	2022	2023	2024	
Studienivå					Dim	Møtt	Dim	Møtt	Dim	Møtt	Dim	Møtt	Dim	Dim	Merknad
Mastergrad iht §3, 2 år	Master in Art and Technology for game- and virtual productions		120	Hamar										?	Nytt
Videreutdanning lavere grad	Add On Programme in Virtual Reality and Augmented Reality, fulltime	V2VRAR	60	Hamar			10	23	20	8	23	0	23	23	
Videreutdanning lavere grad	Add-on programme in Virtual Reality and Augmented Reality, deltid	V2VRAR	60	Hamar							23	0	23	23	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i film- og fjernsynsvitenskap	MAFIF	120	Lillehammer	10	0	10	0						0	Nedleggingssak
Bachelorstudium	Animasjon og digital kunst	B2ADK	180	Hamar	50	50	50	47	50	54	50	58	50	50	
Bachelorstudium	Animasjon og digital kunst - animasjon, 2. og 3. studieår	B2ADK	180	Hamar		4		4	8	2			10	10	
Bachelorstudium	Spillteknologi og simulering	B2VISIM	180	Hamar	20	36	20	52	20	36	20	38	20	20	
Bachelorstudium	Spillteknologi og simulering, 2. og 3. studieår	B2VISIM	180	Hamar									10	10	Denne er ny. Ønsker å tilby samme mulighet for innpassing til 2. og 3. år som ved B2ADK
Bachelorstudium	TV-ledelse	BATVLED	180	Lillehammer	10	13	10	13	10	13	10	11	10	10	
Bachelorstudium	TV-regi	BATVREG	180	Lillehammer	15	13	15	13	15	13	15	11	15	15	
Bachelorstudium	TV-teknikk	BATVTEK	180	Lillehammer	40	36	40	42	40	40	40	32	40	40	
Årsstudium	Audiovisuelle medier	ÅRAVM	60	Lillehammer	50	25	50	35	50	36			0	0	Studiet legges ned.
Halvårsstudium og kortere	Internasjonal filmhistorie, høst	INTFIL	30	Lillehammer	10	5	10	24		8	10	7	10	10	

Studieporteføljе 2024/2025 HSV

HSV Studienivå	Studieprogram*	Kode	St.p.	Studiested	2019 Dim	2019 Møtt	2020 Dim	2020 Møtt	2021 Dim	2021 Møtt	2022 Dim	2022 Møtt	2023 Dim	2024 Dim	Merknad
Videreutdanning høyere grad	Beslutninger og tiltak i barnevernet, deltid	VUBET	30	Lillehammer	20	9	20	9	20	19	20	9	20	20	Endres til 15 stp fra høst 2024
Videreutdanning lavere grad	Karriereveiledning	KARRI	30	Lillehammer	50	42	50	42	50	39	50	47	50	50	
Videreutdanning lavere grad	Tverrfaglig videreutd. i psykososialt arbeid med barn og unge, Elverum	PSYSBU	60	Elverum	40	26		20							Flyttes fra EFV til BFV 2024 høst
Videreutdanning lavere grad	Veiledning i Arbeids- og velferdsforvaltningen (NAV)	VEIL	30	Lillehammer	40	39	40	30							
Videreutdanning lavere grad	Videreutdanning i eldreomsorg med vekt på psykisk helse	EOPSH	60	Elverum	25	20	25	17	25	30	30	28	30	30	
Videreutdanning lavere grad	Videreutdanning i rehabilitering, samhandling og ledelse	REH	60	Elverum	30	25	30	33	30	28	35	28	35	35	
Videreutdanning lavere grad	Tverrfaglig videreutdanning i psykisk helse, rus- og avhengighetsarbeid		60	Elverum									55	55	
Videreutdanning lavere grad	Videreutdanning i sosialpedagogikk	VUSOSP	60	Elverum							60	40	55	55	
Mastergrad iht §4, 5 år	Lærer, 1.-13. trinn, kroppsøving og idrettsfag	MAKROI	300	Elverum							30	20	30	30	
Mastergrad iht §4, 5 år	Lærer, 1.-13. trinn, kroppsøving og idrettsfag, 2. studieår	MAKROI	300	Elverum								?	?		Opptak til 2. studieår
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i klinisk sykepleie med spesialisering, deltid		120	Elverum									44	44	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i avansert klinisk allmennsykepleie	MAKSD	120	Elverum	20	4	20	25	20	17	25	23	25	25	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i folkehelsevitenskap med vekt på endring av livstilsvaner	MFHV	120	Elverum	20	28	25	22	25	24	25	21	30	30	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i helsesykepleie, deltid	MAHEL	120	Elverum							30	27	30	30	
	Master i helsesykepleie, deltid - opptak til 3. og 4. år												15	15	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i karriereveiledning, dybde, deltid	MAKARRD	120	Lillehammer	15	11	15	11	15	18	15	13	15	15	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i kroppsøving og idrett	MAKI	120	Elverum	20	17	20	24	20	11	20	13	20	20	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i treningsfysiologi	MAIDR	120	Lillehammer	20	14	20	19	20	12	20	12	20	20	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i tverrfaglig arbeid med barn, unge og familier - sosialfaglig	MATBU	120	Lillehammer			8	31	25	33	25	30	25	25	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i barnevern		120	Lillehammer									20	20	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i tverrfaglig arbeid med barn, unge og familier - tverrfaglig	MATBU	120	Lillehammer			20	23	20	19	20	20	20	20	
Mastergrad iht §5 (erf.bas.), 1,5-2 år	Master i karriereveiledning, bredde, deltid	MAKARRB	120	Lillehammer	15	18	15	30	15	24	20	14	20	20	
Mastergrad iht §5 (erf.bas.), 1,5-2 år	Master i psykisk helsearbeid, 3. og 4. år, deltid	MMHCD	120	Elverum	20	26	20	21	20	18	20	35	20	20	
Mastergrad iht §5 (erf.bas.), 1,5-2 år	Master i psykisk helsearbeid, deltid	MMHCD	120	Elverum	10	8	10	14	10	11	10	11	20	20	
Bachelorstudium	Barnevern	BBVP	180	Lillehammer	90	106	90	103	90	76	95	87	95	95	
Bachelorstudium	Faglærer i kroppsøving og idrettsfag	FLK	180	Elverum	30	32	40	33	40	27					
Bachelorstudium	Faglærerutdanning i kroppsøving og idrettsfag, 2. og 3. studieår	FLK	180	Elverum	10	3		2	10	5	10	5			
Bachelorstudium	Folkehelse, 2. og 3. studieår	B1FOA	180	Elverum	10	8		13	10	10	15	6	15	20	
Bachelorstudium	Folkehelsearbeid	B1FOA	180	Elverum	30	35	30	31	30	23	30	16	30	20	
Bachelorstudium	Idrett - spesialisering i trenerrollen	B1IDT	180	Elverum	40	38	40	36	30	25	20	21	23	23	
Bachelorstudium	Idrett - spesialisering i trenerrollen, deltid	BAIDTD	180	Elverum					27	35	27	36	30	30	
Bachelorstudium	Idrett - treningsfysiologi, 2. og 3. studieår - Lillehammer	BAIDR	180	Lillehammer				20	10	16	12	12	12	?	

Studieportefølje 2024/2025 HSV

Bachelorstudium	Idrett med fordypning i helse og treningsfysiologi	BAIDR	180	Lillehammer	60	63	60	66	60	54	60	60	60	60	
Bachelorstudium	Idrett trenerrollen, 2.år og 3. studieår - Elverum	B1IDT	180	Elverum		4		1	5	4	5	1	5	5	
Bachelorstudium	Sosialt arbeid	BSOS	180	Lillehammer	90	93	90	99	90	84	90	90	95	95	
Bachelorstudium	Sykepleie, Elverum	BASY	180	Elverum	170	198	178	187	178	179	190	169	190	190	Kull 2022; ca 130 studenter som fortsetter i
Bachelorstudium	Sykepleie, Elverum, deltid	BASYD	180	Elverum	37	42	36	35	36	38	34	44	50	50	
Bachelorstudium	Sykepleie, Kongsvinger	BASYK	180	Elverum	40	51	47	45	47	47	45	50	60	60	
Bachelorstudium	Sykepleie, Tynset, deltid	BASYTD	180	Elverum			20	30	20	27	30	30	30	30	
Bachelorstudium	Tannpleie	BATA	180	Elverum	25	28	25	28	25	28	28	33	28	30	
Bachelorstudium	Vernepleie	BVPL	180	Lillehammer	70	80	70	77	70	80	75	77	75	75	
Bachelorstudium	Vernepleie, deltid	DEVU	180	Lillehammer	50	58					50	50	30	30	
Årsstudium	Idrett, Elverum	GFI	60	Elverum	60	49	50	45	50	36	45	16	?	?	
Årsstudium	Idrett, Lillehammer	ÅRIDR	60	Lillehammer	40	46	40	44	40	39	40	28	40	40	
Årsstudium	Mat, ernæring og helse	MAHE	60	Elverum	20	21	20	24	20	24	20	17	20	20	
Årsstudium	Mat, ernæring og helse, nettbasert	ÅRMER	60	Elverum							25	30	30	30	
Halvårsstudium og kortere	Mat og helse 1	MATHE1	30	Elverum	10	0							1	?	

* Enkelte studier har samme studieprogramkode, men flere spesialiseringer og gjennomføringsmåter. For å kunne håndtere dette gjennom opptaksprosesen og for å skille hvor mange som tas opp til de ulike variantene fremkommer studiet flere ganger

Studieportefølje 2024/2025 HSV

Studieportefølje 2024/2025 HSV

til 2. studieår

Studieportefølje 2024/2025 LUP

LUP Studienivå	Studieprogram*	Kode	St.p.	Studiested	2019 Dim	2019 Møtt	2020 Dim	2020 Møtt	2021 Dim	2021 Møtt	2022 Dim	2022 Møtt	2023 Dim	2024 Dim	Merknad
Videreutdanning høyere grad	Spesialpedagogisk rådgivning og endringsarbeid	VUSPERÅ	30	Lillehammer		5	5	11	5	13	10	9			
Videreutdanning høyere grad	Språk i spesialpedagogisk teori og praksis, deltid	SPRÅKLES	30	Lillehammer		12	15	9	15	9	10	4			
Videreutdanning lavere grad	Engelsk 2 for grunnskolen, trinn 5-10	K2ENG2510	30	Hamar					5	0	35	8	35		
Videreutdanning lavere grad	Engelsk fordypning	V2EMFH	30	Hamar		6	5	5	5	2	5	1			
Videreutdanning lavere grad	Matematikk 1 for grunnskolen 1.-7. trinn	V2MAT1171	30	Hamar		14	15	13	15	20	15	16			
Videreutdanning lavere grad	Matematikk 2 for grunnskolen, trinn 5-10	VUMAT2510	30	Hamar			5	2	5	2	5	0			
Videreutdanning lavere grad	Naturfag 2 for grunnskolen, trinn 5-10	VUNF2510	30	Hamar					5	0					
Videreutdanning lavere grad	Norsk 2 for grunnskolen, trinn 5-10	VUNO2510	30	Hamar			5	0	5	1	5	0			
Videreutdanning lavere grad	Norsk fordypning	V2NMFH	30	Hamar		2	5	2	5	2	5	0			
Videreutdanning lavere grad	Samfunnsfag 1 for grunnskolen, trinn 1-7	V2SF171	30	Hamar					10	4	10	5			
Videreutdanning lavere grad	Samfunnsfag 2 for grunnskolen, trinn 5-10	VUSF2510	30	Hamar			5	0	5	0	5	0			
Videreutdanning lavere grad	Samfunnsfag for grunnskolen, trinn 1-7	V2SF171	30	Hamar			10	4							
Videreutdanning lavere grad	Spesialpedagogikk - deltakelse og marginalisering	DESPE	30	Lillehammer	40	33	40	24	40	26	40	32			
Videreutdanning lavere grad	Spesialpedagogikk, Hamar	V2SPP	30	Hamar		76									
Videreutdanning lavere grad	Spill, animasjon og læring	V2SPANL171	30	Hamar			20	0	20	3	20	1			
Videreutdanning lavere grad	Videreutdanning i spesialpedagogikk, Hamar	V2SPP	30	Hamar			70	42	70	35	70	44			
Mastergrad iht §4, 5 år	Grunnskolelærer, 1.-7. trinn	MGL217	300	Hamar	60	52	60	44	60	39	60	31	60	60	
Mastergrad iht §4, 5 år	Grunnskolelærer, 1.-7. trinn, samlingsbasert	MGL217S	300	Hamar	40	38	50	44	50	45	50	29	50	50	
Mastergrad iht §4, 5 år	Grunnskolelærer, 5.-10. trinn	MGL2510	300	Hamar	60	77	70	93	70	61	70	47	70	70	
	Grunnskolelærer, 5.-10. trinn, arbeidsplassbasert		300	Hamar										?	
Mastergrad iht §4, 5 år	Lektor, 8.-13. trinn, språkfag	LU2SPF	300	Hamar	30	31	30	23	30	16	30	15	30	30	
Mastergrad iht §4, 5 år	Lærer, 1.-13. trinn, musikk	MAMUS	300	Hamar							20	6	20	20	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i digital kommunikasjon og kultur, heltid	M2SKDK	120	Hamar	20	23	20	20	20	11	20	11	0	?	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i grunnskolefag - Engelsk, deltid	MAGSFD	120	Hamar				0	5	0	5	0	5	?	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i grunnskolefag - Engelsk, heltid	MAGSF	120	Hamar			5	0	5	0	5	0	5	?	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i grunnskolefag - KRLE, deltid	MAGSFD	120	Hamar				0	5	0	5	1	5	?	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i grunnskolefag - KRLE, heltid	MAGSF	120	Hamar			5	0	5	0	5	1	5	?	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i grunnskolefag - Norsk, deltid	MAGSFD	120	Hamar				1	5	3	5	3	5	?	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i grunnskolefag - Norsk, heltid	MAGSF	120	Hamar			5	1	5	0	5	1	5	?	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i grunnskolefag - Samfunnsfag, deltid	MAGSFD	120	Hamar				0	5	3	5	0	5	?	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i grunnskolefag - Samfunnsfag, heltid	MAGSF	120	Hamar			5	0	5	1	5	0	5	?	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, engelsk, deltid	M2KED	120	Hamar	6	3	6	8	6	2	5	1	5	?	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, engelsk, heltid	M2KEH	120	Hamar	7	6	7	9	7	4	7	4	7	?	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, musikk, deltid	M2KED	120	Hamar	6	2	6	3	6	0	6	0	6	?	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, musikk, heltid	M2KEH	120	Hamar	7	7	7	5	7	6	7	9	7	?	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, norsk, deltid	M2KED	120	Hamar	7	9	7	9	10	7	7	4	7	?	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, norsk, heltid	M2KEH	120	Hamar	7	10	7	6	10	2	7	1	7	?	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i pedagogikk	MAPED	120	Lillehammer	20	27	20	32	20	20	20	18	20	?	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i realfagenes didaktikk - Matematikk, deltid	M2REALD	120	Hamar				5	10	11	5	6	5	?	

Studieporteføljе 2024/2025 LUP

Mastergrad iht §3, 2 år	Master i realfagenes didaktikk - Matematikk, heltid	M2REALH	120	Hamar			10	4	10	1	10	1	10	?
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i realfagenes didaktikk - Naturfag, deltid	M2REALD	120	Hamar				2	10	6	5	2	5	?
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i realfagenes didaktikk - Naturfag, heltid	M2REALH	120	Hamar			10	7	10	3	10	1	10	?
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i spesialpedagogikk - rådgivning og endringsarbeid	MASPE	120	Lillehammer	18	24	18	16	18	15	20	19	20	?
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i spesialpedagogikk -språk i spesialpedagogisk teori og praksis	MASPE	120	Lillehammer	17	16	17	18	17	12	20	13	20	?
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i tilpasset opplæring, heltid	M2TOH	120	Hamar	15	40	15	32	15	15	15	16	15	?
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i tilpasset opplæring,deltid	M2TOD	120	Hamar	15	18	15	50	15	15	15	18	30	?
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i utdanningsledelse	M2ULED	120	Hamar	15	12	25	20	25	8	25	16	25	?
Mastergrad iht §5 (erf.bas.), 1,5-2 år	Master in Special Education - Practical skills Transformative learning	MASPED	120	Lillehammer				0		0	15	0	0	?
Fireårig studium	Ferdigstillelse av påbegynt lærerutdanning 1-7 trinn	GLK217	240	Hamar				13		24				
Fireårig studium	Ferdigstillelse av påbegynt lærerutdanning 5-10 trinn	GLK2510	240	Hamar				6		8				
Fireårig studium	Ferdigstilling av påbegynt lærerutdanning 1-7 trinn	GLK217	240	Hamar								14		
Fireårig studium	Ferdigstilling av påbegynt lærerutdanning 5-10 trinn	GLK2510	240	Hamar								12		
Bachelorstudium	Barnehagelærer	BLU2	180	Hamar	120	113	120	124	120	115	120	77	120	120
Bachelorstudium	Barnehagelærer, samlingsbasert	BLU2S	180	Hamar	100	102	125	134	125	120	125	111	125	125
Bachelorstudium	Musikkformidling		180	Hamar									20	20
Bachelorstudium	Faglærer i musikk	B2FLMUS	180	Hamar	20	12	20	10	20	8			0	0
Bachelorstudium	Faglærerutdanning i musikk, 2. og 3. studieår	B2FLMUS	180	Hamar		2		11	15	1	5	6	5	?
Bachelorstudium	Pedagogikk flexibel, 2. og 3. studieår	BAPEDD	180	Lillehammer		10		8	20	7	5	16	5	
Bachelorstudium	Pedagogikk, bachelor	BAPED	180	Lillehammer	70	102	70	112	70	84	90	84	90	90
Bachelorstudium	Pedagogikk, bachelor, 2. og 3. studieår	BAPED	180	Lillehammer		25		14	20	13	5	5	5	
Bachelorstudium	Pedagogikk, bachelor, deltid	BAPEDD	180	Lillehammer	60	84	65	104	65	107	65	83	65	65
Bachelorstudium	Spesialpedagogikk	BASPE	180	Lillehammer	35	47	35	39	35	40	35	38	35	35
Praktisk pedagogisk utdanning	PPU, Engelsk, heltid	PPUEH	60	Hamar	10	0	5	2	5	0	5	0	0	5
Praktisk pedagogisk utdanning	PPU, KRLE, heltid	PPUEH	60	Hamar			5	0	5	0	5	0	0	5
Praktisk pedagogisk utdanning	PPU, Kroppsøving, heltid	PPUEH	60	Hamar	10	21	15	16	15	19	20	22	20	20
Praktisk pedagogisk utdanning	PPU, Matematikk, heltid	PPUEH	60	Hamar			5	0	5	0	5	5	0	5
Praktisk pedagogisk utdanning	PPU, Naturfag, heltid	PPUEH	60	Hamar	10	8	5	10	5	5	5	11	5	5
Praktisk pedagogisk utdanning	PPU, Norsk, heltid	PPUEH	60	Hamar	10	1	5	3	5	0	5	2	0	
Praktisk pedagogisk utdanning	PPU, Samfunnsfag, heltid	PPUEH	60	Hamar	10	9	10	11	10	17	20	6	20	20
Årsstudium	Deltid Norsk språk & kultur,Hamar	VU2NOIS	60	Hamar					20	20	20	30	20	20
Årsstudium	Engelsk	VUE2	60	Hamar	30	28	30	33	30	25	30	31	30	30
Årsstudium	Engelsk, Kongsvinger	ÅRENGK	60	Hamar							15	10	15	15
Årsstudium	Musikk	VUM2	60	Hamar	20	22	20	31	20	23	20	19	20	20
Årsstudium	Norsk	VUN2	60	Hamar	25	31	25	23	25	10	25	16	25	25
Årsstudium	Pedagogikk, årsstudium	ÅRPED	60	Lillehammer	100	71	100	87	100	58	100	93	100	100
Årsstudium	Samfunnsfag	VUSF2	60	Hamar	30	43	30	35	30	34	30	20	30	30
Årsstudium	Årsstudium Norsk språk & kultur for internasj stud.,Hamar	VU2NOIS	60	Hamar										
Årsstudium	Historie		60	Hamar									?	
Halvårsstudium og kortere	Education for Diversity and Sustainable Living	V2EDSL	30	Hamar	20	0	20	0		2	20	2	20	20
Halvårsstudium og kortere	Engelsk 1 (1-7), KFK	K2ENG17	30	Hamar							35	14	35	35
Halvårsstudium og kortere	Engelsk 1 (5-10), KFK	K2ENG1510	30	Hamar							35	6	35	35
Halvårsstudium og kortere	Engelsk 1 (8-13), KFK	K2ENG1813	30	Hamar							35	0	35	35

Studieporteføljе 2024/2025 LUP

Halvårsstudium og kortere	Engelsk 2 (1-7), KFK	K2ENG217	30	Hamar	35	0	35	35	
Halvårsstudium og kortere	Engelsk 2 (5-10), KFK	K2ENG2510	30	Hamar	35	8	35	35	
Halvårsstudium og kortere	Engelsk 2 (8-13), KFK	K2ENG2813	30	Hamar	35	0	35	35	
Halvårsstudium og kortere	Norsk 1 (5-10), KFK	K2NOR1510	30	Hamar	35	0	35	35	
Halvårsstudium og kortere	Norsk 1 (8-13), KFK	K2NOR1813	30	Hamar	35	7	35	35	
Halvårsstudium og kortere	Norsk 2 (1-7), KFK	K2NOR217	30	Hamar	35	6	35	35	
Halvårsstudium og kortere	Norsk 2 (5-10), KFK	K2NOR2510	30	Hamar	35	9	35	35	
Halvårsstudium og kortere	Norsk 2 (8-13), KFK	K2NOR2813	30	Hamar	35	10	35	35	
Halvårsstudium og kortere	KRLE 1 (1-10), KFK	VUKRLE	30	Hamar	35	8	35	35	
Halvårsstudium og kortere	Læringsmiljø og pedagogisk ledelse i barnehagen, KFB	LÆPED	30	Hamar	35	5	35	35	
Halvårsstudium og kortere	Matematikk 1 (1-7), KFK	VUMAT117	30	Hamar	35	16	35	35	
Halvårsstudium og kortere	Matematikk 2 (5-10), nett, KFK	MATTE2	30	Lillehammer	35	9	35	35	
Halvårsstudium og kortere	Spesialpedagogikk 1 (8-13), KFK	VUSOP	30	Lillehammer	150	140	100	100	
Halvårsstudium og kortere	Spesialpedagogikk 2 (8-13), KFK	VUSOP2	30	Lillehammer	50	36	50	50	
Halvårsstudium og kortere	Veiledning for lærere i skole og barnehage, KFK	VUVEI	30	Hamar	35	33	35	35	
Halvårsstudium og kortere	Undervisning av voksne i grunnleggende ferdigheter	GRUVO	30	Hamar	35	33	35	35	
Halvårsstudium og kortere	Norsk som andrespråk m/vekt på lese- og skriveopplæring	K2LSUVM	30	Hamar	35	18	35	35	Tilskudd søkes årlig
Halvårsstudium og kortere	Norsk som andrespråk u/krav om norsk	VUNOAE	30	Hamar	35	11	35	35	Tilskudd søkes årlig
Halvårsstudium og kortere	Norsk som andrespråk m/krav om norsk	VUNOANE	30	Hamar	35	9	35	35	Tilskudd søkes årlig
Årsstudium	Grunnleggende lese-, skrive- og matematikkopplæring	VULSM	60	Hamar	35	18	35	35	
Halvårsstudium og kortere	Klasseledelse, elevkunnskap og pedagogiske metoder, Yrkesfaglærerløftet	VUKEP	30	Hamar	35	20	35	35	
Halvårsstudium og kortere	Samfunnsfag 1 (1-7), KFK	K2SAM117	30	Hamar	35	0	35	35	

* Enkelte studier har samme studieprogramkode, men flere spesialiseringer og gjennomføringsmåter. For å kunne håndtere dette gjennom opptaksprosesen og for å skille hvor mange som tas opp til de ulike variantene fremkommer studiet flere ganger

Studieportefølje 2024/2025 HHS

HHS	Studieprogram*	Kode	St.p.	Studiested	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022	2022	2023	2024	
Studienivå					Dim	Møtt	Dim	Møtt	Dim	Møtt	Dim	Møtt	Dim	Dim	Merknad
Videreutdanning lavere grad	Helserett	HELSE	30	Lillehamme	60	84	60	79	60	60	60	78	60	60	
Videreutdanning lavere grad	Arbeidsrett		15	Lillehammer							70	96	70	70	Kan bli eksternfin. på sikt. Handler om kapasitet på f
Videreutdanning lavere grad	Påbygging i bærekraftsøkonomi, Kongsvinger	VUBØK	60				20	18	20	7	20	8	10	10	
Videreutdanning lavere grad	Påbygging i regnskap og økonomirådgivning - nettbasert	REGP	60	Rena	120	75	120	77	120	70	100	81	70	70	
Videreutdanning lavere grad	Påbygging i økonomi og administrasjon - nettbasert	PØKAS	60	Rena	50	59	50	65	50	64	0	0	0	0	Avviklet
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i innovasjon	MAINN	120	Lillehamme	30	17	30	27	30	20	20	13	20	20	Vil bli revidert
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i miljøpsykologi	MAMPSY	120	Lillehamme	15	9	15	11	15	6	10	6	10	10	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i offentlig ledelse og styring - organisasjon og ledelse, 120 sp.deltid	MAMPA	120	Rena			10	25	10	27	10	17	10	10	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i offentlig ledelse og styring - off. innovasjon, 120 sp.deltid	MAMPA	120	Lillehammer			15	25	30	23	10	19	15	15	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i offentlig ledelse og styring, beredskap og krisehåndtering, deltid	MAMPA	120	Rena		16			Ny	Ny	Ny	Ny	15	15	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i økonomi og ledelse - markedsføringsledelse, deltid	MØLMD	120	Rena		4	5	8	5	10	5	9	10	10	Kan komme noe justering i studieplanen…
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i økonomi og ledelse - markedsføringsledelse, heltid, Rena	MØLMH	120	Rena					5	6	5	3	5	5	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i økonomi og ledelse- Siviløkonom-økonomistyring, deltid, Rena	MØLØD	120	Rena	12	20	20	33	20	29	20	25	25	25	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i økonomi og ledelse- Siviløkonom-økonomistyring, heltid, Rena	MØLØH	120	Rena	13	7	10	12	10	9	10	5	5	5	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master of Science in Business Adm - Business Analytics, deltid	MØLBAD	120	Lillehammer							10	10	10	10	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master of Science in Business Adm - Business Analytics, heltid	MØLBAH	120	Lillehammer							20	8	20	20	
Mastergrad iht §3, 2 år	Siviløkonom - digital ledelse og forretningsutvikling, deltid	MØLDBD	120	Kongsvinger	12	31	10	32	10	262	20	15	15	15	
Mastergrad iht §3, 2 år	Siviløkonom - digital ledelse & forretningsutvikling, heltid	MØLDBH	120	Kongsvinger	13	18	20	10	10	11	10	5	10	10	
Mastergrad iht §3, 2 år	Siviløkonom - markedsføringsledelse, deltid	MØLMD	120	Rena	12	3	5	4	5	2	5	3	5	5	
Mastergrad iht §3, 2 år	Siviløkonom - markedsføringsledelse, heltid	MØLMH	120	Rena	13	1	5	3	5	0	5	3	5	5	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i regnskap og revisjon		120	Rena					Ny	Ny	Ny	Ny	Ny	20?	(Merk: første opptak høst 2025. Foreløpig dimensjonering på 20)
Mastergrad iht §5 (erf.bas.), 1,5-2 år	Master i offentlig ledelse og styring - organisasjon og ledelse, 90 sp.deltid	MAMPAB	90	Rena			35	77	35	41	35	43	25	25	
Mastergrad iht §5 (erf.bas.), 1,5-2 år	Master i offentlig ledelse og styring - off. innovasjon, 90 sp.deltid	MAMPAB	90	Lillehammer				47	10	42	30	47	30	30	
Mastergrad iht §5 (erf.bas.), 1,5-2 år	Master i offentlig ledelse og beredskap og krisehåndtering, 90 sp.deltid	MAMPAB	90	Rena					Ny	Ny	Ny	Ny	30	30	
Mastergrad iht §3, 2 år	Master i offentlig rett		120	Lillehammer					Ny	Ny	Ny	Ny	Ny	40?	(Merk: første opptak tidligst høst 2025. Da med foreløpig
Bachelorstudium	Bachelor i serviceled & m.føring,Rena (gjelder KUN søkere med fagbrev)	SERMAN	180	Rena		18	25	26		14		11	10	10	

Studieportefølje 2024/2025 HHS

Bachelorstudium	Beredskap og krisehåndtering	BERKRI	180	Rena	60	86	95	119	95	112	85	88	85	85		
Bachelorstudium	Bærekraftsøkonomi	BABØK	180	Kongsvinger			25	50	25	31	20	42	30	30		
Bachelorstudium	Eiendomsmegling	EIENDOM	180	Rena	50	58	50	61	50	52	40	54	40	40		
Bachelorstudium	Internasjonale studier , bachelor	BAINTHIS	180	Lillehamme	45	64	40	37	40	48	40	43	40	40		
Bachelorstudium	Filosofi, økonomi og politikk		180	Lillehammer					Ny	Ny	Ny	Ny	0	30?	Styret vurderer opptak	
Bachelorstudium	Kulturprosjektledelse, bachelor	BAKPL	180	Lillehammer									0		Avvikles / Nedleggingsvedtak	
Bachelorstudium	Ledelse og digitalisering	ORG3	180	Rena	50	54	45	45	45	45	45	57	45	45		
Bachelorstudium	turismeopplevelser	BAMLT	180	Lillehamme	50	59	50	43	50	30	40	14	0		Avvikles /Nedleggingsvedtak	
Bachelorstudium	Music Business - Management	MUMA	180	Rena	35	19	30	23	30	21	20	6	0	?	Revideres til et studium	
Bachelorstudium	Music Business - Production	MUPROD	180	Rena	25	32	30	40	30	34	30	29	0	?	Revideres til et studium	
Bachelorstudium	Organisasjon og ledelse, Lillehammer	BOLA	180	Lillehamme	70	64	70	84	70	94	70	87	70	70	Blir en revisjon av studiet	
Bachelorstudium	Psykologi	BAPSY	180	Lillehamme	110	150	130	183	130	155	150	156	150	150		
Bachelorstudium	Regnskap og økonomirådgivning	REG3	180	Rena	50	33	45	43	45	30	40	30	40	40		
Bachelorstudium	Regnskap og økonomirådgivning, nettbasert	BAREG	180	Rena							50	106	70	70		
Bachelorstudium	Regnskapsførerfag	REG3	180	Rena									0	0	Avsluttet	
Bachelorstudium	Reiselivsledelse	BARLL	180	Lillehamme	50	58	50	37	50	21	40	22	0	0	Revidert til ny BA	
	Bærekraftig reiselivs- og arrangementsledelse		180	Lillehammer					Ny	Ny	Ny	Ny	30	30		
Bachelorstudium	Rettsvitenskap	BAJUS	180	Lillehamme	120	158	135	161	135	134	120	125	120	120		
Bachelorstudium	Serviceledelse og markedsføring	SERMAN	180	Rena	50	20	25	29	25	22	25	8	20	20		
Bachelorstudium	Sport Management	BASPORT	180	Lillehamme	30	34	30	35	30	28	30	33	30	30		
Bachelorstudium	Økonomi og administrasjon, Lillehammer, bachelor	BØADM	180	Lillehamme	70	89	70	92	70	96	80	95	80	70		
Bachelorstudium	Økonomi og administrasjon, Rena, bachelor	ØKBAC	180	Rena	50	56	45	57	45	59	40	30	40	40		
Bachelorstudium	Økonomi og administrasjon, Rena, bachelor, nettbasert	BAØKA	180	Rena							100	161	100	100		
Årsstudium	Bedriftsøkonomi, Hamar, deltid	BØKBD	60	Hamar	150	160	150	262	150	177	150	125	90	90		
Årsstudium	Bedriftsøkonomi, Rena	BØK	60	Rena	20	20	20	15	20	22	20	17	20	20		
Årsstudium	Bedriftsøkonomi, Rena, deltid	BØKS	60	Nettbasert	150	118	150	180	150	117	50	94	50	50		
Årsstudium	Internasjonale studier , årsstudium	ÅRINTHIS	60	Lillehamme	30	26	25	39	25	30	35	19	25	25		
Årsstudium	Filosofi, årsstudium		60	Lillehammer					Ny	Ny	Ny	Ny	0	25?	Styret vurderer opptak	
Årsstudium	Krisehåndtering	KRISEH	60	Rena	90	101	90	97	90	102	110	109	100	100	Men, kan være aktuelt å ta noe ned på dim hvis det	
Årsstudium	Kulturprosjektledelse	ÅRKPL	60	Lillehamme	30	24	30	32	30	18	20	9	0	0	Avvikles/ Nedleggingsvedtak	
Årsstudium	Offentlig styring, ledelse og økonomi	OFFSTYRK	60	Rena	80	104	80	99	80	83	80	83	80	80		
Årsstudium	Organisasjon og ledelse, Rena	ORGH	60	Rena	30	41	30	51	30	27	30	25	30	30		
Årsstudium	Organisasjon og ledelse, Rena, deltid	ORGDR	60	Rena	120	189	120	230	120	189	150	108	120	120		
Årsstudium	Organisasjon og ledelse, Rena, deltid, nettbasert	ORGDS	60	Rena	200	213	200	216	200	189	200	248	200	200	Mange studenter. Kan blir aktuelt å ta noe ned i dim	
Årsstudium	Reiseliv og turisme	ÅRRLT	60	Lillehamme	20	33	20	23	20	20	20	16	0	0	Revidert til nytt årsstudium	
Årsstudium	Bærekraftig reiseliv og arrangement		60	Lillehammer					Ny	Ny	Ny	Ny	20	20	Nyrevidert tilbud (Kommer med to ulike navn i 2023	
Årsstudium	Økonomi og administrasjon, Lillehammer, årsstudium	ÅRØADM	60	Lillehamme	20	23	20	28	20	23	20	27	20	20		
Halvårsstudium og kortere	Halvårsstudium i Kunnskapledelse, Kongsvinger	KUNNLEDK	30	Kongsvinger			70	97	70	96	90	98	90	90		
Halvårsstudium og kortere	Halvårsstudium i risiko, sårbarhet & beredskap	BEREDSKAP	30	Rena	70	99	70	105	70	90	90	122	90	90		
Halvårsstudium og kortere	Personalutvikling og ledelse del 1	PU1	30	Lillehamme	60	74	60	106	60	68	60	61	60	60		

Studieporteføljе 2024/2025 HHS

* Enkelte studier har samme studieprogramkode, men flere spesialiseringer og gjennomføringsmåter. For å kunne håndtere dette gjennom opptaksprosesen og for å skille hvor mange som tas opp til de ulike variantene fremkommer studiet flere ganger	

Studieporteføljе 2024/2025 HHS

aglig side.		

Studieportefølje 2024/2025 HHS

blir stor søkning på MPA beredskap		
og 2024)		

Studieportefølje 2024/2025 DNF

DNF Studienivå	Studieprogram	Kode	St.p.	Studiested	2019 Dim	2019 Møtt	2020 Dim	2020 Møtt	2021 Dim	2021 Møtt	2022 Dim	2022 Møtt	2023 Dim	2024 Dim	Merknad
Mastergrad iht §5 (erf.bas.), 1,5-2 år	Master i film - Fiksjonsregi	MAAUDIO	120								4	5		5	
Mastergrad iht §5 (erf.bas.), 1,5-2 år	Master i film - for serieformater og nye medier	MAAUDIO	120	Lillehammer											
Mastergrad iht §5 (erf.bas.), 1,5-2 år	Master i film - Konseptuell dokumentarregi	MAAUDIO	120								4	4		4	
Mastergrad iht §5 (erf.bas.), 1,5-2 år	Master i film - Manus	MAAUDIO	120								4	4		4	
Mastergrad iht §5 (erf.bas.), 1,5-2 år	Master i film - Produsent	MAAUDIO	120								4	3		3	
Mastergrad iht §5 (erf.bas.), 1,5-2 år	Master i film - Visuell design	MAAUDIO	120								4	4		4	
Mastergrad iht §5 (erf.bas.), 1,5-2 år	Master i seriell fortelling - manus	MAAUDIO	120					4							
Mastergrad iht §5 (erf.bas.), 1,5-2 år	Master i seriell fortelling - produsent	MAAUDIO	120					4							
Mastergrad iht §5 (erf.bas.), 1,5-2 år	Master i seriell fortelling - regi dokumentar	MAAUDIO	120					4							
Mastergrad iht §5 (erf.bas.), 1,5-2 år	Master i seriell fortelling - regi fiksjon	MAAUDIO	120					4							
Mastergrad iht §5 (erf.bas.), 1,5-2 år	Master i seriell fortelling - visuell design	MAAUDIO	120					3							
Bachelorstudium	Bachelor i film og TV - Fotc	FOT	180	Lillehammer	6	6			6	6			6		
Bachelorstudium	Bachelor i film og TV - Klipp	KLI	180	Lillehammer	6	6			6	6			6		
Bachelorstudium	Bachelor i film og TV - Lyd	LYD	180	Lillehammer	6	6			6	6			6		
Bachelorstudium	Bachelor i film og TV - Manus	MAN	180	Lillehammer	6	6			6	6			6		
Bachelorstudium	Bachelor i film og TV - Produksjonsdesign	PROD	180	Lillehammer	6	6			6	6			6		
Bachelorstudium	Bachelor i film og TV- Kreativ dokumentarregi		180	Lillehammer	6	6									i påvente av revidering av studeplaner
Bachelorstudium	Bachelor i film og TV - Produsent	PRO	180	Lillehammer	6	6			6	6			6		
Bachelorstudium	Bachelor i film og TV - Regi	REI	180	Lillehammer	6	6			6	6			6		
Bachelorstudium	Bachelor i film og TV - Visual effects design	DVD	180	Lillehammer	3	4									VFX er lagt i bero i påvente av revidering av studieplaner
Bachelorstudium	Bachelor i film og og audiovisuelle kunstformer	BFAFILM	180	Lillehammer									42	42 (dvs. 202	linejene i 1 studieprogram med 7 spesialiseringer
Årsstudium	Årsstudium i film (første år i en ny/revidert master		60											?	Ny

Vedlegg 5: Fakultetenes betalings- og oppdragsstudier (studieåret 2023/2024)*

Innhold

ALB 2
AMEK....2
DNF....2
HHS....4
HSV....6
LUP 9

* EFV-porteføljen endrer seg hele tiden og det kan være at tabellene ikke gir et helt presist bilde på tilbudet per mai 2023.

ALB

Fakultetet har i dag en stor EFV-forskningsportefølje, men relativt liten EFV-studieportefølje. Det er krevende for fakultetet administrere dagens aktivitet. Det er derfor ikke så realistisk at det utvikles en betydelig EFV-portefølje knyttet utdanning, med mindre det kan bidra betydelig i fakultetets økonomi. Fakultetet ser noen muligheter knyttet til enkelte emner/områder som tilbys innen ordinær portefølje nå (Her nevnes naturoppsyn, capture mark og recapture).

Tabell: Oversikt over ALBs EFV-studieportefølje:

Ant.	Program/tilbud	SP	Varighet	Samarbeidspartner/ Oppdragsgiver/ Åpent studietilbud	Planlagt for 2023/2024 (ja/nei)
0	Ingen				

AMEK

AMEK har hatt fokus på revidering av bachelorstudiene ved TV-skolen, samt utvikling av master i spillutvikling og interaktiv design, og har dermed ikke hatt kapasitet til å jobbe med EFV-tilbud i utstrakt grad til nå. Dagens EFV/EVU-kurs er nært knyttet til øvrig portefølje og fakultetets faglige profiler.

AMEK er i gang med å utvikle en bredt sammensatt kursportefølje i en felles EVU-organisering med Filmskolen. Porteføljen er p.t liten, og vil utvikles mye gjennom 2022 og 2023. Hvilke kurs dette vil være, og hva som skal ligge til egenfinansiering eller EFV/BOA er ikke ferdig utredet. Det er utfordrende å få til EFV eller BOA innenfor kunst- og kulturfag, siden næringen preges av begrenset betalingsevne.

AMEK har utviklet og gjennomførte vinteren 2021/2022 en pilot på et DIKU-prosjekt som ikke naturlig ligger til ordinær virksomhet (Bærekraftig ledelse for mennesker, miljø og gjensidig velstand). Studietilbudet flyttes til LUP i 2023.

Tabell: Oversikt over AMEKs EFV-studieportefølje:

Program/tilbud	SP	Varighet	Samarbeidspartner/ Oppdragsgiver/ Åpent studietilbud	Planlagt for 2023/2024 (ja/nei)
Filmusikk-komposisjon	30	1 år	Åpent tilbud, studieavgift	ja

DNF

I planene videre ligger flere satsninger:

- Videreutvikle EVU-porteføljen og etabler et fast tilbud for norsk film og tv. Dette er i utgangspunktet satsninger ved HINNs desentraliserte studiested i Oslo og/eller online, men kan på sikt også omfatte tilbud levert i samarbeid med regionale filmsentre i hele landet.
- Sette opp en rutine for å dyrke frem og levere søknader til kilder for eksternfinansierte prosjekter både nasjonalt og internasjonalt. Et ledd i dette blir etablering av noen faste (men

ikke nødvendigvis eksklusive) samarbeidspartnere blant internasjonale filmskoler og beslektede utdanninger og bedrifter.

I oppstartsfasen bygges det felles EVU-tilbudet fra Dnf/AMEK opp basert på en kartlegging av bransjens behov, og er ikke nødvendigvis koblet med skolens ordinære virksomhet. Dette skal bli et selvfinansierende tilbud. Prosjekter som CEFIMA og VIPROS har begge i all hovedsak vært tett knyttet til eksisterende utdanninger, men på sikt vil det være EVU tilbud som ikke nødvendigvis har direkte forbindelse med den ordinære utdanningsvirksomheten. Men det vil alltid tilstrebes synergi mellom de to typer aktiviteter, særlig med hensyn til undervisningsmateriale.

Tabell: Oversikt over DNFs EFV-studieportefølje:

Ant.	Program/tilbud	SP	Varighet	Samarbeidspartner/ Oppdragsgiver/ Åpent studietilbud	Planlagt for 2023/2024 (ja/nei)
	Ingen				

HHS

Handelshøgskolens eksternfinansierte studieportefølje tilbys gjennom Senter for Livslang læring (SELL). SELL var tidligere en enhet organisert på institusjonsnivå, og i 2021 ble SELL organisert som enhet ved Handelshøgskolen. EVU-porteføljen inkluderer i dag blant annet kompetanseutviklingsprogram for NAV, Helselederutdanning, Innovasjonsskole, Digitaliseringsskole for å nevne noen tilbud (se under for komplett oversikt). Handelshøgskolen arbeider p.t. med å se nærmere på hvordan EVU-studieporteføljen bør videreutvikles i samsvar med økte behov for kompetanse og endringer i markedet for EVU (eks. økt fleksibilisering og digitalisering). Gjennom videre strategiarbeid er HHS opptatt av å sikre en god intern organisering som ivaretar kobling mellom faglige interesser, studiekvalitet og økonomisk robusthet i EVU-porteføljen.

Tabell: Oversikt over HHS EFV-studieportefølje:

Program/tilbud	**SP**	**Varighet**	**Samarbeidspartner/ Oppdragsgiver/ Åpent studietilbud**	**Planlagt for 2023/2024? Ja/nei**
Kommunikasjonsrådgiverstudiet	60	2 år	Åpent for alle. Studieavgift	ja
Personvern – en grunnopplæring i personvernregelverk	15	1 sem.	Åpent studietilbud, Studieavgift	Ja
Digital sikkerhetskultur	15	2 saml.	Åpent studietilbud, Studieavgift	ja
Ledelse av prosesser, del 1	30	1 år	Oppdrag/Åpne tilbud, Studieavgift	ja
Ledelse av prosesser, del 2	30	1 år	Oppdrag/Åpne tilbud, studieavgift	ja
Nasjonal innovasjonsskole for kommunesektoren	30	1 år	Åpent studietilbud, Studieavgift	ja
Regneark for arbeidslivet	5	1 sem.	Studieavgift	Ja
Ledelse og digitalisering – Fagforbundet	30	1 år	Fagforbundet (betaler for studiet)	Ja
Beredskap og krisehåndtering i vannbransjen	30	1 år	Samarbeid med Norsk Vann, m.fl Kursavgift, Åpent studietilbud	Ja
Ledelse av krise- og beredskapsarbeid i vannbransjen 2	30	1 år	Samarbeid med Norsk Vann m.fl Kursavgift, Åpent studietilbud	Ja
Helselederutdanning Merknad: Tilbys til kommuner som moduler (1-8 moduler). Det tilbys ca. 20 – 25 emner pr semester avhengig av etterspørsel.	7,5	2 samlinger a to dager	Samarbeid med Fagakademiet AOF og Ambia, Kursavgift	Ja
NAV Forvaltningsrett	30	3 sem.	Oppdrag for NAV	Ja
Prosjektledelse	7,5	1 sem.	Studieavgift	Ja
Spillavhengighet	15	1 sem.	Studieavgift	Ja
Prosessledelse NAV	15	2 sem.	Oppdrag for NAV	Ja
Operativ kriseledelse, samhanling og kommunikasjon	15	1 sem.	Studieavgift	Ja
Applied Decision Models	5	1 sem.	Studieavgift	Ja

Tilbud/kurs uten studiepoeng (2023/2024) – flere av disse er løpende tilbud

- Kompetanseledelse NAV
- ViL – Vurdering i lærebedrift
- SkoleVFL for FVO
- Intensiv lesekurs MOOC
- VFL for MFY
- Kulturskole VFL
- SkoleVFL 2.2
- Læringsmiljø og krenkelser
- Profesjonsutvikling fagfornyelsen

HSV

HSV jobber hele tiden for å videreutvikle EFV/BOA-studieporteføljen, for å svare ut etterspørsel og behov i samfunnet innenfor fakultetets primære fagområder; helse, idrett og sosialfag.

Dagens EFV/BOA-studieporteføljе bygger opp om den ordinære virksomheten ved at EFV-studiene bringer;

1) Nye perspektiver inn i ordinære studier,
2) Bringer økonomiske ressurser inn i den ordinære virksomheten som gjør det mulig å planlegge/ansette faglige ressurser det er mangel på/ behov for,
3) nye studiemodeller piloteres innenfor EFV før disse evt. overtar for ordinære studiemodeller (for eksempel innen fleksibilisering).

HSV har noen studier (2-3) der den ordinære virksomheten ikke har vært i stand til å levere faglige ressurser etter oppstart og tidligere runder av studiet. På grunn av stor etterspørsel har fakultetet leid inn eksterne ressurser for å gjennomføre studiene.

Fakultetet opplever å være under kontinuerlig press for å trekke inn eksterne inntekter til høgskolen. Det planlegges derfor for mer EFV/BOA-aktivitet i alle deler av fakultetet. Det jobbes spesielt med å øke andelen søknader om forskningsmidler, og det er ønskelig at EFV/BOA ved HSV fremover skal ha mer virksomhet rettet mot forskningsprosjekter med eksternfinansiering.

Tabell: Oversikt over HSVs EFV-studieporteføljе:

Program/tilbud	**SP**	**Varighet**	**Samarbeidspartner/ Oppdragsgiver/ Åpent studietilbud**	**Planlagt for 2023/2024 Ja/nei**
Psykisk helse og utvikling hos barn og unge	10	1 semester	Åpent studietilbud, Studieavgift	Usikker
Tverrfaglig videreutdanning i psykososialt arbeid med barn og unge (Lillehammer)	60	2 år	Finansiert av Helsedirektoratet, ikke studieavgift.	Ja
Kommunikasjon med barn og unge	10	1 semester	Åpent studietilbud, Studieavgift	Usikker
Støtte etter krise	10	1 semester	Åpent studietilbud, Studieavgift	Ja
Motiverende intervju	10	1 semester	Åpent studietilbud, Studieavgift	Ja
Tverrfaglig videreutdanning i psykososialt arbeid med barn og unge (Elverum)	60	2 år	Finansiert av Helsedirektoratet, ikke studieavgift.	Ja
Videreutdanning i diabetessykepleie	15	1 semester	Åpent studietilbud, Studieavgift	Ja
Personlig trener basis	30	1 semester	Samarbeid med Active Education. Åpent studietilbud, Studieavgift	Ja
Kosthold og coaching	30	1 semester	Samarbeid med Active Education. Åpent studietilbud, Studieavgift	Ja

Ammeveiledning – Pauset opptak 2023	20	1 år	Samarbeid med Folkehelseinstituttet. Åpent studietilbud, Studieavgift	Nei
Årsstudium i personlig trener	60	1 år	Samarbeid med Active Education. Åpent studietilbud, Studieavgift	Ja
Krise- og Traumeforståelse	30	3 semester	Oppdragsstudium	Nei
Karriereveiledning – karrierekompetanse og karrierelæring	15	2 samlinger a 3 dager	Samarbeid med bransjeforeningen for Arbeid- og inkluderingsbedriftene i NHO. Åpent studietilbud, Studieavgift	Avlyst, for få søkere
Fysisk aktivitet i psykisk helsearbeid – ny oppstart vår 2024?	15	1 semester	Åpent studietilbud, Studieavgift	Ja
Kriser og traumer	10	1 semester	Oppdragsstudium	Nei
Veiledning av helsesykepleierstudenter	10	1 år	(Finnmark/Alta)	Nei
Helsesykepleier – Innlandet	60	2 år	DIKU-finansiert, Åpent studietilbud, Ikke studieavgift	Ferdig juni 23
Helsesykepleie – Vestfold/Telemark	60	2 år	DIKU-finansiert, Åpent studietilbud, Ikke studieavgift	Ferdig juni 23
Grønn velferdsteknologi	10	1 semester	Samarbeid Høgskole- senteret i Kongsvinger/ Kongsvinger kommune, Åpent studietilbud, Ikke studieavgift	Nei
Innføring i psykisk helsearbeid med vekt på eldre	15	4 mnd	DIKU, Samarbeid med Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetj., Åpent studietilbud, Ikke studieavgift	Nei
Relasjoner og læring i et traumesensitivt perspektiv – Kompetanse Norge	10	1 semester	Kompetanse Norge, Åpent studietilbud, Studieavgift?	Usikker
Trener 2 (med studiepoeng)	10		Samarbeid med ulike særforbund i idretten. Åpent tilbud, studieavgift.	Ja
Trener 3 (med studiepoeng)	20		Samarbeid med ulike særforbund i idretten. Åpent tilbud, studieavgift.	Ja
Coaching og mental trening	30		Samarbeid med Active Education. Åpent studietilbud, studieavgift.	Ja
Spesialisering i trening og rehabilitering	30		Samarbeid med Active Education. Åpent studietilbud, studieavgift.	Ja
Helsesykepleie i Vesterålen	90		Oppdrag fra Vesterålsregionen. Oppdragsfinansiert.	Ja
Kognitiv terapi	10		Åpent studietilbud. Studieavgift.	Ja
Videreutdanning i mentoring og veiledning (Kongsvingerregionen)	10		Bidrag/tilskudd fra Statsforvalteren i Innlandet. Kongsvingerregionen.	Ja
Videreutdanning i mentoring og veiledning (Innlandet, dersom tilslag	10		Søknad om tilskudd til nytt kull er sendt Statsforvalteren i Innlandet, nedslag i hele	Ja

på søknad hos Statsforvalter)			Innlandet, mer tverretatlig. Bidrag. Åpent studietilbud.	
Helsepedagogikk i møte med sjeldne diagnoser	15		Oppdrag fra Frambu. Åpent studietilbud. Studieavgift.	Ja
Rådgivning 1	30		Åpent studietilbud. Studieavgift.	Avlyst, for få søkere
Rådgivning 1	30		Åpent studietilbud. Studieavgift.	Avlyst, for få søkere
Metoder og arbeidsmåter i arbeidsinkludering	15		Åpent studietilbud. Studieavgift. Oppdrag fra bransjeforeningen Arbeid & Inkludering i NHO Service og Handel	Ja

LUP

Fakultetet har omfattende virksomhet innenfor etter- og videreutdanning. Virksomheten er i all hovedsak knyttet til ordninger for etter- og videreutdanning i utdanningssektoren og samsvarer med fakultetets fagportefølje og kjernevirksomhet**.** EVU-virksomheten er i tråd med forventninger eller pålegg fra myndighetene. Ordningene omfatter både studiepoenggivende videreutdanninger som finansieres og forvaltes av Utdanningsdirektoratet (Kompetanse for Kvalitet, Kompetanse for framtidens barnehage) og Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (tidligere Kompetanse Norge), samt lokal kompetanseutvikling i barnehage og grunnopplæring (regionale og desentraliserte ordninger for kompetanseutvikling og kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis), som forvaltes av Statsforvalteren.

Tabell: Oversikt over LUPs EFV-studieportefølje:

Program/tilbud	**SP**	**Varighet**	**Samarbeidspartner/ Oppdragsgiver/ Åpent studietilbud**	**Planlagt for 2023/2024 Ja/nei?**	**Kommentarer**
Læringsmiljø og pedagogisk ledelse i barnehagen	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Nei	Avlyst 2023/24 – ikke nok søkere til Udir
Veilederutdanning for praksislærere i barnehagen	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Ja	
Matematikk del 2, nettbasert	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Ja	
Samfunnsfag 1 for 1.-7. trinn	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Nei	Tildelings-periode utløpt
Engelsk 1 for 1.-7. trinn	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Ja	
Engelsk 1 for 5.-10. trinn	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Ja	

Program/tilbud	SP	Varighet	Samarbeidspartner/ Oppdragsgiver/ Åpent studietilbud	Planlagt for 2023/2024 Ja/nei?	Kommentarer
Engelsk 2 for 5.-10. trinn	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Ja	
Naturfag 1 for 1.-7. trinn	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Nei	Tildelings-periode utløpt
Norsk 2 for 1.-7. trinn	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Ja	
Norsk 2 for 5.-10. trinn	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Nei	Ikkje nok søkere til Udir
Engelsk 2 for 8.-13. trinn	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Nei	Ikkje nok søkere til Udir
Norsk 1 for 5.-10. trinn	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Ja	
Norsk 1 for 8.-13. trinn	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Ja	
Norsk 2 for 8.-13. trinn	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Nei	Ikke nok søkere til Udir
Spesialpedagogikk 1 8.-13. trinn	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Ja	
Spesialpedagogikk 2 8.-13. trinn	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Ja	
Klasseledelse, elevkunnskap og pedagogiske metoder	30	1 år	Finansier av KD, del av Yrkesfaglærerløftet. Åpent studium, ikke studieavgift	Nei	Tildelings-periode utløpt
KRLE 1 for 1.-10. trinn	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Nei	Tildelings-periode utløpt
Naturfag 1 for 5.-10. trinn	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Nei	Tildelings-periode utløpt
Veilederutdanning for lærere i skole og barnehage	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Ja	
Matematikk 1 1.-7. trinn	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Nei	Ikke nok søkere til Udir

Grunnleggende lese-, skrive- og matematikkopplæring	60	2 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Ja	
Norsk som andrespråk med vekt på lese- og skriveopplæring	30	1 år	Kompetanse Norge og UDIR tilbyr støtteordninger for studenter. Åpent studium, ikke studieavgift	Ja	
Norsk som andrespråk for undervisning av voksne (med krav om norsk)	30	1 år	Kompetanse Norge og UDIR tilbyr støtteordninger for studenter. Åpent studium, ikke studieavgift	Ja	
Norsk som andrespråk for undervisning av voksne (uten krav om norsk)	30	1 år	Kompetanse Norge og UDIR tilbyr støtteordninger for studenter. Åpent studium, ikke studieavgift	Ja	
Undervisning av voksne i grunnleggende ferdigheter	30	1 år	Åpent studium, ikke studieavgift	Ja	
Videreutdanning i identitet, kroppsbilde og seksuell helse	15	1 semester	Åpent studium, ikke studieavgift	Ja	
Spesialpedagogikk og tilrettelegging for et inkluderende barnehagemiljø	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Ja	Nytt tilbud
Veiledning for praksislærere i barnehagen	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Ja	
Begynneropplæring i språk, lesing og skriving	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Ja	Tilbys på Ytre Helgeland
Språk. lesing og skriving for barn og unge	30	1 år	Finansiert av UDIR, del av Kompetanse for kvalitet. Åpent studium, ikke studieavgift.	Ja	Tilbys på Ytre Helgeland
Algoritmisk tenkning og grunnleggende programmering	30		Finansiert av HKdir og har ikkje stuudieavgift	Ja	Tilbys på Kongsvinger og Tynset

I tillegg kommer prosjektene som inngår i lokal kompetanseutviklingsordning (regional og desentralisert kompetanseutvikling og kompetanseløftet spesialpedagogikk), slik det framgår av oversikten under. Oversikten viser prosjekt som har fått finansiering i studieåret 2021-2022. I oversikten inngår ikke pågående tiltak/prosjekt som har finansiering på gammel tilskuddsordning. Høgskolen i Innlandet utvikler kompetanseutvikling i partnerskap med regioner/kommuner og samhandler med 5 statsforvaltere. Under oversikt per vår 2023

Prosjektnavn	**Finansiør**
3820 LUP Desentralisert Viken	Statsforvalter i Oslo og Viken

3400 LUP BOA - Fellestiltak Dekomp Innlandet	FM
3820 LUP BOA Barnas Verneombud (PBL)	Statsforvalter i Oslo og Viken
3820 LUP BOA Desentralisert ordning Valdres-regionen	Statsforvalter i Innlandet
3820 LUP BOA Desentralisert ordning Gjøvik-regionen	Statsforvalter i Innlandet
3820 LUP BOA Desentralisert ordning Lillehammer-regionen	Statsforvalteren i Innlandet
3820 LUP BOA Desentralisert ordning Midt-Gudbrandsdalregionen	Statsforvalteren i Innlandet
3820 LUP BOA Desentralisert ordning Nord-Gudbrandsdalregionen	Statsforvalteren i Innlandet
3820 LUP BOA Desentralisert ordning Innlandet Fylkeskommune (VGS)	Statsforvalteren i Innlandet
3920 LUP BOA Desentralisert Asker kommune	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3800 LUP BOA Kompetanseløftet Bærum kommune	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3820 LUP BOA Regional ordning Asker Kommune	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3820 LUP BOA Kompetanseløftet Asker Kommune	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3820 LUP BOA Kompetanseløftet Nord-Gudbrandsdalsregionen	Statsforvalteren i Innlandet
3800 LUP BOA Regional ordning Hamarregionen m.fl. (Kongsvinger, Sør- og Nord Østerdalen) 2021/2022 Kultur for læring NY, Statsforvalteren i Innlandet	Statsforvalteren i Innlandet
3800 LUP BOA Regional ordning Ringsaker Tidlig innsats og inkludering gjennom barns språkutvikling, Statsforvalteren i Innlandet	Statsforvalteren i Innlandet
3300 LUP BOA Regional ordning Nord-Østerdalsregionen Fagdag LEK, Statsforvalteren i Innlandet	Statsforvalteren i Innlandet
3800 LUP BOA Desentralisert ordning Hamar-regionen Inkluderende læringsmiljø som fremmer læring, helse og trivsel, Statsforvalteren i Innlandet	Statsforvalteren i Innlandet
3300 LUP BOA Desentralisert ordning Nord-Østerdalsregionen Tverrfaglige temaer i fagfornyelsen m/vurdering, Statsforvalteren i Innlandet	Statsforvalteren i Innlandet
3800 LUP BOA Desentralisert ordning Sør-Østerdalsregionen Kartlegging, veiledning og kompetanseheving, Statsforvalteren i Innlandet	Statsforvalteren i Innlandet
3800 LUP BOA Kompetanseløftet Nord-Østerdalsregionen, Statsforvalteren i Innlandet	Statsforvalteren i Innlandet
3800 LUP BOA Regional ordning Eidsvoll Læring og utvikling i et inkluderende fellesskap, Statsforvalteren i Oslo og Viken	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3100 LUP BOA Desentralisert ordning Eidsvoll kommune Pedagogisk analyse og læringsledelse, Statsforvalteren i Oslo og Viken	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3100 LUP BOA Kompetanseløftet Eidsvoll Kommune Kompetanseløftet for læring og inkludering, Statsforvalteren i Oslo og Viken	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3800 LUP BOA Kompetanseløftet Nesodden Kommune Pedagogisk analyse i Nesodden skoler og barnehager, Statsforvalteren i Oslo og Viken	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3800 LUP BOA Kompetanseløftet Frogn Kommune Barnets potensial - vårt felles ansvar, Statsforvalteren i Oslo og Viken	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3820 LUP BOA Desentralisert ordning Bærum Kommune	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3820 LUP BOA Desentralisert-, Regional ordning , Kompetanseløftet Hurdal 2021/2022	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3820 LUP BOA Desentralisert-, Regional ordning , Kompetanseløftet Gjerdrum 2021/2022	Statsforvalter i Oslo og Viken
3820 LUP BOA Desentralisert Nannestad Kommune	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3820 LUP BOA Desentralisert-, Regional ordning , Kompetanseløftet Ullensaker 2021/2022	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3820 LUP BOA Desentralisert Frogn kommune	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3820 LUP BOA Desentralisert Regionalt Skolesamarbeid ØST	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3820 LUP BOA Desentralisert Oslo Kommune	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3820 LUP BOA Desentralisert Helberg/Akademiet	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3820 LUP BOA Desentralisert Nittedal Kommune	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3820 LUP BOA Desentralisert, Kompetanseløftet Jevnaker Kommune	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3820 LUP BOA Desentralisert Viken Fylkeskommune	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3820 LUP BOA Kompetanseløftet Valdres-regionen	Statsforvalteren i Innlandet

3800 LUP BOA Regional ordning Øst-Finnmarksregionen, Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Statsforvalteren i Troms og Finnmark
3800 LUP BOA Kompetanseløftet Øst-Finnmarksregionen, Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Statsforvalteren i Troms og Finnmark
3800 LUP BOA Desentralisert ordning Øst-Finnmarksregionen, Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Statsforvalteren i Troms og Finnmark
3100 LUP BOA Regional ordning Valdres-regionen Barnehagene som profesjonsfellesskap i samarbeid med laget rundt	Statsforvalteren i Innlandet

3100 LUP BOA Regional ordning Midt-Gudbrandsdalsregionen Å lede endringsarbeid - analysekompetanse med fokus på ledelse av refleksjons- og læringsprosesser	Statsforvalteren i Innlandet
3800 LUP BOA Desentralisert ordning Montessori-skolene Læring i profesjonelle læringsfelleskap, Statsforvalteren i Innlandet	Statsforvalteren i Innlandet
3800 LUP BOA Desentralisert ordning Sør-Troms, Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Statsforvalteren i Troms og Finnmark
3100 LUP BOA Regional ordning Gjøvik-regionen	Statsforvalteren i Innlandet
3100 LUP BOA Regional ordning Vestre Aker - Allmennpedagogikk - barn med særskilte behov Statsforvalteren i Oslo og Viken	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3100 LUP BOA Regional ordning Nord-Gudbrandsdalsregionen	Statsforvalteren i Innlandet
3100 LUP BOA Regional ordning Lillehammer-regionen	Statsforvalteren i Innlandet
3900 BOA Det doble formål- Tilskuddsordning til lokal kompetanseutvikling i barnehage og grunnopplæring - Rekomp, Dekomp og Kompetanseløftet (RDK)	Diverse statsforvaltere
3100 LUP BOA Skoleutvikling innenfor Oppfølgingsordningen i Eidsvoll kommune, Statsforvalteren i Oslo og Viken	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3800 LUP BOA Regional ordning Moss Kompetanseutvikling - Statsforvalteren i Oslo og Viken	statsforvalter i Oslo og Viken
3800 LUP BOA Regional ordning Kongsvinger Profesjonelle læringsfellesskap - Statsforvalteren i Innlandet	Statsforvalteren i Innlandet
3800 LUP BOA Desentralisert ordning Kongsvinger Lærende profesjonsfellesskap - Statsforvalteren i Innlandet	Statsforvalteren i Innlandet
3802 LUP BOA Kompetanseløftet Kongsvinger Inkudering og tidlig intervensjon Statsforvalteren i Innlandet	Statsforvalteren i Innlandet
3400 LUP BOA Desentralisert ordning Utdanningsetaten Oslo Andrespråkspedagogikk i begynneropplæringen 1. - 2. trinn	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3400 LUP BOA Desentralisert ordning Utdanningsetaten Oslo Andrespråkspedagogikk i grunnopplæringen 3. - 10. trinn	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3400 LUP BOA Desentralisert ordning Utdanningsetaten Oslo Andrespråkspedagogikk elever med kort botid i videregående	Statsforvalteren i Oslo og Viken
3800 LUP BOA Oppfølgingsordningen Innlandet	
3800 LUP BOA Oppfølgingsordningen Ibestad kommune	
3100 LUP BOA Desentralisert ordning Utdanningsetaten Oslo Skolebibliotek	Statsforvalter i Oslo og Viken
3820 LUP BOA Desentralisert ordning VGS Innlandet	Statsforvalteren i Innlandet
3800 LUP BOA Desentralisert ordning Longyearbyen skole, Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Statsforvalter i Troms og Finnmark
3100 LUP BOA Fellestiltak i Innlandet - Dekomp	Statsforvalteren i Innlandet
3800 LUP BOA Regional ordning Sør-Østerdalsregionen, Statsforvalteren i Innlandet	Statsforvalteren i Innlandet
9300 LUP BOA Instruktør og prøvenemder Innlandet fylkeskommune	Fylkeskommunen i Innlandet

Høgskolen i Innlandet

Arkivsak-dok. 23/03551-1
Saksbehandler Håvard Hagaseth

Saksgang	Møtedato
Høgskolestyret	13.06.2023

DELÅRSREGNSKAP OG VIRKSOMHETSRAPPORT FOR 1. TERTIAL 2023

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Styret tar delårsregnskap og virksomhetsrapport for 1. tertial 2023 til orientering.
2. Rektor gis fullmakt til å fordele bevilgningsendringer fra revidert nasjonalbudsjett (RNB) iht. gjeldende finansieringsmodell.

Sammendrag:

Krav til rapportering av delårsregnskap for 1. tertial 2023 til Kunnskapsdepartementet er beskrevet i brev av 24. april 2023.

Delårsregnskapet, som rapporteres til Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) innen 01. juni, avgis administrativt med rektors signatur på ledelseskommentarene, og ligger tilgjengelig på nettsiden til DBH (https://dbh.hkdir.no/tall-og-statistikk/statistikk-meny/okonomi/statistikk-side/13.1?undermeny=okonomi_regnskapoppsett).

HINN hadde et positivt resultat per 30.04.23 på kr 11,7 mill., hvorav den bevilgningsfinansierte virksomheten (BFV) hadde et resultat på kr 8,9 mill. og den oppdragsfinansierte virksomheten (BOA-O) et resultat på kr 2,8 mill. I tillegg ble Note 15, del III tilført kr 4,4 mill. mot budsjettert bruk på kr 2,5 mill. Den totale kapitalendringen i perioden var dermed kr 16,1 mill., som er kr 15,9 mill. bedre enn budsjettert.

Tabell 1. Resultat per 1. tertial 2023.

	Per 1. tertial 2023		
	Regnskap	Budsjett	Avvik
BFV	8 893	70	8 823
BOA	2 824	2 617	207
Periodens resultat	**11 717**	**2 687**	**9 030**
Note 15, del III	4 399	-2 466	6 865
Sum kapitalendring	**16 116**	**221**	**15 895**

Tall i 1 000,-
Negativt fortegn angir bruk av kapital, mens positivt fortegn viser tilføring av kapital.

HINN er i RNB 2023 foreslått tildelt en tilleggsbevilgning på kr 30,8 mill. som kompensasjon for ekstraordinær lønn- og prisvekst som gir høyere kostnader knyttet til den aktiviteten som lå til grunn for budsjett 2023. Tilleggsbevilgningen er innarbeidet i høgskolens prognoser, og foreløpig fordelt som vist i tabell 2.

Høgskolen i Innlandet

Tabell 2. Foreløpig fordeling av bevilgning etter RNB 2023.

FAKULTET	Bevilgning 2023	Endring RNB 2023	Ny bevilgning 2023
ALB	44 635 342	1 982 229	46 616 859
LUP	168 856 371	4 801 190	173 655 764
HSV	174 846 759	3 395 214	178 240 711
AMEK	68 733 230	1 276 300	70 009 054
HHS	188 244 207	3 600 747	191 843 723
DNF	48 618 533	747 005	49 365 538
HA	641 104 675	14 972 315	656 082 468
HINN	**1 384 999 319**	**30 775 000**	**1 415 774 319**

Vedlegg:
Ledelseskommentar til delårsregnskapet for 1. tertial 2023
Virksomhetsrapport 1. tertial 2023

Høgskolen i Innlandet

Virksomhetsrapport for 1. tertial 2023

Virksomhetsrapport per 30.04.2023 (1. tertial) rapporterer status for Høgskolen i Innlandet (HINN) innen områdene økonomi, HR og forskning.

Tabell 1 viser en oversikt over forkortelser benyttet i dokumentet.

Tabell 1. Forkortelser/begreper benyttet i dokumentet.

HA	Høgskoleadministrasjonen
ALB	Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi
LUP	Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk
HSV	Fakultet for helse- og sosialvitenskap
AMEK	Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi
HHS	Handelshøgskolen Innlandet – fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap
Dnf	Den norske filmskolen
AØB	Ph.d. i Anvendt økologi og bioteknologi
INTOP	Ph.d. i Innovasjon og tjenesteyting – offentlig og privat
AUD	Ph.d. i Audiovisuelle medier
PROFF	Ph.d. i Profesjonsrettede lærerutdanningsfag
BUK	Ph.d. i Barn og unges oppvekst, deltakelse og kompetanseutvikling
HELVEL	Ph.d. i Helse og Velferd
FILMART	Ph.d. i Kunstnerisk utviklingsarbeid i film og beslektede audiovisuelle kunstformer
FoU	Forskning og utvikling (inkl. kunstnerisk utvikling)
EVU	Etter- og videreutdanning
BFV	Bevilgningsfinansiert virksomhet
BOA-B	Bidragsfinansiert aktivitet
BOA-O	Oppdragsfinansiert aktivitet
ADK	Andre driftskostnader
Note 8 (N8)	Virksomhetskapital opptjent gjennom BOA-O (balanse)
Note 15 (N15)	Avsatte bevilgninger, tilskudd, bidrag og gaver (balanse)

1 Økonomi

1.1 Årsbudsjett 2023

Tabell 2 viser at HINN har budsjettert med en samlet kapitalbruk på kr 78,4 mill. i 2023. Innen den bevilgningsfinansierte virksomheten (BFV) er det budsjettert med et negativt resultat på kr 65,4 mill. og innen oppdragsvirksomheten (BOA-O) et overskudd på kr 7,7 mill., som gir et samlet resultat på kr 57,7 mill. I tillegg er det budsjettert med innhenting av avsatt produksjonsinntekt ved Dnf på kr 15,6 mill. samt bruk av kapital i Note 15, del III på kr 5,0 mill.

Tabell 2. Årsbudsjett 2023.

Budsjett	**Årsbudsjett 2023**
Fordelt bevilgning	1 369 382
Utsatt produksjonsinntekt Dnf	15 638
Andre inntekter	352 181
Investeringer	- 39 453
Lønnskostnader	- 1 208 145
Andre driftskostnader	- 547 364
Budsjettert resultat	**- 57 761**
Herav budsjettert resultat BFV	- 65 430
Herav budsjettert resultat BOA	7 669
Herav bruk av avsatt kapital i Note 8	-
Bruk av avsatt produksjonsinntekt Dnf	- 15 638
Bruk av kapital N15, del III	- 4 955
Budsjettert kapitalbruk	**- 78 354**

Tall i 1 000,-

1.2 Resultat og kapitalendring per 1. tertial

HINN hadde et positivt resultat per 30.04.23 på kr 11,7 mill., hvorav BFV hadde et resultat på kr 8,9 mill. og BOA-O et resultat på kr 2,8 mill. Som følge av ikke inntektsførte supplerende tildelinger ble Note 15, del III tilført kr 4,4 mill., mot budsjettert bruk på kr 2,5 mill. Den totale kapitalendringen i perioden var dermed kr 16,1 mill., som er kr 15,9 mill. bedre enn budsjettert, da supplerende tildelinger inntektsføres i takt med kostnadene.

Tabell 3. Regnskap per 1. tertial 2023.

	Per 1. tertial 2023		
	Regnskap	**Budsjett**	**Avvik**
BFV	8 893	70	8 823
BOA	2 824	2 617	207
Periodens resultat	**11 717**	**2 687**	**9 030**
Note 15, del III	4 399	-2 466	6 865
Sum kapitalendring	**16 116**	**221**	**15 895**

Tall i 1 000,-
Negativt fortegn angir bruk av kapital, mens positivt fortegn viser tilføring av kapital.

Driftsinntekter

HINN hadde per 1. tertial kr 627,2 mill. i driftsinntekter, noe som er kr 23,2 mill. høyere enn samme periode i 2022, og kr 0,4 mill. lavere enn budsjett.

Per 1. tertial var inntekter fra den eksternfinansierte virksomheten (BOA-O og BOA-B) på kr 81,7 mill., en økning på kr 5,2 mill. sammenlignet med samme periode i 2022. Diagram 1 viser inntektene fordelt på fakultet.

Diagram 1. BOA-inntekter per 1. tertial fordelt per fakultet.

Tall i 1 000,-

Diagram 2 viser hvordan omsetningen er fordelt på EVU- og FoU-prosjekter. Diagram 3 viser antallet aktive prosjekter per 30.04.2022, fordelt per fakultet.

Diagram 2. Omsetning fordelt prosentvis mellom EVU og FoU.

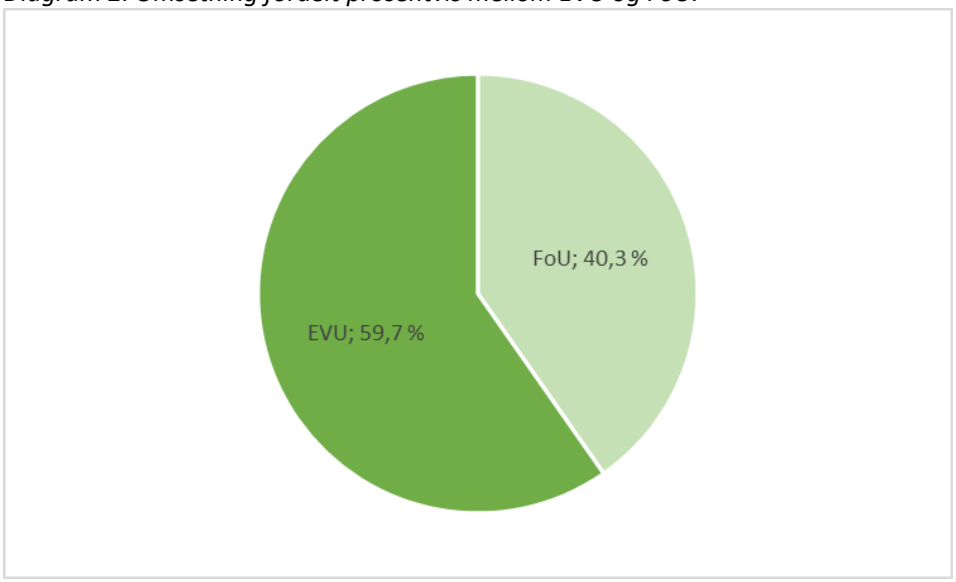
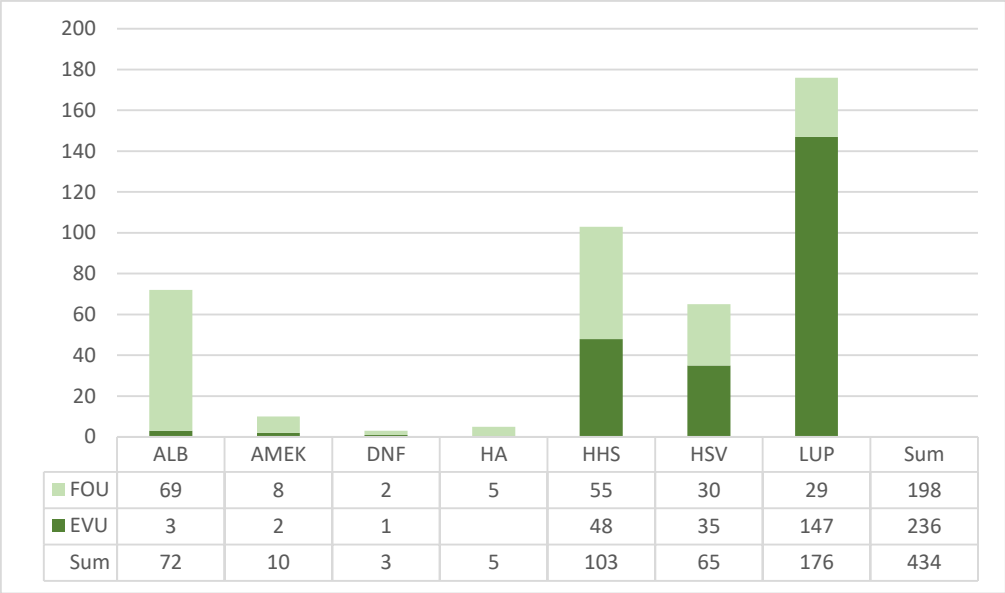

Diagram 3. Antall aktive BOA-prosjekter fordelt på FOU og EVU per fakultet og HA.

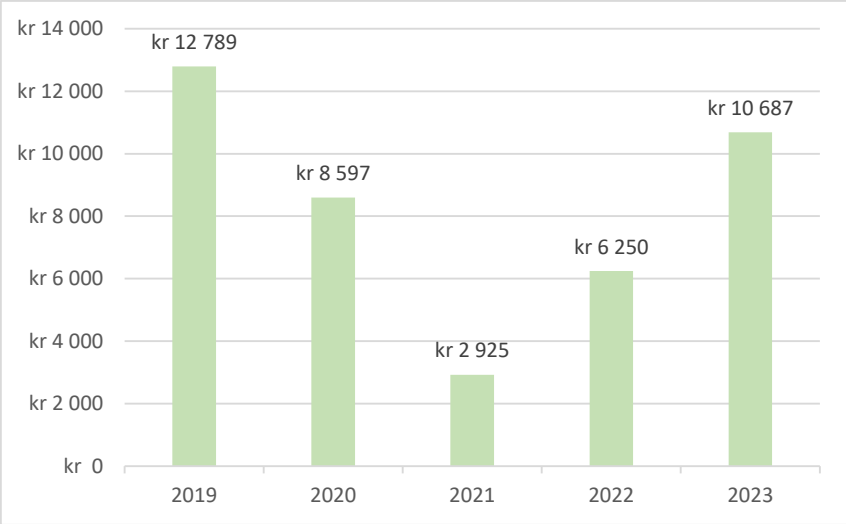
	ALB	AMEK	DNF	HA	HHS	HSV	LUP	Sum
FOU	69	8	2	5	55	30	29	198
EVU	3	2	1		48	35	147	236
Sum	72	10	3	5	103	65	176	434

Driftskostnader

HINN hadde per 1. tertial kr 615,4 mill. i driftskostnader, som er kr 30,5 mill. høyere enn tilsvarende periode i 2022, og kr 9,5 mill. lavere enn budsjettert. Avviket mot budsjett skyldes lavere lønnskostnader som følge av sykepengerefusjoner og enkelte stillingsvakanser i perioden, samt noe forskyvning/forsinkelse tilknyttet andre driftskostnader.

Diagram 4 viser utviklingen i reise- og diettkostnader per månedsverk, per 1. tertial i perioden 2019-2023, som styret har ytret ønske om. Koronapandemien påvirket naturlig nok årene 2020-2022 i vesentlig grad, men dersom man sammenligner «normalårene» 2019 og 2023 viser diagrammet fortsatt en nedgang per månedsverk. Denne nedgangen er imidlertid forventet, som følge av endrede reisevaner etter pandemien, samt trekk i tildelingen.[1] Tallene i diagrammet er ikke prisjustert, slik at nedgangen i realiteten er enda større enn tallene tilsier.

Diagram 4. Utvikling i reise- og diettkostnader per månedsverk, per 1. tertial i perioden 2019-2023.

[1] HINN har i tildelingene for 2022 og 2023 samlet fått et varig trekk i bevilgningen på kr 7,8 mill. som følge av regjeringens forutsetning om endrede reisevaner etter pandemien.

1.3 Prognose og kapitalutvikling

I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett (RNB) er det foreslått en ekstraordinær tilleggsbevilgning på kr 30,8 mill. til HINN, som kompensasjon for betydelig høyere pris- og lønnsvekst enn forutsatt i statsbudsjettet. Denne ekstrabevilgningen er ennå ikke endelig vedtatt, men er likevel tatt inn i HINNs prognose for 2023.

Jf. tabell 4 er det budsjettert med en kapitalbruk på kr 78,4 mill. i 2023. Prognostisert kapitalbruk etter RNB er på kr 65,0 mill., altså kr 13,4 mill. lavere kapitalbruk enn budsjettert i 2023 totalt.

Tabell 4. Prognostisert kapitalendring per fakultet.

Fakultet	IB 01.01.23	Budsjettert kapitalendring N8 og N15	Prognostisert kapitalendring N8 og N15	Prognostisert UB 31.12.23
ALB	**13 360**	-9 620	-6 457	**6 903**
LUP	**31 467**	-18 580	-12 247	**19 220**
HSV	**29 665**	-5 850	-2 274	**27 391**
AMEK	**7 351**	-2 032	89	**7 440**
HHS	**46 040**	-14 785	-12 925	**33 115**
DNF	**14 819**	-15 427	-14 367	**452**
HA/institusjon	**70 381**	-12 060	-16 828	**53 553**
HINN	**213 083**	**-78 354**	**-65 009**	**148 074**

Tall i 1 000,-
Negativt fortegn angir bruk av kapital, mens positivt fortegn viser tilføring av kapital.
IB=inngående balanse, UB=utgående balanse.

Dersom utgående balanse ved årets slutt blir som prognostisert vil HINN ha en total kapitalavsetning på 10,8 %. Avsetninger i N15 del I og III, som ikke er øremerket investeringsformål, er prognostisert til kr 26,5 mill., tilsvarende 1,9 % av bevilgningen.

Tabell 5. Prognostisert kapitalavsetning per 31.12.2023.

HINN	Prognostisert UB 2023			% av bevilgning		
Avsetning	**N15**	**N8**	**Sum**	**N15**	**N8**	**Sum**
Fri kapital	25 017	65 608	90 625	1,8 %	4,8 %	6,6 %
Kapital med bindinger	1 500	-	1 500	0,1 %	0,0 %	0,1 %
Avsatt til investeringsformål (inv.plan)	55 948	-	55 948	4,1 %	0,0 %	4,1 %
Sum	**82 466**	**65 608**	**148 074**	**6,0 %**	**4,8 %**	**10,8 %**

Tall i 1 000,-
N15 består av Note 15, del I og III.

2 HR

Kapittelet beskriver status på månedsverk- og kompetanseutvikling per 1. tertial, og på sykefravær per 1. kvartal.

2.1 Årsverksutvikling

Per 30.04.23 hadde HINN 1 300,6 månedsverk, som er i tråd med budsjettet. Tabell 6 viser budsjetterte og faktiske årsverk fordelt på fakultet.

Tabell 6. Faktiske mot budsjetterte månedsverk per 30.04.2023.

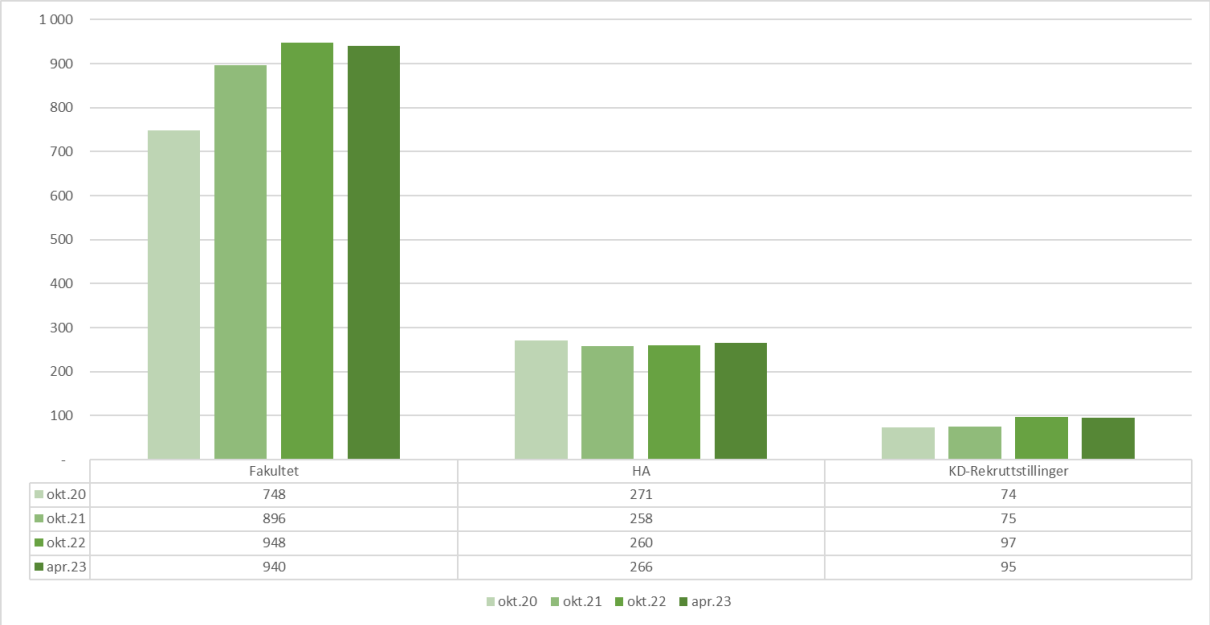
Fakultet	Budsjetterte månedsverk per april	Faktiske månedsverk per april	Avvik
ALB	95,0	95,8	0,8
LUP	286,3	282,6	- 3,8
HSV	211,5	207,9	- 3,5
AMEK	67,2	65,8	- 1,4
HHS	246,4	251,0	4,6
DNF	36,5	37,2	0,8
HA	264,4	265,8	1,4
KD-Rekruttstillinger	93,1	94,5	1,4
HINN	**1 300,3**	**1 300,6**	**0,3**

Tabell 7 viser utviklingen i antall bemannede månedsverk fra oktober 2020 til april 2023, fordelt på fakultet, HA og rekrutteringsstillinger (KD-hjemler). Diagram 5 viser en samlet oversikt over utvikling på fakultetsnivå, samt HA og KD-stipendiater.

Tabell 7. Utvikling i antall månedsverk for fakulteter, HA og rekrutteringsstillinger.

Fakultet	okt.20	okt.21	okt.22	apr.23
ALB	70	84	95	96
LUP	221	270	286	283
HSV	177	200	219	208
AMEK	57	67	65	66
HHS	190	238	248	251
DNF	33	37	35	37
HA	271	258	260	266
KD-Rekruttstillinger	74	75	97	95
HINN	**1 093**	**1 229**	**1 305**	**1 301**

Diagram 5. Utvikling i antall månedsverk for fakultetene samlet, HA og rekrutteringsstillinger.

Utviklingen over tid viser at HINN har lyktes med å vokse forholdsmessig mer på faglige enn administrative årsverk, uten at administrative oppgaver har blitt flyttet til faglige stillinger. Videre er det et mål at de administrative ressursene brukes på en måte som gir størst mulig merverdi for HINN. Forholdstall mellom årsverk i faglige stillinger og administrative stillinger har fra 2019 til 2022 endret seg fra 2,39 til 2,72. HINN ligger med dette på gjennomsnitt for statlige UH-institusjoner. I samme periode har HINN økt med ca. 33 % i antall årsverk i faglig stillinger (undervisnings- og forskerstillinger og utdannings- og rekrutteringsstillinger), mens veksten i tekniske og administrative stillinger og støttestillinger har vært på ca. 13 %.

Tabell 8 viser utvikling i antall månedsverk fra oktober 2020 til april 2023 fordelt på stillingsgrupper. I denne perioden har HINN hatt en økning i totalt antall årsverk på 19 %, og som det går frem av tabellen har økningen vært betydelig større innen faglige stillingsgrupper enn administrative.

HINN er, som styret kjenner til, i prosess med å videreutvikle den administrative organiseringen ved HINN. Gjennom denne prosessen er målet å forenkle og forbedre tjenestetilbudet til HINNs samlede virksomhet. Dette ønskes bl.a. oppnådd gjennom å profesjonalisere og spesialisere arbeidsoppgavene og utnytte den samlede kompetansen og ressursene bedre gjennomgående for HINN. I dette ligger det både et mål om kvalitetsheving og effektivisering. De første anbefalingene i denne prosessen forventes å være klare medio juni 23.

Tabell 8. Utvikling månedsverk fordelt på stillingsgrupper.

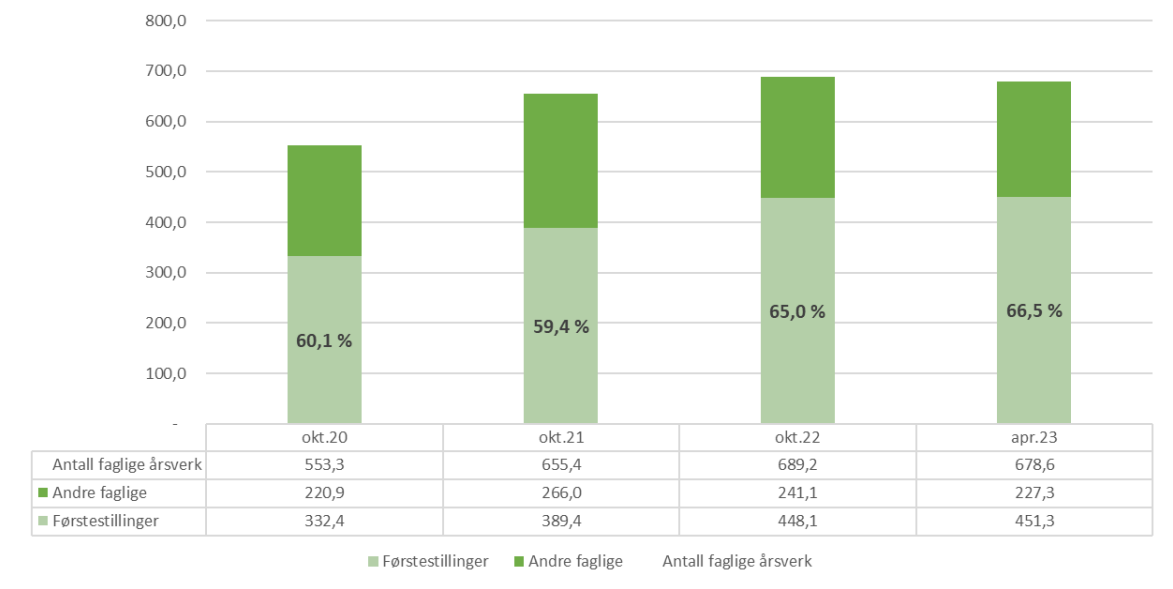
Stillingsgruppe	okt.20	okt.21	okt.22	apr.23	%-endring okt.20-apr.23
Undervisning og forskerstillinger eks stip. (UN1 og 2)	553	656	690	679	23 %
Stipendiat	98	99	131	131	33 %
Faglig-administrative lederstillinger (UN3)	33	33	34	32	-3 %
Andre UFF-stillinger (UN4)	9	10	11	10	14 %
Støttestillinger for UFF (ST1-3)	61	65	64	71	16 %
Teknisk-administrative stillinger (AD1-3)	339	367	375	378	12 %
HINN	**1 094**	**1 229**	**1 305**	**1 301**	**19 %**

Inndelingen er basert på stillingskoder i Database for høgre utdanning (DBH):
https://dbh.hkdir.no/datainnhold/kodeverk/stillingskoder

2.2 Kompetanseutvikling

HINN har satt et ambisjonsnivå for andel førstestillinger på 72 % innen 2025. Det er budsjettert med 71 % førstestillingsandel per 31.12.23, som også er måltallet for 2023. Per 1. tertial var andel førstestillinger 66,5 %. Siden oktober 2020 har høgskolen økt med 125 faglige årsverk, hvorav hele 118 av disse er på førstestillingsnivå. HINN har det seneste året hatt en mer restriktiv oppfølging av høgskolens retningslinjer for ansettelse i undervisnings- og forskerstillinger, hvor hovedregelen er ansettelse på førstestillingsnivå, men også med hensyn til at det er betydelige variasjoner i rekrutteringsgrunnlaget mellom fagområder. I tillegg har det de seneste årene vært jobbet mer målrettet med bemannings- og kompetanseplanlegging, og det er gledelig å se at dette arbeidet har gitt resultater.

Diagram 6. Utvikling i antall faglige årsverk og andel førstestillinger i HINN.

	okt.20	okt.21	okt.22	apr.23
Antall faglige årsverk	553,3	655,4	689,2	678,6
Andre faglige	220,9	266,0	241,1	227,3
Førstestillinger	332,4	389,4	448,1	451,3

Som diagram 6 viser har det vært en liten økning i andel førstekompetanse fra det offisielle telletidspunktet i oktober 2022. HINN har de siste årene økt andelen førstekompetanse blant faglige årsverk vesentlig, og har ambisjoner om å øke videre som grunnlag for å styrke den faglige virksomheten og FoU-virksomheten i særdeleshet. For å realisere ambisjonsnivået i langtidsplanperioden trengs det fortsatt å arbeide med å utvikle HINN som en attraktiv arbeidsgiver og ha et kontinuerlig fokus på kompetansenivået i rekrutteringsarbeidet, samtidig som en tilrettelegger for intern kvalifisering. Arbeidet med utvikling av akademiske karrierer og evaluering av forskning ved HINN (fra NOR-CAM[2] til HINN-CAM) som ble startet opp i 2022, vil gi et mer systematisk og helhetlig rammeverk for utvikling av akademiske karriereløp. Resultatet av arbeidet, vil sammen med kommende endringer i forskriftene som omhandler ansettelse og opprykk, implementeres gjennom langtidsplanperioden og danne det videre rammeverket for kompetanseanskaffelse og -utvikling i HINN.

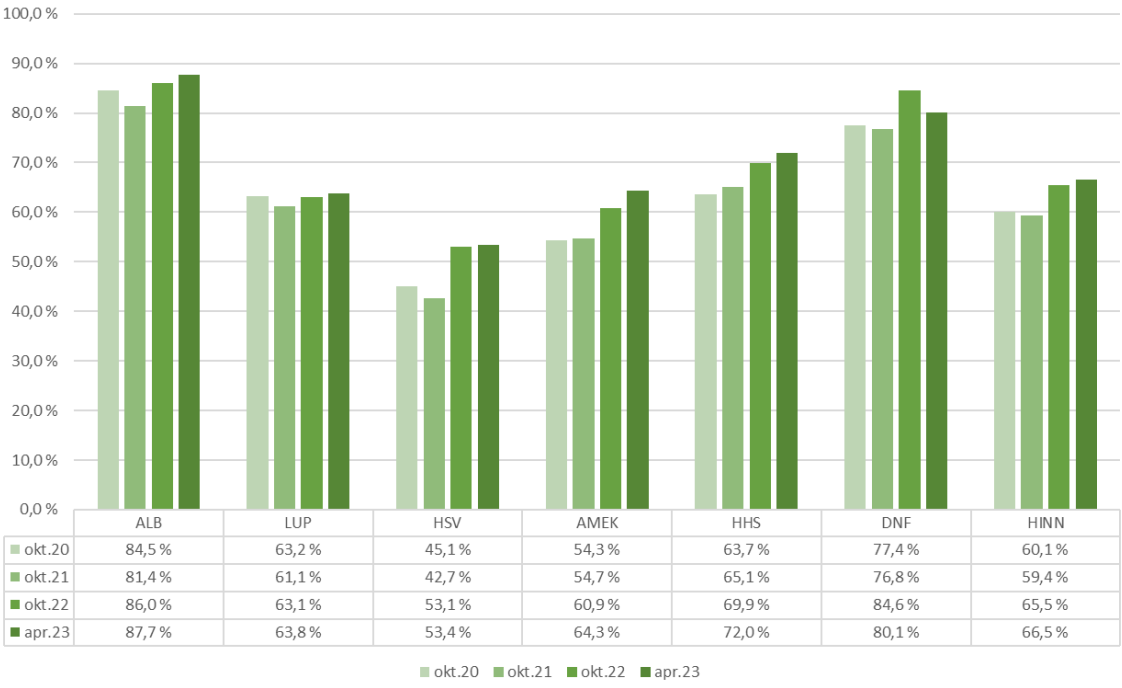
De strategiske midlene til intern kvalifisering vil i langtidsplanperioden reduseres sammenlignet med tidligere år da utviklingen tilsier at målene vil nås. Strategimidlene for kvalifisering vil prioriteres til fakultet der det er krevende å rekruttere førstekompetanse, samt til kvalifiseringsløp gjennomgående for HINN for å øke andelen kvinner i faglige toppstillinger jf. handlingsplan for likestilling, mangfold og inkludering.

[2] Veileder for vurdering i akademiske karriereløp

I utlysning av midler for 2024 er det gitt følgende prioriteringer:

- Kvalifisering til førstestillingskompetanse, fakulteter og fagmiljøer med lav førstekompetanse prioriteres
- Kvalifisering til kvinner i akademiske toppstillinger
- Tilrettelegging for medarbeidere som vurderes å kunne ferdigstille individuelle kvalifiseringsløp innen kort tid

Diagram 7. Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings- og forskerstillinger per fakultet.

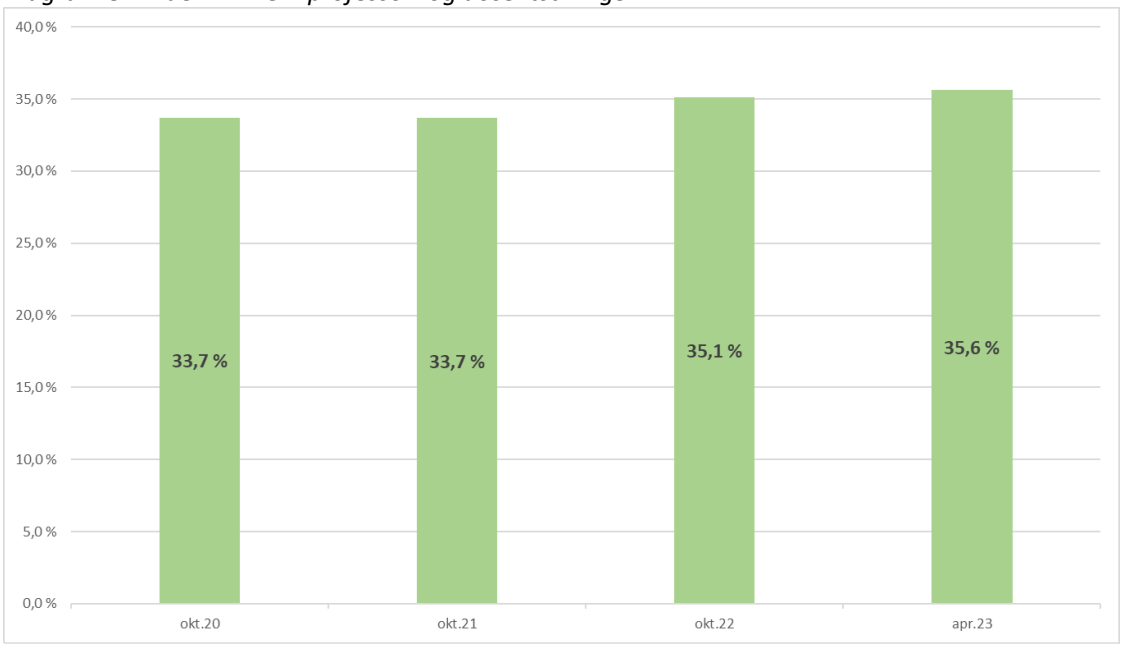

	ALB	LUP	HSV	AMEK	HHS	DNF	HINN
okt.20	84,5 %	63,2 %	45,1 %	54,3 %	63,7 %	77,4 %	60,1 %
okt.21	81,4 %	61,1 %	42,7 %	54,7 %	65,1 %	76,8 %	59,4 %
okt.22	86,0 %	63,1 %	53,1 %	60,9 %	69,9 %	84,6 %	65,5 %
apr.23	87,7 %	63,8 %	53,4 %	64,3 %	72,0 %	80,1 %	66,5 %

Andelen kvinner i professor- og dosentstillinger var per 30.04.23 på ca. 36 %, jf. diagram 8. HINN har imidlertid ambisjoner om en økning til 42 % i 2023. Videre arbeid med å øke andel kvinner i faglige toppstillinger er forankret i HINNs handlingsplan for likestilling og mangfold, og er en integrert del av arbeidet med å øke første- og toppkompetanse i HINN. Gjennom deltakelse i NFRs BalanseHUB[3] og HINNs eget BalanseINN-prosjekt har en arbeidsgruppe bl.a. sett på hvordan HINN skal styrke arbeidet ytterligere.

[3] Forskningsrådets program for kjønnsbalanse i toppstillinger og forskningsledelse

Diagram 8. Andel kvinner i professor- og dosentstillinger.

2.3 Andre nøkkeltall

Midlertidighet

Andelen midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger var per 30.04.23 på 10 %. Økt tilrettelegging for kvalifisering til førstestilling og faglige toppstillinger vil kunne medføre en midlertidig økning i midlertidighetsandelen. Det vurderes likevel at HINN har etablert tilstrekkelig ensartet politikkutøvelse og kontrolltiltak ved ansettelser, som gjør at høgskolen over tid har kontroll på utviklingen.

Disse stillingskategoriene inngår i beregningen:

- Undervisnings- og forskningsstillinger
- Bibliotekstillinger
- Ingeniører
- Tekniske stillinger for undervisning, forskning og formidling
- Administrative stillinger

Tabell 9. Utvikling andel midlertidige stillinger etter ny beregningsmetode

Fakultet	okt.20	okt.21	okt.22	apr.23
ALB	9,6 %	16,6 %	19,4 %	15,1 %
LUP	16,3 %	17,3 %	11,3 %	12,5 %
HSV	7,8 %	14,3 %	10,1 %	7,5 %
AMEK	9,5 %	13,7 %	4,9 %	7,8 %
HHS	13,3 %	14,6 %	7,1 %	8,2 %
DNF	29,2 %	19,8 %	18,1 %	16,4 %
HINN	**11,3 %**	**13,9 %**	**9,7 %**	**10,0 %**

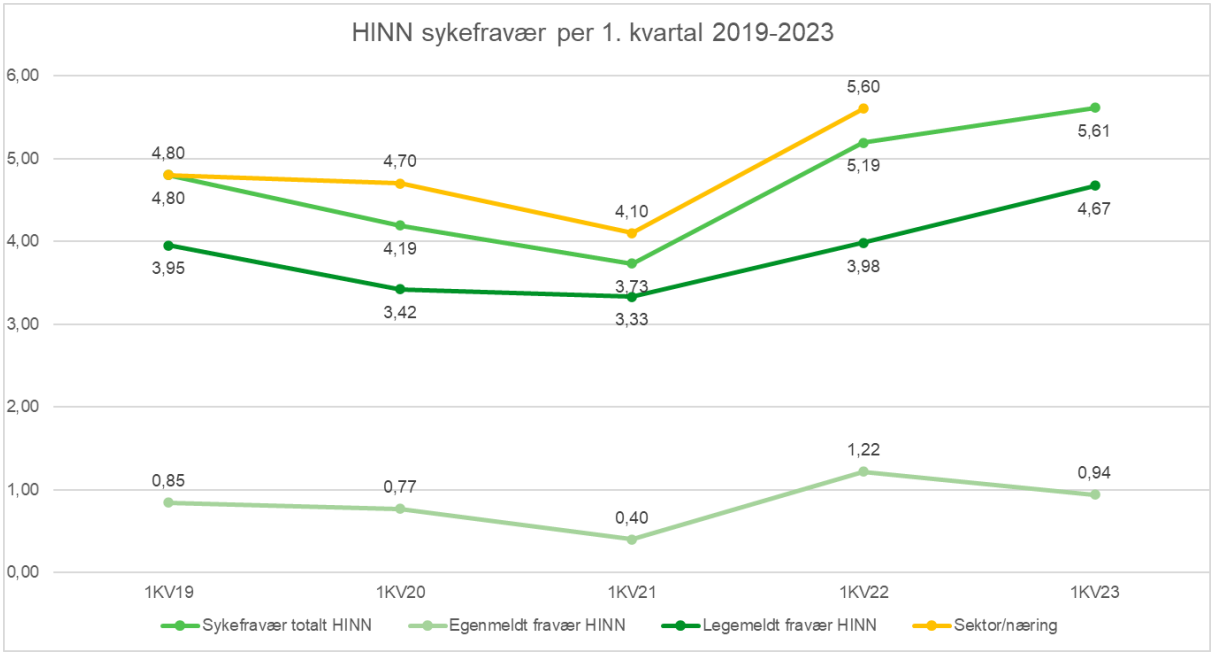
Sykefravær

Diagram 9 sammenligner sykefravær per 1. tertial for årene 2019-2023. Det totale sykefraværet i HINN per første kvartal 2023 var på 5,61 %, som er en økning fra 5,19 % i 1. kvartal 2022. Økningen ligger på det legemeldte fraværet, mens egenmeldt fravær går noe ned.

Det er fremdeles stor variasjon mellom og innenfor fakulteter og høgskoleadministrasjonen. Enkelte enheter med høyt sykefravær følges opp særskilt. Utviklingen i sykefravær og eventuelle behov for sterkere oppfølging vil være tema for bl.a. rektors ledermøte og HAMU i løpet av mai/juni.

De nasjonale sykefraværstallene per 1. kvartal 2023 foreligger ennå ikke, men det bemerkes at HINN over tid har lavere sykefravær enn «undervisningsnæringen» som HINN er en del av i offisiell sykefraværsrapportering.

Diagram 9. Totalt sykefravær per 1. kvartal (i %).

Sektor/næring viser SSBs sykefraværsstatistikk for næring «Undervisning» innen sektor «Statlig forvaltning, m.m.»

3 Forskning

Kapittelet gir en status på søknadsaktivitet, ph.d.-kandidater og åpen forskning og publisering ved HINN per 1. tertial.

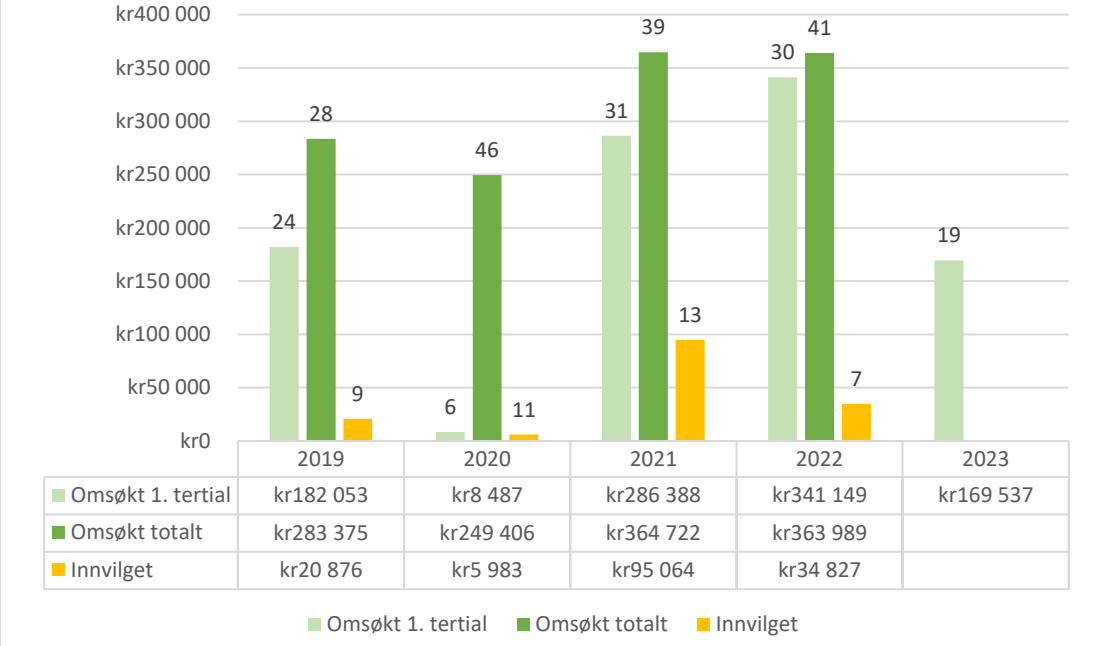
3.1 Søknadsaktivitet per 1. tertial

Norges Forskningsråd (NFR) og Regionale Forskningsfond (RFF)

Diagram 10 viser HINNs søknadsaktivitet oppgitt i kroner og antall til NFR og RFF hvor HINN er prosjektansvarlig. Nedgangen i søknadsaktivitet for 2023 skyldes i hovedsak betydelige omveltninger i Forskningsrådet, som blant annet medførte at det ikke ble noen ordinær FRIPRO[4]-utlysning. I tillegg ble det gjort endringer i tematikken i Forskerprosjekt for fornyelse (tematisk utlysning) fra foregående år, som gjorde at flere planlagte prosjektsøknader ble lagt på is.

HINN fortsetter arbeidet med å styrke prosjekt- og søknadsutvikling til NFR og RFF. Tilslag på søknader vil bli rapportert per 2. tertial.

Diagram 10. Utvikling i søknader til NFR og RFF (hvor HINN er prosjektansvarlig).

	2019	2020	2021	2022	2023
Omsøkt 1. tertial	kr182 053	kr8 487	kr286 388	kr341 149	kr169 537
Omsøkt totalt	kr283 375	kr249 406	kr364 722	kr363 989	
Innvilget	kr20 876	kr5 983	kr95 064	kr34 827	

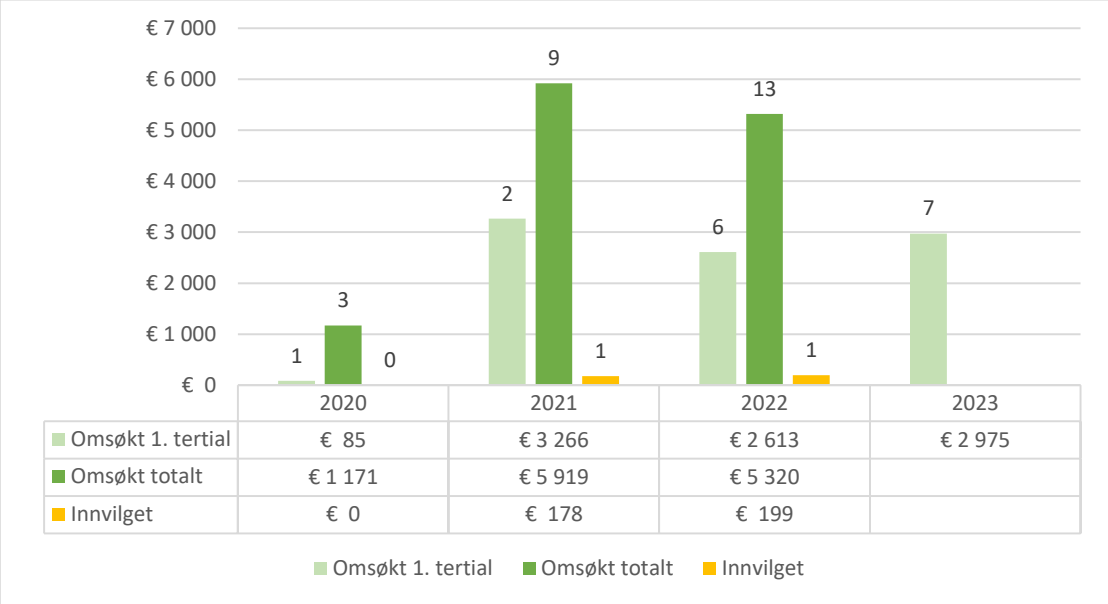
Beløp i 1000,-

Horisont 2020/Horisont Europa

Diagram 11 viser HINNs søknadsaktivitet til EUs rammeprogrammer for forskning og innovasjon. Dette inkluderer alle søknader hvor HINN deltar som partner, med HINNs andel av søkt beløp og antall prosjekter. Søknadsaktiviteten har de siste årene vist en stigende trend i antall søknader, etter at det ble sendt kun tre søknader i 2020. Diagrammet viser også tilslag på søknader (gruppering gjort iht. søknadsår). HINN deltar i til sammen to Horisont Europa prosjekter søkt i perioden. Alle søknader levert i 2023 er nå til vurdering.

[4] FRIPRO er en åpen, nasjonal konkurransearena innenfor alle fag, med finansiering av grunnleggende, fremragende forskning, hvor prosjektideene kommer fra forskerne selv.

Diagram 11. Utvikling i søknader til Horisont 2020/Horisont Europa.

	2020	2021	2022	2023
Omsøkt 1. tertial	€ 85	€ 3 266	€ 2 613	€ 2 975
Omsøkt totalt	€ 1 171	€ 5 919	€ 5 320	
Innvilget	€ 0	€ 178	€ 199	

Beløp i 1000,- (€).

3.2 Ph.d.-stipendiater og disputaser

HINN har til sammen seks ph.d.-programmer, hvorav fem med fortsatt opptak. Fire er godt etablerte: INTOP, AØB, PROFF og BUK. I 2022 fikk HINN i tillegg godkjent to nye programmer: HELVEL og FILMART. BUK vil fases ut ved at det ikke tas opp flere kandidater til programmet og erstattes av HELVEL som ph.d.-program på HSV.

HINN har per 30.04.2023 totalt 75 stipendiathjemler finansiert av KD, hvorav 10 midlertidige. De 10 ekstra ble gitt gjennom supplerende tildeling ifm. revidert nasjonalbudsjett 2020, og finansieringen av disse vil opphøre i løpet av 2023. Dermed vil høgskolen stå igjen med 65 ordinære hjemler.

Rekruttering

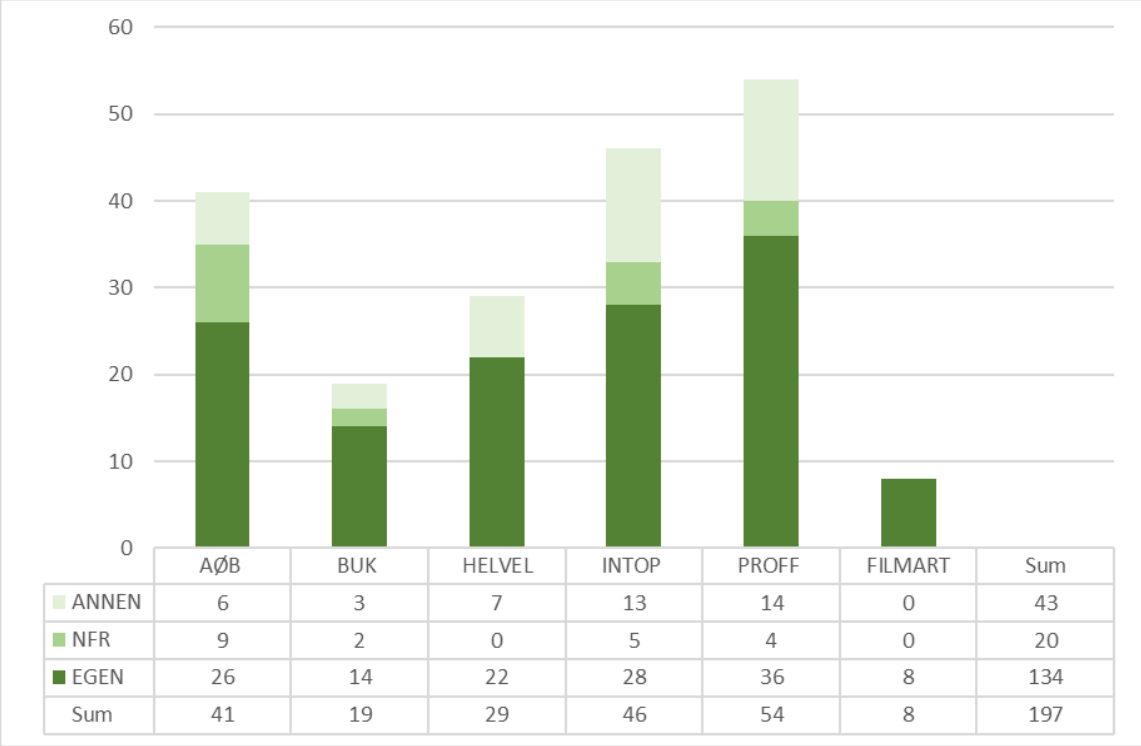
Per 30. april 2023 er det totalt 197 registrerte kandidater på HINNs ph.d.-programmer, hvilket er en økning med 45 kandidater fra 30.04.2022.[5] De fleste ph.d.-kandidatene er finansiert av bevilgningen fra KD (EGEN), mens en mindre andel er finansiert av Forskningsrådet (NFR) eller av andre virksomheter/midler (ANNEN). Sistnevnte består av kandidater finansiert av virksomheter som Sykehuset Innlandet, stiftelser og Kompetanse-, Universitets- og Forskningsfond (KUF), samt de som er finansiert av virksomheter i samarbeid med Forskningsrådet gjennom offentlig sektor- eller nærings-ph.d. ordningen.

Det er tydelig vekst i rekrutteringen til programmene, og særlig hos INTOP er det en positiv utvikling i retning av en større andel eksternt finansierte ph.d.-kandidater. Diagram 12 viser antall registrerte ph.d.-kandidater per 30.04.2023, fordelt per program og finansieringskilde.[6]

[5] Foreløpige tall, siden endelig oppdatering og kontroll av data i FS gjøres ifm. rapportering til DBH når året er omme

[6] I motsetning til kap. 2 (HR), som viser antall månedsverk/årsverk ansatt i HINN, telles her alle kandidater som er tatt opp på HINNs ph.d.-programmer – uavhengig av hvor de er ansatt og i hvilken stillingsprosent.

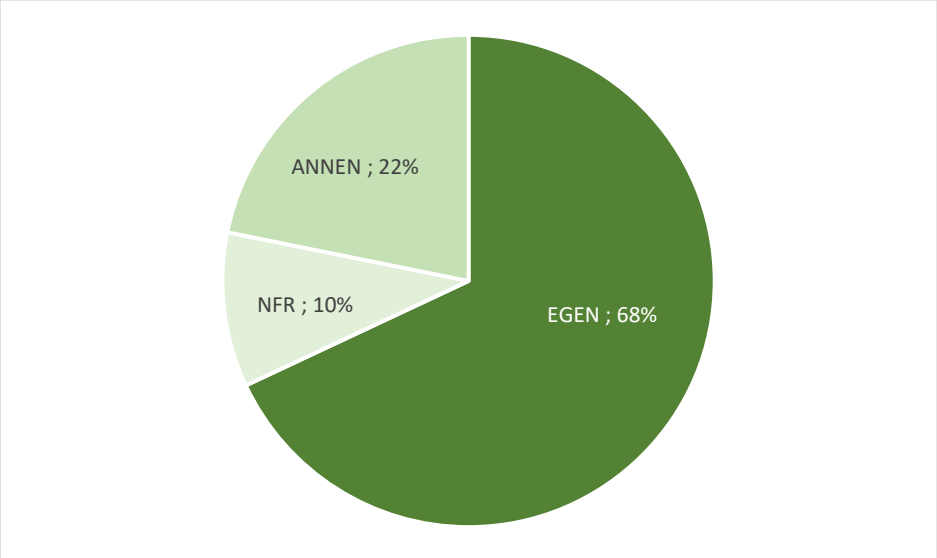
Diagram 12. Antall aktive ph.d.-kandidater (studenter) på HINNs programmer per 1. tertial.

	AØB	BUK	HELVEL	INTOP	PROFF	FILMART	Sum
ANNEN	6	3	7	13	14	0	43
NFR	9	2	0	5	4	0	20
EGEN	26	14	22	28	36	8	134
Sum	41	19	29	46	54	8	197

Diagram 13 viser andel ph.d.-kandidater fordelt på type finansiering. HINN har en vesentlig andel finansiert over egen bevilgning.

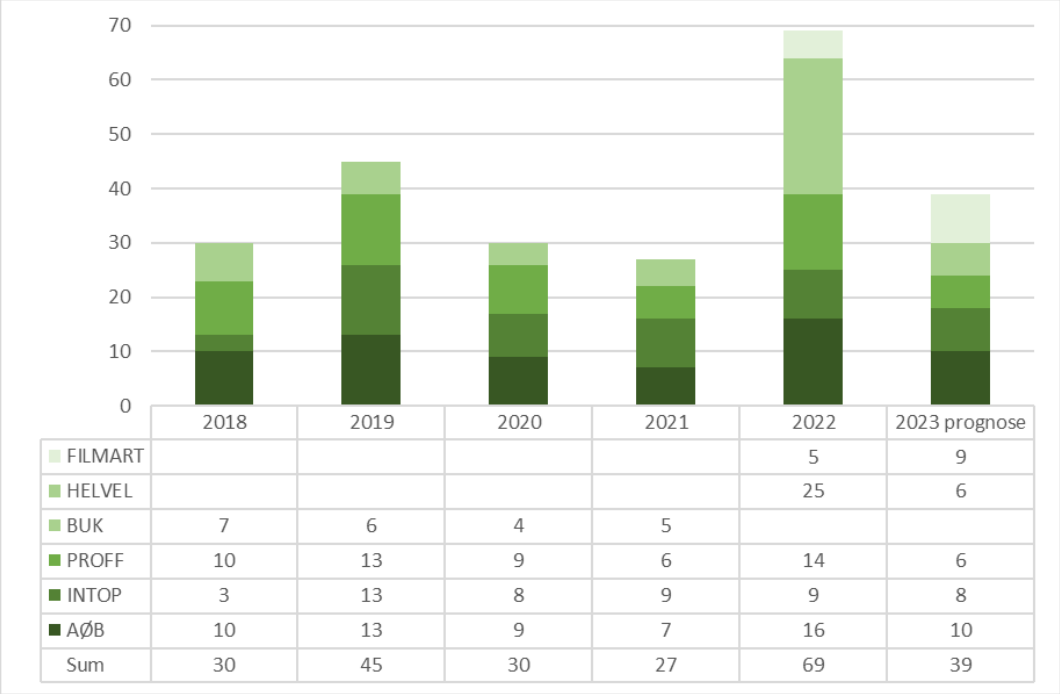
Diagram 13. Andel ph.d.-kandidater fordelt på type finansiering.

HINN har hittil i år tatt opp 9 kandidater til sine ph.d.-programmer, hvorav 2 til HELVEL, 4 til AØB og 3 til INTOP.

Diagram 14 viser antall kandidater som er tatt opp på høgskolens ph.d.-programmer i perioden 2018-2022, samt prognose for 2023.

Diagram 14. Opptak til program 2018-2022 og prognose for opptak i 2023.

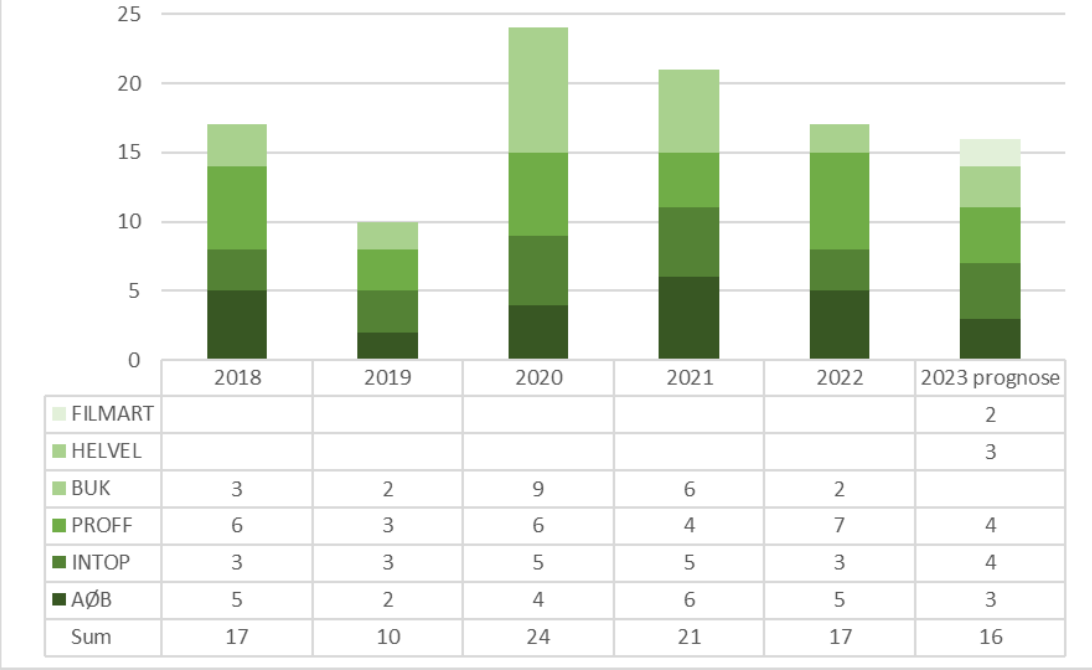

	2018	2019	2020	2021	2022	2023 prognose
FILMART					5	9
HELVEL					25	6
BUK	7	6	4	5		
PROFF	10	13	9	6	14	6
INTOP	3	13	8	9	9	8
AØB	10	13	9	7	16	10
Sum	30	45	30	27	69	39

Disputaser

Ett av kravene for å bli universitet er at to av doktorgradsstudiene uteksaminerer minst fem kandidater årlig over en treårsperiode. I første tertial har PROFF som eneste fakultet avholdt én disputas. Alle programmene har flere avhandlinger til bedømmelse og prognosen tilsier at også PROFF vil innfri kravet om 15 disputaser i perioden 2021-2023. Overgangen fra BUK til HELVEL gir en forskyvning av antall disputaser ut i tid. Ved INTOP er prognosen 12 disputaser i perioden, mens AØB ligger an til 14. Programmene har hatt en kraftig økning i rekruttering til doktorgradsprogrammene og fokus på gjennomføring vil være sterkt fremover.

Diagram 15. Antall disputaser per ph.d.-program 2018-2022 og prognose for 2023.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023 prognose
FILMART						2
HELVEL						3
BUK	3	2	9	6	2	
PROFF	6	3	6	4	7	4
INTOP	3	3	5	5	3	4
AØB	5	2	4	6	5	3
Sum	17	10	24	21	17	16

Gjennomføring

Endelige tall for 2022 viser at andelen av HINNs ph.d.-kandidater som gjennomførte innen seks år var på 63,64 %. En gjennomgang av tallene i sektoren viser en nedgang i gjennomstrømning ved de fleste UH-institusjonene. Til sammenlikning var tilsvarende andel for HINN på ca. 73 % i 2021, godt over det nasjonale snittet på 68 %.

Ettervirkninger av pandemien ventes fortsatt å kunne gi forsinkelser for noen ph.d.-kandidater. Forsinkelsene kan bli synlige i statistikken også i årene som kommer, og da i form av lengre gjennomføringstid. HINN vil imidlertid forsterke arbeidet med å holde gjennomstrømningen oppe. Det er blant annet etablert en prøveordning for gjennomføringsstipend, hvor kandidater som leverer avhandling innen normert tid kan søke om forlenget tilsetting på inntil 9 måneder. I en ev. forlengelse skal kandidaten få arbeidsoppgaver som kvalifiserer ytterligere til førstekompetanse, eksempelvis vitenskapelig publisering, forskningsformidling, eksternfinansierte prosjekter eller annet kompetansehevingsarbeid.

Høgskolen i Innlandet

Ledelseskommentar til delårsregnskapet for 1. tertial 2023

Regnskapsavleggelsen

Regnskapet er avlagt i samsvar med reglement for økonomistyring i staten, bestemmelser om økonomistyring i staten, statlige regnskapsstandarder (SRS), rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra overordnet departement. Regnskapet gir et riktig bilde av resultatene for 1. tertial 2023 og den økonomiske situasjonen per 30.04.2023.

Høgskolen i Innlandet (HINN) bekrefter at institusjonens revisor er Riksrevisjonen.

Vesentlige avvik mellom periodisert budsjett og regnskap, inkludert en omtale av den økonomiske driften

Per 30.04.2023 hadde HINN et positivt resultat av periodens aktiviteter på kr 11,7 mill., mot et budsjettert resultat på kr 2,7 mill., hvilket betyr at høgskolen hadde et positivt budsjettavvik på kr 9,0 mill.

HINN hadde per 30.04.23 kr 627,2 mill. i driftsinntekter, noe som er kr 23,2 mill. høyere enn samme periode i 2022, og kr 0,4 mill. lavere enn budsjettert. Det vil si uten vesentlige budsjettavvik på inntektssiden. Både inntekt fra bevilgning og eksterne inntekter bidrar til økningen fra 2022 til 2023.

HINN hadde per 30.04.23 kr 615,4 mill. i driftskostnader, noe som er kr 30,6 mill. høyere enn tilsvarende periode i 2022, og kr 9,5 mill. lavere enn budsjettert. Avviket mot budsjett skyldes dels stillingsvakanser og sykepengerefusjoner, samt noe forskyvning av enkelte poster under andre driftskostnader, som forventes senere i året. Fra 1. tertial 2022 til 1. tertial 2023 økte lønnskostnadene med kr 25,2 mill., og utgjorde dermed mesteparten av økningen i driftskostnader.

Kompensasjonen gjennom forslag til tilleggsbevilgning i revidert nasjonalbudsjett (RNB) gjør det lettere å opprettholde den aktiviteten som ble lagt til grunn i høgskolens årsplan. HINN anser den økonomiske driften per 30.04 som tilfredsstillende.

Utvikling i avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet, størrelsen på avsetningene og hva avsetningene planlegges bruk til

Per 30.04.2023 var avsetningene i Note 15 del I og III kr 102,5 mill., hvorav kr 80,0 mill. var avsatt til investeringer og 22,6 mill. til andre formål. Samlet utgjør avsetningene i Note 15 7,5 % av bevilgningen, hvorav avsetning til investeringer 5,8 % av bevilgningen og avsetning til andre formål 1,7 % av bevilgningen.

Avsetninger til andre formål består primært av internt øremerkede midler til strategiske satsinger, rekrutteringsstillinger og avsatt bevilgning hos Den norske filmskolen i Note 15 del I, i tillegg til ikke-inntektsført bevilgning (supplerende tildelinger) i Note 15 del III.

Høgskolen i Innlandet

De samlede avsetningene i Note 15 del I og III er redusert fra kr 126,8 mill. på samme tidspunkt i 2022, dvs. en reduksjon med kr 24,3 mill. Avsetning til andre formål er i samme periode redusert fra kr 41,8 mill., altså en reduksjon med kr 19,2 mill. HINN vurderer at avsetningene per 30.04.2023 er på et hensiktsmessig nivå.

Gjennomførte og planlagte investeringer

Avsetning til investeringer er i henhold til investeringsplan vedtatt av høgskolestyret den 07.02.2023.

Det er for 2023 budsjettert med investeringer på kr 39,5 mill. Vesentlige investeringer er knyttet til PC og IT-utstyr for ansatte, utstyr til forsknings- og undervisningsarealer, møbler og inventar, infrastruktur og lab-utstyr.

Per 30.04.2023 er det investert for kr 10,0 mill., mot et budsjett på kr 9,1 mill., altså litt over budsjett. Det forventes at investeringer i 2023 i stor grad gjennomføres som planlagt, men det er prognostisert noe høyere investeringer enn budsjettert, primært tilknyttet parkering og kantineoppgradering.

Elverum, 30. mai 2023.

Peer Jacob Svenkerud
Rektor

Høgskolen i Innlandet

Arkivsak-dok. 23/00529-8
Saksbehandler Lars Petter Mathisrud

Saksgang	Møtedato
Høgskolestyret	13.06.2023

VIDEREUTVIKLING AV HINNS ADMINISTRATIVE ORGANISERING - STATUS PRIMO JUNI 2023

Forslag til vedtak/innstilling:
Høgskolestyret tar informasjon om status i arbeidet med å videreutvikle HINNs administrative organisering til orientering.

Sammendrag:
Det vises til tidligere informasjon om arbeidet med å videreutvikle HINNs administrative organisering, senest i styremøte i mars 2023. I denne saken redegjøres det kort for status i arbeidet hvor det forventes å se resultater av arbeidet i løpet av neste studieår.

Målsetting – hva ønsker vi å oppnå:
Administrasjonens oppgaver er sammensatt. Den skal levere konkrete tjenester til virksomheten, den skal kvalitetssikre at all aktivitet gjøres i tråd med lover og regler, den skal bidra til å utvikle organisasjonen, regler og retningslinjer og systemer og den skal være en støtte til ledere på alle nivåer innenfor et bredt spekter av oppgaver. For å kunne fylle disse oppgavene på en best mulig måte er det viktig å fokus på hvordan den samlede administrative kompetansen benyttes og utvikles. Derfor dreier arbeidet med å videreutvikle organisasjonen seg både om effektivisering / effektiv drift og utvikling. Hovedformålet med arbeidet er å videreutvikle organisasjonen slik at den kan:

- Løse komplekse drifts- og utviklingsoppgaver (eksternt og internt initiert)
- Styrkes som en institusjon – utvikling av ett universitet
- Sikre likeverdige tjenestetilbud med riktig/tilstrekkelig kvalitet
- Forenkle og forbedre tjenestetilbud til kjernevirksomheten
- Profesjonalisere og spesialisere arbeidsoppgavene og utnytte den samlede kompetansen og ressursene bedre
- Avklare og tydeliggjøre styring og ledelse av administrative ressurser horisontalt og vertikalt i organisasjonen
- Legge grunnlag for utvikling av attraktive arbeidsplasser med rom for utvikling.

I høgskolens langtidsplan for perioden 2024 – 2026 er det gjort rede for en planlagt reduksjon i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger. Det er så langt ikke skissert en tilsvarende reduksjon i administrative årsverk. Høgskolens ambisjon om å styrke de faglige satsningene gjennom å bruke en forholdsmessig større andel av

Høgskolen i Innlandet

årsverkene i UFF-stillinger gjelder fortsatt, og som en følge av det øker behovet for i større grad å se de administrative årsverkene samlet. Det er derfor startet en diskusjon i rektors ledergruppe rundt administrasjonens oppgaver og ansvar og myndighet ift. administrative ressurser. Målsettingen må nås innenfor rammen av eksisterende, eller reduserte, ressurser. Diskusjonen i rektors ledergruppe har dette som utgangspunkt. Videre ligger de vedtatte prinsippene om gjennomgående fagansvar, likeverdige tjenester for studenter og ansatte og ressurseffektiv organisering til grunn. Det gjør også forprosjektets funn om uklarhet i ansvars- og myndighetsområder, styrings- og beslutningslinjer og stort koordineringsbehov og virksomhetens behov for administrasjonen som pålitelig tjenesteleverandør med utgangspunkt i til dels ulike behov. Rektor tar sikte på at denne diskusjonen kan landes og gi tydelige signaler/beslutninger tidlig i høstsemesteret.

Kort om status i de ulike oppfølgingsaktivitetene:

«Lavthengende frukter»
Arbeidsgruppen som har vært ledet av Liv Grethe Vangen og bestått av en representant fra hver av faglinjene under prorektorene og direktørene på institusjonsnivå, leverte sin rapport medio mai. Oppdraget til dette arbeidet var følgende:

> Fra rektors oppfølgingsnotat til høgskolestyret 04.10.2022:
> «Evalueringprosjektet peker på flere forhold særlig knyttet til informasjonsflyt, samarbeid og koordinering og rutiner hvor det antagelig kan gjøres enkelte raske endringer. Det legges opp til å sette ned en mindre gruppe på tvers av de administrative fagområdene som foretar en nærmere gjennomgang av rapporten for å fremme forslag hvor det vurderes som mulig å gjøre relativt raske / enkle endringer som styrker informasjonsflyt og samarbeid, samt forenkler / tilgjengeliggjør brukertjenester og rutiner for ansatte og studenter (…).
>
> Oppdragsbeskrivelse:
> Delprosjektet «lavthengende frukter» skal komme med konkrete forslag til hvilke enkle, realiserbare endringer / løsninger (innenfor hver av faglinjene og på tvers av faglinjer) som svarer ut rektors oppdragsbeskrivelse. Det som pekes på i overordnet beskrivelse er ikke uttømmende for hva som kan være relevante effekter for å øke ressursutnyttelse, prestasjonsevne og kvalitet og dermed økt måloppnåelse. Forslag til endringer / løsninger skal gi en tydelig beskrivelse av: forventede effekter og omkostninger, hvordan effektene skal måles, hvordan endringer/løsninger skal realiseres i linja/implementeres innen tre måneder etter delprosjektslutt.»

Arbeidsgruppen leverte sin rapport i andre halvdel av mai.
I sin oppsummering skriver gruppen at de ikke har identifisert lavthengende frukter som fullt ut utbedrer svakhetene som forprosjektrapporten beskriver. Deres vurdering er at de forhold som påpekes er av en slik art at det må jobbes med målrettet over tid for å forbedre. Gruppen peker likevel på at det er flere forhold som er beskrevet som «fremmere» ift. dagens organisering som det er viktig å bygge videre på for å styrker administrasjonen. Dette er bl.a. forhold som godt samarbeid i og mellom faglinjene,

Høgskolen i Innlandet

god dialog mellom leder og medarbeider, samt kunnskapsdeling. Det foreslås også noen tiltak for forbedring som gruppen mener kan igangsettes relativt raskt, men som det må jobbes med over tid, før man vil se god effekt av tiltaket. Gjennomgående mener gruppen at tiltakene som er foreslått kan og bør sees på som et lederansvar. Flere forslag om tydeligere ledelse vil forbedre både informasjonsflyt, samarbeid og koordinering. Et av tiltakene som foreslås som et gjennomgående tiltak er gjennomgående å ta i bruk DFØs kvalitetsverktøy og at alle administrative faglinjer etablerer et servicedokument for sin faglinje.

Rapporten vil bli fulgt opp bl.a. i dialog mellom institusjonsnivå og fakultetsnivå, innad i de ulike faglinjene og overfor tillitsvalgte før det konkluderes på konkret oppfølging.

Gjennomgang, avklaring og styrking av fagansvarsrollen:

Arbeidet med å gjennomgå, avklare og styrke fagansvarsrollen startet opp i HR linjen og FoU linjen ref. orienteringssak til styret i mars. Det er videre startet opp et tilsvarende arbeid i linjen under prorektor samfunnskontakt, og et arbeid er under forberedelse i eiendomsavdelingen. Hensikten er å optimalisere høgskolens samlede kompetanse- og ressursutnyttelse innenfor disse faglinjene gjennom å styrke fagansvarsrollen, og avklare resultatansvar og ressursfordeling.
Faglinjearbeidene som ikke er startet opp i første halvår planlegges gjennomført andre halvår.

Dette arbeidet sees i sammenheng med diskusjonene i rektors ledergruppe som skisseres ovenfor og beskrivelse av de øvrige faglinjers oppgaver og ansvar. Planen er fremdeles at det skal leveres rapporter fra arbeidet i de tre faglinjene i løpet av juni. Rapportene og anbefalingen vil bli gjenstand for behandling i organisasjonen videre hvor det etter planen skal tas stilling til endringer tidlig i høstsemesteret 2023.

Høgskolen i Innlandet

Arkivsak-dok. 17/00001-400
Saksbehandler Hans Petter Nyberg

Saksgang Møtedato
Høgskolestyret

MAL OG RUTINER FOR BEHANDLING AV SAKER I HØGSKOLESTYRET

Forslag til vedtak/innstilling:
Styret tar saken til orientering

Sammendrag:
Høgskolestyret har, som en del av sin egenvurdering av arbeid og samhandling i styret, bedt rektor fastsette en tydeligere mal for saker han fremmer til styrebehandling. Behandlingen disse sakene får har stor betydning for virksomheten, og er viktige informasjonskilder for nå- og ettertid. De bør derfor være innholdsmessig godt gjennomarbeidet og i en form som gir et enhetlig inntrykk. I tiden etter fusjonen har det vært jobbet med dette, men rektor er enig i at det bør presiseres tydeligere hvilken mal, form og innhold styresakene har. Under gis det en nærmere oversikt over hvilke rutiner som vil bli fastsatt for det videre arbeidet med styresaker i HINN.

Generelt

- Husk hvem som er målgruppen for styresakene. Styresammensetningen er mangfoldig og erfaringsbakgrunn variert. Skriv så alle forstår
- Styresakene skal ikke være detaljertorienterte
- Styresakene skal ta opp prinsipielle og overordnede tema og problemstillinger
- Den innledende «forsiden» bør ikke overskride én og en halv side, men kan være på inntil to (2) sider dersom det ikke skal skrives en mer utdypende saksfremstilling senere i saksfremlegget.
- Bakgrunnsdokumenter listes opp i kulepunkt. Vurder kritisk omfanget av bakgrunnsdokumenter. Typiske bakgrunnsdokumenter er saker styret har behandlet tidligere som del i en pågående prosess.

Saksfremlegget

Utformingen av selve saksfremlegget er delvis bundet til den malen som er utformet i utvalgsmodulen i P360 (Høgskolens sak- og arkivsystem). Der gis det rammer for hvilken overskriftsinformasjon som, sammen med navnet på saken, skal med. Det settes automatisk inn et innledende punkt der rektors forslag til vedtak i saken er

Høgskolen i Innlandet

formulert. Deretter kommer det automatisk et punkt som heter «sammendrag». Utover dette gir selve malen ingen føringer for utformingen av sakene.

Forslag til vedtak

Høgskolestyret har tidligere besluttet at de ønsker å kunne behandle fire typer saker.

I vedtakssakene utøver styret myndighet, og tar en beslutning eller vedtar noe som må følges opp. Eksempler på dette er når budsjettet vedtas eller det gis en fullmakt til rektor.

På veien frem til et endelig vedtak i en sak kan styret diskutere foreløpig innhold og status i en sak. Gjennom diskusjonen i styret kan rektor få viktige innspill til hvordan et vedtak til slutt bør utformes, men diskusjonen er ikke endelig bindende. Eksempler på dette er den årlige behandlingen av langtidsplan og – budsjett, som normalt gjøres i to omganger. Først som en diskusjonssak, og deretter som et endelig vedtak.

Når styret tar en sak til orientering innebærer dette at styret signaliserer at de er gjort kjent med status i et arbeid eller en pågående prosess som skjer i, eller direkte omhandler, høgskolen.

Referatsaker er saker der relevante og viktige brev/ saker til og fra høgskolen gjøres kjent for styret.

I utgangspunktet er det selve vedtaket som tas inn i protokollen, og som det stemmes over. Vedtaksforslaget må derfor være tydelig formulert, og det må kunne stå på egne ben. Der styret bes om å ta noe til orientering og fatte vedtak i samme sak skal de ulike delene i vedtaket holdes adskilt.

Sammendrag

Punktet «sammendrag» skal raskt gi styret en overordnet forståelse hva de skal vedta og hvorfor. Hva er det de blir bedt om å ta stilling til, og hva er hensikten med saken? Det skal her gis en oversikt over de mest sentrale problemstillingene som saken omhandler, og konkrete spørsmål bes om å ta stilling bør fremkomme tydelig. I saker som legges frem til orientering bør det her redegjøres for hovedpunktene i f.eks. en rapport.

Saksfremstilling

I mange saker vil det så være behov for en bredere saksfremstilling som inneholder den informasjonen styret trenger for å behandle og evt. fatte vedtak i saken. Det kan også være behov for å vise til annet saksunderlag som er vedlagt saken, og da må det i saksfremstillingen tas inn et sammendrag fra slike vedlegg.
Saksfremstillingen bør generelt inneholde et innledende avsnitt med bakgrunn for saken, og et avsluttende avsnitt som redegjør for rektors vurderinger i saken. Ut over dette vil det kunne bedre fremstillingen at teksten deles inn med underoverskrifter.

Høgskolen i Innlandet